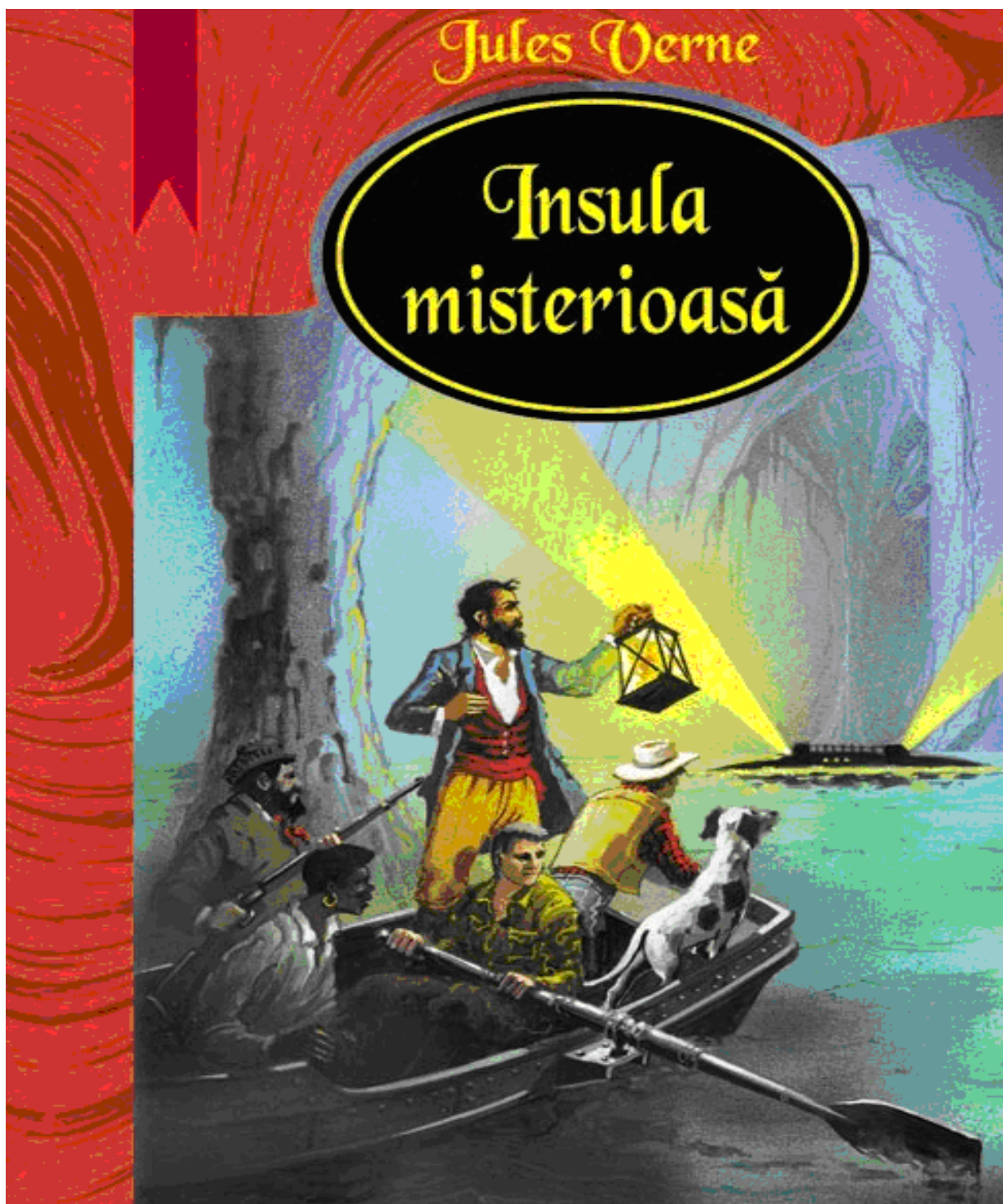

JULES VERNE

INSULA MISTERIOASĂ

Prima ediție în limba română: 1959
(L'Île mystérieuse 1873-1875)

EDITURA TINERETULUI

PARTEA a I-a

NAUFRAGIAȚII VĂZDUHULUI

CAPITOLUL I

**Uraganul din 1865. Strigăte în văzduh. Un balon luat de o trombă.
Învelitoarea sfâșiată. Cât cuprinzi cu ochii, numai mare. Cinci călători.
Ce se petrece în nacela balonului. Un țărm în zare.
Deznodământul dramei.**

- Urcăm?
 - Nu! Dimpotrivă! Coborâm.
 - Mai rău, domnule Cyrus, ne prăvălim!
 - Pentru Dumnezeu! Atunci ce așteptați? Aruncați din lest!¹
 - Uite! Am golit și ultimul sac!
 - Balonul se ridică?
 - Nu!
 - Parcă aud un clipocit de valuri!
 - Suntem deasupra mării!
 - Nu pot fi nici 500 de picioare² până la ea!
- Atunci o voce puternică sfâșie văzduhul și răsunară cuvintele:
- Aruncați toate greutatea!... Tot! Și fie ce-o fi!

Aceste cuvinte răsunară în văzduh deasupra uriașei întinderi de apă a Pacificului în ziua de 23 martie 1865, către ora patru după-amiază.

Fără îndoială că nimeni n-a uitat îngrozitoarea vijelie dezlănțuită la mijlocul echinoxului din acel an, dinspre nord-est, și în timpul căreia barometrul a scăzut până la 710 milimetri. Uraganul a bântuit fără întrerupere de la 18 până la 26 martie. A pricinuit pagube deosebit de mari în America, Europa și Asia, pe o zonă de 1800 mile, ce străbătea oblic ecuatorul, întinzându-se de la a 35-a paralelă nordică până la a 40-a paralelă sudică. Orașe dărâmate, păduri dezrădăcinate, țămuri pustiite de munți de apă, care se năpusteau ca puhoaiile în timpul fluxului, sute de vapoare aruncate la mal, așa cum anunța agenția Veritas, regiuni întregi devastate de trombele care sfărâmau totul în calea lor, mii de oameni uciși pe uscat sau înghițiți de mare; acestea au fost semnele lăsate de îngrozitorul uragan. A depășit cu mult ravagiile uraganelor care au pustiit atât de îngrozitor Havana și Guadelupa, unul la 25 octombrie 1810, celălalt la 26 iulie 1825.

Ori, chiar în clipa în care atâtea catastrofe se produceau pe uscat și pe

¹ Lest — greutatea suplimentară cu care se încarcă baloanele nedirijabile. Cu ajutorul ei se potrivește înălțimea la care plutesc

² 1 picior = 30,48 centimetri

mări, o dramă, nu mai puțin impresionantă, se desfășura în văzduhul răscolit.

Într-adevăr, un balon, purtat ca o minge în vârful unei trombe, străbătea spațiul cu o viteză de 90 de mile pe oră¹, prins în vârtejul coloanei de aer. El se învârtea de parcă ar fi fost prins de un adevărat vârtej aerian.

Dedesubtul extremității de jos a balonului se legăna o nacelă. În ea se găseau cinci călători, care abia se deslușeau în mijlocul aburilor groși, amestecați cu apă pulverizată, ce se târau la suprafața oceanului.

De unde venea acest aerostat care părea o adevărată jucărie căzută pradă groaznicei furtuni? Din ce parte a lumii pornise el? Firește că nu se înălțase în toiul uraganului care bântuia de cinci zile și ale cărui semne prevestitoare se văzuseră în ziua de optsprezece. Dacă socoteai că balonul nu putuse străbate mai puțin de 2000 de mile în timp de 24 de ore, s-ar fi putut crede că el venea de foarte departe.

Oricum, călătorii nu puteau să măsoare în nici un fel drumul străbătut, lipsindu-le orice punct de orientare. Și ciudat lucru, deși târâți în mijlocul furtunii, nu-i simțeau totuși violența. Înaintau în spațiu descriind o mișcare de rotație, fără ca vreunul din călători să simtă măcar că se învârtesc în aer, sau că se deplasează în direcția orizontală, deoarece le era cu neputință să străbată cu privirea pâcla groasă care se aduna sub nacelă. De jur împrejur, numai ceață. Și atât de deși erau norii, încât nu era nimeni în stare să-și dea seama dacă e zi sau noapte. Câtă vreme balonul plutise la mare înălțime, nici o rază de lumină, nici un zgomot din ținuturile locuite de oameni, nici chiar mugetul oceanului nu putuse desigur să străbată până la ei prin această imensitate întunecată. Numai coborârea bruscă le dezvăluise primejdia care-i amenința, plutind deasupra valurilor.

Totuși, ușurat de obiectele grele, muniții, arme, provizii, balonul se înălțase din nou spre păturile superioare ale atmosferei, atingând o înălțime de 4500 de picioare. Dându-și seama că plutesc deasupra valurilor mării și socotind că era mai puțin periculos să înfrunte primejdia înălțimilor decât să navigheze în apropierea mării, călătorii aruncaseră peste bord, fără cea mai mică șovăire, chiar obiectele cele mai necesare și căutau să nu mai piardă nimic din gazul fluid, acest suflet al aparatului, care-i menținea deasupra abisului.

Călătorii petrecură noaptea în prada unei îngrijorări care cu siguranță că ar fi doborât pe alți oameni cu firi mai puțin rezistente. Apoi se făcu iar ziuă și o dată cu venirea ei se observă o tendință de slăbire a uraganului. Încă din primele ceasuri ale zilei de 24 martie, s-au ivit unele semne ce prevesteau că vremea se va mai liniști. O dată cu zorile, norii au prins să capete forme mai deslușite, începând să se ridice în înaltul cerului. În câteva ore, tromba se lărgi și se rupse. Vântul trecu de la uragan la vijelie, adică iuțeala cu care se mișcau păturile atmosferice scăzu la jumătate. Era încă ceea ce marinarii numesc „un vânt de trei pânze”, totuși, ameliorarea tulburărilor intervenite în elementele naturii era foarte mare.

¹ 90 mile pe oră = 46 m/s sau 166 km/h (N.A.)

Către orele 11, păturile inferioare ale atmosferei se limpeziseră simțitor. Atmosfera căpătase acea claritate umedă, care se vede și chiar se simte după trecerea marilor meteori. Uraganul nu părea să se fi îndepărtat spre vest. Mai curând părea să se fi destrămat pe loc. Poate că, după ce s-a frânt tromba, el își găsisse descărcare în valuri de electricitate, așa cum se întâmplă câteodată cu taifunurile din Oceanul Indian.

Dar cam pe la aceeași oră, s-ar fi putut constata din nou că balonul cobora încet, afundându-se neîntrerupt în păturile inferioare ale atmosferei. Părea chiar că se dezumflă cu încetul, iar învelitoarea lui parcă se lungea întinzându-se, forma lui sferică schimbându-se într-o formă ovoidală.

Pe la amiază, aerostatul mai plana doar la înălțimea de 2000 de picioare deasupra mării. Având o capacitate de 50.000 picioare cubice¹, este evident că se putuse menține vreme îndelungată în aer, fie că atinsese înălțimi mari, fie că-și schimbase drumul după o direcție orizontală.

Călătorii aruncară acum ultimele obiecte care mai îngreunau nacela: puținele alimente pe care le păstrasera, totul — până și micile obiecte pe care le aveau în buzunare. Apoi unul din ei se urcă pe cercul de care era prinsă plasa, căutând să lege mai bine supapa de închidere a aerostatului.

Se vedea limpede că balonul nu se mai putea menține la înălțime mare din pricina lipsei de gaz. Așadar, călătorii se simțeau pierduți!

Într-adevăr, sub aerostat nu se zărea nici un continent și nici măcar o insulă, nici un punct de aterisaj nu se arăta nicăieri o suprafață solidă pe care să se poată prinde ancora.

Vedeau doar imensitatea oceanului, ale cărui valuri continuau să se ciocnească cu aceeași violență! Vedeau oceanul, ale cărui limite erau invizibile, chiar pentru ei, care îl dominau din înălțimi și a cărui întindere se vedea acum pe o rază de 40 de mile. Această întindere de ape, lovită fără milă, biciuită de uragan, li se înfățișa ca o cavalcadă de talazuri dezlănțuite, deasupra cărora o mână nevăzută părea să fi aruncat o nesfârșită rețea de creste înspumate! Nici un țărșm, nici un vapor în zare!

Trebuia deci, cu orice preț, să împiedice coborârea aerostatului, pentru ca acesta să nu fie înghițit de valuri. Și bineînțeles că cei ce se aflau în nacelă se îndeletniceau cu această operație urgentă. Dar cu toate eforturile lor, balonul cobora mereu, deplasându-se totodată cu mare viteză în direcția vântului, adică de la nord-est la sud-vest.

Nenorociții se aflau într-o situație îngrozitoare! Ei nu mai puteau stăpâni aerostatul și toate încercările lor erau zadarnice, iar învelitoarea balonului se dezumfla tot mai tare. Gazul se scurgea neîntrerupt și nu aveau cum să-l oprească. Balonul cobora tot mai repede și pe la ora unu, la amiază, nacela se afla doar la șase sute de picioare deasupra oceanului.

Și într-adevăr, scurgerea gazelor, care ieșeau printr-o spărtură a balonului, nu mai putea fi oprită.

Ușurând nacela de toate obiectele pe care le purtase, pasagerii nu

¹ Aproximativ 1700 mc (NA.)

făcuseră decât să prelungească cu câteva ore călătoria lor prin văzduh. Dar inevitabila catastrofă putea cel mult să fie amânată, și dacă nu se ivea vreun țărnam înaintea de căderea nopții, călătorii și balonul erau sortiți să piară în valuri.

Încercară și ultima operație ce le mai rămânea de făcut în asemenea clipe. Cei ce se aflau în aerostat erau fără îndoială oameni plini de energie, care știau să privească moartea în față, fără să murmure. Ei erau hotărâți să lupte până în ultima clipă și să facă totul pentru a întârzia prăbușirea. Nacela balonului nu era decât un fel de coș împletit din nuielă, care nu putea să plutească pe valuri, iar călătorii noștri nu aveau nici un mijloc s-o mențină la suprafața apei, dacă ar fi căzut.

La ora două, aerostatul nu mai era decât la patru sute de picioare deasupra valurilor.

Atunci răsună o voce bărbătească, vocea unui om cu inimă neînfrică, căruia îi răspundeau glasuri tot atât de hotărâte:

— S-a aruncat totul?

— Nu! Mai avem zece mii de franci în aur! În clipa următoare, un sac greu căzu în mare.

— Urcă balonul?

— Puțin, dar în curând va coborî din nou !

— Ce mai aruncăm?

— Nimic!

— Ba da!... Nacela! Ne agățăm de plasă și dăm drumul nacelei.

Era într-adevăr singurul mijloc ce le mai rămăsese ca să ușureze aerostatul. Oamenii tăiară frânghiile care legau nacela de cercul de la baza balonului și aerostatul se înălță din nou cu două mii de picioare.

Cei cinci călători se urcară în plasă, deasupra cercului, și cercetară cu privirea abisul de sub ei.

Se știe că aerostatele au o mare sensibilitate statică. Este de ajuns să arunci obiectul cel mai ușor, pentru a pricinui deplasarea lor în direcție verticală, deoarece aparatele plutitoare funcționează asemenea unei balanțe de precizie matematică. Astfel stând lucrurile, era firesc ca un balon ușurat de o povară destul de mare să se urce brusc până la o înălțime considerabilă, lucru care se petrecu și în cazul de față.

Totuși, după ce se menținuse câteva minute în echilibru în zonele superioare ale atmosferei, aerostatul începu să coboare din nou. Gazul se scurgea prin spărtura pe care n-aveau cum s-o repare.

Călătorii făcuseră tot ce le stătuse în putință. Nici o putere omenească nu-i mai putea salva. Le mai rămăsese doar tăria de a-și aștepta în liniște sfârșitul.

La ora patru, balonul coborâse din nou și se afla numai la cinci sute de picioare deasupra apei. Pe neașteptate răsună un lătrat puternic. Era câinele care-i întovărășea pe călători și care se cățăraseră și el în plasă alături de stăpânul său.

Top a zărit ceva! strigă unul dintre pasageri. Curând se auzi o altă voce,

care strigă:

— Pământ! Pământ!

Balonul, târât de vânt fără încetare spre sud-vest, străbătu-se din zori o distanță destul de mare, desigur câteva sute de mile, și chiar în acea direcție se ridica țărmul destul de înalt, pe care-l zăriseră călătorii.

Dar pământul acesta se afla la o depărtare de încă vreo treizeci de mile în direcția vântului, cale de cel puțin o oră, presupunând că balonul nu va fi târât de curenți în altă direcție. Încă o oră! Dar oare nu va pierde balonul cu mult înainte și gazul ce-i mai rămăsese?

Iată întrebarea chinuitoare pe care și-o puneau. Călătorii deslușeau cât se poate de bine peticul de pământ pe care trebuiau să ajungă cu orice preț. Dar nu știau ce reprezintă acel pământ, dacă este un continent sau o insulă, fiindcă nu prea știau înspre ce parte a lumii îi târâse uraganul. Totuși, trebuiau să ajungă pe țărmul acela oricum ar fi fost el, locuit sau nu, primitor sau neprimitor.

Pe la orele patru după-amiază, se vedea bine că balonul nu se mai putea menține în aer. Atingea din zbor suprafața apei, iar crestele valurilor uriașe muiaseră de câteva ori partea de jos a plasei, îngreunând-o. Aerostatul nu se mai putea înălța decât lăsându-se pe o parte, ca o pasăre lovită într-o aripă.

După o jumătate de oră, ajunseră la o milă de țărm, dar în balonul turtit, dezumflat, cu suprafața brăzdată de cute groase, mai rămăsese doar foarte puțin gaz, în partea superioară. Călătorii, agățați în plasa, deveniseră o povară prea mare pentru el și, în curând, pe jumătate cufundați în apă, începură să fie biciuiți de valurile furioase ale oceanului. Pe neașteptate, învelitoarea aerostatului se transformă într-o pungă în care sufla vântul, făcând-o să plutească asemenea unei corăbii pe care o împingea vântul din spate. Poate că astfel aveau să atingă în sfârșit țărmul.

Ajunseră la câțiva metri de țărm, când patru strigăte de groază izbucniră deodată. Deși nu mai părea în stare să se ridice, balonul, lovit de un val uriaș, făcu un salt neașteptat, ca și cum ar fi fost ușurat deodată de încă o parte din greutate. El se ridică din nou la o mie cinci sute de picioare, unde întâlni un curent de aer, care îl făcu să plutească aproape paralel cu coasta, în loc să-l mâne direct spre uscat. După alte câteva minute, balonul se apropie din nou de coastă și se prăbuși în sfârșit pe nisipul țărmului, departe de mal, unde nu mai ajungeau valurile.

Ajutându-se unul pe altul, călătorii izbutiră să iasă din ochiurile plasei. Balonul, ușurat de greutatea lor, fu luat din nou de vânt și dispăru în larg, ca o pasăre rănită care, adunându-și ultimele puteri, mai încearcă să zboare odată.

Nacela adăpostise cinci călători și un câine, totuși balonul aruncase pe țărm numai patru persoane. Probabil că cel care lipsea fusese luat de valul ce lovise plasa, ușurând astfel balonul, căruia îi îngăduise să se mai ridice o dată în aer, pentru a se lăsa după câteva clipe pe țărm.

De îndată ce simțiră pământul sub picioare, cei patru naufragiați, care

meritau pe deplin acest nume, gândindu-se la cel care lipsea, începură să strige toți deodată:

— Poate că încearcă să înoate spre țărm! Trebuie să-l scăpăm! Să-l salvăm!

CAPITOLUL II

Un episod din timpul Războiului de Secesiune. Inginerul Cyrus Smith.

Gédéon Spilett. Negrul Nab. Pencroff marinarul. Tânărul Harbert.

O propunere neașteptată. Întâlnire la ora zece seara.

Plecarea pe timp de furtună.

Călătorii zvârliți de uragan pe țărm nu erau nici aeronauți de profesie, nici amatori de expediții aeriene. Erau niște prizonieri de război, care avuseseră îndrăzneala să fugă în împrejurări cu totul neobișnuite. De o sută de ori fuseseră pe punctul de-a pieri! De sute de ori ar fi putut să-i prăvălească în abis balonul lor sfârtecat. Totuși le fusese hărăzită o soartă neobișnuită, și de aceea, în ziua de 20 martie, după ce fugiseră din Richmond, capitala Virginiei, se aflau la 7000 de mile de acest oraș, citadela separatiștilor în timpul cruntului Război de Secesiune, asediat în acea vreme de trupele generalului Ulysse Grant. Călătoria aeriană a fugarilor noștri ținuse cinci zile.

Iată de altfel și împrejurările neobișnuite în care s-a produs evadarea prizonierilor, evadare care trebuia să se sfârșească cu catastrofa descrisă mai sus.

În același an, prin luna februarie 1865, mai mulți ofițeri ai generalului Grant căzură în mâinile dușmanului, în cursul uneia din încercările neizbutite ale generalului de a cuceri orașul Richmond. Ei au fost închiși în oraș. Unul dintre prizonierii cei mai de vază aparținea statului major federal și se numea Cyrus Smith.

Originar din Massachussets, Cyrus Smith era inginer de profesie, un savant emerit, căruia guvernul Statelor Unite îi încredințase în timpul războiului direcțiunea căilor ferate, rolul strategic al acestora fiind deosebit de însemnat. Adevărat american de Nord, osos, slab și deșirat, inginerul părea să aibă vreo 45 de ani. Începuse să încărunțească și își rădea barba, lăsându-și numai niște mustăți stufoase. Avea unul din acele capete minunate, cu profil de medalie, cu ochii scăpărători, o gură ce trăda preocupări serioase, în totul — înfățișarea unui adevărat savant. Cyrus Smith era unul dintre inginerii aceia care țineau să-și înceapă meseria mânuind ciocanul și cazmaua, întocmai generalilor care-și începeau cariera ca simpli soldați. De aceea, pe lângă iscusință și inteligență, Cyrus Smith mai poseda și multă îndemânare. Mușchii lui erau deosebit de puternici. Adevărat om de acțiune și gânditor totodată, făcea totul fără efort, influențat probabil și de marea sa vigoare trupească. Acest om era înzestrat cu o voință căreia nimic nu i se putea împotrivi. Foarte bine pregătit, dovedea mult simț practic, era

foarte descurcăreț și avea temperament militar, ca să vorbim în limbajul militar francez. Stăpân pe sine în orice împrejurare, el îndeplinea în totul cele trei condiții, care laolaltă determină energia omenească: agerime a minții și a trupului, impetuositatea dorințelor și putere de voință. Deviza lui ar fi putut să fie aceea a lui Wilhelm de Orania în secolul al XVII-lea: „N-am nevoie să nădăjduiesc pentru a întreprinde ceva, și nici de izbândă ca să continui să perseverez”.

În același timp, Cyrus Smith era însăși întruchiparea curajului. Luase parte la toate luptele din timpul Războiului de Secesiune.

A început ca voluntar, sub conducerea lui Ulysse Grant și s-a luptat la Paducah, la Belmont, la Pittsburg-Landing, la asediul Corintului, la Port Gibson, la Râul-Negru, la Chattanooga, la Wilderness pe Potomac, vitejește, ca un soldat demn de generalul său, care spunea: „Nu-mi număr niciodată morții”. Și, de sute de ori, Cyrus Smith ar fi trebuit să fie dintre cei pe care cumplitul Grant nu-i număra, dar în aceste lupte, în care nu se cruța niciodată, a fost ajutat de noroc, până în clipa când a fost rănit și luat prizonier în cursul bătăliei de la Richmond.

În aceeași zi, o dată cu Cyrus Smith, căzu în mâinile sudiștilor și un alt personaj însemnat. Este vorba de Gédéon Spilett, cunoscutul reporter al ziarului New-York Herald, care fusese trimis să urmărească peripețiile războiului, chiar în primele rânduri ale armatelor din Nord.

Gédéon Spilett făcea parte din familia acelor ciudați cronicari, ca Stenley și alții, pe care nu-i sperie nici o greutate când e vorba să obțină, în timpul cel mai scurt cu putință, o informație pentru ziarul lor. Ziarele Statelor Unite, cum ar fi New-York Herald, constituie adevărate forțe și delegații lor sunt reprezentanți pe care te poți bizui. Gédéon Spilett era în primele rânduri ale acestor delegați.

Om bine înzestrat, energic, prompt și gata oricând să acționeze, Spilett străbătuse lumea întreagă. Soldat și artist, însuflețit când era vorba să dea un sfat și hotărât la fapte, el nu se dădea în lături de la nici o greutate, de la nici o oboseală și nici o primejdie, atunci când știa că poate să capete informații, în primul rând pentru el, apoi pentru ziarul său. Era un adevărat erou al curiozității, al informațiilor, al ineditului, al necunoscutului, al imposibilului. Era unul dintre acei observatori neînfricați, care scriu sub ploaia de gloanțe, își redactează cronicile în bătaia obuzelor și pentru care orice pericol constituie o adevărată fericire.

Luase parte și el la toate luptele, mergând în primele rânduri, cu revolverul într-o mână și cu carnetul în cealaltă, iar creionul nu-i tremura când explodau obuzele lângă el. Spilett nu avea obiceiul să ocupe neîncetat firele telegrafice cu telegrame, potrivit năravului celor care vorbesc chiar și atunci când n-au ce spune, dar fiecare însemnare a sa era scurtă, limpede și precisă, menită să lămurească o problemă însemnată. Pe lângă toate aceste daruri, era înzestrat și cu mult simț al umorului. Astfel, voind să-și păstreze cu tot dinadinsul locul la ghișeul telegrafic, pentru a fi primul care să comunice ziarului său rezultatul bătăliei de la Râul-Negru, Gédéon Spilett telegrafie,

timp de două ore, primele capitole ale Bibliei. Ziarul plăti două mii de dolari, dar avu mândria de a fi primul care să publice această informație.

Gédéon Spilett era înalt. Avea cel mult 40 de ani. Fața îi era încadrată de favoriți blond-roșcați și privirea vioaie ca a unui om deprins să observe îndată orice amănunt. Era vânjos și se călise, trăind în regiuni cu clima cea mai diferită.

De zece ani, Gédéon Spilett era prim-reporter al ziarului New-York Herald, căruia îi trimitea toate cronicile și desenele lui, deoarece mânuia tot atât de bine creionul, ca și penelul. În momentul în care fusese prins, Spilett descria câmpul de luptă, căutând în același timp să-l și schițeze. Ultimele cuvinte scrise în carnetul lui spuneau: „Un sudist este gata să tragă asupra mea și...” Dar Gédéon Spilett, norocos ca de obicei, scăpă fără nici o zgârietură.

Cyrus Smith și Gédéon Spilett, care se cunoșteau cel mult din auzite, fuseseră transportați în același timp la Richmond. Rana inginerului se vindecă repede și în timpul convalescenței îl cunosc pe reporter, între eroii noștri se legă o strânsă prietenie. În curând, și unul și altul nu mai aveau decât un singur gând: să fugă, să regăsească armata lui Grant și să lupte din nou în rândurile ei pentru unitatea federală.

Cei doi americani veniți din Nord erau hotărâți să se folosească de orice prilej ca să fugă... Dar cu toate că puteau circula în voie prin oraș, orice încercare de evadare părea cu neputință, deoarece orașul Richmond era păzit cu strășnicie.

Între timp, izbuti să ajungă la Cyrus Smith servitorul său, care-i era devotat cu trup și suflet. Viteazul acesta era un negru născut pe moșia inginerului. Părinții lui fuseseră sclavi, dar Cyrus Smith, abolitionist¹ convins, îl eliberase de multă vreme. Robul, devenit om liber, n-a vrut să-și părăsească stăpânul; îl iubea până la sacrificiu. Tânărul acesta de treizeci de ani, zdravăn, sprinten, îndemânatic, inteligent, blând și liniștit, întotdeauna zâmbitor, îndatoritor și bun, se numea Nabucodònosor, dar nu răspundea decât la numele prescurtat și familiar de Nab.

Aflând că stăpânul său este prizonier, Nab veni fără să stea pe gânduri, tocmai din Massachussets. Sosit la Richmond, izbuti să pătrundă în orașul asediat mulțumită șireteniei și dibăciei sale, nu fără să-și fi pus de vreo douăzeci de ori viața în pericol. Nu se poate descrie bucuria lui Nab și a lui Cyrus Smith în clipa revederii.

Dar dacă Nab izbutise să pătrundă în oraș, nu însemna că tot atât de ușor puteau să plece, deoarece prizonierii federali erau supravegheați îndeaproape. Trebuia o întâmplare neobișnuită, pentru a încerca o evadare cu oarecari șorți de izbândă și prilejul acesta nu numai că nu se iva, dar era și greu să-l provoci.

Între timp, generalul Grant își continua energicele operații militare. Plătise scump victoria de la Pittsburg-Landing. Forțele lui, reunite cu cele ale

¹ Abolitionist — partizan al desființării sclaviei. (N.T.)

lui Butler, nu izbutiseră să obțină nici un rezultat în lupta pentru orașul Richmond, așa că nimic nu-i îndreptățea pe prizonieri să creadă într-o eliberare grabnică. Reporterul, căruia plicticoasa captivitate nu-i dădea prilejul să scrie nici un articol interesant, își pierduse răbdarea. Ajunsese să fie stăpânit de un singur gând: să iasă din Richmond cu orice preț. Făcuse chiar câteva încercări, dar întâmpinase piedici de neînvins.

Totuși, asediul continua; dacă prizonierii doreau cu orice preț să scape pentru a se întâlni cu armata lui Grant, unii dintre asediați nu erau mai puțin grăbiți să fugă pentru a putea să reia legătura cu armata secesioniștilor. Printre aceștia din urmă se număra și un oarecare Jonathan Forster, sudist îndârjit. Adevărul era că și secesioniștii erau blocați în oraș tocmai ca și prizonierii federali. Armatele nordice îi împresuraseră. Guvernatorul orașului Richmond nu mai putea să intre în legătură de multă vreme cu generalul Lee. Și trebuia să-i comunice cât mai grabnic situația orașului, pentru ca armata chemată în ajutorul asediaților să vină cât mai curând¹. Acestui Jonathan Forster îi veni atunci ideea să zboare cu balonul peste liniile dușmanului și să ajungă astfel la lagărul secesioniștilor.

Guvernatorul încuviință încercarea. Un aerostat special construit fu pus la dispoziția lui Jonathan Forster, care urma să plece cu alte cinci persoane. Călătorii luau cu ei arme, pentru cazul când ar fi fost nevoiți să se apere în clipa aterizării, și alimente, pentru cazul când ar fi siliți să facă o călătorie aeriană mai lungă.

Plecarea fusese hotărâtă pentru ziua de 18 martie. Folosind vântul de nord-vest și călătorind în timpul nopții, aeronauții socoteau să ajungă în câteva ore la cartierul generalului Lee.

Dar vântul de nord-vest n-a fost o adiere oarecare și încă din ziua de 18 se putea observa că se va transforma în uragan. Curând, vijelia se întetă într-atât, încât trebui să se amâne plecarea lui Forster, socotindu-se prea primejdioasă pornirea aerostatului și a călătorilor în mijlocul elementelor naturii dezlănțuite.

Balonul, care fusese umplut cu gaz chiar în piața principală a orașului, aștepta deci acolo prima clipă de liniște, spre a se avânta în văzduh, iar lumea din oraș devenea tot mai nerăbdătoare, văzând că situația atmosferică rămâne neschimbată.

Zilele de 18 și 19 martie n-au adus nici o îmbunătățire a situației. Dimpotrivă, era chiar din ce în ce mai greu de ferit balonul pe terenul unde era ancorat, deoarece rafalele îl culcau deseori la pământ.

Trecu și noaptea de 19 spre 20. Spre dimineață, uraganul deveni și mai puternic. De plecare nici nu se mai vorbea.

În ziua aceea, inginerul Smith fu oprit pe stradă de un necunoscut. Era un marinar pe care-l chema Pencroff. Omul părea să aibă vreo 35 sau 40 de ani, era bine legat, ars de soare, cu privirea vioaie, clipea mereu din ochi și

¹ În ziua de 5 aprilie, orașul Richmond a căzut în mâinile lui Grant, revolta separatiștilor a fost înăbușită și Lee se retrăgea spre vest, în timp ce cauza unității statelor americane triumfa. (N. A.)

avea o înfățișare simpatică. Acest Pencroff, american din Nord, cutreierase toate mărilor globului și trăise toate aventurile care pot ieși în calea unei ființe omenești. E de prisos să spunem că era întreprinzător de felul lui, gata oricând să riște orice și că încetase de mult să se mai mire de ceva. Pencroff venise la Richmond pe la începutul anului, într-o chestiune de afaceri, însoțit de un băiețandru de vreo 15 ani, Harbert Brown, din New-Jersey, fiul fostului său căpitan, un orfan pe care-l iubea ca pe propriul său copil. Fusese surprins și el de asediu în oraș și imobilizat acolo, spre marele lui necaz. Pencroff era stăpânit și el de același gând: să fugă cu orice preț. Cunoștea fama inginerului Cyrus Smith din auzite. Știa că omul acesta hotărât era cuprins de nerăbdare și ardea de dorința de a scăpa. În acea zi se apropie deci de el fără șovăire, adresându-i-se direct:

— Domnule Smith, nu v-ați săturat de această ședere în Richmond?

Inginerul se uită cu luare-aminte la omul care-i vorbise astfel, și care se grăbi să adauge în șoaptă:

— Domnule Smith, nu vreți să fugiți?

— Când...? răspunse repede inginerul, căruia desigur că îi scăpase fără să vrea răspunsul, căci nici nu avusese măcar timp să se uite mai bine la necunoscutul care i se adresase.

Totuși, după ce-și aruncă privirea-i pătrunzătoare asupra feței deschise a marinarului, inginerul nu se mai îndoie de cinstea lui.

— Cine ești? întrebă el scurt.

Pencroff îl lămură cine era.

— Bine, răspunse Cyrus Smith. Cu ce propui să fugim?

Păi, cu leneșul acela de balon care zace degeaba în piață. S-ar părea că pe noi ne așteaptă!...

Nu mai adăugă nimic, căci inginerul înțelesese totul. Apucându-l pe Pencroff de braț, îl duse la el acasă.

Acolo, marinarul își expuse planul, care era de fapt foarte simplu. Se cerea doar să-ți pui viața în primejdie. E drept că uraganul atinsese culmea violenței, dar un inginer îndrăzneț și priceput cum era Cyrus Smith știa desigur să conducă un aerostat. Dacă el, Pencroff, s-ar fi priceput, n-ar fi șovăit să plece, luându-l bineînțeles și pe Harbert cu el. Văzuse el destule în viața lui, ca să nu se mai sperie de un uragan!

Cyrus Smith asculta în tăcere cuvintele marinarului; doar ochii îi străluceau. Se ivise în sfârșit prilejul și nu era el omul să-l scape. Planul nu era absurd, ci numai foarte primejdios. Deci, puteau să-l încerce. Deși balonul era păzit, nu era cu neputință să se apropie noaptea de el, să se furișeze în nacelă și să taie apoi legăturile care-l țineau pe loc! Bine-înțeles că puteau să moară, dar pe de altă parte aveau și sorți de izbândă. Și de n-ar fi fost vijelia asta... Dar de n-ar fi fost furtuna, balonul ar fi plecat demult și prilejul atât de căutat nu s-ar mai fi ivit.

— Nu sunt singur... încheie Cyrus Smith.

— Dar câte persoane vrei să iei cu dumneata? întrebă marinarul.

— Două: pe prietenul meu Spilett și pe servitorul meu Nab.

— Trei, prin urmare, — răspunse Pencroff, — cu Harbert și cu mine vom fi cinci. După câte știu eu, balonul trebuia să transporte șase persoane.

— Atunci ne-am înțeles. Plecăm! spuse Cyrus Smith.

Prin acest „Plecăm!”, el își lua un angajament și în numele reporterului; acesta nu era omul care să dea înapoi, dimpotrivă, încuviință fără nici o rezervă planul, de îndată ce-i fu împărtășit. Se miră doar că nu se gândise și el la un lucru atât de simplu. Cât despre Nab, el îl urma pe inginer oriunde.

— Atunci, pe deseară, spuse Pencroff. O să ne învărtim toți cinci pe acolo, așa, ca niște gură-cască!

— Pe deseară la ora zece, răspunse Cyrus Smith. Facă cerul ca vijelia să nu se potolească decât după plecarea noastră.

Pencroff strânse mâna inginerului și se întoarse acasă, unde îl lăsase pe tânărul Harbert Brown. Curajosul băiat cunoștea planul marinarului și aștepta cu oarecare îngrijorare rezultatul convorbirii cu inginerul. După cum se vede, toți cinci erau oameni hotărâți să se avânte în vârtoarea văzduhului, în plin uragan.

Uraganul nu se potoli, astfel încât Jonathan Forster și tovarășii săi nici nu se gândeau să-l înfrunte în nacela care se putea sfărâma ușor. Fu o zi îngrozitoare. Inginerul se temea de un singur lucru: ca nu cumva să se rupă în bucăți aerostatul, care era legat de pământ și pe care vântul îl culca mereu. El se învărti timp de câteva ore în piața aproape pustie, supraveghind aparatul. Pencroff făcu același lucru, cu mâinile în buzunare și căscând prelung din când în când, ca unul care nu mai știe cum să-și omoare timpul. Și el se temea că se va rupe balonul, sau chiar că va fi smuls din legături și purtat de vânt.

Veni și seara. Noaptea se lăsa întunecoasă și pâcle groase ca niște nori se târau la suprafața pământului... Cădea o ploaie amestecată cu zăpadă. Era frig și un fel de ceață apăsătoare plutea deasupra orașului. Părea că vijelia puternică impusese combatanților un fel de armistițiu și că tunul fusese redus la tăcere de tunetele groaznice ale uraganului. Străzile orașului erau pustii. Chiar și paza pieții unde se zbătea aerostatul devenise zadarnică pe o astfel de vreme. Într-adevăr, totul părea să ajute fuga prizonierilor; dar călătoria asta, în mijlocul vânturilor dezlănțuite!...

— Urât flux! își zise Pencroff, îndesându-și cu pumnul pălăria pe care vântul încerca să i-o smulgă. Dar las' c-o să ne descurcăm noi!

La ora nouă și jumătate, Cyrus Smith și tovarășii săi pătrunseră prin diferite puncte în piața cufundată în întuneric, deoarece vântul stinsese felinarele cu gaz. Uriașul aerostat, aproape cu totul culcat la pământ, nici nu se mai zărea. Pe lângă sacii de lest, legați de sforile plasei, nacela mai era fixată și de un cablu puternic, trecut printr-un inel îngropat în caldarâm; cealaltă jumătate a cablului era adusă peste bord.

Cei cinci prizonieri se întâlneau lângă balon. Nu-l văzuse nimeni și era atât de întuneric, încât nici ei nu se puteau vedea unul pe altul.

Fără să scoată o vorbă, Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Nab și Harbert luară loc în nacelă, în timp ce Pencroff dezlega, unul câte unul, sacii de lest.

Totul se isprăvi în câteva clipe și marinarul se urcă lângă tovarășii săi.

Aerostatul nu mai era reținut decât de a doua jumătate a cablului și mai rămânea doar ca Cyrus Smith să dea ordinul de plecare.

În clipa aceea, un câine sări în nacelă. Era Top, câinele inginerului, care, rupându-și lanțul, își urmase stăpânul. Cyrus Smith voi să gonească bietul animal, temându-se de o greutate suplimentară.

— Eh! Unde merg atâția, treacă și el! spuse Pencroff, aruncând afară încă doi saci cu nisip.

Apoi, marinarul dădu drumul cablului și balonul se înălță pieziș și pieri în înălțimi, izbind cu nacela două hornuri, pe care le dărmă în iureșul plecării.

Uraganul se dezlănțui în acele clipe cu o violență înfricoșătoare. Inginerul nu se putu gândi la o aterizare în timpul nopții, iar când se luminează de ziua, pământul nu se mai vedea, din pricina ceței. Abia peste cinci zile zăriră într-o clipă de înseninare imensitatea mării care se întindea sub aerostatul împins de vânt cu o viteză nemaivăzută!

Știm că patru din cei cinci oameni plecați în ziua de 20 martie au fost zvârliți în ziua de 24 martie pe un țărm pustiu, la mai mult de 6000 de mile depărtare de țara lor. Călătorul care lipsea, acela în ajutorul căruia se grăbeau în primul rând să alerge cei patru supraviețuitori ai balonului, era tocmai conducătorul lor, inginerul Cyrus Smith.

CAPITOLUL III

**Seara la orele cinci. Unul este dat lipsă. Deznădejdea lui Nab.
Cercetările se îndreaptă spre nord. Insula. O noapte tristă și plină de
griji. Cețurile dimineții. Nab înoată. Pământ în zare.
Trecerea canalului prin vad.**

Inginerul fusese smuls de valuri dintre ochiurile destrămate ale plasei. O dată cu el dispăruse și câinele. Credinciosul animal sărise din propriu imbold în ajutorul stăpânului său.

— Înainte! strigă reporterul.

Și toți patru — Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff și Nab — începură cercetarea, uitând că erau sfârșiți de oboseală. Bietul Nab plângea de furie și desperare la gândul că pierduse tot ce-i era mai scump pe lume.

Nu trecuseră nici două minute din clipa în care dispăruse Cyrus Smith până la aceea în care acostaseră tovarășii lui. Puteau deci nădăjdui că vor sosi la timp spre a-l salva.

— Să-l salvăm! Să-l căutăm! strigă Nab.

— Îl căutăm, Nab, — răspunse Gédéon Spilett, și-l vom găsi!

— Îl vom regăsi oare în viață?

— Desigur, Nab!

— Știe să înoate? întrebă Pencroff.

— Da! răspunse Nab. De altfel îl are și pe Top. Auzind mugetul valurilor,

marinarul dădu însă neîncrezător din cap.

Inginerul dispăruse în dreptul părții de nord a țărmului, la o jumătate de milă de locul unde acostaseră naufragiații. Dacă izbutise să ajungă cât mai aproape de acea parte a litoralului mării, locul respectiv ar fi trebuit să se afle la cel mult o jumătate de milă de locul unde se aflau naufragiații.

Se făcuse aproape șase. Ceața se lăsase din nou, ceea ce făcea noaptea foarte întunecoasă. Naufragiații se îndreptară spre nord, mergând de-a lungul coastei răsăritene a pământului pe care se nimerise să fie azvârliti de furtună, ținut necunoscut pentru ei, a cărui poziție geografică nici n-o puteau bănuși. Călcău pe un teren nisipos, presărat cu pietriș, lipsit de orice fel de vegetație. Solul foarte inegal, accidentat, era pe alocuri ciuruit de gropi mici care îngreunau mersul. Din aceste găuri țâșneau la tot pasul niște păsări mari, care zburau greoi de colo până colo, dar pe care nu le vedeau deslușit din cauza întunericului. Alte păsări mai sprintene se ridicau în stoluri, trecând ca niște nori. Judecând după țipetele lor stridente, marinarului i se părea că sunt goelanzi și pescăruși, care se luau la întrecere cu vuietul mării.

Din când în când, naufragiații se opreau, scoteau strigăte puternice și ascultau dacă nu se aude vreo chemare dinspre apele oceanului. Socoteau pe drept cuvânt că dacă s-ar fi aflat în apropierea locului unde ar fi putut să cadă inginerul, ar fi ajuns la urechile lor cel puțin lătratul lui Top, presupunând că Cyrus Smith n-ar fi fost în stare să dea nici un semn de viață. Dar nici un strigăt nu se auzea în afară de vuietul mării și clocotul talazurilor care se spărgeau de țărm. Micul grup își continua drumul, cercetând cele mai mici cotituri ale litoralului.

După ce înaintaseră vreo douăzeci de minute, cei patru naufragiați dădură în calea lor de o fâșie de valuri spumegânde, dincolo de care nu se mai zărea pământul. Se aflau la extremitatea unei limbi ascuțite de pământ, de care se izbeau cu furie valurile.

— Țasta-i un promontoriu, spuse marinarul. Trebuie să ne întoarcem mergând pe partea dreaptă și astfel vom ajunge să simțim din nou pământ sub picioare.

— Dar dacă inginerul este acolo? răspunse Nab, arătând oceanul, ale cărui talazuri uriașe și înspumate se zăreau prin întuneric.

— Atunci să-l strigăm!

Și toți deodată scoaseră un strigăt răsunător, dar nu primiră nici un răspuns. Așteptară o clipă mai liniștită și strigară din nou. Nici de astădată nu răspunse nimeni.

Naufragiații se întoarseră, urmând latura opusă a promontoriului și pășind pe același teren nisipos și accidentat. Totuși, Pencroff observă că litoralul începe să se transforme aici într-un povârniș stâncos și înclinat. El trase concluzia că partea aceasta a țărmului formează o pantă destul de lungă, ajungând până la creasta înaltă a unui masiv ce se profila nedeslușit în umbră. Pe țărmul acesta păsările erau mai rare. Și marea era mai puțin zgomotoasă, mai puțin zbuciumată și se părea chiar că valurile se potolesc. Zgomotul talazurilor ce se spărgeau de mal de-abia se auzea. Probabil că

partea aceasta a promontoriului forma un mic golf în semicerc, apărat de capul ce înainta în mare, oprind curenții din larg.

Continuând să înainteze în aceeași direcție, naufragiații se îndreptau spre sud, depărtându-se tot mai mult de partea de țărm pe care s-ar fi putut să se afle Cyrus Smith. Cale de o milă și jumătate, litoralul nu avea nici un fel de cotitură care să le îngăduie să revină spre nord. Totuși era cu neputință ca vârful promontoriului, pe care călătorii noștri îl înconjuraseră, să nu fie legat de pământ. Cu toate că erau istoviți, naufragiații mergeau curajoși mai departe, trăgând mereu nădejde să găsească o cotitură bruscă, care să-i readucă pe calea cea bună.

Mare fu dezamăgirea lor când, după ce străbătuseră cale de două mile, se pomeniră din nou în fața mării. Se aflau de data aceasta pe un cap destul de înalt, format din stânci alunecoase.

— Suntem pe o mică insulă, spuse Pencroff, pe care am cutreierat-o de la un capăt la celălalt!

Observația marinarului era adevărată. Naufragiații noștri nu fuseseră zvârliți pe un continent, ci pe o insulă mică, a cărei lungime nu trecea de două mile și care era desigur destul de îngustă.

Oare această insulă aridă, pietroasă, lipsită de vegetație, care părea să adăpostească doar câteva păsări de mare face parte dintr-un arhipelag mai important? Iată o întrebare la care nu găseau răspuns. Călătorii balonului zăriseră pământul de la înălțime și prin ceață, așa că nu-și dăduseră bine seama de întinderea lui. Dar lui Pencroff, ai cărui ochi de marinar erau obișnuiți cu întunericul, i se părea că zărește spre vest o masă nedeslușită, care ar fi putut să fie o coastă înaltă.

Prin întunericul ce domnea, nu puteau însă să-și dea seama cărui sistem, simplu sau complex, îi aparținea insula pe care se aflau. Nu puteau să plece de pe ea, fiind înconjurată de apă, așa că se văzură nevoiți să amâne pe a doua zi căutarea inginerului care, din păcate, nu dăduse nici un semn de viață până la ora aceea.

— Nu dovedește nimic tăcerea lui Cyrus, spuse reporterul. S-ar putea să fie leșinat sau rănit, în imposibilitate de a răspunde în clipa de față. Dar nu trebuie să pierdem nădejdea!

Reporterul fu de părere să aprindă într-un punct oarecare al insulei un foc, care să servească drept punct de orientare inginerului. Zadarnic însă căutară naufragiații lemne sau ierburi uscate. Pe insulă găsiră numai nisip și pietre.

E ușor de înțeles durerea lui Nab și a tovarășilor săi, care erau atât de legați de curajosul Cyrus Smith, când își dădură seama că nu puteau întreprinde nimic pentru a-l salva. Trebuiau să aștepte ivirea zorilor. Poate că inginerul izbutise să se salveze singur și atunci își și găsisese un adăpost undeva, pe coastă, sau dispăruse pentru totdeauna!

Orele treceau anevoie, chinuitor de lungi. Se lăsase un frig pătrunzător. Naufragiații sufereau cumplit, dar fără să ia în seamă lucrul acesta, nici nu se gândeau să se odihnească o clipă. Uitând de ei, cu gândul numai la

conducătorul lor, nădăjduind mereu, oamenii umblau de colo până colo pe ostrovul pustiu, întorcându-se mereu spre capul de la nord, punctul cel mai apropiat de locul catastrofei. Trăgeau cu urechea, strigau, căutau să prindă vreo chemare disperată. Vocile lor răsunau desigur destul de departe, căci atmosfera se mai liniștise și o dată cu furtuna se potolise și vuietul mării.

Într-un rând, li se păru chiar că aud un fel de ecou care răstrânga strigătul lui Nab. Harbert îi atrase atenția lui Pencroff asupra acestui fenomen, adăugând:

— Aceasta ar putea dovedi existența unui țărm destul de apropiat, așezat înspre apus.

Marinarul dădu din cap în semn de încuviințare. De altminteri ochii săi nu-l înșelau niciodată. Și de vreme ce el zărise, oricât de șters, profilându-se un țărm, era sigur că acel țărm există.

Dar ecoul îndepărtat fu singurul răspuns la chemările lui Nab, imensele întinderi ce cuprindeau tot răsăritul insulei rămânând cufundate în tăcere.

Totuși, cerul se însenina cu încetul și către miezul nopții se iviră primele stele. Dacă inginerul ar fi fost alături de tovarășii săi, ar fi observat de îndată că stelele nu semănau cu acele din emisfera boreală. Într-adevăr, Steaua Polară nu apărea pe acest nou orizont, constelațiile zenitului nu erau acelea care se vedeau în mod obișnuit în nordul noului continent, iar la Polul Austral strălucea Crucea Sudului.

Trecu și noaptea. Către orele cinci, în dimineața zilei de 25 martie, înălțimile se luminară ușor. Zarea mai era întunecată, iar o dată cu lumina zilei care abia mija, o pâclă deasă se lăsă deasupra mării, astfel că nu se mai putea vedea decât cel mult la douăzeci de pași. Trâmbe de ceață deasă se desfășurau, târându-se greoi.

Vremea le rămânea potrivnică. Naufragiații nu puteau deosebi nimic în jurul lor. Nab și reporterul cercetau oceanul, în timp ce Harbert și marinarul răscoleau cu ochii partea de apus a insulei. Dar nicăieri nu se zărea vreo urmă de pământ.

— Ce are-a face? spuse Pencroff. Chiar dacă nu văd țărmul, îl simt... simt că se află acolo... sunt sigur, tot atât de sigur cum știu că nu mai sunt la Richmond!

Curând ceața prinse să se destrame. Fusesse doar o pâclă trecătoare, care vestea timp frumos. Soarele începu să încălzească straturile superioare de aer și căldura lui pătrunse până deasupra insulei.

Și, într-adevăr, pe la șase și jumătate, trei sferturi de ceas după răsăritul soarelui, ceața începu să fie din ce în ce mai străvezie. Se aduna tot mai sus, pe măsură ce se risipea jos. Curând se arătă privirilor întreaga insulă, ce părea să fi coborât pe neașteptate dintr-un nor, apoi se contura în zare și marea, întinzându-se nesfârșită spre răsărit și mărginită spre apus de o stâncă înaltă și abruptă.

Da! Era pământ în zare. Acolo își puteau găsi cel puțin deocamdată un adăpost. Insula era despărțită de coastă printr-un canal larg de o jumătate de milă, prin care vuia un curent.

Iată însă că, urmând doar imboldul inimii, unul dintre naufragiați se avântă de îndată în mijlocul curentului, fără să se sfătuiască cu tovarășii săi, fără să fi spus un cuvânt. Era Nab care se grăbea să atingă partea de nord a țărmului din față. Zadarnic strigă Pencroff după el, nimic nu putea să-l oprească. Marinarul se întoarse apoi spre reporter, care se pregătea să-l urmeze pe Nab, și-l întrebă:

— Vrei să străbați canalul?

— Desigur, răspunse Gédéon Spilett.

— Ar fi bine să aștepți, crede-mă, spuse marinarul.

— Nab este în stare să-și salveze și singur stăpânul. Dacă ne-am avânta în canal, s-ar putea să fim târați în larg de curentul care pare deosebit de puternic. Dacă nu mă înșel, sunt curenții refluxului. Privește, marea a și început să se retragă de pe țărm. Să avem deci răbdare și cred că după ce scad apele vom găsi un vad...

— Ai dreptate, răspunse reporterul. Să ne răzlețim cât mai puțin cu putință...

Între timp, Nab lupta din răputeri împotriva curentului, căutând să-l taie pieziș. La fiecare mișcare a brațelor apăreau deasupra valurilor umerii lui negri. El se depărta extrem de repede de țărmul de la care plecase și se apropia de coasta opusă. Îi trebuise mai bine de o jumătate de oră ca să străbată jumătatea de milă ce despărțea mica insulă de coastă și nu izbuti să iasă la țărm decât la câteva mii de picioare de locul de unde plecase.

Nab ieși pe uscat la poalele unui bloc înalt de granit, se scutură cu putere și dispăru de îndată după un grup de stânci care înaintau în mare cam în dreptul extremității de miază-noapte a insulei.

Tovarășii lui Nab urmăriseră cu adâncă neliniște îndrăzneța lui încercare și, după ce dispăru în dosul stâncilor, ei își întoarseră privirile spre pământul pe care se aflau și unde aveau de gând să se adăpostească. Între timp mâncaseră din scoicile care se găseau din belșug pe nisip. Era cam săracăcios prânzul lor, dar tot era ceva.

Coasta ce se zărea în fața lor forma un golf larg, care se termina în partea de sud printr-un cap ascuțit cu o înfățișare sălbatică, pe care nu creștea nici un fel de vegetație. Acest cap se unea cu litoralul, urmând o curbă capricioasă și sprijinindu-se pe stânci înalte de granit. Spre nord, dimpotrivă, golful se lărgea mult, mărginit de o coastă rotunjită, care se întindea de la nord-vest la sud-est, terminându-se printr-un cap alungit. Deschizătura golfului putea să măsoare vreo opt mile.

La o jumătate de milă de țărmul acesta era situată insula, care ocupa o fâșie îngustă din apele oceanului, semănând cu o balenă uriașă. Partea cea mai largă a insulei nu avea mai mult de o jumătate de milă.

Țărmul care mărginea insula începea cu o întindere nisipoasă, presărată cu bolovani de stâncă negricioși, pe care refluxul tocmai îi descoperea încetul cu încetul. Pe planul al doilea se ridica un fel de barieră abruptă și dreaptă de granit, măsurând cel puțin 300 de picioare și care se întindea pe o lungime de trei mile. În dreapta, această cortină de piatră se isprăvea printr-o suprafață

netedă, tăiată parcă de mâna omului. Dimpotrivă, în partea stângă, deasupra promontoriului, un fel de mal râpos, alcătuit din conglomerate de rocă și de pe urma prăbușirilor de teren, descreștea într-un fel de povârniș alungit, care se contopea cu stâncile de la capul meridional al golfului.

Pe platoul superior al acestei coaste nu se zărea nici un copac. Părea să fie un podiș neted, asemănător aceluia care domină Cape-Town la capul Bunei Speranțe, dar de proporții reduse; cel puțin așa apărea văzut de pe insulă. Totuși, în partea dreaptă, îndărătul suprafeței netede a stâncii, se zărea și verdeață. Se vedea destul de bine o masă nu prea deslușită de copaci mari, care se întindea în depărtare cât puteai cuprinde cu ochii. Verdeața aceasta îndulcea priveliștea posomorâtă din pricina paravanului colțuros de granit.

În sfârșit, în fund de tot, deasupra platoului, un pisc alb, așezat la nord-vest, la o distanță de cel puțin șapte mile, strălucea în bătaia soarelui. Era creștetul unui munte acoperit cu o căciulă de zăpadă.

Ar fi fost greu de spus dacă era țărmul unei insule sau al unui continent, dar stâncile care țâșneau, schimonosindu-se parcă, în stânga, spuneau oricărui geolog, fără șovăire, că sunt de origine vulcanică, atât de ciudat erau îngrămădite...

Gédéon Spilett, Peneroff și Harbert cercetau cu luare-aminte acest ținut, unde s-ar fi putut să fie siliți să trăiască ani îndelungați, poate chiar până la sfârșitul zilelor, dacă nu se afla cumva în calea vapoarelor.

— Ei, Peneroff, ce spui? întrebă Harbert.

— Ce să spun?... răspunse marinarul... Văd și bune și rele, ca peste tot. Vom vedea noi. Dar uite, începe refluxul. Peste trei ore, vom încerca să trecem dincolo și odată ajunși pe țărmul celălalt, vom căuta să ne descurcăm și să-l găsim și pe domnul Smith.

Peneroff nu se înșelase în socotelile lui. Peste trei ore, marea se retrăsese, descoperind mai peste tot nisipurile de pe fundul albiei canalului. Între insulă și coasta din față rămăsese doar o fâșie îngustă de apă, prin care, desigur, aveau să poată trece cu ușurință.

Pe la ora zece, Gédéon Spilett și cei doi tovarăși ai săi își scoaseră hainele, pe care și le așezară pe cap, întrând apoi în canalul a cărui adâncime nu depășea cinci picioare. Harbert, pentru care apa era prea adâncă, îl străbătu înotând ca un pește. Ajunseră ușor pe malul opus. După ce se uscară la soare, cei trei naufragiați își îmbrăcară hainele pe care le fiseră de apă și se așezară la sfat.

CAPITOLUL IV

**Scoicile lithodome. Gura râului. „Hornurile”. Cercetările continuă.
Pădurea de conifere. Provizia de combustibil. În așteptarea refluxului.
De pe înălțimea coastei. Pluta cu lemne. Întoarcerea la țărm.**

Reporterul hotărî că cel mai potrivit lucru era ca marinarul să-l aștepte pe

loc, unde urma să se întoarcă și el după ce-și va fi isprăvit cercetările. Apoi, fără să piardă o clipă, porni de-a lungul litoralului, în direcția în care o luase și Nab cu câteva ore mai înainte. Curând, reporterul dispăru după o cotitură a țărmului, grăbit să știe ce i se întâmplase inginerului.

Harbert ar fi vrut să-l întovărășească.

— Rămâi aici, băiete, se împotrivi marinarul. Trebuie să pregătim un adăpost și să vedem dacă putem face rost de o mâncare mai sățioasă decât scoicile astea. Prietenii noștri trebuie să mai prindă puteri la întoarcere. Fiecare cu munca lui.

— Bine, Pencroff, sunt gata să-ți ajut, răspunse Harbert.

— Ei, așa îmi plăci! zise marinarul. O să ne descurcăm noi. Trebuie să lucrăm cu rost, băiete! Suntem obosiți, ne este frig, suntem flămânzi. Prin urmare trebuie să găsim un adăpost, să facem foc și să ne procurăm de-ale mâncării. Lemne sunt în pădure, ouă — câte vrei prin cuiburile de pe aici, mai rămâne să căutăm un adăpost.

— Bine, răspunse Harbert, am să caut o peșteră printre stâncile astea, și până la urmă găsesc eu vreun cotlon în care să ne adăpostim.

— Chiar așa, răspunse Pencroff. Ia-o din loc, băiete!

Și iată-i mergând împreună la poalele uriașei faleze, pe această plajă descoperită în întregime de reflux. Dar în loc s-o ia spre nord, coborâră spre sud. Pencroff observase la câteva sute de pași mai la vale, de locul unde acostaseră, o despicătură îngustă în stâncă și după părerea lui aceasta trebuia să reprezinte revărsarea unui râu sau pârâu. Ori, acest lucru era important pentru ei pe de o parte, fiindcă voiau să se stabilească în vecinătatea unei ape dulci, iar pe de altă parte, fiindcă s-ar fi putut ca Cyrus Smith să fi fost împins de curent spre locurile acelea.

După cum am mai spus, faleza avea o înălțime de 300 de picioare, dar blocul de stâncă care o forma era compact peste tot, astfel că baza lui scăldată de valuri nu prezenta nici cea mai mică crăpătură care să fi putut sluji drept adăpost vremelnic. Era un perete vertical, format dintr-un granit foarte tare, pe care nici marea nu izbutise să-l roadă. Aproape de culme, se rotea în zbor o lume întreagă de păsări acvatice, palmipede mai ales, cu ciocul lung, îngust și ascuțit la vârf, foarte zgomotoase și părând prea puțin speriate de prezența oamenilor care, fără îndoială, le tulburau pentru prima oară singurătatea. Printre palmipedele acestea, Pencroff recunoscu un fel de goelanzi și niște pescăruși mici și lacomi, care își făcuseră cuibul în scobiturile granitului. O singură împușcătură cu alicie în mijlocul furnicarului de păsări ar fi făcut minuni. Dar pentru a trage, ai nevoie de pușcă și din păcate nici Harbert, nici Pencroff nu aveau puști. De altminteri, păsările din jurul lor nu prea erau bune de mâncat. Chiar și ouăle lor aveau un gust foarte neplăcut.

Dar Harbert, care se îndepărtase puțin spre stânga, semnală în curând niște stânci acoperite cu alge, pe care marea avea să le acopere din nou peste câteva ore. Pe aceste stânci, printre ierburile de mare lunecoase ce le

acopereau, mișunau niște scoici bivalve¹ care nu erau de disprețuit pentru oameni flămânzi, căci Harbert îl strigă deci pe Pencroff, care sosi în grabă.

— Dar astea sunt scoici bune de mâncat! strigă marinarul. Vor înlocui tocmai bine ouăle, de care ducem lipsă.

— Nu sunt simple scoici, răspunse tânărul Harbert, care examinase cu toată atenția scoicile prinse de stânci, astea sunt lithodomi.

— Mă rog, de mâncat se mănâncă? îl întrebă Pencroff.

— Desigur.

— Atunci, hai să mâncăm lithodomi. Marinarul putea să aibă toată încrederea în părerea lui Harbert. Băiatul avea multe cunoștințe în domeniul științelor naturii și vădise întotdeauna o adevărată pasiune pentru acest studiu. Tatăl său îl încurajase, trimițându-și băiatul să urmeze cursurile celor mai buni profesori din Boston, care îndrăgiseră copilul acesta deștept și muncitor. Mai târziu, cunoștințele lui de naturalist aveau să se dovedească a fi în multe rânduri foarte folositoare. De altfel, el nu se înșela nici acum.

Lithodomii descoperiți erau un fel de scoici lungărețe, care formau niște ciorchini strâns lipiți de stâncă. Făceau parte din specia așa numitelor „moluște perforatoare”, care fac găuri în pietrele cele mai tari și ale căror cochilii sunt rotunjite la capete, lucru neobișnuit la celelalte scoici.

Pencroff și Harbert mâncară o cantitate destul de mare de lithodomi care tocmai atunci își deschideau valvele la lumina soarelui. Le mâncară, ca pe stridii. Scoicile erau pipărate la gust, așa că nu se puteau plânge că nu aveau la îndemână sare și piper.

Deocamdată își potoliră foamea, dar nu și setea, care spori din pricina scoicilor pipărate. Trebuiau să găsească negreșit apă dulce. După toate probabilitățile, nu putea să lipsească într-o regiune atât de accidentată.

După ce se îngrijiră să se aprovizioneze cu o cantitate mai mare de lithodomi, umplându-și buzunarele și batistele, Pencroff și Harbert se întoarseră spre interiorul insulei.

Două sute de pași mai încolo, ajunseră la falia prin care, după părerea lui Pencroff, trebuia să curgă un râuleț. În acest loc, faleza părea spintecată de un cutremur violent. La poalele ei se formase o mică albie, al cărei fund cobora destul de abrupt. Aici, la vărsare, era un râu care măsura vreo sută de picioare lărgime, iar malurile aveau o înălțime de-abia de vreo douăzeci de picioare. Râul dispărea apoi între pereții de granit, care se lăsau tot mai jos pe măsura ce se depărtau de revărsare, apoi, la vreo jumătate de milă în interior, râul făcea o cotitură bruscă și dispărea într-un desiș.

— Aici apa, acolo lemnul! zise Pencroff. Ei, Harbert, ne mai lipsește doar locuința.

Apa râului era limpede. Marinarul își dădu seama că în clipa de față marea fiind în reflux, valurile nu ajungeau până acolo și deci apa trebuie să fie dulce. Odată stabilit acest lucru, care era deosebit de important, Harbert porni să caute peștera în care să se adăpostească. Dar totul era zadarnic.

¹ Scoici bivalve — alcătuite din două capace (N.R.)

Faleza se înălța vertical, netedă, fără nici o spărtură.

Totuși, chiar la revărsarea râului, la adăpost de apele fluxului, câteva surpături de rocă formaseră nu o grotă, ci o îngrămădire de stânci uriașe, de felul acelor care se întâlnesc numai în ținuturile granitice și se numesc „hornuri”.

Pencroff și Harbert pătrunseră adânc între stânci, străbătând un fel de galerii în care pășeau pe nisip și unde lumina pătrundea prin golurile căscate printre roci, dintre care unele doar printr-o minune se mai țineau în echilibru. O dată cu lumina străbătea însă și vântul, producând un adevărat curent de coridor, care aducea cu el tot frigul aspru de afară. Marinarul își dădu însă repede seama că va fi destul să izoleze câteva porțiuni din aceste coridoare, să astupe câteva deschizături cu un amestec de pietriș și nisip, pentru ca hornurile acestea să poată sluji drept locuință. Planul lor putea fi reprezentat geometric prin semnul tipografic „&”; izolând bucla superioară, prin care pătrundeau vânturile de sud și vest, naufragiații puteau folosi desigur partea inferioară a hornurilor.

— Cred că am găsit ce ne trebuie, spuse Pencroff, și dacă mai dăm vreodată de domnul Smith, sunt sigur că el va ști să amenajeze labirintul acesta.

— Îl vom regăsi, Pencroff, strigă Harbert, dar vreau să găsească o locuință cât de cât confortabilă când se va întoarce din nou printre noi. Cred că vom izbuti să realizăm aceasta, dacă vom putea așeza o vatră în coridorul din stânga, lăsând o deschizătură prin care să iasă fumul.

— Vom izbuti s-o facem, băiete, răspunse marinarul, și cred că aceste hornuri, sau mai bine zis „Căminul” acesta, ne va fi de mare folos. Dar să ne facem mai întâi o provizie de lemne, pe care le vom folosi și la astuparea deschizăturilor, prin care văd că fluieră vântul ca la el acasă.

Harbert și Pencroff părăsiră hornurile și cotiră, luând-o de-a lungul malului stâng, în susul râului, care curgea destul de repede, târând după el bucăți de lemn uscat. Probabil că fluxul — care tocmai începuse — împingea apa înapoi pe o distanță destul de mare. Marinarul se gândi să folosească fluxul și refluxul, pentru a căra obiecte mai grele.

După un sfert de ceas, marinarul și băiatul ajunseră într-un loc de unde râul cotea brusc la stânga, urmându-și apoi cursul printr-o pădure cu copaci minunați. Copacii aceștia erau verzi, cu tot anotimpul înaintat. Ei făceau parte din familia coniferelor, care este răspândită în toate regiunile globului pământesc, de la cele cu climă rece, până la cele tropicale.

Printre coniferele acestea, tânărul nostru naturalist descoperi câteva specii de „deodari”, arbori foarte răspândiți în zona Himalaiei și care împrăștiu o mireasmă foarte plăcută.

— Desigur, desigur, spuse el, inginerul nostru este în stare să se descurce și în împrejurări în care alt om ar pieri!...

Totuși, marinarul continuă să cerceteze țărmul cu și mai mare atenție. În fața ochilor lui se întindea plaja mărginită la dreapta gurii râului de niște stânci de care se spărgeau valurile și care ieșeau din apă semănând de departe cu

niște balene. Îndărătul acestora, marea strălucea în bătaia soarelui. Spre sud, zarea era închisă de un promontoriu ascuțit, din pricina căruia Pencroff nu putea să vadă dacă țărmul se prelungește în această direcție, sau dacă se îndreaptă spre sud-est sau sud-vest, ceea ce însemna că aici coasta lua forma unei peninsule foarte alungite. La extremitatea de nord a golfului, litoralul forma o linie curbă, care se prelungea până departe. Acolo, țărmul era jos, neted, fără faleză, mărginit de bancuri mari de nisip pe care refluxul le dezgolise.

Pencroff și Harbert își întoarseră apoi privirile către apus. La o distanță de șase sau șapte mile se ridica muntele cu vârful înzăpezit. De la poalele lui și până la o depărtare de două mile de țărm, se vedeau mari întinderi împădurite, străbătute ici-colo de zonele verzi ale coniferelor. De la marginea pădurii și până la coastă se vedea un platou larg, înverzit, presărat cu copaci așezați la întâmplare. La stânga lui, se întrezărea din când în când prin luminișuri, sclipirea râulețului care șerpuia capricios și întortochiat, părând că revine la poalele muntelui de unde probabil că izvora. Râul începea să curgă printre doi pereți înalți de granit, chiar din locul unde marinarul își lăsase pluta. Pe malul stâng, pereții de granit rămâneau netezi și abrupti, pe malul drept, dimpotrivă, ei pierdeau puțin câte puțin din înălțime iar masivul se schimba în stânci răzlețe, stâncile în bolovani, și bolovanii în pietriș, pe măsură ce înaintau până la extremitatea limbii de pământ.

— Suntem oare pe o insulă? murmură marinarul.

— În tot cazul, pare să fie o insulă foarte mare răspunse băiatul.

— O insulă, oricât de mare ar fi ea, tot insulă rămâne, spuse Pencroff.

Dar întrebarea, atât de importantă pentru ei, nu se putea lămuri pe loc. Răspunsul trebuia amânat pe altă dată. Orice ar fi fost, insulă sau continent, pământul acestui ținut părea să fie roditor, oferea priveliști plăcute și produse variate.

— Trebuie să fim mulțumiți în orice caz, spuse Pencroff.

— Desigur, răspunse Harbert.

Multă vreme încă, marinarul cercetă cu privirea ținutul unde întâmplarea îi zvârlise. Totuși îi era greu să ghicească la ce se mai putea aștepta, după o cercetare atât de sumară a ținutului.

Se întoarseră, urmând creasta meridională a platoului de granit, mărginită de șiruri lungi de stânci neregulate, care luau formele cele mai ciudate. În găurile aflate în rocă sălășluiau sute de păsări. Harbert, sărind din stâncă în stâncă, stârni un stol întreg de zburătoare.

— A! exclamă el, uaaa! dar ăștia nu sunt nici goelanzi, nici pescăruși.

— Dar ce fel de păsări sunt astea? întrebă Pencroff. Ai spune că sunt porumbei!

— Chiar porumbei sunt. Porumbei sălbatici sau porumbei de stâncă, răspunse Harbert. Îi cunosc după cele două dungi negre de pe aripi, după penele albe de sub coadă și după aripile albastre cenușii. Dat fiindcă aceste păsări sunt bune de mâncat, cred că și ouăle lor trebuie să fie minunate.

— Și dacă s-ar găsi ouă în cuiburi... n-o să le dăm răgazul să iasă pui

din ele, fiindcă le vom preschimba într-o omletă, continuă Pencroff vesel.

— Și în ce vrei să faci omletă? întrebă Harbert. În pălărie?

— Ei, zise marinarul, chiar scamator nu sunt. Atunci ne vom mulțumi să le mâncăm răskoapte. Las' pe mine, le mănânc eu și tari ca piatra!

Pencroff și Harbert cercetară cu de-amănuntul toate găurile din stânci, și găsiră într-adevăr câteva zeci de ouă, pe care le strânseseră în batista marinarului. Și fiindcă se apropia vremea refluxului, o luară înapoi spre râu.

La ora unu după-amiază ajunseră la cotitura râului. Curentul începea să își schimbe direcția. Trebuiau să folosească refluxul pentru a transporta pluta la gura râului. Pencroff n-avea de gând s-o lase în voia curentului, fără s-o conducă, dar nici nu avea de gând să se urce pe ea. Un marinar știe însă să se descurce bine, așa că el împleti repede o frânghie lungă de câțiva metri din liane uscate. Legară un capăt al cablului vegetal la partea dindărăt a plutei și în timp ce marinarul ținea în mână celălalt capăt, Harbert menținea pluta în mijlocul curentului, împingând-o cu o prăjină lungă.

Metoda se dovedi foarte bună. Uriașa încărcătură de lemne pe care marinarul o conducea cu ajutorul frânghiei urma direcția curentului apei, plutind fără să se împotmolească, deoarece malurile râului erau foarte abrupte. Astfel, încă înainte de ora două; ajunseră la gura râului, la câțiva pași de Cămin.

CAPITOLUL V

**Amenajarea Căminului. Chestiunea focului e deosebit de importantă.
Cutia de chibrituri. Cercetări pe plajă. Întoarcerea reporterului și a lui Nab.
Un singur chibrit! Pâlpâie focul. Prima cină. Prima noapte pe uscat.**

După descărcarea plutei, primul lucru de care se îngriji Pencroff fu amenajarea hornurilor. El astupă coridoarele prin care sufla vântul, făcându-le astfel bune de locuit. Galerile deschise vânturilor dinspre sud le astupă ermetic cu nisip, pietre și crengi împletite, izolând astfel bucla superioară. Marinarul lăasă liber un singur cotlon îngust și întortochiat, care se deschidea într-o parte, ca să poată ieși fumul și să tragă focul din vatră.

Căminul era împărțit astfel în trei sau patru camere, dacă se puteau denumi astfel cele câteva vizuini întunecate, cu care nu s-ar fi mulțumit nici măcar o fiară. Totuși, aceste vizuini ofereau un adăpost, iar cel puțin în camera principală, aceea din mijloc, se putea sta în picioare. Solul era acoperit cu nisip fin și, la urma urmei, oamenii noștri trebuiau să se mulțumească și cu atâta, în așteptarea unei locuințe mai bune.

În timp ce lucrau, Harbert și Pencroff stăteau de vorbă.

— Poate că tovarășii noștri au găsit undeva o locuință mai bună decât a noastră? se frământa Harbert.

— Tot ce se poate, răspunse marinarul. Totuși, mai bine să avem două locuințe, decât niciuna.

— Ah! Ce bine ar fi, ce bine ar fi, repeta Harbert, să-l găsească pe domnul Smith!

— Da! murmură Pencroff. Era un om în toată puterea cuvântului!

— Era?... Întrebă Harbert. Ai pierdut oare nădejdea să-l mai vezi vreodată?

— Nu, îngăimă marinarul.

Locuința fu repede pregătită și Pencroff se arătă mulțumit.

— Acum — spuse el — prietenii noștri se pot întoarce. Vor găsi un adăpost bunicele.

Nu le mai rămânea decât să construiască vatra și să pregătească masa, lucruri de fapt ușoare. Așezară niște lespezi de piatră în dreptul deschizăturii lăsate în fundul primului coridor din stânga. Pentru menținerea unei temperaturi normale în interior, era suficientă cantitatea de căldură care rămânea în încăpere după ce ieșea fumul. Provizia de lemne fu dusă într-una din încăperi, apoi marinarul așeză pe lespezile vetrei niște buturugi, printre care puse surcele.

În timp ce marinarul așeza lemnele, Harbert îl întrebă dacă are chibrituri.

— Desigur, răspunse Pencroff, și adăugă, din fericire, căci fără chibrituri sau iască nu știu ce ne-am face!

— Am putea face foc cum fac sălbaticii, răspunse Harbert, frecând una de alta două bucăți de lemn uscat.

— Bine, băiete, încearcă. Ai să-ți rupi mâinile, cu atât ai să te alegi.

— Totuși, procedeul acesta simplu este foarte răspândit în insulele din Oceanul Pacific.

— Nu spun ba, răspunse Pencroff, dar eu cred că sălbaticii se pricep la asta în mod deosebit, sau folosesc un lemn special. În ceea ce mă privește pe mine, de câte ori am încercat să fac foc în felul acesta, n-am izbutit, așa că îți mărturisesc că prefer chibriturile! Dar unde îmi sunt chibriturile?

Pencroff începu să caute în buzunarele vestei cutia de chibrituri care nu-i lipsea niciodată, căci era mare fumător. Dar n-o găsi. Scotoci și prin buzunarele pantalonilor și, spre marea lui mirare, n-o găsi nici acolo.

— Ei drăcie, asta-i mai mult decât neplăcut! zise el, privind spre Harbert. Te pomenești c-o fi căzut din buzunar și am pierdut-o! Dar tu, Harbert, n-ai nimic, nici brichetă, nici altceva cu care am putea să facem foc?

— Nu, Pencroff!

Marinarul se scărpină după ceafă cu necaz și ieși urmat de Harbert.

Căutară cu multă grijă, pe nisip, între stânci, pe malul râului, dar în zadar. Cutia cu chibrituri era de aramă, așa că ar fi fost imposibil să n-o observe.

— Pencroff, întrebă Harbert, nu cumva ai aruncat cutia afară din nacelă?

— Am avut eu grijă să nu fac o astfel de prostie, răspunse marinarul. Dar nu e de mirare să pierzi un obiect atât de mic, când ai fost scuturat așa cum ne-au scuturat valurile pe noi. Chiar și pipa mi-am pierdut-o! Unde o fi oare blestemata aceea de cutie?

— Văd că marea se retrage, spuse Harbert. Hai să dăm fuga la locul

unde am ieșit la mal.

Aveau puține speranțe să găsească cutia, pe care valurile fluxului o rostogoliseră desigur printre pietrele de pe mal. Totuși trebuiau să cerceteze și acolo. Harbert și Pencroff se grăbiră spre locul unde aterizaseră în ajun, la vreo două sute de pași de Cămin. Acolo, căutară cu multă atenție prin pietriș și printre stânci, dar n-o găsiră. Chiar dacă cutia ar fi căzut în locul acela, ea trebuie să fi fost luată de mult de valuri. Pe măsură ce marea se retrăgea, marinarul cercetă toate crăpăturile dintre stânci, dar tot n-o găsi. În împrejurarea în care se aflau, era o pierdere însemnată, chiar ireparabilă deocamdată.

Pencroff nu-și ascundea dezamăgirea. Își încruntase fruntea și nu scotea nici o vorbă. Harbert încerca să-l mângâie, spunându-i că în orice caz apa mării ar fi udat chibriturile, care n-ar mai fi fost bune la nimic.

— Nicidecum, băiete, răspunse marinarul. Le țineam într-o cutioară de aramă bine închisă. Ei, dar acum ce ne facem?

— Vom găsi noi, fără îndoială, mijlocul să facem foc, spuse Harbert. Poate că domnul Smith sau domnul Spilett și-au păstrat chibriturile.

— Se prea poate, răspunse Pencroff, dar până una alta n-avem foc și când se vor întoarce tovarășii noștri, vor găsi o masă foarte proastă.

— Dar este cu neputință ca ei să n-aibă nici iască, nici chibrituri! se grăbi să adauge Harbert.

— Totuși, mă îndoiesc c-ar avea, răspunse marinarul, dând din cap. În primul rând, Nab și domnul Smith nu fumează, iar în ceea ce-l privește pe domnul Spilett, tare mi-e teamă că și-a păstrat mai curând carnetul de note, decât chibriturile!

Harbert tăcu. Pierderea cutiei era desigur foarte neplăcută. Totuși, băiatul era încredințat că într-un fel sau altul vor izbuti să facă foc. Pencroff, deși om cu mai multă experiență și care nu se lăsa doborât cu una cu două, era de data aceasta destul de pesimist. Până una-alta, nu le rămânea nimic mai bun de făcut decât să aștepte întoarcerea lui Nab și a reporterului. Trebuiau să renunțe la gândul de a le pregăti ouă răskoapte, iar perspectiva de a se hrăni cu carne crudă nu li se părea deloc plăcută, nici pentru ei, nici pentru ceilalți.

Înainte de a se întoarce la Cămin, marinarul și Harbert adunară o nouă provizie de lithodomi, cu care urmau să se hrănească, dacă nu izbuteau să facă foc și se îndreptară apoi în tăcere spre locuință.

Pencroff mergea cu ochii în pământ, căutându-și cutia pierdută. El se întoarce chiar pe malul stâng al râului și-l străbătu de la revărsare până la locul unde fusese legată pluta. Se întoarce și pe platoul superior, pe care îl cutreieră în toate direcțiile, căută până și în ierburile înalte de la marginea pădurii, dar totul în zadar.

Era ora cinci după amiază, când se întoarce împreună cu Harbert la Cămin. Ar fi de prisos să vă spun că au cercetat coridoarele până în cele mai întunecoase unghere. În cele din urmă, au fost siliți să se lase păgubași.

Pe la ora șase, în clipa când soarele se ascundea după înălțimile dinspre

apus, Harbert, care se plimba pe plajă, semnală întoarcerea lui Nab și a lui Gédéon Spilett.

Se întorceau singuri!... Inima tânărului se strânse de durere, dându-și seama că marinarul nu se înșelase. Inginerul Cyrus Smith nu fusese găsit!

Cum sosi, reporterul se așează pe o stâncă, fără să scoată o vorbă. Frânt de oboseală, mort de foame, nu mai avea putere să spună nici un cuvânt! Cât despre Nab, ochii lui roșii de plâns oglindeau limpede că pierduse orice nădejde.

Reporterul le povesti toate cercetările pe care le făcuseră pentru a-l regăsi pe Cyrus Smith. Cutreierase împreună cu Nab toată coasta, pe o distanță de opt mile, ajungând foarte departe de punctul unde căzuse pentru prima oară balonul și unde dispăruse inginerul împreună cu Top. Plaja era pustie. Nici o urmă de pași pe nisip. Nu se observa nici măcar o piatră de curând răsturnată, nici o urmă pe nisip — nu călcase picior de om pe această porțiune a litoralului. Era limpede că partea aceea a coastei nu fusese străbătută de ființă omenească. Marea se întindea pustie ca și țărmul și după câte se părea, inginerul își găsisese moartea la câteva sute de pași de uscat.

Nab sări în picioare și strigă cu o voce în care se vedea speranța ce mai dăinuia în el:

— Nu! Nu! N-a murit! Nu! Nu s-a întâmplat așa ceva! Să moară inginerul? Eu, sau oricare din noi am fi murit desigur! Dar el, nu. Inginerul este omul pe care nimic nu-l doboară...

Apoi îl lăsară puterile și șopti:

— Nu mai pot! Harbert alergă la el.

— Nab, îl vom regăsi! Dar până una, alta, cred că ți-e foame! Mănâncă, mănâncă puțin; te rog! Și, vorbind mereu, îi întinse câteva scoici. Slabă și neîndestulătoare hrană! Nab nu mâncase de mult timp, totuși, copleșit cum era de durere, nu primi hrana.

Gédéon Spilett însă îmbucă lacom lithodomii, apoi se culcă pe nisip la poalele unei stânci. Era istovit, dar își păstrase calmul.

Harbert se apropie de el îl luă de mână și-i spuse:

— Domnule Spilett, am găsit un adăpost unde te vei simți mai bine decât pe plajă. Uite, se înnoptează. Vino să te odihnești! Măine vom vedea ce-i de făcut...

Reporterul se ridică și se îndreptă spre Cămin, însoțit de Harbert.

În clipa aceea, Pencroff se apropie de reporter și, cu cea mai obișnuită voce, îl întreabă dacă nu are din întâmplare un chibrit.

Reporterul se opri, se scotoci prin buzunare, nu găsi nimic și spuse:

— Am avut, dar se vede că le-am aruncat... Marinarul îl chemă pe Nab, îi puse aceeași întrebare și primi același răspuns.

— Ei drăcie! izbucni Pencroff, care nu se mai putea stăpâni.

Reporterul îl auzi și se întoarse spre el întrebându-l:

— N-ai nici un chibrit?

— Niciunul și deci n-avem cu ce face foc.

— Vezi, strigă Nab, dacă ar fi aici inginerul, ar ști el cum să se descurce!

Cei patru naufragiați stăteau pe loc, privindu-se unul pe altul, nu fără îngrijorare. Harbert rupse cel dintâi tăcerea, întorcându-se spre reporter:

— Domnule Spilett, dumneavoastră sunteți fumător, aveți întotdeauna chibrituri la dumneavoastră, poate că n-ați căutat bine! Mai căutați o dată! Un singur chibrit ne-ar salva.

Reporterul se scotoci din nou prin buzunarele pantalonilor, ale vestei, ale hainei, până când, în cele din urmă, spre marea bucurie a lui Pencroff și spre propria lui surprindere, simți o bucățică de lemn rătăcită sub căptușeala vestei. Apucă bucățica de lemn prin stofă, dar nu știa cum s-o scoată afară. După cât se părea era un chibrit, unul singur, așa că trebuiau să-l scoată cu băgare de seamă ca să nu i se sfărâme gămălia de fosfor.

— Lăsați-mă pe mine, îl rugă tânărul.

Cu multă îndemânare și fără să-l rupă, Harbert izbuti să scoată afară acel biet lemnișor, o adevărată comoară pentru oamenii aceștia năpăstuiți. Chibritul era neatins!

— Avem un chibrit! strigă Pencroff. Și asta face cât un vagon întreg!

Luă bețișorul și, urmat de tovarășii săi, se întoarse la Cămin.

Așchiuța asta de lemn, un chibrit dintre acelea pe care oamenii din țările locuite le risipesc cu atâta nepăsare, trebuia folosită aici cu cea mai mare băgare de seamă. Mai întâi, marinarul se asigură că era uscată, iar după aceea spuse:

— Ne-ar trebui o bucățică de hârtie.

— Iat-o! răspunse Gédéon Spilett după câteva clipe de șovăială și rupse o foaie din carnetul său.

Pencroff luă bucata de hârtie și îngenunchie dinaintea vetrei. Așeză sub buturugi câțiva pumni de iarbă, frunze și mușchi uscat, în așa fel ca aerul să circule cu ușurință, întinzând astfel focul cu vreascuri. Apoi, marinarul răsuci din hârtie un cornet, așa cum obișnuiesc să facă fumătorii de pipă când e vânt, și îl vârî printre uscături. Luă pe urmă o piatră destul de aspră, o șterse cu grijă și, ținându-și răsuflarea, scapără de ea bățul de chibrit.

Dar prima oară nu avu nici un rezultat. De frică să nu sară fosforul, Pencroff nu apăsase destul de tare.

— Nu, n-am să pot, spuse el, prea îmi tremură mâna... am să stric chibritul... nu pot, nu vreau!... Și, sculându-se, îl rugă pe Harbert să-l înlocuiască.

Fără îndoială că în viața lui băiatul nu fusese atât de emoționat. Simțea că inima îi bate cu putere. De bună seamă, nici Prometeu, când se pregătea să răpească focul ceresc, nu fusese mai tulburat. Totuși, frecă repede chibritul de piatră, fără nici un fel de șovăială. Se auzi o mică sfârâitură și se aprinse o flacără plâpândă, albăstruie, producând nițel fum înecăcios. Harbert întoarse încet bețișorul, ca să întetească flacăra, apoi îl strecură în cornetul de hârtie. Hârtia se aprinse imediat și o dată cu ea luară foc și vreascurile. Peste câteva clipe, lemnul uscat trosnea și el, și o flacără veselă, pe care suflul puternic al marinarului o întetea, se ridică în mijlocul întinericului,

— În sfârșit, strigă Pencroff ridicându-se, în viața mea n-am fost atât de

emoționat.

E drept că focul juca foarte frumos pe vatra de lespezi. Fumul ieșea ușor prin deschizătura îngustă, coșul trăgea bine și curând se răspândi în jur o căldură plăcută.

Dar acum trebuiau să vegheze ca focul să nu se stingă și trebuia păstrat întotdeauna puțin jeratic sub spuză. Acest lucru cerea numai grijă și atenție, căci de lemne nu duceau lipsă, iar provizia putea fi oricând înnoită.

Pencroff se gândi mai întâi să folosească acest foc, pentru a pregăti o cină mai hrăitoare decât scoicile, Harbert aduse două duzini din ouăle adunate. Reporterul se rezemase într-un colț, de unde urmărea pregătirile fără să scoată o vorbă. Trei întrebări îl frământau. Mai trăiește oare Cyrus? Dacă mai trăiește, unde este? Dacă a supraviețuit căderii din plasa balonului, cum se explică faptul că n-a găsit nici un mijloc să dea un semn de viață? Cât despre Nab, el se învârtea pe plajă. Părea un trup neînsuflețit.

Pencroff, care se pricepea să prepare ouăle în cincizeci și două de feluri, trebuia să se mulțumească, în momentul de față, să le vâre în cenușa caldă și să le lase să se răscoacă.

Operația se termină în câteva minute și marinarul îl pofti pe reporter la masă. Era prima cină a naufragiaților pe acest țărm necunoscut. Ouăle tari erau foarte gustoase și, deoarece oul conține, după cum se știe, toate substanțele trebuincioase hranei omului, ele s-au nimerit cât se poate de bine și bieții naufragiați și-au mai venit puțin în fire.

Ah, ce bine ar fi fost dacă n-ar fi lipsit unul dintre ei de la această masă! Din nefericire, lipsea Cyrus Smith, cel mai îndemânat, cel mai iscusit dintre ei, șeful lor, iar trupul lui rămăsese neînhumat! Trecu astfel și ziua de 25 martie. Se întunecase de-a binelea. Afară se auzea șuierând vântul, iar talazurile se izbeau de mal într-o cadență monotonă, în timp ce pietrele de pe țărm, luate și împinse de valuri, se rostogoleau, ciocnindu-se cu un zgomot asurzitor.

Reporterul se retrăsese în fundul unui coridor întunecat și doborât de oboseală adormi, după ce își însemnă în câteva cuvinte întâmplările acestei zile: apariția unui țărm nou, dispariția inginerului, explorarea coastei, incidentul cu chibriturile și alte amănunte.

Harbert adormi și el curând. Marinarul moțai toată noaptea pironit lângă vatră și punând mereu lemne pe foc.

Unul singur dintre naufragiați nu se odihni în Cămin. Era nemângâiatul, deznădăduitul Nab care, în ciuda sfaturilor tovarășilor săi ce îl îndemneau să se culce, rătăci toată noaptea pe mal, strigându-l într-una pe Cyrus Smith.

CAPITOLUL VI

**Inventarul avutului naufragiaților. Nimic. Batista arsă.
O excursie în pădure. Flora copacilor verzi. Un jacamar o ia la fugă.
Urme de animale sălbatice. Curucuşii. Cocoşii sălbatici.
O metodă ciudată de a pescui cu undița.**

Inventarierea obiectelor care constituiau întreg avutul acestor naufragiați ai aerului, azvârliti pe un țărm care părea nelocuit, nu ne va lua prea mult timp.

De fapt, pe lângă îmbrăcămintea pe care o purtau în momentul catastrofei, nu mai aveau nimic, în afară, de carnetul și ceasornicul pe care le păstrase Gédéon Spilett și acestea, probabil, întâmplător. Nu aveau însă nici o armă, nici o unealtă, nici măcar un briceag. Pasagerii nacelei aruncaseră totul, ca să ușureze aerostatul.

Eroii imaginari ai unui Daniel Defoe¹, ai lui de Wyss² sau alți naufragiați aruncați pe țărmuri îndepărtate, nu erau chiar atât de lipsiți de orice lucruri cum erau eroii noștri. Aceia fie că puteau să găsească o mulțime de obiecte trebuitoare pe vaporul cu care naufragiaseră — de pildă cereale, animale domestice, unelte, muniții — fie că le era dat să facă față primelor greutăți folosind vreo epavă pe care marea o aruncase pe țărmul lor. Ei nu se găseau dintru început cu totul dezarmați în fața naturii. În împrejurările de față, oamenii noștri nu aveau nici un instrument, nici o unealtă. Porneau de la nimic!

Cel puțin să fi fost Cyrus Smith cu ei! Inginerul ar fi putut să folosească știința și spiritul său inventiv pentru a ușura aceste împrejurări și ar fi contribuit ca situația lor să nu mai fie atât de disperată! Din nefericire, nu se mai așteptau să-l revadă pe Cyrus Smith, așa că naufragiații nu se mai puteau bizui decât pe ei înșiși.

Înainte de toate li se punea întrebarea: dacă este bine să se așeze pe acel țărm fără să mai cerceteze de ce continent ține el, dacă această coastă este locuită sau dacă ea aparține unei insule pustii?

Era o întrebare importantă, care cerea un răspuns grabnic. Măsurile ce urmau să fie luate depindeau de acest răspuns. Totuși, urmând sfatul lui Pencroff, naufragiații găsiră că e mai cuminte să aștepte câteva zile înainte de a întreprinde vreo cercetare. Într-adevăr, ei trebuiau să-și pregătească merinde, căutând să găsească o hrană mai substanțială decât ouăle și scoicile. Exploratorii noștri știau că-i așteaptă zile obositoare, când nu vor putea să se odihnească într-un loc adăpostit și trebuiau deci ca înainte de toate să-și refacă puterile.

Deocamdată, Căminul era un adăpost destul de bun. Aveau și foc și nu le era greu să păstreze puțin jeratic. Scoici și ouă se găseau deocamdată din belșug printre stânci și pe plajă. Și aveau să izbutească desigur să doboare și câțiva dintre porumbeii ce zburau cu sutele pe creasta platoului, chiar dacă

¹ Autorul lui „Robinson Crusoe”. (N.T.)

² Johann David Wyss – Autorul lui „Robinson Elvețianul”. (N.T.)

vor folosi numai pietre și ciomege. Și poate că pomii din pădurea învecinată dădeau fructe bune de mâncat?! În sfârșit, aveau la îndemână apă bună de băut. Se hotărâra deci să mai rămână câteva zile la Cămin, ca să se pregătească pentru o călătorie de explorare fie de-a lungul litoralului, fie în regiunile din interior.

Acest proiect îi plăcea în mod deosebit lui Nab. Ținând cu încăpățănare la ideile și presimțirile sale, el nu se grăbea nicidecum să părăsească această parte a coastei unde se întâmplase catastrofa. El nu credea și nici nu voia să își închipuie că Cyrus Smith pierise. I se părea cu neputință să creadă că un astfel de om își găsisese sfârșitul în valurile oceanului la câteva sute de pași de uscat. Cyrus Smith nu putea să piară într-un chip atât de absurd! Și, atâta vreme cât valurile nu vor fi aruncat la țarm trupul inginerului, atâta vreme cât el, Nab, nu-i va fi văzut cu propriii săi ochi cadavrul, nu-l va fi pipăit, el nu-l va putea considera mort. Și ideea asta se înrădăcina mai adânc decât oricând în cugetul lui, care nu voia să cedeze,

Marinarul însă nu mai spera de loc, socotind că inginerul pierise în valuri, dar cu Nab nu se putea discuta. Durerea îi era atât de mare, încât se părea că nu-i va putea supraviețui.

În dimineața de 26 martie, în zorii zilei, Nab pornise din nou de-a lungul coastei, spre nord, spre locul unde fără îndoială că îl înghițise marea pe bietul Smith.

Dejunul zilei fusese alcătuit doar din ouă de porumbei și scoici. Harbert găsisese sare, adunată prin evaporare în scobiturile stâncilor, și această substanță minerală le prinse foarte bine.

După masă, Pencroff îl întrebă pe reporter dacă nu dorește să-l întovărășească în pădure, unde avea de gând să încerce să vâneze împreună cu Harbert! După oarecare chibzuială găsiră însă că era totuși nevoie să rămână cineva în Cămin, ca să întrețină focul. Apoi se putea întâmpla, deși era puțin posibil, ca Nab să aibă nevoie de ajutor. În cele din urmă, reporterul rămase la Cămin.

— La vânătoare, Harbert! spuse marinarul. Găsim noi muniții pe drum, iar puști ne vom face în pădure.

Când să plece, Harbert spuse că de vreme ce le lipsea iasca, s-ar fi convenit s-o înlocuiască cu altă substanță.

— Bine zici, dar cu ce s-o înlocuim? întrebă Pencroff.

— Cu niște pânză arsă. La nevoie ne va ține loc de iască.

Marinarul socoti că sfatul era foarte bun, cu toate că erau nevoiți să sacrifice o bucată dintr-o batistă. Totuși merita, astfel că batista mare și cu pătrate a lui Pencroff fu transformată, în parte, într-o cârpă pe jumătate arsă. Această materie inflamabilă fu așezată spre păstrare în camera centrală, în fundul unei mici scobituri în stâncă, la adăpost de vânt și umezeală.

Se făcuse ora nouă. Vremea era mohorâtă și vântul sufla dinspre sud-est. Harbert și Pencroff o luară pe după hornurile în care-și făcuseră Căminul, aruncând o ultimă privire spre fumul care se încolăcea peste vârful unei stânci; porniră apoi în susul apei, pe malul stâng al râului.

Ajuns în pădure, Pencroff smulse din primul copac două crengi zdravene, pe care le transformă în niște ciomege, iar Harbert le ascuți, frecându-le de o piatră. Ce n-ar fi dat el în clipa aceea să aibă un cuțit! Cei doi vânători se afundară apoi în ierburile înalte, înaintând de-a lungul malului. Albia râului se îngusta după ce cotea spre sud-vest, adăpostită între malurile foarte apropiate, peste care crengile copacilor se aplecau, formând o boltă deasupra apei. Ca să nu se rătăcească, Pencroff hotărî să urmeze cursul apei, putând astfel oricând să se întoarcă la punctul de plecare. Dar malul era plin de piedici; ici un copac ale cărui ramuri flexibile se aplecau până la nivelul apei, colo niște liane sau niște tufişuri spinoase, pe care trebuia să le înlătore cu ciomegele. Adesea, Harbert, cu sprinteneala unei pisici, se strecura printre crengile rupte şi se înfunda în câte un tufiş. Dar Pencroff îl striga de îndată şi îl ruga să nu se depărteze.

Marinarul observa între timp cu luare aminte poziţia şi natura ţinutului. De partea aceasta, pe malul stâng, pământul neted ca-n palmă urca încet, pe nesimţite, cu cât înaintai spre interior. Pe alocuri era umed, şi avea o înfăţişare mlăştinoasă. Bănuiai că prin acele locuri se strecurau o mulţime de pâraie mici, care se vărsau în râu prin cine ştie ce falii subterane. Câteodată, printre tufe, şerpuia un râuleţ uşor de trecut. Malul celălalt părea mai accidentat, lăsând să se vadă limpede valea, în fundul căreia curgeau apele râului. Dealul era acoperit cu copaci aşezaţi în terase suprapuse, formând o perdea ce astupa vederea. Pe malul drept, înaintarea ar fi fost mai anevoioasă, fiindcă pe acolo se aflau o serie de povârnişuri repezi, pe care copacii încovoiaţi deasupra apei se ţineau doar mulţumită rădăcinilor lor puternice.

E de prisos să adăugăm că, nici în pădure şi nici pe malul străbătut, nu găsiră nici o urmă de om. Pencroff observă doar urmele unor patrupede necunoscute, care trecuseră de curând pe acolo. Marinarul era mai mult decât sigur, şi Harbert era de aceeaşi părere, că unele dintre aceste urme fuseseră lăsate de nişte fiare uriaşe, cu care se puteau aştepta să se întâlnească. Nu vedeau însă nicăieri urme de topor pe trunchiurile copacilor, rămăşiţele vreunui foc stins, sau urme de paşi, ceea ce însemna un mare noroc, căci în aceste ţinuturi în plin Pacific, prezenţa omului ar fi fost mai degrabă de temut decât de dorit.

Harbert şi Pencroff abia schimbau câte o vorbă, pentru că drumul era foarte anevoios; înaintau atât de încet, încât nu făcuseră mai mult de o milă într-o oră, iar de vânat nu vânaseră încă nimic. Totuşi, printre ramuri cântau şi zburau diferite păsări, care păreau foarte sperioase, ca şi când oamenii le-ar fi inspirat o teamă justificată. Într-un colţ mlăştinos al pădurii, Harbert deosebi printre altele o pasăre cu cioc ascuţit şi lunguiet, care semăna la trup cu un cufundar; se deosebea însă de acesta prin penele aspre cu strălucire metalică.

— Trebuie să fie un jacamar, spuse Harbert, vrând să se apropie de el.

— Ar fi tocmai timpul să gustăm un jacamar! răspunse marinarul, presupunând că această pasăre ar avea chef să se lasă friptă.

În aceeași clipă, Harbert aruncă cu multă putere și îndemănare o piatră lovind pasărea chiar sub aripă. Se părea însă că lovitura nu fusese de ajuns de puternică, fiindcă jacamarul o luă la fugă și se făcu nevăzut într-o clipită.

— Neîndemânatic mai sunt! strigă Harbert.

— Ba nu, băiete! răspunse marinarul. Ai țintit bine, altul n-ar fi reușit nici atâta. Hai, nu te necăji, îl prindem noi altă dată!

Cei doi tovarăși porniră mai departe să exploreze ținutul. Pe măsură ce înaintau vânătorii noștri, copacii ce se răreau deveneau din ce în ce mai frumoși, dar nici unul nu purta fructe bune de mâncat. În zadar căută Pencroff câțiva dintre prețioșii palmieri care sunt atât de folositori în gospodăria omului și a căror prezență a fost semnalată până la a patruzecea paralelă din emisfera boreală și până la a treizeci și cincea paralelă australă. Pădurea pe care o străbăteau nu era alcătuită decât din conifere: deodari și alte conifere, printre care niște brazi minunați, înalți de o sută cincizeci de picioare, asemănători celor care cresc pe coasta de nord-vest a Americii.

Deodată, un stol de păsări mici, cu penaj frumos și cu o coadă lungă și lucioasă se răspândi printre crengile copacilor, împrăștiind peste tot penele lor fragile, ușoare, care acoperiră pământul cu un puf fin. Harbert adună câteva din aceste pene și după ce le cercetă spuse:

— E pasărea "curucu".

— Mai bine erau niscaiva bibilici sau cocoși de munte, zise Pencroff. Ori te pomenești că și astea sunt bune de mâncat?...

— Foarte bune. Carnea lor este chiar foarte gustoasă, răspunse Harbert. De altfel, dacă nu mă înșel, ne putem apropia cu ușurință de ele, așa că le vom ucide cu lovituri de ciomag.

Marinarul și tânărul se strecurară ușor printre ierburi, ajungând la poalele unui copac, pe ale cărui crengi mai joase se așezaseră o mulțime de păsărele, pândind insectele cu care se hrăneau. Li se vedeau gheruțele acoperite cu pene, strângând cu putere crenguțele pe care se sprijineau.

Vânătorii se avântară în sus și, mânuind ciomegele ca pe niște coase, doborâra rânduri întregi de curucuși care nici nu se gândeau să-și ia zborul și se lăsau răpuși prostește. Vreo sută dintre ei zăceau la pământ, când ceilalți se hotărâră în sfârșit să fugă.

— Așa vânat mai zic și eu, spuse Pencroff. Tocmai potrivit pentru niște vânători ca noi. Poți să-l prinzi și cu mâna!

Marinarul înșiră păsările, ca pe prepelițe, pe un bețișor subțire și își urmară drumul mai departe. Băgară de seamă că, în cursul lui, râul face o cotitură spre sud; acest înconjur nu era însă mare, căci râul izvora probabil din munți și se alimenta din apa zăpezilor așternute pe coasta centrală.

După cum se știe, porniseră cu gândul să adune cât mai mult vânat pentru oaspeții Căminului, dar deocamdată nu prea izbutiseră. De aceea, marinarul scotocea de zor mai departe, bodogănind supărat de câte ori vreun animal, pe care nici nu avusese timpul să-l identifice, dispărea printre ierburile înalte. Ei, dacă l-ar fi avut pe Top! Dar Top dispăruse o dată cu stăpânul său,

pierise desigur împreună cu el!

Pe la orele trei după-amiază, apărură alte stoluri de păsări, zburând printre crengile unor copaci, ale căror bobite aromate le ciuguleau cu plăcere, mai ales ale ienuperilor. Deodată, pădurea răsună de adevărate sunete de trâmbiță. Această fanfară ciudată și zgomotoasă se datora unor păsări din neamul galinaceelor care poartă în Statele Unite numele de „tetra”. Curând se iviră câteva perechi, cu penajul diferit, roșcat și cafeniu, și cu coada de culoare mai închisă. Harbert deosebea cocoșii acestui neam după cele două bărbite de pene ascuțite, pe care le aveau la gât. Pencroff socoti că trebuie neapărat să pună mâna pe una din aceste orătănii, mari cât găinile și tot atât de gustoase ca și potârnichele. Era însă un lucru greu de îndeplinit, căci nu te puteai apropia de ele. După mai multe încercări neizbutite, care nu făcură decât să sperie păsările, marinarul hotărî:

— Dacă nu putem să le prindem din zbor, să încercăm să le prindem cu undița.

— Ca pe crapi? strigă Harbert mirat.

— Întocmai, răspunse foarte serios marinarul.

Pencroff descoperise printre ierburi vreo șase cuiburi de tetra, în care se aflau câte două, trei ouă. Ocoli cu grijă aceste cuiburi, așteptând păsările care trebuiau să se întoarcă negreșit. Printre cuiburile acestea avea el de gând să-și așeze undițele, nu undițe cu capcană, ci undițe adevărate, cu momeală prinsă în cârlig. Amândoi se depărtară puțin de cuiburi și marinarul pregăti niște unelte ciudate, cu o grijă demnă de un elev al lui Isaac Walton¹. Este ușor de înțeles că Harbert urmărea aceste pregătiri cu mult interes, îndoiindu-se totuși de izbândă. Înjghebă undițele din liane subțiri, prinse unele de altele și lungi de cincisprezece până la douăzeci de picioare, care purtau la capete un cârlig făcut dintr-un ghimpe mare, încovoiat și foarte puternic, de salcâm pitic ce creștea prin locurile acelea. Drept momeală se folosi de niște viermi roșii, care se târau în jurul lor.

Pencroff se furișă cu dibăcie printre ierburi și așeză capetele undițelor lângă cuiburi, apoi se întoarse și se piti alături de Harbert după un copac gros, ținând în mână celelalte capete ale undițelor. Așteptară, amândoi cu răbdare, deși tânărul nu prea avea încredere în această metodă neobișnuită.

Așa cum prevăzuse marinarul, după mai bine de o jumătate de oră, câteva perechi de păsări se întoarseră la cuib. Țopăiau fără grijă, scurmuau pământul și habar n-aveau de vânătorii noștri, care avuseseră grijă să nu se așeze în bătaia vântului.

Bineînțeles că acum Harbert privea cu viu interes, își ținea răsuflarea, în timp ce Pencroff, care holbase ochii și căscase gura de parcă era gata să guste o bucată de tetra, abia sufla și el.

Orătăniile țopăiau însă mai departe printre cârlige, fără să le pese de ele. Pencroff începu atunci să miște ușor undițele, încât viermii de momeală să pară vii.

¹ Isaac Walton — vestit autor al unui tratat de pescuit cu undița. (N. A.)

Desigur că încordarea marinarului întrecea cu mult pe aceea de care e cuprins pescarul, care stă cu undița în mână, fără să-și poată vedea prada ce înoată sub apă.

Curând, orățăniile observară undițele mișcătoare și se repeziră la momeală cu ciocurile întinse. Trei tetra, peste măsură de lacomi, înghițiră deodată și viermele și undița, pe care Pencroff o smuci cu putere, după ce auzi cum bat din aripi semn că se prinseseră.

— Ura! strigă Pencroff, repezindu-se și înșfăcând vânatul într-o clipită.

Harbert nu mai putea de bucurie. Vedea pentru prima oară în viața lui cum se prind păsări cu ajutorul undiței. Marinarul însă, foarte modest, îi spuse că nu era la prima lui încercare și că de altfel nu el era inventatorul.

— În orice caz, — adăugă Pencroff, — în situația în care ne aflăm trebuie să ne așteptăm să vedem și alte ciudățenii. Legară picioarele păsărilor și Pencroff, bucuros că nu se întoarce cu mâinile goale, hotărî s-o pornească spre casă, căci începuse să se întunece.

Nu le era greu să se întoarcă, pentru că nu aveau altceva de făcut decât să coboare până la gura râului, după cum, pentru a pătrunde în pădure, nu făcuseră decât să urce de-a lungul malurilor lui.

Pe la orele șase, vânătorii noștri ajunseră de ajuns de obosiți la hornuri.

CAPITOLUL VII

Nab nu s-a întors. Frământările reporterului. Cina. O noapte furtunoasă. Vijelie îngrozitoare. Plecare în noapte. Lupta împotriva elementelor dezlănțuite. La opt mile de primul adăpost.

Gédéon Spilett stătea nemișcat pe plajă, cu brațele încrucișate, privind în larg. La orizont, marea aproape se confunda cu un nor negru, care se apropia cu repeziciune. Sufla de pe acum un vânt puternic și se făcea din ce în ce mai frig. Totul prevestea o furtună.

Harbert intră în Cămin, iar Pencroff se îndreptă către reporter care, dus pe gânduri, nici nu-l vedea.

— Mă tem că vom avea o noapte grea, domnule Spilett, spuse marinarul. Vine ploaie mare cu vânt, spre bucuria petrelilor¹.

Întorcându-se, reporterul îl zări pe Pencroff lângă el și primele cuvinte fură:

— La ce distantă de coastă crezi că ne-au lovit valurile care l-au smuls pe inginer?

Marinarul, luat prin surprindere, se gândi puțin, apoi răspunse:

— La vreo 1200 de picioare.

— Deci, — spuse reporterul, — Cyrus Smith trebuie să fi dispărut cam la

¹ Petrel — pasăre de mare căreia îi place furtuna. (N. A.)

1200 de picioare de țarm?

— Cam. așa ceva, răspunse Pencroff,

— Și câinele?

— A dispărut în același loc.

— Admițând că tovarășul nostru a pierit, mă miră totuși faptul că a murit și câinele, — adăugă reporterul, — și că niciunul din cadavrele lor n-a fost aruncat de valuri la țarm!

— Nu e lucru de mirare, pe o mare atât de furioasă, răspunse marinarul. De altfel, s-ar putea să fi fost târâți de curent mai departe, spre un alt punct al coastei.

— Prin urmare dumneata ești de părere că tovarășul nostru a pierit în valuri? Întrebă încă o dată reporterul.

— Așa cred.

— Părerea mea, — spuse Gédéon Spilett, deși respect experiența dumitale, este că dubla dispariție a lui Cyrus și a lui Top, morți sau vii, pare foarte ciudată și neverosimilă.

— Aș vrea să pot gândi ca dumneavoastră, domnule Spilett, răspunse Pencroff; din nefericire părerea mea este bine stabilită!

Cu aceste cuvinte, marinarul se întoarse la Cămin. În vatră ardea un foc strașnic. Harbert tocmai aruncase peste el un braț de lemne uscate și flacăra lumina pe alocuri părțile întunecate ale coridorului.

Pencroff se apucă de îndată să pregătească cina. Era de părere că o mâncare mai consistentă avea să le fie de mare folos tuturor. Jumuliseră doi tetra și în curând păsările se rumeneau pe frigarea așezată în vatră deasupra unui foc puternic. Curucușii urmau să fie consumați a doua zi.

La ora șapte seara, Nab nu se întorsese încă. Această întârziere îl îngrijora îndeosebi pe Pencroff. Se temea să nu fi avut un accident prin ținuturile acestea necunoscute sau de desperare să nu fi făcut vreun gest nesocotit. Harbert însă trăgea cu totul alte concluzii. După părerea lui, Nab nu se întorsese încă, fiindcă se ivise ceva care-l îndemnase să-și prelungească cercetările. De asemeni, socotea că orice nou amănunt nu putea decât să-i ajute să-l găsească pe Cyrus Smith. Cu siguranță că Nab s-ar fi întors, dacă nu l-ar fi reținut vreo nouă speranță! Se putea să fi găsit vreun indiciu, vreo urmă de pași sau un rest de epavă, care să-i fi arătat calea cea bună? Poate că în clipa de față era pe calea cea bună? Poate că se și afla lângă stăpânul lui?

Așa gândea tânărul, împărtășind și tovarășilor săi aceste gânduri. Dar numai reporterul dădea din cap aprobându-l; Pencroff era mai curând de părere că Nab se dusese mult mai departe decât în ajun și deci nu avusese timp să se întoarcă.

Totuși, Harbert era foarte agitat și vădi de mai multe ori dorința de a ieși în întâmpinarea lui Nab. Pencroff însă îi arată că ar face un drum de prisos, că pe întunericul și pe vremea aceea mizerabilă nu avea cum să găsească urmele lui Nab, așa că era mai bine să aștepte. Dacă nici până a doua zi Nab nu se înapoia, el, Pencroff, nu va șovăi să plece împreună cu Harbert în

căutarea lui.

Gédéon Spilett era și el de părerea marinarului, care susținea că n-ar fi bine să se răzlețească toți care-ncotro și Harbert fu nevoit să renunțe la planul său; dar două boabe mari de lacrimi i se rostogoliră pe obraji.

Reporterul nu se putu opri să nu-l sărute pe inimosul copil.

Între timp, vremea se stricase de-a binelea. O vijelie venită dinspre sud-est mătura coasta cu mare violență. Marea, în plin reflux, vuia în lungul litoralului, la marginea primului brâu de stânci. Ploaia, pulverizată de uragan, se ridica în aer ca o ceață lichidă. Pâcle zdrențuite de vânt rătăceau de-a lungul coastei, iar pietrele se izbeau cu zgomot, de parcă s-ar fi răsturnat căruțe întregi cu pietriș, Nisipul, ridicat de vânt, se amesteca cu ploaia, iar aerul era îmbâcsit de praf și de apă. Între gura râului și faleza de granit se ridicau vârtejuri uriașe, iar straturile de aer care scăpau din drumul uraganului, negăsind altă ieșire decât valea strâmtă pe fundul căreia curgea râul, se repezeau într-acolo cu o furie de nestăpânit. Din pricina fumului pe care vântul îl împingea înapoi în Cămin, prin deschizătura îngustă, în coridoare nu se mai putea sta. De aceea, după ce fripsese păsările, Pencroff se grăbi să stingă focul, păstrând numai jeraticul bine învelit în spuză.

La ora opt, Nab tot nu se întorsese, dar acumă îi era greu, poate că fusese împiedicat de timpul îngrozitor și se ascunsese probabil în vreun cotlon printre stânci, ca să aștepte sfârșitul vijeliei sau cel puțin lumina zilei. Nici nu mai putea fi vorba să se pornească în căutarea lui pe asemenea vreme.

Vânatul alcătui singura 100% mâncare. Carnea era foarte bună la gust, așa că o mâncară cu plăcere. Pencroff și Harbert, cărora excursia lungă le ațâțase foamea, înfulecau cu poftă apoi, fiecare se retrase în colțul unde se odihnise noaptea trecută și Harbert adormi numaidecât, ghemuit lângă marinar care se întinsese de-a lungul vetrei.

Afară bântuia furtuna care se întetise o dată cu căderea nopții. Părea că se dezlănțuise un uragan asemănător aceluia care-i târâse pe prizonieri de la Richmond până în aceste ținuturi ale Pacificului. Asemenea furtuni se stârnesc adesea în timpul echinocțiului și ele pot fi înfruntate numai cu foarte mare greutate, mai ales pe aceste întinderi deschise, care nu opuneau nici un fel de obstacol furiei lor. E ușor de înțeles că un țărm expus în partea de răsărit, ca acela pe care se aflau naufragiații, și care era așezat chiar în bătaia uraganului, trebuia să fie lovit cu o forță de nedescris.

Din fericire, grămada de știrici care forma Căminul era solidă. Era alcătuită din niște blocuri uriașe de granit, însă unele dintre ele erau atât de slab sprijinite, încât baza lor părea că se cutremură. Pencroff simțea acest lucru și i se părea că sub palma lui, lipită de pereți, trece un fel de freamăt repede. În cele din urmă se liniști spunându-și, pe bună dreptate, că n-avea de ce să-i fie teamă și că adăpostul lor improvizat nu se va prăbuși. Dar, în același timp, auzea zgomotul pe care îl făceau, în căderea lor pe plajă, pietrele desprinse de pe platou, smulse de rafalele de vânt. Unele se rostogoleau chiar pe deasupra căminului sau erau azvârlite de furtună prin

deschizătura coșului. De două ori, marinarul se sculă și se târî până la intrarea coridorului, căutând să vadă ce se petrece afară. Se convingea însă că prăbușirile acestea neînsemnate nu prezentau nici un pericol și se grăbea să-și reia locul în fața căminului, unde jarul trosnea sub cenușă.

Cu toată furia uraganului, cu toată larma furtunii și cu tot tunetul elementelor dezlănțuite, Harbert dormea adânc. În cele din urmă, somnul îl cuprinse chiar și pe Pencroff, pe care viața lui de marinar îl obișnuise cu astfel de intemperii. Singur Gédéon Spilett veghea cuprins de neliniște. Își făcea muștrări pentru că nu-l însoțise pe Nab. După cum știm, reporterul mai nădăjduia să-l găsească pe Cyrus Smith. Și el era tulburat de gândurile care-l frământau pe Harbert. Acum, gândurile îi fugeau la Nab. De ce nu s-a întors Nab? Se frământa pe culcușul de nisip, neluând prea mult în seamă lupta elementelor. Câteodată, ochii lui obosiți se închideau o clipă, dar imediat îl străfulgera vreun gând, care îl făcea să-i deschidă din nou.

Deși părea fără sfârșit, noaptea trecea. Pe la ora două, Pencroff, care dormea buștean, se pomeni scuturat cu putere.

— Ce s-a întâmplat? strigă el, trezindu-se și venindu-și în fire cu iuțeala caracteristică marinarilor.

Reporterul, aplecat asupra lui, îi spuse:

— Ascultă, Pencroff, ascultă!

Marinarul trase cu urechea, dar nu desluși decât zgomotul vijeliei.

— E vântul! spuse el.

— Nu, — răspunse Gédéon Spilett ascultând din nou, — parcă am auzit...

— Ce?

— Lătratul unui câine!

— Un câine? strigă Pencroff, sărind în sus.

— Da... parcă latră...

— E cu neputință! — răspunse marinarul, — și de altfel cum l-ai auzit, că doar urletele furtunii...

— Stai... ascultă, spuse reporterul.

Pencroff ascultă cu încordare și parcă auzi și el, într-un moment de acalmie, un lătrat îndepărtat.

— Ce spui?... Întrebă reporterul strângându-i mâna.

— Da... da... aud și eu! răspunse Pencroff.

— Țasta e Top! E Top!... strigă Harbert care tocmai se trezise, și toți trei se repezică spre deschiderea de la intrarea în Cămin.

Ieșiră cu mare greutate, din cauza vântului care îi împingea înapoi. În cele din urmă, izbutiră să înainteze, ținându-se cu greu pe picioare și sprijinindu-se de stânci. Priveau în jurul lor. Nu puteau vorbi.

Era întuneric beznă. Marea, cerul și pământul se contopeau într-un întuneric de nepătruns. Parc-ar fi pierit și ultima urmă de lumină pierdută în văzduh.

Timp de câteva clipe, reporterul și tovarășii săi rămaseră astfel nemișcați, copleșiți de vijelie, udați de ploaie și orbiți de nisip. Furtuna se

potoli o clipă și lătratul răsună din nou. Ei își dădură seama că trebuie să vină de foarte departe.

Lătratul nu putea fi decât al lui Top! Dar era el oare singur sau nu? Probabil că era singur, căci dacă ar fi fost însoțit de Nab, acesta ar fi venit într-o fugă spre Cămin.

Marinarul strânse mâna reporterului — care nu-l putea auzi pe asemenea furtună — într-un fel, care însemna: „Așteaptă!” Apoi intră din nou în coridor.

Peste o clipă, ieși purtând niște vreascuri aprinse, pe care le ridică în sus ca să lumineze în întuneric, scoțând în același timp câteva fluierături ascuțite.

Răspunzând parcă acestui semnal, se auziră niște lătrături mai apropiate, și curând după aceea un câine se repezi în coridor. Pencroff, Harbert și Gédéon Spilett se luară după el.

Aruncară în grabă un braț de lemne uscate peste cărbuni și o flacără vie lumineă coridorul.

— E Top! strigă Harbert.

Era într-adevăr Top, un minunat câine anglo-normand. Top moștenise de la cele două rase care se încrucișaseră două calități de căpetenie ale câinelui de vânătoare: iuțeala și finețea mirosului.

În fața celor trei oameni se afla câinele inginerului, Cyrus Smith.

Dar era singur! Nici stăpânul său, nici Nab nu-l întovărășeau!

Atunci, cum se făcea că instinctul îl călăuzise până la Căminul pe care nu-l cunoștea? Lucrul părea cu totul de neînțeles, mai cu seamă pe o noapte atât de întunecată și pe o asemenea furtună! Și, lucru și mai greu de înțeles, Top nu era nici obosit, nici slăbit, nici măcar mânjit cu mâl sau nisip!...

Harbert îl atrase lângă el și îi luă capul între mâini. Câinele se lăsă mângâiat, gudurându-se pe lângă el.

— Dacă am găsit câinele, vom găsi și pe stăpânul lui! spuse reporterul.

— Să nădăjduim! spuse Harbert. Să mergem! Top ne va călăuzi!

De data aceasta, Pencroff nu se mai împotrivi. Își dădea seama că apariția lui Top era în măsură să-i dezmință presupunerile.

— Să pornim! spuse el.

Pencroff acoperi cu grijă cărbunii din vatră, așezând chiar câteva lemne sub cenușă, ca să mai găsească foc la întoarcere. Apoi, condus de câinele care lătra încet, ca și cum l-ar fi îmbiat la drum, și urmat de reporter și de băiat, marinarul se avântă în noapte, luând cu el și resturile cinei.

Furtuna era în toi, atingând poate culmea intensității. Luna, în primul pătrar, deci în conjuncție cu soarele, era cu desăvârșire acoperită de nori, prin care nu se strecura nici cea mai slabă rază. Nu era chip să urmezi un drum în linie dreaptă. Singurul lucru ce le rămânea de făcut era să se lase călăuziți de simțul de orientare al lui Top. Reporterul și tânărul mergeau în urma câinelui, iar marinarul încheia coloana. Vuietul furtunii îi împiedica să vorbească între ei. Ploaia nu era prea deasă, fiindcă o pulveriza vântul; uraganul era însă îngrozitor.

Totuși o împrejurare neașteptată veni în ajutorul marinarului și al

tovarășilor săi. Vântul sufla dinspre sud-vest și îi împingea din urmă. Nisipul, pe care vijelia îl spulbera cu putere și care n-ar fi fost de suportat, îi lovea în spate, astfel că, atâta timp cât nu întorceau capul, erau feriți și-și puteau vedea de drum. Fapt e că de multe ori mergeau chiar mai repede decât ar fi dorit, fiind siliți să-și grăbească pașii; spre a nu fi trântiți la pământ. Cu toate acestea, înaintau cu forțe îndoite, mânați de o nădejde puternică. Și de astă dată, nu mai colindau țărmul căutând la întâmplare. Nu se mai îndoiau că Nab și-a găsit stăpânul și că el este acela care le-a trimis credinciosul câine. Dar mai trăia oare inginerul sau Nab își chema tovarășii ca să dea împreună ultimele onoruri rămășițelor pământești ale nenorocitului Cyrus Smith?

După ce depășiră corpul falezei de care se ținuseră departe, cu multă prudență, Harbert, reporterul și Pencroff se opriră ca să răsuflă o clipă. O ieșitură a stâncii îi adăpostea puțin de vânt și cei trei tovarăși se odihniră o clipă după drumul făcut în pas alergător și care durase mai bine de un sfert de oră.

Puteau în sfârșit să se audă unul pe altul și să-și răspundă și când tânărul rosti, în timpul convorbirii, numele lui Cyrus Smith, Top latră de câteva ori, ca și când ar fi vrut să spună că stăpânul său este salvat.

— A scăpat, nu-i așa? întrebă Harbert. A scăpat, Top?

Și câinele latră, ca și cum ar fi vrut să-i răspundă.

Porniră din nou la drum. Poate că erau orele două și jumătate după miezul nopții. Marea începuse să crească, iar fluxul, care era împins și de vânt, amenința să devină foarte puternic. Talazurile tunau cu atâta violență, spărgându-se de șirul de stânci din larg, încât, după toate probabilitățile, ele acopereau mica insulă din fața coastei, care nu se mai vedea. Lipsită de acest dig natural, coasta era deci direct expusă asaltului dat de marea dezlănțuită.

Îndată ce marinarul și tovarășii săi se depărtară de faleză, vântul îi biciui din nou cu furie. Aduși din spate, împinși din urmă de rafalele de vânt, înaintau grăbiți în urma lui Top, care părea foarte sigur de drumul lui. Mergeau spre nord. În dreapta lor, un șir neîntrerupt de talazuri se spărgeau cu un zgomot asurzitor, în stânga lor se întindea un ținut întunecos, a cărui înfățișare nu puteau s-o deosebească. Totuși, își dădeau seama că străbăteau un fel de câmpie, căci uraganul îi lovea dintr-o singură parte, fără să-i mai arunce în vârtejurile care se produceau atunci când se lovea de stâncile falezei.

Până la ora patru dimineața străbătuseră, după socoteala lor, vreo cinci mile. Între timp, norii se mai ridicaseră și nu se mai târau atât de aproape de pământ. Vântul aducea mai puțină umezeală, în schimb era mai rece. Cum erau îmbrăcați în haine subțiri, Pencroff, Harbert și Gédéon Spilett sufereau desigur groaznic. Nu spuneau însă nimic, fiind hotărâți să-l urmeze pe Top, inteligentul animal, până unde avea de gând să-i ducă.

Pe la ora cinci începu să se lumineze de ziuă. În înaltul cerului, unde aburii oceanului se mai risipiseră, norii apăreau zimțați de o dungă alburie și curând după aceea, sub o fâșie de nori negri, o linie mai luminoasă desemnă

limpede orizontul. Creasta valurilor prinse ușoare luciri roșiatice, spuma își recăpăta albeața. În același timp, spre stânga, creștăturile litoralului începură să se întrevadă încă nedeslușit, ca niște umbre cenușii, profilate pe o pânză neagră.

Pe la ora șase începu să se facă ziuă, iar în înălțimi norii goneau cu mare repeziciune. Marinarul și tovarășii săi se aflau acum la vreo șase mile depărtare de Cămin. Străbăteau o plajă foarte netedă, mărginită în larg de un lanț de stânci acoperite de apă până aproape de vârf, căci marea era în toiul fluxului. În stânga se întindea un vast ținut nisipos, cu înfățișare destul de sălbatică, ce avea presărate ici-colo dune acoperite cu scaieți. Țărmlul prezenta contururi destul de regulate și era apărat de apele oceanului doar printr-un lanț de mici ridicături inegale de pământ. Din loc în loc, se strâmbau câțiva copaci aplecați într-o rână, cu toate ramurile îndreptate spre apus. Foarte departe, spre sud-vest, se zărea marginea unei păduri.

Ajunși în acest loc, Top începu să dea semne vădite de neastâmpăr. Alerga înainte, se întorcea lângă marinar, și părea să-l roage să meargă mai repede. Câinele părăsi plaja și, mânat de minunatul său instinct, o luă spre dune, fără să șovăie o clipă.

Îl urmară cu toții. Ținutul părea cu desăvârșire pustiu. Nu se zărea nici o vietate.

Șirul de dune, foarte larg, era format dintr-o serie de mici ridicături de pământ și chiar de coline, așezate destul de neregulat. Părea o mică Elveție de nisip, unde cu greu te puteai descurca, dacă nu erai înzestrat cu un deosebit simț de orientare.

Cinci minute după ce părăsiră plaja, reporterul și tovarășii săi ajunseră în fața unei văgăuni, așezată în spatele unei dune. Aici Top se opri și începu să latre vesel. Spilett, Harbert și Pencroff pătrunseră în această grotă.

Îl găsiră pe Nab îngenunchiat lângă un trup întins pe un pat de ierburi... Trupul era al inginerului Cyrus Smith.

CAPITOLUL VIII

Cyrus Smith trăiește? Povestirea lui Nab. Urmele de pași. O problemă ce nu-și găsește dezlegare. Primele cuvinte ale lui Cyrus Smith. Cercetarea urmelor. Întoarcerea la Cămin. Pencroff este disperat.

Nab stătea nemișcat. Marinarul nu-i aruncă decât un singur cuvânt:

— Trăiește?

Nab tăcea. Gédéon Spilett și Pencroff îngălbeniră. Harbert își împreună mâinile și rămase nemișcat. Se vedea însă că bietul Nab, cufundat în durerea lui, nu-și observase tovarășii și nici nu auzise întrebarea marinarului.

Reporterul îngenunchie lângă trupul nemișcat și își lipi urechea de pieptul inginerului, după ce îi descheie hainele. Trecu o clipă cât un veac, în timp ce căuta să surprindă o cât de slabă bătaie a inimii.

Nab se îndreptase puțin și privea în gol. Era cu totul desfigurat de deznădejde. Devenise de nerecunoscut, frânt cum era de oboseală și sfârșit de durere. Bietul om își socotea stăpânul mort.

După o lungă și atentă cercetare, Gédéon Spilett se ridică.

— Trăiește! spuse el.

Pencroff îngenunchie la rândul său lângă Cyrus Smith; urechea lui surprinse și ea niște slabe bătăi de inimă, iar apoi simți suflul ușor care se desprindea de pe buzele inginerului.

La îndemnul reporterului, Harbert se repezi să caute apă. La vreo sută de pași găsi un pârau limpede, care-și purta prin nisip apele umflate de ploile din ajun. Din păcate n-avea în ce să ducă apa. Nici o scoică nu se găsea pe aceste dune! Tânărul se mulțumi să-și moaie batista în râu și se întoarse în goană spre grotă.

Din fericire, batista udă îi fu de ajuns lui Gédéon Spilett care nu dorea decât să umezească buzele inginerului. Puținele picături de apă rece avură un efect aproape imediat. Cyrus Smith oftă adânc și păru chiar că vrea să spună ceva.

— Îl vom salva! spuse reporterul.

Auzind aceste cuvinte, Nab își veni și el în fire și se grăbi să-l dezbrace pe Cyrus Smith, ca să vadă dacă nu cumva era rănit. Dar pe tot trupul inginerului nu se vedea nici cea mai mică vânătăie s-au zgârietură. Lucrul era de mirare, fiindcă se putea bănui că Cyrus Smith fusese rostogolit de valuri printre stânci. Nici măcar mâinile lui nu aveau nici o urmă de zgârietură. De aceea, era destul de greu să-și explice lipsa oricărei urme pe trupul inginerului care desigur se luptase din greu, ca să străbată linia stâncilor răzlețe care apărau coasta.

Dar acestea aveau, fără îndoială, să fie lămurite mai târziu, când Cyrus Smith va fi în stare să vorbească și le va spune cum s-au petrecut lucrurile. Deocamdată, trebuiau să-l readucă la viață, fricționându-l cu energie. Făcură acest lucru, folosindu-se de bluza marinarului. Inginerul, încălzit de masaj, mișcă ușor brațele și începu să respire mai regulat. Era vădit că se stingea din cauza oboselii și a lipsei de hrană. Cu siguranță că, fără intervenția reporterului și a tovarășilor săi, Cyrus Smith ar fi fost pierdut.

— Credeai că a murit? îl întrebă marinarul pe Nab.

— Da! Credeam că-i mort! — răspunse Nab, — și dacă Top nu v-ar fi găsit și nu v-ar fi adus aici, l-aș fi înmormântat și aș fi rămas să mor alături de el!

Veniseră la timp, căci viața lui Cyrus Smith atârna de un fir de păr.

Nab povesti cele petrecute. Părăsind Căminul în ajun, în zorii zilei, o luase spre nord, de-a lungul coastei, îndreptându-se spre acea parte a litoralului pe care o mai cercetaseră o dată în ajun. Ajuns acolo, Nab începu să caute din nou pe țărm, printre stânci, pe nisip, cu toate că nu mai avea nici un fel de speranță, căci lângă apă, fluxul și refluxul ștergea orice urmă. Cercetă însă mai ales acea parte a plajei pe care marea n-o acoperea niciodată. Nab nu mai spera să-l găsească pe Cyrus Smith în viață. Era în

căutarea unui cadavru, pe care va trebui deci să-l înmormânteze și dorea să facă aceasta cu propriile lui mâini!

Nab căutase mult de tot, dar toate încercările lui se dovediseră zadarnice. Nici țipenie de om nu părea să fi călcat vreodată pe acest țărm pustiu. Scoicile, care zăceau cu miile pe plajă acolo unde marea nu mai putea să le ajungă, erau neatinse. Nici o cochilie strivită. Pe o întindere de două până la trei sute de yarzi¹ nici o urmă: nu trecuse nimeni pe aici, nici mai de mult, nici de curând.

Nab se hotărî să mai cerceteze totuși câteva mile de țărm. Curenții ar fi putut să împingă cadavrul ceva mai departe. Rar se întâmplă ca un cadavru, care plutește pe lângă un țărm neted, să nu fie aruncat de valuri, mai curând sau mai târziu, pe plajă. Nab știa acest lucru și dorea să-l mai vadă pe inginer pentru ultima dată.

— Am mai umblat așa de-a lungul coastei încă vreo două mile, cercetând întreg șirul de stânci în timpul refluxului și toată plaja după venirea fluxului; pierdusem orice speranță, când aseară, pe la orele cinci, am zărit niște urme de pași pe nisip.

— Urme de pași? strigă Pencroff.

— Da! răspunse Nab.

— Și urmele astea porneau chiar de lângă stânci? întrebă reporterul.

— Nu, — răspunse Nab, — începeau dincolo de linia apei, de unde nu mai ajunge fluxul. Celelalte le ștersese apa.

— Continuă, îl îndemnă Gédéon Spilett.

— Când am văzut aceste urme, era cât p-aci să înnebunesc. Erau foarte adânci și se îndreptau spre dune. Le-am urmărit în fuga mare cale de un sfert de milă, având totuși mare grijă să nu le șterg. Trecuseră vreo cinci minute și tocmai când începuse să se întunece, auzii lătrând un câine. Era Top, care m-a condus aici, lângă stăpânul meu!

Nab sfârși povestindu-le ce durere cumplită îl cuprinsese, găsind trupul neînsuflețit al inginerului. Căutase să surprindă la el o fărâmbă de viață! După ce-l găsisese, ar fi vrut să-i redea viața! Dar toate încercările lui fuseseră zadarnice! Credea că nu-i mai rămâne altceva de făcut, decât să-și îndeplinească ultima datorie față de stăpânul său.

În acele clipe, Nab se gândise la tovarășii lui. Fără îndoială că și ei ar fi dorit să-și mai vadă o dată nefericitul prieten! Îl avea pe Top lângă el. Oare n-ar putea să se folosească de înțelepciunea credinciosului animal? Nab rosti de mai multe ori numele reporterului, acela dintre tovarășii inginerului, pe care Top îl cunoștea mai bine. Apoi îi arătă partea de sud a coastei și câinele se repezi în direcția indicată.

Am văzut cum, călăuzit de un instinct neobișnuit, câinele ajunsese până la ei, cu toate că nu fusese niciodată la Cămin.

Tovarășii lui Nab ascultaseră această poveste cu multă atenție.

Un lucru rămăsese totuși de neînțeles pentru ei. Nu se puteau dumiri

¹ 1 Yard — măsură americană egală cu 0,9 m. (N.A.)

cum, cu toate eforturile pe care le făcuse desigur pentru a se salva din valuri și a se strecura printre șirul de stânci, Cyrus Smith scăpase fără cea mai mică zgârietură. Tot astfel, nu puteau înțelege cum a reușit inginerul să ajungă până la această grotă pierdută printre dune, așezată la vreo milă de țărm.

— Prin urmare, Nab, întrebă reporterul, nu l-ai transportat tu pe stăpânul tău până aici?

— Nu! răspunse Nab.

— Desigur că domnul Smith a venit singur! spuse Pencroff.

— Într-adevăr, s-ar putea, observă Gédéon Spilett, dar nu e de crezut!

Singur inginerul ar fi putut să explice aceste ciudățenii. Trebuiau să aștepte însă până când va fi în stare să vorbească. Din fericire începea să-și vină în fire. Masajul restabilise circulația sângelui. Cyrus Smith mișcă din nou brațele, capul, apoi bolborosi câteva cuvinte neînțelese.

Nab, aplecat asupra lui, îl striga pe nume, dar inginerul părea să nu audă, iar ochii îi rămâneau închiși. Prezența vieții o dovedeau mișcările. Simțurile însă nu se deșteptaseră încă.

Pencroff era necăjit că n-are foc și nici puțința de a-l aprinde, căci uitase să ia cu el bucățița de cârpă arsă, pe care ar fi aprins-o lovind două pietre una de alta. Cât despre buzunarele inginerului, ele erau goale; doar ceasul îi mai rămăsese într-un buzunar al vestei. După părerea tuturor, Cyrus Smith trebuia transportat cât mai repede la Cămin.

Îngrijirile date îl făcură pe inginer să-și vină în fire mai repede decât se așteptau. Apa cu care îi umezeau buzele îl învioră încetul cu încetul. Lui Pencroff îi dădu în gând să amestece în apă puțin suc din carnea de pasăre friptă pe care o aduseseră. Harbert se repezi până la țărm și aduse două scoici mari. Marinarul făcu din carnea strivită și amestecată cu apă un fel de zeamă pe care o introduse între buzele inginerului și li se păru că acesta o sorbi cu nesaț.

Deschise în cele din urmă ochii. Nab și reporterul se aplecară grăbiți spre el.

— Stăpâne! Stăpâne! strigă Nab.

Inginerul îl auzi. Recunoscă pe Nab și pe Spilett, apoi și pe ceilalți doi.

Din nou șopti câteva cuvinte, aceleași, fără îndoială, pe care le șoptise și prima dată și care arătau gândurile ce nu încetau să-l frământă. De data asta îl înțeleseră.

— Insulă sau continent? murmură el.

— Ah! — nu se putu stăpâni să exclame Pencroff — puțin ne pasă, bine că trăiești dumneata, domnule Cyrus. De-i insulă sau continent, vedem noi asta mai târziu.

Inginerul făcu un semn ușor, apoi adormi.

Îi respectară somnul, iar reporterul începu imediat să facă pregătiri pentru ca inginerul să poată fi transportat în cele mai bune condiții. Ieșind din grotă, Nab, Harbert și Pencroff se îndreptară spre o dună înaltă, în vârful căreia crescuseră câțiva copaci sfrijiti. Pe drum, marinarul nu înceta să

repete:

— Insulă sau continent! Să te gândești la asemenea lucruri când de-abia îți mai tragi sufletul. Strașnic om!

Ajunși în creștetul dunei, Pencroff și tovarășii săi smulseră cu mâinile ramurile cele mai groase ale unui pin maritim, care arăta ca un copăcel chircit și ros de vânturi. Din crengi acoperite cu ierburi și cetină făcură o targă pe care inginerul putea fi transportat.

Totul fu gata în vreo patruzeci de minute, astfel că la ora zece marinarul se întoarse împreună cu Nab și Harbert lângă Cyrus Smith, pe care Gédéon Spilett nu-l părăsise nici o clipă.

Tocmai atunci, inginerul se trezea din somn sau mai bine zis din starea de letargie în care-l găsiseră. Obrajii lui, până atunci palizi ca de mort, începură să capete culoare. Ridicându-se puțin, el privi în jur, părând că ar vrea să întrebe unde se află.

— Crezi că poți să mă asculți fără să obosești, Cyrus? Întrebă reporterul.

— Da, răspunse inginerul.

— Sunt de părere, — îl întrerupse marinarul, — că domnul Smith va auzi mult mai bine după ce va gusta încă puțin din zeama aceasta de carne. E zeamă de tetra, domnule Cyrus. De data aceasta, Pencroff amestecă în zeamă și câteva bucățele de carne.

Cyrus Smith măncă puțin, iar restul fu împărțit între cei patru tovarăși ai săi, care mureau de foame și cărora masa aceasta nu li se păru prea mulțumitoare.

— Nu-i nimic, — zise marinarul, — proviziile ne așteaptă la Cămin; aflați, domnule Cyrus, că avem acolo în sud o casă cu camere mai multe, cu paturi și vatră, iar în cămară avem câteva duzini de păsări, cărora Harbert le spune „curucu”. Brancarda este și ea gata, și îndată ce vă veți simți mai în putere, vă transportăm la locuința noastră.

— Mulțumesc, prietene, — răspunse inginerul, — peste un ceas sau două putem pleca... Și acum, vorbește, Spilett!

Reporterul îi povesti toate cele petrecute. El vorbi despre întâmplările pe care, desigur, Cyrus Smith nu le mai cunoștea, despre căderea balonului și aterizarea în acest ținut necunoscut care părea pustiu, insulă, continent sau ce era, despre descoperirea hornurilor, unde-și făcuseră Căminul, despre cercetările făcute pentru a-l regăsi pe el, despre devotamentul lui Nab și inteligenta credinciosului Top și despre multe altele.

— Bine, — întrebă Cyrus Smith cu vocea încă slabă, dar nu m-ați ridicat voi de pe plajă?

— Nu, răspunse reporterul.

— Și nu voi ma-ți transportat în grotă asta?

— Nu.

— La ce depărtare se află ea de stâncile de pe mal

— La vreo jumătate de milă, — răspunse Pencroff, — și nu suntem nici noi mai puțin uimiți ca dumneavoastră. Cum de-ați putut ajunge aici!

— Într-adevăr, — răspunse inginerul care își venea în fire încetul cu

încetul și pe care aceste amănunte îl interesau mult, — iată un lucru foarte ciudat!

— Dar, — reluă marinarul, — nu ne puteți spune ce vi s-a întâmplat după ce ați fost luat de valurile mării?

Cyrus Smith caută să-și amintească. Avea puține de spus. Valurile îl smulseseră din plasa aerostatului și la început se cufundase mult sub apă. Revenise la suprafață și, în semi-întunericul din jur, simțise o ființă mișcându-se lângă el. Era Top, care sărise în ajutorul lui. Ridicând ochii, nu mai văzuse balonul care, ușurat de greutatea sa și a câinelui, se ridicase repede ca o săgeată. Era singur în mijlocul valurilor înfuriate, la o distanță de aproape o jumătate de milă de țărm. Încercă să lupte împotriva talazurilor, înotând cu putere. Top îl susținea de haine, dar un curent îl prinse și-l târî spre nord. După ce luptă o jumătate de oră, el începu să se scufunde, trăgându-l și pe Top în adânc. Nu-și mai aducea aminte de nimic din clipa aceea, până în momentul în care se trezise în brațele prietenilor săi.

— Totuși, — stăruia Pencroff, — ați fost aruncat pe țărm și trebuie să fi avut puterea să umblați până aici, Nab a găsit urmele pașilor dumneavoastră!

— Da... se poate... murmură inginerul gânditor. Și spuneți că alte urme de oameni n-ați mai găsit pe țărm?

— Nici cea mai mică urmă, răspunse reporterul. De altminteri, dacă din întâmplare s-ar fi găsit cineva să te salveze, nu văd de ce te-ar fi părăsit după ce te-a smuls din valuri?

— Ai dreptate, dragă Spilett. Ia spune, Nab, adăugă inginerul, întorcându-se spre servitorul său, nu cumva m-ai adus tu? Poate să fi uitat...

— Nu, nu se poate!

— Se mai văd câteva din urmele acelea? continuă Cyrus Smith.

— Da, răspunse Nab, — chiar aici lângă intrare este una într-un loc ferit de vânt și de ploaie. Celelalte au fost șterse de furtună.

— Pencroff, spuse Cyrus Smith, vrei să iei ghetetele mele și să vezi dacă se potrivesc întocmai cu urmele găsite?

Marinarul făcu ceea ce i se ceruse. Călăuzit de Nab, se îndreptă împreună cu Harbert spre locul unde se vedeau urmele pașilor. Între timp, Cyrus Smith îi spunea reporterului:

— S-au petrecut aici lucruri foarte ciudate!

— Ciudate, într-adevăr! răspunse Gédéon Spilett.

— Să nu stăruim, deocamdată, să le dezlegăm, dragă Spilett, vom mai vorbi noi mai târziu despre asta.

Peste o clipă, marinarul, Nab și Harbert se întorceau.

Nu mai era nici o îndoială — ghetetele inginerului se potriveau întocmai cu urmele găsite. Deci, ele fuseseră lăsate, chiar de Cyrus Smith.

— Atunci, poate că eu am avut halucinații, pe care le puneam în socoteala lui Nab. Am umblat se vede fără să știu, ca un somnambul și probabil că Top, cu instinctul său, m-a adus aici după ce m-a smuls din valuri... Vino aici, Top! Vino încoace, cățelul meu!

Lătrând de bucurie, minunatul animal alergă la stăpânul său, care nu-și

precupeți mângâierile.

Toți erau de părere că salvarea lui Cyrus Smith nu avea altă explicație, și astfel toată cinstea îi reveni lui Top.

Pe la amiază, Pencroff îl întreabă pe Cyrus Smith dacă el crede că va putea suporta să fie transportat. Drept răspuns, făcând o efort care dovedea cea mai mare energie, inginerul se sculă în picioare. Totuși fu nevoit să se sprijine de marinar, căci altfel ar fi căzut.

— Bine, bine! aprobă Pencroff. Să vie brancarda.

Aduseră targa, care fusese căptușită cu mușchi și iarbă și pe care îl întinseră pe Cyrus Smith. Pencroff stătea la un capăt, iar Nab la celălalt. Apoi se îndreptară cu toții spre țărm.

Deși aveau de străbătut doar o distanță de opt mile, erau siguri că drumul va dura vreo șase ore, deoarece trebuiau să umble încet și chiar să se oprească din când în când.

Vântul mai sufla cu putere, însă din fericire nu mai ploua. Întins pe brancarda, inginerul se rezemase într-un cot și cerceta țărmul, mai ales partea dinspre interior. Nu vorbea, dar privea cu încordare și desigur că relieful acestui ținut, cu neregularitățile sale de teren, pădurile și produsele solului i se întipăriră adânc în minte. Dar după două ore de drum, oboseala îl doborî și îl fură somnul.

La ora cinci și jumătate, micul grup ajunse în dreptul falezei de granit și câteva clipe mai târziu, în dreptul Căminului.

Se opriră cu toții și targa fu lăsată pe nisip. Cyrus Smith, care dormea adânc, nu se trezi.

Spre mirarea lui, Pencroff constată atunci că groaznica vijelie din ajun schimbase înfățișarea locului. Se produsese prăbușiri destul de mari. Pe plajă zăceau blocuri mari de stâncă, iar țărmul era acoperit cu un strat gros de ierburi și alge marine. Era vădit că valurile mării ajunseseră până la poalele uriașei faleze de granit, după ce năpădiseră mica insulă din fața coastei.

La intrarea în Cămin, pământul adânc brăzdat purta urmele unui puternic asalt, al valurilor. Cu inima strânsă, Pencroff se repezi în coridor.

Ieși de îndată și rămase împietrit, privindu-și tovarășii... Focul se stinsese. Cenușa înecată părea o grămăjoară de noroi.

Cârpa arsă, care trebuia să țină loc de iască, dispăruse. Marea pătrunsese până în fundul coridoarelor, răvășind și distrugând tot interiorul Căminului!

CAPITOLUL IX

Împreună cu Cyrus Smith. Încercările lui Pencroff. Cum se aprinde focul frecând două lemne. Insulă sau continent? Planurile inginerului. În care parte a Oceanului Pacific? În mijlocul pădurii. Pinul cu fructe.

Vânătoarea de cabiai. Un fum ce prevestește bucurie.

Din câteva cuvinte, Gédéon Spilett, Harbert și Nab aflară întreaga situație. Acest accident, care putea să aibă urmări deosebit de grave, cel puțin așa vedea Pencroff lucrurile, se răsfărâse în chipuri diferite asupra tovarășilor marinarului.

Nab, fericit că l-a găsit pe inginer, nu asculta și nici nu părea dispus să ia în seamă cuvintele lui Pencroff.

Harbert împărtăși într-o oarecare măsură îngrijorările marinarului.

Cât despre reporter, el se mulțumi să-i spună:

— Ca să fiu sincer, Pencroff, lucrul acesta nu mă tulbură de loc!

— Bine, dar nu înțelegi că nu mai avem foc?

— Ei și?

— Și nu-i nici un mijloc de a aprinde altul.

— Nu e nimic!

— Dar, domnule Spilett...

— Dar nu-l avem pe Cyrus? răspunse reporterul.

— Inginerul nostru trăiește. Ei bine, el va găsi un mijloc să ne facă foc!

— Cu ce, mă rog? ... Cu nimic.

Ce-ar fi putut răspunde Pencroff? Nu răspunse nimic, pentru că de fapt și el avea tot atâta încredere în Cyrus Smith ca și tovarășii săi. Inginerul prezenta pentru ei toți o adevărată culme a inteligenței și priceperii omenești. Era mai bine să te afli împreună cu Cyrus într-o insulă pustie, decât fără el într-unul dintre cele mai mari orașe industriale ale Americii. Cu el nu puteai duce lipsă de nimic. Cu el speranța nu te părăsea niciodată. Dacă li s-ar fi spus acestor oameni că întregul ținut va fi nimicit de o erupție vulcanică și că întreaga regiune în care se aflau se va scufunda în adâncurile Oceanului Pacific, ei s-ar fi mulțumit să răspundă cât se poate de liniștit:

— Cyrus este aici! Vorbește cu Cyrus! Deocamdată însă, inginerul căzuse din nou într-o stare de somnolență, pricinuită de oboseala călătoriei, și nu se putea recurge pentru moment la iscusința lui. Cina avea să fie foarte sărăcăcioasă. Carnea de tetra fusese consumată în întregime și nu aveau nici un mijloc să frigă vreun alt vânat. De altfel, curucușii, care reprezentau rezerva lor de hrană, dispăruseră. Naufragiații erau siliți să se descurce cum puteau.

Înainte de toate, Cyrus Smith fu transportat în coridorul central. Izbutiră să-i înjghebeze acolo un culcuș de plante marine, destul de uscate. Somnul adânc în care căzuse inginerul avea să-l refacă mai repede și mai bine decât hrana, oricât de îmbelșugată ar fi fost ea.

Se lăsase noaptea și, o dată cu venirea ei, vântul își schimbă direcția, iar temperatura scăzu simțitor. Și cum valurile doborâseră pereții ridicați de Pencroff în unele părți ale coridoarelor, acestea erau din nou străbătute de curenți reci, așa că adăpostul lor nu mai constituia o locuință chiar atât de bună. Inginerul s-ar fi odihnit destul de prost, dacă tovarășii săi nu l-ar fi învelit cu multă grijă cu propriile lor haine.

Cina din seara aceea nu se compunea decât din veșnicii lithodomi, pe

care Harbert și Nab îi adunaseră de pe plajă. Totuși, tânărul le servi pe lângă aceste scoici și o cantitate de alge bune de mâncat, pe care le adunase de pe crestele stâncilor așezate mai la adăpost de valurile mării. Algele acestea aparțineau familiei fucaceelor și erau un fel de sargase care, uscate, produc o materie gelatinoasă destul de bogată în elemente nutritive. Reporterul și tovarășii săi mâncară mai întâi o cantitate foarte mare de lithodomi, apoi algele, care aveau un gust destul de plăcut. De altfel, locuitorii de pe coastele Asiei consumă în mod obișnuit mari cantități de asemenea alge.

— Cred că e timpul să cerem ajutorul domnului Cyrus Smith, își dădu cu părerea marinarul.

Din nenorocire, între timp, frigul se înăsprise și nu aveau nici un mijloc de apărare împotriva lui.

Marinarul, supărat de-a binelea, încercă să aprindă un foc, întrebuițând toate mijloacele posibile. Nab îl ajuta din răsputeri. El găsisese niște mușchi uscat și scapără chiar câteva scânteii, ciocnind două pietre una de alta, dar mușchiul, care nu era destul de inflamabil, nu luă foc. De altminteri, scânteile obținute erau niște simple așchiuțe incandescente de silex. Ele nu aveau puterea acelor care se produc lovind bucățica de oțel în scăpărătoarea obișnuită. Operația deci nu le reuși.

Apoi, Pencroff, cu toate că nu avea nici o încredere în acest procedeu, încercă totuși, împreună cu Nab, să frece una de alta două bucăți de lemn uscat, așa cum fac sălbaticii. Fără îndoială că, dacă energia cheltuită de ei s-ar fi transformat, după noile teorii, în căldură, aceasta ar fi ajuns pentru a face să fiarbă cazanul unui vapor cu aburi. Nici de data aceasta nu obținură nici un rezultat! Este adevărat că bucățile de lemn se încălziseră, dar atâta tot. E însă tot atât de adevărat că acei care le frecaseră se încălziseră mult mai mult.

După o oră de muncă, Pencroff, learcă de sudoare, aruncă lemnele cu ciudă.

— Când mă veți face să cred că sălbaticii își aprind focul în felul acesta, va fi cald chiar iarna. Mai curând mi-ar lua foc brațele, frecându-le unul de altul!

Marinarul n-avea dreptate să respingă cu totul acest procedeu. Sălbaticii izbutesc să dea foc lemnului, frecându-l repede. Dar nu orice fel de lemn poate fi aprins astfel și apoi trebuie să cunoști „șmecheria”, cum se spune de obicei, ceea ce poate nu era cazul la Pencroff.

Supărarea lui Pencroff nu ținu mult. Harbert ridicase bucățile de lemn pe care marinarul le aruncase cât colo și continua să le frece din răsputeri. Pencroff începu să râdă văzând cât se mai necăjea băiatul, care își închipuia că va izbuti să facă ceea ce nu reușise el.

— Freacă, băiete, nu te lăsa! spuse el.

— Frec, răspunse Harbert râzând, dar nu ca să fac foc. Vreau doar să mă încălzesc și eu în loc să tremur. Curând, am să fiu tot atât de încălzit cum ești și tu!

Ceea ce se și întâmplă! Oricum, în noaptea aceea nu mai puteau

nădăjdui să-și aprindă focul. Gédéon Spilett le spuse pentru a douăzecea oară că pentru Cyrus Smith lucrul acesta n-ar fi constituit nici un fel de problemă. Până una alta, reporterul se culcă pe nisip într-unul din coridoare. Harbert, Nab și Pencroff făcură la fel, iar Top dormea de mult la picioarele stăpânului său.

A doua zi, 28 martie, inginerul se trezi pe la orele opt și își găsi tovarășii strânși în jurul lui. Ca și în ajun, primele sale cuvinte fură:

— Insulă sau continent?

După cum se vede, gândul acesta îl obseda.

— N-am putut afla acest lucru, domnule Smith, răspunse Pencroff.

— Cum? N-ați aflat încă?...

— Vom afla noi și aceasta, adăugă Pencroff, după ce ne veți călăuzi dumneavoastră prin regiunea asta.

— Cred că mă simt în stare să încerc, răspunse inginerul care se sculă în picioare fără prea multă greutate.

— Asta îmi place! strigă marinarul.

— Mă prăpădeam mai ales de foame, răspunse Cyrus Smith. Cu ceva hrană îmi voi veni ușor în fire. Aveți foc, nu-i așa?

La această întrebare nu primi imediat răspuns. Peste câteva clipe, Pencroff spuse:

— Din păcate nu avem foc, domnule Cyrus, sau mai bine-zis, nu mai avem foc!

Marinarul istorisi cele întâmplate în ajun, înveselindu-l cu povestea singurului bețișor de chibrit, apoi încercarea neizbutită de a obține foc așa cum fac sălbaticii.

— O să vedem noi ce e de făcut, răspunse inginerul, și dacă nu vom găsi o substanță asemănătoare cu iasca...

— Atunci? întrebă marinarul.

— Ei, atunci vom face chibrituri!

— Cu substanțe chimice?

— Cu substanțe chimice!

— Ei, vezi că nu-i chiar așa de greu? strigă reporterul, bătându-l pe marinar pe umăr.

Lui Pencroff lucrurile nu i se păreau chiar atât de simple, totuși nu spuse nimic. Ieșiră cu toții pe țărm. Timpul era din nou frumos. Soarele strălucitor se ridica la orizont și aprindea scânteieri de aur pe granitul uriașei faleze.

După ce privi repede în jur, inginerul se așează pe un bolovan de stâncă. Harbert îi întinse câțiva pumni de midii și de sargase, spunându-i:

— Asta e tot ce avem, domnule Cyrus.

— Mulțumesc, băiete, răspunse inginerul, pentru dimineața asta cel puțin, îmi ajunge.

Se ospăta cu mare poftă din masa săracăcioasă, apoi bău dintr-o scoică mare puțină apă rece de râu.

Tovarășii îl priveau în tăcere. În cele din urmă, după ce-și potolise oarecum foamea, Cyrus Smith își încrucișa brațele, spunând:

— Așadar, prieteni, nu știți încă dacă soarta ne-a azvârlit pe o insulă sau pe un continent?

— Nu, domnule Cyrus, răspunse tânărul.

— Vom ști asta mâine, continuă inginerul. Până atunci, nu e nimic de făcut.

— Ba da, strigă Pencroff.

— Ce?

— Foc! răspunse marinarul, care avea și el o idee fixă.

— Vom face și foc, Pencroff. Când m-ați transportat ieri, mi s-a părut că zăresc, spre apus, un munte care domină ținutul.

— Așa e, — întări Gédéon Spilett, — e un munte care pare a fi destul de înalt...

— Bine, spuse inginerul. Mâine, ne vom urca până în vârful lui și de acolo vom vedea dacă acest ținut este o insulă sau un continent. Până atunci, repet, nu-i nimic de făcut.

— Ba da, trebuie să facem foc! repetă încăpățânatul marinar.

— Lasă că facem noi și foc! Ai puțină răbdare, Pencroff! îl potoli Gédéon Spilett.

Marinarul îi aruncă o privire ce părea să spună: „Dacă e vorba să ne biziim pe tine, nu mai mâncăm noi friptură așa curând”, dar tăcu.

Nici Cyrus Smith nu răspunse nimic. El părea foarte puțin preocupat de această chestiune a focului. Timp de câteva clipe rămase pe gânduri, apoi luă cuvântul, spunând:

— Prieteni, situația noastră este poate dintre cele mai grele, dar, totodată, și din cele mai simple. Ori ne aflăm pe un continent, și atunci, cu prețul unor eforturi mai mari sau mai mici, vom izbuti să ajungem într-o regiune locuită, ori ne aflăm pe o insulă. În acest caz, avem două alternative: dacă insula e locuită, vom căuta să facem rost de cele trebuitoare de la locuitorii ei; dacă este pustie, ne vom descurca singuri.

— Nimic mai simplu, răspunse Pencroff.

— Continent sau insulă, — întrebă Gédéon Spilett, — dar, spune, Cyrus, cam pe unde crezi că ne-a aruncat uraganul?

— Nu pot să-ți spun exact, răspunse inginerul, dar, după toate presupunerile, ne aflăm într-un ținut din Oceanul Pacific. Când am părăsit orașul Richmond, vântul sufla în direcția nord-est și chiar violența lui ne face să credem că nu și-a schimbat direcția. Dacă direcția lui s-a menținut de la nord-est la sud-vest, noi am străbătut desigur Carolina de Nord, Carolina de Sud, Georgia, Golful Mexicului, Mexicul însuși în partea sa cea mai îngustă, apoi o parte din Oceanul Pacific. Distanța străbătută de balon trebuie să fie de șase, șapte mii de mile. Dacă vântul și-a schimbat cât de cât direcția, se poate să ne fi împins fie pe arhipelagul Mendana, fie pe insulele Poniotu, sau dacă viteza lui a fost mai mare decât presupun eu, se poate să ne fi purtat chiar, până în Noua Zeelandă. În cazul din urmă, repatrierea noastră va fi

lucru ușor. Vom putea oriunde să ne adresăm englezilor sau maorilor¹. Dacă, dimpotrivă, acest țărm aparține vreunei insule pustii din arhipelagul insulelor Micronesiei, lucru de care ne vom da seama când vom ajunge în vârful muntelui care străjuiește ținutul, atunci vom fi siliți să ne așezăm aci, ca și când nu ne-ar mai fi dat să plecăm niciodată!

— Niciodată! strigă reporterul, Cyrus dragă, ai spus tu „niciodată”?

— E mai bine să ne pregătim pentru tot ce poate fi mai rău, — răspunse inginerul, — iar dacă situația noastră va fi bună, vom avea mai târziu o surpriză plăcută.

— Bine zis! răspunse Pencroff. Și trebuie de asemenea să sperăm că această insulă, dacă într-adevăr este o insulă, nu se află așezată înafară de calea obișnuită a vapoarelor! Altfel, prea am nimerit-o prost!

— Toate le vom ști după ce ne vom urca în vârful muntelui.

— Dar, domnule Cyrus, — întrebă Harbert, — credeți că veți putea face mâine acest urcuș?

— Cred că da, răspunse inginerul, cu condiția ca maestrul Pencroff și cu tine să vă dovediți vânători dibaci.

— Ei, domnule Cyrus, dacă aș fi eu atât de sigur că am unde să-l frig la întoarcere, pe cât sunt de sigur că îl voi aduce...

— Adu vânatul, Pencroff, și vei vedea și minunea asta, răspunse inginerul.

Hotărâră ca inginerul și reporterul să-și petreacă ziua la Cămin, ca să cerceteze litoralul și platoul superior, iar Nab, Harbert și marinarul să se ducă în pădure, ca să reînnoiască provizia de lemne și să vâneze orice păsări sau animale, pe care le vor întâlni.

Plecară deci pe la ora zece dimineața, Harbert plin de încredere, Nab vesel și Pencroff mormăitul pentru el:

— Dacă la întoarcere găsesc foc acasă, înseamnă că trăsnetul însuși a coborât să mi-l aprindă!

O luară toți trei în sus, de-a lungul malului și, ajunși la cotitura râului, marinarul se opri, întrebându-i:

— Ce vom fi mai întâi vânători sau tăietori de lemne?

— Vânători, răspunse Harbert. Văd că Top a și început să adulmece.

— Bine, hai să vânam, reluă marinarul; după aceea, ne întoarcem aici ca să ne facem, provizia de lemne.

După ce smulseră trei crengi dintr-un brad, Harbert, Nab și Pencroff îl urmară pe Top care sărea prin ierburile înalte.

De data aceasta, vânătorii, în loc s-o ia de-a lungul râului, se înfundară de-a dreptul în inima pădurii. Găsiră și aici aceiași copaci, cea mai mare parte din familia pinilor. Pe alocuri, acolo unde erau mai puțin deși, creșteau pâlcuri de pini, care atingeau înălțimi considerabile. Dezvoltarea lor dovedea că ținutul în care se aflau era așezat la o latitudine mai mare decât presupunea

¹ Maori — indigenii din Noua Zeelandă. (N. R.)

inginerul. Dădură de câteva luminișuri, presărate cu cioturi de copaci roase de vreme și lemne uscate, care alcătuiau rezerve bogate de combustibil.

După aceste luminișuri, crângurile se îndeseau din nou, devenind aproape de nepătruns. Era destul de greu să-ți faci drum printre aceste ziduri masive de copaci, unde nu se afla nici cea mai mică potecă, așa că marinarul își însemna din când în când drumul, rupând ramuri și împrăștiindu-le. Acestea aveau să fie lesne recunoscute la întoarcere. Se părea însă că greșise depărtându-se de cursul apei, pe care îl urmase în prima lui plimbare cu Harbert, căci după o oră de mers nu văzuseră încă nici un fel de vânat. Top, care alerga pe sub crengile ce se lăsau până la pământ, nu reușea să stârnească decât niște păsări, de care nu se puteau apropia. Nu întâlnea nici un curucus și poate că aveau să fie nevoiți să revină în partea mlăștinoasă a pădurii, acolo unde izbutiseră să pescuiască tetrași cu atâta succes.

— Ei, Pencroff! spuse Nab cam ironic, — dacă ăsta-i tot vânatul pe care îl aducem, nu va fi nevoie de un foc prea mare ca să-l frigem.

— Răbdare, Nab, răspunse marinarul, mă tem că nu vânatul ne va lipsi la întoarcere!

— N-ai încredere în domnul Smilh?

— Ba da.

— Și nu crezi că va izbuti să ne facă foc?

— Voi crede atunci când lemnele vor arde în vatră.

— Dacă inginerul a spus-o, sigur că vom avea foc!

— Asta rămâne de văzut!

Soarele nu ajunsese încă la amiază, așa că explorarea continuă cu folos, căci Harbert descoperi un copac, ale cărui fructe erau bune de mâncat. Era un soi de pin care produce un fel de migdale foarte apreciate în regiunile temperate ale Americii și ale Europei. Migdalele acestea erau coapte și Harbert le arătă tovarășilor săi; toți trei mâncară cu poftă.

— Ei, spuse Pencroff, avem alge în loc de pâine, scoici crude în loc de carne și migdale ca desert. ăsta-i prânzul unor oameni care nu au nici măcar un chibrit în buzunar.

— Nu e bine să te plângi, răspunse Harbert

— Nu mă plâng, băiete, zise Pencroff. Sunt însă de părere că prea e rară carnea în prânzurile noastre |

— Top a zărit ceva!... strigă Nab, repezindu-se într-un desiș în care câinele dispăruse lătrând.

Lătrăturile lui Top răsunau însoțite de un guițat ciudat.

Marinarul și Harbert se luară după Nab. Dacă din întâmplare Top dăduse de vânat, nu era momentul să se discute acum cum îl vor frige, ci doar cum să pună mâna pe el.

Vânătorii intrară în desiș și văzură pe Top luptându-se cu un animal pe care îl apucase de o ureche. Era un fel de porc, lung de vreo două picioare și jumătate, cu spinarea de un cafeniu închis și cu burta de culoare mai deschisă. Avea părul rar și aspru, iar degetele celor patru picioare, încleștate în pământ în clipa aceea, erau unite printr-o piele.

Harbert recunoscă în el un „cabiail”. Acesta aparține uneia din cele mai mari specii din familia rozătoarelor.

Dar animalul nu se zbătea și nu încerca să se apere. Rostogolea prostește niște ochi bulbucați, înfundați în pernțe de grăsime. Poate că vedea oameni pentru prima oară.

În timp ce Nab se repezi să-l omoare, strângând bine ciomagul în mână, animalul scoase un grohăit, smulgându-se din colții lui Top, care rămase doar cu o bucățică de ureche între dinți, se repezi la Harbert, pe care aproape că-l trânti la pământ și dispăru în pădure.

— Ah, ticălosul! strigă Pencroff.

O porniră toți trei în goana mare pe urmele lui Top și când să-l ajungă, animalul dispăru în apa unui iaz mare, ce se întindea la umbra unor pini seculari.

Nab, Harbert și Pencroff rămaseră pe loc nemișcați. Top se aruncase în apă, dar cabiailul, ascuns în fundul bălții, nu era de găsit.

— Să așteptăm aici, spuse tânărul. Va fi nevoit să iasă la suprafață ca să respire.

— N-are să se înece? întrebă Nab.

— Nu, răspunse Harbert, are labe cu degetele unite printr-o pieleță. Asta ne arată că este în stare să trăiască și în apă și pe uscat. Hai să-l pândim.

Top rămase în apă, iar Pencroff și cei doi tovarăși ai săi se duseră și se postară fiecare într-un loc pe mal, încât să oprească din toate părțile retragerea cabiailului, pe care câinele îl căuta, înotând într-una.

Harbert nu se înșelase. După câteva minute, animalul ieși la suprafața apei: Top îl ajunse dintr-o săritură și îl împiedică să se scufunde din nou. Peste alte câteva minute, cabiailul era târât până la mal și răpus de Nab cu o lovitură de ciomag.

— Urra! strigă Pencroff care întrebuița cu plăcere acest strigăt de triumf. Un singur cărbune aprins să avem și rozătorul va fi mâncat cu oase cu tot!

Pencroff săltă apoi prada pe umăr și, socotind după soare că trebuia să fie ora două, dădu semnalul întoarcerii.

Instinctul lui Top le fu de mare folos vânătorilor care, mulțumită inteligentului animal, găsiră cu ușurință calea spre Cămin. Într-o jumătate de oră erau la cotitura râului.

Aci, Pencroff înjgheabă repede o plută, așa cum făcuse și prima oară, deși lucrul i se părea zadarnic, deoarece nu aveau foc. Se întoarseră la Cămin, trăgând pluta de-a lungul râului.

Dar la cincizeci de pași de adăpostul lor, marinarul se opri, scoase din nou un ura foarte puternic și arătă cu mâna spre faleză, strigând:

— Harbert! Nab! Priviți!

Deasupra stâncilor se ridica învălătucindu-se un nor de fum.

CAPITOLUL X

O invenție a inginerului. Ce îl preocupă pe Cyrus Smith. Plecarea spre munte. Pădurea. Regiune vulcanică. Fazanii. Berbecii sălbatici. Primul platou. Tabăra de noapte. Creștetul conului.

Peste câteva minute, cei trei vânători se aflau în fața unui foc care ardea vesel. Cyrus Smith și reporterul ședeau alături. Înărmurit, Pencroff privea, când la unul, când la celălalt, ținând vânatul în brațe.

— Ei bine, dragul meu, acum ce spui? strigă reporterul. Avem foc, un foc adevărat, la care vom frige foarte bine vânatul ăsta minunat, din care abia aștept să ne înfruptăm!

— Dar cine a aprins focul? întrebă Pencroff.

— Soarele!

Gédéon Spilett spunea adevărul. Soarele le dăruise căldura de care se minuna atât de mult Pencroff. Marinarului nu-i venea să-și creadă ochilor și era atât de uimit, încât nici nu-i trecea prin minte să pună întrebări inginerului.

— Ați avut o lentilă, domnule Smith? întrebă Harbert pe Cyrus Smith.

— Nu, copilul meu, răspunse acesta, dar mi-am făcut una.

Le arată apoi instrumentul care îi servise drept lentilă. Scosese pur și simplu geamurile de la ceasul lui și de la ceasul reporterului. După ce le umpluse cu apă, le lipise marginile cu puțină humă, făcând astfel o adevărată lentilă, cu ajutorul căreia aprinsese un mănunchi de mușchi uscat, concentrând asupra lui razele soarelui.

Marinarul cercetă cu luare-aminte instrumentul, apoi se uită lung la inginer, fără să scoată o vorbă. Pentru el, Cyrus Smith devenise un om nemaipomenit, înzestrat cu puteri supraomenești.

Venindu-și în cele din urmă în fire, strigă:

— Notați lucrul acesta, domnule Spilett, notați-l în carnetul dumneavoastră.

— Am notat, răspunse reporterul.

După aceea, ajutat de Nab, marinarul făcu o frigare și cabiaiul, bine curățat, așezat deasupra flăcării vii și scânteietoare, începu în curând să se rumenească, întocmai ca un purcel de lapte.

Căminul redevenise mai plăcut, nu numai fiindcă flacăra din vatră încălzea coridoarele, ci și pentru că pereții despărțitori de pietriș amestecat cu nisip fuseseră refăcuți.

După cum se vedea, inginerul și tovarășul său nu-și pierduseră timpul. Cyrus Smith se întremase destul de bine și-și pusese la încercare puterile, cățărându-se pe platoul superior. De pe această înălțime, ochii săi, obișnuiți să aprecieze distanțele, cercetaseră multă vreme creștetul conului pe care dorea să se urce a doua zi. Muntele, așezat la vreo șase mile spre nord-vest, părea să se ridice la trei mii cinci sute de picioare deasupra nivelului mării. Prin urmare, privirea unui observator cățărât în vârful lui putea să străbată o rază de cel puțin cincizeci de mile. Se putea prevedea deci că nu-i va fi greu lui Cyrus Smith să dezlege problema, căreia îi dădea pe bună dreptate o

însemnătate deosebită, stabilind dacă se aflau pe „un continent sau o insulă”.

În seara aceea mâncară mai bine. Carnea de cablai se dovedi minunată, iar cina fu completată cu alge și migdale de pin. Inginerul nu prea vorbi, fiind preocupat de proiectele pentru ziua următoare.

O dată sau de două ori, Pencroff își spuse părerea asupra celor ce ar fi de făcut, dar inginerul, care era un om chibzuit, se mulțumi să dea din cap.

— Măine, spuse el din nou, vom ști ce avem de făcut, și vom acționa în consecință!

După cină, așezară câteva brațe de lemne peste tăciunii din vatră și oaspeții Căminului, împreună cu credinciosul Top, se culcară și adormiră adânc. Nici un incident nu veni să tulbure noaptea liniștită, iar a doua zi, la 29 martie, odihniți și bine dispuși, naufragiații se pregătiră să întreprindă excursia care avea să hotărască soarta lor.

Isprăviră pregătirile de plecare. Luară cu ei resturile vânatului, din care călătorii noștri se puteau hrăni încă douăzeci și patru de ore. Deoarece sticlele ceasurilor inginerului și reporterului fuseseră puse la loc, Pencroff arse din nou o bucată de cârpă, care urma să le servească drept iască; cât despre cremene, erau siguri că vor găsi din belșug pe aceste terenuri vulcanice.

La ora șapte și jumătate dimineața, exploratorii noștri, înarmați cu ciomege, părăsiră Căminul. Urmând sfatul lui Pencroff, ei hotărâră să apuce drumul prin pădure, pe care îl mai străbătuseră odată, urmând să se întoarcă pe altă cale. De altfel, era drumul cel mai scurt spre munte. O luară deci pe malul stâng al râului, părăsindu-l acolo unde făcea un cot spre sud-vest. Regăsiră poteca croită în ajun pe sub copacii cu frunziș bogat și la ora nouă, Cyrus Smith și tovarășii lui atinseseră marginea de apus a pădurii,

Solul, până aici puțin accidentat, mlăștinos la început, uscat și nisipos mai departe, se ridica în pantă ușoară, urcând de la litoral spre interiorul ținutului. Văzură câteva animale fugind cu repeziciune prin pădure. Top se lua sprinten după ele, dar stăpânul său îl chema imediat înapoi, căci nu pentru aceasta veniseră și aveau timp să le urmărească mai târziu. Cyrus Smith nu era omul care să lase pentru alte lucruri ceea ce-și pusese în gând. Și acela care ar fi afirmat că în aceste clipe inginerul era atent la ținutul pe care-l străbăteau și lua în seamă relieful solului sau produsele naturale pe care le oferea, ar fi rămas de minciună.

La orele zece, se opriră pentru câteva minute. La ieșirea din pădure, sistemul muntos al ținutului li se înfățișa cât se poate de limpede. Muntele cel înalt era alcătuit din două conuri. Primul, trunchiat, având o înălțime de aproximativ două mii cinci sute de picioare, era susținut de niște lanțuri lăaturalnice de munți, ce se ramificau ca o gheară uriașă înfiptă în pământ. Între aceste metereze naturale se adânceau niște văi înguste, împădurite. Pâlcurile de copaci ajungeau până la platforma conului trunchiat. Pe coasta nord-estică a muntelui, vegetația era mai săracă și se zăreau aici niște brazde destul de adânci, care erau probabil scurgeri de lavă.

Pe primul con se sprijinea un al doilea, ușor rotunjit la vârf și puțin cam

înclinat, semănând cu o uriașă pălărie rotundă, lăsată pe o parte. Părea format dintr-un pământ sterp, străpuns ici, colo de stânci roșiatice. Acesta era piscul pe care trebuiau să-l atingă și creasta lanțurilor lăaturalnice de munți părea cea mai bună cale de urmat în această direcție.

— Suntem pe teren vulcanic, spuse Cyrus Smith, care începuse urcușul, urmat de tovarășii săi. Suiau acum coasta unuia dintre munții care susțineau conul trunchiat, urmând un drum care șerpuia în povârniș, ușurându-le astfel calea spre primul platou al muntelui.

Solul răscolit desigur de erupții vulcanice era accidentat. Ici, colo, zăceau blocuri eratice¹, numeroase sfărâmături de bazalt, piatră ponce și obsidiana². Câțiva brazi înalți, din familia celor care alcătuiau hățiturile de nepătruns din fundul văilor înguste dintre acești munți, formau aici grupuri răzlețe.

În timpul primei părți a urcușului, pe povârnișurile de la poalele muntelui, Harbert descoperi urme care arătau că pe acolo trecuseră nu de mult niște animale mari, poate chiar fiare sălbatice.

— S-ar putea ca fiarele astea să nu ne cedeze chiar atât de ușor moșia lor, spuse Pencroff.

— Atunci, răspunse reporterul, care vânasetigri în Indii și lei în Africa, vom avea grijă să ne descotorosim de ele. Până una alta, trebuie să fim însă foarte atenți!

Încetul cu încetul, ajungeau în regiuni mai înalte. Drumul era lung, din pricina ocolurilor pe care le făceau și a piedicilor pe care le întâlneau, îngreunându-le astfel calea. Câteodată, se pomeneau la marginea unor prăpăstii adânci și atunci erau nevoiți să le înconjoare, făcând calea întoarsă, pentru a căuta o potecă pe unde să poată trece. Din această cauză pierdeau și timp și energie. La amiază, când micul grup de călători se opri să prânzească la poalele unui pâlc de brazi, lângă un râuleț ce curgea în cascade, se aflau de-abia la jumătatea drumului ce ducea la primul platou, pe care se părea că nu aveau să-l atingă decât la căderea nopții.

Din locul unde se aflau vedeau marea, larg întinsă în fața lor; dar în dreapta, privirea le era oprită de promontoriul ascuțit din sud-est și nu puteau să știe dacă nu cumva coasta se unea printr-un cot brusc cu un ținut mai depărtat. La stânga, spre nord, raza lor vizuală se mărea cu câteva mile. Totuși, și în direcția aceasta privirea li se izbea de coasta ciudat tăiată a unui munte, care părea să formeze sprijinul cel mai puternic al conului central. După cum se vede, întrebarea care-l frământa pe Cyrus Smith încă nu putea fi dezlegată.

La ora unu, călătorii reluară urcușul. Trebuiră să cotească pieziș spre sud-vest, înfundându-se în niște tunsuri destul de dese. Aici întâlneau mai multe perechi de galinacee din familia fazanilor, care zburau pe sub crengile

¹ Blocuri eratice — sfărâmături de stâncă, ce par a fi fost transportate departe de formațiile cărora aparțineau. (N.R.)

² Obsidiana — substanță minerală de origine vulcanică, care are înfățișarea sticlei topite: e de culoare neagră sau verde foarte închis. (N. R.)

copacilor.

Erau „tragopani”, niște păsări împodobite cu o gușă cărnoasă și cu două cornițe subțiri, cilindrice, așezate deasupra ochilor. La păsările acestea, de mărimea cocoșului, femela era de culoare cafenie în întregime, iar bărbătușul se împăuna cu un penaj roșu, strălucitor, stropit cu puncte albe. Cu o piatră aruncată cu îndemânare Gédéon Spilett ucise un astfel de fazan, pe care Pencroff, înfometat de atâta cale, îl privi cu lăcomie,

Părăsind desișul, exploratorii noștri urcară un povârniș foarte abrupt, sprijinindu-se unul de altul. Atinseră astfel un prag superior, presărat cu copaci rari, al cărui sol se vedea limpede că era de origine vulcanică. Trebuiau s-o ia acum spre răsărit, urmând un drum șerpuit, pentru a urca mai ușor pantele foarte repezi, și fiecare trebuia să aleagă cu grijă locul unde urma să-și pună piciorul. Nab și Harbert mergeau în fruntea coloanei. Pencroff în urmă; între ei pășeau Cyrus și reporterul. Fără îndoială că animalele care trăiau pe aceste înălțimi, și se vedeau urme destule, nu puteau fi decât capre negre sau ciute, acestea fiind mlădioase și cu pasul sigur. Zăriră chiar trecând unele dintre ele. La vederea lor, Pencroff strigă:

— la te uită, niște oi!

Se opriră cu toții la cincizeci de pași de vreo cinci, șase animale mari, cu coarne groase, turtite la vârf și aduse spre spate, având blana deasă, cu fire lungi și mătăsoase, de culoare roșcată.

Nu erau oi obișnuite, ci aparțineau unei specii răspândite de obicei în regiunile muntoase ale zonelor temperate. Harbert le numi „mufloni”.

— Sunt buni de friptură? întrebă marinarul.,

— Da, răspunse Harbert.

— Atunci tot oi sunt! hotărî Pencroff.

Stând nemișcați între blocurile de bazalt, muflonii priveau cu niște ochi mirați, care păreau că văd pentru prima oară ființe omenești, apoi, sperindu-se, dispărură brusc, sărind peste stânci.

— La revedere! le strigă Pencroff, cu un aer atât de caraghios, încât Gédéon Spilett, Harbert și Nab izbucniră în râs.

Urcară apoi mai departe. Pe unele pante se observau adesea urme de lavă, așezate după un desen capricios. Pe drumul ce-l urmau călătorii noștri, se ridicau din când în când mici solfatare¹, pe care erau siliți să le ocolească. În unele locuri, sulful se depusese sub formă de cristale, amestecat cu alte materii, care erup de obicei înaintea lavei. Dintre acestea, se vedeau ici-colo grămăjoare de roci cu structura neregulată și care fuseseră supuse la temperaturi înalte și straturi de cenușă albicioasă, făcută dintr-o spuză de mici cristale de cuarț.

În preajma primului platou, format de secțiunea conului inferior, urcușul deveni mai anevoios. Pe la orele patru, depășiseră zona copacilor. Ici-colo se mai ridicau câțiva pini desfrunziți, cu crengi răsucite, care aveau multă rezistență, de vreme ce trăiau la această înălțime, expuși vânturilor din larg.

¹ Solfatare — vulcani ce aruncă gaze de sulf etc. (N.T.)

Spre norocul inginerului și al tovarășilor săi, timpul era frumos și atmosfera liniștită, căci un vânt puternic la trei mii de picioare înălțime le-ar fi stânjenit urcușul. Prin aerul străveziu cerul se vedea limpede la orizont. În jurul lor domnea o liniște deplină. Nu mai vedeau soarele, căci acesta se afla acum după conul superior care le acoperea pe jumătate vederea spre apus și a cărui umbră uriașă se întindea până la litoral, crescând pe măsură ce soarele scăpăta. La răsărit începură să se ridice niște neguri, nu chiar nori, ci mai mult o ceață ușoară, pe care razele soarelui o colorau în toate nuanțele spectrului.

Cinci sute de picioare îi mai despărteau pe exploratori de platoul unde doreau să ajungă, urmând să poposească acolo peste noapte, dar aceste cinci sute de picioare ajunseră să fie mai bine de două mii, din pricina nenumăratelor ocoluri pe care erau nevoiți să le facă. Pământul le fugea de sub picioare. În unele locuri, pantele erau atât de abrupte, încât alunecau pe straturile de lavă, ale căror încrețituri fuseseră roase de intemperii, și nu mai ofereau puncte bune de sprijin. Încetul cu încetul se însera și era aproape întuneric atunci când Cyrus Smith și tovarășii săi, foarte trudiți de urcușul care ținuse șapte ore, ajunseră pe platoul primului con.

Acum trebuiau să-și așeze tabăra. Pentru a mai prinde puteri, simțeau nevoia unei mese bune și a somnului. Al doilea con al muntelui se sprijinea pe o bază de stânci, în mijlocul cărora găsiră cu destulă ușurință un adăpost. Combustibil nu prea era. Totuși puteau face foc cu mușchi și cu vreascuri din tufișurile care acopereau platoul. În timp ce marinarul pregătea vatra din pietre anume așezate, Nab și Harbert adunau uscături pentru foc. Se întoarseră curând cu o încărcătură destul de mare de ierburi uscate. Cu ajutorul unei pietre de cremene, a bucății de cârpă arsă și a lui Nab, care sufla cu putere, se aprinse curând un foc care pâlpâia vesel la adăpostul stâncilor.

Acest foc era menit doar să îndulcească temperatura cam scăzută a nopții și nu pentru a frige fazanul vânat, căci Nab dorea să-l păstreze pentru a doua zi. Cina fu compusă din resturile cabiaului și din câteva duzini de migdale de pin. La șase și jumătate terminaseră.

Lui Cyrus Smith îi veni în gând să exploreze, la lumina slabă a înserării, larga bază circulară pe care se sprijinea conul superior al muntelui. Înainte de a se odihni, el voia să știe dacă acest con putea fi ocolit pe la bază, dacă coastele prea repezi i-ar fi împiedicat să ajungă până în vârful lui. Lucrul acesta îl frământase mult, căci era foarte posibil ca, în partea spre care se înclina conul, adică spre nord, să nu poată fi urcat. Ori, dacă pe de o parte se putea întâmpla ca ei să nu poată atinge piscul muntelui, iar pe de alta să nu poată ocoli nici baza conului, nu aveau cum să cerceteze partea dinspre apus a ținutului și scopul urmărit ar fi dat greș în oarecare măsură.

De aceea, fără să țină seamă de oboseală, inginerul începu să cerceteze marginea circulară a platoului, îndreptându-se spre nord, lăsându-i pe Pencroff și pe Nab să pregătească culcușurile, iar pe Gédéon Spilett să-și însemne întâmplările zilei. Îl întovărășea numai Harbert.

Noaptea era frumoasă și liniștită, iar întunericul nu se lăsase încă. Cyrus Smith și tânărul său însoțitor umblau unul lângă altul fără să-și vorbească. În unele locuri, platoul se deschidea larg în fața lor și puteau să înainteze cu ușurință. În alte locuri, el era acoperit de sfărâmurile prăbușirilor, nelăsând ca trecere decât o potecă îngustă, pe care doi inși nu puteau merge alături. Și iată că, după douăzeci de minute de mers, Cyrus Smith și Harbert fură nevoiți să se oprească. În acel loc, cele două conuri ale muntelui erau cu desăvârșire suprapuse, formând o singură pantă neîntreruptă de vreo streașină și era cu neputință să ocolești aceste povârnișuri cu înclinare de aproape șaptezeci de grade.

Dar dacă inginerul și tânărul erau siliți să renunțe la ocolul platoului, aveau în schimb putința să reia urcușul direct al conului.

Într-adevăr, în fața lor se deschidea în sânul masivului o crăpătură adâncă. Era gura craterului superior, gâtlejul, ca să spunem așa, prin care se scurgeau masele eruptive lichide, în epoca în care vulcanul mai era în activitate. Lava întărită și crusta de zgură depusă în jur alcătuiau un fel de scară naturală, cu trepte largi, care avea să le ușureze urcușul spre vârful muntelui.

Dintr-o singură privire, Cyrus Smith își dădu seama cum stăteau lucrurile și, fără nici o șovăire, cu tot întunericul ce se lăsase, el pătrunse urmat de băiat în uriașa crăpătură.

Mai aveau de urcat ca la o mie de picioare. Dar rămânea de văzut dacă vor fi în stare să se cațere pe povârnișurile lăuntrice ale craterului. Inginerul era hotărât să-și urmeze drumul atâta vreme cât nu se va ivi în cale nici o piedică. Din fericire, povârnișurile lungi și foarte întortochiate alcătuiau înăuntrul vulcanului un fel de spirală uriașă, care le ușura urcușul.

Cât despre vulcanul propriu zis, el era fără îndoială stins cu desăvârșire. Nu se vedea fir de fum. Prin crăpăturile adânci nu se zărea nici o flacăra. Nici o bubuitură, nici un murmur, nici o tresărire nu tulbura liniștea acestui puț întunecat, care se adâncea poate până în măruntaiele pământului. Chiar aerul dinăuntrul craterului nu păstra nici o urmă de miros de sulf. Vulcanul nu era adormit, era stins de-a binelea.

Încercarea lui Cyrus Smith izbuti. Încetul cu încetul, cei doi călători, care urcau de-a lungul pereților interiori ai conului, vedeau mărimdu-se deschizătura craterului, ce se căsca deasupra capetelor lor. Raza porțiunii circulare de cer, în jurul căreia se rotunjeau marginile conului, creștea din ce în ce. Pe măsură ce înaintau, noi stele intrau în câmpul vederii lor. Deasupra lor sclipeau minunatele constelații ale cerului austral. La zenit scânteia, în toată strălucirea ei, steaua Antares din constelația Scorpionului și în apropierea ei se vedea steaua 3beta din constelația Centaurului, considerată ca cea mai apropiată de pământ. Apoi, pe măsură ce craterul se lărgea, apăruă: steaua Fomalhaut din constelația Peștilor, triumghiul austral și în cele din urmă sclipi, așezată aproape de Polul Austral al lumii, minunata Cruce a Sudului, opusul Stelei Polare din emisfera boreală.

Pe la orele opt, Cyrus Smith și Harbert puseră piciorul pe creasta

superioară a muntelui, chiar în vârful conului.

Întunericul era deplin, așa că nu se vedea nici până la două mile. Acest ținut necunoscut era înconjurat de ape sau era legat spre apus de vreun continent din Pacific? Nu se putea desluși nimic. Tocmai în partea aceea, spre apus, un pâlc de nori, ce se ridicau deasupra orizontului, făceau întunericul și mai deplin, așa că ochiul nu putea să deosebească dacă cerul și marea se atingeau pe aceeași linie circulară.

Tocmai atunci apăru însă într-un punct al orizontului o sclipire slabă, care cobora încet, pe măsură ce norii se ridicau spre zenit.

Era luna, în primul pătrar, pe cale să dispară. La lumina ei slabă, inginerul zări limpede linia orizontului, iar imaginea ei tremurătoare se oglindi o clipă pe suprafața valurilor.

Cyrus Smith strânse mâna tânărului său tovarăș și rosti cu voce gravă:

— Ne aflăm pe o insulă!

În clipa aceea, lumina lunii se stinse, pierind în valuri.

CAPITOLUL XI

În vârful conului. Interiorul craterului. De jur-împrejur e numai mare. Nu se vede nici un țărm. Cum arată litoralul văzut de sus. Apele și munții.

Insula este locuită? Golfurile, capurile, lunile etc., primesc numiri.

Insula Lincoln.

Peste o jumătate de oră, Cyrus și Harbert se întorceau la tovarășii lor, cărora inginerul se mulțumi să le spună că pământul pe care fuseseră aruncați era o insulă și că, a doua zi, vor vedea ce au de făcut. Apoi, fiecare își făcu culcușul și, în cavitatea unei stânci de bazalt, așezată la o înălțime de 2500 de picioare, naufragiații noștri petrecură o noapte liniștită într-un somn adânc.

A doua zi, la 30 martie, după o ușoară gustare de dimineață, compusă dintr-un fazan la frigare, inginerul dori să se urce din nou în creștetul vulcanului, ca să cerceteze cu atenție insula pe care se putea să fie silit să-și petreacă tot restul vieții împreună cu tovarășii lui — în caz că insula era așezată la mare depărtare de orice alt ținut sau nu se găsea în drumul vapoarelor care străbăteau Oceanul Pacific. De data asta, îl urmară și ceilalți tovarăși, care doreau și ei să cunoască insula, unde aveau să fie nevoiți să-și caute toate cele trebuitoare vieții.

Pe la ora șapte dimineața, părăsiră cu toții tabăra. Niciunul nu părea tulburat de situația în care se aflau. Aveau încredere în ei, dar trebuie să menționăm că la toți ceilalți această încredere se sprijinea pe alte motive decât la Cyrus Smith. Inginerul avea încredere, pentru că se simțea în stare să smulgă acestei naturi sălbatice tot ce era necesar pentru a asigura viața lui și a tovarășilor săi, iar aceștia din urmă nu se temeau de nimic, tocmai pentru că Cyrus Smith era printre ei și lucrul acesta îi liniștea. Pencroff, mai

ales, după întâmplarea cu focul, n-ar fi deznădăjduit nici o clipă, chiar dacă ar fi fost aruncat împreună cu inginerul pe o stâncă pustie.

— Ei și! spuse el. Am scăpat noi din Richmond fără să cerem învoirea autorităților. Nu văd de ce n-am izbuti să scăpăm într-o bună zi dintr-un loc unde nu ne reține nimeni.

Cyrus Smith urmă drumul străbătut în ajun, ocolind platoul ce forma baza conului al doilea, până la gura uriașului crater. Vremea era minunată. Soarele se ridica pe un cer limpede, încălzind cu razele lui toată coasta răsăriteană a muntelui.

În curând, ajunseră la crater. Era așa cum și-l închipuise inginerul pe întuneric. Forma o pâlnie mare, care se lărgea până la o înălțime de 1000 de picioare deasupra platoului. La baza deschizăturii, torente largi și masive de lavă pietrificată șerpuiau pe coastele muntelui, brăzdând astfel calea cu materii eruptive până în văile adânci ce străbăteau partea nordică a insulei.

Interiorul craterului, a cărui înclinare nu depășea 35° sau cel mult 40° , nu prezenta nici greutate, nici piedici, care să le stânjenească urcușul. Se vedeau urme foarte vechi de lavă, care se revărsaseră probabil prin partea superioară a conului înainte ca spărtura laterală să le fi deschis o cale nouă.

Cât despre hornul care deschidea straturile eruptive subterane calea spre crater, greu ar fi putut să-și dea seama de adâncimea lui, privind înăuntru, căci se pierdea în întunericul pământului. Nu mai rămânea însă îndoială că vulcanul era de multă vreme stins.

Înainte de orele opt, Cyrus Smith și tovarășii săi se aflau deasupra craterului, pe un fel de delușor conic, care se formase în partea de nord a gurii vulcanului.

— Marea! Mare de jur-împrejur! strigară ei. Fără voia lor le scăpă de pe buze cuvântul care îi condamnă să locuiască pe această insulă.

Într-adevăr, de jur-împrejurul lor se întindea nesfârșită marea! Poate că, urcându-se din nou în creștetul muntelui, Cyrus Smith nutrise totuși o slabă nădejde că va descoperi vreun țărm, vreo insulă mai apropiată, pe care să nu o fi zărit în ajun din pricina întunericului. Dar până la limita orizontului, deci pe o rază de peste cincizeci de mile, nu se zărea nici un țărm. Nici o pânză în depărtare. Toată această imensitate era pustie, iar insula ocupa centrul unei circumferințe ce părea nemărginită.

Muți și nemișcați, inginerul și tovarășii săi cercetară cu privirea, timp de câteva minute, întreg oceanul, până la marginile lui cele mai îndepărtate. Chiar și Pencroff, care avea privirea atât de ageră, nu văzu nimic. Cu siguranță că dacă ar fi existat, cât de departe, la orizont, vreun țărm, a cărui prezență să se fi manifestat doar printr-un abur ușor, marinarul l-ar fi zărit, căci natura îl înzestrase cu niște adevărate telescoape, așezate sub sprâncene.

Părăsind oceanul, privirile noilor locuitori ai insulei se întoarseră spre ținuturile care se desfășurau în întregime la picioarele lor. Prima întrebare fu pusă de Gédéon Spilett:

— Cât de mare poate fi insula asta?

Pierdută cum era în imensitatea oceanului, nu părea prea întinsă.

Cyrus Smith se gândi câteva clipe, cercetă cu atenție perimetrul insulei, în raport cu înălțimea pe care se aflau, apoi spuse:

— Dragii mei, nu cred să mă înșel spunând că perimetrul insulei are mai bine de vreo sută de mile.

— Și deci, suprafața ei?...

— E greu de apreciat, — răspunse inginerul, — căci țărmul este foarte neregulat crestat.

Presupunând că Cyrus Smith nu se înșelase în socotelile sale, insula trebuia să aibă aproximativ întinderea Maltei sau a insulei Zante din Mediterană, dar țărmul ei apărea mai neregulat și totuși mai puțin înzestrat cu promontorii, capuri și vârfuri, golfuri și golfulețe. Forma ei, ciudată într-adevăr, surprindea privirea și când Gédéon Spilett, sfătuit de inginer, îi desenă conturul, călătorii noștri constatară că forma ei se aseamănă cu aceea a unui animal fantastic, un fel de pteropod¹ uriaș, adormit la suprafața oceanului.

Aceasta era configurația insulei, a cărei hartă reporterul o schiță pe loc cu destulă precizie.

Partea de est a litoralului, adică aceea pe care fuseseră zvârliți naufragiații, se deschidea larg spre mare, formând un golf întins, care se termina la sud-est printr-un cap ascuțit, pe care Pencroff nu-l zărise în cursul primei sale explorări din cauza unei ridicături a terenului. La nord-est, alte două capuri închideau golful, iar între ele se arcuia un golfuleț îngust, care se asemana cu botul căscat al unui rechin uriaș.

De la nord-est spre nord-vest, țărmul se rotunjea asemenea unui craniu turtit de felină, ridicându-se apoi și formând un fel de cocoasă, ce dădea o formă neregulată acelei părți a ținutului. În centrul insulei se înălța vulcanul.

De aici, litoralul, care se întindea de la sud la nord, era destul de puțin accidentat. Doar pe vreo două treimi din perimetrul insulei se mai arcuia, scobind țărmul, un golf îngust. Mai departe, litoralul se termina printr-o limbă de pământ lungă, care semăna cu coada unui aligator uriaș.

Această coadă forma o adevărată peninsulă, care înainta în larg pe o distanță de treizeci, de mile, apoi se rotunjea, limitând o radă în larg, deschisă și cu malurile împădurite.

Partea cea mai îngustă a insulei, care corespundea spațiului ce se întindea între Cămin și golful pe care îl observaseră pe coasta apuseană, măsura doar zece mile; dar lungimea sa cea mai mare, începând de la falca din nord-est până la extremitatea cozii din sud-vest, avea cel puțin treizeci de mile. În ceea ce privește interiorul insulei, înfățișarea generală era cam aceasta: era împădurită în întregime în partea de miazăzi, de la munte până la țărm, în timp ce partea de miazănoapte era stearpă și nisipoasă.

Între vulcan și coasta răsăriteană, Cyrus Smith și tovarășii săi avură surpriza să descopere un lac, înconjurat de copaci verzi, a cărui existență nici n-o bănuiseră până atunci. Văzut de la înălțime, lacul părea așezat la nivelul

¹ Pteropod — clasă de moluște, ale căror picioare sunt prevăzute cu niște prelungiri care le ajută să înoate.

mării, dar gândindu-se bine, inginerul explică tovarășilor săi că mica întindere de apă trebuia să se afle la vreo trei sute de picioare deasupra nivelului mării, căci platoul care îi servea drept bazin era de fapt prelungirea platoului de pe coastă.

— Atunci este un lac cu apă dulce? întrebă Pencroff.

— Presupun că da, răspunse inginerul. Trebuie să fie alimentat de apele care se scurg din munte.

— Se și vede un râuleț care se varsă în el, spuse Harbert, arătând cu mâna un pârâu îngust, al cărui izvor se ascundea, desigur, printre povârnișurile răsăritene ale muntelui.

— Așa e, — răspunse Cyrus Smith, — și de vreme ce acest râuleț alimentează lacul, își face probabil drum spre mare și o revărsare prin care se scurge prisosul apelor. Vom cerceta noi lucrul acesta la întoarcere.

Acest pârâiaș, care avea un curs foarte șerpuit, împreună cu râul pe care îl cunoșteau, părea să alcătuiască întreg sistemul hidrografic al insulei; în orice caz, așa se „înfățișa” el exploratorilor noștri. Se putea totuși ca sub copacii deși, ce acopereau două treimi din insulă, să se mai afle și alte pârâiașe care se scurgeau spre mare. Aceasta părea chiar neîndoielnic, avându-se în vedere fertilitatea acestei regiuni, împodobită cu cele mai minunate specimene ale florei din zonele temperate. În partea de nord a insulei nu se vedea nici o urmă de apă curgătoare. S-ar fi putut să se afle niște ape stătătoare doar în porțiunea mlăștinoasă din nord-est. În general, în acele locuri, ținutul apărea acoperit cu dune și întinderi nisipoase, a căror ariditate contrasta puternic cu vegetația bogată, care acoperea cea mai mare parte a insulei.

Vulcanul nu se înălța chiar în mijlocul insulei. El era așezat în regiunea de nord-vest și părea să străjuiască la limita dintre cele două zone. Spre sud-vest, sud și sud-est, povârnișurile inferioare erau acoperite cu păduri dese. Spre nord, dimpotrivă, se vedeau pante golașe, care se isprăveau în nisipurile litoralului. De altfel, toate șuvoaiele de lavă ce se revărsaseră în timpul erupțiilor își făcuseră drum spre direcția aceea, croind o adevărată cale de lavă, care se prelungea până la golful din nord-vest în formă de bot de rechin.

Cyrus Smith și tovarășii săi petrecură astfel o oră în creștetul muntelui. Insula se desfășura sub privirile lor ca o hartă lucrată în relief, în culori diferite. Pădurile erau verzi, nisipul galben, iar apele albastre. De sus puteau să aibă o vedere generală, rămânând ascunse privirilor numai fundurile văilor înguste, ce se căscau la poalele vulcanului, și teritoriul ascuns sub verdeța imenselor păduri.

Rămânea de dezlegat o problemă importantă, menită să aibă o deosebită influență asupra viitorului naufragiaților: „Era oare locuită insula?”

Reporterul era cel care pusese întrebarea aceasta, la care naufragiații socoteau că puteau să-i și dea un răspuns negativ. Din cercetarea amănunțită a diferitelor regiuni ale insulei, reieșea că ea era pustie.

Nicăieri nu se zărea ceva făcut de mâna omului. Nici un grup de locuințe,

nici o colibă singuratică, nici o așezare de pescari pe litoral. Nici o dâră de fum în aer care să trădeze prezența omului. Adevărat că pe observatori îi despărțea o distanță de vreo treizeci de mii de punctele extreme ale insulei, distanță la care chiar și ochiul lui Pencroff cu greu ar fi descoperit o locuință. Nu puteau nici măcar să-și dea seama ce ascundea perdeaua de verdeață care acoperea trei sferturi din insulă, dar să mai știe dacă se găsea acolo vreo așezare omenească. Dar, în general, știau că indigenii de pe aceste mici insule ieșite la iveală din apele Pacificului locuiesc mai mult pe litoral și țărmul părea cu desăvârșire pustiu.

Până la o explorare mai amănunțită a insulei, naufragiații erau deci îndreptățiți să creadă că insula era nelocuită.

Dar nu se întâmpla oare să fie vizitată, din când în când, de indigenii insulelor vecine? Era greu de lămurit acest lucru. Pe o rază de cincizeci de mii nu se vedea urmă de uscat. Totuși, cincizeci de mii pot fi străbătute cu ușurință într-un prao malaez sau într-o pirogă mare polineziană. Totul depindea de locul unde era așezată insula, dacă era izolată undeva în largul Oceanului Pacific sau dacă se afla în apropierea vreunui arhipelag. Se întrebau dacă va izbuti mai târziu Cyrus Smith să determine, fără instrumente speciale, latitudinea și longitudinea insulei. Greu lucru. Pentru că se temeau însă de eventualele incursiuni ale băștinașilor vreunei insule învecinate, se vedeau siliți să ia măsuri împotriva lor.

Acum, insula era explorată, configurația ei bine determinată, iar relieful ei cunoscut. Întinderea insulei fusese și ea calculată. Apele și munții, așezarea pădurilor și a șesurilor fuseseră consemnate pe planul desenat de reporter. Nu le mai rămânea decât să coboare povârnișul muntelui și să cerceteze cuprinsul insulei, pentru a-i cunoaște resursele minerale, vegetale și animale.

Dar, înainte de a da tovarășilor săi semnalul de plecare la vale, Cyrus Smith le vorbi cu vocea sa liniștită și gravă:

— Iată, dragii mei, colțișorul de pământ pe care ne-a aruncat furtuna. Se poate să trăim aici multă vreme, dar s-ar putea să ne vină și vreun ajutor neașteptat, dacă din întâmplare va trece un vapor... Spun din întâmplare, căci insula asta este lipsită de însemnătate; ea nu are nici măcar un loc prielnic în care să poată poposi un vas și mă tem că este așezată în afara drumurilor obișnuite ale vapoarelor, adică prea la sud față de calea celor ce se duc spre arhipelagurile Pacificului, și prea la nord pentru acelea care merg spre Australia, pe la Capul Horn. N-aș vrea să vă ascund adevărata situație...

— Și bine faci, dragă Cyrus, se grăbi să-i răspundă reporterul. Ai de-a face cu bărbați în toată firea. Avem încredere în dumneata, și dumneata la rândul dumitale poți avea încredere în noi, nu-i așa, dragii mei?

— Voi fi foarte ascultător, domnule Cyrus, spuse Harbert, strângând mâna inginerului.

— Eu te voi urma întotdeauna și oriunde! strigă Nab.

— În ceea ce mă privește pe mine, — spuse marinarul, — să nu-mi mai spuneți pe nume dacă mă voi da îndărăt de la vreo treabă și dacă vreți dumneavoastră, domnule Smith, vom face din această insulă o mică

Americă! Vom clădi orașe, vom construi căi ferate, vom instala linii de telegraf și într-o bună zi insula va fi cu totul transformată, bine amenajată, într-un cuvânt, va fi civilizată. Atâta doar că cer și eu un lucru.

— Ce anume? întrebă reporterul.

— Să nu ne mai considerăm niște naufragiați. Ar fi mai potrivit să ne considerăm niște pionieri veniți aici ca să colonizăm ținutul.

Cyrus Smith zâmbi fără voia lui și propunerea marinarului fu adoptată. Inginerul mulțumi apoi tovarășilor săi pentru încrederea arătată, adăugând că se bizuie întru totul pe energia lor.

— Ei, acuma să ne întoarcem la Cămin! strigă Pencroff.

— O clipă, dragii mei, îl opri inginerul. Cred că ar fi nimerit să dăm un nume acestei insule, precum și capurilor, promontoriilor și apelor pe care le vedem.

— Foarte bine, spuse reporterul. Aceasta va face să ne înțelegem mai ușor atunci când vom vorbi de insula noastră.

— Într-adevăr, — întregi marinarul, — e mare lucru să poți spune unde te duci și de unde vii. Cel puțin ți se pare că ești într-un loc cunoscut.

— „Căminul”, de pildă, mi se pare o denumire potrivită, spuse Harbert.

— Întocmai! răspunse Pencroff. Numele este ușor de reținut și mi-a venit de la sine. Vom păstra denumirea aceasta pentru primul nostru adăpost, nu-i așa, domnule Cyrus?

— Da, Pencroff, de vreme ce așa l-ai numit.

— Bine! În privința celorlalte va fi ușor de tot, reluă marinarul, care era în vervă. Să le dăm nume așa cum făcea Robinson, a cărui poveste mi-a citit-o Harbert de atâtea ori. Am putea să avem „golful Providenței” sau „capul Rechinului”, „capul Balenelor”, „capul Speranțelor deșarte”...

— Sau mai bine să le dăm numele domnului Smith, al domnului Spilett sau al lui Nab, propuse Harbert.

— Numele meu? strigă Nab, arătându-și dinții sclipitori.

— De ce nu? răspunse Pencroff. Portul Nab sună foarte bine, de asemenea și capul Gédéon.

— Aș prefera să folosim nume de la noi din țară, îi întrerupse reporterul, în felul acesta, ne-am aminti mai des de patria noastră.

— Da, am putea întrebuița astfel de numiri pentru punctele mai însemnate, spuse Cyrus Smith. Propun să dăm de pildă golfului de răsărit numele de golful Uniunii; iar celui mare, care se deschide la sud, denumirea de golful Washington. Muntelui pe care ne aflăm în clipa de față să-i spunem muntele Franklin, iar lacul care se întinde sub ochii noștri să-l numim lacul Grant. Numele acestea ne vor aduce aminte de țara noastră și de cetățenii care-i fac cinste; iar în ceea ce privește râurile, golfurile, capurile și promontoriile pe care le vedem din vârful acestui munte, aș fi de părere să alegem denumiri care să ne amintească mai curând configurația lor deosebită. Le vom ține mai ușor minte și va fi mult mai practic. Forma insulei este destul de ciudată, astfel că nu ne va fi prea greu să găsim numiri potrivite, în ceea ce privește apele pe care nu le cunoaștem, diferitele părți

ale pădurii, pe care le vom explora mai târziu, golfurile pe care le vom mai descoperi, aceleora le vom da nume pe măsură ce le vom cunoaște. Ce părere aveți, dragii mei?

Propunerea inginerului fu primită de toți. Insula se desfășura sub ochii lor ca o hartă; nu aveau decât să găsească denumiri pentru toate ieșiturile sau adânciturile coastei și pentru diferitele înălțimi. Gédéon Spilett avea să le înscrie pe rând și nomenclatura geografică a insulei avea să rămână astfel consemnată definitiv.

În primul rând înscriseră golful Uniunii, golful Washington, muntele Franklin și lacul Grant, numiri propuse de inginerul Smith pentru cele două golfuri și pentru muntele pe care se aflam.

— Acum, — spuse reporterul, — peninsulei care se întinde la sud-vestul insulei propun să i se dea numele de peninsula Serpentinei, iar cozii îndoite ce o termină și care seamănă într-adevăr cu o coadă de reptilă să-i spunem promontoriul Reptilei.

— Se adoptă, spuse inginerul.

— Să luăm acum cealaltă extremitate a insulei, spuse Harbert. Golfului care seamănă așa de mult cu un bot căscat să-i spunem golful Rechinului.

— Potrivit nume! strigă Pencroff. Vom completa desenul numind cele două părți care mărginesc golful și care seamănă cu două maxilare capul Mandibulei.

— Bine, dar avem două capuri! observă reporterul.

— Nu-i nimic, — zise Pencroff, — vom avea capul Mandibulei de Nord și capul Mandibulei de Sud!

— S-a notat! răspunse Gédéon Spilett.

— Mai rămâne să dăm un nume extremității de sud-est a insulei, spuse Pencroff.

— Capul Ghearei! strigă Nab, care voia să dea și el un nume unei părți din țărișoara lor.

Și găsisese într-adevăr o denumire foarte potrivită, căci capul ce ieșea în mare părea să reprezinte gheara puternică a animalului fantastic, cu care se asemena configurația ciudată a insulei.

Pencroff era încântat de felul cum se desfășurau lucrurile și imaginația lor, puțin aprinsă, mai inventă diferite denumiri. Astfel, râul care dădea coloniștilor apă bună de băut și lângă care îi aruncase balonul, primi numele de Mercy¹, mica insulă pe care fuseseră azvârliti prima oară, fu numită insula Salvării. Platoul care se afla în creștetul falezei de granit, deasupra Căminului, și de unde privirea cuprindea întreg golful cel mare, primi numele de platoul Grande-Vue.

În sfârșit, întreg hățișul de nepătruns al pădurilor ce acopereau peninsula Serpentinei primi denumirea de pădurile Far-West.

Cu aceasta, lista numelor date regiunilor vizibile și cunoscute ale insulei se isprăvi, urmând să fie completată mai târziu, pe măsură ce aveau să dea

¹ Mercy — în limba engleză înseamnă milă, îndurare. (N. T.)

de regiuni noi.

În ceea ce privea poziția insulei, inginerul o determinase cu aproximație, luându-se după înălțimea și poziția soarelui, potrivit căruia platoul Grande-Vue și golful Uniunii se aflau așezate la răsărit. Socoteau ca a doua zi, notând ora exactă a răsăritului și a apusului soarelui și fixând poziția lui la jumătatea timpului scurs în calea sa pe cer între răsărit și apus, să determine cu precizie unde se află nordul. Deoarece insula făcea parte din emisfera australă, soarele, în clipa când atingea la zenit punctul său culminant, trecea spre nord și nu spre sud, cum aparent își urmează calea în emisfera boreală. Pionierii se pregăteau să coboare muntele Franklin, pentru a se întoarce la Cămin, când Pencroff strigă:

— Să știți că suntem cu toții niște zăpăciți!

— De ce? întrebă Gédéon Spilett, care își închisese carnetul și se pregătea să plece.

— Dar insula noastră? Se poate? Am uitat să-i dăm un nume!

Harbert tocmai avea de gând să propună numele inginerului, și fără îndoială că tovarășii săi ar fi fost de acord, când Cyrus Smith rosti:

— Să-i dăm numele unui mare cetățean, dragii mei, numele aceluia care lupta acum pentru a apăra unitatea Republicii noastre! Să-i dăm numele lui Lincoln!

Trei urale întâmpinată propunerea inginerului.

În seara aceea, coloniștii noștri vorbiră, înainte de a adormi, despre patria lor îndepărtată, discutând despre groaznicul război care o sfâșia. Ei nu se îndoiau că armatele Sudului vor fi biruite în curând și că datorită lui Grant și lui Lincoln va învinge cauza Nordului, cauza dreptății.

Evenimentele acestea se petreceau în ziua de 30 martie 1865 și ei nu puteau să știe că, șaisprezece zile mai târziu, o crimă înfiorătoare avea să fie săvârșită la Washington, unde în vinerea paștilor, Abraham Lincoln avea să cadă răpus de glonteale unui fanatic.

CAPITOLUL XII

Potrivirea ceasurilor. Pencroff este mulțumit. Un fum suspect. Cursul Pinului Roșu. Flora insulei Lincoln. Fauna ei. Fazanii de munte. Vânătoarea de canguri. Marasul. Lacul Grant. Întoarcerea la Cămin.

Locuitorii insulei Lincoln aruncară o ultimă privire în jurul lor, ocoliră craterul, mergând pe muchia lui îngustă și o jumătate de oră mai târziu se aflau din nou pe primul platou, unde își petrecuseră noaptea.

Pencroff socoti că era timpul să ia masa de dimineață și lucrul acesta îi făcu să se gândească și la problema ceasurilor, pe care Cyrus Smith și reporterul le aveau la ei.

Se știe că ceasul lui Gédéon Spilett nu fusese udat de apa mării, deoarece reporterul fusese aruncat de-a dreptul pe nisip, departe de valuri.

Ceasul acesta era un instrument de fabricație foarte bună, un adevărat cronometru de buzunar, pe care Gédéon Spilett nu uitase să-l întoarcă cu grijă în fiecare zi. Ceasul inginerului se oprise, firește, pe când Cyrus Smith zăcea printre dune. El îl întoarse deci și, socotind după înălțimea soarelui că trebuie să fie orele nouă dimineața, își potrivi ceasul la această oră.

Gédéon Spilett era să facă aceeași lucru, când inginerul îl opri, spunându-i:

Nu, draga Spilett, așteaptă! Ai păstrat ora de la Richmond, nu-i așa?

— Da, Cyrus.

— Prin urmare, ceasul dumitale este potrivit după meridianul orașului Richmond, meridian care este aproximativ și acela al orașului Washington?

— Desigur.

— Ei bine, lasă-l așa. Mulțumește-te să-l întorci foarte regulat, dar nu te atinge de arătătoare. Lucrul acesta ne mai poate fi de folos.

„La ce bun?” se gândi marinarul.

Mâncară cu atâta poftă, încât provizia de vânat și de migdale fu în întregime consumată. Dar Pencroff nu se arătă de loc îngrijorat. Aveau să facă alte provizii pe drum; Top, care primise o porție cam mică, va ști să descopere câte ceva printre tufișuri. Pe de altă parte, marinarul se gândea, nici mai mult nici mai puțin, să ceară inginerului să le fabrice niște praf de pușcă și vreo două puști de vânătoare, socotind că lucrul acesta nu era chiar atât de complicat.

Părăsind platoul, Cyrus Smith propuse tovarășilor săi să se întoarcă la Cămin pe alt drum ca să cerceteze lacul Grant, atât de minunat așezat. În mijlocul brâului său de verdeață. Urmară deci muchia unui povârniș, de unde părea să izvorască pâraiașul ce alimenta lacul. Vorbind între ei, coloniștii începuseră să și întrebuințeze denumirile pe care le aleseseră și lucrul acesta le ușura mult convorbirea. Harbert și Pencroff, unul tânăr, iar celălalt cam copilăros, erau încântați, și pe drum, marinarul tot spunea:

— Ei, ce zici, Harbert? Așa e bine! Nu se poate să ne rătăcim, băiete, deoarece, fie că apucăm drumul spre lacul Grant, fie că pornim spre Mercy prin pădurea Far-West, tot ajungem până la urmă pe platoul Grande-Vue și prin urmare la golful Uniunii!

Hotărâseră că, fără să formeze un grup compact, cei cinci tovarăși nu trebuiau să se depărteze prea mult unul de celălalt. Fără îndoială că pădurile dese ale insulei adăposteau și unele fiare sălbatice, așa că era prudent să înainteze cu băgare de seamă. De cele mai multe ori, Pencroff, Harbert și Nab umblau în frunte, precedați de Top care scotocea prin toate părțile. Reporterul și inginerul mergeau împreună; Gédéon Spilett, gata să noteze cel mai mic incident, iar inginerul mai tot timpul tăcut, îndepărtându-se de drum doar atunci când ridica ici-colo câte un minereu sau o plantă, pe care le băga în buzunar, fără să spună nimic.

— Ce-o fi adunând mereu? se întrebă Pencroff. Mă tot uit și eu, dar nu văd nimic care ar merita să mă aplec!

Pe la orele zece, micul grup cobora ultimele povârnișuri ale muntelui

Franklin. Solul abia începuse să fie presărat cu tufişuri şi cu copaci răzleţi. Străbăteau un şes lung de o milă, care se termina la marginea pădurii. Păseau pe un pământ gălbui, ce părea calcinat şi era presărat ici-colo cu blocuri de bazalt, care pe alocuri dădeau un aspect accidentat câmpiei. După părerea lui Bischof, i-au trebuit bazaltului acestuia vreo trei sute cincizeci de milioane de ani, ca să se răcească. Totuşi, pe câmpie nu se vedeau urme de lavă, care părea să se fi scurs mai mult pe povârnişul nordic.

Cyrus Smith credea că vor atinge fără nici un fel de piedică pârâul care, după părerea lui, trebuia să curgă pe sub copacii de la marginea şesului, când îl văzu pe Harbert întorcându-se în grabă, în timp ce Nab şi marinarul se ascundeau după o stâncă.

— Ce s-a întâmplat, băiete dragă? întrebă Gédéon Spilett.

— Am văzut un fum, răspuse Harbert. Se ridică dintre stânci, la o sută de paşi mai încolo.

— Să fie totuşi oameni pe aici? strigă reporterul.

— Să nu ne arătăm înaintea de a şti cu cine avem de-a face, răspuse Cyrus Smith. Mă cam tem de indigenii pe care i-am putea întâlni pe această insulă şi nu prea îi doresc. Unde este Top?

— Top aleargă înainte.

— Şi nu latră?

— Nu.

— Ciudat. Să încercăm totuşi să-l chemăm.

În câteva clipe, inginerul, Gédéon Spilett şi Harbert erau lângă tovarăşii lor, ascunzându-se ca şi aceştia pe după stâncile de bazalt.

Se vedea foarte desluşit un nor de fum care se ridica în aer. Fumul avea o culoare gălbuie, foarte caracteristică.

Top se întorsese, rechemat de un fluierat uşor al stăpânului său, care începu să se strecoare printre stânci, făcând semn tovarăşilor să-l aştepte.

Coloniştii noştri stăteau nemişcaţi, aşteptând cu oarecare nelinişte rezultatul cercetărilor inginerului. Deodată, îl auziră pe Cyrus strigându-i. Ajunseră în câteva clipe lângă inginer şi fură izbiţi de mirosul neplăcut, care plutea în aer.

Uşor de recunoscut, acest miros lămurise repede pe inginer de provenienţa norului de fum, de care fusese destul de îngrijorat mai întâi, şi nu pe nedrept.

— După cum vedeţi, — spuse el, — focul acesta, sau mai bine zis fumul acesta, l-a aprins chiar natura. Am dat peste un izvor de sulf, care ne va ajuta să scăpăm de laringită.

— Bravo! strigă Pencroff. Ce păcat că n-am guturai!

Se apropiară toţi de locul de unde se ridica fumul. Găsiră un bogat izvor sodic sulfuros, care curgea printre stânci şi ale cărui ape, după ce absorbau şi oxigen din aer, răspândeau un miros puternic de acid sulfuric.

Cyrus Smith încercă apa cu mâna şi constată că este catifelată ca leşia. Mai află că are un gust dulceag şi o temperatură de 95° Fahrenheit (35° centigrade deasupra lui zero). Întrebat de Harbert, pe ce îşi bazează această

afirmație, inginerul îi răspunse:

— E foarte simplu, dragul meu: când am băgat mâna în apă, n-am simțit nici frig, nici cald, deci apa trebuie să aibă temperatura trupului omenesc, care este de aproximativ 35°.

Izvorul sulfuros, nefiindu-le deocamdată folositor, se îndreptară spre marginea pădurii stufoase, care începea chiar la câteva sute de pași.

După cum bănuiseră, pârâul își rostogolea pe aici apele iuți și limpezi, curgând între două maluri înalte, de pământ roșu, culoare care trăda prezența oxidului de fier. Din pricina culorii malurilor, coloniștii dădură de îndată acestei ape numele de „Pârâul Roșu”.

Era un pârâu larg, adânc și limpede, format din apele scurse de pe munte — jumătate râu, jumătate torent — curgând ici liniștit pe nisip, colovuid peste pietre sau prăvălindu-se în cascadă. Își făcea drum spre lac pe o lungime de o milă și jumătate și pe o lățime de aproximativ treizeci-patruzeci de picioare.

Apele lui erau dulci, ceea ce le îngădui să tragă concluzia că și apele lacului ar fi la fel. Era o împrejurare fericită, în cazul când s-ar găsi pe malurile lui un adăpost mai bun decât Căminul.

Cât despre copacii care umbreau malul pârâului cale de câteva sute de picioare în jurul apei, cei mai mulți făceau parte din speciile ce se găsesc pretutindeni în zonele temperate din Australia sau Tasmania. Se deosebeau de coniferele care se înălțau în partea insulei explorată de ei, la câteva mile de platoul Grande-Vue. În această epocă a anului, la începutul lui aprilie, care în emisfera australă corespunde lunii octombrie, adică începutului toamnei din emisfera boreală, frunzele nu căzuseră încă. Se aflau printre ei mai ales eucalipti și cazuarina, dintre care unii aveau să le dea în primăvara viitoare un fel de mană dulce, asemănătoare cu mana de Orient. În luminișuri creșteau pâlcuri de cedri australieni, care se ridicau din iarba numită în Noua Olandă „tussac”. Lipsea însă cocotierul, atât de răspândit în arhipelagurile Pacificului, această insulă aflându-se desigur la o latitudine prea joasă.

— Ce păcat! spuse Harbert. E un copac atât de folositor și face nuci atât de frumoase!

În ceea ce privește păsările, ele mișunau printre ramurile rare ale eucaliptilor și cazuarinilor, care nu le stinghereau zborul. Cacatoeși negri, albi și cenușii, papagali și perușe cu pene multicolore, păsări cu pene verzi și creste roșii, papagali australieni albaștri zburau prin aer, cârâind asurzitor. Zburătoarele acestea erau atât de viu colorate, încât coloniștilor noștri li se părea că le privesc printr-o prismă, care descompune culorile.

Deodată, din mijlocul unui tufiș, izbucni un concert ciudat de voci discordante. Coloniștilor li se părea că auzeau cântec de păsări, răgete de patrupezi și ca un fel de șuierat ce putea fi lesne atribuit unui indigen. Nab și Harbert, uitând de orice prudență, se repeziră spre tufiș. Din fericire, nu dădură peste nici o fiară periculoasă, nici peste vreun indigen primejdios. Descoperiră doar vreo șase din păsările numite „fazani de munte”, al căror strigăt seamănă cu un râs batjocoritor. Câteva lovături de ciomag puseră

capăt, concertului, procurându-le totodată un vânat minunat pentru masa de seară.

Harbert le arată și niște porumbei frumoși, cu aripile bronzate, unii moțați, alții îmbrăcați în verde ca cei de soiul Miacquaria. N-au putut să-i atingă însă, și tot așa le scăpară și ciorile și coțofenele care zburau în stol. O împușcătură de alicie ar fi făcut prăpăd printre aceste zburătoare, dar vânătorii noștri erau înarmați doar cu pietre și ciomege, arme primitive care se dovediră foarte puțin folositoare în această împrejurare.

Lucrul acesta se vădi mai mult încă, atunci când prin fața grupului trecu în fuga mare o turmă de patrupede, care înaintau, țopăind și sărind peste tufișuri. Adevărate mamifere zburătoare, ele făceau salturi atât de mari, încât păreau să se avânte de la un copac la altul, ca veverițele.

— Uite canguri! strigă Harbert.

— De mâncat, se mănâncă? întrebă Pencroff.

— Friptura înăbușită de cangur, — răspunse reporterul, — întrece cel mai gustos vânat!...

Nici nu-și terminase bine Gédéon Spilett fraza aceasta, care le ațâța din nou pofta de vânat, că marinarul, urmat de Nab și Harbert, se și rezezi pe urmele cangurilor. În zadar îi chemă Cyrus Smith. De altfel, și goana lor se dovedi zadarnică, căci cangurii erau sprinteni și săreau ca niște mingi. Se întoarseră după cinci minute, gâfâind și fără nici un rezultat, iar cangurii pieriră în desişuri. Nici Top nu avusese mai mult noroc.

— Vedeți și dumneavoastră, domnule Cyrus, — spuse Pencroff, — că trebuie neapărat să ne fabricăm puști. Credeți că va fi cu putință?

— Poate, — răspunse inginerul, — dar vom începe mai întâi prin a fabrica arcuri și săgeți și nu mă îndoiesc că în curând veți deveni tot atât de îndemânatici ca și vânătorii australieni.

— Arcuri și săgeți! spuse Pencroff disprețuitor. Astea sunt bune pentru copii!

— Nu face pe grozavul, prietene Pencroff, răspunse reporterul. Arcul și săgețile au fost de ajuns totuși să însângereze omenirea timp de sute de ani. Praful de pușcă este o invenție nouă, dar războiul, din nefericire, a existat încă din vremurile cele mai îndepărtate.

— Pe legea mea, aveți dreptate, domnule Spilett, spuse marinarul. Iertați-mă, dar m-am pripit cu vorba, ca totdeauna!

Între timp, Harbert, stăpânit de știința sa preferată, aduse din nou vorba de canguri, spunând:

— De altfel, se pare că am avut de-a face cu specia cea mai greu de prins. Aceștia erau canguri uriași, cu blană groasă, cenușie, dar, dacă nu mă înșel, există și canguri negri și roșii, canguri de stâncă, și alții, care sunt mai ușor de prins. Există vreo douăsprezece specii...

— Harbert, — îi curmă vorba, sfătos, marinarul, — pentru mine nu există decât un singur soi de canguri și acela se cheamă „cangur la frigare” și tocmai specia asta ne va lipsi deseară!

Izbucniră cu toții în râs la auzul noii clasificări a maestrului Pencroff.

Bravul marinar nu-și ascundea părerea de rău de a nu avea decât friptură de fazan la masa de seară. Norocul însă avea să-i suradă din nou.

Într-adevăr, Top, care simțea că propriul său interes e în joc, adulmeca și scotocea peste tot, mânat de instinctul lui, ce se îmbina cu o poftă de mâncare grozavă. După toate probabilitățile, Top ar fi mâncat pe loc orice i-ar fi ieșit în cale, vânând astfel pe socoteala sa, dacă Nab nu l-ar fi supravegheat tot timpul.

Pe la orele trei, câinele dispăru printre ierburile înalte și, judecând după mârâiturile surde care se auziră în curând, părea să se fi luat la harță cu vreun animal.

Nab se repezi după el și într-adevăr îl văzu pe Top sfâșiind cu lăcomie un patruped, care era pe cale să dispară în stomacul lui, de unde nu mai aveau cum să-l cerceteze. Din fericire, câinele nimerise peste o mamă cu pui: dăduse o întreită lovitură, căci alte două rozătoare zăceau sugrumate pe jos.

Nab apăru triumfător, ținând în fiecare mână câte un rozător, ceva mai mare ca un iepure. Blana lor era gălbuie, cu pete verzui și aveau doar un ciot de coadă. Erau niște rozătoare numite „maras”, un fel de iepuri din specia aguti, puțin mai mari decât frații lor din regiunile tropicale, adevărați iepuri americani, cu urechi lungi și fălcile înarmate cu câte cinci măsele puternice pe fiecare parte, ceea ce-i deosebea de specia aguti.

— Urra! strigă Pencroff. Avem și friptură! Acum cred că putem să ne întoarcem acasă!

Porniră din nou la drum. Pârâul Roșu își rostogolea apele limpezi sub bolta diferiților copaci arbori de cauciuc uriași, banksia și cazuarina. Tulpinele unor liliacee minunate se ridicau până a o înălțime de douăzeci de picioare. Alte specii de copaci, necunoscuți tânărului naturalist, își plecau ramurile deasupra pârâului, ale cărui ape se strecurau murmurând pe sub bolțile de verdeață..

Dar încetul cu încetul, albia pârâului se lărgea și Cyrus Smith își dădu seama că se apropiau de revărsarea lui. Într-adevăr, la ieșirea dintr-un desiş de copaci minunați, coloniștii se pomeniră în fața lacului.

Exploratorii atinseseră malul apusean al lacului Grant. Priveliștea era vrednică de admirație. Această întindere de apă, cu o circumferință de aproximativ șapte mii și o suprafață de două sute cincizeci de acri¹ era înconjurată de un brâu de copaci minunați. Spre răsărit, printr-o perdea de verdeață, pitoresc drapată pe alocuri, se întrezărea marea. Spre nord, lacul forma un arc rotunjit, care contrasta cu ascuțișul capătului opus. Nenumărate păsări acvatice vizitau malurile acestui Ontario în miniatură, și cele „o mie de ostroave” ale marelui lac american cu acest nume erau înlocuite aici de o stâncă, ce ieșea din apă la câteva sute de picioare de malul sudic. Pe această stâncă se aciuiseră la un loc mai multe familii de pescăruși care, cocoțați pe câte o piatră, pândeau gravi, nemișcați, peștii care se zăreau pe acolo și apoi se repezeau în apă cu un strigăt ascuțit, pentru a ieși cu prada

¹ Aproximativ două sute de hectare. (N. A.)

în cioc. Într-alte părți, pe maluri și pe mica insulă, se lăfăiau rațe sălbatice, pelicani, găinușe de baltă și alte păsări, printre care și vreo două minunate specimene de menura splendida, păsări lyră, cu coada grațios arcuită.

Apa lacului era limpede, plăcută la gust, de culoare închisă și, după cercurile concentrice care se încrucișau la suprafața ei, părea să adăpostească mult pește.

— E într-adevăr frumos lacul acesta! spuse Gédéon Spilett. Plăcut ar fi să trăim pe malurile lui!

— Chiar aici vom trăi! îi răspunse Cyrus Smith.

Dorind să ajungă la Cămin pe drumul cel mai scurt, coloniștii o porniră spre capul sudic al lacului. Mergeau de-a dreptul prin pădure. Își croiră cu destulă greutate drum printre ierburile înalte și desigurile prin care omul nu pășise niciodată până atunci, îndreptându-se spre litoral, astfel ca să iasă la nord de platoul Grande-Vue. Străbătură două mile în această direcție. În sfârșit, după ultima perdeă de arbori, apărură platoul Grande-Vue, acoperit cu iarbă deasă, iar în depărtare, întinderea nesfârșită a mării.

Pentru a ajunge la Cămin, nu mai trebuiau decât să traverseze oblic platoul, mergând cale de o milă, și să coboare apoi până la prima cotitură a râului Mercy. Inginerul dorea însă să afle cum și pe unde se scurge prisosul de apă al lacului, astfel că își împinseră cercetările pe sub copaci, încă o milă și jumătate spre nord. Într-adevăr, după toate probabilitățile, trebuia să existe undeva o crăpătură a peretelui de granit pe unde să se reverse apa. Acest lac nu era, de fapt, decât un uriaș bazin, pe care apele pârâului îl umpluseră încetul cu încetul și era de la sine înțeles că surplusul de apă trebuia să se scurgă în mare printr-o cascadă oarecare. Iar dacă presupunerile i se adevereau, inginerul socotea că va putea folosi energia căderii de apă, care se irosea deocamdată zadarnic. Mai umblară astfel câțva timp, urcând din nou panta platoului. Dar, deși mai străbătuseră încă o milă în aceeași direcție, inginerul tot nu izbutise să descopere locul de revărsare a lacului, care totuși trebuia să se afle undeva în apropiere.

Între timp, se făcuse ora patru și jumătate și trebuiau să se întoarcă acasă, ca să-și pregătească cina. De aceea, micul grup făcu cale întoarsă și, urmând malul stâng al râului Mercy, Cyrus Smith și tovarășii săi ajunseră curând la Cămin.

Aici aprinseră focul și Nab cu Pencroff, ca doi bucătari pricepuți, pregătiră la rezezeală niște fripturi minunate de maras.

După cină, înainte de culcare, Cyrus Smith scoase din buzunar câteva dintre pietrele și minereurile pe care le adunase pe drum și rosti:

— Dragii mei, iată, fier, pirită, argilă, var și piatra aceasta care e cărbune. Iată ce ne dăruiește natura, iată cu ce contribuie ea la munca tuturor. De mâine, începe munca noastră.

CAPITOLUL XIII

Ce poartă Top. Se fabrică arcuri și săgeți. Căramidăria. Cuptorul de

**oale. Diferite vase de bucătărie. Prima oală cu supă. Pelinul.
Crucea Sudului. O importantă observație astronomică.**

— Ei, domnule Cyrus, cu ce începem? îl întrebă a doua zi de dimineață Pencroff pe inginer.

— Cu începutul, răspunse Cyrus Smith.

Și adevărul era că pionierii noștri erau siliți să înceapă cu „începutul”. Ei nu aveau nici măcar sculele necesare pentru a-și fabrica unelte și nici nu puteau să piardă prea mult timp, deoarece trebuiau să facă negreșit față nevoilor existente. E drept că puteau profita de experiența trecutului și, dacă n-aveau nimic de inventat, trebuiau în schimb să-și fabrice tot ce le era necesar. Fierul și oțelul de care dispuneau se aflau încă în stare de minereu, vasele așteptau abia să fie fasonate din argilă, iar rufele și îmbrăcămintea erau încă în stadiul de materii textile brute.

Trebuie menționat de altminteri că acești coloniști erau „oameni” în cel mai adevărat înțeles al cuvântului. Inginerul Smith nu putea să-și dorească niște colaboratori mai inteligenți, mai devotați și mai zeloși. Vorbise cu fiecare dintre ei în parte și cunoștea însușirile fiecăruia.

Gédéon Spilett, reporter de mare talent, care acumulasese nenumărate cunoștințe ca să poată vorbi despre toate, avea să contribuie foarte mult cu mintea și cu fapta la colonizarea insulei, fără a da vreodată înapoi în fața greutăților. Din totdeauna vânător pasionat, avea să considere drept o meserie ceea ce socotise până atunci un sport plăcut.

Harbert, băiat destoinic, avea cunoștințe neobișnuit de vaste în domeniul științelor naturii și, mulțumită lor, avea să aducă un aport prețios cauzei comune.

Nab era devotamentul în persoană. Îndemânatic, inteligent, neobosit, robust și înzestrat cu o sănătate de fier, Nab se pricepea puțin la fierărie, și avea să fie fără îndoială foarte folositor coloniei.

În ceea ce-l privește pe Pencroff care, fiind marinar, străbătuse toate oceanele, acesta lucrase și ca tâmplar pe șantierul de construcție din Brooklyn, fusese ajutor de croitor pe vasele statului, iar în timpul concediilor se îndeletnicise și cu grădinăritul. Ca toți oamenii mării se pricepea la orice și știa să facă de toate.

Ar fi fost într-adevăr greu de găsit cinci oameni mai potriviți, ca să facă față împrejurărilor în care se găseau.

Cyrus Smith spusese că aveau să înceapă cu „începutul”. Ori, acest început, de care vorbea inginerul, cerea construirea unui aparat, cu ajutorul căruia să transforme substanțele pe care natura le pune la îndemână. Este cunoscut rolul căldurii în aceste transformări. Combustibilul, lemn sau cărbune, se găsea din belșug și putea fi întrebuințat imediat. Trebuia deci clădit un cuptor, pentru a-l folosi.

— La ce ne va sluji cuptorul? întrebă Pencroff.

— Ne va ajuta să fabricăm vasele de care avem nevoie, răspunse Cyrus

Smith.

— Și din ce vom face cuptorul?

— Din cărămizi.

— Dar de unde cărămizile?

— Le vom fabrica din argilă. Hai să mergem, dragii mei. Ca să nu ne mai obosim și cu căratul, vom așeza cărămidăria chiar la locul de unde scoatem argila. Nab se va îngriji de aprovizionare, iar focul pentru pregătirea bucatelor nu ne va lipsi.

— De asta suntem siguri, — răspunse reporterul, — în schimb, s-ar putea să ducem lipsă de alimente, pentru că nu avem arme de vânătoare.

— Ah, dacă am avea măcar un cuțit! strigă marinarul.

— Ce-ai face cu el? întrebă Cyrus Smith.

— Ei bine, aș face repede un arc și săgeți și n-am mai duce lipsă de mâncare!

— Da, da, un cuțit, o lamă ascuțită... șopti inginerul, dus pe gânduri.

Tot vorbind, privirile i se opriră asupra lui Top, care se plimba de colo până colo pe plajă.

Deodată, ochii lui Cyrus Smith străluciră.

— Top, aici! strigă el.

Câinele se supuse chemării stăpânului său. Acesta apucă între mâini capul lui Top și, desfăcându-i zgarda de la gât, o rupse în două părți, spunând:

— Iată două cuțite, Pencroff!

Marinarul îi răspunse cu un chiot puternic. Zgarda lui Top era făcută dintr-o lamă subțire de oțel călit. Era destul să fie ascuțită pe o piatră de gresie și cuțitul era gata. După două ore, utilajul coloniei se compunea din două lame tăioase, care fuseseră fixate, fără prea mare greutate, pe câte un mâner solid.

Cucerirea acestei prime unelte fu socotită un adevărat triumf. Era într-adevăr o cucerire neprețuită, care venea în clipa potrivită.

Plecară. Cyrus Smith voia să se întoarcă pe țărmul apusean al lacului, acolo unde observase. În ajun pamântul argilos, din care luase o mostră. O luară deci de-a lungul râului Mercy, străbătură platoul Grande-Vue și, după un drum de cinci mile, ajunseră într-un luminiș, așezat la vreo două sute de pași de lacul Grant.

Pe drum, Harbert descoperise un copac, din ramurile căruia indienii Americii de Sud își fac arcuri. Se numea „crejimba” și făcea parte din familia palmierilor care nu dau fructe bune de mâncat. Tăiară crengi lungi și drepte, le smulseră frunzele și le cioplră în așa fel, încât să fie mai groase la mijloc și mai subțiri la capete. Le mai rămânea să găsească o plantă, din care să fabrice coarda arcului. Găsiră o plantă care făcea parte din familia malvaceelor, un hibiscus heterophyllus, din care scoaseră fibre atât de puternice, încât se puteau asemui cu tendoanele de animale. Pencroff fabrică astfel niște arcuri destul de puternice, căroră nu le mai lipseau decât săgețile. De altfel, săgețile erau ușor de făcut din crengi drepte și tari, fără noduri.

Doar vârful fu mai greu de găsit. Era nevoie de ceva care să poată înlocui fierul. Pencroff însă era de părere că până la urmă vor găsi și vârfuri.

Coloniștii ajunseră pe meleagurile cercetate în ajun, unde solul le oferea argilă plastică specială, care se întrebuințează la fabricarea cărămizilor și olanelor, tocmai potrivită pentru scopurile lor. Mâna de lucru era și ea la îndemână. Trebuiau să scoată grăsimea din argilă cu ajutorul nisipului, să-i dea forma cărămizilor și să le coacă la căldura unui foc de lemn.

De obicei, cărămizile sunt turnate în forme, dar inginerul se mulțumi să le fabrice cu mâna. Toată ziua aceea și în ziua următoare nu făcură altceva. Argila, pe care o stropeau cu apă, era frământată cu mâinile și picioarele și împărțită apoi în cărămizi prismatice de mărime egală. Un lucrător experimentat poate să fabrice, fără nici o mașină, până la zece mii de cărămizi în douăsprezece ore. Dar cei cinci cărămidari din insula Lincoln nu izbutiră să facă mai mult de trei mii de bucăți în două zile. Înșirară apoi cărămizile una lângă alta, așteptând să se usuce bine, pentru a le așeza apoi în cuptor, lucru care se putea face doar peste trei-patru zile.

În ziua de 2 aprilie, Cyrus Smith fixă punctele cardinale ale insulei.

În ajun, el notase exact ora la care dispăruse soarele sub orizont, ținând seama și de refracția razelor. Dimineața, însemnă cu aceeași exactitate ora răsăritului. Între apus și răsărit se scurseseră douăsprezece ore și douăzeci și patru de minute. Deci, în aceeași zi, la șase ore și douăsprezece minute după răsărit, soarele avea să treacă la meridian și punctul pe care-l va ocupa pe cer în acea clipă va reprezenta nordul insulei.

La acea oră, Cyrus reperă punctul cu ajutorul a doi copaci astfel așezați, încât umbra lor proiectată de soare forma un meridian invariabil, obținând astfel un punct de plecare pentru operațiile ce vor urma.

În cele două zile care le mai rămăseseră până la coacerea cărămizilor, adunară combustibil. Tăiară o mulțime de crengi din jurul luminișului și strânseră toate uscăturile de sub copaci. Între timp, vânară puțin prin împrejurimi, ceea ce era cu atât mai ușor, cu cât Pencroft își fabricase în sfârșit câteva duzini de săgeți, înarmate cu vârfuri bine ascuțite. Top le făcuse rost de aceste vârfuri, prinzând un porc spinos, vânat destul de prost, dar deosebit de valoros pentru ei, datorită spinilor cu care era acoperit. Ei legară acești ghimpi la extremitatea săgeților, care erau prevăzute și cu niște pene de papagal la capătul celălalt, pentru a pluti mai bine și a nimeri drept la țintă. În scurtă vreme, reporterul și Harbert deveniră arcași dibaci, iar vânatul cu păr sau pene începu să curgă la Cămin. Aveau carne de cabiai, porumbei, aguști, cocoși de munte și altele. Aproape tot vânatul răpus provenea din pădurea așezată pe malul stâng al râului Mercy, regiune care primi numele de pădurea Jacamarului, în amintirea păsării urmărite în timpul primei explorări a ținutului, întreprinsă de Harbert și Pencroff.

Vânatul îl mâncau proaspăt. Păstrară doar șuncile cabiaiului, pe care le aromară cu diferite frunze parfumate și le afumară la un foc de lemne verzi. Oricât de hrănitoare era mâncarea pionierilor, se plictisiseră totuși de ea, căci mâncau friptură și iar friptură. Ei ar fi fost fericiți să audă clocotind pe foc o

supă cu un simplu rasol, dar era nevoie ca mai întâi să-și fabrice oala în care să-l fiarbă. Oala la rândul ei trebuia să fie arsă într-un cuptor care de-abia acum urma să fie zidit.

În cursul scurtelor plimbări pe care le făceau în jurul cărămidăriei, vânătorii noștri dăduseră peste niște urme de animale mari, cu gheare puternice, dintr-o specie necunoscută. Cyrus Smith îi rugă pe tovarășii săi să fie prevăzători, deoarece s-ar fi putut să trăiască și fiare primejdioase în pădurea din jurul lor.

Și inginerul nu greșise. Peste câteva zile, Gédéon Spilett și Harbert zăriră un animal care semăna cu un jaguar. Din fericire, fiara nu-i atacă, căci puțin înarmați cum erau, cu greu ar fi scăpat teferi. Pencroff și Gédéon Spilett hotărâra să curețe insula de asemenea fiare, de îndată ce vor avea arme serioase.

În tot timpul acesta, Căminului nu i se mai aduse nici o îmbunătățire, deoarece inginerul spera să găsească, sau să construiască, de va fi nevoie, o locuință mai potrivită. Locuitorii noștri, obosiți, se mulțumiră să schimbe mușchiul și frunzele uscate din culcușurile în care dormeau.

Tot în vremea aceea, începură să țină și socoteala exactă a zilelor petrecute pe insula Lincoln. Astfel, la 5 aprilie, care cădea într-o miercuri, se împlineau 12 zile de când naufragații fuseseră azvârliti de uragan pe țărmul acesta.

În zorii zilei de 6 aprilie, inginerul și tovarășii lui se aflau laolaltă în luminișul în care voiau să ardă cărămidile. Bineînțeles că operația urma să aibă loc în aer liber, nu în cuptoare, mai bine zis chiar grămada de cărămizi ce trebuiau arse avea să constituie un cuptor uriaș, care avea să ardă și să se coacă singur.

Pregătirea combustibilul, așezând pe pământul gol grămezi de vreascuri subțiri, uscate, pe care le înconjurară cu mai multe rânduri de cărămizi uscate, formând astfel un cuptor mare, în care amenajaseră și câteva coșuri de aerisire. Așezarea cărămidilor dură toată ziua, așa că doar seara izbutiră să aprindă vreascurile.

Nimeni nu dormi în noaptea aceea. Toți supravegheau focul cu grijă, căutând să mențină o căldură egală în cuptor.

Operația ținu patruzeci și opt de ore și reuși cât se poate de bine. Acum, masa fumegândă trebuia să se răcească. Îndrumați de Cyrus Smith, Nab și Pencroff cărară pe o targa făcută din crengi împletite câteva grămezi de pietre de var — carbonat de calciu, care se găseau din belșug la nordul lacului. Sub acțiunea căldurii, pietrele acestea se transformară într-un var gros, minunat, care fierbea îndelung la stingere, întocmai ca varul cel mai fin, provenit din calcinarea marmurei sau a cretei. Amestecat cu nisip, a cărui menire era să împiedice contractarea pastei când se întărește, varul acesta le furniza o tencuială de cea mai bună calitate.

Rezultatul tuturor acestor îndeletniciri se vădi în ziua de 9 aprilie, când inginerul constată că dispuneau de o însemnată cantitate de var gata pregătit și de câteva mii de cărămizi.

Fără să mai piardă o clipă, pionierii se apucară să construiască cuptorul, pentru coacerea diferitelor vase necesare gospodăriei lor. Lucrul mergea destul de ușor. Peste cinci zile, încins cu cărbunele de huilă din zăcămintul pe care-l descoperise inginerul la gura Pârâului Roșu, în aer liber, cuptorul aruncă primii nori de fum, dintr-un coș de douăzeci de picioare. Luminișul se transformase în uzină, iar Pencroff era gata să creadă că din acest cuptor vor ieși toate produsele industriei moderne.

În așteptarea acestui eveniment, pionierii se mulțumiră să fabrice niște vase cam grosolane, e drept, dar cât se poate de potrivite pentru pregătirea mâncării. Materia primă o constituia același pământ argilos, căruia Cyrus Smith îi adăugă puțin var și cuarț. Pasta obținută era de fapt veritabilul „pământ de pipă” din care făcură oale, cești mulate pe pietre de formă adecvată, farfurii, urcioare și un fel de hârdaie mari, în care voiau să păstreze apa. Forma lor era stângace, cu multe defecte, dar după ce au fost arse în cuptor, bucătăria Căminului se îmbogăți cu vasele acestea, mai prețioase decât cele mai fine porțelanuri.

Mai trebuie menționat aici faptul că Pencroff, dornic să vadă dacă argila astfel pregătită își merită cu adevărat numele, mai fabrică și câteva pipe, destul de grosolane, pe care le găsi încântătoare. Din păcate, tutunul îi lipsea cu desăvârșire, lucru destul de greu pentru Pencroff, care totuși se mângâia, spunându-și avântat și plin de încredere:

— Las' că vine și tutunul, cum au venit și toate celelalte.

Lucrările acestea ținură până în ziua de 15 aprilie. Se înțelege că tot acest timp fu întrebuințat cu folos. Olarii noștri improvizați nu făcură altceva decât oale.

Bineînțeles că, atunci când Cyrus Smith va găsi de cuviință să-i transforme în fierari, aveau să învețe și meseria aceasta.

În seara zilei de 15 aprilie, meșterii noștri se întorceau la Cămin, încărcăți cu vase de lut arse, iar cuptorul fu stins, în așteptarea altei destinații. O întâmplare fericită însoți întoarcerea coloniștilor. Inginerul descoperi o substanță care putea să înlocuiască iasca. Se știe că iasca, o substanță spongioasă și catifelată, provine dintr-un fel de ciupercă din familia poliporelor, care devine foarte inflamabilă, mai ales atunci când este saturată în prealabil cu praf de pușcă, sau îmbibată cu o soluție de azotat sau de clorat de potasiu. Până atunci, nu găsiseră nimic asemănător pe insulă, nici măcar alt soi de ciuperci care s-o înlocuiască. În ziua aceea, inginerul descoperi o plantă din familia pelinului, printre ale cărei specii mai însemnate se numără tarhonul, absintul și multe altele. Rupând câteva mănunchiuri, le întinse marinarului, spunându-i:

— Ține, Pencroff. Asta îți va face plăcere!

Pencroff cercetă cu atenție planta îmbrăcată cu perișori lungi și mătăsoși și cu frunze acoperite cu un puf moale.

— Ce-o mai fi și asta, domnule Cyrus? întrebă Pencroff. Te pomenești că o fi tutun?

— Nu, răspunse Cyrus Smith, este peliniță, mai bine zis peliniță

chinezească pentru oamenii de știință, pentru noi însă va fi iască.

Într-adevăr, pelinul acesta, bine uscat, le dădu o substanță care se aprindea foarte ușor, mai ales după ce inginerul o îmbiba cu nitrat de potasiu, din care descoperise câteva zăcămintे pe insulă. Nitratul de potasiu nu este altceva decât salpetru.

În seara aceea, adunați în camera din mijloc, coloniștii cinară mai bine. Nab pregătise supă și rasol de aguti, o șuncă de cabiai aromată, însoțită de niște tubercule fierte de „caladium macrorhizum”, un fel de plantă ierbacee din familia araceelor, care în zonele tropicale se dezvoltă în formă arborescentă, foarte bune și hrănitoare. Semănau cu făina de sagu, folosită în Anglia, și ea înlocuia într-o oarecare măsură pâinea, care le lipsea.

Înainte de culcare, Cyrus Smith ieși împreună cu tovarășii săi pe plajă, la aer curat. Era ora opt și se lăsa o noapte minunată. Luna, în descreștere, nu apăruse încă, dar orizontul luminos începuse să strălucească în culorile palide-argintii, care vesteau răsăritul ei. La Zenitul Austral scânteiau stelele circumpolare. Crucea Sudului, pe care cu câteva zile mai înainte inginerul o admirase de pe vârful muntelui Franklin, le întrecea pe toate în strălucire.

Cyrus Smith privi câțva timp minunata constelație, care purta în creștet și la bază două stele de mărimea întâia, pe brațul din stânga o stea de mărimea a doua, iar pe cel din dreapta una de mărimea a treia.

După ce se gândi puțin, el întrebă:

— Harbert, dacă nu mă înșel, suntem în 15 aprilie?

— Da, domnule Cyrus, răspunse Harbert.

— Ei bine, în cazul acesta, mâine este una din cele patru zile ale anului, când soarele va trece în dreptul meridianului chiar la orele douăsprezece. Cu alte cuvinte, va fi una din zilele în care timpul relativ, indicat de ceasornice, se va contopi cu timpul absolut, indicat de calculele astronomice. Dacă vremea va fi frumoasă, sper să obțin longitudinea insulei cu o aproximație de câteva grade.

— Fără instrumente și fără sextant? întrebă Gédéon Spilett.

— Chiar așa! Și fiindcă noaptea este senină, urmă inginerul, voi încerca să aflu chiar în astă-seară latitudinea la care ne aflăm, măsurând înălțimea Crucii Sudului, adică a Polului Austral, deasupra orizontului. Vă dați seama, dragii mei, că nu ne putem mulțumi cu constatarea că ne aflăm pe o insulă. Înainte de a ne așeza mai temeinic, trebuie să ne dăm seama, pe cât se poate, ce distanță ne desparte de continentul american, de continentul australian sau de cele mai însemnate arhipelaguri ale Pacificului.

— Are dreptate! spuse reporterul. S-ar putea să trebuiască să construim o corabie în locul unei case, dacă întâmplarea nu ne-a aruncat prea departe de un țărm locuit.

— Iată de ce, hotărî Cyrus Smith, voi încerca să aflu chiar în astă-seară latitudinea insulei Lincoln, iar mâine, la amiază, voi încerca să-i aflu longitudinea.

Dacă inginerul ar fi avut un sextant, instrument cu ajutorul căruia se măsoară cu precizie distanța unghiulară a obiectelor reflectate, operația ar fi

fost ușoară. Măsurând în seara aceea înălțimea polului, a doua zi de dimineață, când soarele trecea la meridian, ei ar fi obținut coordonatele insulei. Pentru că îi lipsea însă aparatul acesta, inginerul era silit să procedeze în alt fel.

Cyrus Smith se întoarse deci la Cămin. La lumina focului, ciopli două rigle plate, pe care le uni la un cap, în așa fel încât formau un fel de compas care se putea închide și deschide. În loc de șurub, inginerul folosi un ghimpe mare de salcâm, cules de pe lemnele de foc.

Cu acest instrument, Cyrus Smith se înapoie pe plajă. Ca să poată calcula cu exactitate înălțimea polului, inginerul trebuia să vadă cât mai limpede orizontul. De pe plajă, lucrul nu era cu puțință, căci orizontul era închis spre sud de capul Ghearei. Cel mai potrivit loc pentru observațiile necesare ar fi fost partea de sud a litoralului, unde le-ar fi fost greu să treacă, deoarece râul Mercy era umflat de flux.

Inginerul hotărî deci să-și facă observațiile pe platoul Grande-Vue, urmând să țină seamă în calculele sale de înălțimea acestuia deasupra nivelului mării. A doua zi, printr-un procedeu geometric simplu, inginerul avea să calculeze și înălțimea platoului.

Prin urmare, coloniștii urcară spre platou, urmând malul stâng al râului Mercy. Se opriră acolo unde marginea platoului forma un unghi, ale cărui laturi priveau spre nord-vest și sud-est, adică lângă șirurile de stânci ciudat crestate, așezate la marginea râului.

Colțul acesta al platoului domina cu vreo cincizeci de picioare înălțimea de pe malul drept, care cobora printr-o dublă pantă spre capul Ghearei și spre coasta sudică a insulei. De aici, privirea îmbrățișa liberă orizontul pe raza unui semicerc, care se întindea de la capul Ghearei până la promontoriul Reptilei. Spre sud, acest orizont, luminat de răsăritul lunei ce nu se arătase încă, se desprindea cu limpezime pe cerul întunecat, așa că putea să fie văzut cu oarecare precizie.

În clipa aceea, Crucea Sudului se prezenta observatorului într-o poziție răsturnată, astfel că steaua Alpha reprezenta baza ei, sau partea cea mai apropiată de Polul Austral.

Această constelație este așezată mai departe de Polul Antarctic, decât este Steaua Polară față de Polul Arctic. Steaua Alpha este cu 27° mai depărtată de pol, așa că Cyrus Smith trebuia să țină seamă de această diferență în calculele sale. Pentru a-și simplifica operațiile, îngrijii de asemenea s-o observe în clipa în care ea trecea la meridian, dincolo de Polul Austral.

Inginerul îndreptă unul din picioarele compasului spre orizontul mării, iar celălalt spre steaua Alpha, astfel că deschizătura dintre cele două laturi ale compasului îi dădu distanța unghiulară, care despărțea Alpha de orizont. Ca să fixeze acest unghi în mod definitiv, el înțepeni, cu ajutorul unor spini, cele două bețișoare ale aparatului său pe un al treilea bețișor, așezat de-a curmezișul, obținând astfel un unghi fix.

Nu-i mai rămânea acum decât să socotească unghiul obținut, reducând

totul la nivelul mării, lucru pentru care era absolut necesar să cunoască înălțimea platoului. Unghiul astfel obținut avea să reprezinte înălțimea stelei Alpha, prin urmare înălțimea polului deasupra orizontului, adică latitudinea insulei. Se știe că latitudinea unui punct oarecare al globului este întotdeauna egală cu înălțimea polului, deasupra orizontului acelui punct.

Efectuarea acestor calcule fu lăsată pentru a doua zi, iar la ora zece toată lumea dormea dusă.

CAPITOLUL XIV

Măsurarea falezei de granit. O aplicație a teoremei triunghiurilor asemenea. Latitudinea insulei. O excursie spre nordul insulei. Un banc de stridii. Planuri de viitor. Trecerea soarelui la meridian. Coordonatele insulei Lincoln.

A doua zi, la 16 aprilie, în duminica Paștelui, pionierii se sculară în zorii zilei și se apucară să-și spele rufele și să-și curețe hainele. Inginerul avea de gând să fabrice săpun de îndată ce va izbuti să-și procure materiile prime necesare, adică sodă sau potasiu, grăsime sau untdelemn. Cât despre problema atât de importantă a reînnoirii hainelor, ea avea să fie rezolvată mai târziu. Deocamdată, hainele de pe ei mai puteau fi purtate încă vreo șase luni, căci erau trainice și țineau la tăvăleală. De altfel, și lucrul acesta depindea de așezarea insulei în raport cu ținuturile locuite. Dacă vremea era bună, întrebarea aceasta avea să-și primească răspunsul în aceeași zi.

Și iată că soarele se ridica pe cer, vestind o zi minunată, una din acele zile frumoase de toamnă, în care vara parcă își ia rămas bun.

Ei trebuiau să completeze datele culese în ajun, măsurând înălțimea platoului Grande-Vue.

— Folosiți un instrument asemănător aceluia de ieri? îl întreabă Harbert pe inginer.

— Nu, băiatul meu, — răspunse acesta, — vom proceda într-alt mod, tot atât de sigur.

Harbert, mereu dornic să învețe lucruri noi, îl urmă pe inginer, care se depărta de poalele falezei, coborând până la marginea apei. Între timp, Pencroff, Nab și reporterul își vedeau fiecare de treburile lor.

Cyrus Smith luase cu el un fel de prăjină lungă de douăsprezece picioare, croită după propria lui înălțime, pe care o cunoștea foarte bine. Harbert ducea o fibră lungă și subțire, de care legase o piatră, și care avea să le servească drept fir cu plumb.

Ajungând cam la cinci sute de picioare de faleza care se ridica perpendicular, Cyrus Smith se opri la douăzeci de picioare de marginea valurilor, înfigând prăjina în nisip la o adâncime de două picioare. O propti cu grijă și cu ajutorul firului cu plumb izbuti s-o așeze perpendicular pe planul orizontului.

După aceea, inginerul se retrase până la distanța de la care, când se culca pe nisip, raza lui vizuală atingea atât extremitatea prăjinei, cât și creasta falezei. Punctul acesta îl însemnă cu multă grijă cu un țaruș.

Apoi, i se adresează lui Harbert, întrebându-l:

— Cunoști principiile elementare ale geometriei?

— Nu prea bine, domnule Cyrus! răspunse Harbert, nevrând să riște prea mult.

— Îți aduci aminte care sunt proprietățile a două triunghiuri asemenea?

— Da, răspunse Harbert. Laturile lor omoloage sunt proporționale.

— Ei bine, fiule, în clipa de față am construit două triunghiuri dreptunghice asemenea: cel dintâi, mai mic, are drept laturi prăjina perpendiculară și distanța care desparte țarușul de piciorul prăjinei, iar ipotenuza o constituie raza mea vizuală; al doilea triunghi are drept laturi zidul perpendicular al falezei, a cărei înălțime vrem s-o cunoaștem, și distanța care separă țarușul de baza zidului, iar ipotenuza este formată tot de raza mea vizuală, aflându-se prin urmare în prelungirea ipotenuzei primului triunghi.

— Acum am înțeles, domnule Cyrus! strigă Harbert. Dacă distanța de la țaruș la prăjină este proporțională cu distanța de la țaruș la faleză, atunci și înălțimea prăjinei este proporțională cu înălțimea falezei.

— Așa este, Harbert, răspunse inginerul, astfel că, după ce vom măsura primele două distanțe, cunoscând înălțimea prăjinei, vom afla înălțimea falezei printr-un simplu calcul de proporții, fără să mai fie nevoie s-o măsurăm.

Măsurară apoi cele două distanțe orizontale, folosindu-se de prăjina care se ridica la zece picioare deasupra solului. Prima distanță, dintre țaruș și locul unde fusese înfiptă prăjina în nisip, măsura 15 picioare. A doua distanță, dintre țaruș și peretele falezei, era de 500 picioare.

După ce isprăviră măsurătorile, cei doi pionieri se întoarseră la Cămin.

Ajuns acolo, inginerul scoase la iveală un fel de lespede de ardezie șistoasă, pe care o adusese dintr-una din plimbările lui. Era foarte ușor să-și zgârie socotelile pe suprafața ei, folosindu-se de o scoică ascuțită. El stabili deci următoarea proporție:

$$\frac{15}{500} = \frac{10}{x} \Rightarrow x = \frac{500 * 10}{15} = \frac{5000}{15} = 333,33$$

Prin urmare, peretele falezei măsura 333,33 picioare¹.

Cyrus Smith reluă apoi instrumentul pe care-l fabricase în ajun. Se știe că depărtarea la care fixase cele doua rigle reprezenta distanța unghiulară a stelei Alpha, deasupra orizontului. Ingerul măsură cât se poate de exact acest unghi, folosindu-se de o circumferință pe care o împărțise în 360 de părți egale. Unghiul astfel măsurat avea zece grade. Adăugând la cifra obținută cele 27 grade care despărteau steaua Alpha de Polul Antarctic și scăzând din socoteală înălțimea platoului pe care își făcuse observațiile, inginerul obținu cifra de 37. Deci, Cyrus Smith trase concluzia că insula

¹ Este vorba de piciorul englez, unitate de măsură egală cu aproximativ 30 de centimetri. (N. A.)

Lincoln se afla la 37 de grade latitudine australă sau, ținând seamă de instrumentele rudimentare pe care le folosisese, între paralela 35 și paralela 40.

Mai rămânea să obțină longitudinea insulei, ca să aibă coordonatele ei complete. Longitudinea putea s-o afle în aceeași zi, la amiază, în clipa când soarele avea să treacă la meridian.

Fiind duminică, pionierii hotărâra să facă o plimbare, mai bine zis să exploreze ținutul așezat între coasta de nord a lacului și golful Rechinului, chiar până la extremitatea capului Mandibulei de Sud, dacă timpul rămânea frumos. Prânzul hotărâra să-l ia pe dune, urmând să se întoarcă acasă seara.

La ora opt și jumătate, micul grup o porni de-a lungul canalului. Dincolo, pe insula Salvării, se plimbau cu un aer foarte grav numeroase păsări acvatice ce semănau cu pinguinii, ușor de recunoscut după strigătul lor neplăcut, care semăna cu răgetul măgarului. Pencroff, care privea toate lucrurile numai din punct de vedere comestibil, află, nu fără oarecare mulțumire, că deși cam negricioasă, carnea lor era bună de mâncat.

Pe nisipul insuliței se târau și niște amfibii mari, probabil foci, care își căutaseră adăpost pe acolo. Animalele acestea nu aveau nici un fel de valoare alimentară, carnea lor uleioasă fiind de-a dreptul dezgustătoare; totuși, Cyrus Smith le cercetă cu luare aminte, fără să-și dezvăluie însă gândul. Se mulțumi să spună tovarășilor săi că în curând vor vizita ostrovul.

Țărmul pe care înaintau pionierii era presărat cu nenumărate scoici, dintre care multe ar fi făcut bucuria colecționarilor. Descoperiră printre ele terebratuie, ghiocuri și altele. Dar mai plăcută fu descoperirea lui Nab, care semnală, la vreo patru mile de Cămin, un uriaș banc de stridii, pe care marea în reflux îl lăsa cu totul descoperit.

Nab poate fi mulțumit, căci nu și-a pierdut timpul degeaba, strigă Pencroff la vederea bancului de stridii care se zărea în larg.

— Plăcută descoperire! spuse reporterul. Și dacă este adevărat că fiecare stridie produce cincizeci, șaizeci de mii de ouă pe an, avem aici o rezervă de nesecat.

— Tot ce se poate, dar nu cred să fie prea hrănitoare stridiile astea, murmură Harbert.

— Asta așa-i, răspunse Cyrus. Stridiile conțin foarte puține materii azotoase, așa că un om care nu s-ar hrăni și cu altceva, ar fi silit să mănânce cincisprezece până la șaisprezece duzini de stridii pe zi.

— Foarte bine! Cred că în cazul de față putem înghiți câte duzini de stridii dorim, fără să consumăm tot bancul, spuse Pencroff. Ce-ar fi să culegem câteva pentru masa de prânz?

Și fără să aștepte răspunsul pe care îl cunoșteau dinainte, marinarul și Nab adunară scoicile trebuitoare prânzului lor, vârandu-le într-o plasă din fire de hibiscus, împletită de Nab. De altfel, în aceeași plasă pionierii își transportau și hrana. Își urmară apoi drumul în susul coastei, mergând între dune și mare.

Din când în când, Cyrus Smith se uita la ceas, căutând să se pregătească din timp pentru observația solară, pe care trebuia s-o facă la ora

douăsprezece precis.

Toată această parte a insulei, până la capul care mărginea golful Uniunii, capul Mandibulei de Sud, era stearpă. Cât cuprindeau cu ochii, nu vedeau decât nisip presărat cu scoici, amestecate cu sfărâmături de lavă. Puține păsări de mare zburau deasupra acestui țărm pustiu. Zăriră câțiva goelanzi și albatroși și câteva rațe sălbatice care, cu drept cuvânt, stârniră pofta lui Pencroff. Marinarul încercă să le doboare cu săgeți; zadarnic însă, căci zburătoarele nu se lăsau la pământ, și ar fi trebuit doborâte din zbor.

Lucrul acesta îl făcu pe marinar să repete:

— Vedeți, domnule Cyrus, atâta vreme cât nu vom avea una sau două puști de vânătoare, are să fie tare greu!

— Desigur, Pencroff, îi răspunse reporterul, dar asta depinde numai de dumneata! Dă-ne fier pentru țevi, oțel pentru culasă, silitră, cărbune și sulf pentru praful de pușcă, găsește-ne mercur și acid azotic pentru detonant, mai fă rost și de niște plumb pentru gloanțe și cu siguranță că Cyrus ne va fabrica niște puști minunate.

— Ah! Sunt sigur că toate aceste substanțe se găsesc în insulă, răspunse inginerul, dar o armă de foc este un instrument delicat și care necesită piese de mare precizie. În sfârșit, vom vedea mai târziu ce e de făcut.

— Când te gândești că a trebuit să aruncăm din nacelă toate armele, toate instrumentele, până și bricegele noastre, strigă Pencroff.

— Mă tem că dacă nu le aruncam, Pencroff, ne arunca pe noi balonul în fundul mării! spuse Harbert.

— Asta așa este, îl aprobă marinarul. Apoi trecu la o altă idee:

— Mă gândesc la mutra lui Forster și a tovarășilor săi, a doua zi de dimineață, când au găsit piața goală și balonul nicăieri!

— Iată un lucru de care nu mă sinchisesc! mormăi reporterul.

— Da, dar eu am fost cu ideea! spuse Pencroff cu un aer mulțumit.

— Frumoasă idee, n-am ce zice, Pencroff! răspunse Gédéon Spilett, râzând. Uite unde ne-a adus ideea asta măreață.

— Tot e mai bine decât în mâinile sudiștilor! strigă marinarul. Mai ales de când s-a întors și domnul Cyrus printre noi!

— Nici mie nu-mi displac locurile astea, ca să spun drept! răspunse reporterul. De altfel, ce ne lipsește? Nimic

— Mda, mai nimic, afară de... toate! răspunse Pencroff, hohotind de râs. Te pomenești că într-o bună zi găsim și mijlocul s-o ștergem de aici!

— Și poate chiar mai devreme decât vă închipuiți, interveni inginerul, dacă insula Lincoln nu-i așezată prea departe de vreun arhipelag sau continent, lucru pe care-l vom afla până într-o oră. S-ar putea s-o părăsim curând. Nu am nici o hartă a Pacificului, dar îmi amintesc foarte bine cum arată partea lui sudică. Latitudinea pe care am obținut-o ieri ne arăta că insula Lincoln se află undeva între Noua Zeelandă și Chiti. Dar aceste două ținuturi sunt așezate la șase mii de mile depărtare unul de altul. Rămâne de văzut în ce parte a acestei mari întinderi de apă este așezată insula noastră.

Sper că lucrul acesta îl vom afla, cu oarecare aproximație, de îndată ce vom cunoaște longitudinea insulei.

— Dar după cum se pare, arhipelagul Pomotu este cel mai apropiat de noi în ce privește latitudinea? întrebă Harbert

— Da, dar distanța care ne desparte de el este de 1200 de mile.

— Dar pe acolo ce este? întrebă Nab, care urmărea convorbirea cu foarte mult interes, arătând cu mâna spre sud.

— Pe acolo nu-i nimic, răspunse Pencroff.

— Nimic, într-adevăr, întări inginerul.

— Spune, Cyrus, întrebă reporterul, ce-am putea face presupunând că insula Lincoln se află doar la 2-300 de mile de Noua Zeelandă sau de Chiti?

— Atunci, răspunse inginerul, în loc să clădim o casă, vom construi un vapor, la cârma căruia vom instala pe meșterul Pencroff.

— Mai e vorbă, domnule Cyrus! strigă marinarul. Sunt gata să mă fac și căpitan... de îndată ce veți construi un vas în stare să înfrunte valurile!

— Vom face-o și pe asta, de va fi nevoie! răspunse Cyrus Smith.

Dar, în timp ce oamenii noștri vorbeau plini de curaj, se apropiase ora la care trebuia făcută observația.

Cum va constata oare Cyrus Smith trecerea soarelui la meridianul insulei, fără nici un instrument? Iată un lucru pe care Harbert nu putea să și-l închipuie.

Observatorii se aflau acum la vreo șase mile de Cămin, nu departe de dunele printre care fusese găsit inginerul, după misterioasa lui salvare. Fiind ora 11, poposiră în acel loc, pregătindu-și prânzul. Harbert porni spre un pârâu din apropiere, ca să care apă în urciorul adus de Nab.

Între timp, Cyrus Smith se pregăti pentru observațiile sale astronomice. El alese pe plajă un loc neted, pe care marea în retragere îl nivelase cu desăvârșire. Această întindere de nisip foarte fin era netedă ca-n palmă, nici un grăunte nedepășindu-l pe celălalt. De altfel nu era neapărată nevoie de un plan perfect orizontal, precum nu se impunea nici ca bățul înfipt în nisip să fie fixat perpendicular. Dimpotrivă, inginerul îl înfipse, dându-i chiar o oarecare înclinare spre sud, adică spre partea opusă soarelui. Nu trebuie să uităm că locuitorii insulei Lincoln vedeau soarele descriindu-și arcu deasupra orizontului de nord și nu de sud, deoarece insula era așezată în emisfera australă.

Harbert începu să înțeleagă ce avea de gând să facă inginerul, ca să constate trecerea soarelui la meridianul insulei, cu alte cuvinte, să știe când e miezul zilei în acel punct al globului. Voia să afle aceasta cu ajutorul umbrei, pe care o proiecta bățul pe nisip, și în lipsa altor instrumente avea să obțină cu aproximație rezultatul dorit.

Într-adevăr, în clipa în care această umbră va dispărea, va fi ora douăsprezece fix; va fi de ajuns să se urmărească extremitatea umbrei ca să se cunoască clipa în care; după ce a scăzut, ea va reîncepe să crească. Înclinând bățul în partea opusă soarelui, inginerul făcea ca umbra ce cădea să fie mai lungă, putând urmări astfel mai ușor fazele prin care va trece. Cu

cât acul unui cadran este mai lung, cu atât poate fi urmărit mai ușor în deplasarea lui. Și umbra bastonului reprezenta astfel acul unui cadran.

Când socoti că a sosit momentul, Cyrus Smith îngenunchie pe nisip și începu să măsoare micșorarea umbrei cu ajutorul unor mici țărui, pe care îi înfigea în nisip. Tovarășii săi urmăreau operația cu mult interes.

Reporterul ținea cronometrul său în mână, gata să anunțe ora când umbra va fi dispărut. În afară de aceasta, deoarece se nimerise ca Cyrus Smith să facă aceste operațiuni în ziua de 16 aprilie, zi în care timpul mijlociu se confundă cu timpul adevărat, ora pe care avea s-o anunțe Gédéon Spilett va fi chiar ora Washingtonului — și aceasta avea să simplifice calculele. ...

Între timp, soarele înainta încet, umbra bățului scădea mereu și, în clipa în care lui Cyrus Smith i se păru ca ea crește din nou, el întrebă:

— Cât e ora?

— Cinci și un minut, îi răspunse Gédéon Spilett. Nu-i mai rămânea decât să facă calculele, ceea ce nu-i fu prea greu. Exista deci o diferență de cinci ore între Washington și insula Lincoln. Inginerul știa că soarele, în mișcarea lui circulară, parcurge 15 grade pe oră. 15 grade înmulțite cu 5 ore dau 75 de grade.

Așadar, Washingtonul, aflându-se la 77°3'11" longitudine, adică 77,5 măsurate după meridianul din Greenwich — în raport cu care americanii, ca și englezii, măsoară longitudinea — insula Lincoln urma să-aibă cu 75° mai mult, adică să se afle la 152° longitudine.

Cyrus Smith anunță rezultatul tovarășilor săi. Ținând seamă de greșelile care s-ar fi putut strecura la această observație, el se crezu îndreptățit să afirme, așa cum făcuse și pentru latitudine, că insula Lincoln se afla așezată între paralelele 35-37, și între meridianele 150-155, la vest de Greenwich. Aceasta, cu o îngăduință de 5°, atât pentru longitudine, cât și pentru latitudine, ceea ce putea să reprezinte la o eventuală eroare de observație o diferență de trei sute de mile longitudine sau latitudine, la distanțele calculate.

Dar ei nu trebuiau nicidecum să se lase influențați în hotărârile lor de această eventuală eroare.

Înțelegeau acum limpede că insula Lincoln era așezată departe de orice țărm sau arhipelag și că nu puteau parcurge o asemenea distanță într-o barcă rudimentară.

După datele pe care încercaseră să le stabilească, insula era așezată la cel puțin 1200 mile de Tahiti și de insulele arhipelagului Pomotu, la mai mult de 1800 de mile de Noua Zeelandă și la mai bine de 4500 de mile de coasta americană.

Dar, oricât își răscolea amintirile, Cyrus Smith nu-și putea aminti de existența vreunei insule cunoscute în această regiune a Pacificului.

CAPITOLUL XV

**Se hotărăște iernatul. Problema metalelor. Explorarea insulei Salvării.
Vânătoarea de foci. Prinderea unui mamifer spinos. Un knla. Ce se**

Înțelege prin metoda catalană. Fabricarea fierului. Cum se obține oțelul.

A doua zi de dimineață, la 17 aprilie, primul cuvânt al marinarului fu adresat lui Gédéon Spilett:

— Ei, ce vom fi astăzi? întrebă el.

— Ceea ce va găsi de cuviință Cyrus, îi răspunse reporterul.

Din cărămidari și olari, tovarășii inginerului aveau să se transforme în metalurgiști.

În ajun, după prânz, exploraseră insula până la extremitatea capului Mandibulei, la o depărtare de aproape șapte mile de Cămin. Acolo se termina lungul șir de dune și solul căpăta o aparență vulcanică. Nu mai erau faleze înalte, ca cele din apropierea platoului Grande-Vue, ci doar un fel de chenar neregulat, care încadra golful îngust, cuprins între cele două capuri, care se formaseră din substanțele minerale aruncate de vulcan. Întorcându-se acasă la căderea nopții, pionierii noștri nu se culcară înainte de a fi hotărât definitiv dacă rămâneau sau plecau de pe insula Lincoln.

Distanța 1200 de mile, care despărțea insula de arhipelagul Pomotu, era foarte mare. O barcă n-ar fi izbutit s-o parcurgă, mai ales toamna, când vremea putea oricând să se strice. Aceasta era părerea lui Pencroff. De altminteri e destul de greu să construiești o barcă, chiar când ai toate instrumentele necesare, dar în împrejurările de față, când pionierii noștri nu aveau nici un fel de scule și când ar fi trebuit să înceapă prin a fabrica ciocane, topoare, ferăstraie, rindele și alte unelte, lucru care ar fi cerut mult timp. Hotărârea deci să ierneze pe insula Lincoln și să-și caute o locuință mai potrivită, în care să-și petreacă lunile de iarnă.

Dar, înainte de toate, trebuiau să întrebuițeze minereul de fier, din care inginerul găsisese câteva zăcămintele în partea de nord-vest a insulei și să transforme acest minereu în fier sau în oțel.

Se știe că, în general, pământul nu conține metalele în stare curată. Cele mai multe dintre ele se găsesc combinate cu oxigen sau cu sulf. Și chiar cele două bucăți de minereu pe care le ridicase Cyrus Smith erau, una un magnetit, iar cealaltă o pirită, sau sulfura de fier. Cel dintâi, magnetitul, era un oxid de fier și trebuia deci redus cu ajutorul cărbunelui, adică eliminat oxigenul pentru a obține fier curat. Acest lucru se făcea fie supunând minereul, amestecat cu cărbune, la o temperatură înaltă, fie prin așa-zisa metodă „catalană”, ușoară și rapidă, care transformă minereul în fier, printr-o singură operație sau, în sfârșit, prin metoda furnalelor înalte, care transformă minereul mai întâi în fontă și-apoi fonta în fier, extrăgându-i procentul de cărbune cu care este combinată.

Cyrus Smith avea nevoie de fier și nu de fontă; trebuia deci să caute să folosească metoda cea mai rapidă. De altfel, minereul pe care-l găsisese era el însuși foarte curat și foarte bogat în fier. Făcea parte din acea specie de minereu, care se găsește în mase de culoare cenușie închis, dă un praf negru, cristalizează în octaedre regulate și dă naștere magnetelor naturale. În

Europa, și anume în Suedia și Norvegia, unde se găsesc zăcăminte bogate, el servește la fabricarea fierului de primă calitate. Nu departe de acest zăcămint se găseau și zăcămintele de cărbune, pe care pionierii începuseră să le folosească. Deci, materia primă se alia foarte prielnic așezată, înlesnind transformarea minereului.

— Așadar, domnule Cyrus, întrebă Pencroff, vom prelucra minereul de fier?

— Da, dragul meu, răspunse inginerul, dar în acest scop vom începe prin a vâna pe insula cea mică vreo câteva foci, ceea ce știu că nu-ți displace.

— Să vânăm foci? se miră marinarul, întorcându-se spre Gédéon Spilett. Nu știam că focile intră în fabricația fierului!

— Dacă spune Cyrus, așa este! îl liniști reporterul.

Inginerul însă părăsise între timp Căminul, astfel că Pencroff se văzu silit să se pregătească de vânătoare, fără nici o altă explicație.

Puțin după aceea, Cyrus Smith, Harbert, Gédéon Spilett, Nab și Pencroff se aflau cu toții pe plajă, acolo unde canalul forma un fel de vad, de câte ori marea se retrăgea. Vânătorii îl străbătură fără să se ude mai sus de genunchi.

Cyrus Smith puneă pentru prima oară piciorul pe această insulă, tovarășii săi însă pentru a doua oară, căci aici îi azvârlise balonul naufragiat.

Câteva sute de pinguini îi întâmpinară la sosire, privindu-i cu ochi mirați. Pionierii, înarmați cum erau cu ciomege, ar fi putut să-i ucidă cu ușurință, totuși nu făcură nici o încercare, deoarece nu voiau să sperie focile, culcate pe nisip la o mică depărtare.

Înaintară deci cu băgare de seamă spre extremitatea nordică, călcând pe un sol ciuruit de mici scobituri, care erau de fapt niște cuiburi de păsări acvatice. La capătul insulei se zăreau niște mogâldețe negre, care înotau la suprafața apei. Parcă ar fi fost mici stânci plutitoare.

Erau focile pentru care veniseră. Ele trebuiau lăsate să iasă pe plajă, căci pânțele lor îngust, blana lor deasă și scurtă și trupul lor alungit în chip de fus face ca focile, bune înotătoare, să nu poată fi prinse în apă. Pe uscat însă, picioarele lor scurte, cu degetele unite printr-o membrană, abia le îngăduie să se târască încet și greoi.

Pencroff cunoștea năravurile acestor amfibii și își sfătui tovarășii să aștepte ca focile să se culce pe plajă, spre a se încălzi la soare, după care se vor cufunda într-un somn adânc. Atunci, vor face în așa fel încât să le taie drumul și să le lovească peste bot.

Vânătorii se ascunseră după stâncile litoralului, așteptând în tăcere.

Trecu o oră, până când focile se hotărâră să iasă pe nisip. Sosiră în sfârșit vreo șase. Pencroff și Harbert se depărtară, spre a ocoli capătul insulei, ca să le ia pe la spate și să le taie drumul. În timpul acesta, Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Nab se furișau către viitorul teatru de luptă, târându-se de-a lungul stâncilor.

Deodată, Pencroff, înalt și voinic, ieși din ascunzătoare și scoase un

chiot. Inginerul și cei doi tovarăși ai săi se repezică între mare și foci. Două-trei dintre ele, lovite cu putere, căzură moarte pe nisip, pe când celelalte izbutiră să se arunce în mare, făcându-se nevăzute în larg.

— Focile cerute, domnule Cyrus! spuse marinarul înaintând spre inginer.

— Bine, Pencroff. Le vom transforma în foale, pentru fierărie.

— În foale?! strigă Pencroff. Ce noroc a dat peste focile astea!

Într-adevăr, inginerul voia să facă din pielea lor niște dispozitive pentru suflat aerul necesar prelucrării minereului. Focile acestea erau de mărime mijlocie; în lungime nu depășeau șase picioare, iar capul lor semăna cu un cap de câine.

Fiindcă nu avea nici un rost să care o greutate atât de mare, Nab și Pencroff hotărâră să le jupoaie pe loc, în timp ce Cyrus Smith și reporterul aveau să termine explorarea micii insule.

Marinarul și negrul se descurcară cu multă îndemânare, astfel că, trei ore mai târziu, Cyrus Smith dispunea de două piei de focă, pe care voia să le folosească așa cum erau, fără să le mai tăbăcească.

Pionierii așteptară refluxul, apoi se întoarseră la Cămin, trecând din nou canalul.

Prelucrarea pieilor nu fu un lucru ușor. Ele trebuiau să fie prinse pe niște rame de lemn, care să le țină întinse și apoi trebuiau cusute una de alta cu niște fibre, ca să poată fi umplute cu aer, fără să răsuflă prea mult. Pionierii se văzură nevoiți să reînceapă operația de câteva ori. Cyrus Smith avea la dispoziție doar cele două lame de oțel făcute din zgarda lui Top, totuși se dovedî atât de îndemânatic și tovarășii săi îl ajutară cu atâta pricepere, încât, peste trei zile, inventarul micii colonii se îmbogățise cu un dispozitiv de suflat aerul, menit să injecteze oxigen în mijlocul minereului, în timpul cât va fi supus căldurii. Fără aceasta, operația nu avea sorti de izbândă.

În dimineața zilei de 20 aprilie începu, așa cum o numește reporterul în însemnările sale, „perioada metalurgică”. Inginerul era hotărât, se știe, să lucreze chiar la locul unde se găseau zăcămintele de cărbune și de fier. După socotelile lui, acestea se aflau la poalele muntelui Franklin, la o depărtare de șase mile. Nu putea fi vorba să se întoarcă în fiecare seară la Cămin, așa că ei hotărâră să se adăpostească într-o colibă de crengi, ca să poată urmări zi și noapte importanta operație.

Plecară dis-de-dimineață. Nab și Pencroff duceau pe o targa dispozitivul de suflat aerul și o oarecare cantitate de provizie, pe care aveau s-o mai înmulțească pe drum.

Străbătură pădurea Jacamarului prin partea ei cea mai deasă. Își croiră un drum, care mai târziu avea să devină calea directă, ce lega platoul Grande-Vue cu muntele Franklin. Copacii, aparținând speciilor de care am mai pomenit, erau minunați. Harbert semnală prezența unei noi specii, așa numiții arbori „dragoni”, pe care Pencroff se grăbi să-i numească „praz îngâmfat”, căci, cu toată înălțimea lor, copacii aceștia făceau parte din familia liliaceelor, aidoma cepii și sparanghelului. Rădăcina lemnoasă a acestor copaci, fiartă, e foarte bună de mâncat și supusă fermentației, ea dă o licoare

destul de plăcută. Adunară o cantitate destul de mare din aceste rădăcini.

Drumul prin pădure fu lung. El ținu toată ziua, îngăduind coloniștilor noștri să observe fauna și flora locului. Top, în seama căruia era mai ales descoperirea faunei, alerga printre ierburi, stârnind tot felul de vânat; fără a alege, Harbert și Gédéon Spilett uciseră cu săgețile doi canguri și un animal care semăna cu un arici sau cu binecunoscutul furnicar.

— Și când va fi în oală, se grăbi să întrebe Pencroff, cu ce o să semene?
Cu o bucată de carne de vacă, răspunse Harbert.

— Altceva nici nu cerem, răspunse marinarul.

În timpul acestei excursii, pionierii întâlneau câțiva porci mistreți care nu căutau să-i atace. Și se părea că nu vor mai da și peste alte fiare periculoase, când într-un desiș, reporterul zări la câțiva pași de el, între crengile unui copac, un animal care i se păru că seamănă cu un urs și pe care începu să-l schițeze liniștit în carnet. Din fericire pentru Gédéon Spilett, animalul nu era un urs. Nu era decât un kula, cunoscut și sub numele de „leneșul”. Avea mărimea unui câine, părul zburlit, de culoare murdară, și labelle înzestrate cu gheare puternice, care îl ajutau să se cațăre pe copaci, pentru a se hrăni cu frunzele lor. După ce stabiliră identitatea acestui animal, pe care îl lăsară să-și vadă în pace de îndeletnicirile sale, reporterul se mulțumi să înscrie sub desenul său „leneș” în loc de „urs”, apoi porniră mai departe.

Pe la orele cinci după-amiază, Cyrus Smith dădu semnalul opririi. Se aflau în afara pădurii, la poalele puternicelor metereze de lavă, care sprijineau muntele Franklin spre răsărit. La câteva sute de pași curgea Pârâul Roșu, așa că pionierii aveau la îndemână apă bună de băut.

Tabăra fu curând înjghebată. În mai puțin de o oră ridicară la marginea pădurii, între copaci, o colibă făcută din crengi, liane și pământ. Cercetările geologice fură amânate pentru a doua zi. Pregătiră cina, așezând frigarea la flacăra unui foc vesel, în fața colibe. Pe la ora opt, dormeau duși, în timp ce unul dintre ei stătea de veghe, ca să întrețină focul și pentru a păzi tabăra de animalele sălbatice care puteau să-i dea târcoale.

A doua zi, la 21 aprilie, Cyrus Smith porni împreună cu Harbert în căutarea terenurilor, unde găsise mostre de minereu. El descoperi zăcămintul, la suprafața solului, aproape de izvorul pinului, la poalele uneia dintre meterezele ce sprijineau muntele în partea de nord-est. Minereul foarte bogat în fier, și a cărui structură îngăduia să fie ușor supus topirii, se prezenta într-o formă cât se poate de potrivită pentru modul de extracție pe care își propunea să-l folosească inginerul: metoda catalană, simplificată, așa cum se aplică în Corsica.

De fapt, metoda catalană propriu-zisă cere cuptoare și creuzete, în care minereul și cărbunele, așezate în pături alternative, sunt reduse și transformate în fier. Dar Cyrus Smith nu-și putea îngădui luxul unor astfel de construcții. El dorea să formeze din minereu și cărbune o masă cubică, în centrul căreia să sufle aer cu ajutorul dispozitivului său. Acesta era fără îndoială procedeul întrebuintat de primii metalurgiști ai omenirii și, ceea ce izbutiseră aceștia să facă la vremea lor, puteau desigur și ei să reușească pe

insula Lincoln.

Ca și minereul, cărbunele care se găsea nu prea departe, la suprafața pământului, fu adunat fără greutate. Minereul fu sfărâmat apoi în bucățele mici și curățat cu mâna de murdăriile de la suprafață. Îngrămădiră apoi cărbunele și minereul, așezându-l în pături suprapuse, așa cum procedează cărbunarii cu lemnul pe care vor să-l carbonizeze. Sub influența aerului suflat de foale și a căldurii, cărbunele avea să se transforme în acid carbonic, apoi în oxid de carbon, care la rândul lui avea să se combine cu oxidul de fier, extrăgând oxigenul și lăsând să curgă fierul curat.

Acesta fu procedeul folosit de inginer. Așeză foalele din piele de focă, prevăzute cu un tub de pământ refractar, fabricat în cuptorul de olărie, lângă grămada de minereu. Mișcate printr-un mecanism simplu, înjghebat cu ajutorul unui cadru de lemn și a unor funii de fibre, foalele zvârliră în masa minereului o cantitate de aer, care-i ridica temperatura, ajutând în același timp procesul chimic, de pe urma căruia pionierii obținură o cantitate de fier curat.

Grea operație! Răbdarea și ingeniozitatea pionierilor fură puse la grea încercare. Totuși, operația izbuti și rezultatul fu un fel de bășică de fier spongios, pe care se văzură nevoiți s-o bată la roșu, adică s-o făurească, pentru a înlătura impuritățile învelișului lichefiat. Bineînțeles că acestor fierari improvizați le lipsea ciocanul; ei se aflau în situația în care se aflase și primul metalurgist și procedară întocmai cum procedase el: prima bășică de fier, fixată pe un băț, le sluji de ciocan, pentru a lovi a doua bășică, pe o nicovală de granit. Obținură astfel un metal rudimentar, dar care se putea întrebuința.

În cele din urmă, după multe eforturi și oboseală, în ziua de 25 aprilie, pionierii făuriseră câțiva drugi de fier și-i prefăcuseră în scule: clești, cazmale, sape, pe care Pencroff și Nab le găseau minunate.

Dar metalul nu-l putea folosi prea mult în stare de fier curat: el trebuia prefăcut în oțel. Ori, oțelul rezultă din combinarea fierului cu cărbunele, obținându-se fie din fontă, din care se extrage o anumită cantitate de cărbune, fie din fier, căruia i se adaugă cărbunele care-i lipsește. Cyrus Smith avea să folosească acest din urmă procedeu, deoarece fierul pe care îl descoperise era curat.

Inginerul încălzi metalul împreună cu cărbune pisat într-un creuzet de pământ refractar și oțelul astfel obținut, maleabil și la cald și la rece, fu prelucrat cu ciocanul. Nab și Pencroff, bine îndrumați, făuriră niște topoare, care se căliră minunat prin încălzire la roșu și cufundare bruscă în apă rece.

Mai fabricară și alte unelte și anume: lame de rindea, topoare și toporașe, benzi de oțel pentru ferăstraie, foarfeci, cazmale, lopeți, ciocane, cuie — toate, fără îndoială destul de grosolane.

În sfârșit, în ziua de 5 mai, prima perioadă metalurgică se încheie și fierarii se întoarseră la Cămin, unde îi așteptau alte lucrări, în care aveau să se specializeze în curând.

CAPITOLUL XVI

Se pune din nou problema locuinței. Fanteziile lui Pencroff. O explorare în nordul lacului. Marginea de miazănoapte a platoului. Șerpii. Extremitatea lacului. Top e neliniștit. Top înoată. O luptă sub apă. Vaca de mare.

Era în ziua de 6 mai, care corespunde cu 6 noiembrie în emisfera boreală. Cerul se întunecase de câteva zile și cu toate că temperatura nu scăzuse încă prea simțitor, pionierii socoteau că trebuie să ia oarecari măsuri, pentru a-și asigura iernatul. Dacă pe insula Lincoln s-ar fi găsit un termometru, el ar fi arătat în medie 10 —12° deasupra lui zero, fapt care nu trebuie să mire pe nimeni. Fiind așezată între paralelele 35 și 40, insula Lincoln trebuia să prezinte în emisfera de sud condițiile climaterice ale Siciliei sau ale Greciei din emisfera de nord. Dar, dat fiind că Grecia și Sicilia sufereau de pe urma unor geruri mari, însoțite de zăpadă și gheață, era de presupus că și insula Lincoln va fi supusă în toiu iernii unor scăderi de temperatură împotriva cărora trebuiau să fie pregătiți.

În tot cazul, chiar dacă frigul nu-i amenința încă, vremea ploilor se apropia și pe această insulă singuratică, așezată în plin Ocean Pacific și expusă tuturor intemperiei venite din larg, tulburările atmosferice trebuiau să fie dese și foarte violente.

Problema găsirii unei locuințe mai potrivite decât Căminul se pune imediat, cerând o grabnică dezlegare.

Pencroff avea desigur o oarecare slăbiciune pentru adăpostul descoperit de el, totuși înțelese și el repede că trebuiau să caute altul mai bun. Odată, în împrejurări pe care le cunoaștem, căminul fusese inundat de ape, și pionierii nu se mai puteau expune unui astfel de accident.

— De altfel, spuse Cyrus Smith, mai trebuie să luăm și alte măsuri de prevedere.

— De ce? Insula nu este locuită, spuse reporterul.

— Tot ce se poate! — răspunse inginerul, cu toate că nu am cercetat-o încă în întregime, dar chiar dacă nu se află nici o ființă omenească pe aici, mi-e teamă totuși să nu fie plină de animale sălbatice. Trebuie să ne punem la adăpost de orice atac și să nu mai fim siliți a veghea pe rând noapte de noapte ca să nu lăsăm să se stingă focul. Și apoi, dragii mei, trebuie să ne gândim la toate. Pirații malaezi trec adesea prin părțile acestea ale Pacificului.

— Cum se poate?! se miră Harbert. Ajung până la o asemenea distanță de uscat?

— Da, copilul meu, răspunse inginerul. Pirații aceștia sunt marinari îndrăzneți, dar totodată sunt și niște tâlhari periculoși, împotriva cărora noi trebuie să luăm toate măsurile posibile.

— Foarte bine, răspunse Pencroff, ne vom apăra de toți dușmanii ce se pot ivi, fie ei cu două sau cu patru picioare. Dar, domnule Cyrus, n-ar fi bine

să cercetăm toate colțurile insulei înainte de a întreprinde ceva?

— Bine ar fi, întări Gédéon Spilett. Cine știe dacă nu vom găsi pe coasta opusă una din peșterile pe care în zadar le-am căutat aici?

— E adevărat, răspunse inginerul, totuși, voi uitați dragii mei, că e bine să ne așezăm în vecinătatea unei ape și că din creștetul muntelui Franklin n-am zărit spre apus nici un râu sau pârâu. Pe partea aceasta, dimpotrivă, ne aflăm între râul Mercy și lacul Grant, fapt care nu trebuie neglijat. Ba mai mult, coasta pe care ne aflăm nu este atât de bătută de vânturile care, în această emisferă, suflă de la nord la vest.

— Să clădim o casă pe malul lacului, propuse marinarul. Acum nu ducem lipsă nici de scule, nici de cărămizi. Dacă am izbutit să fim cărămidari, olari, turnători și fierari, o să izbutim noi să fim și zidari.

— Da, dragul meu, dar înainte de a lua o hotărâre, trebuie să căutăm locul potrivit. Dacă natura ne-ar oferi locuință, ne-ar scuti de multă muncă, și am avea totodată un adăpost mai sigur, care ne-ar apăra împotriva dușmanilor dinăuntru și dinafară insulei.

— Ai dreptate Cyrus, răspunse reporterul, dar noi am cercetat întreg masivul de granit de-a lungul coastei și n-am găsit nici cea mai mică gaură, nici măcar o crăpătură!

— Așa-i, întări Pencroff. Ah, ce bine-ar fi dacă am putea să săpăm un adăpost, la o oarecare înălțime, în peretele acesta, în așa fel, încât să nu ne ajungă nimeni! Mă și văd într-o locuință cu cinci-șase camere, cu vedere spre mare...

— Cu ferestre și geamuri! întregi Harbert, râzând.

— Și cu scară! adăugă Nab.

— Ce găsiți de râs? strigă marinarul. Nu avem târnăcoape și cazmale? Și credeți că domnul Cyrus nu ne va fabrica pulbere ca să aruncăm stâncile în aer? Spuneți, domnule Cyrus, nu-i așa că ne veți fabrica și pulbere când va fi nevoie?

Cyrus Smith îl ascultase pe avântatul Pencroff, în timp ce acesta își defășura planurile fanteziste. Atacarea masivului de granit, chiar cu ajutorul unei mine, ar fi însemnat o muncă uriașă și era destul de supărător că natura nu făcuse măcar începutul. Inginerul propuse să se cerceteze din nou faleza, de la revărsarea râului până la unghiul ei nordic.

Leșiră deci cu toții și-o examinară din nou, cu cea mai mare atenție, pe o întindere de nouă mile. Dar pe peretele neted și drept nu se vedea în nici un loc vreo cavitate. Cuiburile porumbeilor de stâncă, ce zburau deasupra falezei, erau doar niște scobituri foarte mici, săpate chiar sus, pe creasta neregulată a granitului.

Acest lucru îi cam nemulțumea, căci nu era chip să atace acest masiv nici cu târnăcopul, și nici cu ajutorul pulberii, pentru a obține o deschizătură. suficient de mare în stâncă. Întâmplarea făcuse ca Pencroff să descopere Căminul, singurul adăpost de pe toată partea aceea a litoralului, adăpost pe care se gândeau să-l părăsească acum.

Isprăvind explorarea, ajunseră la cotul nordic al falezei, care se termina

printr-un povârniș lin, ce se pierdea pe plajă, formând până la extrema limită din apus un fel de taluz, o îngrămădire deasă de pietre și nisip, având o înclinare de cel mult 45° și legate între ele prin plante, copăcei și ierburi. Ici, colo se mai ivea câte un colț de granit, care străbătea vegetația. Pâlcuri de copaci creșteau, formând terase pe povârnișurile acoperite cu iarbă deasă. Dar numai la atât se reducea vegetația care încerca să răzbată în acest loc. De la poalele povârnișului până la litoral se-ntindea un larg șes de nisip.

Cyrus Smith socoti, pe bună dreptate, că pe aici se scurgea, sub formă de cascadă, surplusul de apă al lacului. Era firesc ca surplusul apelor Pârâului Roșu să se verse pe undeva; ori, inginerul nu găsisese încă locul, deși cercetase tot ținutul cuprins între gura râului și platoul Grande-Vue.

De aceea, inginerul propuse tovarășilor săi să urce povârnișul pe care îl observau și să se întoarcă la Cămin, străbătând platoul și explorând malurile de nord și de răsărit ale lacului.

Primiră propunerea lui și, în câteva minute, Harbert și Nab ajunseră pe platou, Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Pencroff urmându-i în pas mai puțin grăbit.

La vreo 200 de picioare în fața lor, se zărea printre frunze minunata oglindă a lacului, care strălucea în bătaia soarelui. Priveliștea era minunată în aceste locuri. Copacii îngălbeniți formau grupuri armonioase. Scoarța groasă a câtorva trunchiuri uriașe, doborâte de bătrânețe, închipuia brazde întunecate pe covorul de verdeață, ce se așternea pretutindeni. Printre crengi se zbenguiau stoluri de papagali, adevărate curcubee mișcătoare, care săreau de pe o ramură pe alta și-ți dădeau impresia că lumina se răsfângea în toate culorile prin hățișul ciudat de crengi.

În loc să meargă de-a dreptul spre malul de nord al lacului, pionierii ocoliră marginea platoului, făcând un înconjur de o milă și jumătate, pentru a ajunge la revărsarea pârâului, pe malul său stâng. Era o plimbare ușoară, deoarece copacii rari lăsau destul loc între ei. Se vedea că aici te afli la limita zonei fertile și vegetația începea să fie mai puțin viguroasă decât în zona cuprinsă între pârâu și râul Mercy.

Cyrus Smith și tovarășii săi înaintau cu băgare de seamă prin ținutul acesta nou. Ei nu aveau alte arme decât arcuri cu săgeți și ciomege terminate cu un vârf ascuțit de fier. E drept că nici nu se arătă vreo fiară; după cum se părea, ele trăiau mai mult în pădurile dese din sud. Totuși, pionierii avură și o surpriză neplăcută, văzându-l pe Top oprindu-se în fața unui șarpe uriaș, lung de patrusprezece până la cincisprezece picioare, pe care însă Nab îl răpuse cu o singură lovitură de ciomag. Cyrus Smith examina reptila și constată că nu era veninoasă; ea făcea parte din familia așa numitului „șarpe diamant”, cu care se hrănesc indigenii din unele regiuni. Totuși, s-ar fi putut să mai existe pe acolo și alte specii de șerpi, a căror mușcătură să fie mortală. De pildă, vipere cu coada despicată, care se ridică deodată când le calci, sau șerpi înaripați, care au de o parte și de alta a capului un fel de aripioare, ce le ajută să se avânte cu o mare repeziciune. Top, după prima clipă de surpriză, începu să gonească reptilele cu un zel,

care ar fi putut să-i fie fatal, silindu-și stăpânul săl cheme mereu.

Ajunseră destul de repede la locul unde Pârâul Roșu se vărsa în lac și recunoscuseră pe malul opus locul pe care îl cercetaseră la coborârea de pe muntele Franklin. Cyrus Smith observă că debitul de apă al pârâului era destul de mare și, prin urmare, nu s-ar fi putut ca natura să nu se fi îngrijit să creeze undeva un loc de scurgere pentru surplusul de apă al lacului. Punctul de revărsare trebuia neapărat găsit, căci el forma desigur o cădere de apă, a cărei energie le putea fi de folos.

Pionierii umblau fiecare după voia sa, fără să se depărteze totuși prea mult unul de altul. Apele lacului păreau bogate în pește. Pencroff își puse în gând să meșterească diferite unelte de pescuit, ca să poată trage foloase din această bogăție.

O luară întâi de-a lungul capului ascuțit din partea de nord-est a lacului. Se putea presupune că într-acolo se află căderea de apă, deoarece în partea aceea malul lacului aproape atinge marginea platoului. Dar se înșelaseră și se văzură siliți să continue explorarea malului care, după o ușoară cotitură, cobora din nou de-a lungul litoralului.

Aici, malul era mai puțin împădurit, doar câteva pâlcuri de copaci, risipite ici, colo, măreau pitorescul priveliștei. Lacul Grant se desfășura în toată întinderea lui și nici o briza nu-i încrețea fața apelor.

Alergând printre ierburi, Top gonea stoluri de păsări diferite, pe care Gédéon Spilett și Harbert le întâmpinară cu săgeți. Tânărul nimeri una din aceste păsări, care căzu în mijlocul ierburilor de mlaștină. Top se repezi și aduse o minunată pasăre de apă, de culoare cenușie, cu capul mare și ciocul scurt, cu degetele unite în formă de lopățele printr-o piele cu marginea festonată și cu aripile tivite cu o dungă albă. Era o „lișiță”, pasăre de mărimea unei potârniche mari, aparținând grupului de macrodactyle, care fac trecerea între grupul palmipedelor și al picioroangelor. Era un vânat destul de neînsemnat, căci carnea lui nu avea un gust prea bun. Pionierii hotărâră să o dea la cină lui Top care nu era prea pretențios.

Mergând de-a lungul malului răsăritean al lacului, călătorii noștri atinseră după scurtă vreme marginea care mai fusese cercetată. Inginerul era foarte mirat că nu găsise locul de scurgere al surplusului apelor lacului și nu ascundea acest lucru față de reporter și marinăr, cu care stătea de vorbă.

În aceeași clipă, Top, care fusese foarte calm până atunci, dădu semne de neliniște. Inteligentul animal alerga de colo-colo pe mal, se oprea, apoi se uita spre apă, ținând o labă ridicată, ca și când ar fi adulmecat un vânat nevăzut; uneori lătra cu furie, alteori păstra cea mai adâncă tăcere.

Nici Cyrus Smith, nici tovarășii săi nu luară la început în seamă purtarea ciudată a lui Top, dar lătratul câinelui întărându-se, atenția inginerului se trezi.

— Ce s-a întâmplat Top? întrebă el.

Câinele făcu mai multe sărituri spre stăpânul lui, dând semne vădite de neliniște, apoi se repezi din nou spre mal și, pe neașteptate, sări în lac.

— Aici, Top! strigă Cyrus Smith, care nu voia să-și lase câinele să intre în apa aceasta necunoscută.

— Ce s-o fi petrecând acolo dedesubt? se întrebă Pencroff, cercetând fața apei.

— Top o fi simțit prezența vreunei amfibii, răspunse Harbert.

— Poate un aligator?¹ spuse reporterul.

— Nu cred, răspunse Cyrus Smith. Aligatorii se întâlnesc numai în regiuni cu latitudine mai joasă.

Între timp, la chemarea stăpânului său, Top se întorsese la mal, continuând să fie neliniștit; sărea mereu prin ierburile înalte și, călăuzit de instinct, părea că urmărește o ființă nevăzută, care ar fi înotat de-a lungul malului, sub apele lacului. Totuși, apele erau liniștite, suprafața lor nu avea nici cea mai mică încrețitură. Pionierii se opriră de câteva ori, observând-o cu luare aminte. Nu apărea nimic. Mister.

Inginerul era foarte intrigat.

— Să cercetăm și mai departe, spuse el.

Peste o jumătate de oră, pionierii atinseră unghiul de sud-est al lacului, regăsindu-se din nou pe platoul Grande-Vue. Aici, cercetarea malurilor lacului trebuia socotită terminată și, totuși, inginerul nu descoperise pe unde și nici cum se scurgea surplusul apelor.

— Totuși, punctul de revărsare trebuie să existe, repeta el, și de vreme ce nu se vede în afară, el se află desigur înăuntrul masivului de granit de pe coastă!

— Dar, ce importanță are acest lucru, dragă Cyrus? întrebă Gédéon Spilett.

— O importanță foarte mare, răspunse inginerul, căci dacă scurgerea trece prin masiv, s-ar putea ca înăuntrul lui să existe o cavitate, pe care am putea-o folosi ca locuință, după ce vom fi îndrumat în altă direcție cursul apelor.

— Domnule Cyrus, întrebă Harbert, nu s-ar putea oare ca apele să se scurgă chiar prin fundul lacului, ajungând la mare printr-o conductă subterană?

— Ba se poate foarte bine, răspunse inginerul, și, așa stând lucrurile, vom fi nevoiți să ne clădim singuri casa. Ce să-i faci, natura n-a vrut să facă nimic pentru noi.

Pionierii se pregăteau să traverseze platoul, pentru a se întoarce la Cămin, căci erau orele cinci, când Top începu să dea din nou semne de neliniște. Lătra cu furie și, înainte ca stăpânul lui să-l fi putut reține, el se avântă pentru a doua oară în lac.

Alergară cu toții spre mal. Top ajunsese între timp la o depărtare de douăzeci de picioare și, în vreme ce Cyrus Smith îl chema zadarnic, un cap uriaș apăru la suprafața apelor, nu prea adânci în acele locuri.

Harbert recunoscă pe dată genul de amfibii din care făcea parte animalul acesta cu capul țuguiat, cu ochii mari și mustăți lungi, pleoștite.

— Un lamantin! strigă el.

¹ Aligator — specie de crocodil, care trăiește în apele Americii și care atinge până la cinci metri lungime.

Dar nu era un lamantin, ci un alt specimen din ordinul cetaceelor, din grupa așa-ziselor „vaci de mare”, un dugong, pe care-l recunoscui apoi după nările lui larg deschise, deasupra botului.

Uriașa dihanie se repezi la câine, care încercă să scape de ea, înotând spre mal. Stăpânul lui Top nu avea cum să-l scape și, înainte ca Gédéon Spilett și Harbert să fi avut timp să-și încordeze arcurile, câinele înhățat de dugong dispăru sub apă.

Nab voi să sară în ajutorul lui Top, cu ciomagul lui ghintuit, hotărât să atace uriașul animal chiar acolo unde se simțea în elementul său.

— Stai, Nab! îl opri inginerul.

Între timp, sub apă se încinse o luptă cu totul inexplicabilă, deoarece Top nu avea cum să reziste în asemenea condiții. Părea să fie o luptă îndârjită, judecând după bulboanele care se vedeau pe fața apei și, în mod fatal, trebuia să se isprăvească cu moartea câinelui. Dar, deodată, într-un vârtej de spume, Top fu proiectat în aer de o forță necunoscută, izbucnită până la zece picioare deasupra suprafeței lacului, căzu din nou în mijlocul apelor răscolite din adâncuri, apoi înotă spre mal. Câinele scăpase ca prin minune, fără răni prea grave.

Cyrus Smith și tovarășii săi priveau fața lacului, fără să înțeleagă nimic. S-ar fi zis că lupta nu încetase sub apă. Se părea că dugongul, după ce scăpase de câine, lupta mai departe, fiind atacat de un animal puternic.

Lupta nu ținu însă mult. Apele se înroșiră de sânge și trupul dugongului, care se ridicase deasupra valurilor stacojii, fu aruncat în curând la mal pe o mică plajă din partea de sud a lacului.

Pionierii alergară într-acolo. Dugongul murise. Era un animal uriaș, lung de cincisprezece până la șaisprezece picioare și care părea să cântărească mai bine de vreo mie de kilograme. La gât, dihania avea o rană, care părea că se datorește unui tăiș ascuțit.

Oare ce amfibie izbutise să ucidă uriașul dugong? Nimeni n-ar fi putut să dea un răspuns mulțumitor și Cyrus Smith, preocupat, se întoarse la Cămin, însoțit de tovarășii lui.

CAPITOLUL XVII

Cercetarea lacului. Curentul indicator. Planurile lui Cyrus Smith.

Grăsimea dugongului. La ce folosește pirita. Sulfatul de fier.

Cum se fabrică glicerina. Săpunul. Salpetrul. Acidul sulfuric.

Acidul azotic. Noua cascadă.

A doua zi de dimineață, la 7 mai, Cyrus Smith și Gédéon Spilett se urcară pe platoul Grande-Vue, lăsându-l pe Nab să pregătească masa. Harbert și Pencroff se ocupau cu reînnoirea proviziilor de lemne de foc.

Inginerul și reporterul ajunseră curând la mica plajă din susul lacului, pe care fusese aruncat dugongul. Asupra acestei mase de carne se și abătuseră

stoluri de păsări, pe care erau nevoiți să le alunge cu pietre, deoarece Cyrus Smith dorea să păstreze grăsimea animalului, care putea fi întrebuințată pentru nevoile coloniei. Cât despre carnea dugongului, trebuie să fi fost deosebit de gustoasă, deoarece în Malaezia ea era păstrată special pentru prinții indigeni. Dar aceasta îl privea îndeosebi pe Nab.

În acele clipe, Cyrus Smith se gândea la cu totul altceva. El nu uitase întâmplarea din ajun și era foarte preocupat de aceasta. Ar fi dorit să dezlege taina luptei submarine și să știe ce fel de monstru marin izbutise să rănească atât de ciudat dugongul.

Inginerul se opri la marginea lacului, privea, cerceta, dar nimic nu se petrecea sub apele liniștite, care străluceau în bătaia primelor raze ale soarelui.

Lângă plaja pe care zăcea trupul dugongului, apele nu erau prea adânci, dar ceva mai departe, fundul lacului se lăsa treptat și spre mijloc atingea probabil o adâncime foarte mare. Lacul părea să fie un larg bazin, pe care îl umpluseră apele Pârâului Roșu.

— Ei, Cyrus, întreabă reporterul, mi se pare că apele nu au nimic suspect.

— Nu, dragă Spilett, răspunse inginerul, și nu știu cum să explic întâmplarea de ieri!

— Mărturisesc, reluă Gédéon Spilett, că rana pe care o are monstrul este stranie și nu mai puțin ciudat mi se pare felul în care a fost aruncat Top afară din apă cu atâta forță. S-ar fi zis, într-adevăr, că un braț puternic a zvârlit câinele, și că același braț, înarmat cu un pumnal, a răpus apoi dugongul.

— Da, răspunse inginerul gânditor, sunt lucruri pe care nu le pot înțelege. Dar, înțelegi dumneata mai bine decât mine, dragă Spilett, cum am fost salvat eu din valuri și transportat pe dune? Nu-i așa că ți se pare ciudat? Simt că aici se ascunde o taină, pe care o vom descoperi într-o bună zi. Să observăm deci, dar fără să vorbim prea mult în fața tovarășilor noștri despre aceste fapte. Să ne păstrăm observațiile pentru noi și să ne vedem de treabă.

După cum știm, inginerul nu descoperise locul pe unde se scurgea surplusul apelor lacului, totuși, punctul de revărsare trebuia să existe pe undeva, căci nu văzuseră nicăieri urme de inundație. Spre mirarea lui, Cyrus Smith observă că în locul în care se aflau, exista un curent destul de pronunțat. El aruncă în apă câteva bucățele de lemn, care fură târate spre sud. Inginerul urmă curentul, mergând de-a lungul țărmului, și ajunsese astfel la capătul meridional al lacului.

Acolo, se vedea un fel de depresiune a apelor, care păreau să fie înghițite printr-o crăpătură a fundului lacului.

Cyrus Smith ascultă, lipindu-și urechea de pământ, și auzi foarte deslușit zgomotul unei căderi de apă subterană.

— Aici e revărsarea, spuse el, ridicându-se. Apele se scurg spre mare printr-un canal săpat în masivul de granit, străbătând niște cavități pe care vom ști să le folosim. Ei, bine! Am să dau eu de ele!

Inginerul tăie o creangă lungă, o curăță de frunze, o vârî în unghiul

format de cele două maluri și descoperi acolo o gaură mare, care se deschidea numai la un picior de la fața lacului. Prin acest canal, pe care în zadar îl căutaseră până atunci, se scurgea surplusul apelor și curentul era atât de puternic, încât creanga, smulsă din mâna inginerului, dispăru purtată de apă.

— Nu mai încape nici un fel de îndoială, repetă Cyrus Smith, aici se află punctul de revărsare și eu voi izbuti să descopăr deschizătura.

— Cum? întrebă Gédéon Spilett.

— Coborând cu trei picioare nivelul apelor.

— Și cum vrei să cobori nivelul lor?

— Deschizându-le o altă ieșire mai mare ca aceasta.

— Și în ce loc, Cyrus?

— În partea în care malul lacului se apropie cel mai mult de țărmul mării.

— Dar malul acela este de granit! observă reporterul.

— Nu-i nimic, răspunse Cyrus Smith, voi face să sară în aer acest granit, și apele scurgându-se pe acolo vor dezveli deschizătura de aici, formând o cascadă în căderea lor pe plajă, adăugă reporterul.

— O cascadă pe care vom ști s-o folosim, răspunse Cyrus. Haide să mergem!

Porni apoi cu tovarășul său, care avea atâta încredere în el, încât nu se îndoia de reușita celor întreprinse. Și totuși, reporterul se întreba cum va izbuti Cyrus Smith să despice masivul de granit, fără un exploziv și cu instrumentele destul de rudimentare pe care le aveau. Oare încercarea aceasta nu avea să-i depășească puterile?

Când Cyrus Smith și reporterul ajunseră la Cămin, îi găsiră pe Harbert și Pencroff descărcându-și pluta plină de lemne.

— Tăietorii de lemne și-au isprăvit aproape toată treaba, domnule Cyrus, spuse marinarul, râzând, și când veți avea nevoie de zidari...

— De zidari nu, dar de chimiști... răspunse inginerul.

— Da, adăugă reporterul, căci vom face să sară insula în aer...

— Să sară insula în aer? strigă Pencroff.

— Cel puțin în parte! replică Gédéon Spilett.

— Ascultați-mă, dragii mei, începu inginerul. Și le expuse rezultatul observațiilor sale. După părerea lui în masa de granit care forma platoul Grande-Vue trebuia să se afle o cavitate mai mare sau mai mică, și inginerul ținea să ajungă până la ea. De aceea trebuia eliberată mai întâi deschizătura prin care se prăvăleau apele, prin urmare trebuia coborât nivelul lor, croindu-li-se o scurgere mai largă. De aici, nevoia de a fabrica o substanță explozibilă, cu ajutorul căreia să se poată croi în alt punct al malului o deschizătură mai largă. Cyrus Smith avea de gând să încerce fabricarea unei asemenea substanțe cu ajutorul mineralelor pe care natura i le punea la îndemână.

Nu e nevoie să mai spunem cu cât entuziasm primiră cu toții, dar mai ales Pencroff, proiectul inginerului.

Întrebuințarea mijloacelor extreme, despicarea granitului, crearea unei

cascade îl încântau pe marinar! Și de vreme ce era nevoie de chimiști putea fi chimist tot atât de bine, cum putea fi zidar sau cizmar. De altfel, va ști să devină orice, chiar profesor de dans, dacă va fi nevoie, îl încredința el pe Nab.

Nab și Pencroff trebuiră să se ocupe mai întâi de extragerea și conservarea grăsimii și cărnii dugongului. Porniră amândoi la drum de îndată, fără să mai ceară vreo lămurire. Încrederea lor în inginer era deplină.

Peste câteva minute, Cyrus Smith, Harbert și Gédéon Spilett, târând după ei pluta, plecară în susul râului, îndreptându-se spre zăcământul de cărbune, unde se aflau din belșug pirite șistoase, care se desfac în foi subțiri și se găsesc de obicei în terenurile de tranziție mai noi. Nu de mult, inginerul adusese o mostră din acest minereu.

Cărară pirită la Cămin toată ziua și până seara adunaseră câteva tone.

A doua zi, la 8 mai, inginerul își începu operațiile. Aceste pirite conțineau, în cea mai mare parte, cărbune, siliciu, aluminiu și foarte multă sulfura de fier. Cyrus Smith voia să izoleze sulfura de fier din pirită, s-o transforme cât mai repede în sulfat de fier, apoi din sulfat să extragă acidul sulfuric.

Acesta le era țelul. Acidul sulfuric este o substanță mult întrebuințată, și însemnătatea industriei unei țări se poate aprecia după cantitatea de acid sulfuric consumată. Acest acid le putea fi mai târziu de mare folos la fabricarea lumânărilor, la tăbăcitul pieilor dar, deocamdată, inginerul îi hotărâse o altă întrebuințare.

Cyrus Smith alese, în spatele Căminului, un loc cât mai neted. Pe acest teren așeză o grămadă de crengi și de surcele, peste care puse bucățile de pirită, sprijinite una de alta; acoperi apoi totul cu un strat subțire de pirită, sfărâmată în bucățele mărunte.

După aceea, aprinseră surcelele, și pirita luă foc la rândul ei, amestecată fiind cu cărbune și sulf. Așezară apoi noi straturi de pirită pisată, până ce ridicară o grămadă mare, pe care o acoperiră cu pământ și iarbă, lăsând și câteva deschizături de aerisire, așa cum procedează cărbunarii când fac cărbuni de lemn.

Așteptară după aceea zece, douăsprezece zile, procesul chimic urmând să se facă singur. Sulfura de fier trebuia să se prefacă în sulfat de fier și aluminiul în sulfat de aluminiu, două substanțe ușor solubile, spre deosebire de siliciul, cărbunii și cenușa, care aveau să se aleagă.

În acest timp, Cyrus Smith puse la cale alte lucrări, care fură duse la îndeplinire cu și mai mult zel, cu îndârjire chiar.

Nab și Pencroff adunaseră grăsimea dugongului în vase mari de pământ. Ingerul voia să izoleze prin saponificare unul din elementele componente ale grăsimii, glicerina. Pentru a obține acest rezultat, era destul să supună grăsimea acțiunii sodei sau calciului. Se știe că oricare din substanțele acestea atacă grăsimea, dând naștere săpunului și izolând în același timp glicerina, de care inginerul avea mare nevoie. După cum am văzut mai sus, oamenii noștri nu duceau lipsă de var, dar sub acțiunea

calciului nu puteau obține decât un săpun calcaros, insolubil și prin urmare de neîntrebuințat, pe câtă vreme, cu ajutorul sodei, se putea obține un săpun solubil, care ar fi fost foarte potrivit pentru gospodăria lor. Inginerul, om practic, căuta să obțină sodă. Vă închipuiți că i-a fost greu? Nu, căci pe țărm se găseau cantități mari de plante marine, diferite specii de alge și fucacee bogate în sodiu. Culeseră o mare cantitate de asemenea plante, pe care le puseră la uscat, așezându-le apoi în niște șanțuri descoperite. Arderea acestor plante fu întreținută timp de câteva zile, în așa fel, încât căldura să se ridice la temperatura de topire a cenușii. Rezultatul arderii fu o masă compactă, cenușie, cunoscută de mult sub numele de sodă naturală.

Tratând grăsimea animală cu această sodă, inginerul obținu un săpun solubil și o substanță neutră, glicerina.

Totuși, mai lipsea ceva. Cyrus Smith avea nevoie, în vederea preparațiilor lui viitoare, de o altă substanță, de azotatul de potasiu, care e mai cunoscut sub numele de nitrat de potasiu sau salpetru.

Cyrus Smith ar fi putut fabrica această substanță prin tratarea carbonatului de potasiu, care poate fi extras foarte ușor din cenușa plantelor, cu ajutorul acidului azotic. Dar tocmai acesta îi lipsea. De aceea, el își pusese în gând să fabrice acid azotic. Și acesta părea un lucru care nu găsea dezlegare. Din fericire, de data aceasta, natura îi veni în ajutor, căci Harbert descoperi în nordul insulei, la poalele muntelui Franklin, un zăcământ de salpetru, iar pionierilor nu le rămânea altceva de făcut, decât să purifice sărurile găsite.

Toate aceste operații ținură vreo opt zile, isprăvindu-se înainte de prefacerea piritei în sulfat de fier. În zilele următoare, pionierii avură răgazul să fabrice din argilă plastică o cantitate de oale de pământ refractar și să zidească un cuptor de cărămizi special, care să slujească la distilarea sulfatului de fier, când acesta va fi obținut. Sfârșiră pregătirile la 18 mai, cam în același timp cu terminarea procesului chimic. Gédéon Spilett, Harbert, Nab și Pencroff, bine îndrumați de inginer, deveniseră lucrătorii cei mai îndemânatici din lume. De altfel, nevoia este cel mai bun dascăl.

Rezultatul obținut de pe urma arderii întregii grămezi de pirită, alcătuit din cantități de sulfat de fier, sulfat de aluminiu, siliciu, resturi de cărbuni și cenușă, fu depus într-un bazin cu apă. Amestecară bine totul, lăsară să se așeze, apoi scurseră încet lichidul obținut, care conținea sulfat de fier și sulfat de aluminiu, celelalte materii rămânând pe fundul bazinului, ele nefiind solubile. În cele din urmă, obținură cristale de sulfat de fier prin evaporarea parțială a lichidului, iar restul amestecului, care nu se evaporase și care conținea sulfatul de aluminiu, fu aruncat.

Cyrus Smith avea acum la îndemână o cantitate destul de mare de sulfat de fier cristalizat, cu ajutorul căruia urma să fabrice acidul sulfuric.

În industrie, fabricarea acestui acid are nevoie de instalații costisitoare: uzine mari, instalații speciale, aparate de platină, camere de plumb, pe care acidul nu-l poate ataca și în care are loc procesul chimic. Inginerul nu avea astfel de instalații, dar știa că în Boemia, mai ales, acidul sulfuric se fabrică

cu mijloace mult mai simple și mult mai folositoare, deoarece dau un acid mai concentrat.

Pentru a obține acid sulfuric, nu-i mai rămânea de făcut decât o singură operație: să calcineze în vase închise cristalele de sulfat de fier, distilând astfel acidul sulfuric, iar apoi, prin condensarea vaporilor, să obțină acidul curat.

Această operație se făcu cu ajutorul vaselor refractare, care, pline cu cristale de sulfat de fier, fură așezate în cuptor, unde acidul se distila. Operația se făcu în cele mai bune condițiuni și în ziua de 20 mai, douăsprezece zile după începerea ei, inginerul era în posesia acidului care avea să-i folosească mai târziu în nenumărate împrejurări.

Vă veți întreba de ce avea nevoie inginerul de această substanță? Foarte simplu: ca să obțină acid azotic. De altfel, lucrul era ușor, deoarece salpetrul atacat cu acid sulfuric dă naștere, prin distilare, acidului azotic.

Dar, până la urmă, de ce le trebuia acid azotic? Iată un lucru pe care nici tovarășii inginerului nu-l știau, deoarece el nu le spusese ce urmărea prin toate aceste operații.

În sfârșit, inginerul își procură, printr-o ultimă reacție, substanța pentru care făcuse atâtea combinații.

El luă o cantitate de acid azotic, pe care o amestecă cu glicerina, în prealabil concentrată în bainmarie¹ și, fără să fi avut măcar la îndemână un amestec refrigerent, cu care să grăbească răcirea, obținu câteva kilograme de lichid uleios și gălbui.

Cyrus Smith făcuse această ultimă experiență singur, departe de Cămin, temându-se să nu provoace o explozie, dar, când aduse tovarășilor săi vasul cu lichid, se mulțumi, doar să le spună:

— Iată nitroglicerina!

Izbutise într-adevăr să fabrice această substanță deosebit de periculoasă, a cărei putere de explozie este de zece ori mai mare decât aceea a prafului de pușca obișnuit și care pricinuisese până atunci o mulțime de accidente! Totuși, de când se folosește sub formă de dinamită, adică amestecată cu o substanță solidă, poroasă, ca de pildă argila sau zahărul, periculosul lichid poate fi folosit cu mai multă siguranță. Dar dinamita nu era cunoscută încă pe vremea când coloniștii noștri se îndeletniceau cu aceste experiențe în insula Lincoln.

— Și cu lichidul acesta vom arunca în aer stâncile? întrebă Pencroff cu un aer neîncrezător.

— Da, dragul meu, răspunse inginerul, și efectul nitroglicerinei va fi cu atât mai mare, cu cât granitul este mai tare și cu cât va opune mai multă rezistență la explozie.

— Și când va avea loc explozia, domnule Cyrus?

— Măine, după ce vom termina de săpat gaura ce trebuie minată, răspunse inginerul.

¹ Bainmarie — un vas cu apa clocotită în care se pune un vas ce conține ceea ce vrei să fierbi. (N. R.)

A doua zi, la 21 mai, în zori, pionierii se îndreptară spre unghiul pe care îl forma țărmul de est al lacului Grant, la numai cinci sute de pași de coastă. În locul acesta, platoul era așezat sub nivelul apelor, care erau reținute doar de cadrul lor de granit. Era ușor de înțeles că, sfărâmând acest cadru, apele, vor năvăli prin spărtură, formând un râu care, după ce va curge pe suprafața înclinată a platoului, se va revărsa pe plajă. În felul acesta, se va obține o coborâre a nivelului apelor lacului, fenomen care avea să elibereze actuala gură de scurgere, adică tocmai ceea ce urmărea inginerul.

Deci, trebuiau să înceapă prin sfărâmarea cadrului de granit al lacului. Sub conducerea inginerului, Pencroff, înarmat cu un târnăcop pe care îl mânuia cu putere și îndemânare, atacă partea exterioară a granitului. Gaura pe care trebuia s-o facă începea pe o creasta a malului și urma să se adâncească oblic, în așa fel, încât să atingă un nivel cu mult inferior lacului. În felul acesta, explozia va îngădui apelor să se scurgă în cantitate mare, coborând simțitor nivelul lacului.

Lucrarea ținu mult, căci inginerul, dorind să obțină un rezultat extraordinar, hotărî să consacre operației cel puțin zece litri de nitroglicerină. Pencroff, ajutat de Nab, lucră atât de repede, încât termină de săpat până la ora patru după-amiază.

Rămânea de rezolvat problema aprinderii explozivului. De obicei, nitroglicerina ia foc cu ajutorul unui fulminant, care pregătește explozia. Se știe că explozia nitroglicerinei nu poate fi provocată decât printr-o lovitură; dacă i se dă foc, substanța arde fără să explodeze.

Știind că nitroglicerina are proprietatea să facă explozie când e lovită, Cyrus Smith hotărî să se folosească de această însușire, urmând să facă alte încercări, doar în cazul când aceasta nu va izbuti.

Într-adevăr, o lovitură de ciocan dată câtorva picături de nitroglicerină, risipite pe suprafața unei pietre tari, ajunge să provoace explozia, dar acela care dă lovitura cade singur victima încercării sale. Cyrus Smith se gândi să atârne de un stâlp, așezat deasupra găurii, o bucată de fier, cântărind mai multe kilograme, legată cu o fibră vegetală. O altă fibră muiată în sulf, fu legată cu unul din capete de mijlocul celei dintâi, celălalt capăt zăcând pe pământ la o distanță destul de mare de gaura minei. Dându-se foc fibrei acesteia din urmă, ea va arde în întregime, aprinzând-o la rândul ei pe cealaltă, care, rupându-se, va determina căderea bucății de fier peste nitroglicerină.

Dispozitivul fu instalat. Apoi, inginerul, după ce își îndepărtă tovarășii, umplu gaura cu nitroglicerină și stropi câteva picături pe suprafața stâncii, sub bucata de fier pregătită. După aceea, Cyrus Smith dădu foc capătului fibrei muiate în sulf și, părăsind locul, se întoarse lângă tovarășii săi, la Cămin.

Peste douăzeci și cinci de minute răsună o explozie asurzitoare. Insula se cutremură. Un mănunchi de bolovani țâșni în aer de parcă ar fi erupt dintr-un vulcan. Zguduitorul produsă de suflul aerului fu atât de puternică, încât stâncile Căminului oscilară, iar pionierii, deși se aflau la o depărtare de două mile, fură trântiți la pământ.

Oamenii se ridicară și urcară din nou pe platou, alergând spre locul unde malul lacului trebuia să fi fost despicaț de explozie...

Izbucniră în urale repetate!

Cadrul de granit fusese sfărâmat pe o distanță destul de mare! Un râu nou, cu ape repezi, curgea spumegând de-a curmezișul platoului și, ajuns la margine, se revărsa pe plajă, de la o înălțime de trei sute de picioare!

CAPITOLUL XVIII

Pencroff nu mai are nici un fel de îndoială. Vechiul punct de scurgere al lacului. O coborâre sub pământ. Drumul prin granit. Top dispare. Peștera centrală. Puțul inferior. Mister. Cu lovituri de târnăcop. Întoarcerea.

Planul lui Cyrus Smith izbutise, dar după cum îi era obiceiul, el nu-și manifestă satisfacția și rămase pe gânduri, cu buzele strânse și privirea fixă. Harbert era entuziasmat. Nab sărea în sus de bucurie. Pencroff își clătina mereu capul mare și murmură:

— Ei, inginerul nostru știe ce face!

Nitroglicerina acționase într-adevăr cu putere. Spărtura făcută în malul lacului era atât de mare, încât volumul apelor care năvăleau pe aici era cel puțin de trei ori mai mare decât acela care se scurgea mai înainte prin punctul de absorbție natural. Rezultatul fu că, scurt timp după explozie, nivelul apelor scăzu cu două picioare.

Pionierii se întoarseră la Cămin ca să-și ia târnăcoape, ciomege, frânghii din fibre, o scăpărătoare și iască. Apoi, împreună cu Top, se înapoiară pe platou. Pe drum, marinarul nu se putu abține să-i spună inginerului:

— Domnule Cyrus, vă dați seama cred, că puteți face să sară în aer întreaga insulă cu minunata licoare pe care ați pregătit-o?

— Fără nici o îndoială, și insula, și continentele, și întreg pământul, răspunse Cyrus Smith. Depinde doar de cantitate.

— Nu s-ar putea întrebuința nitroglicerina la încărcarea armelor de foc? întrebă marinarul.

— Nu, Pencroff, este o substanță prea puternică. Dar cred că vom izbuti să fabricăm praf de pușcă, având la îndemână acid azotic, salpetru, sulf și cărbune. Din nefericire, însă, nu avem arme.

— O, domnule Cyrus, răspunse marinarul, cu puțină voință!...

Hotărât lucru, Pencroff ștersese cuvântul „imposibil” din vocabularul locuitorilor de pe insula Lincoln.

Ajunși pe platoul Grande-Vue, pionierii se îndreptară grăbiți spre vechiul punct de scurgere al apelor, a cărui gură trebuia să fie descoperită. Canalul trebuia să fi devenit și el practicabil prin retragerea apelor, așa că nu le va fi greu să pătrundă înăuntru.

În câteva minute, pionierii atinseră malul inferior al lacului, și o singură privire fu de ajuns să le arate că explozia le îndreptățise așteptările.

Într-adevăr, în peretele de granit al lacului, dezgolit acum de ape, se vedea deschizătura căutată. O platformă îngustă, ce ieșise la iveală prin retragerea apelor, făcea cu putință să se ajungă la el. Gura de scurgere avea aproape douăzeci de picioare lățime, dar înălțimea ei nu trecea de două picioare. Era cât o gură de canal, pe marginea unui trotuar. Greu să intri printr-o astfel de deschizătură, dar Nab și Pencroff își luară târnăcoapele și, în mai puțin de o oră, o mărură îndeajuns ca să se poată trece prin ea.

Inginerul se apropie, observând pereții canalului, care în partea lui superioară aveau o înclinare de aproximativ 35°. Cu condiția ca panta să nu se mărească mai departe, drumul era deci accesibil, permițându-le să coboare până la nivelul mării. Dacă interiorul masivului ascundea vreo cavitate mai mare, ceea ce era foarte posibil, pionierii vor găsi mijlocul de a întrebuița acea peșteră.

— Ei, domnule Cyrus, ce mai așteptăm? Întrebă marinarul nerăbdător. Nu vedeți că Top ne-a luat-o înainte?

— Să pătrundem, răspunse inginerul. Dar ne trebuie lumină. Nab, du-te și taie câteva crengi rășinoase.

Nab și Harbert se repeziră spre malurile lacului, umbrite de pini și alte conifere, și se întoarseră repede, aducând niște crengi pe care le prefăcură în torțe, aprinzându-le cu amnarul. Apoi, pionierii, cu Cyrus Smith în frunte, intrară în canalul întunecos, care până nu de mult era năpădit de apele lacului.

Contrar celor ce s-ar fi putut bănui, diametrul canalului se lărgea din ce în ce mai mult, așa încât exploratorii izbutiră foarte curând să coboare, fără să mai fie siliți să se aplece. Granitul, ros de ape din timpuri străvechi, era lunecos și trebuiau să bage de seamă cum pășeau ca să nu cadă. Pentru mai multă siguranță, pionierii se legaseră unul de celălalt cu o frânghie, așa cum fac excursioniștii în munți. Din fericire, câteva colțuri ale peretelui de granit alcătuiau adevărate trepte, făcând coborârea mai puțin primejdioasă. Pe stânci, mai atârnavu picături de apă, care răsfângeau lumina torțelor și dădeau impresia că pereții sunt acoperiți cu nenumărate stalactite. Inginerul le cercetă granitul negru, dar nu zări nici o zgârietură, nici o falie. Masa stâncii era compactă și fără pori. Canalul exista probabil de când exista și insula și era de origine vulcanică, nefiind săpat de ape cum s-ar fi putut bănui. Pe pereți se mai vedeau urme ale trecutului vulcanic, ce rezistaseră acțiunii apelor.

Pionierii coborau foarte încet. Ei se simțeau tulburați de faptul că se aventurau astfel în adâncimea unui masiv de granit, pe care nimeni nu-l mai cercetase până atunci. Oamenii noștri nu vorbeau, dar poate că tuturor le trecu prin gând că s-ar putea ca vreo caracatiță sau alt cefalopod uriaș să se fi introdus în cavitatea interioară, care avea legătură cu marea. De aceea, trebuiau să înainteze cu multă băgare de seamă.

Afară de asta, Top mergea în fruntea micului grup și se puteau bizui pe

inteligența lui, știind că va da sigur alarma, dacă va fi nevoie.

După ce coborâra vreo sută de picioare, urmând un drum întortochiat, Cyrus Smith, care mergea în frunte, se opri și tovarășii săi îl ajunseră din urmă. Locul în care se opriseră era o scobitură, formând o peșteră de mărime mijlocie. Picături de apă cădeau de pe boltă, dar ele nu proveneau dintr-o infiltrație care străbătea masivul. Erau pur și simplu ultimele urme lăsate de torentul care se rostogolise atâta vreme prin acest canal, iar din aerul puțin umed, nu se deosebea nici o emanație rău mirositoare.

— Ei bine, dragul meu Cyrus, rosti Gédéon Spilett, iată un loc retras, bine ascuns în aceste adâncimi, dar care la urma urmelor nu poate fi locuit.

— Dar de ce nu? întrebă marinarul.

— Pentru că această grotă este prea mică și prea întunecoasă!

— N-am putea oare s-o mărim, să săpăm niște deschizături pe unde să pătrundă lumina zilei și aerul? întrebă Pencroff, care nu se mai îndoia de nimic.

— Să cercetăm mai departe, zise Cyrus Smith. Poate că mai la vale natura ne-a economisit această muncă.

— Adevărat, abia am făcut o treime din drum, observă Harbert.

— Aproximativ o treime, răspunse Cyrus Smith. Nu uitați că noi am coborât o sută de picioare de la gura tunelului, și se poate foarte bine ca la o sută de picioare mai jos...

— Dar unde e Top? întrebă Nab, întrerupându-l pe Cyrus.

Căutară în peșteră. Câinele nu era acolo.

— Desigur și-a continuat drumul, zise Pencroff.

— Să-l ajungem, hotărî Cyrus Smith. Continuară coborârea. Inginerul observa cu luare-aminte deviațiile suferite de canalul de scurgere al apei și cu toate ocolurile pe care le făcea, își dădea destul de ușor seama de direcția generală, care ducea spre mare.

Exploratorii mai coborâseră vreo cincizeci de picioare, când, atenția le fu atrasă de sunete îndepărtate, care veneau din adâncurile masivului. Se opriră ascultând. Sunetele, venind de-a lungul canalului așa cum vine vocea printr-un tub acustic, le ajungeau clare la urechi.

— Latră Top! strigă Harbert

— Da, răspunse Pencroff, viteazul nostru câine latră și pare furios!

— Avem cu noi lăncile noastre cu vârful de fier, spuse Cyrus Smith. Să fim cu ochii în patru și, înainte!

— Devine din ce în ce mai interesant drumul acesta, murmură Gédéon Spilett la urechea marinarului, care făcu un semn afirmativ.

Cyrus Smith și tovarășii săi se grăbiră să alerge în ajutorul câinelui. Lătratul lui Top se auzea din ce în ce mai tare. Se simțea în vocea lui sacadată o furie ciudată. Să se fi luptat oare cu vreun animal căruia îi stânjenise odihna? Fără a se mai gândi la pericolul care i-ar putea pândi, exploratorii se simțeau cuprinși de o grozavă curiozitate. Ei nu mai coborau prin canal, ci lunecau, ca să zicem așa, de-a lungul peretelui și, în câteva minute, îl găsiră pe Top la vreo șaiszeci de picioare mai jos, unde canalul

dădea într-o peșteră măreață, în care Top se învârtea pe loc, lătrând cu furie. Pencroff și Nab își ridicară torțele, care, aruncând puternice fâșii de lumină, scoteau la iveală toate ieșiturile granitului. Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Harbert, cu lăncile ridicate, așteptau pregătiți orice întâmplare neplăcută.

Uriașa peșteră era goală. Exploratorii o străbătură în toate direcțiile, negăsind nimic, nici un animal. Și, cu toate acestea, Top continua să latre. Nici mângâierile, nici amenințările nu-l putură liniști.

— Trebuie să fie pe undeva o ieșire, prin care se scurgeau apele lacului în mare, zise inginerul.

— Așa-i, răspunse Pencroff. Să băgăm de seamă să nu cădem în vreo gaură.

— Du-te, Top, du-te! strigă Cyrus Smith.

Câinele, ațâțat de cuvintele stăpânului său, alergă spre capătul opus al peșterii și acolo începu să latre mai tare.

Pionierii îl urmară și, la lumina torțelor, zăriră gura unui adevărat puț, care se deschidea în masivul de granit. Pe acolo se scurgeau deci apele, care se rostogoleau altădată în adâncurile masivului; de data aceasta, nu mai era vorba de un canal oblic, ci de un puț perpendicular, în care nu puteau să se aventureze.

Aplecară torțele deasupra deschizăturii. Nu se vedea nimic. Cyrus Smith desprinse o creangă aprinsă și o zvârli în adânc. Sfârâind rășina, care începu să ardă în cădere cu o flacără mai vie, lumină interiorul puțului, totuși pionierii nu zăriră nimic. În cele din urmă, flacăra se stinse cu un sfârâit ușor, care dovedea că atinsese suprafața unei ape, desigur nivelul mării.

Calculând durata căderii, inginerul trase concluzia că adâncimea puțului era de vreo nouăzeci de picioare.

Prin urmare, solul cavernei era așezat la nouăzeci de picioare deasupra nivelului mării.

— Iată locuința noastră, spuse Cyrus Smith.

— Dar parcă a mai fost locuită înainte de o ființă oarecare, răspunse Gédéon Spilett, care încă nu era lămurit.

— Ei, bine, ființa aceea, amfibie sau ce-o fi fost, a fugit prin deschizătura puțului, răspunse inginerul, și ne-a lăsat nouă locul.

— Nu știu ce o fi fost, adăugă marinarul, dar tare aș fi vrut să fiu eu în locul lui Top acum un sfert de oră. Sunt sigur că n-a lătrat el degeaba!

Cyrus Smith își privi câinele șoptind:

— Da, cred că Top știe mai multe decât noi în multe privințe.

Totuși, dorința pionierilor noștri fusese în parte împlinită. Aveau la îndemână o peșteră mare, atât de mare încât, la lumina torțelor pe care le aveau cu ei, nu puteau să-i vadă marginile. Dar, fără îndoială că nu va fi greu s-o împartă în camere de locuit, cu ajutorul unor pereți despărțitori de cărămidă. Și cu toate că nu va arăta chiar ca o casă, vor face însă din această spațioasă grotă un frumos apartament. Apele scurse nu se mai puteau întoarce. Locul le aparținea.

Rămâneau de rezolvat două probleme: mai întâi, luminarea cavernei,

care era săpată într-un bloc masiv, închis de jur împrejur, și al doilea, posibilitatea de a o face mai accesibilă. În ceea ce privește lumina, nici nu putea fi vorba să vie pe sus, deoarece masivul de granit avea o grosime mare deasupra boltei. Dar pionierii se gândeau că poate le va fi cu putință să străpungă peretele care se ridica în fața mării. În timpul coborârii, ținând seama de înclinarea canalului, Cyrus Smith apreciasă cu oarecare aproximație și lungimea acestuia și ajunsese la convingerea că în partea ce dădea spre mare, masivul de granit nu era prea gros. Dacă lumina se va obține în felul acesta, în același fel își vor ușura și accesul, căci acolo unde vor putea deschide o fereastră, tot în acea parte și cu aceeași ușurință vor putea deschide și o ușă. Mai rămânea de făcut o scară în afară.

Cyrus Smith expuse aceste planuri tovarășilor săi.

— Atunci, domnule Cyrus, să ne apucăm de treabă, spuse Pencroff. Am un târnăcop și voi ști să trec prin acest perete. Unde trebuie să lovesc?

— Aici, răspunse inginerul, arătând marinarului în peretele dinspre țărm o adâncitură destul de mare, care făcea ca zidul să fie mai subțire în acel loc.

Pencroff atacă granitul și, mai bine de o jumătate de ceas, la lumina torțelor, sfărâmurile zburară în jurul său. Piatra scapără sub târnăcop. Când marinarul obosi, Nab îi luă locul. Apoi, urmă Gédéon Spilett.

După două ceasuri de muncă încordată, când se părea că târnăcopul nu putea totuși să răzbească, la o ultimă lovitură puternică a lui Gédéon Spilett, peretele fu străpuns. În aceeași clipă, zbură și târnăcopul din mâinile lui Gédéon Spilett.

— Ura! și iarăși ura! strigă Pencroff.

Peretele străpuns nu avea decât trei picioare grosime. Cyrus Smith privi prin deschizătură: în fața lui se întindeau țărmul, mica insulă din față, iar mai departe imensitatea oceanului.

Prin această gaură destul de mare, căci stânca se sfărâmasă foarte mult, lumina, năvălind în șuvoaie și revărsându-se în minunata cavernă, producea un efect magic! Dacă în partea stângă, pe o lungime de o sută de picioare grota nu măsoara mai mult de treizeci de picioare în înălțime și lățime, pe partea dreaptă, dimpotrivă, era uriașă și bolta ei se rotunjea la o înălțime de peste optzeci de picioare, fiind susținută în întregime de numeroși stâlpi de granit, așezați într-o ordine sălbatică, ce te impresiona. Și toată această frumusețe nu era decât opera naturii! Ea singură săpase acest feeric palat într-un masiv de granit.

Pionierii erau încremențiți de admirație. Acolo unde crezuseră că nu vor găsi decât o îngustă cavitate, ei găsiră un fel de palat miraculos!

Strigăte de uimire izbucniră din toate piepturile. Uralele răsunau și se pierdeau din ecou în ecou în fundul întunecoaselor cupole.

— Ah, prieteni strigă Cyrus Smith. După ce vom face să pătrundă mai multă lumină în interiorul acestui masiv, după ce ne vom împărți în partea stângă camerele, magaziiile și cămărilor, va mai rămâne încă spațiu în această grotă minunată, în care vom face sală de studii și muzeu!

— Și ce nume îi vom da? întrebă Harbert.

— Casa de Granit, răspuse Cyrus Smith, denumire pe care tovarășii săi o primiră cu noi urale.

În acea clipă, torțele erau pe terminate, și cum pentru reîntoarcere trebuiau să se urce pe vârful platoului, trecând din nou prin tunel, hotărâră să amâne pentru a doua zi lucrările de amenajare a noii locuințe.

Înainte de a pleca, Gyrus Smith se mai aplecă o dată deasupra întunecosului puț, care cobora perpendicular până la nivelul mării. El ascultă cu luare-aminte. Nu se auzea nici un zgomot, nici măcar cel al apelor, pe care marea tulburată le agita uneori până la aceste adâncimi. Inginerul aruncă încă o torță aprinsă. Pereții puțului se luminau o clipă, dar nici de data aceasta nu văzu nimic suspect. Și chiar dacă s-ar fi aflat pe acolo vreun monstruos animal marin, surprins de retragerea neașteptată a apelor, fugise desigur în larg, prin conducta subterană care prelungea sub plajă vechea cale de scurgere a apelor lacului, înainte de a li se fi deschis o nouă revărsare.

Totuși, inginerul asculta nemișcat, cu urechea atentă, cu privirea cufundată în abis, cu răsuflarea oprită.

Marinarul se apropie atunci de el și atingându-i brațul îi spuse:

— Domnule Smith!

— Ce dorești, prietene? răspuse inginerul, ca și când ar fi revenit dintr-o țară a visului.

— În curând se vor stinge torțele.

— Să mergem! spuse Cyrus Smith.

Micul grup părăsi caverna și începu să urce de-a lungul întunecosului canal. Top încheia grupul, mârâind din timp în timp. Urcușul fu cam greu. La jumătatea înălțimii acestei lungi scări de granit, pionierii se opriră câteva clipe în grotă superioară, care forma un fel de palier. Apoi reîncepură urcușul.

În curând se simți o adiere de aer proaspăt. Picăturile de apă, uscate prin evaporare, nu mai scânteiau pe pereți. Torțele fumegând începeau să pâlpâie tot mai slab. Aceea pe care o purta Nab se stinse. Pentru a nu se aventura în mijlocul beznei adânci trebuiau să se grăbească.

În clipa în care se stingeau și torța marinarului, Cyrus Smith și tovarășii săi ieșiră la lumina zilei. Era puțin înainte de ora patru.

CAPITOLUL XIX

Planul lui Cyrus Smith. Fațada Casei de Granit. Scara de frânghie. Visele lui Pencroff. Ierburile aromatice. O crescătorie naturală de iepuri.

Derivarea cursului apelor pentru nevoile noii locuințe.

Priveliștea din fața ferestrelor Casei de Granit.

A doua zi, la 22 mai, au fost începute lucrările pentru amenajarea locuinței celei noi. Adevărul e că pionierii erau grăbiți să părăsească vechiul lor Cămin, unde nu se simțeau prea în siguranță, și să se mute în această

locuință încăpătoare și sănătoasă, cioplită în plină stâncă, ferită de apele mării și de ploi.

Prima grijă a lui Cyrus Smith fu să stabilească precis spre ce punct al coastei dădea fațada Casei de Granit. Pentru aceasta, se îndreptă spre plaja de la poalele uriașului perete, căutând locul unde căzuse în ajun târnăcopul din mâinile lui Gédéon Spilett. De buna seamă, unealta căzuse perpendicular și nu-i rămânea decât s-o găsească, pentru a afla locul unde fusese străpuns granitul.

Nu-i fu greu să găsească târnăcopul și, uitându-se drept în sus, deasupra punctului unde se înfipsese unealta în nisip, la vreo optzeci de picioare deasupra țărmului, se vedea într-adevăr mica ferestruică, făcută cu atâta caznă cu o zi înaintea. Câțiva porumbei de stâncă intrau și ieșeau prin această îngustă deschizătură. Parcă pentru ei fusese descoperită Casa de Granit!

Inginerul își pusese în gând să despartă caverna, în dreapta, în mai multe camere, cu un coridor la intrare. Pentru a le lumina, întreprinzătorul inginer socotea să facă cinci ferestre și o ușă în peretele din față. Pencroff era de acord cu cele cinci ferestre, dar nu înțelegea pentru ce trebuie ușă, întrucât intrarea prin care pătrunseseră ei oferea o scară naturală, cu ajutorul căreia ar fi fost întotdeauna ușor să pătrunzi în Casa de Granit,

— Prietene, îi spuse Cyrus Smith, dacă nouă ne este ușor să intrăm în locuință prin canal, atunci va fi ușor și pentru alții să facă același lucru. Eu socot, dimpotrivă, să închid această intrare în așa fel încât să nu mai poată pătrunde nimeni pe acolo. Ba, mai mult chiar, dacă va fi nevoie o s-o astupăm astfel, încât să nu se mai cunoască. Cum? Printr-un stăvilă de stânci, care să ridice nivelul apei deasupra deschizăturii.

— Și pe unde vom intra? întrebă marinarul.

— Pe o scară exterioară, răspuse Cyrus Smith. O scară de frânghie, care, odată retrasă, va face cu neputință intrarea vizitatorilor curioși în locuința noastră.

— Dar pentru ce atâtea măsuri de prevedere? zise Pencroff. Până acum animalele nu ni s-au părut atât de dușmănoase. Cât despre indigeni, insula noastră nu pare locuită!

— Ești sigur, Pencroff? întrebă inginerul, privindu-l,

— Bineînțeles că nu vom fi siguri de acest lucru, decât în momentul în care vom fi cercetat întreaga insulă, răspuse Pencroff.

— Iată adevărul! spuse Cyrus Smith. Noi nu cunoaștem insula decât în parte. Dar, în orice caz, chiar dacă nu avem dușmani în interior, ei pot veni dinafară, căci această regiune a Pacificului este destul de primejdioasă. E bine să fim pregătiți pentru orice eventualitate.

Cyrus Smith avea perfectă dreptate și Pencroff se pregăti să-i asculte ordinele, fără a discuta mai mult.

Fațada Casei de Granit avea să deschidă spre lumină cinci ferestre și o ușă, toate dând în „apartamentul” propriu-zis, apoi, o fereastră uriașă și câteva ferestruici, prin care să intre cât mai multă lumină sub minunata boltă

a sălii mari. Această fațadă, aflată la o înălțime de optzeci de picioare deasupra solului, era îndreptată spre est și soarele o mângâia de cum răsărea. Ea se întindea pe partea falezei cuprinsă între ieșitură de la revărsarea râului Mercy și grămada de stânci care formau Căminul. Poziția era prielnică, prin faptul că vânturile aspre dinspre nord-est nu o loveau direct, ea fiind apărată de ieșitura stâncii. De altfel, în așteptarea cercevelor pentru ferestre, inginerul avea de gând să astupe deschizăturile cu obloane groase, prin care să nu treacă nici ploaia, nici vântul, și pe care la nevoie le-ar fi putut camufla perfect.

Deci, primul lucru ce trebuia făcut erau deschizăturile. Târănăcopul ar fi lucrat prea încet. Granitul este prea dur. Or, se știe că Cyrus Smith era omul mijloacelor rapide. El mai avea o cantitate de nitroglicerină, pe care o întrebuința cu folos. Efectul substanței explozive fu atât de bine localizat, încât granitul se sfărâmă exact în locurile alese de inginer. Apoi, cu ajutorul târnăcopului, se dădu ferestrelor și ferestruicilor o formă ogivală și, câteva zile după începerea lucrărilor, Casa de Granit era luminată din plin de razele soarelui, care pătrundeau până în colțurile cele mai tănuite.

Planul lui Cyrus Smith prevedea ca apartamentul să fie împărțit în cinci camere cu vederea la mare: la dreapta, va fi un vestibul, la ușa căruia se va opri scara, vor urma o bucătărie și o sufragerie uriașă, apoi un dormitor, tot atât de mare și, în sfârșit, o „cameră de musafiri” cerută de Pencroff, lângă sala cea mare.

Aceste camere sau mai bine zis acest șir de camere, care formau apartamentul Casei de Granit, nu aveau să ocupe toată lărgimea cavității. Ele urmau să dea într-un coridor, la capătul căruia va fi o magazie lungă și încăpătoare pentru unelte, alimente și alte rezerve. Toate produsele insulei, atât ale florei, cât și ale faunei, vor putea fi păstrate acolo în bune condiții, cu totul ferite de umezeală. Spațiul nu lipsea și fiecare obiect își va avea locul său. Afară de aceasta, pionierii mai aveau mica grotă, așezată deasupra cavernei, pe care o puteau folosi ca un fel de pod al locuinței.

Planul, odată făcut, nu mai aveau decât să-l pună în aplicare. Minerii se transformară din nou în cărămidari; apoi, cărămizile fură aduse și așezate la poalele Casei de Granit.

Până atunci, Cyrus Sniith și tovarășii săi nu pătrunseseră în cavernă decât prin vechiul canal dinspre lac. Dar acest drum silea să facă un ocol foarte mare, pentru că erau nevoiți să se cațere pe platoul Grande-Vue, făcând un înconjur de-a lungul malului râului, apoi să coboare prin tunelul lung, socotind tot atâta timp pentru întoarcere, și aceasta însemna și oboseală, și vreme pierdută. Cyrus Smith hotărî să înceapă cât mai repede confecționarea unei scări trainice de frânghie, care, odată retrasă în interior, nu va mai îngădui nimănui să pătrundă în Casa de Granit.

Scara fu împletită cu multă atenție de mâinile îndemânate ale lui Pencroff. Treptele scării fură cioplite din crengile ușoare și rezistente ale cedrului roșu, iar frânghia ce lega pe ambele părți aceste crengi de cedru fu confecționată dintr-o trestie specială numită „curry”.

Mai împletiră și alte frânghii din fibre vegetale și cu ajutorul lor instalară un fel de macara simplă, în fața ușii. În felul acesta, ridicară cu ușurință cărămizile până la înălțimea Casei de Granit. Urcarea materialelor până la optzeci de picioare deasupra solului fiind astfel ușurată, ei începură de îndată amenajarea propriu-zisă a interiorului locuinței. Nu duceau lipsă de var și câteva mii de cărămizi așteptau să fie întrebuințate. Schelăria pereților despărțitori, foarte rudimentară, nu fu greu de făcut și, într-un timp record, după planul inginerului, apartamentul fu împărțit în camere și magazine.

Diferitele lucrări se desfășurau repede, sub directa îndrumare a inginerului, care nu stătea degeaba, ci mânuia el însuși ciocanul și mistria. Cyrus Smith cunoștea toate meseriile și dădea un exemplu bun harnicilor și pricepuților săi tovarăși. Se muncea cu încredere și voie bună. Pencroff, rând pe rând dulgher, frânghier, zidar, cu veșnicele sale glume, care îi înveseleau pe toți, și cu încrederea sa absolută în inginer, pe oare îl socotea în stare să facă orice, vedea depășite toate greutatea vieții de pionier. Atât problema îmbrăcăminte, cât și a încălțăminte, problemă gravă, aceea a iluminatului în serile de iarnă, a valorificării părților fertile ale insulei, cât și a transformării florei sălbatice într-una dirijată de mâna omului, toate se păreau ușor de rezolvat de Cyrus Smith și era sigur că totul va fi făcut.

El visa râuri canalizate, care să înlesnească transportul bogățiilor solului, exploatare de mine și cariere, mașini deservind toate ramurile industriei și se gândea chiar la o cale ferată, a cărei rețea să împânzească într-o bună zi întreaga insulă Lincoln.

Inginerul îl lăsa să vorbească și nu-i tăia avântul cu care acestuia îi plăcea să înflorească lucrurile. El cunoștea puterea încrederii. Zâmbea când îl auzea vorbind și ascundea propriile sale griji pe care i le oferea viitorul.

Într-adevăr, era îndreptățit să creadă că în această parte a Pacificului, care se afla în afara drumului parcurs de corăbii, ei nu vor fi salvați niciodată. Pionierii nu se puteau deci bizui decât pe ei înșiși. Insula Lincoln era așezată la o distanță atât de mare de alte țărmuri, încât ar fi fost cât se poate de primejdios pentru ei să se aventureze în larg pe un vas care, construit cu mijloacele pe care le aveau, nu putea fi decât șubred.

Dar Pencroff era de părere că ei depășiseră cu mult pe Robinsonii de odinioară, care așteptau ca toate să capete dezlegare doar printr-o minune.

Și, într-adevăr, ei aveau foarte multe cunoștințe, și omul care știe reușește și acolo unde alții ar lăncezi și ar pieri inevitabil. În cursul acestor lucrări se distinse Harbert. Era inteligent și muncitor; înțelegea repede, lucra bine și Cyrus Smith se simțea din ce în ce mai legat sufletește de acest copil. La rândul său, Harbert îl iubea și-l respecta pe inginer, iar Pencroff, care observase totul, se bucura.

Nab era tot Nab! El era ceea ce fusese totdeauna: curajul, zelul și devotamentul în persoană. Și el, ca și Pencroff, avea o mare încredere în inginer.

Cât despre Gédéon Spilett, nici el nu se da înapoi de la muncă; și nu era chiar cel mai neîndemânatic, spre marea mirare a marinarului. Pencroff se

minuna că ziaristul nu era numai ager la minte, dar știa și să lucreze când era nevoie.

Scara fu instalată în ziua de 28 mai. Ea avea nu mai puțin de o sută de trepte și Cyrus Smith, folosind o ieșitură a falezei, așezată la mijlocul drumului, pe distanța de optzeci de picioare în înălțime, fixă prima parte a scării de această ieșitură, iar de aici încolo fixară partea a doua. În felul acesta, urcușul deveni mult mai ușor. De altfel, Cyrus Smith se gândea ca mai târziu să instaleze un ascensor hidraulic, ca să evite oboseala și pierderea de vreme a locuitorilor Casei de Granit.

Pionierii se obișnuiră repede cu scara: erau destul de sprinteni, iar Pencroff, ca un brav marinar, deprins să se cațere pe catarge, îi învăța cum s-o folosească. Dar ce era de făcut cu Top? Bietul animal, cu cele patru labe ale sale, nu era apt pentru un astfel de exercițiu. Pencroff se dovedi însă un maestru atât de sânguincios, încât și Top învăță să se urce pe scară, așa cum fac câinii la circ. Nu se poate ști dacă marinarul era mândru de elevul său. Însă de nenumărate ori Pencroff urcă scara, ducându-l în spinare, ceea ce-i prindea foarte bine lui Top.

În toiul acestor lucrări care meraseră atât de repede, se îngrijiră și de problema hranei, căci se apropia iarna. În fiecare zi, reporterul și Harbert, în seama cărora rămăsese aprovizionarea coloniei, își petreceau câteva ceasuri vânând. Deocamdată, ei nu colindau decât pădurea Jacamarului, în stânga râului, căci, din lipsă de barcă și de pod, râul Mercy încă nu putuse fi trecut. Uriașele păduri, cărora li se dăduse numele de Far-West, rămăseseră neexplorate. Dar pădurea Jacamarului era destul de bogată în vânat; cangurii și porcii mistreți se găseau aici în mare număr, iar bilele ghintuite la un capăt, arcurile și săgețile vânătorilor făceau minuni. Mai mult încă, Harbert descoperi spre sud-vest o crescătorie naturală de iepuri, un fel de luncă puțin umedă, unde creșteau sălcii și ierburi aromatice, care îmbălsămau aerul și care plac rozătoarelor. Reporterul socoti că, de vreme ce aceste plante sunt o hrană pentru iepuri, ar fi de mirare ca ei să lipsească. Până una alta, Harbert făcu o mare provizie de plante medicinale și când Pencroff îl întrebă la ce servește această recoltă, tânărul îi răspunse:

— Ca să ne tratăm cu ele, când vom fi bolnavi.

— Dar de ce să fim bolnavi, dacă tot nu există doctori în insulă? răspunse Pencroff serios.

Argumentul acesta rămase fără răspuns, dar tânărul continuă să adune ierburi, care erau bine venite la Casa de Granit, cu atât mai mult, cu cât descoperi și o plantă asemănătoare ceaiului.

În sfârșit, într-o bună zi, după multă căutare, cei doi vânători descoperiră sălașul iepurilor. Pământul era sfredelit ca o strecurătoare.

— Vizuini! strigă Harbert.

— Văd, răspunse reporterul.

— Să fie oare locuite?

— Asta rămâne de văzut.

Răspunsul veni repede. Într-o clipă, câteva sute de mici animale, care

semănau cu iepurii, începură să alerge în toate direcțiile atât de repede, încât Top nu fu în stare să le ajungă. Câinele și vânătorii alergară cât putură, dar micile rozătoare le scăpară. Reporterul era însă hotărât să nu se lase până ce nu va prinde cel puțin vreo șase iepuri. Deocamdată, ei erau destinați cămării de provizii, dar se gândea să și domesticească alții mai târziu. Dacă ar fi avut câteva lațuri întinse la intrarea vizuinilor, ce ușor i-ar fi prins! Dar deocamdată nu aveau nici lațuri, nici cu ce să le facă. Se mulțumiră să scotocească fiecare vizuină cu un băț și să încerce să aștepte cu răbdare, doar, doar vor lovi vreun iepure.

În sfârșit, după o oră de cotrobăială, izbutiră să pună mâna pe patru rozătoare. Erau niște iepuri, care semănau cu frații lor din Europa și care erau cunoscuți îndeobște sub numele de „iepurii americani”.

Rezultatul vânătorii fu adus la Casa de Granit și servit la cină. Locuitorii vizuinilor nu erau de disprețuit, fiind cât se poate de gustoși. Coloniștii noștri găsiră acum un izvor nesecat de aprovizionare.

În ziua de 31 mai, zidurile despărțitoare erau gata. Le rămăseseră doar să mobileze camerele, lucru pe care aveau să-l facă în lungile zile de iarnă. În camera care servea de bucătărie, ei amenajară o vatră. Coșul dădu mult de lucru coșarilor improvizați. Cyrus Smith găsi că lucrul cel mai simplu era să-l facă din teracotă. Fiindcă nu era cu putință să-l tragă până la platoul superior, făcură o gaură în granit deasupra ferestrei de la bucătărie și în această deschizătură îmbucară coșul ca un simplu burlan. Se așteptau ei ca acest coș să fumege când va bate vântul de la est, dar aceasta nu se întâmpla prea des, așa că n-aveau încotro și Nab bucătarul nu se sinchisea de acest lucru.

Când aranjarea camerelor fu gata, inginerul se apucă să astupe intrarea exterioară a fostului canal, care știm că dădea pe malul lacului. Ei rostogoliră bucăți de stâncă în fața deschizăturii și le cimentară bine. Dorința inginerului de a îneca această intrare sub apele lacului nu putea fi încă îndeplinită; totuși se mulțumi să o ascundă cu ierburi, arbuști și bălării, pe care le plantară între crăpăturile stâncilor și care aveau să crească în primăvară.

Se folosi însă de canal, pentru a aduce la noua locuință un mic șuvoi de apă dulce și, astfel, Casa de Granit primea în fiecare zi o sută, până la o sută douăzeci de litri de apă limpede și curată de izvor, de care nu avea să ducă lipsă niciodată,

În sfârșit, totul fu gata. Era și timpul, căci vremea începuse să se strice. În așteptarea geamurilor pe care aveau să le fabrice, inginerul făcu niște obloane groase, care închideau ferestrele fațadei. Gédéon Spilett împodobise foarte frumos ferestrele casei lor cu flori și plante.

Locuitorii acestei case sănătoase și sigure aveau de ce să fie mulțumiți. Ferestrele ofereau privirilor un orizont nesfârșit de larg, cuprins între capurile celor două Mandibule, la nord, și capul Ghearei, la sud, iar în fața lor se întindea priveliștea minunată a golfului Uniunii. Da, pionierii aveau de ce să fie mulțumiți și Pencroff nu contenea laudându-și „apartamentul de la etajul cinci”.

CAPITOLUL XX

Anotimpul ploilor. Problema îmbrăcămintei. O vânătoare de foci. Fabricarea lumânărilor. Se amenajează interiorul Casei de Granit. Cele două podețe. O vizită la bancul de stridii. Ce găsește Harbert în buzunarul său.

O dată cu luna iunie începu și iarna. Această lună corespunde cu luna decembrie din emisfera boreală. Ploile și vijeliile nu mai conteneau. Acum, locuitorii Casei de Granit erau în măsură să prețuiască și mai mult foloasele unei locuințe în stare să-i apere de intemperii. Căminul ar fi constituit un adăpost șubred împotriva iernii și afară de aceasta putea să fie inundat de fluxuri. Cyrus Smith luă chiar oarecari măsuri pentru a pune la adăpost fierăria și cuptoarele pe care și le instalaseră acolo.

În tot cursul lunii iunie ei făcură diferite lucrări, fără a neglija însă vânătoria și pescuitul, așa încât rezervele cămării erau tot mai îmbelșugate. Pencroff își propusese să meșterească în timpul liber niște capcane, de pe urma cărora urmau să tragă mari foloase. Pentru iepuri făcuse câteva lațuri din fibre trainice și nu era zi în care să nu prindă câțiva. Nab nu prididea să afume și să pună în saramură diferite cărnuri, care se păstrau astfel foarte bine.

Începură să discute foarte serios problema îmbrăcămintei. Pionierii nu aveau alte veșminte decât acelea pe care le purtau în clipa în care balonul îi azvârlise pe insulă. Acestea erau haine destul de călduroase și trainice, pe care le întreținuseră cât se poate de bine, ca și rufăria lor, de altfel, dar care vor trebui odată înlocuite, mai ales că pe o iarnă aspră nu puteau să le țină prea cald.

Deocamdată, imaginația lui Cyrus Smith nu putea schimba situația. El făcuse față nevoilor mai grabnice, clădise casa, se ocupase de aprovizionarea și păstrarea alimentelor, dar frigul avea să-l surprindă înainte ca problema îmbrăcămintei să fie rezolvată.

Trebuiau deci să se resemneze și să petreacă această primă iarnă cum vor putea. La primăvară aveau să înceapă o vânătoare de mufloni, a căror prezență fusese semnalată cu prilejul explorării muntelui Franklin; din lâna lor, inginerul va ști desigur să facă stofe călduroase și trainice... Cum? Se va gândi el...

— Atunci nu avem altceva de făcut decât să mai stăm pe lângă vatră la Casa de Granit, spuse Pencroff. Dispunem de combustibil din belșug și nu avem nici un motiv să facem economie.

— De altfel, — adăugă Gédéon Spilett, — insula Lincoln nu se află la o latitudine prea înaltă, așa încât, după toate probabilitățile, iernile nu pot fi prea grele. Nu ne-ai spus, Cyrus, că paralela treizeci și cinci corespunde cu cea a Spaniei în emisfera cealaltă?

— Desigur, — răspunse inginerul, — dar și în Spania sunt ierni foarte grele! Și acolo ninge și îngheață. Tot la fel și insula Lincoln poate să treacă prin asemenea încercări. Totuși, fiind o insulă, sper că clima va fi mai blândă.

— Și de ce, domnule Cyrus? întrebă Harbert.

— Pentru că marea, copilul meu, poate fi considerată ca un imens rezervor în care se înmagazinează căldura verii. Iarna, ea restituie această căldură, ceea ce asigură regiunilor învecinate cu oceanul o temperatură mijlocie, mai puțin urcată vara, dar mai puțin scăzută iarna.

— Cum o fi, o să vedem noi, răspunse Pencroff. Deocamdată, un lucru este sigur, că zilele sunt scurte și nopțile lungi. Ce-ar fi dacă ne-am îngriji puțin și de problema iluminatului?

— Nimic mai ușor, răspunse Cyrus Smith.

— De discutat? întrebă marinarul.

— De rezolvat.

— Când? Cum?

— Măine vom organiza o vânătoare de foci.

— Vom avea lumânări de seu?

— Ba nu, Pencroff, lumânări de spermanțet. Acesta era proiectul inginerului, proiect ușor de înfăptuit, deoarece avea la îndemână calciu și acid sulfuric, iar grăsimea va fi furnizată de amfibiile insulei.

Această convorbire avu loc în ziua de 4 iunie și, fiindcă era duminică, hotărârea cu toții să se odihnească. Toate lucrările fură amânate.

A doua zi, la 5 iunie, pe o vreme destul de mohorâtă, se îndreptară spre insula cea mică. Trecură din nou canalul prin vad în timpul refluxului și hotărârea ca într-un viitor destul de apropiat să construiască o bărcuță, cu ajutorul căreia să navigheze și pe râul Mercy, când vor porni în primele zile cu vreme bună să exploreze sud-vestul insulei.

Focile erau numeroase și vânătorii, înarmați cu ciomegele lor ghintuite, răpuseră vreo șase dintre ele. Nab și Pencroff le jupuiră, apoi cărară la Casa de Granit numai grăsimea și pielea lor, urmând ca din această piele să-și facă încălțăminte trainică, iar cele trei sute de livre de grăsime să le întrebuițeze numai la fabricarea lumânărilor.

Operația fu cât se poate de simplă și, cu toate că rezultatul ei nu se dovedi chiar desăvârșit, ele putură totuși să fie folosite. Întreaga muncă se termină în douăzeci și patru de ore. Feștilele fură făcute din fibre vegetale. Ele nu erau atât de bune ca cele muiate în acid boric, care se consumă în întregime când ard, dar așa cum erau, aceste lumânări fură bine venite în lungile serii de iarnă.

Luna următoare nu duseră lipsă de lucru în noul adăpost. Tâmplarii munciră de zor; ei aduseră îmbunătățiri uneltelor care erau încă foarte primitive și fabricară altele noi.

Făcură chiar și foarfeci, cu ajutorul cărora pionierii izbutiră, în sfârșit, să își taie părul și să-și potrivească barba, dacă de ras încă nu putea fi vorba. Harbert și Nab nu aveau grija bărbieritului, dar ceilalți le crescuseră niște bărbi atât de țepoase, încât foarfecii erau cât se poate de bineveniți.

Mai multă muncă a cerut confecționarea unui ferăstrău de mână, dar până la urmă tot au izbutit să obțină o unealtă, care, mănuită cu putere, le îngădui să taie lemne. Reușiră astfel să facă mese, scaune și dulapuri, cu care mobilară principalele camere, apoi făcură și paturi cu saltele de iarbă uscată. Bucătăria, cu polițe pe care se înșirau vasele de pământ ars, mașina de gătit din cărămizi și spălătorul, avea o înfățișare foarte frumoasă, iar Nab își îndeplinea funcțiunile de bucătar cu gravitatea unui chimist în laboratorul său.

Dar, în curând, în locul tâmplarilor, intrară în acțiune dulgherii. Noua albie de revărsare, croită cu ajutorul explozivului, impunea construirea a două podețe: unul pe platoul Grande-Vue, al doilea chiar pe țărm. Într-adevăr, apele își făceau acum drum, tăind de-a curmezișul platoul și plaja, astfel că se găseau în calea coloniștilor când aceștia voiau să pornească spre nordul insulei. Ar fi putut ei să ia un alt drum, dar acesta i-ar fi silit să facă un ocol foarte mare, apucând-o spre vest, până la izvoarele Pârâului Roșu. Lucrul cel mai simplu era deci să construiască două podețe de trecere, de vreo douăzeci și cinci de picioare lungime, pe platou și pe plajă. Așezară doar câteva trunchiuri de copaci cioplite cu securea și în câteva zile podețele erau gata.

Nab și Pencroff le și folosiră, făcând câteva drumuri până la bancul de stridii descoperit lângă dune, de unde aduseră într-un cărucior rudimentar, care înlocuise vechea brancardă, ce nu era chiar atât de ușor de mănuit, câteva mii de stridii, pe care le aclimatizară foarte repede printre adânciturile stâncilor care alcătuiau adevărate parcuri naturale la revărsarea râului Mercy. Aceste stridii erau de calitate foarte bună și pionierii le mâncară cu multă plăcere.

După cum se vede, insula Lincoln, deși explorată numai în mică parte, reușea să mulțumească aproape toate nevoile locuitorilor ei și, fără îndoială că, cercetând-o până în colțurile ei cele mai depărtate, în întreaga regiune împădurită, care se întindea de la râul Mercy până la promontoriul Reptilei, aveau să descopere și alte comori.

De un singur lucru duceau încă mare lipsă. Hrana azotată nu le lipsea, și nici produsele vegetale necesare pentru a cumpăta consumarea acesteia. De asemenea, din niște rădăcini supuse fermentației, ei își procuraseră o băutură puțin acidulată, asemănătoare cu berea și desigur mai plăcută decât apa. Fabricaseră chiar zahăr, fără trestie de zahăr și fără sfeclă, culegând sucul care țâșnea din copacul zis „acer saccharinum”; din niște ierburi găsite în crescătoria de iepuri izbutiseră să fabrice un ceai foarte bun, în sfârșit, aveau la îndemână multă sare, singurul produs mineral de care nu se puteau lipsi în alimentație... totuși, de un singur lucru duceau încă mare lipsă: pâinea, pâinea le lipsea grozav.

Poate că mai târziu, pionierii noștri aveau să izbutească să înlocuiască acest aliment printr-unul de valoare egală, cum ar fi făina de „sagu” sau făina arborelui de pâine; s-ar fi putut ca acești prețioși arbori să se găsească în pădurile de la sud, dar încă nu dăduseră de ei.

O întâmplare însă le veni în ajutor. Cyrus Smith, cu toată inteligența sa, cu toată iscusința sa, n-ar fi fost niciodată în stare să le pună la îndemână ceea ce a găsit Harbert într-o zi în căptușeala hainei sale, pe care încerca s-o cârpească.

În ziua aceea ploua cu găleata. Pionierii stăteau cu toții în sala mare a Casei de Granit, când, deodată, tânărul strigă:

— Priviți, domnule Cyrus, un bob de grâu! Și arată tovarășilor săi un bob, un singur bob, care căzuse din buzunarul său găurit în căptușeala vestei...

Cum de se găsea acest grăunte în căptușeala hainei lui Harbert? La Richmond, tânărul creștea câțiva porumbei, pe care îi dăruise Pencroff, și îi hrănea cu grâu.

— Un bob de grâu?! se repezi la el inginerul.

— Da, domnule Cyrus, dar numai unul, unul singur!

— Ei, băiete! strigă Pencroff zâmbind. Mare lucru! Ce vrei să facem cu un singur bob?

— Vom face pâine, răspunse Cyrus Smith.

— Pâine, prăjituri! zise marinarul. Asta-i bună!

— Mă tem că n-o să ne îndopăm prea curând cu pâinea ce-o poate da acest bob! Zise Harbert, care nu dădea decât foarte puțină importanță descoperirii sale. Se pregătea să arunce bobul, dar Cyrus Smith îl luă, îl cercetă și recunoscă că este în stare bună, apoi privindu-l pe marinar drept în ochi, îl întreabă liniștit:

— Pencroff, știi câte spice poate să producă un bob de grâu?

— Cred că unul! răspunse marinarul mirat de această întrebare.

— Zece, Pencroff. Și știi câte boabe se găsesc într-un spic?

— Pe legea mea, nu!

— În medie, optzeci, spuse Cyrus Smith. Deci, dacă semănăm bobul, vom avea la prima recoltă opt sute de grăunțe, care vor produce la a doua șase sute patruzeci de mii, la a treia cinci sute douăsprezece milioane, iar la a patra mai bine de patru sute de miliarde de boabe. Iată socoteala!

Tovarășii lui Cyrus Smith ascultau în tăcere. Cifrele acestea îi uluiau. Totuși, ele erau exacte.

— Da, dragii mei, continuă inginerul. Acestea sunt progresele geometrice ale naturii îmbelșugate. Și această înmulțire a bobului de grâu e neînsemnată față de înmulțirea macului sau a tutunului. Dacă aceste plante nu ar fi distruse din când în când, stăvilindu-se înmulțirea lor, ar acoperi tot globul pământesc.

Dar inginerul nu terminase cu întrebările.

— Și acuma, Pencroff, urmă el, știi câte banițe înseamnă patru sute de miliarde de grăunțe?

— Nu, răspunse marinarul, dar ceea ce știu e că sunt un prost!

— Ei bine, află că mai mult de trei milioane de banițe.

— Trei milioane! strigă Pencroff.

— Trei milioane.

— În patru ani?

— În patru ani! răspunse Cyrus Smith. Și chiar în doi ani; dacă lucrurile merg bine, vom putea să obținem în această climă două recolte pe an.

Ca de obicei, când voia să-și arate bucuria, Pencroff izbucni și de data aceasta în urale puternice.

— Așa că tu, adăugă inginerul, adresându-se lui Harbert, ai făcut o descoperire foarte importantă pentru noi. În împrejurările în care ne aflăm, totul, dragii mei, totul poate să ne folosească. Vă rog să nu uitați acest lucru.

— Nu, domnule Cyrus, nu vom uita, răspunse Pencroff, și dacă voi găsi vreodată vreun grăunte de tutun, care se înmulțește atât de uluitor, vă asigur că n-am să-l arunc. Și acuma ce avem de făcut?

— Acum, să semănăm acest bob, se grăbi Harbert să spună.

— Da, adăugă Gédéon Spilett, — hai să-l punem în pământ și încă dându-i toate onorurile, căci în el se află viitoarele noastre recolte.

— Numai să încolțească! spuse marinarul.

— Va încolți, răspunse Cyrus Smith.

Era în 20 iunie. Tocmai timpul potrivit ca să semene acest unic și prețios bob de grâu. La început, s-au gândit să-l pună într-un ghiveci, dar după o mai adâncă chibzuință, se hotărâră să-l încredințeze naturii, îngropându-l în pământ, ceea ce făcură chiar în aceeași zi, luând toate măsurile pentru ca operația să izbutească.

Deoarece vremea se mai înseninase, s-au urcat pe platou, unde au căutat un loc potrivit, care să fie ferit de vânt, dar încălzit de razele soarelui de amiază. S-au apucat să curețe și să plivească „ogorul”, alungând sau strivind toate insectele sau larvele care ar fi putut primejdui dezvoltarea bobului de grâu. Apoi, cu multă grijă, au așternut un strat de pământ gras, amestecat cu var. Mai făcură și un mic gard și abia după toate acestea au sădit unicul bob de grâu în pământul reavăn.

Văzându-i, îți făcea impresia că pionierii noștri puneau piatra fundamentală a unei clădiri. Pencroff își aminti de ziua în care aprinsese cu atâta grijă ultimul lor chibrit. Dar de data aceasta, lucrul era mult mai important. Într-adevăr, oricând întreprinzătorii noștri pionieri ar fi izbutii să-și facă rost de foc printr-un mijloc oarecare, dar nici o putere omenească nu ar fi putut înlocui acest bob de grâu, dacă, din nenorocire, el ar fi pierit!

CAPITOLUL XXI

Câteva grade sub zero. Explorarea părții mlăștinoase din sud-estul insulei. Vulpile. Vedere spre mare. Se vorbește de Viitorul Oceanului Pacific. Munca neîncetată a infuzorilor. Viitorul globului pământesc. Vânătoarea. Mlaștina rațelor sălbaticе.

Din clipa în care a fost semănat bobul de grâu, nu trecea nici o zi fără ca Pencroff să nu viziteze ceea ce numea el foarte serios „lanul de grâu”. Și vai de insectele care se abăteau pe acolo! Nici o milă pentru ele!

Pe la sfârșitul lui iunie, după niște ploi care nu se mai terminau, timpul se răci simțitor și în ziua de 29 un termometru Fahrenheit ar fi înregistrat desigur douăzeci de grade deasupra lui zero 6°,67 centig. sub zero).

A doua zi, la 30 iunie, dată care corespunde cu 31 decembrie din emisfera boreală, cădea într-o vineri, Nab făcu observația că anul se sfârșește cu o zi urâtă; dar Pencroff îi răspunse că cel următor va începe cu una frumoasă, ceea ce e mai bine.

În orice caz, anul începu cu un ger năprasnic. La gura râului Mercy se adunară sloiuri și curând gheața se întinse pe toată suprafața lacului.

Provizia de combustibil trebui să fie reînnoită de câteva ori. Pencroff, încă înainte de îngheț, cărase mult lemn în magazie, folosind curentul neobosit al râului, care le împingea pluta. La acest combustibil, datorit din belșug de pădure, adăugară câteva transporturi de cărbuni, aduși de la poalele muntelui Franklin. Când temperatura scăzu până la minus 13°, căldura puternică a cărbunelui fu binevenită. Clădiseră și a doua vatră, în sufragerie, unde își vedeau acum toți de lucru.

În timpul gerului, Cyrus Smith fu foarte mulțumit de ideea pe care o avusese, aducând de la lacul Grant la Casa de Granit un mic șuvoi de apă, care se strecura pe sub ghețuri și, trecând prin vechiul canal, ajungea la rezervorul pe care-l amenajaseră înăuntru, lângă magazie.

În epoca aceea, timpul fiind foarte uscat, pionierii se îmbrăcară cât mai călduros și hotărâră să sacrifice o zi explorând partea insulei cuprinsă între sudul râului Mercy și capul Ghearei. Acolo se afla un ținut mlăștinos destul de întins, unde probabil că era din belșug vânat cu pene.

Pentru a ajunge în acest ținut, trebuiau să străbată opt până la nouă mile la dus și tot atâtea la întors. După calculele, lor le-ar fi trebuit o zi întreagă. Și cum era vorba de explorarea unei părți necunoscute a insulei, se hotărâră să meargă cu toții. Astfel, în zorii zilei de 5 iulie, Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Nab și Pencroff, înarmați cu ciomege, lațuri, arcuri, săgeți și încărcăți cu provizii, părăsiră Casa de Granit, însoțiți de Top, care zburda tot timpul înaintea lor.

Luară calea cea mai scurtă, trecând râul Mercy pe gheață.

— Dar, observă pe bună dreptate reporterul, care călca cu băgare de seamă, gheața aceasta nu poate înlocui un pod serios!

Așadar, și construirea unui pod „serios” fu trecută pe lista lucrărilor viitoare.

Pentru prima oară, pionierii pășeau pe malul drept al râului Mercy, aventurându-se în mijlocul minunatelor conifere uriașe, acoperite de zăpadă.

Dar nu făcuseră nici o jumătate de milă, când dintr-un desiș se ivi o familie de patrupeze care își alesese acolo domiciliul și care fusese pusă pe fugă de lătratul lui Top.

— Ah, parcă ar fi vulpi! strigă Harbert, când le văzu fugind.

Erau vulpi, dar niște vulpi foarte mari, care scoteau alt fel de lătrat, de care Top se sperie. Câinele se opri din goană, astfel că animalele avură răgaz să se facă nevăzute.

Top avea și de ce să fie mirat. El nu cunoștea zoologia! Dar după lătratul lor, Harbert recunoscuse aceste vulpi cenușii-roșcate, cu coada neagră și cu smoc alb în vârf, amintindu-și că trăiesc în Chili, în insulele Maluine și în toate ținuturile americane, străbătute de paralelele 30-40. Lui Harbert îi păru rău că Top nu prinsese una din ele.

— Sunt bune de mâncat? întrebă Pencroff care nu considera fauna insulei decât din acest punct de vedere.

— Nu, răspunse Harbert, dar zoologii n-au stabilit încă dacă pupila acestor vulpi este diurna sau nocturnă și dacă ar trebui să fie clasificate în familia câinelui sau în alta.

Cyrus Smith zâmbi la auzul observațiilor făcute de băiat, observații care dovedeau multă seriozitate, în ceea ce-l privea pe marinăr, de vreme ce aceste vulpi nu se puteau mânca, ele nu prezentau o importanță prea mare. Totuși, își exprimă părerea că atunci când curtea Casei de Granit va fi populată de păsări, vor trebui să ia măsuri împotriva unor vizite nocturne ale acestor primejdioase animale de pradă, lucru cu care fiecare fu de acord.

La ora opt dimineața, după ce ocoliseră capul Epavei, pionierii ajunseră pe o plajă întinsă, la marginea mării. Cerul era senin, cum se întâmplă de multe ori pe ger, dar, încălziți de drum, Cyrus Smith și tovarășii săi nu simțeau prea mult frigul. De altfel, vântul nu sufla, lucru care face mai suportabilă o temperatură scăzută. Soarele tocmai se înălța deasupra oceanului și discul său uriaș apărea la orizont! Dar, din păcate, razele lui nu încălzeau. Marea era liniștită și albastră ca un golf mediteranean când cerul e senin. Capul Ghearei se încovoia ca un iatagan cu vârful adus la vreo patru mile spre sud-est. În stânga, la capătul mlaștinei, se deslușea o mică ieșitură de pământ, pe care razele soarelui tocmai aruncau o dungă de foc. Fără îndoială că, în partea aceasta larg deschisă a golfului Uniunii și care nu era ocrotită nici măcar de un banc de nisip, vapoarele împinse de vânturile de est n-ar fi găsit adăpost. După liniștea mării, netulburată de nici un curent, după culoarea sa uniformă, nepătată de nici o nuanță gălbuie, în sfârșit, după lipsa oricărei stânci, își dăduseră seama că în aceste locuri oceanul era foarte adânc. În fund, spre apus, la vreo patru mile depărtare, se deslușeau contururile primilor copaci din pădurile Far-West. Ținutul semăna cu țărmul pustiu al vreunei insule din regiunile antarctice, năpădită de ghețuri. Pionierii se opriră pe țărm ca să ia masa. Aprinseră un foc de alge și de ierburi uscate și Nab pregăti gustări alcătuite din carne rece și din ceaiul ce-l luaseră cu ei.

În timp ce mâncau, examinau priveliștea din fața lor, care le arăta că în această parte pământul insulei Lincoln era într-adevăr sterp, contrastând cu regiunea dinspre apus. Aceasta îl făcu pe reporter să observe că dacă balonul i-ar fi lăsat din întâmplare la început pe această plajă, ei și-ar fi făcut desigur o părere cu totul greșită despre ținuturile unde se stabiliseră mai târziu.

— Cred chiar că n-am fi putut niciodată să atingem țărmul, răspunse inginerul, căci marea este adâncă și n-am fi întâlnit nici o stâncă de care să ne agățăm. În fața Casei de Granit, cel puțin, erau bancurile de nisip și o mică

insulă care ne-au mărit posibilitățile de salvare. Aici, însă, ne-ar fi înghițit marea!

— Ceea ce este ciudat, observă Gédéon Spilett, e că insula noastră, deși destul de mică, are un sol atât de variat. Această diversitate este de obicei o însușire a continentelor mai întinse. Partea apuseană a insulei Lincoln, atât de bogată și fertilă, seamănă cu golful Mexicului, iar țărmul de nord parcă se întinde de-a lungul unei mări arctice.

— Ai dreptate, dragă Spilett, răspunse Cyrus Smith, aceeași observație am făcut-o și eu. Această insulă este misterioasă atât în ce privește forma, cât și în diferitele aspecte naturale. Pare a fi o parte a unui continent, și m-ar mira să nu fi fost așa odinioară!

— Ce? Un continent în mijlocul Pacificului?! strigă Pencroff.

— De ce nu? răspunse Cyrus Smith. Nu mi se pare de loc de necrezut ca toate insulele de la suprafața acestui ocean să nu fie altceva decât creștetele unui continent, astăzi dispărut în fundul mării, dar care se ridica deasupra apelor în epoca preistorică.

— Ca altădată legendara Atlantida, murmură Harbert.

— Da, copilul meu... dacă vrem să credem că Atlantida a existat vreodată.

— Și insula Lincoln să fi făcut parte dintr-un astfel de continent? întrebă Pencroff.

— Mai mult ca sigur, răspunse Cyrus Smith. De altfel, acest fapt ar explica și mulțimea felurilor de produse pe care le întâlnim la fiecare pas.

— Și încă ceva: numărul mare de tot felul de animale care populează insula, spuse Harbert.

— Da, copilul meu, răspunse inginerul, tu îmi dai un argument nou în sprijinul presupunerii mele. Este adevărat! După câte am putut vedea până acum, pe această insulă trăiesc numeroase animale și, ce e mai ciudat, ele sunt de specii foarte diferite. Asta mă face să cred că insula Lincoln a făcut parte, odinioară, dintr-un mare continent care, încet, încet s-a scufundat în apele Pacificului.

— Așadar, într-o bună zi, răspunse Pencroff, care nu părea prea convins, și ceea ce a rămas din acest vechi continent ar putea să dispară, nemairămânând între America și Asia decât oceanul?

— Nu tocmai așa, răspunse Cyrus Smith, fiindcă se vor ridica noi continente, pe care miliarde de miliarde de animale microscopice le clădesc chiar în această clipă.

— Ce mai sunt și aceste animale? întrebă Pencroff.

— Infuzorii mărgelanului, răspunse Cyrus Smith. Ei au ridicat printr-o muncă neîntreruptă insula Clermont-Tonnerre și toate insulele coralifere ale Oceanului Pacific. Patruzeci și șapte de milioane de infuzori cântăresc cam cât un bob de grâu și totuși, cu sărurile marine pe care le absorb, cu elementele solide din apă pe care le asimilează, aceste ființe microscopice produc calcarul care, la rândul său, dă naștere unor uriașe straturi submarine, a căror soliditate se aseamănă cu a granitului. Pe vremuri, în primele timpuri

ale formării pământului, natura făcea aceste transformări cu ajutorul vulcanilor. Astăzi însă, vulcanii care mai acționează în interiorul globului sunt mai rari și mai puțin puternici. De aceea natura folosește la transformarea globului pământesc animalele microscopice de care am pomenit. După părerea mea, vor trece veacuri după veacuri, și generațiile de infuzori se vor succeda mereu, iar la un moment dat, în locul Pacificului se va ridica un continent întins, pe care alte generații de oameni îl vor civiliza.

— Dar asta durează! spuse Pencroff

— Natura nu se grăbește. Ea are timpul de partea ei! răspunse inginerul.

— Dar pentru ce să apară alte continente? întrebă Harbert. Doar actuala întindere a ținuturilor care pot fi populate ajung omenirii. Și natura nu face nimic de prisos.

— Ai dreptate Natura nu face nimic de prisos, îi răspunse inginerul, dar iată cum îmi explic eu lucrurile: savanții admit că într-o bună zi viața animală și vegetală nu va mai fi cu puțință pe glob din cauza răcirii lui. Punctul asupra căruia nu sunt de aceeași părere este cauza răcirii. Unii cred că această răcire se va datora scăderii temperaturii soarelui, care strălucește de atâtea milioane de ani, iar alții susțin că va surveni numai o dată cu stingerea focului din interiorul globului nostru, a cărei influență are mai multă însemnătate decât i se acordă. Ipoteza din urmă mi se pare cea mai întemeiată. Vă închipuiți ce are să se întâmple atunci? Zonele astăzi temperate vor fi atunci tot atât de puțin locuibile ca și regiunile polare. Oamenii și animalele se vor îndrepta spre latitudinile supuse direct influenței solare. Europa, Asia, America de Nord și America de Sud vor fi rând pe rând părăsite. Flora și fauna vor emigra spre ecuator, înspre țările centrale ale Americii și Africii, care ar putea deveni continentele cele mai populate. Popoarele din ținuturi veșnic înghețate vor găsi condițiile climaterice din regiunile polare cam pe malurile Mediteranei. Oare regiunile ecuatoriale nu ar reprezenta la un moment dat un spațiu neîndestulător pentru a adăposti și a hrăni omenirea întreagă? Și poate că natura, care prevede totul, a hotărât de pe acum să pună la ecuator bazele unui continent nou. Cum? Tocmai cu ajutorul infuzorilor. De multe ori m-am gândit la aceste lucruri, dragii mei, și cred cu tot dinadinsul că înfățișarea globului nostru va fi într-o bună zi schimbată în întregime, că, datorită apariției acestor continente noi, cele vechi vor fi acoperite de apele mărilor și, în cursul secolelor viitoare, noi Columbi vor descoperi insulele Chimboraco, Himalaia sau Mont-Blanc, rămășițe ale continentelor scufundate: America, Asia, Europa. Apoi, aceste noi continente vor deveni la rândul lor de nelocuit, căldura continuând să scadă, până când, într-o bună zi, globul va semăna cu un trup omenesc mort. Și viața va dispărea, poate nu definitiv, dar în orice caz, pentru o bucată de timp. Atunci, globul nostru se va odihni, refăcându-se pentru a învia într-o zi în condiții mai bune. Dar toate acestea, dragii mei, sunt încă taine pentru noi și, vorbind de munca infuzorilor, m-am lăsat târât prea departe, încercând să dezleg

enigmele viitorului¹.

— Dragul meu Cyrus, răspuse Gédéon Spilett, teoriile acestea sunt adevărate previziuni științifice și fără îndoială că se vor împlini odată.

— Toate bune și frumoase, spuse Pencroff, care era numai urechi, dar spuneți-mi, insula Lincoln de ce origine este? Oare și ea a fost ridicată de infuzori?

— Nu, Pencroff, insula aceasta este de origine pur vulcanică, îi răspuse Cyrus Smith.

— Atunci și ea poate să dispară într-o bună zi? Tot ce se poate.

— Nădăjduiesc că până atunci vom fi plecați de aci.

— Nu, liniștește-te, Pencroff, n-am chef să-mi petrec toată viața pe această insulă și cred că ne vom descurca până la urmă.

— Până una alta, răspuse Gédéon Spilett, să ne instalăm totuși ca pentru totdeauna. Lucrurile nu trebuiesc făcute pe jumătate.

Convorbirea se termină aici. Îndată după ce sfârșiră cu masa, pionierii își continuara explorarea, ajungând la marginea regiunii mlăștinoase. Insula se termina la sud-est cu o mlaștină de douăzeci de mile pătrate. Solul era alcătuit dintr-un nămol argilo-silicios, amestecat cu resturi vegetale. Ici, colo se întindeau, ca un covor gros, diferite plante verzi. Din loc în loc, băltoacele înghețate străluceau sub razele soarelui. Aceste rezerve de apă nu se datorau nici ploilor, nici vreunei inundații: ele proveneau fără îndoială chiar din pământ. Mai mult ca sigur că, în timpul căldurilor, regiunea era bântuită de friguri palustre.

Deasupra mlaștinii, acoperite de plante acvatice, zburau o mulțime de păsări, în rândurile cărora vânătorii de baltă ar fi făcut adevărat prăpăd. Rațe sălbatice, becaține, lișițe trăiau pe acolo în cârduri și, fiind prea puțin sperioase, nu era de loc greu să te apropii de ele.

Cu o singură încărcătură de alice, s-ar fi putut doborî zeci de asemenea zburătoare. Pionierii noștri trebuiră să se mulțumească să le vâneze cu săgețile. Prada era bineînțeleas mai puțin însemnată, dar săgețile, care țâșneau liniștite din arc, cel puțin nu speriau păsările, care la o singură detunătură de armă s-ar fi împrăștiat în toate părțile. Vânătorii se mulțumiră de astă dată să doboare vreo zece-douăsprezece rațe, cu pânțele albe cu o dungă cafenie, capul verde, aripile negre, dungate cu roșu și alb, și ciocul turtit. Aceste zburătoare, după cum stabili Harbert, făceau parte din specia cunoscută sub numele de „tadornes”. Top îi ajută cu multă dibăcie să vâneze aceste păsări, al căror nume avea să-l primească partea aceasta mlăștinoasă a insulei. Dispuneau aici de îmbelșugate rezerve de vânat, care urmau să fie

¹ Această teorie nu corespunde cu ultimele date ale științei moderne. După teoria cosmogonică a academicianului O. S. Schmidt, planetele și pământul s-au format acum câteva miliarde de ani prin reunirea unor particule reci și gaze, care se găseau atunci în preajma soarelui. Norul de particule era sub forma de disc turtit, din cauza rotației sale rapide în jurul soarelui. Pământul s-a încălzit ulterior, din cauza descompunerii radioactive a materialelor din particulele inițiale. Pământul își va continua miliarde și miliarde de ani drumul său în jurul soarelui, până ce acesta, după multe miliarde de ani, își va epuiza sursele energiei atomice, care sunt la originea căldurii și luminii sale. (N. R.)

cât mai bine folosite și de bună seamă că unele specii din aceste păsări puteau fi, dacă nu domesticite, cel puțin aclimatizate în apropierea lacului, pentru a le avea mai la îndemână.

Pe la ora cinci, Cyrus Smith și tovarășii săi făcură cale întoarsă, străbătând de astă dată bălțile Tadornelor și trecând pe ghețurile râului Mercy, iar la ora opt erau cu toții înapoi, la Casa de Granit.

CAPITOLUL XXII

Capcanele. Vulpile. Porcii sălbatici. Vântul își schimbă direcția. Viscolul. Coșurile. Geruri mari. Cristalizarea zahărului de arțar american. Puțul misterios. Se plănuiește altă explorare. O alice.

Gerul ținu până la 15 august, fără să depășească acel maximum de grade Fahrenheit, observat până atunci. Când atmosfera era liniștită, pionierii suportau cu ușurință această temperatură scăzută, dar când sufla câte un vânt rece, îmbrăcămintea lor ușoară nu-i apăra îndeajuns. Lui Pencroff îi părea rău că insula Lincoln nu este locuită de câteva familii de urși, în locul vulpilor și al focilor, a căror blană nu era prea călduroasă.

— Urșii, spunea el, sunt de obicei bine îmbrăcați, și nu mi-ar displace să iau cu împrumut de la vreunul din ei blana groasă pe care o poartă.

— Dar, răspunse Nab râzând, poate că urșii nu ar consimți să-ți împrumute haina lor, că nu-i prea știi filantropi din fire.

— Aș ști eu să-i silesc, Nab, aș ști eu, răspundea Pencroff cu un ton de superioritate.

Dar asemenea carnasiere uriașe nu existau pe insulă sau cel puțin nu se arătaseră până acum..

Totuși, Harbert, Pencroff și reporterul așezară câteva capcane pe platoul Grande-Vue și în jurul pădurii. După părerea marinarului, orice animal carnivor sau rozător, care ar cădea în capcană, era bine venit la Casa de Granit.

Aceste capcane erau de altfel foarte simple: niște șanțuri săpate în pământ, deasupra o împletitură de crengi și de ierburi, care să ascundă deschizătura, în fund o momeală, al cărui miros să atragă animalele, și atâta tot. E drept că șanțurile n-au fost săpate la întâmplare, ci în acele locuri unde urme mai numeroase arătau că pe acolo treceau adeseori animalele. Ei le vizitau zilnic și, în trei rânduri, în primele zile, găsiră în ele câteva vulpi din acelea cu care se mai întâlneau pe malul drept al râului Mercy.

— Dar ce să fie oare asta? Nu există altceva decât vulpi prin locurile acestea? strigă Pencroff, destul de plouat când, pentru a treia oară, scoase din șanț un astfel de animal. Niște animale care nu sunt bune la nimic!

— Ba da, spuse Gédéon Spilett. Sunt și ele bune la ceva.

— Și la ce mă rog?

— Ca momeală pentru altele!

Reporterul avea dreptate, și de atunci înainte așezară drept momeală în capcane cadavre de vulpi.

Marinarul meșterise și lațuri cu fibre din trestia „curry”, care le aduseră mai multe foloase decât capcanele. Aproape în fiecare zi se prindea în ele câte un iepure. E drept că nu mâncau altceva decât iepure, dar Nab știa să-l gătească în nenumărate feluri, încât comeseii nu aveau de ce să se plângă.

Totuși, de vreo două ori, în a doua săptămână a lunii august, capcanele le făcură rost și de alte animale mai folositoare decât vulpile și anume de câțiva mistreți, din acei care fuseseră semnalati în partea de nord a lacului. De astă dată, Pencroff nu mai avu nevoie să întrebe dacă animalele acestea sunt bune de mâncat. Prea semănau cu porcul din America sau din Europa!

— Dar te previn că nu sunt porci, îi spuse Harbert ca să-l necăjească puțin.

— Băiete, răspunse marinarul, aplecându-se peste capcană și trăgând de crâmpeiul ce-i slujea drept codiță unuia din aceste exemplare, lasă-mă să cred că sunt porci!

— Și de ce?

— Pentru că-mi face plăcere!

— Așa de mult îți place carnea de porc, Pencroff?

— Grozav de mult, răspunse marinarul, mai ales picioarele lui și dacă ar avea opt în loc de patru, mi-ar place de două ori pe atâta.

Aceste animale făceau parte din familia numită „pecari”. Ele trăiesc în turmă și, după toată probabilitatea, se aflau în număr mare prin părțile împădurite ale insulei. În orice caz, erau bune de mâncat din cap până în picioare, fapt care îl bucura nespus de mult pe Pencroff.

Pe la 15 august, starea atmosferică se modifică, înregistrând o schimbare bruscă a direcției vântului, de la nord la vest. Temperatura scăzu cu câteva grade și aburii îngrămădiți în aer se prefăcură în zăpadă. Toată insula se acoperi cu un strat alb. Locuitorii săi o văzură sub o înfățișare nouă. Zăpada căzu vreo două zile, atingând o grosime de două picioare.

Vântul era din ce în ce mai rece și sufla cu furie, iar din înălțimea Casei de Granit, se auzea marea lovind stâncile. În unele locuri, la colțurile stâncilor, se stârneau vârtejuri de aer și zăpada lua forma unor coloane mișcătoare, asemenea trombelor marine, care se învârtesc ca o sfârlează, până ce vapoarele le sparg cu lovituri de tun. Totuși, vijelia ce venea de la nord-est asalta insula dintr-o parte, iar Casa de Granit era astfel așezată, încât nu se afla direct în bătaia vântului. Dar, în mijlocul acestei furtuni de zăpadă, tot atât de năprasnice ca în regiunile polare, nici Cyrus Smith, nici tovarășii săi nu cutezară să se aventureze afară și rămaseră închiși în casă cinci zile, de la 20 până la 25 august. În pădurile Jacamarului, care desigur că suferiseră multe pagube, se auzea urlând vijelia. Fără îndoială că mulți copaci fuseseră smulși din rădăcini, dar Pencroff se mângâia la gândul că va fi scutit să taie lemne.

— Vântul s-a făcut tăietor de lemne. Să-l lăsăm să-și facă treaba! glumea el într-una.

De altfel, nici n-avea cum să-l împiedice.

Locuitorii Casei de Granit aveau acum motive serioase să fie mulțumiți de acest adăpost sigur și solid! Cyrus Smith avea și el meritele sale, dar trebuie să recunoaștem că natura săpase această peșteră și că el nu făcuse altceva decât s-o descopere. Acolo erau toți în siguranță și furia vijeliei nu putea să-i atingă. Dacă și-ar fi clădit, pe platoul Grande-Vue, o casă de cărămizi și lemn, ea n-ar fi rezistat acestui uragan. Cât despre fostul lor Cămin, numai după zgomotul talazurilor își dădeau seama că marea înfuriată trebuie să-l fi inundat în întregime. Aici, la Casa de Granit, în inima masivului, unde nu puteau pătrunde nici vântul, nici valurile, nu se temeau de nimic. În timpul acestor câteva zile de sechestrare, pionierii nu stătură degeaba. Lemnul, tăiat în scânduri, nu lipsea din depozit și se apucară să-și completeze încetul cu încetul mobilierul cu mese și scaune durabile, fără a cruța materialul. Mobilele acestea cam greoaie nu prea meritau acest nume, dar ele erau mândria lui Nab și a lui Pencroff, care nu le-ar fi dat pe mobilierul cel mai fin.

Apoi, tâmplarii începură să îndeplinească coșuri și se dovediră foarte pricepuți în această nouă meserie. Spre capătul de nord al lacului dăduseră de un bogat răchitiș.

Din nuiielele acestor sălcii de răchită purpurie, strânse din partea de nord a lacului, înainte de anotimpul ploilor, și aduse la Casa de Granit de Pencroff și Harbert, tâmplarii începură să îndeplinească coșuri. Primele încercări fură cam stângace, dar, datorită istețimii și îndemnării lor, mai sfătuindu-se între ei și căutând să-și amintească modelele pe care le cunoșteau, începură să îndeplinească, întrecându-se între ei, coșuri și coșulețe de diferite mărimi, care sporiră în curând inventarul coloniei. Pentru cămara lor făcură coșuri speciale, în care Nab așeză proviziile de rădăcinoase și migdale de pin.

În ultima săptămână a lunii august, timpul se schimbă din nou. Temperatura scăzu puțin și vijelia se mai potoli. Pionierii se repeziră afară. O zăpadă de cel puțin două picioare acoperea plaja, dar suprafața ei era destul de înghețată, ca să se poată umbla ușor. Cyrus Smith și tovarășii săi se urcară pe platoul Grande-Vue.

Ce schimbare! Pădurile pe care le văzuseră ultima dată verzi, îndeosebi cele din apropiere, în care creșteau mai mult conifere, erau acum albe. De altfel, totul era alb, din vârful muntelui Franklin până la litoral, pădurile, câmpia, lacul, râul, plajele. Apa râului Mercy curgea sub o pojghiță de gheață, care la fiecare flux și reflux se spărgea cu mult zgomot. Nenumărate păsări, rațe de tot soiul și becaține zburau la suprafața lacului. Scobiturile stâncilor de la marginea platoului, printre care se rostogoleau în cascadă apele, erau pline de țurțuri, de parcă ar fi fost jgheaburi dăltuite cu multă fantezie de o mână de maestru. În ce privește pagubele pricinuite de furtună în pădure, ele nu puteau fi evaluate decât după topirea zăpezilor.

Gédéon Spilett, Pencroff și Harbert folosiră prilejul ca să alerge într-un suflet la capcane. Din pricina stratului de zăpadă, găsirea capcanelor devenise o problemă destul de grea, mai ales că erau în primejdie să cadă ei

înșiși în ele, ceea ce ar fi fost și umilitor, și neplăcut. Găsiră capcanele goale. Nici un animal nu căzuse înăuntru, deși în jurul lor erau multe urme, printre care unele puternice, de gheare. Harbert fu de îndată încredințat că în aceste păduri trăiesc animale din familia felinei, ceea ce se potrivea și cu părerea inginerului despre felul fiarelor de pe insula Lincoln. Fără îndoială că acestea stăteau de obicei în marile păduri Far-West, dar foamea le silise pesemne să se aventureze până la platou. Poate că adușeră prezența oamenilor care locuiau la Casa de Granit.

— La urma urmei, ce-s alea feline? întrebă Pencroff.

— Tigri, răspuse Harbert.

— Eu credeam că aceștia trăiesc numai în țările calde! spuse Pencroff.

— Animale din familia tigruului se găsesc pe noul continent din Mexic până în pampasurile din Argentina. Și cum insula Lincoln este așezată aproape la aceeași latitudine cu provinciile din La Plata, n-ar fi de mirare să întâlnim câțiva tigri.

— Dacă-i așa, atunci va trebui să ne ferim! răspuse Pencroff.

Totuși, până la urmă, sub influența temperaturii care se ridica, zăpada se topi și în curând începură ploile. Așa că pojghița albă de gheață se șterse cu totul. În ciuda timpului neprielnic, pionierii își reînnoiră felurile rezerve de alimente, animale sau vegetale. Pentru aceasta, au trebuit să facă și câteva incursiuni în pădure. Pe lângă provizii găsiră și un mare număr de copaci smulși sau ruți de vifor. Marinarul și Nab se duseră cu căruciorul chiar până la zăcămintul de cărbuni și cărară câteva tone de combustibil. Cu acest prilej, văzură că și coșul cuptorului de olărie suferise stricăciuni din pricina vântului, care-i smulsese o bună parte din vârf.

O dată cu provizia de cărbuni, reînnoiră și provizia de lemne, profitând de curentul râului Mercy, care, datorită dezghețului, era ușor folosit. Se gândeau că frigul se putea întoarce și de aceea aduseră mai multe transporturi.

Tot în zilele dezghețului vizitară și Căminul, având astfel prilejul să se bucure că n-au fost surprinși acolo de vijelie. Valurile mării infuriate se prăvăliseră peste mica insulă și năvăliseră în coridoare, care erau pline de nisip, iar stâncile erau acoperite cu un strat gros de ierburi marine. În timp ce Nab, Harbert și Pencroff vânau sau reînnoiau provizia de combustibil, Cyrus Smith și Gédéon Spilett curățau Căminul, cu gândul să regăsească fierăria și furnalele. Și într-adevăr le-au găsit aproape neatinse, deoarece fuseseră ferite de nisipul ce le acoperise.

Gerul reveni. Proviziile de combustibil își arătară din plin foloasele. În emisfera boreală luna februarie aducea mari scăderi de temperatură, ceea ce coincide cu sfârșitul lunii august în emisfera australă, supusă acelorași variații de climă.

Pe la 25 august, după un nou val de zăpadă urmat de ploaie, direcția vântului se schimbă, iar frigul deveni și mai strașnic. După aprecierile inginerului, coloana de mercur a unui termometru Fahrenheit ar fi semnalat nu mai puțin de -8° (-22° centigrade). Gerul grozav ținu câteva zile și se făcu

și mai resimțit din pricina unui vânt înghețat. Pionierii fură nevoiți să se retragă din nou în Casa de Granit și siliți să închidă ermetic toate deschizăturile apartamentului, nelăsând libere decât găurile de aerisire. Din această cauză, cât dură noul val de ger, consumul luminărilor fu destul de mare. Ca să facă puțină economie, pionierii se mulțumeau de multe ori cu lumina focului, din vatră. Combustibilul aveau destul. De câteva ori, câte unul dintre ei coborâse pe plajă, printre ghețurile pe care le căra de fiecare dată fluxul, dar îndrăznețul se urca repede înapoi la Casa de Granit, cu mâinile înghețate și rănite de frânghia scării, care, din pricina gerului, devenise bătoasă și când puneai mâna pe ea părea că frige.

Dar acest repaus forțat trebuia folosit într-un fel. Cyrus Smith puse la cale o operație care se putea face în casă.

Se știe că pionierii nu aveau la dispoziția lor alt zahăr decât sucul pe care-l extrăgeau din scoarța arțarului, în care creștau tăieturi adânci. Ei adunau acest lichid în vase și îl întrebuințau așa cum era, mai ales că, fermentând, sucul acesta dulce se prefăcea într-un lichid alb, siropos.

Cyrus Smith însă se gândi că din această substanță s-ar putea face zahăr. Așa că, într-o bună zi, el le spuse tovarășilor săi că se vor îndeletnici cu rafinarea acestui lichid.

— Rafinărie? îl întrebă Pencroff. Păi, pentru așa ceva trebuie multă căldură!

— Chiar foarte multă, răspunse inginerul, uitându-se spre vatră.

— Ei, în acest caz, acum este anotimpul potrivit! spuse marinarul zâmbind.

Dar vorbind despre rafinarea siropului de arțar, nu trebuie nicidecum să ne gândim la fabrici cu mașini complicate și numeroși lucrători specialiști! Pentru a obține cristalizarea acestui sirop, era de ajuns să fie purificat printr-o operație cât se poate de simplă. Lichidul, vărsat în vase mari de pământ, fu supus, prin fierbere, evaporării. În curând, se ridică la suprafața lui o spumă și de îndată obținură un sirop gros. Nab avu grijă să-l amestece mereu cu o lopățică de lemn, pentru a-i grăbi evaporarea și pentru ca să nu prindă gust de ars. După ce a fiert câteva ceasuri la un foc bun, care fu tot atât de binevenit lichidului zaharos, cât și celor care se îndeletniceau, cu prepararea lui, obținură un sirop gros.

Acest sirop fu turnat în niște vase de diferite forme, pe care le fabricaseră chiar în cuptorul bucătăriei. A doua zi, siropul răcit se transformase în căpățâni de zahăr și în tablete ce semănau cu zahărul cubic, doar că avea o culoare puțin roșcată. Era aproape străveziu și foarte bun la gust.

Frigul ținu până la jumătatea lunii septembrie, și locatarii, prizonieri ai Casei de Granit, începeau să se simtă destul de prost în captivitate. Nu-i vorbă, ei încercau să iasă câte puțin în fiecare zi, dar nu puteau sta prea mult pe-afară. Lucrau însă mereu la amenajarea locuinței. Muncind, ei stăteau de vorbă și, în felul acesta, au avut prilejul să cunoască multe lucruri folositoare, mulțumită lui Cyrus Smith, care îi lămură mai ales în ceea ce privește

aplicarea practică a științei. Nu avea cărți de citit la îndemână, dar în creierul lui se afla o întreagă bibliotecă, ce abia aștepta să-ți dea, în oricare din filele cărților ei ai fi căutat, răspuns la toate necazurile și nedumeririle. Și era o bibliotecă des cercetată. Astfel, timpul se scurgea mai ușor și pionierii nu păreau să-și facă griji în privința viitorului!

Dar era timpul ca, în sfârșit, să iasă dintre zidurile între care stăteau închiși. Și ce n-ar fi dat ei să se schimbe odată vremea sau cel puțin să înceteze frigul acesta neplăcut? Dacă cel puțin ar fi avut îmbrăcăminte groasă ca să înfrunte gerul! Ce mai partide de vânătoare ar fi încercat atunci printre dune sau la mlaștinile cu rațe sălbatice! Nu le-ar fi fost greu să se apropie de păsări și s-ar fi întors desigur cu vânat din belșug. Însă Cyrus Smith ținea ca fiecare să-și păzească sănătatea, căci avea nevoie de toate brațele, și sfaturile sale fură urmate întocmai.

Printre cei mai nerăbdători, cei mai dornici de a scăpa din „închisoare”, nu era atât Pencroff, cât Top, care nu se simțea nicidecum în largul lui la Casa de Granit. Alerga fără răgaz dintr-o încăpere într-alta, arătându-și astfel în felul său nemulțumirea de a fi ținut închis în casa.

Cyrus Smith observă că Top mârâia ori de câte ori se apropia de puțul întunecat, care era în legătură cu marea și a cărui deschizătură se afla în fundul cămării. Câinele se învârtea în jurul acestei deschizături, acoperită cu un capac de lemn, și căuta să vâre o labă dedesubt, ca și când ar fi vrut să-l ridice. Lătratul său ciudat exprima totodată și supărare, și îngrijorare.

Inginerul observă în mai multe rânduri mișcările câinelui, gândindu-se cam ce-ar putea pricinui neliniștea inteligentului animal? Știa că puțul dădea în mare. Să fi fost oare în legătură cu alte canale subterane sau cavități din rocă? Să fi existat acolo vreun monstru marin, care venea din când în când să răsuflă la gura puțului? Inginerul nu știa ce să creadă și își făcea în gând fel de fel de presupuneri ciudate. Obişnuit să adâncească realitățile științifice, el nu-și putea ierta că se lăsa furat de închipuiri fantastice sau supranaturale. Dar cum să explici altfel purtarea unui câine inteligent ca Top, care se încăpățâna să adulmece mereu și să tragă cu urechea spre locul acela, dacă nu s-ar fi găsit totuși acolo ceva care să-l neliniștească? Iată ce-l îngrijora și pe Cyrus Smith, mai mult decât voia să-și mărturisească.

În orice caz, inginerul nu-și încredința gândurile asupra acestui fapt, decât lui Gédéon Spilett, socotind ca o lipsă de tact să împărtășească celorlalți tovarăși toate grijile pe care și le făcea în privința unor lucruri, ce erau poate doar o toană a câinelui.

În sfârșit, frigul încetă. Urmără ploi, lapoviță, vânturi, dar toate acestea nu ținură mult. Gheața și zăpada se topiseră; se putea umbla din nou pe plajă, pe platou, pe malurile râului. Întoarcerea primăverii îi bucura foarte mult pe locuitorii Casei de Granit. Nu mai dădeau pe acasă decât la masă și seara.

În a doua jumătate a lunii septembrie, vânărea foarte mult, ceea ce îl făcu pe Pencroff să ceară din nou, cu multă stăruință, puștile pe care susținea că i le făgăduise Cyrus Smith. Acesta, știind că e cu neputință să fabrici puști fără

un utilaj special, îl amâna mereu. De altfel, el făcu observația că Harbert și Gédéon Spilett deveniseră maeștri în mânuirea arcului și că puteau doborî cu săgețile lor tot soiul de vânat cu păr sau cu pene, ce le pica la îndemână: agutii, canguri, cabiai, porumbei de stâncă, dropii, rațe sălbatice, becaține. Puteau deci să mai amâne fabricarea puștilor. Dar încăpățânatul marinar stăruia într-una, fiind încurajat și de Gédéon Spilett.

— Dacă pe insulă trăiesc, după cum se pare, spunea el, și animale sălbatice, e bine să ne gândim la stârpirea lor. S-ar putea întâmpla că de la o vreme, aceasta să fie grija noastră de căpetenie.

Dar nu problema armelor îl preocupa acum pe Cyrus Smith, ci aceea a îmbrăcăminte. Hainele pionierilor rezistaseră toată iarna, dar nu mai puteau ține până la cea viitoare. Ei trebuiau să-și procure neapărat lână sau blănuri. Deoarece muflonii se aflau pe insulă în mare număr, trebuiau să găsească un mijloc să-i crească în turme, pentru nevoile coloniei de la Casa de Granit. Printre lucrările care urmau să fie executate după anotimpul ploios, planul inginerului prevedea amenajarea unui țărc pentru animale domestice și a unei despărțituri pentru păsări; într-un cuvânt, dorea să pună într-un punct oarecare al insulei bazele unei mici ferme.

În vederea acestor viitoare lucrări, era absolut necesară explorarea întregii regiuni, încă necunoscute, a insulei Lincoln, adică a uriașelor păduri, care se întindeau pe țărmul drept al râului Mercy, de la revărsarea lui până la extremitatea cea mai îndepărtată a peninsulei Serpentine, precum și pe toată coasta apuseană. Dar pentru aceasta aveau nevoie de vreme bună și, înainte de o lună, nu puteau să întreprindă nimic.

Se aflau deci într-o așteptare înfrigurată, când avu loc o întâmplare care le mări și mai mult dorința de a cerceta întreaga insulă.

Era în 24 octombrie. În ziua aceea, Pencroff își vizitase capcanele, în care ținea mereu momeli potrivite, într-una din ele, el găsi trei viețuitoare, care aveau să fie bine venite la bucătărie. Era o femelă de pecari și doi pui.

Pencroff se întoarse la Casa de Granit, încântat de prada sa și, ca întotdeauna, făcând mare caz de vânătoarea lui.

— Astăzi, domnule Cyrus, strigă el bucuros, veți avea o masă bună. Și dumneavoastră, de altfel, domnule Spilett

— Foarte bine, răspunse reporterul, dar ce ai de gând să-mi dai de mâncare?

— Purcel de lapte.

— A! Purcel de lapte? Nu-i prea grozav! Mă așteptam, după felul în care m-ai invitat, să-mi oferi cel puțin friptură de potârnică!

— Cum?! strigă Pencroff mirat. Te pomenești că nu vă place purcelul de lapte?

— Ba da, răspunse Gédéon Spilett, fără să fie încântat, dar trebuie să ne înfruptăm din el cu măsură...

— Bine, domnule ziarist, răspunse marinarul, căruia nu-i plăcea să i se disprețuiască vânatul, văd că astăzi sunteți cam greu de mulțumit. Acum șapte luni, când am fost aruncați pe insulă, ați fi fost foarte fericit să vă ofer

asemenea vânat!...

— Ei, asta așa este, răspunse reporterul.

— În sfârșit, zise Pencroff, sper că Nab se va întrece pe el însuși și ne va face o mâncare pe cinste. Ia te uită! Acești purceluși n-au nici trei luni. Vor fi fragezi ca niște prepelițe. Hai, Nab vino! Frigarea vreau s-o supraveghez chiar eu.

Și marinarul, urmat de Nab, se duse în bucătărie, ocupându-se cu râvnă de preparatele sale culinare.

Îl lăsară să-și vadă de treabă. Nab și cu el pregătiră o masă minunată: cei doi purcei, o supă de cangur, șuncă afumată, migdale, licoare de rădăcină de dragonier, ceai — în sfârșit tot ce aveau mai bun; dar dintre toate felurile, cel mai de seamă aveau să fie gustoșii purcei de lapte fripți.

La ora cinci se servi, în sufrageria Casei de Granit, cina. Supa de cangur aburea pe masă și invitații marinarului o găsiră minunată.

După supă, urmară purceii, pe care Pencroff ținu să-i împartă el însuși, servind fiecăruia dintre comeseni porții uriașe.

Purceii erau cu adevărat minunați și Pencroff mușca cu lăcomie din porția lui. Deodată scoase un țipăt și scăpă o înjurătură printre dinți.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Cyrus Smith îngrijorat.

— Ce s-a întâmplat? Nimic altceva decât că mi-am spart un dinte răspunse marinarul.

— Dar ce, se găsesc pietre în purceii dumitale? întrebă Gédéon Spilett.

Așa se vede treaba, răspunse Pencroff, scoțând din gură obiectul care îi spărsese o măsea.

Nu era o pietricică. Era o alice.

PARTEA a II-a

CAPITOLUL I

Unde e vorba de alice. Construirea unei bărci. Vânătorile. În vârful unui conifer uriaș. Nimic care să ateste prezența omului. Nab și Harbert pescuiesc. Apare o broască țestoasă. Broasca țestoasă dispare. Explicațiile lui Cyrus Smith.

Trecuseră șapte luni de când pasagerii balonului fuseseră zvârliți pe insula Lincoln. De atunci, cu toate cercetările lor, nu găsiseră nici o urmă de ființă omenească. Nici cel mai mic nourăș de fum nu trădase prezența unui om pe suprafața insulei. Nici un lucru manual nu dovedea existența lui pe aceste meleaguri, nici în vremuri mai vechi, nici într-o epocă mai apropiată. Nu numai că insula părea nelocuită, dar totul te făcea să crezi că nici nu fusese vreodată locuită. Și acuma, întregul edificiu de raționamente cădea în fața unui grăunte de metal, găsit în trupul unui inofensiv rozător

Într-adevăr, alicea pornise dintr-o armă de foc și cine altcineva decât o

făptură omenească s-ar fi putut sluji de așa ceva.

Când Pencroff puse alicea pe masă, tovarășii săi îl priviră foarte mirați. Toate urmările acestei întâmplări extraordinare, deși părea neînsemnată, li se înfățișară înaintea ochilor. Dacă ar fi apărut dintr-o dată o ființă supranaturală, nu i-ar fi tulburat mai mult.

Cyrus Smith formulă mai întâi toate ipotezele, pe care această întâmplare neașteptată le ridicase. Luă grăuntele de plumb, îl întoarse, îl pipăi. Apoi, uitându-se la marinar:

— Pencroff, întrebă el, ești sigur că purcelul rănit de această alică nu avea mai mult de trei luni?

— Cel mult trei luni, domnule Cyrus, răspunse Pencroff hotărât. Când l-am găsit în groapă, mai sugea.

— Atunci, spuse inginerul, se pare că în decursul acestor trei luni a fost tras un foc de pușcă pe insula Lincoln.

— Și că o alică, adăugă Gédéon Spilett, a lovit, nu însă mortal, acest mic animal.

— Fără îndoială, continuă Cyrus Smith, și iată ce concluzii trebuie să tragem din această întâmplare: sau insula era locuită înainte de sosirea noastră, sau a debarcat cineva în decursul acestor trei luni. Se pune întrebarea: oamenii aceștia să fi venit de bună voie sau siliți? Și cum au venit? Prin aterisaj sau naufragiu? Această chestiune nu va putea fi lămurită decât mai târziu. Și nimic nu ne arată dacă ei sunt europeni sau malaezi, dacă sunt dușmani sau prieteni și nici nu știm dacă se mai află pe insulă sau dacă au părăsit-o. Dar toate astea sunt prea importante pentru noi, ca să mai putem rămâne mult timp în nesiguranță.

— Pe legea mea, nu! De o mie de ori nu! strigă marinarul, sculându-se de la masă. Nu există alți oameni afară de noi pe insula Lincoln! Insula nu este mare și dacă ar fi locuită, am fi întâlnit până acum pe vreunul din locuitorii ei!

— Într-adevăr, lucrul pare foarte ciudat, zise Harbert.

— Dar mai curios ar fi, observă reporterul, ca purcelul să se fi născut cu alică în el.

— Afară numai dacă Pencroff n-a avut-o dinainte... spuse serios Nab.

— Ei, asta-i, Nab, răspunse Pencroff. Crezi că stau de șapte luni cu o alică în gură, fără să-mi fi dat seama! Dar unde crezi să o fi ascuns? adăugă deschizând gura mare și lăsând să i se vadă treizeci și doi de dinți minunați, puternici și sănătoși. Uite-te bine, Nab, și dacă găsești un singur dinte găunos în gura mea, îți dau voie să-mi scoți șase măsele.

— Într-adevăr, ipoteza lui Nab nu poate fi primită, răspunse Cyrus Smith care, cu toate grijile sale, nu-și putu reține un zâmbet, văzând cât de serios arăta Pencroff. Ceea ce este sigur, e că în ultimele trei luni s-a tras cu pușca pe insulă. Dar totul mă face să cred că ființele care au pus piciorul pe acest țărm sau sunt de puțin timp pe aici, sau au fost doar în trecere. Dacă insula ar fi fost locuită, în timp ce o exploram din creștetul muntelui Franklin, am fi văzut străinii sau ne-ar fi zărit ei pe noi. După toate probabilitățile, acum

câteva săptămâni, niște naufragiați au fost aruncați de vreo furtună pe coastă. Oricum ar fi, trebuie să lămurim acest lucru.

— Cred că trebuie să procedăm cu băgare de seamă, spuse Gédéon Spilett.

— Aceasta este și părerea mea, răspunse Cyrus Smith, căci din nefericire mi-este teamă să nu fi debarcat pe insulă pirați malaezi.

— Domnule Cyrus, întrebă marinarul, n-ar fi mai bine, înainte de a face cercetările noastre, să construim o barcă cu care să plutim pe râu sau să navigăm de-a lungul coastei? Nu trebuie să ne lăsăm surprinși, nepregătiți.

— Ideea dumitale este bună, Pencroff, răspunse inginerul, dar n-avem timp de pierdut. Ca să facem o barcă, ne trebuie cel puțin o lună.

— O barcă adevărată, într-adevăr, răspunse marinarul, dar noi nu avem nevoie de un vas care să țină piept mării; în cinci zile mă fac luntre și punte să construiesc o pirogă, care să poată pluti pe râul Mercy.

— În cinci zile, strigă Nab, să faci o barcă?

— Da, Nab, o barcă indiană.

— De lemn? întrebă Nab nedumerit.

— De lemn, răspunse Pencroff, sau mai bine zis de scoarță de copac. Încă o dată, domnule Cyrus, vă afirm că luntrea poate fi făcută în cinci zile!

— Să mai așteptăm cinci zile?... Bine! Fie încă cinci zile! răspunse inginerul.

— Dar până atunci, am face bine să ne păzim strașnic! spuse Harbert.

— Da, da... Aceasta în primul rând, dragii mei, răspunse Cyrus Smith și v-aș ruga să nu faceți expediții de vânatoare decât în împrejurimile Casei de Granit.

Cu aceasta, cina se termină într-o atmosferă mai puțin veselă decât începuse.

Așadar, insula era sau fusese locuită și de alții, lucru de netăgăduit după întâmplarea cu alicea. Și pionierii noștri erau foarte îngrijorați de această descoperire.

Cyrus Smith și Gecleon Spilett, înainte de a merge la culcare, dezbătură îndelung aceste probleme. Ei își puseră întrebarea dacă această întâmplare n-avea oarecare legătură cu împrejurările nelămurite în care fusese salvat inginerul și alte fenomene ciudate pe care le observaseră în mai multe rânduri. Cyrus Smith, după ce cumpăni totul, spuse în sfârșit:

— Dragă Spilett, vrei să știi părerea mea?

— Da, Cyrus.

— Ei bine, iat-o! Oricât de conștiincios vom explora insula, nu vom găsi nimic!

A doua zi, Pencroff se și așternu pe lucru. Nu era vorba să facă o barcă propriu-zisă, ci, numai o simplă ambarcație, cu fundul plat, cu care puteau naviga foarte bine pe râul Mercy, mai ales în apropierea izvoarelor sale, unde apa nu era prea adâncă. Bucăți de scoarță de copac, prinse una de alta, aveau să alcătuiască vasul care, fiind foarte ușor, putea fi purtat pe umeri, în cazul când vor da de unele piedici naturale. Pencroff voia să unească

bucățile de scoarță prin cuie bine bătute, în așa fel, încât apa să nu pătrundă în vas.

Trebuia deci găsit copacul potrivit. Din fericire, ultimul uragan doborâse câțiva brazi, a căror scoarță era foarte potrivită pentru acest lucru. Trunchiurile zăceau la pământ și mai trebuiau doar curățate de coajă. Din pricina uneltelor prea primitive, jupuirea copacilor se făcu destul de greu. Totuși izbutiră și aceasta.

În timp ce marinarul și inginerul își vedeau de treaba lor, fără să piardă o clipă, Spilett și Harbert nu stăteau nici ei degeaba, ocupându-se de aprovizionarea coloniei. Reporterul nu înceta să admire îndemânarea tânărului care învățase să mânuiască cu mare dibăcie arcul și săgețile. Harbert se dovedi un bun vânător, foarte îndrăzneț, și își păstra întotdeauna sângele rece, care face ca omul să nu-și piardă cumpătul nici când e în primejdie. Ținând seama și de sfatul lui Cyrus Smith, cei doi tovarăși de vânătoare nu se depărtau mai mult de două mile de Casa de Granit, căci și fără a pătrunde prea adânc în pădure puteau doborî destui agutii, cabiai, canguri, pecari. Și chiar dacă nu se prea prindea nimic în capcane de când gerul se muiase, crescătoria naturală de iepuri le pune la îndemână prăsilă obișnuită, care singură ar fi putut îndestula întreaga insulă Lincoln.

Adesea, în timpul vânătoarei, Harbert discuta cu Gédéon Spilett despre întâmplarea cu alicea și într-o bună zi — era în ziua de 26 octombrie — îi spuse:

— Dar, domnule Spilett, admitând că ar fi debarcat niște naufragiați pe insulă, nu vi se pare curios faptul că noi nu i-am zărit încă în apropierea Casei de Granit?

— Foarte curios, dacă mai sunt pe aici, răspunse reporterul, dar foarte normal dacă au plecat.

— Așa că, după părerea dumneavoastră, oamenii aceștia au părăsit insula? reluă Harbert.

— E mai mult decât probabil, dragul meu, căci dacă ar mai fi pe aici, nu se putea să nu-și trădeze prezența lor prin vreun incident oarecare.

— Dar dacă au putut să plece, observă tânărul, n-au fost naufragiați?

— Nu, Harbert, sau cel puțin au fost ceea ce am numi noi naufragiați provizorii. Este foarte posibil ca o furtună să-i fi aruncat pe insulă, fără să le fi avariat vasul, iar după furtună, ei să fi plecat.

— Adevărul este, spuse Harbert, că domnul Smith pare întotdeauna că mai mult se teme de prezența altor oameni pe insula noastră, decât că-i dorește.

— Într-adevăr, — răspunse reporterul, — pe aceste mări nu se plimbă decât pirații malaezi și aceștia sunt periculoși și trebuiesc ocoliți.

— Eu mă gândesc, domnule Spilett, că s-ar putea ca într-o bună zi să găsim totuși urmele debarcării lor, continuă Harbert, și atunci poate vom fi lămuriți!

— Nu zic nu, copilul meu. O tabără părăsită, un foc stins ne pot da cheia misterului și ne-ar putea pune pe urma cea bună. Este ceea ce vom căuta noi

în viitoarea noastră explorare.

Această convorbire între cei doi vânători avea loc în pădurea de pe malul râului Mercy, care se remarcă prin brazii ei de toată frumusețea. Între altele, se găseau acolo minunate exemplare de conifere, foarte înalte, unele având până la două sute de picioare, cunoscute în Noua Zeelandă sub numele de „kauri”.

— Mi-a venit o idee, domnule Spilett, spuse Harbert. Dacă aş fi în stare să mă caţăr până în creştetul unui asemenea copac, aş putea observa regiunea pe o rază destul de mare!

— Ideea este bună, răspunse reporterul, dar cum vei putea să te caţări până în vârful unui astfel de uriaş?

— Am să încerc, răspunse Harbert. Îndemânatic şi vioi, tânărul se avântă pe primele ramuri şi apoi putu să se caţare foarte uşor, ajungând astfel în câteva minute în vârful copacului, care se înălţa deasupra imensei întinderi de verdeaţă, a pădurii.

De la această înălţime, privirea îmbrăţişa toată partea sudică a insulei, de la capul Ghearei, până la promontoriul Reptilei. În partea de nord-vest, se ridica muntele Franklin, care acoperea o bună parte din orizont.

Din observatorul său, Harbert putea să cuprindă cu vederea partea necunoscută încă a insulei, unde străinii, a căror prezenţă se bănuia, ar fi putut găsi adăpost.

Tânărul privi cu cea mai mare atenţie. Pe mare, nimic. Nici un catarg la orizont sau în apele insulei. Totuşi, un masiv de copaci mai ascundea o parte a litoralului, unde ar fi putut acosta un vas cu catargele rupte de furtună, rămânând astfel ascuns privirilor lui Harbert.

În mijlocul pădurilor din Far-West, de asemenea, nimic. Pădurea forma o boltă de nepătruns, pe o întindere de multe mile. Nicăieri vreo rarişte sau un luminiş. Nu se putea zări din înălţimi nici cursul râului şi nici locul unde izvora din coasta muntelui. Poate că mai curgeau şi alte râuleţe spre est, dar nu se putea desluşi nimic.

Dar chiar dacă Harbert nu zărea nici o tabără, nu se putea oare să vadă măcar vreo dâră de fum care să semnaleze prezenţa omului? Cel mai mic nuraş s-ar fi putut desluşi cât se poate de bine pe cerul limpede.

O clipă i se păru lui Harbert că zăreşte înălţându-se un fum uşor spre apus. Dar, observând partea aceea cu multă luare-aminte, îşi dădu seama că s-a înşelat. Mai cercetă odată cu grijă — şi avea ochi buni. Nu, hotărât, nu era nimic.

Harbert coborî din copac şi cei doi vânători se întoarseră la Casa de Granit. Acolo, Cyrus Smith ascultă povestirea tânărului, dând din cap şi fără să scoată o vorbă. Se înţelege însă că nu-şi putea spune părerea decât după ce vor explora în întregime insula.

După două zile, la 28 octombrie, avu loc o nouă întâmplare misterioasă.

Plimbându-se pe plajă, la două mile de Casa de Granit, Harbert şi Nab avură norocul să pună mâna pe un minunat specimen din ordinul cheloneelor, o broască ţestoasă, neobişnuit de mare, a cărei carapace avea

cele mai frumoase reflexe verzui.

Harbert zări broasca, ce voia să ajungă la mare, târându-se printre stânci.

— Vino încoace, Nab, vino repede! strigă el. Nab sosi în goană.

— Frumos animal, exclamă el, dar cum să-l prindem?

— Nimic mai ușor, Nab, răspunse Harbert. Să întoarcem broasca pe spate și atunci n-o să mai poată fugi.

Simțind primejdia, aceasta își trăsese capul și labele sub carapace, rămânând nemișcată ca o stâncă.

Harbert și Nab vârâă ciomegile lor sub carapacea animalului și izbutiră cu mare greutate să-l răstoarne pe spate. Broasca țestoasă era lungă de vreo trei picioare și cântărea vreo patru sute de livre.

— Minunat! strigă Nab. Ce-o să se mai bucure Pencroff!

Într-adevăr, prietenul Pencroff va avea de ce să fie încântat, căci carnea acestor broaște, care se hrănesc cu mici animale marine, este foarte gustoasă. Animalul scosese tocmai capul — foarte mic, turtit, care se lățea spre spinare.

Și acum ce facem cu vânatul nostru? întrebă Nab. Nu putem să-l târâm până la Casa de Granit.

Să-l lăsăm aici, fiindcă tot nu poate să se întoarcă, răspunse Harbert, și vom veni să-l luăm cu căruciorul.

— Foarte bine.

Totuși, ca măsură de prevedere, Harbert avu grijă să proptească animalul cu doi bolovani. Apoi, cei doi vânători se întoarseră la Casa de Granit, mergând de-a lungul plajei, de pe care valurile se retrăgeau, fiind vremea refluxului. Harbert, dorind să-i facă o surpriză lui Pencroff, nu-i spuse nimic de captura lor; două ore mai târziu, se întorceau cu căruciorul la locul unde lăsaseră broasca țestoasă. Însă aceasta dispăruse!

Nab și Harbert se uitară unul la altul, apoi își rotiră privirea în jur. Totuși erau siguri că lăsaseră broasca în acel loc. Tânărul găsi chiar bolovanii cu care o proptise și prin urmare știa că nu se înșela.

— Asta-i bună! exclamă Nab. Dar animalele astea nu se pot întoarce singure.

— Așa se pare răspunse Harbert, care nu mai înțelegea nimic și se uita la bolovanii răsturnați pe nisip.

— Cred că Pencroff are să fie nemulțumit!

„Și domnul Smith va fi poate în mare încurcătură și nu va ști cum să explice această dispariție!” gândi Harbert.

— Bine spuse Nab, ce-ar fi să nu pomenim nimic de această întâmplare?

— Dimpotrivă, Nab, trebuie să spunem totul, răspunse Harbert.

Și amândoi, luând căruciorul pe care îl aduseseră degeaba, se întoarseră la Casa de Granit.

Ajunși în dreptul șantierului, unde inginerul lucra împreună cu marinarul, Harbert le istorisi cele întâmplate.

— Ah, ce neîndemânatici sunt! strigă marinarul. Cum ați putut să lăsați să fugă cel puțin cincizeci de ciorbe?

— Dar, Pencroff, răspunse Nab, nu este vina noastră că a fugit broasca. Ți-am spus doar că noi am răsturnat-o cu burta în sus!

— Atunci n-ați răsturnat-o bine! răspunse râzând marinarul.

— Cum bine? strigă Harbert și îi mai spuse că se îngrijiseră chiar s-o mai împovăreze cu niște bolovani.

— Atunci s-a întâmplat o minune! zise Pencroff.

— Credeam, domnule Cyrus, spuse Harbert, că broaștele țestoase nu se pot întoarce când sunt răsturnate pe spate, mai ales când sunt foarte, mari.

— Așa și este, copilul meu, răspunse Cyrus Smith.

— Atunci ce s-o fi petrecut?

— La ce distanță de mare ați lăsat broasca? întrebă inginerul, care își lăsase lucrul, gândindu-se la această întâmplare.

— La cel mult cincisprezece picioare, răspunse Harbert.

— Și era vremea refluxului?

— Da, domnule Cyrus.

— Ei bine, răspunse inginerul, ceea ce broasca nu putea să facă pe uscat, se poate să fi făcut în apă. Ea s-o fi întors în momentul când a surprins-o fluxul și s-a înapoiat liniștită în mare.

— Ah, cât de neîndemânatici suntem! exclamă Nab.

— Tocmai ce vă spuneam și eu! adăugă Pencroff.

Cyrus Smith dăduse această explicație, ce putea fi fără îndoială primită ca atare, dar nimeni n-ar fi putut să afirme că era convins de acest lucru.

CAPITOLUL II

Primele încercări cu barca. O epavă pe țărm. Remorca. Capul Epavei.

Inventarul lăzii: scule, arme, instrumente, haine, cărți, vase.

Ce-i lipsește lui Pencroff.

În ziua de 29 octombrie, barca era gata. Pencroff se ținuse de cuvânt și făcuse în cinci zile un fel de pirogă, prinsă în nuiiele flexibile de răchită. Avea trei bănci, două vâsle și o cârmă. Greutatea ei nu depășea două sute de livre. Operația lansării fu cât se poate de simplă. Piroga, foarte ușoară, fu dusă pe nisip până la țărmul din fața Casei de Granit, unde o ridică fluxul. Pencroff, vechi și încercat marinar, sări numaidecât înăuntru, manevră cârma și constată că barca era foarte potrivită pentru nevoile lor.

— Urra! strigă marinarul. Cu o pirogă ca asta se poate face înconjurul...

— ...Iumii? întrebă Gédéon Spilett.

— Nu, al insulei. Dacă îi legăm câteva pietre drept lest, îi mai facem și un catarg și îi mai punem și o bucățică de pânză, pe care domnul Smith ni le va fabrica într-o zi, atunci putem să ne aventurăm până hăt, departe! Domnule Cyrus, și dumneavoastră, domnule Spilett, și voi, Harbert și Nab, nu

vreți să încercați noul nostru vas? Ce stați, trebuie să vedem dacă încăpem toți cinci.

Într-adevăr, această experiență trebuia făcută. Pencroff manevră astfel, încât aduse barca de-a lungul unui canal îngust, aflat între stânci, și hotărâră să încerce piroga chiar în acea zi, navigând de-a lungul țărmului până la primul cap, unde se terminau stâncile din sud.

Când să intre în pirogă, Nab strigă:

— Dar vaporul tău ia apă, Pencroff!

— Nu-i nimic, Nab, răspunse marinarul. Așa e până se umflă lemnul. Peste două zile, în pirogă nu va fi mai multă apă decât în burta unui bețiv. Îmbarcarea!

Se îmbarcă cu toții și Pencroff împinse barca în larg. Timpul era minunat, marea părea un lac liniștit și piroga, naviga cu aceeași siguranță cu care ar fi plutit pe unda potolită a râului Mercy.

Nab mânuia o vâslă și Harbert pe cealaltă, iar Pencroff ținea cârma.

Străbătură mai întâi canalul și atinseră capul de sud al insulei celei mici. O ușoară briză sufla dinspre sud. Nu se simțea hula nici în larg, nici pe apele canalului. Doar câteva talazuri ușoare încrețeau în răstimpuri regulate unda mării, dar nu clătinau de loc barca, de altfel destul de grea. Se depărtară cam la o jumătate de milă de coastă, în așa fel, încât să observe de departe muntele Franklin.

Apoi, Pencroff, întorcând luntrea, reveni la vărsarea râului în mare. Acum, piroga naviga de-a lungul țărmului, care se rotunjea până spre extremitatea de sud a insulei, ascunzând vederii întinderile mlăștinoase, unde vânau rațe sălbatice.

Acest punct al litoralului se afla cam la vreo trei mile de râul Mercy și aceasta era destul de departe, din cauza contururilor coastei, care trebuia ocolită. Hotărâră deci să nu se îndepărteze de capul aflat în acea parte, mai mult decât aveau nevoie pentru a cerceta în grabă cu privirea întreaga coastă, până la capul Ghearei.

Barca naviga deci foarte aproape de țărm, căutând să ocolească vârful stâncilor, care răsăreau pretutindeni din mare în aceste locuri și pe care începeau să le ascundă apele fluxului. Masivul de granit șerpuia de la revărsarea râului până la capătul insulei, de astă dată clădit din roci aruncate la întâmplare, care dădeau ținutului un aspect sălbatic, cu totul diferit de falia care susținea platoul Grande-Vue. Parcă răsturnase cineva în acele locuri o căruță uriașă plină cu bolovani de stâncă. Clinul ascuțit și golaș, care, ieșind din pădure, se prelingea cu două mile, semăna cu un braț uriaș, ivit dintr-o mânecă de verdeață.

Cele două vâsle băteau apa cu putere și barca înainta lunecând ușor. Gédéon Spilett, cu creionul în mână, desena coasta în linii mari. Nab, Pencroff și Harbert stăteau de vorbă, examinând această parte a domeniului lor, necunoscută până acum; iar pe măsură ce piroga cobora spre sud, cele două capuri Mandibule păreau că se deplasează, prinzând și mai strâns în clești golful Uniunii.

Cyrus nu vorbea; se mulțumea să observe cu atenție țărmul. În privirea lui se putea citi neîncredere față de acest ținut, care i se părea ciudat.

După trei sferturi de oră de navigație, piroga ajunsese aproape la extremitatea capului sudic, pe care Pencroff se pregătea să-l ocolească, când, Harbert, sculându-se în picioare, arătă o pată neagră, spunând:

— Stați! Uitați-vă acolo, pe plajă! Ce-o fi?

Toate privirile se îndreptară spre acel punct.

— Într-adevăr, spuse reporterul, văd și eu ceva. Parcă ar fi o epavă pe jumătate îngropată în nisip.

— A! strigă Pencroff. Eu știu ce-a văzut Harbert!

— Ce-a văzut? întrebă Nab.

— Niște butoiașe, niște butoiașe care ar putea fi pline!

— La țărm, Pencroff! strigă Cyrus Smith. Peste câteva minute, piroga pătrunse într-un mic golf și călătorii ei săriră pe plajă.

Pencroff nu se înșelase. Aici zăceau două butoiașe pe jumătate îngropate în nisip, dar încă bine legate de o ladă care, susținută de ele, plutise astfel până în clipa când se împotmolise pe țărm.

— Probabil că a fost un naufragiu în apropierea insulei, spuse Harbert.

— Așa se pare, răspuse Gédéon Spilett.

— Dar ce-o fi oare în ladă? întrebă Pencroff cu o nerăbdare firească. Trebuie să aflăm ce este în ea! E închisă și nu avem cu ce s-o spargem. Să încercăm cu pietre...

Și marinarul, ridicând un bolovan greu, era gata să-l și trântască într-unul din pereții lăzii, când inginerul îl opri, spunându-i:

— Pencroff, ești în stare să-ți înfrânezi nerăbdarea încă un ceas?

— Dar, domnule Cyrus, nu vă gândiți? Poate că în această ladă vom găsi tot cene lipsește.

— Asta o vom afla îndată, Pencroff, răspuse inginerul, dar ascultă-mă, nu sparge lada care poate să ne fie de folos. Este mai bine s-o transportăm la Casa de Granit, unde o vom deschide mai ușor, fără ca s-o spargem. E gata de călătorie și cum a ajuns până aici, va pluti și până la locuința noastră.

— Aveți dreptate, domnule Cyrus, răspuse marinarul, dar câteodată e greu să te stăpânești!

Inginerul avea dreptate. Într-adevăr, poate că piroga ar fi fost neîncăpătoare pentru obiectele pe care le conținea lada, desigur grea, deoarece fusese nevoie s-o țină deasupra apei cu ajutorul celor două butoiașe goale. Era mult mai nimerit s-o remorcheze pe apă până la Casa de Granit.

Ceea ce îi frământa mai mult era întrebarea: de unde a venit această epavă? Cum a ajuns până aici? A venit singură sau însoțită de vreun naufragiat? Și încă multe astfel de întrebări zvâcneau prin creierul lor înfierbântat, fără să găsească răspunsul.

Harbert și Nab se urcară pe un colț de stâncă înaltă, dar nu zăriră în tot largul oceanului nici cea mai mică urmă de vas.

Totuși, fără îndoială, avusese loc un naufragiu. Poate că evenimentul

avea vreo legătură cu găsirea alicei? Poate că niște străini se aflau în altă parte a insulei? În orice caz, după socoteala lor, călătorii de pe pluta improvizată nu puteau fi malaezi, deoarece epava părea să fie de proveniență americană sau europeană.

Se întoarseră cu toții lângă lada care era din lemn de stejar, bine închisă și acoperită cu o piele groasă, bătută în cuie de aramă. Măsura cinci picioare lungime și vreo trei picioare lățime. Cele două butoiașe, închise ermetic, dar goale, erau legate de ladă cu niște frânghii groase, bine înnodate. Pencroff recunoscu „nodurile marinărești”. Lada părea în stare bună, ceea ce era lesne de înțeles, deoarece fusese azvârlită de valuri pe nisip, nu pe stânci. Se putea chiar afirma, după examinarea ei, că nu stătuse mult în apă și că de la sosirea ei pe acest țărm nu trecuse decât puțin timp. După cât se părea, apa nu pătrunsese înăuntru, iar obiectele pe care le conținea erau probabil neatinse.

Era lesne de înțeles că această ladă fusese aruncată de pe un vapor amenințat de furtună, care se îndrepta spre insulă; călătorii avuseseră precauția să-i întocmească și o plută, nădăjduind s-o găsească când vor atinge țărmul.

— Să remorcăm lada până la Casa de Granit, spuse inginerul, și să-i facem inventarul; apoi, dacă descoperim pe insulă vreun supraviețuitor al naufragiului, îi vom înapoia conținutul lăzii... Dacă nu găsim pe nimeni...

— ... o vom păstra pentru noi strigă Pencroff. Dar ce-o fi înăuntru?

Fluxul începuse să urce până la ladă. Una din frânghiile care o legau de butoiașe fu desfășurată și servi drept odgon, legând epava de pirogă. Apoi Nab și Pencroff dădură la o parte nisipul cu vâslele, făcând un șanț ca să ușureze deplasarea lăzii. În curând, barca, remorcând lada, ocoli limba de pământ, căreia îi dăduseră numele de capul Epavei. Remorca era grea și butoiașele de-abia o susțineau la suprafața apei. În fiecare clipă, marinarului îi era teamă să nu se rupă frânghiile și lada să cadă la fund. Din fericire, teama lui fu neîntemeiată și peste o oră și jumătate — atât de mult le trebui pentru a străbate din nou cele trei mile — piroga ajunsese la țărmul din fața Casei de Granit.

Barca și epava fură trase pe nisip și, fiindcă marea tocmai se retrăgea, se aflară de îndată pe uscat. Nab aduse sculele necesare pentru a deschide lada, astfel ca să nu-i pricinuiască prea mari stricăciuni, și începură să-i inventarieze conținutul. Pencroff nu-și ascundea tulburarea.

Mai întâi, marinarul desfăcu cele două butoiașe care, fiind în stare foarte bună, fără îndoială că mai puteau fi întrebuințate. Apoi, ei forțară broaștele cu un clește și imediat ridicară capacul.

Lada avea în interior un al doilea înveliș, de zinc, care, după cum se părea, fusese prevăzut pentru a apăra de umezeală conținutul ei, în orice împrejurare.

— A! strigă Nab, te pomenești că sunt conserve.

— Sper că nu, răspunse reporterul.

— Ah, dacă ar fi... exclamă marinarul cu jumătate de glas.

— Ce anume? Întrebă Nab care îl auzise.

— Nimic!

Crestară învelișul de zinc de-a latul, îndoindu-l spre marginile lăzii; încetul cu încetul, ei scoaseră din ladă obiectele cele mai felurite și le așezară pe nisip. La fiecare obiect, Pencroff izbucnea în noi urale, Harbert bătea din palme și Nab juca de bucurie. Ei găsiră cărți, care îl umplură de bucurie pe Harbert și ustensile de bucătărie, pe care Nab mai că le-ar fi sărutat.

De altfel, pionierii aveau toate motivele să fie din cale afară de mulțumiți, deoarece lada conținea unelte, arme, instrumente, îmbrăcăminte, cărți. Iată inventarul exact, așa cum l-a însemnat Gédéon Spilett în carnetul său:

Unelte: 3 bricege cu mai multe tășuri, 2 topoare de lemnar, topoare de dulgher, rindele, 2 tesle, ciocan de dulgher, 6 foarfece, pile, ciocane, 3 burghie, 2 sfredele mari, 10 săculețe cu șuruburi și cuie, 3 ferăstraie de diferite mărimi, 2 cutii cu ace.

Arme: 2 puști cu cremene, 2 puști cu capse, 2 carabine, 5 cuțite mari, 4 săbii, 2 butoiașe cu pulbere – conținând fiecare vreo 25 livre, 12 cutii cu fitiluri pentru explozive.

Instrumente: 1 sextant, 1 binoclu, 1 ochian, 1 cutie cu compasuri, 1 busolă de buzunar, 1 termometru Fahrenheit, 1 barometru aneroid, 1 trusă fotografică, având aparat fotografic, obiective, plăci, produse chimice etc.

Îmbrăcăminte: 2 duzini de cămăși dintr-o țesătură asemănătoare cu lâna, totuși de origine vegetală, 3 duzini de ciorapi din același material.

Ustensile: 1 oală mare de fiert, 6 tingiri de aramă cositorite, 3 farfurii întinse de fier, 10 tacâmuri din aluminiu, 2 ceainice, 1 mașină de gătit transportabilă, 6 cuțite de masă.

Cărți: 1 biblic conținând vechiul și noul testament, 1 atlas, 1 dicționar al diferitelor dialecte polineziene, 1 enciclopedie a științelor naturii, în șase volume, 3 topuri de hârtie albă, 2 registre cu hârtie albă.

— Trebuie să recunoaștem, spuse reporterul după ce isprăviră inventarierea, că proprietarul acestei lăzi a fost un om practic. Unelte, arme, instrumente, îmbrăcăminte, ustensile de bucătărie, cărți — nu lipsește nimic! Parcă se aștepta să naufragieze și s-a pregătit dinainte!

— Nu lipsește nimic, într-adevăr, șopti Cyrus Smith, dus pe gânduri.

— Și desigur că stăpânul vasului pe care se afla această ladă nu era un pirat malaez! adăugă Harbert.

— Afară numai dacă acesta n-a fost făcut prizonier de pirați, spuse Pencroff.

— Nu cred, răspunse reporterul. E mult mai cu putință ca un vas american sau european să fi fost târât pe aici, și călătorii, vrând să salveze cel puțin strictul necesar, să fi pregătit lada în acest scop și s-o fi aruncat în mare.

— Asta este și părerea dumneavoastră, domnule Cyrus? Întrebă Harbert.

— Da, dragul meu, răspunse inginerul. S-ar putea ca lucrurile să se fi petrecut astfel. Se poate ca cineva, gândindu-se la posibilitatea unui

naufragiu sau chiar în timpul naufragiului, să-și fi adunat în lada aceasta diferite obiecte de primă necesitate, pentru a le regăsi mai târziu undeva de-a lungul coastei...

— Chiar și aparatul fotografic! observă marinarul destul de neîncrezător.

— În ceea ce privește aparatul, răspunse Cyrus Smith, nu-i înțeleg prea bine utilitatea și ar fi fost mai bine pentru noi ca și pentru alți naufragiați, să fi găsit un asortiment mai complet de îmbrăcăminte sau mai multe muniții!

— Dar pe aceste instrumente, pe ustensile, sau pe cărți, nu există vreo marcă sau vreo adresă care să ne poată arăta proveniența lor? întrebă Gédéon Spilett.

Lucrul trebuia cercetat. Fiecare obiect fu examinat cu atenție, mai ales cărțile, instrumentele și armele. Dar, contrar obiceiului, nici armele, nici instrumentele nu purtau urma vreunei mărci de fabricație; ele erau de altfel în perfectă stare și păreau neîntrebuintate, ca și uneltele și ustensilele de bucătărie. Totul era nou-nouț, ceea ce dovedea că lucrurile nu fuseseră luate la întâmplare și aruncate în ladă, ci, dimpotrivă, alegerea lor fusese bine chibzuită și fuseseră orânduite cu grijă. Aceasta o dovedea de altfel și învelișul de metal, care le ferise de umezeală și oare n-ar fi putut fi închis ermetic în grabă.

În ce privește enciclopedia științelor naturii și dicționarul diferitelor dialecte polineziene, ele erau englezești, dar nu purtau numele nici unui editor și nici data publicării lor. La fel și biblia, tipărită în englezește, o lucrare remarcabilă din punct de vedere tipografic și care părea să fi fost mult citită.

În ceea ce privește atlasul, acesta era o operă de valoare, care cuprindea hărțile întregii lumi și mai multe planisfere; nomenclatura era franceză, dar nici lucrarea aceasta nu purta nici un nume de editor sau data publicării.

Pe aceste obiecte nu găsiră nici un semn care să le arate proveniența și prin urmare nimic după care să fi putut bănui naționalitatea vasului care trecuse, se vede, de curând prin acele locuri. Dar de oriunde venise lada, ea făcea din pionierii insulei Lincoln niște oameni bogați. Până atunci, prin transformarea produselor naturale, ei își fabricaseră totul cu propriile lor mijloace și, mulțumită înțelepciunii lor, se descurcaseră. Acum, mulțumită acestor produse industriale, totul avea să se simplifice.

Totuși, unul din ei nu era pe deplin mulțumit. Acela era Pencroff. Lada nu conținea un lucru la care el părea să țină foarte mult și pe măsură ce obiectele erau scoase, uralele sale își pierdeau din intensitate, iar când inventarul fu gata, îl auziră murmurând:

— Toate bune și frumoase, dar o să vedeți că în cutia asta nu vom găsi nimic pentru-mine!

Aceasta îl făcu pe Nab să întrebe:

— Prietene Pencroff, dar la ce te așteptai?

— La o jumătate livră de tutun, răspunse Pencroff, cu un aer serios, și atunci aș fi fost pe deplin fericit!

Toți izbucniră în râs, auzind de ce era nemulțumit Pencroff.

Dar, după descoperirea lăzii, li se puneă din nou, mai mult ca oricând, problema unei cercetări amănunțite a insulei. De aceea, se hotărâră să plece a doua zi, în zorii zilei de-a lungul râului Mercy, ca să ajungă până la coasta apuseană. Dacă niște naufragiați debarcaseră pe partea aceea a țărmului, era de presupus că ei nu aveau mijloace de trai și că trebuiau neîntârziat să le vină în ajutor.

Toată ziua fu consacrată transportării obiectelor la Casa de Granit, unde le așezară în ordine în sala mare.

Ziua aceea, 29 octombrie, era tocmai o duminică și, înainte de culcare, Harbert îl rugă pe inginer să-i dea una din cărțile găsite. Băiatul citi până târziu de tot, când, ostenit de munca de peste zi, adormi, cufundându-se într-un somn adânc.

CAPITOLUL III

În expediție. Fluxul. Diferiți arbori și plante. Jacamarul. Înfățișarea pădurii. Eucaliptii uriași. De ce poartă numele de „copaci ai frigurilor”. Maimuțele. Căderea de apă. Tabăra de noapte.

A doua zi, la 30 octombrie, totul era gata pentru călătoria plănuită, pe care o impuneau de urgență ultimele evenimente. Într-adevăr, lucrurile se schimbaseră și locuitorii insulei Lincoln simțeau că nu mai au nevoie de ajutor, ci că ei înșiși sunt în stare să-l dea altora.

Hotărâră deci să navigheze în susul râului Mercy, atâta vreme cât cursul apei le va îngădui. Astfel o mare parte a drumului o vor face fără prea multă oboseală și, în felul acesta, puteau să-și transporte proviziile și armele până departe, spre coasta de apus a insulei.

Într-adevăr, ei trebuiau să se gândească atât la ceea ce vor lua cu ei, cât și la ceea ce vor aduce la Casa de Granit. Dacă, după cum presupuneau, un naufragiu avusese loc pe coastă, vor găsi epave și acestea însemnau mult pentru ei. Pentru aceasta, căruciorul ar fi fost fără îndoială mult mai nimerit decât mica pirogă; dar, fiind destul de primitiv, el era greu de tras, ceea ce nu prea le-ar fi venit la îndemână. Cu această ocazie, Pencroff își exprimă părerea de rău că lada nu mai conținuse și tutunul său mult dorit și vreo doi cai puternici de New-Jersey, care ar fi adus mari servicii coloniei.

Proviziile, pe care Nab le și îmbarcase, se alcătuiau din conserve de carne și o cantitate de licoare de rădăcini fermentate, totul socotit pentru cel mult trei zile, atât cât dorea Cyrus Smith să dureze expediția. De altminteri, se gândeau că la nevoie se mai puteau aproviziona și pe drum. Pentru gătitul mâncării, Nab nu uită mașina portativă.

Ca unelte, pionierii luară cu ei cele două topoare de pădurar, cu care la nevoie puteau să-și croiască drum prin pădurea deasă, iar ca instrumente, luară ochianul și o busolă de buzunar.

Drept arme, aleseră cele două puști cu cremene, mai folositoare pe

această insulă decât cele cu capse, deoarece ele erau mai ușor de întrebuințat, fiindcă cremenea se găsea cu ușurință, iar pentru celelalte ar fi trebuit să folosească fitil cu detonant, pe care l-ar fi terminat în scurtă vreme. Luară totuși o carabină și câteva cartușe. Cât privește praful de pușcă, din care aveau acum vreo cincizeci de livre, fură nevoiți să ia cu ei o oarecare cantitate, dar inginerul se gândea să fabrice o substanță explozivă, care să-i îngăduie să-l cruțe cât mai mult cu putință. Pe lângă armele de foc, mai luară cele cinci cuțite mari cu tocurele lor de piele. Astfel înarmați, pionierii se puteau aventura în uriașa pădure, cu nădejdea că vor duce la bun sfârșit explorarea plănuită.

Nu trebuie să mai adăugăm că Pencroff, Harbert și Nab, purtătorii armelor, erau în culmea fericirii. Cyrus Smith îi sili însă să-și dea cuvântul că nu vor trage nici un foc de prisos.

Piroga fu împinsă în mare la ora șase dimineața. Se imbarcară cu toții, neuitându-l nici pe Top, și porniră spre punctul de revărsare al râului Mercy.

Fluxul abia începuse de vreo jumătate de oră și avea să mai țină câteva ceasuri, de care trebuiau să se folosească, căci mai târziu refluxul nu putea decât să le îngreuneze plutirea.

Fluxul era în plin și, profitând de curent, piroga trecu repede printre malurile înalte, fără să fie nevoie de vâsle.

În câteva minute, exploratorii ajunseră la cotitura râului Mercy, chiar în dreptul locului unde, cu șapte luni în urmă, Pencroff dăduse drumul primelor plute încărcate cu lemne.

După ce apele râului se frângeau aici într-un unghi destul de ascuțit, coteau rotunjindu-și albia spre sud-est, unde își urmau calea la umbra marilor conifere cu cetina totdeauna verde.

Înfățișarea malurilor era splendidă, iar Cyrus Smith și însoțitorii săi nu puteau decât să admire minunatele efecte pe care le obține atât de ușor natura, datorită apelor și copacilor. Pe măsură ce înaintau, dădeau de noi specii de arbori. Pe malul drept al apei se înălțau ulmi minunați, din acea specie mult căutată de constructori, deoarece poate rezista sub apă vreme îndelungată. Mai creșteau și alți arbori din aceeași familie, dintre care unii produceau un fel de migdale, ce dau un untdelemn foarte căutat. Ceva mai departe, Harbert descoperi alți copaci, ale căror ramuri flexibile, macerate în apă, sunt foarte bune pentru împletit funii. Mai întâlni și doi, trei abanoși, cu frumosul lor lemn negru brăzdat de vine ciudate.

Din când în când, în locurile unde se putea acosta, barca se oprea și Gédéon Spilett, Harbert și Pencroff, cu pușca în mână și cu Top înaintea lor, cercetau malul. În afară de vânat, s-ar fi putut să găsească plante, ce nu trebuiau trecute cu vederea și tânărul naturalist avu chiar prilejul să descopere un fel de spanac sălbatic și numeroase specii de crucifere din familia verzei, pe care aveau fără îndoială să le poată „civiliza” prin transplantare și anume: năsturei, hrean, napi și în sfârșit niște mici tulpine rămuroase, puțin păroase, înalte de un metru, care purtau boabe mici, cafenii.

— Știi ce plantă e asta? întrebă Harbert pe marinar.

— Tutun! strigă Pencroff care de bună seamă nu văzuse niciodată planta lui favorită, decât sub formă de tutun de pipă.

— Nu, Pencroff, răspunse Harbert, este muștar!

— Să fie și muștar! zise marinarul, dar dacă din întâmplare găsești o tulpină de tutun, te rog să n-o disprețuiești.

— Vom întâlni și asta într-o bună zi! îl asigură Gédéon Spilett.

— Bine-ar fi! strigă Pencroff. Atunci nu știu ce ne va mai lipsi pe insula noastră!

Plantele scoase cu mare grijă, cu rădăcină cu tot, fură duse în piroga pe care Cyrus Smith n-o părăsea, fiind preocupat de gândurile sale.

Reporterul, Harbert și Pencroff debarcară astfel de mai multe ori când pe malul drept al râului Mercy, când pe malul stâng. Primul era mai puțin abrupt, cel stâng însă mai împădurit. Inginerul, urmărind acul busolei de buzunar, putu să afle că de la prima cotitură, cursul râului se deplasează simțitor de la sud la vest și că apoi continuă în linie dreaptă pe o distanță de trei mile. Dar, după toate probabilitățile, această direcție avea să se modifice mai departe, când râul Mercy se îndrepta spre nord-vest, spre poalele muntelui Franklin, de unde-i izvora pesemne belșugul de ape.

În timpul uneia din aceste excursii, Gédéon Spilett izbuti să pună mâna pe două perechi de galinacee vii, un fel de păsări cu cioc lung și subțire, cu gâtul lung, cu aripile scurte și cu o coadă foarte mică. Hotărâră ca acestea să fie primii oaspeți ai viitoarelor lor curți de păsări.

Până atunci, nu întrebuițaseră puștile, și prima detunătură care răsună în această pădure fu pricinuită de apariția unei păsări frumoase, care semăna cu un pescăruș.

— Hei, dar pasărea asta este o veche cunoștință! strigă Pencroff și prima împușcătură porni aproape fără voia lui.

— Pe cine ai recunoscut? întrebă reporterul.

— Este pasărea care ne-a scăpat printre degete la prima noastră excursie și al cărei nume l-am dat pădurii din părțile acestea.

— Un jacamar! strigă Harbert.

Într-adevăr, era un jacamar, o pasăre frumoasă, al cărei penaj aspru avea un luciu metalic. Câteva alicie o doborâră, și Top o aduse la pirogă. Câinele mai cără la barcă și alte douăsprezece păsărele de mărimea unui porumbel, dar de culoare verde, cu aripile în parte roșii ca focul și cu moț tivit cu alb în creștet. Această frumoasă lovitură fusese dată de Harbert, care se arăta foarte mândru de isprava sa. Păsărelele erau un vânat mult mai de soi decât jacamarul, dar cu greu l-ar fi putut convinge cineva pe Pencroff că nu el doborâse cel mai grozav vânat.

La ora zece dimineața, piroga ajunse la cotul al doilea al râului Mercy, la aproape cinci mile de punctul său de revărsare. Se opriră în acel loc pentru a lua masa la adăpostul copacilor înalți și deși, și popasul se prelungi cam o jumătate de ceas.

În locul acela, râul avea încă o lărgime de 60-70 de picioare și albia lui

prezenta o adâncime de 5-6 picioare. Inginerul observase existența mai multor afluenți, care nu erau decât niște pâraie, pe care nu se putea naviga. În ceea ce privește pădurea, fie că se numea pădurea Jacamarului, sau pădurea Far-West, ea se întindea la nesfârșit. Nicăieri, sub copacii înalți, sau sub pomișorii de pe malul râului, nu se zărea urmă de om. Exploratorii nu găsiră nici o urmă suspectă, era vădit că acești copaci nu fuseseră niciodată atinși de vreun topor și că nici când cuțitul vreunui pionier nu tăia lianele întinse de la un trunchi la celălalt prin hățșul de mărăcini și ierburi înalte. Dacă niște naufragiați debarcaseră pe insulă, ei izbutiseră desigur să părăsească țărmul și supraviețuitorii presupusei catastrofe nu trebuiau căutați în aceste desigururi.

Inginerul era deci oarecum grăbit să ajungă la țărmul apusean al insulei Lincoln, care, după părerea lui, se afla la o depărtare de încă cel puțin cinci mile. Se urcară din nou în barcă și, cu toate că actuala direcție a râului părea a se îndrepta spre muntele Franklin și nu spre litoral, ei hotărâră totuși să se slujească de pirogă, atâta vreme cât apa va fi destul de adâncă. Își cruțau în felul acesta și timpul, și energia, deoarece altfel ar fi trebuit să-și croiască drum cu toporul prin desișul pădurii.

Dar, de la un timp, datorită poate depărtării prea mari de ocean, curentul deveni foarte slab. Era desigur vremea fluxului, așa că Harbert și Nab au fost nevoiți să treacă la vâsle, iar Pencroff la cârmă, urmându-și drumul pe apă.

Pădurea părea să se rărească acum în regiunea Far-West. Copacii nu se mai înghesuiau unul într-altu și pe alocuri apăreau chiar stingheri. Dar tocmai fiindcă erau răzlețiți, se bucurau din plin de aerul curat care scălda în voie trunchiurile lor, astfel că întâlneai specimene minunate.

Ce frumoși reprezentanți ai florei de pe această latitudine li se înfățișau! Un botanist ar fi putut să spună fără șovăire ce paralelă trecea prin insula Lincoln, doar privind această pădure.

— Aceștia sunt eucalipti! strigă Harbert.

Erau într-adevăr ultimii uriași ai zonei subtropicale, înrudiți cu acele specii de eucalipti, ce cresc în Australia și Noua-Zeelandă, la aceeași latitudine cu insula Lincoln. Unii dintre ei aveau o înălțime de douăzeci de picioare; trunchiul lor avea la bază o circumferință de douăzeci de picioare și scoarța foarte groasă era brăzdată de o rețea de rășină parfumată. Nimic mai minunat și totodată nimic mai straniu decât acești copaci uriași din familia mirtaceelor, ale căror frunze erau așezate pieziș în bătaia razelor soarelui, care ajungeau astfel până la pământ.

Sub acești eucalipti, pământul era acoperit cu o iarbă fragedă, și din mijlocul mănunchiurilor de verdeață se înălțau stoluri de păsărele, care străluceau la soare ca niște giuvaeruri înaripate.

— Țștia zic și eu că sunt copaci! strigă Nab. Or fi ei buni la ceva?

— Aș! răspunse Pencroff. Plantele uriașe sunt ca și oamenii uriași: buni numai de arătat la bălci!

— Cred că te înșeli, Pencroff, răspunse Gédéon Spilett. Lemnul de eucalipt a început să fie întrebuințat cu folos în tâmplăria de lux.

— Și în plus, completă Harbert, acești eucalipti fac parte dintr-o familie ale cărei specii, patruzeci și șase la număr, sunt toate folositoare. Băiatul își urmă cu multă însuflețire lecția lui de botanică.

Cyrus Smith îl asculta zâmbind, iar Pencroff își umfla cu mândrie pieptul.

— Bine, Harbert, răspunse Pencroff, dar nu-mi vine a crede că toate aceste specii folositoare sunt tot atât de uriașe ca exemplarele pe care le vedem aci.

— Asta-i adevărat. Nu toate varietățile ating înălțimea aceasta.

— Ei, vezi că am dreptate? Uriașii nu sunt buni la nimic!

— Ba te înșeli, Pencroff, spuse atunci inginerul, acești eucalipti uriași sunt buni la ceva.

— Și la ce anume?

— Ei asanează ținutul în care cresc. Știi cum li se zice în Australia și în Noua Zeelandă?

— Nu, domnule Cyrus.

— Li se spune „copaci ai frigurilor”.

— Dar ce, dau friguri?

— Nu, dimpotrivă, ei împiedică răspândirea lor.

— Prea bine. Îmi voi însemna asta, spuse reporterul.

— Înseamnă-ți, dragul meu Spilett, căci pe cât se pare, s-a dovedit că prezența eucaliptilor ajută la asanarea ținuturilor bântuite de friguri. S-au făcut încercări de aclimatizare a acestui copac în unele ținuturi nesănătoase din sudul Europei și din nordul Africii și s-a constatat o îmbunătățire simțitoare a stării sanitare a locuitorilor. În regiunile cu păduri de eucalipti nu mai există friguri. Lucrul este acum sigur și trebuie să fim mulțumiți de prezența lor în insula Lincoln.

— Ah, ce insulă! Ce insulă binecuvântată! strigă Pencroff. V-am mai spus-o, nu-i lipsește nimic afară de...

— Lasă că vom găsi și asta, răspunse inginerul; să ne urmăm drumul pe apă până unde râul va mai putea duce piroga.

Explorarea continuă pe o distantă de încă două mile, într-un ținut acoperit cu eucalipti. Albia râului Mercy își făcuse loc printre ierburi înalte și ici, colo câteva stânci ascuțite îngreunau navigația. Era din ce în ce mai greu de vâslit și Pencroff începu să se slujească de o prăjină cu care împingea piroga. Se simțea că fundul albiei era tot mai aproape și că clipa în care barca va fi nevoită să se oprească de-a binelea din lipsă de apă nu era departe. Soarele începuse să coboare la orizont, proiectând pe pământ umbrele uriașe ale copacilor. Cyrus Smith, văzând că nu vor putea ajunge în aceeași zi până la coasta apuseană a insulei, hotărî să poposească în locul unde luntrea va fi silită să se oprească. După părerea lui, până la țărmul apusean mai aveau de străbătut o distantă de cinci sau șase mile, distantă prea mare pentru a fi străbătută în timpul nopții, în mijlocul acestor păduri necunoscute.

Împinseră deci barca, neosteniți, mai departe, prin pădurea care devenea tot mai deasă și care părea din ce în ce mai populată. Pencroff zări

alergând prin desișurile ei grupuri numeroase de maimuțe. Din când în când, două sau trei din aceste animale se opreau la o oarecare depărtare de barcă și se uitau la pionieri fără să manifeste nici un fel de spaimă, căci, zăbind pentru prima dată oameni, nu învățaseră încă să le fie teamă de ei. Ar fi fost foarte ușor să răpună câteva dintre ele, cu vreo două împușcături, dar Cyrus Smith fu împotriva acestui masacru nefolositor, care-l ispitea oarecum pe Pencroff. De altminteri, ar fi fost și imprudent, fiindcă aceste maimuțe voinice și grozav de sprintene puteau fi periculoase și era mai bine să nu le stârnești, atacându-le fără motiv.

E drept că marinarul voia să omoare câteva maimuțe, deoarece carnea acestor animale ierbivore este bună de mâncat, dar, fiindcă nu duceau lipsă de mâncare, socotiră că era de prisos să cheltuiască munițiile.

Pe la orele patru, navigația deveni foarte grea, cursul apei fiind stăvilat de plante acvatice și de stânci. Malurile erau din ce în ce mai înalte și albia râului era săpată între primele metereze de la poalele muntelui Franklin. Izvorul lui nu mai putea fi departe, căci se alimenta din apele care curgeau pe povârnișul sudic al muntelui.

— În mai puțin de un sfert de oră, domnule Cyrus, spuse marinarul, vom fi siliți să ne oprim.

— Ne vom opri, Pencroff, și vom așeza tabăra de noapte.

— La ce depărtare suntem oare de Casa de Granit? întrebă Harbert.

— La vreo șapte mile, răspunse inginerul, dacă ținem seama de cotiturile râului care ne-au împins puțin spre nord-vest.

— Și ne vom urma drumul? întrebă reporterul.

— Da, atâta vreme cât va fi cu putință, răspunse Cyrus Smith. Măine, în zorii zilei, vom lăsa aici barca și nădăjduiesc că două ore ne vor ajunge ca să atingem litoralul, având astfel înaintea noastră o zi întreagă pentru a-l cerceta.

— Înainte! rosti Pencroff.

Dar, în curând, vasul se poticni de fundul pietros al râului, a cărui lățime nu depășea douăzeci de picioare. O boltă deasă de verdeață se rotunzea deasupra albiei, învăluind-o în semiobscuritate. Se auzea destul de deslușit zgomotul unei căderi de apă, care trăda, la câteva sute de pași mai sus, prezența unui zăgaz natural.

Într-adevăr, după ultima cotitură a râului, printre copaci se ivi o cascadă. Barca se lovi de fundul albiei și peste câteva minute era legată de un trunchi, lângă malul drept.

Era ora cinci. Ultimele raze ale soarelui se strecurau printre frunze, luminând pieziș cascada și făcând să strălucească stropii de apă în toate culorile curcubeului. Mai departe, râul dispărea sub desiș, unde poate că se afla ascuns izvorul lui. Diferitele râulețe pe care le întâlnea în drumul său, făceau din el un adevărat râu; dar aici, lângă izvor, el nu era decât un pârâu limpede, cristalin, cu o adâncime de numai câteva degete.

Poposiră în acel loc încântător. Pionierii aprinseră focul sub niște copaci bătrâni, între crengile cărora Cyrus Smith și tovarășii săi ar fi găsit, la nevoie,

un adăpost pentru noapte.

Flămânzi cum erau, mâncară cu multă poftă și nu se mai gândiră decât la somn. Dar, fiindcă auziseră câteva răgete suspecte, hotărâră să țină focul aprins toată noaptea, ca măsură de apărare. Nab și Pencroff veghiară pe rând, alimentând mereu focul. Li se păru că zăresc diferite animale dând târcoale taberii și poate că nu se înșelau, dar noaptea trecu fără nici un accident și a doua zi, la 31 octombrie, ora cinci dimineața, erau cu toții sculați și gata de plecare.

CAPITOLUL IV

În drum spre coastă. Câteva grupuri de maimuțe. Un alt râu. De ce nu se simte fluxul. O pădure pe litoral. Promontoriul Reptilei. Harbert îl invidiază pe Gédéon Spilett. Pocniturile bambușilor.

La ora șase dimineața, după ce mâncară, pionierii își reluară drumul, având de gând să ajungă cât mai repede pe drumul cel mai scurt, la țărmul apusean. Cât timp le va trebui? Cyrus Smith spusese două ore, dar asta, firește, nu depindea de el, ci de piedicile din drum. În aceste locuri, pădurea Far-West părea un desiș imens, unde creșteau înghesuiți copaci din speciile cele mai diferite. S-ar fi putut deci să fie nevoiți să înainteze croindu-și drum cu toporul printre ierburile, tufișurile și lianele încâlcite; fără îndoială trebuiau să înainteze și cu pușca în mână, având în vedere urletele de fiare, care se auziseră în timpul nopții.

Inginerul determinase poziția taberei orientându-se după muntele Franklin, așa că, luând-o în linie dreaptă spre sud-vest, știa că vor ajunge în mod sigur la țărmul apusean.

După ce se îngrijiră să pună în siguranță barca, porniră la drum, Nab și Pencroff luaseră hrană îndestulătoare pentru cel puțin două zile. Nici nu se puteau gândi deocamdată să pornească la vânătoare și Cyrus Smith recomandă chiar tovarășilor săi să nu întrebuițeze armele, ca nu cumva detunăturile să trădeze prezența lor prin acele locuri.

Primele lovituri de topor deschiseră drumul prin măracinișuri puțin mai sus de cascadă și, cu busola în mână, Cyrus Smith indică drumul pe care vor trebui să meargă.

Pionierii înaintau cu greu printr-o pădure asemănătoare cu cea care se afla în jurul lacului și a platoului Grande-Vue. Nu puteau merge decât încet, pe măsură ce-și deschideau calea prin desiș, dar inginerul se gândea că această cale va face în viitor legătura cu drumul care ducea spre Pârâul Roșu.

Încă de când porniseră, coborau ultimele metereze muntoase ale insulei, înaintând pe un pământ foarte uscat. Vegetația bogată din jur lăsa însă să se bănuie fie o întinsă rețea de ape subterane, fie existența vreunui râu în apropiere, deși Cyrus Smith nu-și amintea să fi observat, când urcaseră pe crater, alte cursuri de apă în afară de râul Mercy și Pârâul Roșu.

În primele ore ale excursiei, întâlneam din nou grupuri de maimuțe, care păreau foarte mirate de prezența oamenilor, vietăți cu totul necunoscute pentru ele. Gédéon Spilett întreba, glumind, dacă aceste ființe, sprintene și voinice, nu-i lua pe ei drept niște frați degenerați. Și, într-adevăr, călătorii noștri, împiedicați la fiecare pas de ierburi, de liane, de trunchiuri de copaci, arătau destul de neputincioși pe lângă aceste lighioane, care săreau din creangă în creangă și pe care nimic nu le împiedica în drum. Maimuțele erau numeroase, dar, din fericire, nu manifestau nici o dorință de a-i ataca.

Mai zăriră și vreo doi porci mistreți și alte animale, cărora Pencroff le-ar fi trimis cu plăcere câteva descărcături.

— Dar, le spuse el, astăzi nu vă facem nimic, nu v-a sosit încă ceasul. Săriți și zburdați în pace, dragii mei. Stăm noi de vorbă la întoarcere!

La ora nouă și jumătate, drumul care ducea direct spre sud-vest fu tăiat deodată de un râu, încă necunoscut, larg de treizeci până la patruzeci de picioare și al cărui curent repede se datora albiei sale înclinată, săpată în stâncă. Apele râului se rostogoleau spumegând și, cu toate că era adânc și limpede, nu era navigabil.

— Iată că ni s-a tăiat calea! strigă Nab.

— Nu, răspunse Harbert, acesta e decât un râu pe care-l vom trece înot.

— La ce bun? întreabă Cyrus Smith. Sunt sigur că râul acesta curge spre mare. Să rămânem pe malul stâng, să mergem de-a lungul lui și, fără îndoială, vom ajunge mai repede la țărmul insulei. Așadar, înainte.

— O clipă, spuse reporterul, ce nume vom da acestui râu, dragii mei? Să nu lăsăm harta noastră necompletată.

— Adevărat! spuse și Pencroff.

— Dă-i tu un nume, copilul meu, spuse inginerul, adresându-se lui Harbert.

— N-ar fi mai bine să așteptăm să-l cunoaștem în întregime? întreabă acesta.

— Fie, răspunse Cyrus Smith. Atunci să ne reluăm drumul.

— Vă rog, numai o clipă! spuse Pencroff.

— Ce este? întreabă reporterul.

— Dacă nu e voie să vânăm, nu văd de ce n-am pescui, spuse marinarul.

— N-avem timp de pierdut, îi răspunse inginerul.

— O! Numai cinci minute! insistă Pencroff, nu vă cer decât cinci minute. E în interesul mesei noastre.

Și Pencroff se culcă pe mal și, vârandu-și brațele în apă, zvârli afară zeci de raci care mișunau printre stânci.

— Iată ceva bun, strigă Nab, ajutându-i marinarului.

— Nu vă spuneam eu că afară de tutun găsești tot ce vrei pe insula asta?! șopti Pencroff oftând.

În mai puțin de cinci minute, „pescuiră” cu folos din belșugul de crustacee albastre, care mișunau în apele râului.

După ce umplură un sac cu raci, își reluară drumul.

De când urmau malul râului, pionierii umblau mai ușor și mai repede. Malurile nu purtau nici o urmă de așezare omenească, doar, din loc în loc, zăreau urmele lăsate de animale mari, care probabil că veneau aici să-și potolească setea, dar nici un alt semn. Fără îndoială că micul pecar nu fusese lovit de alice în această parte a pădurii.

Totuși, cercetând curentul repede al apei care curgea spre mare, Cyrus Smith ajunse la concluzia că se aflau mult mai departe de țărmul apusean decât își închipuise. El judeca astfel, deoarece la această oră, fluxul ar fi trebuit să împingă apele râului, dacă punctul lui de revărsare n-ar fi fost prea departe. Ori, acest lucru nu se vedea și apa își urma cursul în liniște. Inginerul se mira foarte mult și își consulta des busola, căci se temea ca la vreun cot al râului să nu se trezească din nou în mijlocul pădurilor Far-West.

După ce străbătură o bună bucată de drum, pionierii observară că râul se lărgea, iar apele curgeau mai puțin năvalnice. Copacii de pe malul drept erau tot atât de deși ca și cei de pe malul stâng și era cu neputință să zărești ceva dincolo de ei. Totuși, se părea că locurile străbătute de ei erau pustii, fiindcă Top nu lătra. Ori, inteligentul animal ar fi semnalat cu siguranță prezența oricărui străin aflat prin vecinătate.

La ora zece și jumătate, spre marea mirare a lui Cyrus Smith, Harbert, care o luase înainte, se opri deodată, strigând:

— Marea!

Și peste câteva minute, pionierii vedeau desfășurându-se în fața lor malul apusean al insulei.

Dar ce contrast între acest țărm și coasta oceanului pe care îi aruncase soarta, aceea de la poalele Casei de Granit!

Nici o ridicătură de granit, nici o stâncă în larg, nici măcar o plajă nisipoasă. Pădurea se întindea până la țărm și copacii de pe marginea ei, bătuți de valuri, se plecau peste ape. Nu era un litoral așa cum îl creează de obicei natura, fie întinzând un uriaș covor de nisip, fie grupând ici-colo câteva stânci, ci o minunată înșiruire, alcătuită din cei mai frumoși copaci din lume, la marginea țărmului. Malul se ridica deasupra apelor mării și pe acest pământ bogat, susținut de o bază de granit, minunații arbori păreau tot atât de trainici înrădăcinați, ca și în interiorul insulei.

Pionierii se aflau în scobitura unui mic golf neînsemnat, în care n-ar fi avut loc nici două sau trei bărci de pescari. El sluzea drept canal de scurgere a râului pe care-l urmăriseră și care, în loc să alunece domol spre mare, cădea de la o înălțime de peste patruzeci de picioare. Așa se explica faptul că acest curs nu era influențat de flux și reflux. Într-adevăr, valurile oceanului în flux, chiar atunci când ating cea mai mare înălțime, nu ar fi putut să ajungă vreodată până la nivelul râului, a cărui albie era așezată mult deasupra nivelului mării. Acestor ape le-ar fi trebuit milioane de ani ca să poată roade stânca de granit, croindu-și astfel altă revărsare. De comun acord, ei hotărâra să dea acestui râu numele de „Râul Cascadei”.

Dacă spre nord marginea pădurii se întindea pe o distanță de încă două mile, răindu-se, și în zare se conturau niște dealuri frumoase, dimpotrivă,

partea litoralului cuprinsă între Râul Cascadei și promontoriul Reptilei nu cuprindea decât păduri alcătuite din copaci minunați, unii drepți, alții plecați, cu rădăcinile mângâiate de valurile mării. Ori, tocmai în partea aceea, adică spre peninsula Serpentină, trebuia continuată cercetarea, deoarece pe porțiunea aceea a litoralului era mult mai ușor de găsit un adăpost. Cealaltă parte, fiind aridă și sălbatică, n-ar fi oferit această posibilitate vreunui naufragiat.

Vremea era frumoasă, senină, și de pe creasta falezei, pe care Nab și Pencroff întinseră masa, se vedea până hăt, departe. Orizontul era pustiu și nici un catarg nu se zărea în larg. Pe tot litoralul, cât puteai cuprinde cu ochiul, nici un vas, nici o epavă. Cu toate acestea, inginerul își spunea că nu va fi sigur de lucrul acesta decât după ce aveau să exploreze întreaga coastă, până la capătul peninsulei Serpentine.

Prânzul se isprăvi repede și, la ora unsprezece și jumătate, Cyrus Smith dădu semnalul de plecare, dar, în loc s-o ia pe creasta uneia dintre faleze sau pe plajă, coloniștii o porniră pe sub copacii de la marginea țărmului.

Distanța care despărțea punctul de revărsare al noului râu de promontoriul Reptilei era de vreo douăsprezece mile. Pe o plajă netedă, pionierii ar fi putut parcurge această distanță în patru ore, fără grabă; dar, din pricina copacilor ce trebuiau ocoliți, a tufișurilor și a lianelor prin care trebuiau să-și croiască drum, făcură încă o dată pe atâta.

De altminteri, nimic de pe acest litoral nu trăda vreun naufragiu recent. E drept însă, după cum spunea Gedeon Spilett, că marea ar fi putut să târască totul în larg și că nu trebuiau să tragă concluzia că nici un vas nu fusese zvârlit pe acest țărm. Faptul că nu dăduseră încă peste nici o urmă, nu era destul de convingător, pentru a le îngădui să-și facă o părere despre naufragiu.

Reporterul judecase bine și întâmplarea cu alicea dovedea în mod sigur că, în ultimele trei luni, se trăsesese cu pușca pe insulă.

Se făcuse ora cinci și extremitatea peninsulei Serpentine se găsea la o depărtare de încă două mile de locul unde se aflau pionierii. Hotărât lucru, după ce vor fi ajuns la promontoriul Reptilei, Cyrus Smith și tovarășii săi nu vor mai avea timp să se întoarcă înainte de apusul soarelui la tabăra lor de lângă izvorul râu lui Mercy. Ei vor fi nevoiți să petreacă noaptea pe promontoriu. Din fericire, aveau destule alimente cu ei, căci în acele locuri nu era nici urmă de vânat, afară doar de păsări, cum ar fi: jacamari, curucuși, tragopani, papagali, fazani, porumbei și altele. Nu era copac fără cuib, nu era cuib fără freamăt de aripi!

Pe la orele șapte seara, pionierii, frânți de oboseală, ajunseră pe promontoriul Reptilei, un fel de spirală ciudat răsucită, ce înainta în mare. Pădurea se isprăvi aici și litoralul, în partea lui de sud, căpătase din nou înfățișarea obișnuită a unui țărm cu stânci și plajă. S-ar fi putut ca vreun vas naufragiat să fi încercat să se adăpostească în această parte a insulei, dar se întuneca și pionierii fură nevoiți să amâne cercetările pe a doua zi.

Pencroff și Harbert căutară îndată un loc bun de tabără. Cei din urmă

copaci ai pădurii Far-West se pierdeau în punctul acesta și, printre ei, băiatul recunoscuse mănunchiuri dese de bambuși.

— Foarte bine! spuse el. Iată o descoperire importantă!

— Importantă? răspunse Pencroff.

— Fără îndoială! urmă Flarbert. Nici n-ar trebui să-ți mai spun, Pencroff, că scoarța bambusului, tăiată în fâșii subțiri, se întrebuințează la împletitul coșurilor; din aceeași scoarță, macerată și prefăcută în pastă, se fabrică hârtie; din tulpina acestui copac se pot face, după grosimea ei, bastoane, pipe și conducte pentru apă. Bambușii mari sunt un minunat material de construcție, ușor și solid pe care insectele nu-l atacă niciodată. Nu mai spun că, tăind cu ferăstrăul trunchiurile între noduri, se obțin vase trainice și comode, pe care chinezii le întrebuințează foarte mult. N-ar trebui să-ți mai spun, pentru că toate acestea nu te mulțumesc pe tine! Dar...

— Dar?...

— Dar, află totuși, dacă nu știi, că în India se mănâncă acești bambuși ca sparanghelul.

— Sparanghel de treizeci de picioare! se miră marinarul. Și e bun?

— Foarte bun, răspunse Harbert. Dar nu se mănâncă tulpinile de treizeci de picioare, ci numai mugurii tineri de bambus.

— Minunat, băiete, minunat! răspunse Pencroff.

— Și trebuie să adaug că măduva bambușilor tineri, făcută marinată în oțet, este ceva foarte hrănitor.

— Din ce în ce mai bine, Harbert.

— Și, în sfârșit, trebuie să afli că între nodurile acestor copaci mustește un lichid dulce, din care se poate face o băutură foarte plăcută la gust.

— Asta e tot? întrebă marinarul.

— Asta e tot

— Ei, da' spune-mi, din întâmplare, bambusul ăsta nu e bun de fumat?

— Nu, de fumat nu-i bun, sărmanul meu Pencroff.

Harbert și marinarul găsiră repede un loc bun pentru așezarea taberei. Stâncile țărmului, violent bătute de vânturile care veneau dinspre mare, aveau nenumărate scorburi, unde pionierii își puteau petrece noaptea, la adăpostul tuturor intemperiilor. Dar, în clipa în care se pregăteau să pătrundă într-una din aceste scorburi, fură opriți de niște răgete înspăimântătoare.

— Înapoi! strigă Pencroff. Puștile noastre sunt încărcate doar cu alicie, și fiarele care rag pe aici atât de puternic se tem de ele ca de un grăunte de sare!

Și marinarul, înșfăcându-l pe Harbert de un braț îl târî la adăpostul stâncilor, chiar în clipa în care un animal de o rară frumusețe se iveaua la intrarea văgăunii.

Era un jaguar de o mărime cel puțin egală cu aceea a fraților săi din Asia, măsurând peste cinci picioare de la cap la coadă. Blana sa roșcată avea pe spate mai multe rânduri regulate de pete negre, iar pântecul îi era în întregime alb.

Fiara făcu câțiva pași înainte și, zburându-și blana, își roti ochii în jur, cu

privirea aprinsă. Din atitudinea ei se vedea că nu era prima dată când întâlnea miros de om.

În aceeași clipă, reporterul se ivi de după o stâncă și Harbert, crezând că acesta n-a văzut jaguarul, e cât p-aci să-i iasă înainte. Dar Gédéon Spilett îi făcu un semn cu mâna, apropiindu-se de animal: Nu era primul jaguar cu care se întâlnea și, înaintând până la o depărtare de zece pași de fiară, rămase nemișcat cu carabina la ochi, fără ca vreun mușchi să-i tresară.

Pentru o clipă, jaguarul se ghemui, pregătindu-se de atac, apoi se repezi spre vânător. Dar, în clipa în care sări, un glonte îl lovi drept între ochi, lăsându-l mort pe loc.

Harbert și Pencroff se repeziră spre jaguar. Nab și Cyrus Smith sosiră și ei în fuga mare, rămânând pironiți în fața animalului întins la pământ; minunata lui blană avea să împodobească sala cea mare a Casei de Granit.

— Ah, domnule Spilett, câtă admirație am pentru dumneavoastră! Și totodată vă invidiez, strigă Harbert, entuziasmat.

— Ei, dragul meu, răspunse reporterul, în locul meu ai fi făcut la fel.

— Eu n-am atâta sânge rece!

— N-ai decât să-ți închipui, Harbert, că jaguarul este un iepure și atunci vei trage cât se poate de liniștit.

— Asta-i bună! spuse Pencroff. Doar n-o fi tot atât de puțin primejdios!

— Și acum, de vreme ce jaguarul și-a părăsit vizuina, nu văd de ce n-am ocupa-o noi! adăugă Gédéon Spilett.

— Dar dacă vin alții? întrebă Pencroff.

— Va fi destul să aprindem un foc mare la gura văgăunii, spuse reporterul, și nu vor îndrăzni să-i treacă pragul.

— La casa jaguarilor atunci, răspunse marinarul, trăgând după el cadavrul animalului.

Pionierii se îndreptară spre vizuina părăsită și, în timp ce Nab jupuia jaguarul, tovarășii săi îngrămădiră în prag o cantitate mare de lemn uscat, adunat din pădure.

Cyrus Smith, care zărise și el bambușii, tăie câteva crengi, pe care le aruncă peste mormanul de vreascuri de la intrarea văgăunii.

Apoi se așezară cu toții în grotă, unde găsiră o sumedenie de resturi de oase. Pentru orice eventualitate, armele fură încărcate. Pionierii cinară și, înainte de culcare, ca să nu fie stingheriți de musafiri nepoftiți, dădură foc vreascurilor de la gura văgăunii.

Pe neașteptate, izbucni un adevărat foc de artificii. Erau bambușii care explodau sub acțiunea căldurii! Dacă n-ar fi fost decât acest zgomot și tot ar fi fost de ajuns să îndepărteze fiarele cele mai îndrăznețe.

Mijlocul acesta de a provoca detunături nu fusese născocit de inginer, încă Marco Polo susținea că, de veacuri, tătarii îndepărtau în felul acesta de așezările lor fiarele primejdioase din Asia Centrală.

CAPITOLUL V

O propunere. Înfățișarea coastei. În căutarea urmelor presupusului naufragiu. O epavă în văzduh. Descoperirea unui mic port natural. La miezul nopții, pe malul râului Mercy. O barcă în voia valurilor.

Cyrus Smith și tovarășii săi dormiră somn greu și liniștit în văgăuna pe care jaguarul le-o dăruise atât de frumos.

În zorii zilei, se duseră cu toții la capătul promontoriului și privirile lor cercetară cu atenție orizontul. Pentru ultima dată, inginerul constată că nici un catarg, nici o urmă de vas nu se iveau la suprafața mării. Nici privind cu ochianul nu descoperi nimic ce-ar fi putut da de bănuît.

De asemenea, nici pe litoral nu se zărea nimic, cel puțin privind linia dreaptă, care se întindea pe vreo trei mile spre sud pe coasta promontoriului, căci dincolo de ea începea o ieșitură a țărmului care ascundea vederii cealaltă parte. Nici de la capătul sudic al peninsulei nu se mai putea zări capul Ghearei, ascuns după stâncile înalte.

Rămânea acum de explorat țărmul meridional al insulei, și stăteau în cumpănă, neștiind dacă s-o facă în acea zi. Până atunci, nu se gândiseră la această prelungire a călătoriei, mai ales că nu se așteptaseră să nu găsească nici o urmă de naufragiu pe coasta apuseană. De aceea, își lăsaseră și piroga legată de malul Râului Cascadei. Acum însă, când constatară că pe țărmul de apus nu vor găsi nici un semn de naufragiu, pionierii își dădură seama că trebuiau să caute pe coasta de sud a insulei ceea ce nu găsiseră pe cea de vest.

Gédéon Spilett fu acela care ceru să se prelungească cercetările, până când cheștiunea presupusului naufragiu va fi complet lămurită. De aceea, întrebă la ce depărtare se află capul Ghearei de extremitatea peninsulei.

— Cam la treizeci de mile, răspunse inginerul, dacă ținem seama de cotiturile coastei.

— Treizeci de mile! spuse Gédéon Spilett. Asta înseamnă o zi bună de mers. Eu îmi închipui însă că ne putem întoarce la Casa de Granit și de-a lungul țărmului de sud.

— Dar, observă Harbert, de la capul Ghearei la Casa de Granit trebuie să mai socotim cel puțin zece mile.

— Hai să spunem patruzeci de mile, răspunse reporterul, și hai să le și facem. E adevărat, drumul e obositor, dar cel puțin vom cunoaște insula și nu vom mai fi nevoiți să pornim într-o altă explorare.

— Foarte bine, să mergem, spuse Pencroff. Dar ce facem cu piroga?

— Dacă barca a rămas singură o zi întreagă la izvorul râului, răspunse Gédéon Spilett, poate să mai stea încă două zile. Până acum nu ne putem plânde de hoți pe insulă.

— Totuși, observă marinarul, când mă gândesc la pățania cu broasca, parcă nu mai am atâta încredere.

— Broasca! Broasca țestoasă! răspunse reporterul. Nu știi că a răsturnat-o marea?

— Cine știe? șopti inginerul.

— Dar... Începu Nab.

Nab avea ceva de spus, dar deschisese gura fără să zică nimic.

— Ce vrei să spui, Nab? întrebă inginerul.

— Dacă ne întoarcem de-a lungul țărmului până la capul Ghearei, răspunse Nab, după ce vom ocoli capul vom întâlni în cale...

— ...Râul Mercy, așa-i, răspunse Harbert, și nu vom avea nici pod, nici barcă pentru a-l trece!

— Nu-i nimic, domnule Cyrus, răspunse Pencroff, cu câteva trunchiuri de copac nu ne va fi greu să trecem râul!

— Cum o fi... spuse Gédéon Spilett. Însă ne va prinde bine să construim un pod, dacă vrem să avem drumul direct către Far-West.

— Un pod? strigă Pencroff. Dar ce, domnul Smith nu e de felul lui inginer? Când vom avea nevoie de un pod, ne va face unul. Cât privește trecerea pe celălalt mal al râului, în astă-seară, mă privește pe mine. Mai avem mâncare pentru o zi, și de altminteri, poate că nu vom mai duce lipsă de vânat. Deci, înainte!

Propunerea reporterului, susținută cu însuflețire de marinar, avu încuviințarea tuturor, căci fiecare ținea să termine cu îndoielile. Afară de aceasta, întoarcerea pe la capul Ghearei completa de minune explorarea. Dar nu aveau o clipă de pierdut, căci o etapă de patruzeci de mile se străbate cu greu și nu puteau ajunge la Casa de Granit înainte de căderea nopții.

La ora șase dimineața, micul grup porni. Puștile fură încărcate în vederea întâlnirilor neplăcute, și Top, care alerga înainte, primi poruncă să cerceteze marginea pădurii.

De la extremitatea promontoriului, cu care se sfârșea peninsula, coasta se rotunjea pe o distanță de cinci mile, distanță pe care o parcurseră repede, fără să găsească nici cel mai neînsemnat semn de debarcare, nici o epavă, nici un foc stins, nici o urmă de pași omenești.

Pionierii ajunseră în golful Washington, de unde îmbrățișară cu privirea întreaga întindere a litoralului sudic. La o depărtare de 25 de mile, coasta se termina cu capul Ghearei, care de-abia se zărea în ceața dimineții și pe care un fenomen de miraj îl arăta așezat mai sus, ca și cum ar fi fost suspendat între pământ și apă. Între locul unde se aflau pionierii și fundul uriașului golf, țărmul cuprindea mai întâi o plajă întinsă și dreaptă, mărginită în fund de un lanț de arbori, apoi coasta, foarte neregulată, înainta în mare cu ieșituri ascuțite, și mai departe, câteva stânci negricioase, risipite într-o neorânduială pitorească, se terminau cu capul Ghearei!

Astfel se înfățișa această parte a insulei, pe care o vedeau pentru întâia oară, și exploratorii se opriră o clipă, cercetând-o cu privirea.

— Un vapor eșuat aici, spuse Pencroff, ar fi pierdut. Uitați-vă, bancuri de nisip până în larg, și mai departe stânci și iar stânci! Primejdioase locuri!

— Dar cel puțin ar mai rămâne ceva din vapor? întrebă reporterul.

— Ar rămâne câteva bucăți de lemn pe stânci și nimic alături, îi răspunse marinarul.

— De ce?

— Pentru că aceste nisipuri, mai primejdioase decât stâncile, înghit tot ce aruncă marea în aceste locuri. Și un vapor întreg, de câteva sute de tone, poate să dispară în întregime în câteva zile.

— Atunci, Pencroff, întrebă inginerul, n-ar fi deloc de mirare să nu mai fi rămas urmă din vasul care ar fi putut eșua pe aceste nisipuri?

— Desigur, domnule Smith, datorită furtunii și condițiilor atmosferice. Totuși, este îndoielnic, chiar dacă s-a întâmplat așa, să nu mai fi rămas nici măcar catarge sfărâmate sau bucăți răzlețe aruncate departe pe țărm, acolo de unde nu le pot lua valurile.

— Atunci să cercetăm mai departe, hotărî Cyrus Smith.

La ora unu după-amiază, după ce străbătuseră douăzeci de mile, pionierii ajunseră la capătul golfului Washington.

Poposiră ca să prânzească.

Din acel loc, începea o coastă neregulată, plină de creștături ciudate, în fața căreia se întindea un șir lung de stânci, celuaseră locul bancurilor de nisip. Acum, marea le acoperea aproape în întregime, dar peste câțva timp, apele aveau să se retragă și stâncile aveau să se înalțe din apă. Valurile se spărgeau de aceste stânci, alunecând apoi în lungi dâre înspumate. Până la capul Ghearei, plaja se îngusta mereu, gătită între stânci și marginea pădurii. Drumul era din ce în ce mai anevoios, deoarece întâlneau nenumărate stânci prăvălite pe țărm. Peretele de granit devenea tot mai înalt și nu se mai vedea acum decât coroana verde a copacilor de pe creastă, unde nu se simțea nici o adiere de vânt.

După o jumătate de oră de odihnă, pionierii își reluară drumul și privirea lor cercetă cu atenție fiecare colțișor al plajei și șirul de stânci. Pencroff și Nab se aventurau chiar printre ele, de câte ori privirea le era atrasă de ceva neobișnuit. Nu găsiră nici urmă de epava și își dădeau seama mereu că se lăsaseră înșelați de câte o stâncă de formă curioasă. Constatară totuși că pe această plajă, se aflau în mare cantitate scoici bune de mâncat dar, până ce nu-și vor fi îmbunătățit mijloacele de transport și nu vor fi făcut o punte de legătură între cele două maluri ale râului Mercy, nu se puteau folosi de ele.

Până atunci, cu toate cercetările, nu găsiseră nici o urmă a presupusului naufragiu. Și oricum, un obiect mai mare, corpul unui vas, de pildă, n-ar fi putut să treacă neobservat. Rămășițele sale ar fi fost aruncate de valuri pe țărm, ca și lada pe care o găsiseră la douăzeci de mile de acolo. Dar nu se zărea nimic.

Pe la ora trei, Cyrus Smith și tovarășii săi ajunseră la un mic golf, aproape închis, în care nu se vărsa nici o apă. El forma un adevărat mic port natural, care nu putea fi zărit din larg. Era legat de mare printr-un canal îngust, în locul rămas liber între stânci.

În fundul acestui golf, marginea stâncoasă se sfărâmase, datorită vreunei puternice erupții vulcanice, formând o trecătoare în pantă, care ducea

până la platoul superior. De aici și până la capul Ghearei, nu puteau fi mai mult de zece mile, iar până la platoul Grande-Vue erau cam patru mile în linie dreaptă.

Gédéon Spilett propuse tovarășilor săi să facă un mic popas sus pe creastă. Nimeni nu avu nimic împotrivă, căci mersul îndelungat le deschisese pofta de mâncare și, cu toate că mai era până la cină, fiecare se înfruptă bucuros din vânatul ce-l duceau cu ei, în așteptarea ospățului de seară la Casa de Granit.

Câteva minute mai târziu, pionierii ședeau la poalele unui pâlț de minunați pini maritimi, mâncând proviziile aduse de Nab.

Deși locul unde se aflau era așezat la 50 sau 60 de picioare deasupra nivelului mării, lăsând loc larg privirilor, dincolo de ultimele stânci ale capului și până în golful Uniunii, nu puteau zări nici insula, nici platoul Grande-Vue, deoarece relieful solului și perdeaua de copaci închideau în întregime priveliștea spre nord.

Nu mai trebuie adăugat că nici pe această parte a litoralului, nici pe mare nu zăriră nici o urmă de epavă sau de vapor, cu toate că inginerul cercetă amănunțit cu ocheanul întreaga întindere, până unde cu greu mai deosebeai cerul de ape.

De asemenea, întreaga regiune a litoralului, care mai rămăsese neexplorată, fu cercetată tot cu ocheanul, cu cea mai mare atenție, fără a se descoperi ceva.

— Acum, spuse Gédéon Spilett, trebuie să ne resemnăm și să ne gândim că nimeni nu va veni să ne ceară socoteală că am luat în stăpânire această insulă!

— Bine, dar alicea? întrebă Harbert. Totuși, ea nu este un produs al închipuirii noastre!

— Mii de draci! Sigur că nu, strigă Pencroff cu gândul la măseaua spartă.

— Atunci, ce concluzie trageți? întrebă reporterul.

— Trag concluzia, răspunse inginerul, că în ultimele trei luni un vas s-a oprit aici de voie sau de nevoie...

— Cum, Cyrus, dumneata ai admite că el a putut fi înghițit de nisipuri fără să lase vreo urmă? strigă reporterul.

— Nu, dragă Spilett, dar caută să-ți dai seama că dacă e sigur că o ființă omenească a pus piciorul pe această insulă, e tot atât de sigur că acum a părăsit-o.

— Atunci, dacă nu mă înșel, domnule Cyrus, preciza Harbert, vaporul a plecat?

— Firește.

— Și am pierdut astfel pentru totdeauna prilejul de a ne repatria! strigă Nab.

— Tare mi-e teamă că pentru totdeauna.

— Ei bine! Deoarece am pierdut prilejul, haideți să mergem acasă, spuse Pencroff, căruia i se și făcuse dor de Casa de Granit.

Dar nici nu se ridicase bine, când auziră lătratul lui Top, care ieși din pădure, ținând în bot. o bucată de pânză plină de noroi.

Nab smulse peticul din gura câinelui. Era o bucată de pânză groasă.

Top lătra mereu și prin săriturile sale părea că-și cheamă stăpânul în pădure.

— O fi ceva pe acolo care ar putea să explice alicea mea! strigă Pencroff.

— Un naufragiat! răspunse Harbert.

— Rănit poate! spuse Nab.

— Sau mort! răspunse reporterul.

Și toți se repeziră în urma câinelui, printre brazii uriași, care se ridicau la marginea pădurii. Pentru orice eventualitate, Cyrus Smith și tovarășii săi își pregătiră armele.

Înaintară destul de adânc în pădure; dar, spre marea lor dezamăgire, nu văzură nici o urmă de pași. Lianele și tufișurile dese erau neatinse și fură chiar nevoiți să le taie cu toporul, așa cum făcuseră atunci când părăsiseră piroga, în inima pădurii. Era deci greu de presupus că cineva ar fi putut trece prin acele locuri. Și totuși Top alerga ca o ființă cu voință proprie, care urmărește un gând bine definit, nu ca un câine care caută la întâmplare.

După un drum de șapte sau opt minute, Top se opri. Pionierii, ajunși într-un luminiș mărginit de copaci înalți, își rotiră privirea în jur, dar nu văzură nimic nici printre tufișuri, nici printre trunchiurile copacilor.

— Ce e, Top? întrebă Cyrus Smith.

Top lătra tot mai tare, sărind în jurul unui pin uriaș.

Deodată, Pencroff strigă:

— Ah! Bun! Foarte bine!

— Ce e? întrebă Gédéon Spilett.

— Noi căutăm o epavă pe mare sau pe pământ!

— Ei și?

— Ei bine, ea se găsește în văzduh!

Și marinarul arată un fel de zdreanță mare, albicioasă, agățată în vârful pinului și din care Top adusese o bucată căzută pe jos.

— Dar asta nu e o epavă! strigă Gédéon Spilett.

— Ba să avem iertare! răspunse Pencroff.

— Cum? Este?...

— E tot ce-a mai rămas din nava noastră aeriană, din balonul nostru, care a eșuat acolo, în vârful copacului.

Pencroff nu se înșela și scoase niște urale puternice, adăugând:

— Iată o pânză minunată! Avem acum din ce ne face rufărie pentru ani de zile. Ce de batiste și cămăși vom avea! Ei, domnule Spilett, ce spuneți de o insulă în care cămășile cresc în copaci?

Era într-adevăr o întâmplare fericită pentru pionierii insulei, să regăsească rămășițele aerostatului, care căzuse acolo după ce se înălțase ultima oară, zadarnic, în văzduh. Rămânea de hotărât dacă să păstreze învelișul sub această formă, pentru cazul în care ar fi încercat o nouă

călătorie aeriană, sau să întrebuințeze cu folos cele câteva sute de coți de pânză de bumbac, de cea mai bună calitate, după ce vor fi îndepărtat lacul, cu care era acoperită. Bucuria lui Pencroff fu împărtășită de toți.

Dar învelișul agățat de copac trebuia luat și pus într-un loc sigur. Lucrul acesta n-a fost ușor! Nab, Harbert și marinarul, urcați în vârful copacului, făcură minuni de acrobație, ca să elibereze din încheștarea crengilor aerostatul uriaș, acum dezumflat.

Operația ținu peste două ore și avu drept rezultat scoaterea învelișului cu supapă, a resorturilor și a garniturilor sale de aramă, ba chiar și a plasei, care reprezenta o mare cantitate de sfoară. De asemenea, a fost salvat cercul de siguranță de la baza balonului și ancora. Învelișul, afară de locul în care se spărsese, era în stare bună și numai apendicele inferior fusese rupt.

O comoară le picase din cer!

— Nădăjduiesc, domnule Cyrus, spuse marinarul, că dacă ne vom hotărî vreodată să părăsim insula, nu vom mai călători cu balonul. Vapoarele astea ale văzduhului nu te duc chiar unde vrei. După părerea mea, mai bine ne-am apuca să facem o navă mare de vreo douăzeci de tone. Din această țesătură, voi face pânzele trebuitoare corăbiei. Iar din rest ne vom îmbrăca!

— Vom vedea, Pencroff, vom vedea, răspunse Cyrus Smith.

— Deocamdată, să punem totul în siguranță, răspunse Nab.

Într-adevăr, nu putea fi deocamdată vorba să transporte la Casa de Granit acea uriașă cantitate de pânză și sfoară, care era foarte grea, și până când vor fi construit un vehicul bun pentru căratul lor, era totuși mai bine să adăpostească această bogăție de furia uraganelor. Pionierii, opintindu-se cu toții, izbutiră să tragă epava până la țărm, unde găsiră o grotă destul de mare, astfel orientată, încât nu pătrundea în ea nici vântul, nici ploaia, și nici marea.

— Aveam nevoie de un dulap, ca să punem la adăpost balonul, spuse Pencroff, și iată am găsit unul, dar cum nu se încheie cu cheia, e mai bine să-i astupăm intrarea. Nu spun asta pentru hoții cu două picioare, ci pentru cei în patru labe.

La ora șase seara, totul fu terminat și după ce dădură micului port numele, foarte nimerit de altfel, de „portul Balonului”, se întoarseră la capul Ghearei. Pencroff și inginerul discutau despre diferitele proiecte, care trebuiau executate în timpul cel mai scurt. Printre lucrările ce nu sufereau întârziere, se impunea construirea unui pod peste râul Mercy, ca să stabilească o legătură ușoară cu sudul insulei; apoi vor veni cu căruciorul să ia aerostatul, căci barca nu le-ar fi îngăduit să-l transporte; mai târziu, aveau să facă o barcă mai mare, cu care să poată întreprinde călătorii în jurul insulei, apoi...

Între timp se întunecase. Când pionierii ajunseră la capul Epavei, la locul unde descoperiseră prețioasa ladă, se înserase de-a binelea. Dar nici acolo, ca și în celelalte locuri cercetate până atunci, nici o urmă nu arăta că ar fi naufragiat vreun vas și nu puteau decât să tragă aceleași concluzii la care ajunsese Cyrus Smith.

De acolo până la Casa de Granit mai rămâneau de făcut patru mile, pe

care le străbătură repede. Era aproape de miezul nopții, când pionierii ajunseră la primul cot al râului Mercy.

Aici, albia avea o lărgime de 80 de picioare și era greu de trecut, dar Pencroff, ca marinar încercat, se obligase să învingă greutatea.

Fără îndoială că pionierii erau frânți de oboseală. Călătoria fusese lungă și muncă depusă pentru adăpostirea rămășițelor balonului îi sleise de-a binelea de puteri. Erau grăbiți să se întoarcă la Casa de Granit, să mănânce și să se culce. Dacă podul ar fi existat, ei ar fi fost acasă într-un sfert de oră.

Noaptea era foarte întunecoasă. Pencroff se pregătea să se țină de cuvânt, construind o plută cu care să treacă râul Mercy. Împreună cu Nab, înarmați cu topoare, aleseră doi copaci de lângă țărm, din care hotărâră să facă o plută. Cu ultimele lor puteri, atacă baza copacilor.

Cyrus Smith și Gédéon Spilett ședea pe mal, așteptând momentul să le vină în ajutor, iar Harbert se plimba pîmprejur, fără să se depărteze însă prea mult.

Deodată, băiatul, care hoinărea în susul apei, se întoarse repede, arătând ceva cu degetul:

— Plutește ceva acolo, în voia valurilor! strigă el. Pencroff își întrerupse lucrul și zări un obiect, care apărea nedeslușit în umbră.

— O barcă! spuse el.

Se apropiara cu toții și, spre marea lor mirare, zăriră într-adevăr o barcă dusă de curent.

— Hei, ăia din barcă! strigă el dintr-un vechi obicei marinăresc, fără să-și dea seama că era mai bine să facă cât mai puțin zgomot.

Nici un răspuns. Barca continua să lunece și nu mai era decât la câțiva pași, când marinarul strigă:

— Dar e piroga noastră! S-a rupt odgonul și a fost târâtă de curent! Ne-a sosit la țanc!

— Piroga noastră?... șopti inginerul.

Pencroff avea dreptate. Era într-adevăr barca lor, al cărei odgon fără îndoială se rupsese și care se întorcea singură de la izvoarele râului Mercy. Acum trebuiau s-o prindă, înainte ca ea să fie târâtă de curentul râului, dincolo de revărsarea lui. Cu ajutorul unei prăjini, Nab și Pencroff izbutiră, cu multă îndemânare, să tragă barca la mal.

Inginerul se urcă cel dintâi în pirogă și, apucând odgonul, se încredința, pipăindu-l, că se rupsese datorită frecării de stâncă.

— Iată, îi spuse reporterul încet, iată ce se poate numi o împrejurare...

— Ciudată, adăugă Cyrus Smith.

Ciudată sau nu, era o împrejurare fericită! Harbert, reporterul, Nab și Pencroff se imbarcară. Ei nu se îndoiau o clipă de faptul că odgonul se rupsese; dar cel mai curios lucru era că barca ajunsese în dreptul lor la un moment atât de potrivit. Soiul acesta de întâmplări ține mai mult de domeniul basmelor.

Cu câteva lovituri puternice de vâsle, pionierii ajunseră la punctul de revărsare a râului Mercy. Aici, barca fu trasă pe plajă până la Cămin, apoi se

îndreptară cu toții către scara Casei de Granit.

Dar, în acea clipă, Top lătră cu furie, și Nab, care căuta prima treaptă, scoase un țipăt...

Scara dispăruse!

CAPITOLUL VI

Strigătele lui Pencroff. O noapte la Cămin. Săgeata lui Harbert. Planul lui Cyrus Smith. O soluție neașteptată. Ce se petrecuse la Casa de Granit. Jup în slujba pionierilor.

Cyrus Smith se opri fără să rostească nici un cuvânt. Tovarășii săi pipăiau în întuneric atât pereții de granit ca să vadă dacă nu cumva scara fusese deplasată de vânt, cât și solul, pentru cazul când s-ar fi desprins, căzând pe jos... Dar scara nu era de găsit nicăieri și, din pricina întunericului de nepătruns, nu se putea vedea nici dacă ea fusese aruncată, poate de vreo răbufnire a vântului, pe ieșitura de la jumătatea zidului de granit.

— Dacă e o glumă, strigă Pencroff, e una proastă! Să sosești acasă la tine și să nu mai găsești scara care duce la camera ta, nu e un lucru plăcut pentru niște oameni obosiți!

Nab scotea strigăte de uimire.

— Și nici măcar n-a suflat vântul! observă Harbert.

— Încep să cred că se petrec lucruri ciudate pe insula Lincoln, spuse Pencroff.

— Ciudate? interveni Gédéon Spilett. Nicidecum, Pencroff. Nimic nu este mai firesc. Cineva a venit în lipsa noastră, a pus stăpânire pe casă și a tras scara!

— Cineva! strigă marinarul. Și cine oare?

— Cine? Vânătorul cu alicea, răspunse reporterul. De ce n-am încerca să explicăm astfel întâmplarea aceasta neplăcută?

— Ei bine! Dacă e cineva acolo, răspunse Pencroff înjurând, căci începuse să-și piardă răbdarea, am să-l strig și va fi nevoit să-mi răspundă.

Și, cu o voce tunătoare, marinarul scoase un „hei, care-i acolo?” prelung, pe care ecoul puternic îl repetă.

Pionierii traseră cu urechea și li se păru că din înălțimea Casei de Granit se aude un fel de râs răutăcios. Dar nici un glas nu-i răspunse lui Pencroff și toate strigătele puternice și repetate ale marinarului se dovediră zadarnice.

Oamenii cei mai nepăsători din lume ar fi avut de ce să se mire, și nici pionierii noștri nu puteau rămâne indiferenți. În situația în care se aflau, orice întâmplare avea însemnătatea ei și, fără îndoială că, de șapte luni de când locuiau pe această insulă, nu fuseseră niciodată într-o situație atât de încurcată.

Așa cum stăteau acum lucrurile, uitaseră de oboseală și, stăpâniți de ciudățenia întâmplării, se grămădiseră la poalele stâncii de granit, neștiind ce să mai facă; își puneau întrebări la care nu aflau răspuns și se pierdeau în

nenumărate presupuneri, care de care mai de necrezut. Nab se văicărea, foarte necăjit că nu putea să se întoarcă la bucătăria sa, cu atât mai mult cu cât proviziile luate la plecare se terminaseră și nu avea cum să facă rost deocamdată de altele.

— Dragii mei, spuse atunci Cyrus Smith, nu avem altceva de făcut decât să așteptăm să se facă ziuă și atunci să procedăm după împrejurări. Până una alta, să mergem la Cămin. Acolo vom fi la adăpost și, dacă nu avem ce mânca, cel puțin vom dormi.

— Dar cine o fi nerușinatul care ne-a făcut una ca asta? întrebă încă o dată Pencroff nedumerit.

Oricine ar fi fost „nerușinatul”, nu le rămânea altceva de făcut, după cum spusese inginerul, decât să se ducă la Cămin și să aștepte acolo până în zorii zilei. Totuși, îi porunciră lui Top să rămână sub ferestrele Casei de Granit și când Top primea un ordin, îl executa fără să crâcnească. Curajosul câine rămase deci la poalele Casei de Granit, în timp ce stăpânul său și tovarășii lui își căutau adăpost între stânci.

Am minți dacă am spune că pionierii, cu toată oboseala lor, dormiră bine pe nisipul Căminului. Nu numai că erau îngrijorați de noul incident, datorită întâmplării sau pricinuit poate de mâna omului, dar la Cămin erau și foarte prost instalați. Însă oricare ar fi fost pricina, locuința lor se afla deocamdată ocupată și ei nu se puteau întoarce acasă.

În afară de aceasta, Casa de Granit era mai mult decât o locuință. Ea era și magazia lor. Acolo se afla tot materialul coloniei, arme, instrumente, unelte, muniții, alimente și altele. Dacă totul era jefuit, bieții oameni se vedeau nevoiți s-o ia de la început, să amenajeze din nou un adăpost, să-și facă iar arme și unelte. Ori lucrul acesta era destul de grav. În culmea neliniștei, ieșeau mereu, când unul, când altul, să vadă ce face Top. Numai Cyrus Smith aștepta cu răbdarea lui obișnuită, cu toate că mintea lui se întărita când vedea că se află în fața unui fapt cu totul de neînțeles și era indignat la gândul că în jurul său, sau poate deasupra sa, se petrece un lucru nelămurit. Gédéon Spilett împărtașea întru totul părerile sale și amândoi se sfătuiră de câteva ori în șoaptă, examinând împrejurările acestea de neînțeles, în care nu-i mai ajuta nici experiența, nici spiritul lor de observație. Fără îndoială, exista un mister pe această insulă. Dar cum să dezlege această taină? Harbert nu știa ce să mai creadă și ar fi vrut să afle ce gândește Cyrus Smith.

Cel mai supărat dintre toți era Pencroff, care tuna și fulgera:

— Este o glumă proastă, spunea el, ni s-a făcut o farsă! Mie nu-mi plac farsele și vai de cel care a făcut-o, când mi-o cădea în mâini!

Cum se crăpă de ziuă, pionierii, bine înarmați, se duseră pe țărm, până la șirul de stânci care ieșeau din apă. Casa de Granit, așezată drept în bătaia soarelui, avea să fie luminată în curând de primele raze. Într-adevăr, înainte de ora cinci, ferestrele casei, cu obloanele închise, se zăriră prin perdeaua de frunziș.

Privind ferestrele, totul li se părea normal. Dar, când văzură că ușa, pe care o închiseseră înainte de plecare, era acum larg deschisă, scoaseră cu

toții un strigăt puternic.

Nu mai rămânea nici o îndoială că cineva pătrunsese în Casa de Granit.

Scara superioară, întinsă de obicei de la ieșitura zidului de granit până la ușă, era la locul ei, dar scara inferioară fusese scoasă și ridicată până în prag. Era vădit că musafirii nepoftiți au ținut să se pună la adăpost de orice surpriză. Nu era însă cu puțință să se stabilească cine erau și câți erau, deoarece nimeni nu se arătă privirii.

Pencroff strigă din nou.

Nici un răspuns.

— Golanii! strigă marinarul. Dorm și nu le pasă, ca și când ar fi la ei acasă! Hei! Pirați, bandiți, tâlhari!

În clipa aceea, se luminează complet, și fațada Casei de Granit fu inundată de razele soarelui. Dar, atât înăuntru, cât și afară, totul era liniștit.

Pionierii se întrebau dacă în Casa de Granit se afla sau nu cineva, cu toate că poziția scării arăta lămurit că ocupanții, oricare ar fi fost ei, nu putuseră fugi. Dar cum să ajungă până la ei?

Lui Harbert îi dădu atunci în gând să lege o frânghie de o săgeată și să arunce această săgeată în așa fel, încât să se înfigă în prima treaptă a scării, care atârna în pragul ușii. Ar putea apoi să tragă de sfoară în așa fel, încât să readucă scara la pământ și să restabilească legătura cu Casa de Granit.

Altceva nu puteau să facă și, cu puțină îndemânare, lucrul trebuia să izbutească. Din fericire, arcul și săgețile fuseseră depuse într-un coridor al Căminului, unde se aflau de asemenea câțiva zeci de coți de frânghie împletită din foi de hibiscus. Pencroff desfășură frânghia și fixă un capăt al ei de o săgeată bine ascuțită. Apoi, Harbert puse săgeata în arc și ochi cu mare grijă extremitatea de jos a scării.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Pencroff și Nab se retrăseseră în așa fel încât să observe tot ce se petrecea în Casa de Granit. Reporterul ținea sub observație ușa, cu carabina gata de tragere.

Arcul se încordă și săgeata şuieră, târând după sine frânghia. Ținta fiind bine ochită, săgeata se înfipse în locul dorit.

Harbert izbutise, dar când frânghia începu să tragă scara, un braț trecu repede prin crăpătura ușii, o apucă și o trase înăuntru.

— Mizerabile! strigă marinarul. Mi se pare că nu mai ai mult de așteptat până să te lovească un glonte.

— Dar cine-o fi? întrebă Nab.

— Cine? N-ai văzut?

— Nu.

— Păi... e o maimuță! Locuința noastră a fost ocupată de maimuțe, care s-au urcat pe scară în lipsa noastră!

În aceeași clipă, parcă pentru a întări cele spuse de marinar, vreo trei-patru maimuțe deschiseră obloanele și se arătară la ferestre, salutând cu mii de strâmbături pe adevărații proprietari.

— Știam că e doar o farsă! strigă Pencroff. Dar farsorul ăsta va plăti pentru toți ceilalți!

Marinarul întinse pușca, ochi repede una din maimuțe și trase. Celelalte dispărură, afară de una care, lovită mortal, căzu pe plajă,

Nu mai rămânea îndoială că animalul doborât făcea parte din specia antropomorfelor, denumite astfel din pricina asemănării lor cu omul. Harbert, cu vastele-i cunoștințe în domeniul zoologiei, declară că această maimuță mare era un urangutan.

— Ce animal minunat! strigă Nab.

— Minunat, dacă vrei tu, răspunse Pencroff, dar încă nu văd cum ne vom întoarce acasă.

— Harbert e un bun țințaș, spuse reporterul, și arcul lui este aici. Să mai încerce.

— Bine, dar maimuțele sunt șirete! strigă Pencroff. Ele n-o să mai stea la fereastră, așa că n-o să le putem ucide. Ah, când mă gândesc la pagubele pe care pot să le facă în camere și în magazie...

— Răbdare! răspunse Cyrus Smith. Lighioanele astea nu ne pot ține multă vreme în încurcătură!

— N-am să mă liniștesc decât atunci când am să le văd afară, răspunse marinarul. Și apoi, cine știe câți caraghioși din ăștia sunt acolo sus?

Ar fi fost greu să i se răspundă lui Pencroff și tot atât de greu să se reînceapă tentativa cu săgeata, căci extremitatea inferioară a scării fusese trasă înăuntru și, când încercară din nou să smucească frânghia, ea se rupse, iar scara rămase sus.

Mai trecură două ore, în timpul cărora maimuțele avură grijă să nu se arate; dar ele erau tot acolo, și de câte ori își furișau un bot sau o labă prin ușă, erau întâmpinate cu salve de pușcă.

— Să ne ascundem, spuse atunci inginerul. Poate că maimuțele ne vor crede plecați și vor ieși din nou. Spilett și Harbert să stea la pândă după stânci și să tragă cum va apare vreuna.

Sfaturile inginerului fură urmate; reporterul și tânărul, cei mai buni ochitori ai coloniei, se așezară la pândă. Între timp, Nab, Pencroff și Cyrus Smith se urcară pe platou. Îndreptându-se spre pădure ca să vâneze puțin, căci sosise ora mesei, și proviziile lor se sfârșiseră.

Vânătorii se întoarseră peste o jumătate de ceas cu câțiva porumbei, pe care îi fripseră cum putură. Între timp, nu se arătase nici o maimuță.

Cât timp Gédéon Spilett și Harbert mâncară, Top stătu de strajă sub ferestre. După masă, țințașii noștri se întoarseră la postul lor.

După alte două ore, situația era aceeași. Maimuțele nu dădeau nici un semn de viață, parcă dispăruseră de acolo, speriate, probabil, de moartea uneia dintre ele și de focurile de pușcă. Stăteau ascunse în fundul camerelor Casei de Granit sau chiar în magazie. Și când se gândiră pionierii la bogățiile care se aflau în magazie, ajunseră, cu toată stăruința inginerului de a-și păstra răbdarea, să-și iasă de-a binelea din fire. Nu-i vorbă, aveau și de ce.

— Începe să fie destul de neplăcută povestea asta, spuse în cele din urmă reporterul. Și poate să mai țină mult.

— Totuși, trebuie să-i gonim pe tâlharii ăștia strigă Pencroff. Oricât de

numeroși ar fi, le venim noi de hac, dar pentru asta ar trebui o luptă corp la corp! Nu-i nici un mijloc să ajungem până acolo?

— Ba da, răspunse atunci inginerul, străfulgerat de un gând.

— Ei, dacă există, e desigur și cel mai nimerit, spuse Pencroff, căci tot nu știm ce să facem. Spuneți-!-

— Să încercăm să pătrundem în Casa de Granit prin fostul canal de scurgere al lacului, răspunse inginerul.

— Ei! Mii de draci! strigă marinarul. Cum de nu m-am gândit la una ca asta?

Era într-adevăr singurul mijloc de a intra în Casa de Granit, pentru a goni maimuțele de acolo. E drept că intrarea canalului fusese închisă cu un zid de stânci cimentate, pe care acum se vedeau nevoiți să-l sacrifice, dar pe care îl puteau reface. Din fericire, inginerul nu-și pusese încă în aplicare planul său, care prevedea camuflarea acestei intrări prin inundarea porțiunii de teren respective. Altfel, lucrurile n-ar fi mers chiar atât de ușor.

Trecuse de amiază, când pionierii, înarmați cu târnăcoape și hârlețe, părăsiră Căminul și trecură pe sub ferestrele Casei de Granit. După ce îi porunciră lui Top să rămână la postul său, se îndreptară spre platoul Grande-Vue.

Dar nu făcuseră nici 50 de pași, când auziră lătratul furios al câinelui. Suna ca o chemare disperată.

Se opriră numaidecât.

— Repede înapoi! spuse Pencroff. O luară cu toții la fugă spre casă.

Ajunși la cotitură, ei constatară că situația se schimbase.

Într-adevăr, maimuțele, speriate deodată de o pricină necunoscută, căutau să fugă. Vreo două, trei alergau și săreau de la o fereastră la alta, cu sprinteneala unui acrobat. Ele nici nu căutau măcar să pună scara la loc și să coboare pe unde se urcaseră. Groaza pe care o resimțeau le făcuse să uite de ele. Cinci sau șase dintre ele erau acum în bătaia puștilor și pionierii, ochindu-le cu ușurință, traseră. Unele, rănite sau moarte, căzură în interiorul camerelor, scoțând țipete îngrozitoare. Celelalte se prăvăliră în afară și peste câteva minute totul te făcea să presupui că nu mai rămăsese nici una vie în Casa de Granit.

Pencroff izbucni din nou în urale.

— Lasă uralele, spuse Gédéon Spilett.

— De ce? Le-am omorât pe toate!

— Foarte bine, dar cu asta tot n-am izbutit să ajungem în casă.

— Să mergem la canal! spuse Pencroff.

— Bineînțeles, răspunse inginerul. Deși ar fi fost mai bine...

În aceeași clipă, ca un răspuns la observația lui Cyrus Smith, zăriră scara alunecând pe pragul ușii, apoi desfășurându-se și căzând până jos.

— Ei! Ciudat lucru! strigă marinarul, uitându-se la Cyrus Smith.

— Cam prea ciudat! murmură inginerul, repezindu-se cel dintâi spre scară.

— Băgați de seamă, domnule Cyrus! strigă Pencroff. Poate că mai sunt

câteva pe acolo...

— Vom vedea, răspunse inginerul, fără să se oprească.

Toți tovarășii îl urmară și peste un minut se aflau în pragul ușii.

Căutară peste tot. Nu era nimeni în camere și nici în magazie. Spre bucuria lor, constatară că magazia nu fusese răscolită de maimuțe.

— Dar cu scara cum se explică? strigă marinarul. Cine ne-o fi aruncat-o?

În clipa aceea se auzi însă un țipăt și o maimuță uriașă, care se ascunsese, dădu buzna în sală, urmărită de Nab.

— A! Hoța! strigă Pencroff. Și cu toporul în mână, era cât pe aici să crape capul animalului, când Cyrus Smith îl opri, spunându-i:

— Cruț-o, te rog, Pencroff!

— Să cruț această dihanie?

— Da! Ea ne-a aruncat scara!

Inginerul spusese aceasta cu o voce atât de ciudată, încât era greu de știut dacă vorbește serios sau nu.

Totuși, ei se aruncară asupra maimuței, care după scurt timp fu trântită la pământ și legată cobză.

— Uf, grea luptă! strigă Pencroff. Și acuma ce facem cu acest maimuțoi?

— Un ajutor în gospodărie, răspunse Harbert.

Și vorbind astfel, tânărul nu glumea, căci el știa câte servicii poate să îndeplinească o astfel de maimuță, care de obicei e foarte deșteaptă.

Pionierii se apropiară de ea și-o observară cu atenție. Era un urangutan. Maimuțele din această familie sunt de o inteligență aproape omenească. Folosite la treburile casei ele servesc la masă, mătură odăile, curăță hainele și ghetetele, se servesc de cuțit, de furculiță și lingură și le place chiar vinul.

Maimuțoiul, legat fedeleș în sala mare a Casei de Granit, era un exemplar mare și frumos, înalt de vreo șase picioare, cu pieptul lat și trupul bine proporționat. Ochii lui, ceva mai mici decât ai unui om, străluceau de inteligență; dinții săi albi luceau sub mustață și avea o barbă scurtă și crețată.

— Frumos băiat spuse Pencroff. Dacă i-am cunoaște barem limba pe care o vorbește, am putea să ne înțelegem cu el!

— Atunci, spuse Nab, e lucru serios? îl vom lua la noi?

— Da, Nab, răspunse zâmbind inginerul.

— Nădăduiesc că ne va fi de ajutor, adăugă Harbert. Pare tânăr, așa că va fi ușor de domesticit.

— Și ne vom purta bine cu el, nu-i așa? spuse Pencroff, căruia îi trecuse supărarea. Apoi, apropiindu-se de urangutan, îl întrebă: Ei, băiete, ce mai faci?

Urangutanul răspunse printr-un mârâit, dar nu părea să fie în toane prea rele.

— Vrei să faci parte din colonie? întrebă marinarul.

Maimuța mârâi din nou.

— Și te mulțumești numai cu mâncare? Urmă un al treilea mârâit afirmativ.

Conversația cu el e cam monotonă, observă Gédéon Spilett.

— Da, e adevărat! Dar mai târziu va vorbi prin gesturi, răspunse Pencroff.

Astfel, colonia se îmbogăți cu un nou membru, care avea să-i aducă nenumărate servicii. În amintirea altei maimuțe pe care o cunoscuse, marinarul ceru să i se dea numele de Jupiter și s-o strige mai scurt: Jup!

Astfel fu instalată și maimuța Jup în Casa de Granit.

CAPITOLUL VII

Planuri. Un pod peste râul Mercy. Platoul Grande-Vue devine insulă.

Podul mobil. Recolta de grâu. Pârâul. Podețele. Curtea de păsări.

Porumbarul. Cei doi măgari sălbatici. Căruța înhămată.

Excursie la portul Balonului.

Pionierii insulei Lincoln își recuceriseră deci locuința, fără să fie nevoiți să treacă prin fostul canal și fiind astfel scutiți de o muncă grea de zidărie.

Ultimele ore ale acestei zile le hărăziră înmormântării maimuțelor; apoi, pionierii puseră totul în ordine prin camere, unde, cu toate că nepoștiții musafiri răsturnaseră mobilele, din fericire, însă, nu spărseseră mai nimic. Nab aprinse din nou focul la bucătărie și rezervele din cămară fură folosite la pregătirea unui prânz, din care se înfruptară pe săturate.

Jup nu fu uitat nici el și mâncă cu poftă câteva migdale și o parte din rădăcinile pe care le puseseră înainte în mare cantitate. Pencroff îi dezlegase numai brațele, socotind nimerit să-i lase totuși picioarele legate, până când se va mai obișnui cu oamenii.

Înainte de culcare, stând în jurul mesei, Cyrus Smith și tovarășii săi discutară câteva planuri, ce trebuiau neîntârziat puse în aplicare. Printre acestea, cele mai însemnate și mai grabnice erau: construirea unui pod peste râul Mercy, care să lege direct partea de sud a insulei cu Casa de Granit, și întocmirea unui țărc destinat muflonilor sau altor animale cu lână, pe care aveau să le prindă. Ambele planuri rezolvau problema îmbrăcăminte, care devenise cea mai importantă. Într-adevăr, podul le înlesnea să transporte învelișul balonului, din care voiau să-și facă rufe, iar țărcul de animale trebuia să le dea lână pentru îmbrăcăminte de iarnă.

În ceea ce privește crescătoria, Cyrus Smith avea de gând s-o așeze la izvorul Pârâului Roșu, pentru ca animalele să găsească cu ușurință pășuni bogate și mereu proaspete. Drumul dintre platoul Grande-Vue și izvoare era în parte bătătorit, așa că transporturile vor fi ușurate și dacă vor avea un căruț mai bun și dacă vor izbuti să prindă vreun animal de tracțiune.

Dar dacă nu era nici un neajuns ca această crescătorie să fie așezată departe de Casa de Granit, nu se putea spune același lucru despre curtea de păsări, asupra căreia Nab atrăsese atenția tovarășilor săi. Într-adevăr, păsările trebuiau să fie la îndemâna bucătarului și nici un loc nu părea mai potrivit decât partea aceea a malurilor lacului, din jurul vechiului canal.

Păsările acvatice se vor simți acolo tot atât de bine ca și celelalte, iar cu perechea de galinacee, prinsă la ultima lor excursie, vor face cea dintâi încercare a lor de domesticire.

A doua zi, la 3 noiembrie, începură noile lucrări în vederea construirii podului. Toate brațele fură folosite în această lucrare. Coloniștii, ajunși de astădată dulgheri, cărară pe plajă ferăstraiele, topoarele, foarfecele, ciocanele.

Acolo, Pencroff făcu următoarea observație:

— Și dacă în lipsa noastră i s-ar năzări domnului Jup să tragă scara, pe care ne-a aruncat-o ieri atât de politicoș?

— S-o legăm bine la capătul de jos, răspunse Cyrus Smith. Ceea ce și făcură, proptind-o cu doi țărushi înfipti adânc în nisip. Apoi, pionierii, urcând malul stâng al râului Mercy, ajunseră repede la cotul râului.

Se opriră să cerceteze dacă nu era locul cel mai potrivit pentru un pod.

Într-adevăr, de aici până la portul Balonului, descoperit abia în ajun pe coasta sudică, depărtarea era de numai trei mile și jumătate, iar de la port nu era greu de făcut un drum, care să ușureze legătura dintre Casa de Granit și sudul insulei.

Atunci, Cyrus Smith împărtăși tovarășilor săi un plan ușor de înfăptuit și foarte avantajos, la care se gândea de câțva timp. Era vorba de izolarea completă a platoului Grande-Vue, punându-l la adăpost de orice atac posibil. În felul acesta, Casa de Granit, Căminul, curtea de păsări și toată partea superioară a platoului, destinată culturilor, erau ferite de stricăciunile pe care le puteau pricinui animalele.

Nimic mai ușor decât îndeplinirea acestui plan și iată cum socotea inginerul să procedeze: el constatase că platoul era apărat din trei părți de diferite cursuri de apă, fie artificiale, fie naturale.

La nord-est se afla lacul Grant.

La nord curgea râul pe care îl descoperiseră de curând, care își săpase albia de pe platou până pe plajă, întrerupt în cursul său doar de cascadă și ar fi fost de ajuns să-i lărgască albia, ca să pună stavilă incursiunii animalelor.

Partea de est era mărginită de mare, începând de la punctul de revărsare a noului râu, până la revărsarea râului Mercy.

La sud curgea râul Mercy, de la punctul său de revărsare până la cotul unde trebuia făcut podul.

Rămânea deci deschisă numai partea de vest a platoului, cuprinsă între cotul râului și unghiul sudic al lacului, pe o distanță mai scurtă de o milă. Pentru a izola platoul și în partea aceasta, nu aveau decât să sape un șanț larg și adânc, care să fie umplut cu apele lacului, formând astfel și o a doua cascadă, care avea să se verse în râul Mercy. E drept că această lucrare ar fi coborât nițel nivelul lacului, dar Cyrus Smith observase că debitul de apă al Pârâului Roșu era destul de mare, pentru a compensa această pierdere.

— În felul acesta, adăugă inginerul, platoul Grande-Vue va fi o adevărată insulă, înconjurată de apă și legată de restul domeniului prin podul pe care îl vom face peste râul Mercy, prin cele două punți pe care le-am așezat lângă

cascadă și prin alte câteva podețe pe care le vom construi mai târziu: unul peste șanțul de care vă spuneam și al doilea peste Mercy. Iar dacă aceste poduri și podețe le vom construi în așa fel încât să poată fi ridicate la nevoie, platoul Grande-Vue va fi la adăpost de orice surpriză.

Toată lumea fu de aceeași părere și Pencroff, ridicând toporul, strigă:

— Să ne ocupăm de pod!

Aceasta era lucrarea cea mai grabnică. Ei aleseră copacii, îi tăiară, îi curățară de crengi și făcură grinzi, scânduri și scândurele. La capătul sprijinit de țărmul drept al râului, podul avea să fie fix, iar la capătul opus, mobil, în așa fel, încât să se poată ridica cu ajutorul unui scripete, așa cum văzuseră ei la unele poduri.

Cu toate că munceau cu pricepere, această lucrare însemnată le răpi destul de mult timp, fiindcă râul era larg de optzeci de picioare. Ca să susțină partea fixă a podului, pionierii fură nevoiți să înfigă câțiva pari în albia râului și să-și facă și un fel de mai pentru bătut capetele parilor, ce aveau să formeze două arcade, dând astfel podului posibilitatea să suporte greutatea mai mari.

Din fericire, nu lipseau sculele pentru prelucrarea lemnului, nici fierăria pentru consolidare, nici iscusința unui om care se pricepea de minune la astfel de lucrări și, în sfârșit, nici zelul tovarășilor săi, care în cele șapte luni trăite pe insulă căpătaseră multă îndemânare.

Construirea podului peste râul Mercy ținu trei săptămâni. La prânz mâncau chiar pe șantier și vremea fiind minunată, nu se întorceau la Casa de Granit decât pentru cină.

În tot acest timp, Jup se obișnuia cu stăpânii săi, dar tot îi mai cercetă din când în când cu o privire mirată. Din prudență, Pencroff nu-i dădea încă libertatea deplină, așteptând pentru aceasta, pe bună dreptate, ca hotarele platoului să fie mai greu de trecut, în urma lucrărilor pe care le executau. Top și Jup se înțelegeau foarte bine și se jucau împreună, dar maimuța făcea totul cu seriozitate.

În ziua de 20 noiembrie, lucrarea fu gata. Partea mobilă a podului, echilibrată cu greutatea, era ușor de manevrat și solid construită. Între legăturile în care era prinsă și ultima traversă pe care se sprijinea la închidere, rămânea un loc destul de larg, de vreo douăzeci de picioare, dincolo de care nu se puteau avânta animalele.

Socotiră atunci că venise momentul să aducă învelișul aerostatului, pe care pionierii doreau să-l vadă cât mai curând la ei acasă. Pentru transportul acestuia, era nevoie de un cărucior, și mai trebuiau să taie și un drum prin desișurile Far-West-ului. Ori munca aceasta cerea timp. Nab și Pencroff făcură mai întâi „o recunoaștere” până la portul Balonului și, constatând că „stocul de pânză” stătea bine acolo, în grotă în care-l lăsaseră, hotărâră să continue fără întrerupere lucrările de amenajare a platoului Grande-Vue.

— Acum, spuse Pencroff, putem să ne întocmim curtea de păsări în cele mai bune condiții, pentru că nu mai trebuie să ne temem nici de vizita vulpilor, nici de atacul altor animale răufăcătoare.

— Afară de aceasta, adăugă Nab, vom putea desteleni platoul, ca să

transplantăm diferite plante.

— Și să pregătim al doilea lan de grâu! strigă marinarul triumfător.

Într-adevăr, primul lan de grâu, însămânțat cu un singur bob, le dăduse, mulțumită îngrijirii lui Pencroff, o recoltă bogată. El produsese cele zece spice prevăzute de inginer, fiecare spic având 80 de boabe. Colonia avea astfel 800 de boabe de grâu, ceea ce le făgăduia o recoltă din ce în ce mai bună.

Aceste 800 de boabe, afară de 50, pe care le puseseră la o parte pentru caz de nevoie, aveau să fie semănate pe alt câmp, cu tot atâta grijă și atenție ca și cel dintâi bob.

Pregătirea terenului, împrejmuiindu-l cu un gard solid, făcut din pari înalți și ascuțiți, pentru ca animalele să nu poată sări peste el. Pencroff, plin de imaginație, făcu moriști care scârțâiau și sperietori pentru păsări. Cele șapte sute cincizeci de boabe fură așezate în mici brazde regulate, urmând ca natura să facă restul.

La 21 noiembrie, Cyrus Smith începu să traseze șanțul, care avea să închidă platoul spre vest, de la unghiul sudic al lacului Grant, până la cotul râului Mercy. Se apucară îndată de lucru, dar, după un strat de pământ, dădură din nou de granit. Fură nevoiți să prepare din nou nitroglicerină, care le înlesni și de astădată munca și, în mai puțin de 15 zile, săpară un șanț adânc de 12 picioare și larg de 6. În platoul stâncos, în același fel, făcură o spărtură și în malul de granit al lacului și apele umplură noua albie, formând astfel un pârâu căruia i se dădu numele de Pârâul Glicerinei, și care deveni un afluent al râului Mercy.

În prima jumătate a lunii decembrie, lucrările de izolare fură isprăvite, așa că platoul Grande-Vue forma acum un fel de poligon neregulat, cu perimetru de aproximativ patru mile, înconjurat de un brâu de apă, care îl ferea împotriva oricărui atac.

În timpul lunii decembrie, căldurile au fost foarte mari. Totuși, pionierii nu se opriră din lucru, ocupându-se cu mare grabă de organizarea curții de păsări.

De la închiderea în întregime a platoului, domnul Jup fusese pus în libertate. El nu-și părăsea prietenii și nu manifesta nici o dorință de evadare. Era un animal blând, foarte puternic și grozav de sprinten. Ca el nu urca nimeni scara Casei de Granit. Era folosit și la unele munci: aducea lemne și căra pietre, scoase din albia noului curs de apă.

Curtea de păsări ocupă un teren de două sute de yarzi pătrați¹. Ea fu împrejmuită cu gard și pionierii clădiră câteva adăposturi pentru păsări: un fel de colibe din crengi, prevăzute cu despărțituri, care erau în așteptarea oaspeților.

Primii ei locuitori fură o pereche de „tinamu”², care dădură repede foarte mulți pui. Ca să le țină de urât, mai aduseră vreo șase rațe din soiul care trăia pe malurile lacului și ale căror aripi strălucitoare, nu mai puțin frumoase decât

¹ 200 yarzi pătrați = 182 mp

² Tinamu — galinacee care trăiesc în America de Sud, de mărimea unui fazan; găinușă de pampas

acelea ale fazanilor aurii, se deschideau în evantai. Peste câteva zile, Harbert prinse o pereche de galinacee din soiul „elector”, cu coada în formă de trenă și care se domesticiră repede. Pelicanii, pescărușii, găinile sălbatice veniră singure să îngroașe rândurile. După primele neînțelegeri, acest mic popor de păsări care cârâiau, țipau, cotcodăceau și uguiau sfârși prin a trăi în armonie și se înmulți îndeajuns pentru a asigura pe viitor hrana coloniei.

Cyrus Smith, ca să-și desăvârșească opera, făcu un porumbar într-un colț al curții de păsări. Acolo fură așezate câteva perechi de porumbei din aceia care zburau pe înălțimile falezei. Aceștia se obișnuiră repede să se întoarcă în fiecare seară la noua lor locuință, spre deosebire de alte soiuri de porumbei, care trăiesc și se înmulțesc numai în libertate. În sfârșit, sosi vremea să fie întrebuițat învelișul aerostatului la confecționarea rufelor. Gândul de a folosi aerostatul pentru o eventuală plecare, aventurându-se deasupra unui ocean nemărginit, dispăruse cu desăvârșire din preocupările pionierilor. Om practic, Cyrus Smith nici nu se mai gândea la aceasta.

Trebuiau deci să aducă învelișul la Casa de Granit și pionierii căutară să facă din căruciorul lor greoi un vehicul mai ușor și mai lesne de mânuit. Dar chiar dacă aveau vehiculul, le lipseau mijloacele de tracțiune. Se punea întrebarea dacă nu cumva trăia pe insulă vreun rumegător, care să fi putut înlocui cu folos calul, măgarul, boul sau vaca?

— Într-adevăr, spunea Pencroff, un animal de ham ne-ar fi de mare ajutor, până când domnul Cyrus Smith are să ne construiască un cărucior cu aburi sau chiar o locomotivă. Sunt sigur că vom avea într-o zi o cale ferată de la Casa de Granit până la portul Balonului, cu o linie de ramificație până la muntele Franklin.

Dar până la înfăptuirea acestor mărețe planuri, Pencroff s-ar fi mulțumit și cu un simplu patruped bun de ham.

Nu trecu mult timp și dorința lui se împlini.

Într-o bună zi, la 23 decembrie, pionierii auziră deodată țipetele lui Nab, îmbinându-se cu lătratul lui Top. Fiind ocupați în interiorul Căminului, se repeziră în grabă afară, temându-se să nu se fi întâmplat vreun accident.

Dar ce le văzură ochii? În fața lor stăteau două animale mari, puternice, care se aventuraseră pe platoul ale cărui podețe rămăseseră deschise. Erau mascul și femelă și semănau cu doi cai sau mai degrabă cu doi măgari; aveau formele delicate, părul de culoare cafenie, picioarele și coada albă, iar capul, gâtul și trunchiul erau dungate cu negru. Animalele înaintau liniștit, fără să pară speriate, uitându-se cu o privire vioaie la acești oameni, în care nu își recunoșteau încă stăpânii.

— Sunt onaggași! strigă Harbert. Niște patrupede cam între zebra și cuagga.

— Și de ce nu măgari? întrebă Nab.

— Pentru că nu au urechi lungi și linia lor este mai grațioasă!

— Măgari sau cai, răspunse Pencroff, sunt, cum ar spune domnul Cyrus, niște „motoare” și prin urmare trebuiesc capturați.

Marinarul, fără să sperie animalele, se furișă printre ierburi până la

podetul de peste Pârâul Glicerinei, îl închise și onaggașii fură prinși.

Acum se punea problema domesticirii lor. Hotărâră să-i lase câteva zile liberi pe platou, unde iarba era bogată, și apoi începură să construiască un grajd, în care onaggașii să găsească un culcuș bun și adăpost peste noapte.

Astfel, minunata pereche fu lăsată în deplină libertate și pionierii, ca să nu-i sperie, nici nu se apropiau de ei. Totuși, fiind obișnuiți cu spațiile largi și cu pădurile adinei, ei simțiră de mai multe ori îndemnul să părăsească platoul. Atunci puteau fi văzuți dând târcoale de-a lungul brâului de ape, care era pentru ei un hotar ce nu putea fi trecut, și scoțând răgete puternice. Apoi o luau în galop printre ierburi și când se linișteau, stăteau ceasuri întregi cu ochii țintă la pădurile spre care drumul le era închis pentru totdeauna.

Între timp, pionierii făcuseră hamuri din fibre vegetale și la câteva zile după prinderea onaggașilor, căruța era gata de înhămat. În același timp, tăiaseră un drum drept prin pădurea Far-West, de la cotul râului Mercy până la portul Balonului. Căruța putea deci porni la drum și pe la sfârșitul lunii decembrie, se făcu prima încercare cu onaggașii.

Pencroff ajunsese să îmblânzească aceste animale, încât veneau să-i mănânce din palmă. Atât de mult se învățaseră onaggașii cu marinarul, încât îl lăsau să se apropie oricât, dar odată înhămați, se ridicară în două picioare și Pencroff izbuti cu mare greutate să-i potolească. Totuși, până la urmă, se obișnuiră cu hamul.

În ziua aceea, întreaga colonie se urcă în căruță, afară de Pencroff, care mergea înaintea animalelor, și o porniră spre portul Balonului. Este ușor de închipuit cât au fost hurducați, pe acest drum neumblat, dar căruciorul ajunsese fără nici un accident la țintă și în aceeași zi încărcară învelișul și diferitele accesorii ale balonului.

La orele opt seara, trecură înapoi podul de peste râul Mercy și se opriră pe plajă. Onaggașii fură deshămați și duși la grajd, iar Pencroff, înainte de-a adormi, scoase un oftat de mulțumire, de răsunară bolțile Casei de Granit.

CAPITOLUL VIII

Rufăria. Încălțăminte din piele de focă. Fabricarea piroxilului. Diferite semănături. Pescuitul. Ouăle de broască țestoasă. Domnul Jup face progrese. Țarul. Vânătoarea de mufloni. Alte bogății vegetale și animale. Amintiri din patria îndepărtată.

Prima săptămână a lunii ianuarie a fost consacrată confecționării rufăriei. Degetele care mânuiau acele de cusut găsite în ladă nu erau prea gingașe, dar puternice, iar cusăturile s-au dovedit a fi trainice.

Nu duseră lipsă nici de ață, mulțumită ideii lui Cyrus Smith, care se gândi să întrebuințeze pe aceea care slujise la cusutul benzilor ce alcătuiau învelișul aerostatului. Gédéon Spilett și Harbert descusură aceste fâșii lungi cu o răbdare neîntrecută. Pencroff însă se văzu nevoit să renunțe la o asemenea lucrare care-l enerva peste măsură. În schimb, el se arătă

neîntrecut, când veni rândul cusutului. Toată lumea știe că marinarii se pricep în mod deosebit la croitorie.

Pânza fu curățată de grăsimi cu sodă și potasă, obținută prin arderea unor anumite plante, iar bumbacul curățat de lac își recapătă elasticitatea naturală; apoi fu supus acțiunii decolorante a aerului, așa că până la urmă își recapătă și culoarea albă.

În felul acesta, pionierii își confecționară câteva duzini de cămăși și de obiele. Ce plăcere pentru pionieri să îmbrace în sfârșit rufe albe și să se culce pe cearșafuri albe, care făceau paturile lor nespuse de arătoase!

În același timp, își făcură încălțăminte din piele de focă, pentru a înlocui ghetetele și cizmele pe care le aveau de acasă.

La începutul anului 1866, au fost niște călduri foarte mari. Cu toate acestea, vânătoarea în pădure nu suferi nici un fel de întrerupere. Vânat de tot soiul se găsea din belșug, iar împușcăturile lui Gédéon Spilett și ale lui Harbert, amândoi buni țințași, nu dădeau niciodată greș.

Cyrus Smith le spunea mereu să facă economie de muniții și căută să ia măsuri ca să înlocuiască praful de pușcă și alicele găsite în ladă, pe care voia să le păstreze pentru viitor. Neștiind ce s-ar putea întâmpla, dacă ar fi nevoiți să părăsească domeniul unde se instalaseră, trebuiau să fie pregătiți pentru orice eventualitate și să-și economisească munițiile, înlocuindu-le cu alte substanțe mai ușor de găsit.

Pentru a înlocui plumbul, pe care Cyrus Smith nu-l găsisese în insulă, el întrebuița alică de fier, ușor de fabricat. Acestea fiind mai ușoare decât cele de plumb, el se văzu nevoit să le facă ceva mai mari, ceea ce avu ca rezultat micșorarea numărului necesar la fiecare încărcătură; dar îndemânarea vânătorilor înlătura acest neajuns. În ceea ce privește praful de pușcă, Cyrus Smith ar fi putut să-l fabrice, căci avea la dispoziție salpetru, sulf și cărbune, dar această pregătire, pentru a da o pulbere de bună calitate, cerea o atenție deosebită și aparate speciale. Așa că, în cele din urmă, Cyrus Smith se mulțumi să fabrice piroxil, adică fulmicotón¹, la prepararea căruia putea folosi celuloză. Celuloza alcătuiește țesuturile de bază ale plantelor și poate fi găsită în stare aproape pură, nu numai în fibrele de bumbac, dar și în fibrele textile ale inului și cânepei, în hârtii, zdrențe, măduvă de soc. Din întâmplare, creșteau destui arbori de soc în apropiere de revărsarea Pinului Roșu. Coloniștii folosiseră până atunci și fructul de soc, pentru a prepara un fel de cafea.

În afară de măduva de soc, deci de celuloză, mai aveau nevoie pentru fabricarea piroxilului doar de acid azotic concentrat, pe care-l preparau cu ușurință, având la dispoziție acid sulfuric, care în contact cu salpetrul, găsit în stare naturală, dă acid azotic.

Pentru fabricarea piroxilului este destul să lași celuloza să stea un sfert de ceas într-o baie de acid azotic concentrat, apoi s-o clătești bine de tot și să o pui la uscat. După cum se vede nimic mai ușor. În felul acesta, vânătorii

¹ Fulmicotón – exploziv puternic, obținut prin acțiunea acidului azotic asupra celulozei.

obținură repede o substanță perfect preparată și care, întrebuințată cu măsură, dădu rezultate minunate.

În același timp, pionierii deșteleniră trei acri de pe platoul Grande-Vue, iar restul fu lăsat ca pășune onaggașilor. Totodată, făcură câteva excursii în pădurile Jacamarului și ale Far-West-ului, de unde aduseră o recoltă importantă și variată de spanac, hrean și napi, soiuri sălbatice, pe care doreau să le cultive, pentru a compensa astfel regimul prea bogat în carne, pe care fuseseră nevoiți să-l adopte până atunci. Cu ajutorul căruței, ei transportară de asemenea mari cantități de lemne și cărbuni la Casa de Granit. Cu timpul, datorită deselor transporturi, drumul se bătători, devenind curând tot atât de practicabil ca și o șosea.

Crescătorii de iepuri continua să dea o prăsilă mare de iepuri și, fiind situată destul de departe de locuință, urechiații nu puteau pătrunde pe platoul superior, unde ar fi pricinuit stricăciuni noilor culturi de plante. Parcul de stridii, așezat la adăpostul stâncilor care mărgineau plaja, le furniza scoici minunate. Pe de altă parte, pescuitul, fie în apele lacului, fie în cele ale râului Mercy, nu întârzie să dea și el rezultate foarte bune. Pencroff instalase niște undițe cu cârlig de fier, de care se prindeau foarte des păstrăvi minunați și alți pești grozav de gustoși. Acum, maestrul Nab, însărcinat cu treburile bucătăriei, avea posibilitatea să le pregătească bucate variate. Numai pâinea le mai lipsea încă și trebuie să mărturisim că-i duceau dorul.

În această perioadă, avură prilejul să prindă și broaște țestoase marine, prin împrejurimile capului Mandibulei. Pe plaja de lângă țărm, ascunse sub mici ridicături de formă sferică, se găseau ouă de broaște țestoase, perfect rotunde, cu coaja albă și foarte tare, deosebindu-se de acelea ale păsărilor prin faptul că albușurile nu se închegau la căldură. Fiecare broască țestoasă depune până la 250 de ouă anual, astfel că era belșug de asemenea ouă — clocitul rămânând în grija soarelui.

— Un adevărat lan de ouă, observă Gédéon Spilett, ne rămâne doar să le culegem.

Nu se mulțumiră numai cu ouăle, ci vânară și câteva zeci de broaște țestoase, din carnea cărora Nab le pregăti o supă minunată, aromată cu diferite ierburi și care fu mult lăudată.

Trebuie să amintim aici încă o împrejurare fericită, care le îngădui să facă provizii pentru iarnă. Niște cârduri de somni se avântară pe râul Mercy, urcând câteva mile în susul apei. Era epoca în care femela pleacă în căutarea locurilor unde să-și depună icrele, înotând cu mult zgomot în apele dulci. Peste o mie de pești, lungi de două picioare și jumătate, năvăliră astfel în apele râului și coloniștilor le-a fost de ajuns să facă numai câteva baraje, ca să rețină mulți din ei. Prinzând câteva sute de exemplare, pionierii le puseră la sărat și apoi în cămară, ca să fie consumate în timpul iernii, când apele înghețate nu îngăduiau pescuitul.

În acele zile, istețul Jup fu ridicat la rangul de camerist. Îl îmbrăcaseră cu o jachetă, un pantalon scurt de pânză albă, și un șorț, ale cărui buzunare îl făcură nespus de fericit; maimuțoiul își ținea mai tot timpul labelle în ele și nu

îngăduia nimănui să-i scotocească prin buzunare. Nab îl dresase foarte bine și îi făcea impresia că urangutanul îl înțelegea când îi vorbea. Jup și Nab aveau unul pentru altul o simpatie reciprocă. Când nimeni nu avea nevoie de serviciile lui, fie la căratul lemnului, fie la cățărutul pe pomi, Jup stătea la bucătărie, căutând să imite toate gesturile lui Nab. Dascălul își instruia cu multă răbdare elevul, care la rândul său își însușea cu multă inteligență lecțiile profesorului.

Cât de mare fu mulțumirea pionierilor, când într-o zi, Jup apărură cu un șervet sub braț și le servi masa.

Îndemânatic și atent, el își îndeplini perfect serviciul, schimbând farfuriile, aducând mâncarea, turnând băutura, totul cu o seriozitate care îi înveselea grozav pe prietenii săi și care îl entuziasma pe Pencroff.

— Jup, adu supă!

— Jup, puțină friptură!

— Jup, o farfurie!

— Jup, dragă Jup! Cuminte Jup!

Și Jup, fără să-și piardă cumpătul, îi mulțumea pe toți, avea grijă de toate și dădu chiar din cap când Pencroff îi spuse:

— Hotărât, Jup, ești un bun prieten.

E de prisos să se mai spună că urangutanul se obișnuise atât de mult cu locuitorii Casei de Granit, încât își însoțea adesea stăpânii în pădure, fără să arate cea mai mică dorință de a fugi. Să-l fi văzut umblând cu un baston pe care i-l făcuse Pencroff și pe care îl purta pe umăr, ca o pușcă! Când era nevoie să fie cules un fruct din vârful unui copac, se cățara sus într-o clipită. Când roata căruciorului se împotmolea, Jup, cu o singură smucitură puternică, o ridica readucând căruciorul pe drumul drept.

— Zdravăn băiat! striga adesea Pencroff. Dacă ar fi tot atât de rău pe cât se pricepe la toate, nu știu cum am scoate-o la capăt cu el.

Pe la sfârșitul lunii ianuarie, pionierii începură niște lucrări mari, în partea centrală a insulei. Ei hotărâseră să facă un țărc pentru animale la poalele muntelui Franklin, lângă izvoarele Pârâului Roșu. Aici doreau să crească rumegătoarele — a căror prezență ar fi fost neplăcută la Casa de Granit — și mai ales câțiva mufloni, care să le dea lână pentru îmbrăcăminte de iarnă.

În fiecare dimineață, membrii coloniei, uneori cu toții, dar de cele mai multe ori numai Cyrus Smith, Harbert și Pencroff se duceau până la izvoarele pârâului. Drumul lung, de cinci mile, era străbătut repede cu căruța trasă de cei doi onaggași. O adevărată plimbare, sub bolta de verdeață a copacilor, pe noua șosea care primi numele de „Șoseaua Stânei”.

Pe povârnișul sudic al muntelui, aleseră o luncă presărată cu câțiva copaci și situată la poalele unei metereze stâncoase. Era de fapt o pajiște pe care creșteau pâlcuri de arbori, așezată la adăpostul uneia din stâncile masive, cu care se mărginea. Un mic pârâiaș, ce izvora chiar din pantele înverzite, o străbătea pieziș, pierzându-se apoi în apele Pârâului Roșu. Iarba era proaspătă și copacii rari lăsau aerul să circule în voie pe această culme. Era de ajuns să înconjură acea pajiște cu un gard circular, destul de înalt, pe

care animalele cele mai sprintene să nu-l poată sări, și stâna era gata. Acest țarc avea să cuprindă, pe lângă cele două sute de vite cornute, mufloni sau capre, și puii, care urmau să se nască mai târziu.

Inginerul trasă perimetrul țarcului, iar apoi tăiară copacii necesari pentru îngrădirea locului. Dar, deoarece tot doborâseră destui copaci la deschiderea noii șosele, cărară cu căruciorul trunchiurile acestora și cioplră din ele pari trainici, pe care îi înfipseră bine în pământ.

În partea din fața gardului, se lăsă loc pentru o intrare largă, închisă cu o poartă cu două canaturi, făcute din scânduri groase și întărite prin câteva bare exterioare.

Construirea țarcului dură trei săptămâni încheiate, căci Cyrus Smith mai făcu și niște staule mari, în care sa se adăpostească rumegătoarele. Ei construiră toate acestea cu multă grijă și din materiale tari, deoarece muflonii sunt puternici și uneori chiar primejdioși. Parii bine ascuțiți și cu vârfurile trecute prin para focului mai fuseseră întăriți și cu traverse prinse în nituri de fier și din loc în loc cu crampoane de fier, pentru a face gardul și mai trainic.

După ce terminară de făcut stâna, hotărâră să mai dea o raită pe la poalele muntelui Franklin, prin pășunile unde obișnuiau să vină rumegătoarele. Această operație avu loc în ziua de 17 februarie, o minunată zi de vară, și nimeni nu lipsi la apel. Cei doi onaggași, bine dresați, pe care călăreau Gédéon Spilett și Harbert, se dovediră de mare folos în această împrejurare.

Muflonii și caprele trebuiau încercuiți și prinși. Cyrus Smith, Pencroff, Nab și Jup se postară în diferite puncte ale pădurii, iar cei doi călăreți și Top galopau pe o rază de o jumătate milă, în jurul stânii. Strângând mereu cercul în jurul animalelor, izbutiră să prindă câteva exemplare, mai ales că muflonii erau numeroși în acea parte a insulei. Erau mari cât căprioarele, cu coarne mai groase decât ale berbecilor, cu o blană cenușie, presărată cu fire lungi.

Obositoare zi de vânătoare, ce du-te-vino! Câtă alergătură, câte țipete! Dintr-o sută de mufloni urmăriți, scăpaseră mai mult de două treimi; dar, până la urmă, tot căzură în cursă vreo treizeci de rumegătoare și vreo zece capre sălbatică, care se repeziseră în stână, fiind împinse încetul cu încetul către poarta deschisă, ce părea să le ofere o scăpare.

Pe scurt, lucrurile merseseră destul de bine și pionierii nu aveau de ce să se plângă. Cea mai mare parte dintre mufloni erau femele, și acestea le dădeau siguranța că turma se va mări și că într-un viitor destul de apropiat nu vor mai duce lipsă de lână și piei.

În seara aceea, vânătorii se întoarseră frânți de oboseală la Casa de Granit. Totuși, a doua zi se duseră din nou să viziteze stâna. Prizonierii lor încercaseră într-adevăr să răstoarne gardul, dar, neizbutind, se liniștiseră.

În tot timpul lunii februarie, nu se mai întâmplă nimic important. Muncile zilnice se desfășurau în cea mai perfectă ordine și, în timp ce îmbunătățeau drumurile care duceau la stână și la portul Balonului, pionierii începură construirea celui de-al treilea drum, care ducea de la platou până pe coasta apuseană. Din toată insula Lincoln, rămâneau încă necunoscute marile

păduri, care acopereau peninsula Serpentină. Acolo se ascundeau fiarele, pe care Gédéon Spilett socotea să le stârpească cu desăvârșire.

Înainte de începerea anotimpului friguros, pionierii dădură cea mai mare atenție culturii plantelor sălbatice, care fuseseră transplantate din pădure pe platoul Grande-Vue. Harbert nu se întorcea niciodată dintr-o excursie, fără să aducă vreo câteva plante folositoare. Într-o zi, adusese o plantă, a cărei sămânță presată dădea un untdelemn excelent; altă dată, adusese un fel de măcriș, cu calități antiscorbutice, care nu era de disprețuit; izbuti să găsească chiar și niște tubercule prețioase, care semănau cu cartofii. Acum, grădina de zarzavat era bine îngrijită, bine stropită, bine apărată împotriva lăcomiei păsărilor și împărțită în mici tarlale, în care creșteau: salată, măcriș, napi, hrean și alte zarzavaturi. Pământul de pe acest platou, fiind foarte roditor, pionierii puteau să se aștepte la cele mai bogate recolte.

Nu le lipseau nici băuturile variate, în afară doar de vin, așa că oamenii noștri nu aveau de ce se plânge. Pe lângă ceai, făceau lichior din rădăcini de dragonier și, folosind mugurii unuia din soiurile de pini de pe insulă, Cyrus Smith fabrică un fel de bere.

Pe la sfârșitul verii, curtea de păsări se îmbogăți cu o pereche de dropii și cu niște cocoși minunați, cu creasta și gușile negre, care se plimbau țăntoși pe malurile lacului.

După cum se vede, mulțumită muncii acestor oameni curajoși și inteligenți, totul mergea strună. În serile calde de vară, după ce isprăveau cu treburile, pionierii se așezau la marginea platoului Grande-Vue, sub un fel de cerdac acoperit cu plante agățătoare, pe care îl înjghebase Nab. Stăteau de vorbă, făceau tot felul de planuri și buna dispoziție a marinarului nu înceta să înveselească grupul, în care domnea cea mai bună înțelegere.

Se vorbea și de patrie. Ce-o mai fi cu Războiul de Secesiune? Un ziar ar fi fost bine venit în insula Lincoln. De 11 luni rupseseră orice legătură cu restul lumii și, curând, la 24 martie, se împlinea un an, de când vântul îi aruncase pe această insulă necunoscută. Pe atunci, erau niște bieți naufragiați, care nu știau cum să scape cu viață din ghearele elementelor dezlănțuite! Iar acum, mulțumită înțelepciunii și hărniciei lor, deveniseră niște adevărați coloniști, înzestrați cu arme, unelte, instrumente, oameni care fuseseră în stare să transforme, spre folosul lor, animalele, plantele și minereurile insulei.

Da! Pionierii vorbeau adesea de toate acestea și făceau nenumărate planuri de viitor. Cyrus Smith mai mult asculta decât vorbea. Câteodată, o glumă a lui Pencroff sau o reflecție a lui Harbert îl făceau să zâmbească; dar, mereu și pretutindeni, el se gândea la acele întâmplări inexplicabile, trăite pe insulă, la taina ciudată, căreia nu-i găsisese încă dezlegare.

CAPITOLUL IX

**Vreme rea. Ascensorul hidraulic. Fabricarea sticlei. Arborele de pâine.
Nenumăratele vizite la stână. Turma se mărește. O întrebare a
reporterului. Coordonatele exacte ale insulei Lincoln.
Propunerea lui Pencroff.**

În prima săptămână a lunii martie, timpul se schimbă. Căldura devenea din ce în ce mai mare. Atmosfera era încărcată cu electricitate și se apropia o furtună.

Într-adevăr, în ziua de 2 martie, se auzi un tunet puternic. Vântul suflă dinspre răsărit și grindina lovi direct în fațada Casei de Granit, pârâind ca o salvă de mitralieră. Pionierii închiseră bine ușa și obloanele, ca apa să nu pătrundă în camerele lor.

Zărind grindina, de mărimea oului de porumbel, Pencroff n-avu decât un gând: lanul său de grâu era în mare primejdie.

Marinarul se repezi îndată la câmp, unde căpșoarele verzi ale spicelor începuseră să se arate și, înfruntând vijelia, își acoperi recolta cu o pânză groasă. Vremea rea ținu o săptămână, în care timp tunetul nu încetă să bubuie în înalturile cerului, nici măcar în răstimpurile când furtuna se mai potolea. Trăsnetul căzu de mai multe ori pe plajă și doborî mulți copaci, printre care un pin uriaș, ce creștea pe malul lacului, la marginea pădurii. În mai multe rânduri, nisipul atins de fluidul electric se topi, prefăcându-se în sticlă. Privind nisipul, inginerul se gândi că nu va fi chiar atât de greu să împodobească într-o bună zi ferestrele casei lor cu geamuri groase și trainice, care să-i apere de vânt, ploaie și grindină.

Nemaiavând lucrări urgente afară, pionierii se folosiră de vremea urâtă, ca să îmbunătățească interiorul Casei de Granit. Inginerul instala un strung, cu ajutorul căruia fabricară câteva obiecte de toaletă și de bucătărie și mai ales nasturi, de care duceau mare lipsă. Întocmiră un rastel pentru puștile care erau întreținute cu cea mai mare grijă, și mai făcură etajere și dulapuri. În tot timpul cât ținu vremea rea, scârțâitul uneltelor și uruitul strungului răspundeau tunetelor de afară.

Jup nu fu uitat nici el; urangutanul avea camera lui lângă magazie, un fel de cabină cu un culcuș bun, de care era foarte mulțumit.

— Jup ăsta nu face nazuri, repeta adesea Pencroff; nu cere nimic și nu se supără niciodată.

— Ce vrei, e ucenicul meu, răspundea Nab.

— Ba e mai bun ca tine, riposta marinarul râzând, fiindcă tu, Nab, vorbești, pe când el tace!

Se înțelege că Jup știa tot ce avea de făcut. El peria hainele, învârtea frigarea, mătura camerele, servea la masă, așeza lemnele și — lucru care îl încânta pe Pencroff — nu se culca niciodată înainte de a-l înveli bine pe marinar.

Sănătatea membrilor coloniei, oameni și animale, era din ce în ce mai bună. Viața în aer liber, într-un ținut sănătos, cu o climă temperată, le pria de minune și se părea că aveau să fie feriți de boli și pe viitor.

Totul mergea cât se poate de bine. Harbert crescuse cu două degete într-un an, se dezvoltase foarte mult și făgăduia să devină un om desăvârșit, atât din punct de vedere fizic, cât și din punct de vedere moral. De altminteri, folosea orice clipă de răgaz, pentru a se instrui; citea cărțile pe care le găsisese în ladă și, în afară de învățămintele practice pe care i le puneau la îndemână însăși situația în care se afla, găsisese în inginer un excelent profesor de științe, și în reporter, un profesor de limbi străine — doi dascăli care-i întregeau de minune cunoștințele.

Inginerul dorea să transmită tânărului tot ce știa, să-l instruiască prin exemplu și prin vorbă, și Harbert știa să se folosească din plin de lecțiile dascălului său.

„Dacă mor eu, gândea Cyrus Smith, el mă va înlocui!”

Furtuna se potoli în ziua de 9 martie, dar cerul rămase acoperit toată luna. Atmosfera, puternic tulburată de descărcările electrice, nu-și mai recăpătă limpezimea; ceața nu se mai risipea și ploile se ținură lanț, afară de trei-patru zile frumoase, pe care le folosiră pentru noi excursii.

Cam pe vremea aceea, femela de onaggas născu un pui, tot o femelă, care fu binevenit. Și turma de mufloni de la stână se înmulți, spre marea bucurie a lui Nab și a lui Harbert, care își aveau fiecare favoritul lor printre noii născuți.

Se făcu de asemeni o încercare de domesticire a pecarilor, care reuși din plin. Clădiră o cocină lângă curtea de păsări, în care se zbenguiră curând câțiva pui, pe cale să se domesticească, supraveghiați de Nab. Domnul Jup, care avea misiunea să le aducă hrana de toate zilele, lături și rămășițe de la masă, se juca uneori cu ei, trăgându-i de codiță; dar o făcea în glumă și nu cu răutate, jucându-se ca un copil cu codițele lor mici și răsucite.

Într-o zi, Pencroff, stând de vorbă cu inginerul, îi aminti de o făgăduială pe care nu avusese încă vreme să și-o țină.

— Domnule inginer, ne-ați vorbit odată despre un aparat, care să desființeze scările Casei de Granit. Când aveți de gând să ni-l faceți?

— Vrei să spui, un fel de ascensor? întrebă Cyrus Smith.

— Să-l numim ascensor, dacă vreți, răspunse marinarul. N-are importanță numele, numai să ne ducă ușor până la locuința noastră.

— N-ar fi greu de făcut, Pencroff, dar găsești că e nevoie de el?

— Desigur, domnule Cyrus. După ce ne-am făcut rost de strictul necesar, trebuie să ne gândim și la confort. S-ar putea să fie cam prea comod pentru oameni, dar pentru căratul lucrurilor este absolută nevoie de el. Nu e ușor să te cațeri pe o scară atât de înaltă, când duci poveri în spate!

— Bine, Pencroff, voi încerca să te mulțumesc, hotărî Cyrus Smith.

— Dar nu aveți nici o mașină la dispoziție!

— O vom face noi!

— O mașină cu aburi?

— Nu, una pe care o va pune în mișcare forța apei.

Într-adevăr, pionierii aveau la îndemână o forță naturală, pe care inginerul hotărî s-o folosească, pentru a pune în mișcare aparatul său.

Pentru aceasta, era destul să mărească debitul miciei derivații, care aducea apă din lac în interiorul Casei de Granit. Trebuiă doar să lărgască gura canalului, făcând astfel să crească șuvoiul apelor, care cădeau cu putere în fundul culoarului, și al căror prisos se scurgea prin puțul subteran. Dedesubtul acestei căderi de apă, inginerul instalează un cilindru, prevăzut cu lopățele și legat printr-un cablu, înfășurat pe o roată aflată înafară. De cablu, era atârnat un coș mare de răchită. Aparatul funcționa cu ajutorul unei frânghii lungi, care atârna până la poalele falezii. Trăgând de frânghie, se pune în mișcare — sau se oprea — motorul hidraulic, ridicând coșul până la intrarea Casei de Granit.

Spre bucuria tuturor, în ziua de 17 martie, ascensorul funcționa pentru întâia oară. De atunci, toate poverile — lemne, cărbuni, provizii și oameni — fură urcate cu ascensorul. Top era cel mai încântat de această îmbunătățire, căci el nu era ager ca Jup și de multe ori făcuse ascensiunea scărilor spre Casa de Granit pe spinarea lui Nab sau a urangutanului.

Cyrus Smith încercă totodată să Fabrice și sticlă, lucru pentru care amenajă vechiul cuptor de oale, ceea ce se dovede a fi destul de greu. Dar, după câteva experiențe neizbutite, sfârși prin a înjgheba și atelierul de sticlărie. Timp de câteva zile, inginerul și ajutoarele sale, adică, bineînțeles, Harbert și Gédéon Spilett, nu mai ieșiră pe afară.

Substanțele care intră în compoziția sticlei sunt nisipul, creta și soda. Ori, nisip se găsea pe plajă, cretă se extrăgea din var, plantele marine dădeau soda; piritele — acidul sulfuric, iar cărbunele, care trebuia să încălzească cuptorul până la temperatura dorită, se găsea din belșug în pământ. Cyrus Smith avea tot ce-i trebuia ca să înceapă.

Unealta, a cărei fabricație prezintă cea mai mare greutate, fu „țeava de suflat” a sticlarului, un tub de fier, lung de cinci-șase picioare, care se introduce în amestecul lichid, incandescent. Cu ajutorul unei benzi de fier, lungă și subțire, pe care o făcu sul ca o țeava de pușcă, Pencroff izbuti să fabrice țeava, punând-o repede în stare de funcțiune.

În ziua de 28 martie, cuptorul fu încins. Amestecul depus în creuzetele de pământ se alcătui din o sută de părți nisip, treizeci și cinci cretă, patruzeci sulfat de sodiu — totul amestecat cu puțin cărbune pisat. Când temperatura ridicată a cuptorului prefăcu întreaga compoziție într-o masă lichidă, sau mai bine zis într-o pastă, Cyrus Smith culese cu vergeaua o cantitate mică de pastă, o bătu pe o parte și pe alta pe o placă de metal pregătită mai dinainte, dându-i astfel o formă bună pentru suflat, apoi îi întinse lui Harbert țeava, spunându-i să sufle în ea.

— Așa cum se fac baloanele de săpun? întrebă băiatul.

— Întocmai, răspunse inginerul.

Umflându-și obrazii, Harbert suflă atât de tare în țeava pe care o învârtea mereu, încât izbuti să dilate masa sticloasă. O înmuiară din nou în pastă și

suflară, până ce se formă o bășică mare. Atunci, Cyrus Smith luă țeava din mâinile lui Harbert și, dându-i o mișcare de pendul, izbuti să lungească bășica maleabilă, până când aceasta căpătă o formă cilindroconică.

Obținu astfel un fel de cilindru de sticlă, terminat la capete cu două calote sferice; cu ajutorul unui cuțit muiat în apă rece, retezară capetele cilindrului, apoi îl despicară de-a lungul său și, după ce-l făcură din nou maleabil, încălzindu-l a doua oară, el fu întins pe o placă, cu ajutorul unei vergele de lemn.

Primul geam fusese fabricat, și era destul să reînceapă de cincizeci de ori operația, pentru a obține cincizeci de geamuri. Ferestrele Casei de Granit avură în curând geamuri, deși nu prea transparente, totuși, destul de bune.

Fabricarea sticlelor și a paharelor fu lucru ușor pentru ei și le dădeau forma la întâmplare, așa cum ieșeau la suflat. Pencroff ceru să fie pus și el la treabă. Îndeletnicirea aceasta îi făcea mare plăcere, dar sufla atât de tare, încât obiectele fabricate de el aveau formele cele mai caraghioase, lucru care-l umplea de bucurie.

Cu prilejul unei excursii, pionierii descoperiră un nou copac, ale cărui produse sporiră rezervele alimentare ale coloniei.

Mergând la vânătoare, Cyrus Smith și Harbert se aventuraseră într-o zi în pădurea Far-West-ului, ceva mai departe decât altă dată. Stăteau într-una de vorbă, Harbert punând ca de obicei mii de întrebări și inginerul răspunzând cu plăcere. Dar vânătoarea, ca orice îndeletnicire, cere să-ți vezi de ea cum trebuie și cum Cyrus Smith nu era vânător prea dibaci, iar Harbert discuta mereu chestiuni de fizică și chimie, scăpară mult vânat, care le venise chiar în bătaia puștii. Ziua era foarte înaintată și cei doi vânători erau cât pe aici să creadă că au făcut excursia în zadar, când Harbert se opri scoțând un țipăt de bucurie.

— Ah, domnule Cyrus, vedeți copacul acela? și arată spre un fel de arbust, care avea tulpina acoperită cu o scoarță solzoasă și frunzele vărgate cu dungi mici, paralele.

— Ce fel de copac este? seamănă cu un mic palmier, spuse Cyrus Smith.

— Este un „cycas revoluta”, îl am reprodus în dicționarul meu de științele naturii.

— Dar nu văd fructele lui.

— Într-adevăr, domnule Cyrus, nu are fructe, răspunse Harbert, dar trunchiul său conține un fel de făină, pe care o vom găsi gata măcinată.

— Atunci, ăsta este arborele de pâine?

— Da, arborele de pâine.

— Ei bine, băiete, îi răspunse inginerul, ai făcut o descoperire prețioasă, în așteptarea recoltei noastre de grâu. La lucru, și să nădăjduim că nu te-ai înșelat!

Harbert nu se înșelase. Frângând tulpina unui cycas, el găsi printre fibrele lemnoase o cantitate oarecare de măduvă făinoasă. Această feculă era amestecată cu un suc mucilaginos, neplăcut la gust, care putea fi totuși

ușor înlăturat prin presare, obținându-se astfel o adevărată făină de calitate superioară și foarte hrănitoare.

Cyrus Smith și Harbert, după ce-și fixară puncte de orientare sigure în porțiunea Far-West-ului, unde creșteau acești copaci, se întoarseră la Casa de Granit, aducând vestea descoperirii făcute.

A doua zi dimineață, pionierii începură recoltarea făinii.

Pencroff, din ce în ce mai entuziasmat de insula sa, îl întrebă pe inginer:

— Domnule Cyrus, credeți că există insule pentru naufragiați?

— Ce înțelegeți prin asta, Pencroff?

— Înțeleg insule anume create, unde naufragiații să se descurce cât mai bine.

— Or fi, răspunse zâmbind inginerul.

— Ba, eu cred că există sigur, spuse Pencroff, și sunt convins că insula Lincoln face parte dintre ele!

Se întoarseră la Casa de Granit, încărcăți cu o cantitate mare de tulpini de cycas. Inginerul făcu o presă, cu ajutorul căreia extrase suc mucilaginos, amestecat cu fecula, obținând astfel o mare cantitate de făină, care, în mâinile lui Nab, se prefăcu în pâine și budinci. Nu era adevărata pâine de grâu, totuși semăna mult cu ea.

Între timp, femela onaggas, caprele și oile stânei dădeau laptele necesar coloniei. Căruciorul făcea deseori drumul la stână și când era rândul lui Pencroff, el îl lua și pe Jup, lăsându-l să mâne. Jup pocnea din bici și își îndeplinea cât se poate de bine misiunea.

Totul mergea foarte bine, atât în gospodăria lor, cât și la stână, și pionierii n-ar fi avut de ce să se plângă, dacă nu s-ar fi aflat atât de departe de patrie. Ei se adaptaseră atât de bine vieții pe care o duceau, se obișnuiseră într-atât pe insulă, încât ar fi părăsit cu mare părere de rău pământul acesta ospitalier.

Și totuși, dragostea de țară este atât de adânc înrădăcinată în sufletul omenesc, încât, dacă vreun vas s-ar fi ivit la orizont, pionierii i-ar fi făcut semne, ar fi căutat să-l atragă în direcția lor și ar fi plecat cu el!...

Până una alta, duceau o viață liniștită.

Insula Lincoln, pe care pionierii locuiau de mai mult de un an, era adesea subiectul conversațiilor lor, și, într-o zi, observară un fapt, care avea să aibă mai târziu urmări însemnate pentru ei.

Era în ziua de 1 aprilie, într-o duminică, și Cyrus Smith se odihnea împreună cu tovarășii săi. Era o zi frumoasă, cum sunt câteodată zilele de octombrie în emisfera boreală.

Seara, după cină, se aflau cu toții pe veranda de la marginea platoului Grande-Vue, privind cum începeau să se coboare la orizont vălurile nopții. Nab le servise câteva cești de infuzie de boabe de soc, care înlocuia cafeaua. Se vorbea despre insulă și de așezarea ei izolată în Pacific, când, Gédéon Spilett spuse deodată:

— Dragă Cyrus, ai mai controlat poziția insulei noastre de când ai găsit sextantul în ladă?

— Nu, răspunse inginerul.

— Poate că ar fi bine s-o faci, folosind un instrument mai precis decât acela pe care l-ai avut.

— La ce bun? răspunse Pencroff. Doar insula nu-și va schimba prin asta poziția!

— Fără îndoială, continuă Gédéon Spilett, dar s-ar putea întâmpla ca observațiile să fi fost inexacte, din cauza imperfecțiunii aparatelor, și dacă avem posibilitatea să controlăm...

— Ai dreptate, dragă Spilett, răspunse inginerul. Ar fi trebuit să fac aceasta mai devreme, deși sunt sigur că dacă am făcut vreo greșeală de calcul, ea nu poate să depășească cinci grade în latitudine sau în longitudine.

— Ei, cine știe, continuă reporterul, cine știe dacă nu ne aflăm mai aproape de un țărm locuit decât ne închipuim noi?

— Vei afla asta mâine, îl încredința Cyrus Smith, și te asigur că dacă nu ar fi existat nenumăratele treburi, care nu mi-au lăsat nici un răgaz, am fi știut-o de mult.

— Foarte adevărat, spuse Pencroff. Domnul Cyrus este un observator prea bun ca să se fi înșelat și dacă insula nu s-a mișcat din loc, ea se află tot acolo unde a situat-o el.

— Vom vedea asta mâine.

— A doua zi dimineață, inginerul se folosi de sextant, ca să verifice coordonatele obținute, și iată rezultatul observațiilor sale:

Prima cercetare îi dăduse următorul rezultat în ceea ce privea așezarea insulei Lincoln:

Longitudinea vest: 150° — 155° ;

Latitudinea sud: 30° — 35° .

A doua cercetare dădu rezultatul următor:

Longitudinea vest: $150^{\circ} 30'$;

Latitudinea sud: $34^{\circ} 57'$.

Prin urmare, cu toate că folosisese aparate foarte rudimentare, Cyrus Smith procedase cu atâta îndemânare, încât greșeala sa nu depășise cinci grade.

— Acum, spuse Gédéon Spilett, fiindcă pe lângă sextant avem și un atlas, să vedem, dragă Cyrus, care este poziția exactă a insulei Lincoln în Oceanul Pacific.

Harbert aduse atlasul care, după cum se știe, fusese editat în Franța și redactat prin urmare în limba franceză.

Harta Pacificului fu desfășurată, iar inginerul, cu compasul în mână, se pregătea să determine așezarea insulei.

Deodată, se opri cu compasul în mână, strigând:

— Dar există pe hartă o insulă în partea asta a Pacificului!

— O insulă? întrebă Pencroff.

— A noastră, fără îndoială, răspunse Gédéon Spilett.

— Nu, urmă Cyrus Smith. Aceasta e situată la 153° longitudine și $37^{\circ} 11'$ latitudine, adică cu două grade și jumătate mai la sud de insula Lincoln.

— Și cum se numește? Întrebă Harbert.
— Insula Tabor.
— O insulă mai însemnată?
— Nu, o insuliță pierdută în Pacific, care nu cred să fi fost cercetată vreodată!
— Atunci, o vom vizita noi! spuse Pencroff.
— Noi?
— Da, domnule Cyrus! Vom construi o barcă mai mare pe care am s-o conduc eu. La ce depărtare ne aflăm de insula Tabor?
— La aproximativ 150 de mile spre nord-est, răspunse Cyrus Smith.
— 150 de mile! Un fleac! spuse Pencroff. Cu un vânt bun din spate, le străbătem în patruzeci și opt de ore.
— Dar la ce bun? Întrebă reporterul,
— Nu se știe! Vedem noi!
În urma acestui răspuns, ei hotărâră să construiască un vas, care să poată porni în larg cam prin luna octombrie, când va fi din nou vreme frumoasă.

CAPITOLUL X

Construirea corabiei. A doua recoltă de grâu. Vânătoria de kula. O plantă nouă, mai mult frumoasă decât folositoare. O balenă în larg. Cangea. Îmbucătățirea balenei. Întrebuințarea fanoanelor. Sfârșitul lunii mai. Pencroff nu mai are nici o dorință.

Când Pencroff își puna ceva în gând, nu dădea nici altora răgaz și nu-și găsea nici el liniștea până când lucrul nu se înfăptuia. Acum, marinarul voia să viziteze insula Tabor și în acest scop avea nevoie de un vas de o anumită mărime: trebuia deci construit acest vas.

Inginerul, de acord cu marinarul, întocmi planul.

Corabia trebuia să aibă o lungime de treizeci și cinci de picioare de la prova la pupa și o lățime de nouă picioare, iar adâncimea ei nu trebuia să treacă de șase picioare, atât cât era suficient să aibă destulă afundare, pentru a nu fi luată de curent.

Ce lemn trebuia întrebuințat la construirea vasului? Ulmul sau bradul, care se găseau din belșug pe insulă? Hotărâră să folosească bradul, al cărui lemn se crapă ușor, dar care se prelucrează bine și rezistă la apă tot atât de bine ca și ulmul.

Acestea fiind hotărâte și deoarece mai erau șase luni până în primăvară, pionierii se înțeleseră ca numai Cyrus Smith și Pencroff să lucreze la construirea vasului. Gédéon Spilett și Harbert aveau să continue să vâneze, iar Nab și domnul Jup, ajutorul său, nu trebuiau să părăsească treburile casei, care intrau în atribuțiile lor.

Copacii fură aleși de îndată, tăiați apoi și prefăcuți în scânduri. După opt zile, unghiul coastei dintre Cămin și faleză fusese transformat în șantier, iar

pe nisip se întindea scheletul unui vas, prevăzut cu prova și pupa.

Cyrus Smith nu lucrase nici acum la întâmplare. Iscusit în toate, se pricepea și în materie de construcții marine, așa că, înainte de a începe treaba, își fixase pe hârtie modelul vasului. De altfel, avea un ajutor prețios în Pencroff, care lucrase câțiva ani pe un șantier din Brooklyn și care își cunoștea meseria. Astfel, totul fu făcut după calcule serioase și matură chibzuință. Nu era de mirare că Pencroff muncea cu înflăcărare la această nouă operă și că n-ar fi vrut s-o părăsească nici o clipă.

Un singur eveniment izbuti să-l îndepărteze de pe șantier, dar numai pentru o singură zi. Fu strângerea celei de-a doua recolte de grâu, în ziua de 15 aprilie. Ca și cea dintâi, recolta a doua le îndreptăți așteptările, dând cantitatea de grâu la care se așteptau.

— Cinci banițe, domnule Cyrus! spuse Pencroff, după ce își măsură cu grijă comoara.

— Cinci banițe, răspunse inginerul, asta înseamnă socotind 130.000 de boabe pe baniță, un total de 650.000 de boabe de grâu!

— Foarte bine spuse marinarul. După ce vom pune de o parte o mică rezervă, vom semăna de data aceasta tot grâu.

— Bine, Pencroff, și dacă recolta viitoare va fi la fel de bună, vom avea 4000 de banițe.

— Și vom mânca pâine?

— Desigur, Pencroff, vom munca pâine!

— Te pomenești că vom fi nevoiți să facem o moară?

— Facem și o moară, Pencroff!

Pregătire apoi cu multă grijă pământul pentru al treilea lan de grâu, mult mai întins decât celelalte două de până atunci, încredințându-i prețioasele grăunțe. După aceea, Pencroff se întoarse la corabia lui.

Între timp, Gédéon Spilett și Harbert vânau prin împrejurimi. Pătrunzând destul de adânc în părțile necunoscute ale Far-West-ului, mergeau cu puștile încărcate, gata să facă față oricărei întâlniri neplăcute. Era destul de grea explorarea acestor păduri dese, în care soarele străbătea anevoie printre ramurile stufoase. De aceea, reporterul nici nu se aventura decât cu busola de buzunar, căci fără ea nu ar fi regăsit drumul. Se întâmpla adesea ca vânatul să fie rar în aceste locuri, unde nu se puteau mișca în voie. Izbutiră totuși să ucidă trei ierbivore mari, pe la sfârșitul lunii aprilie. Erau niște kula, animale pe care le mai întâlneau și pe țărmul de nord al lacului. Aici, în pădure, ele se lăsau omorâte prostește, chiar printre tufișurile în care își căutau scăparea. Pieile lor, aduse la Casa de Granit, au fost tăbăcite cu ajutorul acidului sulfuric, pentru a le putea folosi mai târziu.

Gédéon Spilett mai făcu încă o descoperire prețioasă.

În ziua de 30 aprilie, cei doi vânători pătrunseseră, ca de obicei, mai adânc în partea de sud-vest a pădurii Far-West. Ajungând într-un fel de luminiș, scăldat în razele arzătoare ale soarelui, reporterul, care mergea înaintea lui Harbert, fu izbit de mirosul pe care-l răspândeau niște plante cu tulpina dreaptă și cu florile așezate în ciorchine. Smulgând vreo două tulpini,

el se întoarse către băiat:

— la vezi, ce-i asta, Harbert?

— Unde ați găsit această buruiană, domnule Spilett?

— Crește din belșug în luminișul de colo.

— De astă dată, domnule Spilett, răspunse băiatul, ați descoperit o comoară, pentru care Pencroff vă va fi recunoscător cât va trăi aici.

— Te pomenești că e tutun?

— Sigur că da. Și chiar dacă nu e de prima calitate, este totuși tutun adevărat.

— Ce-o să se mai bucure Pencroff! Însă vreau să cred că nu-l va fuma pe tot. Va trebui să ne lase puțin și nouă.

— Mi-a venit o idee, care nu poate fi rea, domnule Spilett, îi răspunse Harbert. Ce-ar fi dacă nu i-am spune nimic lui Pencroff, până când uscăm frunzele și apoi să-i oferim într-o bună zi o pipă gata umplută?

— Bună idee, Harbert, și sunt încredințat că, începând din ziua aceea, nu-i va mai lipsi nimic pe insulă bravului nostru tovarăș!

Culeseră o mare cantitate de tutun, se furișară, cu ea în Casa de Granit și o ascunseră cu multă băgare de seamă, de parcă Pencroff ar fi fost un vameș grozav de sever.

Cyrus Smith și Nab luau și ei parte la complot. Astfel, cu toate că uscarea și pregătirea frunzelor, pe care după aceea le tocară și le uscară din nou pe niște pietroaie încălzite în foc, ceru un timp destul de îndelungat, marinarul nu bănuia nimic. Operația ținu vreo două luni și totul se petrecu fără știrea lui Pencroff, care era atât de ocupat cu corabia lui, încât nu se abătea pe la Casa de Granit decât seara, la culcare.

Îi fu dat totuși să mai întrerupă o dată munca lui favorită, în ziua de 1 mai, când avură o mare expediție pescărească, la care, de voie, de nevoie, toți locuitorii insulei fură nevoiți să ia parte.

De câteva zile, pionierii noștri observaseră că în largul apelor oceanului, la o depărtare de vreo două-trei mile, înota un animal uriaș. Era o balenă din cele mai mari, aparținând, după toate probabilitățile, speței australe numită „balena Capului”.

— Mare noroc ar da peste noi dacă am pune mâna pe ea! strigă marinarul. Ah! Să fi avut un vas cum trebuie și o cange în bună stare, ce mai strigam eu acum: „Haideți, băieți, face să punem mâna pe ea!”

— Cât despre mine, Pencroff, răspunse Gédéon Spilett, tare mi-ar fi plăcut să te văd mânuind cangea. Frumos spectacol trebuie să fie.

— Frumos, n-am ce zice, însă cam periculos, spuse inginerul. Dar cum n-avem cu ce să atacăm balena, cred că e mai bine să o lăsăm în pace.

— Mă miră totuși, spuse reporterul, să văd o balenă la această latitudine!

— De ce te miri, domnule Spilett? întrebă Harbert. Ne aflăm tocmai în acea parte a Pacificului, pe care pescarii americani și englezi o numesc „Whale Field”¹, și prin meleagurile astea, așezate între Noua Zeelandă și

¹ Whale Field – câmpul balenelor

America de Sud, se întâlnesc cele mai multe balene din emisfera australă.

— Nimic mai adevărat, răspunse Pencroff. Ce mă miră însă, este că nu am mai văzut și altele până acum prin aceste părți. Dar ce-mi tot bat eu capul cu balenele, că tot nu ne putem apropia de ele!

Și Pencroff se întoarse la șantier, oftând cu părere de rău, căci în fiecare marinar zace un pescar, și dacă este adevărat că plăcerea de a pescui este direct proporțională cu mărimea peștelui prins, este ușor de închipuit ce simțământ încearcă pescarul în fața unei balene!

Și trebuie să se țină seama că pentru ei nu putea fi vorba de o simplă plăcere! O astfel de pradă ar fi însemnat o comoară pentru colonie, unde grăsimea și fanoanele¹ balenei puteau să găsească nenumărate întrebuințări.

Dar se întâmplă totuși un lucru ciudat: balena pe care o văzuseră nu părea dornică să părăsească apele din apropierea insulei, așa că, de la ferestrele Casei de Granit sau de pe platoul Grande-Vue, Harbert și Gédéon Spilett nu mai lăsau ochianul, atunci când nu erau la vânătoare, ba chiar și Nab, de lângă plita lui, pândeau cu încordare toate mișcările uriașei viețuitoare. Cetaceul pătrunsese adânc în golful Uniunii, pe care îl cutreiera repede de la capul Mandibulei până la capul Ghearei, folosindu-se de coada-i puternică, pe care părea să se proptească, și atingând uneori o viteză de douăsprezece mile pe oră. Câteodată, se apropia atât de mult de insulița Salvării, încât îl vedeau în întregime. Era într-adevăr o balenă australă, cu totul neagră și cu capul mai turtit decât acela al balenelor nordice.

Arunca prin nările sale, la mare înălțime, trâmbe de aburi sau de apă, nu se știe precis căci, oricât pare de ciudat acest lucru, naturaliștii și cu vânătorii de balene încă nu au izbutit să aibă aceeași părere în această privință.

Ce împrășcă ea oare pe nări? Apă sau aburi? Cei mai mulți naturaliști sunt de părere că împrășcă aburi care, dând de aer rece, se condensează și cad sub formă de apă.

Prezența acestui mamifer marin nu înceta să-i preocupe pe pionieri. Pencroff, mai ales, era nervos și nu-i mai era gândul la lucru. Ajunsese să râvnească la această balenă, așa cum râvnește un copil la un lucru interzis. O visa și noaptea, și vorbea în somn despre ea. Este sigur că dacă șalupa ar fi fost gata, n-ar fi șovăit nici o clipă să pornească în urmărirea ei.

Dar ceea ce coloniștii nu putuseră să facă, întâmplarea făcu pentru ei și, în ziua de 3 mai, Nab, care stătea la fereastra bucătăriei, vesti cu multă gălăgie că balena fusese aruncată pe țărmul insulei.

Harbert și Gédéon Spilett, care erau gata de plecare, își lepădară puștile, Pencroff zvârli toporul și împreună cu Cyrus Smith și Nab se îndreptară spre locul unde fusese aruncat cetaceul.

Balena zăcea spălată de flux pe plaja de la capul Epavei, la vreo trei mile

¹ În locul dinților, balena prezintă plăci cornoase, numite fanoane, ce constituie un sistem de filtrare a hranei. Prin această sită uriașă, la fiecare înghițitură, poate să capteze planctonul chiar și din cinci tone de apă. Balena albastră are aproximativ 320 de plăci cornoase (fanoane) a câte 100 cm, lungime și 55 cm lățime.

de Casa de Granit. Astfel stând lucrurile, nu se putea crede că avea să-i fie ușor să se elibereze singură. În orice caz, pionierii trebuiau să se grăbească să-i taie o eventuală retragere. Se înarmară deci cu cângi și ciomege, trecură în grabă podul de peste râul Mercy, coborând apoi malul drept al râului și, în mai puțin de douăzeci de minute, ajunseră lângă uriașa viețuitoare, deasupra căreia se roteau în zbor stoluri dese de păsări.

— Ce monstru! strigă Nab.

Strigătul era îndreptățit. Aveau în fața lor o balenă australă uriașă, lungă de 80 de picioare, care putea să cântărească, vreo 150.000 de livre¹! Ciudat însă: monstrul acesta nu se mișca, nu se zbătea, și nu căuta să se întoarcă în larg cu ajutorul fluxului.

Explicația o aflară pionierii în curând, făcând înconjurul animalului, după retragerea apelor.

Balena era moartă și, în partea dreaptă a trupului, avea înfiptă o cange.

— Să fie oare pescuitori de balene prin împrejurimi? întrebă grăbit Gédéon Spilett.

— De ce să fie? spuse marinarul.

— Păi cangea...

— Ei, domnule Spilett, asta nu dovedește nimic, răspunse Pencroff. Sunt balene care străbat mii de mile cu cangea înfiptă în pânțele și nu e lucru rar ca o balenă lovită de cange în Nordul Atlanticului să vină să moară în Sudul Pacificului.

— Bine, dar... Începu reporterul, nemulțumit de răspunsul lui Pencroff.

— Tot ce se poate, îi tăie vorba Cyrus Smith. Să ne uităm însă cu luare aminte la cange; pescuitorii de balene au obiceiul să zgârie pe ea numele vasului lor.

— Într-adevăr, smulgând cangea din pânțelele animalului, Pencroff citi următoarea inscripție: Maria-Stella Vineyard

— Un vapor din Vineyard²! Un vapor din țara mea! strigă el. Maria-Stella! Frumos balenier, pe legea mea! Și ce bine îl cunosc! Ah, dragii mei, un vapor din Vineyard! Un balenier din Vineyard!

Și, agitând cangea, marinarul repeta impresionat numele drag, numele orașului în care se născuse!

Apoi, cum nu se așteptau să apară Maria-Stella să-și reclame balena vânată, hotărârea s-o taie înainte de a intra în descompunere, cu atât mai mult cu cât păsările de pradă, care de câteva zile pândeau această namilă de carne, se arătau hotărâte să pună stăpânire pe ea. Pionierii se văzură nevoiți să folosească armele, pentru a le îndepărta.

Se dovedi că balena era o femelă, ale cărei mamele conțineau o mare cantitate de lapte care, potrivit părerii unora dintre naturaliști, seamănă destul de mult cu laptele de vacă, atât în privința gustului, cât și a culorii și densității.

Pencroff, care lucrase odinioară pe un vas de pescuit balene, conduse

¹ 1 livră = 453,59237 grame

² Vineyard — port din statul New York. (N. A.)

operațiile tăierii, destul de neplăcute de altfel, și care ținură trei zile; nici unul dintre pionieri nu se dădu înapoi de la această muncă, nici chiar Gédéon Spilett, care, după spusele marinarului, promitea să devină cu timpul „un foarte bun naufragiat”.

Grăsimea balenei, tăiată în fâșii groase de două picioare și jumătate, fu ciopârțită apoi în bucăți de vreo mie de livre fiecare și topită în vase mari de pământ, aduse la fața locului. În felul acesta, evitau răspândirea mirosului ei neplăcut în împrejurimile Casei de Granit. Cu toate că o treime se pierdu prin topire, le rămase totuși destulă grăsime; limba singură dăduse șase mii de livre de ulei, iar buza inferioară, alte patru mii. Afară de grăsime, care avea să le asigure pentru multă vreme stearină și glicerina de care aveau nevoie, mai obținură și fanoanele, pe care erau siguri că le vor întrebuința, cu toate că umbrelele și corsetele nu erau la modă în insula lor. Falca de sus era prevăzută de o parte și de alta cu opt sute de lame cornoase, cât se poate de flexibile, ca doi piepteni mari, ai căror dinți, lungi de șase picioare, rețin în gură miile de mici viețuitoare — peștișori și moluște — cu care se hrănește balena.

Când totul fu gata, spre marea mulțumire a operatorilor, păsările puseră stăpânire pe resturile părăsite, consumându-le până la ultima fărâmbă, iar lucrările de fiecare zi își reluară cursul la Casa de Granit.

Totuși, înainte de a reîncepe lucrul pe șantier, Cyrus Smith se apucă să fabrice niște unelte, care puseră la grea încercare curiozitatea tovarășilor săi. Luă o duzină de fanoane, pe care le tăie în șase părți egale, ascuțindu-le apoi la capete.

— Dar la ce se mai întrebuințează și astea, domnule Cyrus? întrebă Harbert după ce operația era isprăvită.

— Ca să ucidem lupi, vulpi și chiar jaguari, răspunse inginerul.

— Chiar acum?

— Nu, la iarnă, când vom avea și gheață la îndemână.

— Nu înțeleg... răspunse Harbert.

— Vei înțelege, dragul meu! zise inginerul. Instrumentul acesta nu a fost inventat de mine. El se bucură de mare căutare printre vânătorii din insulele Aleutine. Când va veni gerul, am să îndoii aceste fanoane și am să le stropesc cu apă, până când le voi acoperi în întregime cu o pojghiță de gheață, care le va menține îndoite; apoi, le voi risipi pe zăpadă, după ce mai întâi le voi înveli în grăsime. Cred că îți închipui ce se întâmplă când un animal înfometat înghite o astfel de momeală. Căldura stomacului topește gheața, fanonul se destinde și i-l perforează cu vârfurile sale ascuțite.

— Strașnică născocire! spuse Pencroff.

— Vom face astfel economie de gloanțe și de praf de pușcă, răspunse Cyrus Smith.

— Sistemul ăsta e mult mai bun decât capcanele, adăugă Nab.

— Să așteptăm deci iarna!

— S-o așteptăm!

Între timp, construirea corăbiei înainta mereu, încât, pe la sfârșitul lunii,

pereții ei se ridicaseră până la jumătate. Se și vedea că forma vasului era excelentă și că va fi în stare să înfrunte marea.

Pencroff muncea cu o râvnă neîntrecută și doar natura sa robustă îl ajuta să țină piept unui astfel de efort; dar tovarășii săi îi pregătiseră în taină o răsplată, mulțumită căreia, marinarul avea să cunoască în ziua de 31 mai una din cele mai mari bucurii din viața lui.

În ziua aceea, după cină, pe când se ridicau de la masă, Pencroff simți o mână, apăsându-l pe umăr.

Era Gédéon Spilett, care îi spunea:

— Stai o clipă, maestre Pencroff. Ai uitat desertul.

— Mulțumesc, domnule Spilett, îi răspunse marinarul, mă duc să-mi văd de treabă.

— Ce-ai spune de-o cafeluță, dragul meu?

— Nu e mare lucru!

— Dar o pipă?

Pencroff sări de pe scaun și îngălbeni, văzându-l pe reporter că-i întinde o pipă înfundată și pe Nab care înainta cu un cărbune aprins.

Încercă să spună ceva, dar nu fu în stare să scoată nici o vorbă. Apoi apucă pipa, o duse la gură și o aprinse cu cărbunele, trăgând cinci-șase fumuri, unul după altul.

Un nor albăstrui și parfumat se răspândi în încăpere și din adâncurile acestui noraș de fum se auzi o voce, care nu înceta să repete ca într-un delir:

— Tutun, tutun adevărat!

— Da, Pencroff, avem tutun, răspunse Cyrus Smith. Și unde mai pui că este un tutun minunat!

— Pe toți sfinții, zise marinarul. Acum nu ne mai lipsește nimic pe insula noastră!

Și Pencroff fuma, fuma, fuma!

— Și cine a mai făcut și descoperirea asta? întrebă el în cele din urmă. Fără îndoială că Harbert?

— Nu, Pencroff, domnul Spilett a făcut-o.

— Mulțumesc, domnule Spilett, strigă marinarul, strângându-l în brațe pe reporter, care în viața lui nu mai fusese astfel îmbrățișat.

— Uf! Pencroff, răspunse Gédéon Spilett, de-abia trăgându-și sufletul. Recunoștința trebuie să ți-o împărți între Harbert, care a recunoscut buruiana asta, Cyrus care a preparat-o și Nab care s-a chinuit cu greu să păstreze atâta vreme taina noastră!

— Sunt sigur, dragii mei, că va veni și ziua în care o să vă răsplătesc! răspunse marinarul. Acum ne-am legat pe viață și pe moarte.

CAPITOLUL XI

Iarna. Bătucitul lânii. Piuă. Ideea fixă a lui Pencroff. Fanoanele. La ce poate folosi un albatros. Combustibilul viitorului. Top și Jup. Furtuni. Stricăciuni la curtea de păsări. O excursie la mlaștină. Cyrus Smith e singur. Explorarea puțului.

Odată cu venirea lunii iunie, care corespunde cu luna decembrie în zona boreală, sosea și iarna, așa că pionierii noștri se îngrijiră de confecționarea unor haine trainice și călduroase.

Muflonii de la stână fuseseră tunși, iar lâna lor aștepta să fie transformată în stofă de haine.

Bineînțeles că Cyrus Smith nu avea la îndemână nici unul din instrumentele care se întrebuințează pentru torsul și țesutul lânii, de aceea el își propuse să folosească proprietatea firelor de lâna care se încurcă constituind prin simpla lor încălcire acea stofă care se numește „pâslă”, atunci când sunt presate în toate direcțiile. Pâsla se poate obține printr-o simplă „bătucire”, operație care, deși scade elasticitatea stofei, îi mărește în schimb posibilitatea de a păstra căldura. Lâna muflonilor, alcătuită din fire scurte, era cât se poate de potrivită pentru o astfel de operație.

Inginerul, ajutat de tovarășii săi, împreună cu Pencroff, care se vedea silit să-și părăsească din nou vasul drag, începură prin a elibera lâna de substanța aceea uleioasă cu care este îmbibată și care se numește usuc. O ținură douăzeci și patru de ore în hârdaie pline cu apă încălzită la șaptezeci de grade; o spălară apoi bine cu sodă și când fu destul de bine uscată trecură la „bătucirea” ei, obținând astfel o stofă foarte grosolană, care n-ar fi avut nici o căutare în centrele industriale din Europa sau America, dar care era foarte prețuită pe piața insulei Lincoln.

Se știe desigur că stofele acestea erau cunoscute din timpurile cele mai îndepărtate și fuseseră obținute prin aceleași mijloace pe care se pregătea să le folosească Cyrus Smith.

Inginerul construi o mașină de presat lâna, folosind cu dibăcie forța mecanică produsă de căderea de apă de pe plajă, întreaga instalație era o piuă cât se poate de rudimentară, alcătuită dintr-un ax, cu ajutorul căruia se ridicau și se lăsau doi piloni verticali, care presau lâna așezată în piuă. Mai construiră și un cadru din bârne groase, care înconjura întregul mecanism. Secole de-a rândul așa au arătat pielele de pretutindeni, până ce pilonii au fost înlocuiți prin cilindri compresori, mulțumită cărora lâna este supusă unui adevărat laminaj, în loc să fie „bătucită” ca în trecut.

Operația se făcu sub îndrumarea lui Cyrus Smith și izbuti de minune. Lâna, îmbibată cu soluție de săpun, menită pe de-o parte să ușureze înmuierea, strângerea și bătucirea firelor de lâna, făcându-le totodată și mai lunecoase și, pe de altă parte, să le împiedice să se destrame în timpul presării, fu scoasă din piuă sub forma unor bucăți groase de pâslă. Asperitățile și inegalitățile cu care însăși natura înzestrează firele de lâna

ajutaseră atât de mult la alipirea și amestecarea lor, încât, în cele din urmă, coloniștii obținură pâsla, din care puteau să-și facă atât haine, cât și pături. Desigur că nu fabricaseră stofă merinos, muselină, cașmir, alpaga, satin, catifea ori brocard, nici măcar flanelă, ci doar pâslă — totuși insula avea oricum o industrie în plus.

Având în sfârșit și pături groase, pe lângă haine călduroase, pionierii puteau să înfrunte fără grijă iarna anului 1866-1867.

Pe la 20 iunie se lăsă ger și, spre marea lui părere de rău, Pencroff se văzu nevoit să întrerupă construirea corăbiei, pe care, de altfel, era sigur că o va isprăvi în primăvară.

Marinarul era stăpânit de gândul de a face o călătorie de recunoaștere până în insula Tabor, cu toate că Cyrus Smith nu vedea ce-ar putea să aducă nou această expediție, pe care Pencroff o dorea mânat doar de curiozitate, neavând ce să găsească pe stânca aceea pustie și stearpă. Inginerul se arăta destul de îngrijorat la gândul că vor străbate o sută cincizeci de mile, cu totul necunoscute, pe bordul unui vas destul de mic. Se îngrozea gândindu-se la ceea ce s-ar putea întâmpla cu ei în largul mării, în cazul când n-ar putea să atingă insula Tabor și nici să se întoarcă pe insula Lincoln, cu atât mai mult cu cât aveau de străbătut o regiune foarte periculoasă a Pacificului.

Cyrus Smith discuta adesea acest plan cu Pencroff, care dădea dovadă de o încăpățănare de neînvins, pe care singur nu era în stare să și-o explice.

— La urma urmelor, Pencroff, îi spuse într-o zi inginerul, dă-mi voie să-ți amintesc că după ce ai lăudat atât insula aceasta și după ce îți exprimi mereu regretul de a fi nevoit într-o zi s-o părăsești, nu înțeleg cum poți fi tocmai dumneata acela care vrei s-o părăsești primul.

— Vreau s-o părăsesc doar pentru câteva zile, răspunse Pencroff. Atât cât să mă duc și să mă întorc, atât cât să-mi dau seama ce-i cu insula aceea.

— Dar nu înțelegi că acum ea nu mai poate însemna pentru noi nici pe departe cât insula Lincoln?

— De asta sunt sigur!

— Atunci de ce să te aventurezi?

— Vreau să știu ce se petrece pe insula Tabor!

— Dar nu se petrece nimic. Și nu are cum să se petreacă ceva!

— Cine știe!

— Și dacă te prinde vreo furtună?

— N-am de ce să mă tem în timpul verii, răspunse Pencroff. Afară de asta, domnule Cyrus, fiindcă sunt totuși silit să mă gândesc la toate, v-aș cere voie să-l iau numai pe Harbert cu mine.

— Dar bine, Pencroff, răspunde inginerul, apăsându-și mâna pe umărul marinarului, crezi că ne-am putea mângâia vreodată dacă vi s-ar întâmpla vreo nenorocire dumată și acestui copil, pe care-l socotim cu toții fiul nostru?

— Domnule Cyrus, răspunse Pencroff, pătruns de o încredere nestrămutată, nu vă vom pricinui această durere. De altminteri nu vom mai vorbi despre această călătorie decât când va veni timpul potrivit. Sunt sigur că după ce veți vedea corabia gata înzestrată cu pânze și cu tot ce-i trebuie,

când veți vedea cum ține la apă, căci vom face împreună ocolul insulei, mă veți lăsa să plec fără nici o grijă. Sunt sigur că va fi o adevărată minune corabia dumneavoastră.

— Cred că este mai potrivit să spunem corabia noastră, Pencroff, zise inginerul zâmbind, dezarmat pentru moment.

Convorbirea se termină aici, ca să reînceapă altă dată, fără ca vreunul dintre ei să izbutească să-l convingă pe celălalt.

Prima zăpadă căzu la sfârșitul lunii iunie. La stână adunaseră mai dinainte nutreț destul, ca să nu mai fie nevoiți s-o viziteze zilnic; hotărâra totuși să nu lase să treacă o săptămână fără să dea pe acolo.

Pionierii puseră din nou capcane și încercară micile instrumente fabricate de Cyrus Smith. Așezară la marginea pădurii, de-a lungul potecii pe care obișnuiau să umble fiarele ce coborau la lac, balenele îndoite printr-o pojghiță de gheață, pe care le acoperiseră cu un strat gros de grăsime.

Spre marea mulțumire a inginerului, născocirea pescarilor din Aleutine dădu rezultate minunate. Douăsprezece vulpi, câțiva porci mistreți și chiar un jaguar căzură pradă pionierilor; toate aceste animale muriseră cu stomacul perforat.

Trebuie să pomenim aici și despre încercarea făcută de pionierii noștri de a comunica într-un fel oarecare cu semenii lor.

Gédéon Spilett se gândise de multe ori să arunce în mare o sticlă conținând un mesaj, pe care s-ar fi putut să o poarte curenții pe vreun țărm locuit, sau să se folosească de vreun porumbel. Dar i se părea cu neputință ca un porumbel sau o sticlă să poată străbate distanța de o mie două sute de mile, care despărțea insula de oricare alt ținut.

În ziua de 30 iunie, pionierii prinseră cu mare greutate un albatros, pe care o împușcătură a lui Harbert îl rănise ușor la un picior. Era un exemplar foarte frumos, ale cărui aripi, când erau întinse, măsurau zece picioare și care, desigur, era în stare să străbată un ocean de mărimea Pacificului.

Harbert ar fi dorit să păstreze minunata zburătoare, a cărei rană se vindecase repede; el susținea că poate să o domesticească. Gédéon Spilett însă îl făcu să înțeleagă că nu puteau să piardă prilejul de a se pune în legătură cu vreun ținut locuit al Pacificului, așa că Harbert cedă. Dacă albatrosul venea dintr-o regiune locuită, socoteau naufragiații, cu siguranță că se va întoarce tot acolo, de îndată ce-și va recăpăta libertatea.

Era foarte posibil ca Gédéon Spilett, în care reporterul nu murise, să fi fost mulțumit că găsisse prilejul să trimită în necunoscut un palpitant articol, în care povestea aventurile pionierilor de pe insula Lincoln!

El redacta deci o notiță scurtă, pe care o vârî într-un săculeț de pânză cauciucată, cu rugămintea către acela care o va găsi s-o predea ziarului „New-York Herald”. Săculețul fu legat de gâtul albatrosului și nu de laba sa, deoarece păsările acestea au obiceiul să se odihnească pe suprafața mării; apoi curierul lor fu eliberat, iar pionierii, destul de mișcați, îl priviră cum se pierdea printre cețurile ce acopereau zarea spre apus.

— Încotro se îndreaptă? întrebă Pencroff.

— Spre Noua Zeelandă, răspuse Harbert.

— Drum bun strigă marinarul, care nu avea prea mare încredere în astfel de mijloace de corespondență.

O dată cu sosirea iernii, prietenii noștri reiau lucrările în interiorul Casei de Granit; își reparară îmbrăcămintea și între altele făcură și pânze pentru corabie, croite din ineputabilul înveliș al aerostatului.

În timpul lunii iulie domni un frig strașnic, dar pionierii nu erau siliți să economisească nici lemnele, nici cărbunii. Cyrus Smith instalase un al doilea cămin în sala mare, în care își petreceau serile. În timp ce lucrau, stăteau de vorbă, iar când nu aveau de lucru, citeau, așa că timpul trecea cu folos pentru toată lumea.

Era o adevărată plăcere pentru ei să asculte mugetele vijeliei dezlănțuite afară, așezați în sala luminată cu lumânări, bine încălzită cu cărbuni, după o masă bogată, cu cafeaua de soc fumegând în ceșcuțe, cu pipele răspândind valuri de fum parfumat. Mulțumirea lor ar fi fost desăvârșită de nu s-ar fi știut atât de departe de semenii lor, de patria lor. Vorbeau adesea despre țara lor, despre prietenii rămași acolo și despre avântul industriei. În cursul unei astfel de convorbiri, Gédéon Spilett puse următoarea întrebare:

— Dragă Cyrus, nu riscă oare acest avânt al industriei și al comerțului să fie oprit într-o bună zi?

— Oprit? De ce?

— Din lipsa cărbunelui, cel mai prețios minereu...

— ...da, cel mai prețios, într-adevăr, răspuse inginerul. Se pare că natura însăși a ținut să se vadă cât este de prețios, creând diamantul, care nu este altceva decât cărbune pur, cristalizat.

— Dar nu vreți să spuneți, domnule Cyrus, întrebă Pencroff, că în cazariile mașinilor se va arde diamantul în locul cărbunelui?

— Nu, dragul meu, răspuse Cyrus Smith.

— Totuși, reluă Gédéon Spillet, recunoști că într-o bună zi cărbunele va fi consumat în întregime?

— Ei! Zăcămintele de cărbuni sunt încă foarte mari, astfel că cei o sută de mii de muncitori¹ care scot anual o sută de chintale metrice, nu le-au epuizat nici pe departe!

— Dar odată cu creșterea consumului de cărbuni, răspuse Gédéon Spilett, este de prevăzut că acești o sută de mii de muncitori vor deveni în curând două sute de mii și că extracția va fi dublă.

— Fără îndoială! Dar s-au inventat noi mașini, care vor permite să se exploreze mai intens zăcămintele din Europa, iar minele din America și Australia vor face față încă multă vreme cerințelor industriei.

— Cam cât timp? întrebă reporterul.

— Cel puțin două sute cincizeci până la trei sute de ani.

— Noi n-avem de ce să ne temem, zise Pencroff. Sunt însă îngrijorat pentru strănepoții noștri.

¹ O sută de mii de muncitori în epoca de la 1870 și, desigur, vorbind numai de America de Nord. (N. T.)

— Până atunci se va găsi și alt combustibil, spuse Harbert.

— Să sperăm, răspunse Gédéon Spilett, căci altfel cum vor merge mașinile? Fără mașini, ce vor deveni drumurile de fier, vapoarele, uzinele și tot ceea ce contribuie la progresul civilizației?

— Oare ce s-ar putea întrebuința în locul cărbunelui? întrebă Pencroff. Aveți vreo idee, domnule Cyrus?

— Aproximativ, dragul meu.

— Ei, bine, ce s-ar putea arde în locul lui?

— Apă, răspunse Cyrus Smith.

— Apă, strigă Pencroff. Să încălzim cu apă vapoarele cu aburi și locomotivele! Apa va încălzi apa?

— Da, da, apa! Dar apa descompusă în elementele sale componente, răspunse Cyrus Smith. Probabil că operația aceasta se va face cu ajutorul electricității, care va deveni o forță puternică și ușor de mânuit, căci printr-o lege inexplicabilă, toate descoperirile mari parcă se potrivesc și se completează la un moment dat. Da, dragii mei, cred că apa va fi întrebuințată într-o bună zi drept combustibil; hidrogenul și oxigenul, care intră în compoziția ei, vor fi folosite împreună sau separat și vor da un izvor nesecat de căldură și lumină, izvor mai bogat decât cărbunele. Va veni o zi când magaziile vapoarelor și tenderele locomotivelor vor conține în loc de cărbuni, aceste două gaze comprimate, care vor arde în cazanele lor, degajând o uriașă putere calorică. Nu avem prin urmare de ce să fim îngrijorați. Atâta vreme cât pământul va fi locuit, el va satisface toate nevoile locuitorilor săi; ei nu vor duce lipsă nici de lumină, nici de căldură, după cum nu vor duce lipsă nici de produse animale, vegetale sau minerale. Cred că atunci când zăcămintele de cărbuni vor fi istovite vom încălzi și ne vom încălzi cu apă. Apa este cărbunele viitorului.

— Tare aș vrea să apuc vremurile acelea, spuse marinarul.

— Pentru asemenea minuni te-ai trezit cam devreme, Pencroff, spuse Nab, care până atunci nu luase parte la discuție.

Totuși, nu cuvintele lui Nab încheiară convorbirea, ci lătratul lui Top. Câinele avea și de data aceasta lătratul acela ciudat, care-l preocupa pe inginer. Lătrând într-una, Top începu să se învâртеască pe lângă gura puțului, care se afla la capătul culoarului interior.

— Ce are Top de latră așa? întrebă Pencroff.

— Și de ce mârâie Jup? adăugă Harbert. Într-adevăr, urangutanul dădea semne de agitație ca și câinele și, lucru curios, ambele animale păreau mai curând neliniștite, decât înfuriate.

— Fără îndoială, puțul acesta este în directă legătură cu marea, spuse Gédéon Spilett, și un monstru marin vine din când în când să respire în adâncul lui.

— Așa și este, răspunse marinarul. Nici nu poate fi altă explicație... Haide, Top, taci odată adăugă Pencroff, întorcându-se spre câine. Și tu, Jup, treci în odaia ta!

Maimuța și câinele se potoliră. Jup se duse la culcare, dar Top rămase

în salon, mârâind înfundat toată seara.

Nu mai vorbiră de acest incident, dar inginerul căzu pe gânduri.

În tot restul lunii iulie urmară când zile de ger, când de moină. Temperatura nu scăzu ca în iarna precedentă, dar în schimb avură de îndurat furtuni și vijelii puternice. Marea năvăli din nou asupra țărmului, producând în câteva rânduri stricăciuni la Cămin. Valurile de fund, uriașe, care veneau să se sfarme de peretele Casei de Granit, erau atât de puternice, încât păreau provocate de un cutremur submarin.

Aplecați la ferestrele lor, pionierii nu se puteau opri să admire spectacolul măreț al oceanului, care se zbătea neputincios. Valurile se spulberau în spume de o albeață orbitoare, litoralul dispărea sub năvala apelor vijelioase, iar stâncile, în care era săpată casa, păreau să răsară chiar din mare, ale cărei cețuri de aburi le învăluiau până la mai mult de o sută de picioare înălțime.

În timpul acestor furtuni era greu, primejdios chiar, să te aventurezi pe șoselele insulei, căci vijelia doboră mulți copaci. Totuși, pionierii nu lăsau să treacă o săptămână fără să se ducă la stână. Din fericire, țărcul străjuit de copaci și staulul se aflau la adăpostul muntelui Franklin, așa că nu avură mult de suferit de pe urma uraganului. În schimb, curtea de păsări, așezată pe platoul Grande-Vue, și prin urmare expusă vânturilor de răsărit, suferi mari pagube. De două ori zbură acoperișul hulubăriei, iar gardul se strică și el. Erau nevoiți să refacă totul, mult mai solid, căci acum se dovedise că insula Lincoln era așezată într-una din cele mai furtunoase regiuni ale Pacificului, fiind parcă centrul marilor cicloni, care o biciuiau ca pe o sfârlează — numai că aici sfârleaza rămânea pe loc, iar biciul se învârtea neîncetat.

În prima săptămână a lunii august, vijelia se potoli treptat și atmosfera, care părea pe veci osândită la zbucium, se liniști, dar temperatura scăzu, gerul devenind foarte aspru. Termometrul coborî la -8 grade Fahrenheit (-22° centigrade).

În ziua de 3 august, pionierii făcură o excursie, pe care o plănuiau de câțva timp, în sud-vestul insulei, spre mlaștinile Tadornelor. Ei erau atrași de bogatul vânat acvatic, care sălășluia acolo în timpul iernii. Se aflau pe acolo rațe sălbatice, becaține, lișițe, cufundari și alte zburătoare, așa că pionierii hotărâră să consacre o expediție de o zi întreagă pentru a vâna din aceste păsări.

Nu numai Gédéon Spilett și Harbert, ci și Pencroff și Nab luau parte la expediție. Doar Cyrus Smith nu merse cu ei, susținând că are de lucru. El rămase singur la Casa de Granit.

Ca să ajungă la mlaștină, vânătorii apucară pe drumul care ducea la portul Balonului, făgăduind să se întoarcă seara. Top și Jup îi întovărășeau. De cum trecură râul Mercy inginerul ridică podul și se întoarse acasă, cu gândul să pună în aplicare un proiect pentru care ținea să fie singur.

Plănuia să viziteze cu de-amănuntul puțul interior, a cărui gură se deschidea în interiorul Casei de Granit și care era în legătură cu marea, fiindcă pe aici treceau odinioară apele lacului.

De ce se învârtea atât de des Top în jurul acestui puț? De ce lătra el atât de ciudat și de ce părea atât de neliniștit? De ce se arăta Jup la fel de neliniștit? Oare să aibă puțul și alte ramificații afară de legătura verticală cu marea? Duceau ramificațiile acestea spre alte regiuni ale insulei? Iată ce dorea să știe Cyrus Smith și deocamdată ținea s-o afle numai el. De aceea hotărâse să încerce explorarea puțului în lipsa tovarășilor săi și acum i se iva cel mai bun prilej s-o facă.

Era ușor de coborât până în fundul puțului, întrebuițând scara destul de lungă de frânghie, pe care nu o mai foloseau de când instalaseră ascensorul. Inginerul trase scara până la gură, care avea un diametru de șase picioare, și o aruncă înăuntru, după ce legase zdravăn capătul ei de sus. Apoi aprinse un felinar, luă un revolver și, vârandu-și un cuțit la cingătoare, începu să coboare primele trepte.

Zidul era aproape în întregime neted, doar din loc în loc răsăreau câteva colțuri de stâncă și, pe aceste ieșituri, o ființă îndemânatică ar fi putut într-adevăr să se ridice până la deschizătura puțului.

Observând acest lucru, inginerul plimbă cu grijă felinarul în jurul acestor ieșituri, fără să găsească vreo urmă veche sau nouă, care să-i dea de gândit.

Apoi coborî mai adânc, cercetând cu luare aminte pereții.

Nimic suspect. Ajungând la ultimele trepte, inginerul simți apropierea apei, care în clipa aceea era cu desăvârșire liniștită. Nici la nivelul ei, și nici în altă parte a puțului nu văzuse vreun culoar lateral, care să se ramifice în interiorul masivului. Peretele, lovit cu mânerul cuțitului, suna plin. Pentru a ajunge în fundul puțului și a se ridica apoi până la gura lui, ar fi fost neapărat nevoie să se treacă pe sub apele mării, lucru ce nu l-ar fi putut face decât animalele marine. De altfel, era cu neputință de determinat în ce punct al litoralului și la ce adâncime sub nivelul mării se isprăvea canalul.

Încheindu-și cercetările, Cyrus Smith se urcă înapoi, trase scara, acoperi gura puțului și se întoarse gânditor în sala mare a Casei de Granit, spunându-și: „n-am văzut nimic și totuși este ceva în puțul acesta”.

CAPITOLUL XII

Echipamentul corăbiei. O ofensivă a vulpilor. Jup e rănit. Jup e îngrijit și se vindecă. Corabia este isprăvită. Triumful lui Pencroff. Vasul „Bonadventure”. Călătorie de încercare în jurul insulei. Un document neașteptat.

Seara, cei patru vânători se întoarseră supraîncărcați. Până și Top purta în jurul gâtului un șirag de păsări vâdate, iar Jup o cingătoare de becaține.

— Prieteni, strigă Nab, avem cu ce să ne trecem timpul! Vom avea o cămară frumoasă, plină cu conserve și pateuri minunate, am însă nevoie de un ajutor. Mă bizui pe tine, Pencroff.

— Nu se poate, Nab, răspunse marinarul. Mă așteaptă pânzele corăbiei,

așa că va trebui să te lipsești de ajutorul meu.

— Dar dumneata, domnule Harbert?

— Eu, Nab, trebuie să mă duc mâine la stână, răspunse tânărul.

— Atunci poate că dumneavoastră, domnule Spilett, îmi veți da o mână de ajutor?

— Desigur, Nab, dacă vrei, răspunse reporterul, dar te previn că dacă îmi vei dezvălui rețetele tale am să le public.

— N-aveți decât, domnule Spilett, răspunse Nab.

Și iată cum a doua zi, Gédéon Spilett, devenit ajutorul lui Nab, se instala în bucătărie. Inginerul îl pusese și pe reporter la curent cu rezultatul explorării sale din ajun și acesta era și el de părere că în jurul puțului stăruie totuși un mister.

Gerul nu se înmuie. El se mai menținu o săptămână. Din această pricină pionierii nu părăsiră Casa de Granit decât pentru a se repezi la curtea păsărilor, întreaga locuință era plină de miresmele plăcute, pe care le răspândeau savantele preparatii culinare ale lui Nab și ale reporterului. Ei nu transformară însă în conserve întreg produsul expediției, căci vânatul se păstra minunat pe frigul ce domnea, așa că toată colonia se înfrupta cu friptură de rață sălbatică și de alte zburătoare, deci afirmând că e cel mai gustos vânat din lume.

Pencroff, ajutat de Harbert, lucră de zor întreaga săptămână și pânzele corăbiei erau gata. Frânghiile nu le lipseau, căci puteau folosi toate frânghiile de la învelișul aerostatului. Cablurile, plasa și odgoanele balonului erau de cea mai bună calitate și-i prinseră foarte bine marinarului. Pânzele fură întărite pe margini cu frânghiile puternice, dar tot le mai rămăseseră destul material pentru a confecționa funiile necesare la legarea acestor pânze la colțuri și cu care să le ridice și să le fixeze apoi de catarguri. Cât despre scripeți, Cyrus Smith îi fabrică slujindu-se de strungul pe care și-l instalase. Și astfel, toate cele trebuitoare pentru înzestrarea corăbiei fură gata cu mult înaintea acesteia. Pencroff confecționa și un pavilion: albastru, roșu și alb, folosind în acest scop plantele colorate ce creșteau din belșug pe insulă. Numai că în loc de treizeci și șapte de stele, câte împodobesc steagul Statelor Unite, marinarul zugrăvi treizeci și opt, adăugând încă una pentru „Statul Lincoln”, pentru insula pe care o și considera alipită la patria sa.

„Dacă nu în faptă, spunea el, cu sufletul ea aparține marii noastre țări”.

În așteptarea acestui eveniment, steagul fu arborat la fereastra din mijloc a Casei de Granit și pionierii îl salutară cu trei puternice urale.

Între timp, iarna se apropia de sfârșit și părea că va trece fără nici un incident grav, când iată că, în noaptea de 11 august, platoul Grande-Vue fu amenințat să fie devastat complet.

Pionierii dormeau adânc după o zi de muncă rodnică, când, pe la orele patru dimineața, fură treziți de lătratul lui Top.

De data aceasta, câinele nu lătra lângă gura puțului, ci în fața ușii, aruncându-se peste ea de parcă ar fi vrut s-o spargă. Jup țipa și el cât îl ținea gura.

— Ce e, Top? strigă Nab, care se trezise primul.

Dar câinele continua să latre.

— Ce s-a întâmplat? întreba și Cyrus Smith. Îmbrăcându-se în grabă, pionierii se repezîră cu toții la ferestre și le deschiseră.

Nu vedeau nimic, însă auzeau niște lătrături ciudate în beznă. Țărmul părea năpădit de animale ce nu se zăreau în întuneric.

— Ce să fie? strigă Pencroff.

— Lupi, jaguari sau maimuțe! răspunse Nab.

— Drace! Să nu ajungă cumva pe platou! spuse reporterul.

— Și păsările noastre, strigă Harbert, și zarzavaturile?...

— Pe unde or fi trecut? întrebă Pencroff.

— Au trecut desigur pe podețul dinspre plajă, răspunse inginerul, pe care unul dintre noi trebuie să-l fi uitat deschis.

— Într-adevăr, spuse Spilett, îmi amintesc că l-am lăsat deschis...

— Frumoasă ispravă, domnule Spilett! strigă marinarul.

— Ce-a fost, a fost, răspunse Cyrus Smith. Să vedem ce-i de făcut acum!

Pionierii își dădeau seama că jivinele, oricare ar fi fost ele, trecuseră podețul din spre plajă și puteau să pătrundă pe platou, urcând malul stâng al râului. De aceea trebuiau să ajungă neapărat pe platou înaintea fiarelor.

— Ce fel de jivine să fie oare? se întrebară ei din nou, surprinși de niște lătrături mai puternice.

— Harbert tresări, amintindu-și că mai auzise asemenea lătrături, în timpul primei lui vizite la izvoarele Pârâului Roșu.

— Sunt vulpi, spuse el.

— Pe ele! strigă marinarul.

Se repezîră toți spre coșul ascensorului, înarmați cu topoare, carabine și revolvere și coborâră pe plajă.

Animalele acestea sunt primejdioase când sunt în număr mare și înfometate. Totuși, pionierii se aruncară fără să șovăie în mijlocul haitei și primele împușcături ce fulgerară întunericul determinară retragerea celor dintâi năvălitori.

Trebuiau înainte de toate să împiedice cu orice preț, pătrunderea jefuitorilor pe platoul Grande-Vue, unde semănăturile și curtea de păsări ar fi suferit, iar pagubele aduse lanului de grâu ar fi fost poate imense și ireparabile. Dar cum platoul nu putea fi invadat decât dinspre malul stâng al râului Mercy, era destul ca pionierii să taie vulpilor calea în vreun fel pe îngusta fâșie de țărm, cuprinsă între râu și faleză. Așa stând lucrurile, se îndreptară într-acolo, în timp ce haita de vulpi gonia în întuneric,

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff și Nab se așezară în așa fel, încât să formeze un front de netrecut. Top, căscând fălcile lui uriașe, se așezase în fața lor, urmat de Jup, care mînuia o măciucă noduroasă ca pe un buzdugan.

Noaptea era foarte întunecoasă. Vulpile, în număr de vreo sută, se zăreau numai la lumina împușcăturilor, care nimereau de fiecare dată ținta.

Ochii lor străluceau ca niște cărbuni aprinși.

— Nu trebuie să treacă! strigă Pencroff.

— Nu vor trece! răspunse inginerul.

Dacă vulpile nu trecură spre platou, aceasta nu înseamnă că nici nu încercară. Năvălitorii din ultimele rânduri împingeau fără răgaz pe cei din față, astfel că se iscă o încăierare înversunată, în care pionierii luptau cu revolverele și topoarele. Nenumărate cadavre acoperiră pământul, dar ceata vulpilelor nu se micșora. Părea că peste podeț trec mereu alți năvălitori, care sporeau rândurile agresorilor.

Curând, pionierii fură siliți să lupte corp la corp și primiră câteva răni, din fericire ușoare. Cu un foc de revolver Harbert îl salvă pe Nab, căruia îi sărise în spinare o vulpe sprintenă ca un râs. Top se lupta cu furie, repezindu-se la vulpi și gâtuindu-le. Jup lovea vârtos cu ciomagul și zadarnic încercau pionierii să-l reție. Înzestrat pesemne cu ochi care vedeau prin întuneric, el se vâra mereu acolo unde era învălmășeala mai mare și își arăta mulțumirea, scoțând din când în când un fluierat ascuțit. Se avântă foarte departe și la lumina unui foc de revolver îl zăriră o clipă cum ținea piept voinicește la vreo șase vulpi mari.

După o luptă de doua ore, bătălia se isprăvi cu victoria pionierilor! Zorii zilei alungară cotropitorii; ei o zbughiră înapoi peste podeț, gonind spre nord. Nab ridică imediat podețul în urma lor.

Când se crăpă de ziuă pionierii numărară cincizeci de cadavre întinse pe plajă.

— Jup! strigă Pencroff. Unde este Jup?

Jup dispăruse. Prietenul său, Nab, îl strigă, dar pentru prima oară Jup nu-i răspunse.

Începură cu toții să-l caute, tremurând de frică pentru viața lui. Ridicând cadavrele ce pătaseră zăpada cu sânge, îl găsiră pe Jup sub un adevărat morman de vulpi, ale căror fălci și oase rupte dovedeau că avuseseră de-a face cu măciuca viteazului urangutan. Bietul maimuțoi încă mai ținea în mâini o frântură din ciomagul său. Lipsit de apărare, el fusese copleșit de dușmanul numeros și pieptul îi era brăzdat de răni adânci.

— Trăiește! strigă Nab, aplecându-se deasupra lui.

— Lasă că-l scăpăm noi, răspunse marinarul; îl vom îngriji ca pe unul dintre ai noștri!

Jup părea să înțeleagă, căci își puse capul pe umărul lui Pencroff, ca și cum ar fi vrut să-i mulțumească. Marinarul era el însuși rănit, dar atât rănilor sale cât și ale tovarășilor săi erau neînsemnate, căci mulțumită armelor de foc izbutiseră să țină fiarele la distanță. Numai urangutanul era grav rănit; el căzu în nesimțire și continuă să geamă ușor.

Nab și Pencroff îl transportară în starea aceasta până la ascensor și îl urcară apoi încet în Casa de Granit. Acolo îl culcară pe o saltea scoasă dintr-un pat și-i spălară cu mare grijă rănilor. Nici un organ principal nu părea să fi fost atins, dar Jup era foarte slăbit din pricina pierderii de sânge și avea temperatură mare.

După pansare, îl duseră în camera lui și îl supuseră la un regim sever, „ca pe un om adevărat!” cum spunea Nab. Din când în când i se dădea să bea un ceai răcoritor, făcut din ierburile păstrate în farmacia Casei de Granit.

Jup căzu mai întâi într-un somn adânc și agitat, apoi, respirația lui devenind încetul cu încetul tot mai regulată, fu lăsat să se odihnească în liniște. Din când în când, Top venea tiptil să-și vadă prietenul și lingea cu un aer trist o mână a lui Jup, ce atârna afară din pat.

În aceeași dimineață îngropară cadavrele vulpilor, pe care le târâră până în pădurea Far-West și le-așezară într-o groapă adâncă.

Atacul suferit, care ar fi putut avea urmări grave, fu o lecție pentru pionieri, care nu se mai culcau înainte ca unul din ei să se fi asigurat că toate podurile erau ridicate și deci ei erau la adăpost de orice pericol de acest fel.

În timpul acesta, Jup, a cărui stare îi îngrijorase foarte mult, începu să se înzdrăvenească. Constituția lui robustă îl salvă, temperatura scăzu încetul cu încetul și Gédéon Spilett, care se pricepea la medicină, îl socoti scăpat. În ziua de 16 august, Jup începu să mănânce. Nab îi prepara tot felul de dulciuri, pe care bolnavul le mânca cu poftă, căci marele lui defect era lăcomia și Nab nu făcuse nimic ca să-l dezvețe.

— Ce să-i faci? îi răspundea el lui Gédéon Spilett, care îl certa câteodată, susținând că răsfăță maimuțoiul prea mult. Bietul Jup n-are altă plăcere decât mâncarea, iar eu sunt mulțumit că pot să-l răsplătesc măcar în felul acesta!

Zece zile după neplăcuta întâmplare, în ziua de 21 august, domnul Jup se sculă. Rănile i se cicatrizară, și, după toate probabilitățile, avea să-și revie complet. Ca toți convalescenții, fu cuprins de o foame grozavă și reporterul îl lăsă să mănânce cât voia, având încredere în instinctul animalelor, care le pune la adăpost de excese. Nab era încântat de pofta de mâncare a ucenicului său.

— Mănâncă, Jup dragă, îi spunea el, nu te lipsi de nimic! Ți-ai vărsat sângele pentru noi și este de datoria mea să te ajut să ți-l refaci!

În sfârșit, în ziua de 25 august, Nab își chemă tovarășii.

— Domnule Cyrus, domnule Gédéon, domnule Harbert, Pencroff, veniți repede încoace!

Pionierii, care se aflau în sala cea mare, se sculară și veniră în camera lui Jup, unde-i chemase Nab.

— Ce s-a întâmplat? întrebă reporterul.

— Veniți să vedeți! răspunse Nab, râzând cu hohote. Ce le văzură ochii? Domnul Jup ședea turcește pe pragul Casei de Granit și trăgea liniștit din lulea.

— Pipa mea! strigă Pencroff. Mi-a luat pipa! Ei, dragă Jup, ți-o dăruiesc! Fumează, dragul meu, fumează liniștit

Iar Jup scotea nori groși de fum și părea foarte mulțumit.

Cyrus Smith nu se arătă prea mirat de această întâmplare; el cită mai multe cazuri de maimuțe domesticate, pentru care tutunul devenise o necesitate.

Din ziua aceea, Jup avu pipa lui, atârnată la el în cameră, precum și o mică provizie de tutun. Și-o umplea singur, o aprindea cu un tăciune și părea cel mai fericit maimuțoi din lume. Această potrivire de gusturi nu făcu decât să strângă și mai mult prietenia dintre maimuță și marinar.

— Cine știe dacă nu este un om, îi spunea câteodată Pencroff lui Nab. Te-ai mira dacă într-o bună zi ar începe să vorbească?

— De loc, răspunse Nab. Singurul lucru care mă miră este că nu vorbește încă, fiindcă este singurul lucru care-i lipsește!

— Tare mi-ar plăcea, reluă marinarul, să-mi spună într-o bună zi: „Ce-ar fi dacă am face schimb de pipe, dragă Pencroff?”

— Mda, n-ar fi rău, răspunse Nab. Ce păcat că este mut din naștere!

În luna septembrie, iarna luă sfârșit și pionierii se apucară din nou de lucru. Construirea corabiei înainta repede. Pereții erau gata și în interior fură sprijiniți cu bârne care fuseseră îndoite la aburi și care legau trainic toate părțile calei.

Deoarece nu duceau lipsă de lemne, Pencroff îi propuse inginerului să căptușească interiorul în întregime, pentru a obține o cât mai mare soliditate și impermeabilitate a vasului.

Cyrus Smith, care se temea de ceea ce le-ar fi putut pregăti viitorul, aprobă ideea marinarului de a face vasul cât mai rezistent.

Căptușirea corăbiei și puntea fură gata în ziua de 15 septembrie. Încheieturile, astupate cu câlți de iarbă de mare uscată, fură acoperite cu rășină clocotită, pe care brazii pădurii o furnizau din belșug.

Amenajarea corăbiei fu cât se poate de simplă. Lestul era alcătuit din douăsprezece tone de bolovani de granit, fixați cu ciment, peste care fu așternută o podea de scânduri. Întreg interiorul corăbiei fu împărțit în două camere, mobilate doar cu niște bănci, care serveau și drept cuiere. Piciorul catargului principal susținea peretele despărțitor dintre cele două camere, în care se intra prin două chepenguri deschise în punte și care erau prevăzute cu obloane.

Pentru catarg, Pencroff găsi cu ușurință copacul potrivit. Alese un brad tânăr, drept, cu lemnul fără noduri, pe care-l ciopli la bază și-l rotunji la cap. Fierăria necesară catargului, pupei și cârmei, solidă, dar grosolană, o făcură în atelierul de la Cămin. În sfârșit, vântrelele, vârful catargului, catargele mici, vastele, totul fu gata în prima săptămână a lunii octombrie și hotărâră să încerce corabia în apropierea insulei, pentru a-și putea da seama cum se comportă pe mare și în ce măsură o puteau folosi.

În tot acest timp pionierii nu părăsiră nici celelalte lucrări. Stâna se mări, căci turma de mufloni și de capre se îmbogățise cu o mulțime de iezi, care trebuiau adăpostiți și hrăniți. Pionierii cercetau mereu parcul de stridii, iepurăria, zăcămintele de cărbune și de fier și făceau investigații în părțile neexplorate încă ale Far-West-ului, care păreau bogate în vânat.

Mai descoperiră și diferite plante indigene, care, deși nu aveau o întrebuințare imediată, făceau ca provizia de produse vegetale a Casei de Granit să fie mai variată. Erau plante din familia ficoidelor, unele cu foi

cărnoase, bune de mâncat, altele care produceau niște grăunțe din care se putea face un fel de făină.

În ziua de 10 octombrie, corabia fu lansată. Pencroff era nespus de fericit. Operația reuși de minune. Vasul, gata pregătit, fusese împins pe butuci până la extrema limită a țărmului, unde fu luat de valurile mării în flux și începu să plutească în aplauzele pionierilor. Pencroff nu arată prea multă modestie în această împrejurare, iar acum, după ce își dusesese munca la bun sfârșit, era mândru și de faptul că i se acordă titlul de căpitan al vasului.

Ca să-l mulțumească pe căpitanul Pencroff, căutară un nume pentru vasul lor, pe care, după oarecare discuții, îl numiră „Bonadventure”, după numele de botez al bravului marinar.

Îndată ce corabia fu luată de valuri, pionierii văzură că ea plutește foarte bine și că va fi în stare să navigheze sub toate vânturile.

De altfel, aveau de gând să facă de îndată o plimbare în larg, căci timpul era frumos, marea liniștită, mai ales pe coasta de sud, și o briză plăcută de la nord-vest începuse să bată de vreo oră.

Dar înainte de plecare, trebuiau să prânzească și să ia chiar provizii pe bord, pentru cazul când excursia s-ar fi prelungit până-n seară.

Inginerul abia aștepta și el să încerce vasul, care fusese construit după proiectele lui, cărora de fapt le adusesese unele modificări, ținând seama de sfaturile lui Pencroff. Deoarece marinarul nu mai pomenea de călătoria spre insula Tabor, Cyrus Smith nădăjduia că-și schimbase gândul.

Cu greu s-ar fi înduplecat el să încuviințeze ca doi sau trei dintre tovarășii săi să se aventureze în larg pe barca aceea, care nu putea să cântărească decât cel mult cincisprezece tone.

La ora zece și jumătate, toată lumea era pe bord; Jup și Top nu lipseau nici ei. Nab și Harbert ridicaseră ancora înfiptă în nisip la gura râului, iar vasul „Bonadventure”, cu pavilionul fluturând în vânt și cu pânzele întinse, porni în larg, condus de Pencroff. Fură siliți să meargă cu vântul în față, pentru a ieși din golf și vasul merse bine.

Călătorii de pe corabie erau încântați. Aveau o navă bună, care la nevoie putea să le aducă mari servicii. Vremea fiind frumoasă și briza prielnică, plimbarea fu minunată.

Pencroff îi scoase în larg, la trei sau patru mile de coastă, în dreptul portului Balonului. Insula apăru atunci în toată întinderea ei. Înfățișarea coastei dintre capul Ghearei și promontoriul Reptilei era foarte variată. La mal creșteau păduri, în care verdea coniferelor se desprindea întunecat din mijlocul arborilor proaspăt înfrunziți, mai încolo, muntele Franklin domina ținutul, atingând norii cu crestele lui acoperite cu zăpezi strălucitoare.

— Ce frumuseți! strigă Harbert.

— Da, insula noastră este frumoasă și bună, răspunse Pencroff. O iubesc cum mi-am iubit mama. Ea ne-a primit săraci și lipsiți de toate și astăzi ce le lipsește celor cinci copii ai ei care au picat din cer?

— Nimic! răspunse Nab, nimic nu le lipsește, căpitane!

Și amândoi scoaseră trei urale puternice în cinstea insulei lor.

Între timp, Gédéon Spilett, rezemat de catarg, desena panorama care se desfășura în fața ochilor săi. Cyrus Smith privea în tăcere.

— Ei, domnule Cyrus, întreabă Pencroff, ce spuneți de vasul nostru?

— Pare să se poarte destul de bine, răspunse inginerul.

— Perfect! Nu credeți că am putea întreprinde cu el o călătorie puțin mai lungă?

— Ce călătorie, Pencroff?

— Spre insula Tabor de pildă?

— Dragul meu, răspunse Cyrus Smith, cred că în caz de nevoie va trebui să ne încredințăm fără șovăire viața vasului nostru, chiar dacă ar fi vorba de o călătorie mai lungă; dar știi foarte bine că tare m-ar mâhni să te văd pornind spre insula Tabor, atunci când nimic nu te silește.

— E bine să-ți cunoști vecinii, răspunse Pencroff cu încăpățănare, insula Tabor este vecina noastră, singura vecină pe care o avem. Ar trebui să-i facem o vizită, cel puțin de bună cuviință.

— Drace, zise Gédéon Spilett, prietenul nostru Pencroff ține și la etichetă!

— Nu țin la nimic, mormăi marinarul, necăjit de împotrivirea inginerului, pe care însă n-ar fi vrut pentru nimic în lume să-l mâhnească.

— Gândește-te, Pencroff, răspunse Cyrus Smith, că nu te poți duce singur până în insula Tabor.

— Îmi ajunge un singur tovarăș.

— Fie, răspunse inginerul. Dar s-ar putea să lipsești colonia noastră de doi pionieri din cinci câți are.

— Din șase! răspunse Pencroff. L-ați uitat pe Jup.

— Din șapte, adăugă Nab. Top nu-i nici el de lepădat.

— Dar nu risc nimic, domnule Cyrus, reluă Pencroff.

— S-ar putea să ai dreptate, Pencroff; dar ți-o spun încă o dată: vă expuneți fără să fie nevoie!

Încăpățânatul marinar nu răspunse nimic, hotărât să reia mai târziu convorbirea. El nu bănuia că în curând o întâmplare avea să-i dea prilejul să transforme într-o operă de ajutorare ceea ce nu reprezenta acum decât un capriciu.

Întradevăr, după ce navigase în larg, corabia se îndreptă spre portul Balonului. Trebuiau neapărat să verifice trecătorile dintre bancurile de nisip și stânci, și să le însemne la nevoie cu geamandure, deoarece golful acela mic avea să slujească drept radă pentru vasul lor.

Ajunseră la o jumătate de milă de coastă și fuseră nevoiți să navigheze cu ocoluri, deoarece înaintau împotriva vântului. „Bonadventure” își micșorase viteza, căci briza domolită de înălțimile insulei abia umfla pânzele, iar marea, netedă ca o oglindă, unduia puțin doar la adierile unui vântuleț cu toane. Harbert, care stătea la prova ca să arate drumul printre bancuri, strigă pe neașteptate:

— Mergi în direcția vântului, Pencroff!

— Ce e? întreabă marinarul sculându-se. O stâncă?

— Nu... așteaptă, spuse Harbert... nu văd bine... ia-o puțin mai spre dreapta... bine... Întoarce puțin.

Cu aceste cuvinte, Harbert, care se culcase de-a lungul punții, vârî repede brațul în apă și se ridică strigând:

— O sticlă!

Ținea în mână o sticlă, pe care o găsisese la câțiva pași de țărm.

Cyrus Smith luă sticla, scoase dopul în tăcere și trase din ea o hârtie umedă, pe care erau scrise următoarele cuvinte:

Naufragiat... Insula Tabor: 153° long. V. —37°11' lat.S.

CAPITOLUL XIII

Se hotărăște plecarea. Diferite presupuneri. Pregătiri. Cei trei călători. Prima noapte. A doua noapte. Insula Tabor. Cercetări pe plajă. Cercetări în pădure. Nici o urmă. Animale. Plante. O locuință. Pustietate.

— Un naufragiat! strigă Pencroff. Un naufragiat părăsit la câteva sute de mile de noi, pe insula Tabor! O, domnule Cyrus, acum n-o să vă mai puteți împotrivi proiectelor mele.

— Nu, Pencroff, răspunse Cyrus Smith, și chiar doresc să plecați cât mai curând.

— Bine, să pornim mâine!

— Chiar mâine.

Inginerul ținea în mână hârtia scoasă din sticlă. Stătu câteva clipe pe gânduri, apoi spuse:

— Din felul cum este redactat acest document, dragii mei, trebuie să tragem mai multe concluzii: mai întâi naufragiatul din insula Tabor este un om cu bogate cunoștințe marinărești, deoarece dă cu exactitate latitudinea și longitudinea insulei, așa cum le determinasem și noi; în al doilea rând el este englez sau american, documentul fiind scris în englezește.

— Ceea ce spui este foarte logic, răspunse Gédéon Spilett, și prezența acestui naufragiat explică venirea lăzii pe țărmul insulei noastre. De vreme ce există un naufragiat, înseamnă că s-a întâmplat prin părțile acestea și un naufragiu. Noroc că Pencroff a construit o corabie pe care s-a gândit s-o încerce tocmai astăzi, căci o singură zi de întârziere ar fi fost de ajuns ca sticla să se fi spart de stânci.

— Într-adevăr, spuse Harbert, este o întâmplare fericită trecerea noastră pe aici, în timp ce sticla încă mai plutea.

— Nu ți se pare nimic ciudat în toată întâmplarea asta? îl întreabă Cyrus Smith pe Pencroff.

— Nu văd nimic extraordinar, răspunse marinarul. Sticla asta, oricum, trebuia să ajungă undeva și a ajuns la noi, în loc să ajungă în altă parte.

— Se poate să ai dreptate, Pencroff, răspunse inginerul, și totuși...

— Dar, observă Harbert, nu putem ști dacă sticla plutește pe mare de multă vreme?

— Nu văd cum, răspunse Gédéon Spilett. De altfel, documentul pare să fi fost scris de curând. Ce părere ai, Cyrus?

— E greu de răspuns. Oricum, aceasta o vom afla noi mai târziu! răspunse Cyrus Smith.

Cât dură schimbul acesta de cuvinte, Pencroff întoarse corabia, fără să mai piardă vreme, și cu toate pânzele întinse se îndrepta cu repeziciune către capul Ghearei. Toți se gândeau la naufragiatul de pe insula Tabor, întrebându-se dacă vor ajunge la timp să-l salveze, în viața pionierilor se produsese un eveniment însemnat. Ei înșiși erau naufragiați, dar se gândeau cu teamă că un altul poate fusese mai puțin norocos decât ei, și de aceea socoteau de datoria lor să-i sară în ajutor.

Ocoliră capul Ghearei și pe la orele patru vasul ancoră la gura râului Mercy. În aceeași seară plănuiră toate amănuntele expediției lor. Fiindcă Harbert și Pencroff erau singurii care se pricepeau să conducă un vas, părea firesc să plece numai ei. Plecând chiar a doua zi, la 11 octombrie, puteau să ajungă în ziua de 13 pe insula Tabor, căci vântul bătea din direcția potrivită, așa încât nu le trebuiau mai mult de patruzeci de ore pentru o călătorie de o sută cincizeci de mile. Dacă petreceau o zi pe insulă și făceau trei-patru zile pe drum la întoarcere, în ziua de 17 călătorii puteau fi înapoi pe insula Lincoln. Vremea era frumoasă, barometrul urca lin, vântul sufla neconținut, totul părea să vină în ajutorul acestor oameni de treabă, pe care o datorie omenească îi mâna departe de insula lor.

Hotărâra ca Cyrus Smith, Nab și Gédéon Spilett să rămână la Casa de Granit. În ultima clipă însă trebuiră să modifice acest plan: Gédéon Spilett, care nu-și uitase meseria de reporter, declară că, decât să piardă o asemenea aventură, mai bine pleacă înot spre insula Tabor, așa încât îl primiră și pe el pe corabie.

Toată după masa transportară pe „Bonadventure” câteva obiecte de așternut, unelte, arme, muniții, o busolă și alimente pentru o săptămână, și când totul fu încărcat pe vas, pionierii se întoarseră la Casa de Granit.

A doua zi, la cinci dimineața, își luară rămas bun, foarte mișcați, apoi Pencroff, întinzând pânzele, se îndreptă spre capul Ghearei, pe care trebuia să-l ocolească înainte de a se îndrepta direct spre sud-vest.

Vasul ajunsese la un sfert de milă de țărm, când călătorii zăriră în vârful Casei de Granit doi oameni, care le făceau semne. Erau Cyrus Smith și Nab.

— Prietenii noștri! strigă Gédéon Spilett. Iată prima noastră despărțire după cincisprezece luni!...

Pencroff, reporterul și Harbert făcură un ultim semn de rămas bun și Casa de Granit dispăru după stânci.

În primele ore ale zilei „Bonadventure” se menținu în apele insulei Lincoln, care semăna, văzută de departe, cu un coș de verdeață, din mijlocul căruia se ridica muntele Franklin. Înălțimile ei micșorate de depărtare îi dădeau o înfățișare puțin potrivită pentru a atrage navigatorii pe țărmurile ei.

Plutind la zece mile de țărm, depășiră pe la ora unu capul Reptilei. De la acea depărtare nu mai puteau deosebi țărmul apusean al insulei care se

întindea până la poalele muntelui Franklin. Trei ore mai târziu, insula Lincoln dispăru cu desăvârșire în zare.

Vasul „Bonadventure” se lăsa ușor condus, tăia adânc valurile și înainta repede. Pencroff întinsese pânza catargului mare și, conducându-se după busolă, mergea în linie dreaptă spre insula Tabor. Din când în când, Harbert îl înlocuia la cârmă și tânărul avea o mână atât de sigură, încât marinarul nu-i putea, găsi nici un cusur.

Gédéon Spilett vorbea când cu unul, când cu celălalt și, la nevoie, dădea o mână de ajutor. Căpitanul Pencroff era foarte mulțumit de echipajul lui și vorbea chiar de „un sfert de rom pe echipă”, ca răsplată.

Spre seară, secera lunii, care abia la 16 avea să fie în primul pătrar, se arată pe cerul umbrit de amurg, însă dispăru curând. Noaptea era întunecoasă, dar înstelată, prevestind o zi frumoasă.

Pencroff coborî pânza din vârful catargului, pentru a nu fi surprins cumva de vreo pală de vânt mai puternică. Poate că nu era nevoie să ia această măsură, noaptea fiind liniștită, dar marinarul era prevăzător.

Reporterul dormi aproape toată noaptea. Pencroff și Harbert făceau cu schimbul la cârmă. Marinarul avea încredere în Harbert ca în el însuși, și încrederea sa era îndreptățită de sângele rece și înțelepciunea tânărului. Băiatul primea instrucțiunile marinarului ca un adevărat timonier, neabătându-se nici măcar cu o linie de la cursul indicat.

Noaptea și ziua următoare se scurseră liniștite. Direcția sud-vest fu menținută toată ziua, astfel că „Bonadventure” trebuia să acosteze chiar pe insula Tabor, presupunând că nici un curent necunoscut nu o va îndepărta de ea. Marea pe care o străbăteau era cu desăvârșire pustie. Numai albatroșii păreau să cutreiere spațiul cuprins între insula Tabor și insula Lincoln și reporterul se întreba dacă nu cumva una din aceste păsări vânjoase era chiar aceea căreia îi încredințase mesajul său adresat ziarului „New-York Herald”.

— Când te gândești că ne aflăm tocmai în vremea când pescuitorii de balene se îndreaptă spre sudul Pacificului, observă Harbert. Într-adevăr, nu cred să existe o mare mai puțin umblată, sau mai bine zis mai părăsită decât aceasta!

— Mie nu mi se pare chiar așa de pustie! răspunse Pencroff.

— Cum asta? întrebă reporterul.

— Păi nu suntem noi pe aici? Dar ce, corabia noastră este o epavă? Noi nu suntem oameni?

Și Pencroff râse de gluma sa.

Spre seară socotiră că vasul străbătuse de la plecare o sută douăzeci de mile, adică vreo trei mile pe oră. Briza era slabă și cu tendință de scădere. Dacă însă socotelile lor erau bune și direcția exactă, insula Tabor trebuia să se arate a doua zi în zori.

Nici Gédéon Spilett, nici Harbert și nici Pencroff nu închiseseră ochii în noaptea de 12 spre 13 octombrie, fiind cu toții foarte emoționați. Era atâta nesiguranță în încercarea lor! Se apropiau oare de insula Tabor? Se mai afla oare pe insulă naufragiatul în ajutorul căruia veneau? Cine era omul acesta?

Nu va aduce oare tulburări prezența lui în mica lor colonie, atât de unită până acum? Va consimți el să schimbe o închisoare cu alta? Toate aceste întrebări, care trebuiau să capete răspuns a doua zi, nu-i lăsau să doarmă. În zorii zilei călătorii cercetau cu încordare întreg orizontul, spre vest.

— Pământ! strigă Pencroff, pe la orele șase dimineața.

Și cum Pencroff nu se înșela niciodată, curând un țărșm se ivi în fața lor.

Se poate lesne închipui bucuria micului echipaj. Peste câteva ore aveau să coboare pe insulă!

Insula Tabor, un fel de coastă joasă, abia răsărită din valuri, se afla doar la o depărtare de cincisprezece mile. Îndreptară vasul spre ea și, pe măsură ce răsărea soarele, zăriră ici, colo câte un pisc.

— Este mai mică decât insula Lincoln, observă Harbert, și își datorează probabil existența acelorasi frământări submarine.

La ora unsprezece dimineața, vasul „Bonadventure” ajunsese la două mile de coastă și Pencroff îl conducea cu multă băgare de seamă în aceste ape necunoscute.

Acum insula putea fi cuprinsă cu vederea în toată întinderea ei; ici, colo se zăreau grupuri de arbori de cauciuc înfrunziți și alți copaci înalți, de felul acelor care creșteau și în insula Lincoln. Dar, lucru ciudat, nicăieri nu se ridica vreun nor de fum, care să trădeze prezența unui om, nicăieri pe litoral nu se zărea vreun semnal.

Și totuși, documentul era limpede: există un naufragiat pe insulă și acest naufragiat ar fi trebuit să stea la pândă pe țărșm.

Între timp, corabia înainta printre trecătorile destul de întortochiate dintre stânci și Pencroff observă cu luare-aminte toate cotiturile drumului. Îl pusese pe Harbert la cârmă, iar el stătea la prova cercetând apele, gata în orice clipă să strângă pânzele, a căror frânghie o ținea în mână. Gédéon Spilett cerceta țărșmul prin ochian, fără să vadă nimic deosebit.

În sfârșit, pe la amiază, prova corăbiei se lovi de o plajă de nisip. Aruncând ancora, echipajul strânse pânzele și coborî pe uscat. Nu încăpea nici o îndoială că se aflau pe insula Tabor. Pe hărțile cele mai recente nu se găsea nici o altă insulă în această margine a Pacificului, între Noua Zeelandă și coasta americană.

Vasul fu bine legat ca să nu fie luat de reflux; apoi, Pencroff cu cei doi tovarăși ai săi, bine înarmați, o luară de-a lungul țărșmului, în direcția unui con înalt de aproximativ două sute cincizeci de picioare, ce se înălța la vreo jumătate de milă.

— Din creștetul acestui deal, spuse Gédéon Spilett, ne vom forma o oarecare idee despre înfățișarea insulei, lucru care ne va ușura cercetările.

— Prin urmare, vom face și noi, spuse Harbert, la fel cum a procedat domnul Cyrus pe insula Lincoln, atunci când s-a urcat mai întâi pe muntele Franklin.

— Chiar așa, răspunse reporterul. Este lucrul cel mai bun!

Tot vorbind, exploratorii înaintau de-a lungul unei pășuni, care se termina chiar la poalele conului. Stoluri de porumbei și rândunele de mare,

asemănătoare celor din insula Lincoln, zburau în fața lor. În păduricea din stânga pășunii se stârni un freamăt ușor printre ierburi, care trăda prezența unor animale ce o luaseră la fugă; dar nimic nu arăta că insula este locuită.

Ajunși la poalele conului, Pencroff, Harbert și Gédéon Spilett îl urcară în câteva minute și privirile lor cercetară întreg orizontul.

Se aflau pe o insulă cu un diametru de cel mult șase mile, de formă ovală, alungită, cu foarte puține capuri, promontorii și golfuri. De jur-împrejur, până în fundul zărilor se întindea marea pustie. Nu se zărea nici un țărm și nici un catarg!

Mica insulă, în întregime împădurită, nu prezenta varietatea insulei Lincoln, stearpă și sălbatică într-o parte, roditoare și bogată în alta. De-a curmezișul insulei curgea printr-o pășune un pârâiaș, vărsându-se în mare printr-o gură îngustă.

— Nu-i prea întinsă insula, spuse Harbert.

— Da, ar fi fost cam mică pentru noi, spuse și Pencroff.

— Și pare nelocuită, zise reporterul.

— Într-adevăr, observă Harbert, nimic nu trădează prezența omului.

— Să coborâm totuși, spuse Pencroff, și să căutăm.

Marinarul și tovarășii săi se întoarseră pe țărm, la locul unde lăsaseră corabia. Hotărâră apoi să facă înconjurul insulei, mergând de-a lungul țărmului, înainte de a se aventura în interior. În felul acesta, nici un punct nu putea rămâne necercetat.

Plaja era netedă, străpunsă din loc în loc de niște stânci mari, pe care le ocoleau. Exploratorii coborâră spre sud, stârnind stoluri de păsări de apă și turme de foci, care se aruncau în mare de cum îi zăreau.

— Animalele astea, observă reporterul, au mai văzut oameni. Se tem de noi, deci cunosc oamenii.

Peste o oră, călătorii ajunseră la extremitatea de sud a insulei, terminată printr-un cap ascuțit, și o luară îndată spre nord, mergând de-a lungul coastei apusene, care și ea se înfățișa nisipoasă și stâncoasă, mărginită de pădurea deasă. Nu găsiră nici o locuință și nu zăriră nici o urmă de picior omenesc pe întreg perimetrul insulei, pe care-l străbătură în patru ore.

Lucrul părea oricum foarte ciudat, și le venea să creadă că insula Tabor nu era, sau nu mai era locuită. La urma urmei, documentul putea să aibă tot atât de bine câteva luni sau câțiva ani; se putea prin urmare ca naufragiatul să fi murit doborât de lipsuri sau să fi fost repatriat.

Prânzind în grabă pe corabie, Pencroff, Gédéon Spilett și Harbert făceau tot felul de presupuneri, mai mult sau mai puțin vrednice de crezare.

La ora cinci după-amiază își reluară expediția, aventurându-se în pădure. Prin fața lor fugeau nenumărate animale, mai ales capre și porci, aparținând speciilor europene. Se putea să le fi debarcat vreun balenier pe insulă, unde se înmulțiseră cu repeziciune. Harbert se gândi să ia cu el vreo două perechi pe insula Lincoln.

Deci, fără îndoială, insula fusese locuită cândva de oameni. Lucrul deveni și mai evident atunci când găsiră în pădure crengi, trunchiuri și copaci

doborâți cu toporul, și peste tot urme de mână omenească. Dar copacii putreziți păreau tăiați cu mulți ani în urmă. Urmele de topor erau acoperite cu mușchi, și pe potecile care cu greu se mai zăreau, creșteau ierburi.

— După cum vedeți, observă Gédéon Spilett, urmele acestea dovedesc nu numai că au debarcat oameni pe această insulă, ci și mai mult, că au locuit aici câțva timp. Cine au fost acei oameni? Câți au fost? Câți au rămas?

— Documentul, spuse Harbert, pomenește de un singur naufragiat.

— Atunci, răspunse Pencroff, trebuie să-l găsim, presupunând că se mai află pe insulă.

Porniră mai departe, urmând poteca ce tăia insula de-a curmezișul, mergând astfel de-a lungul pârauului ce se vărsa în mare.

Câteva plante dovedeau că omul trecuse pe aici, lucru pe care îl confirmau de altfel și animalele de origine europeană, și unele lucrări făcute de mâna omului, în unele locuri, în mijlocul luminișurilor, se vedeau foarte bine urmele unor culturi de zarzavat, semănate odinioară.

Cu nespusă bucurie, Harbert descoperi printre ele cartofi, salată, măcriș, morcovi, varză și napi. N-avea decât să le culeagă semințele, ca să îmbogățească flora insulei Lincoln.

— Foarte bine! spuse Pencroff. Ce o să se mai bucure Nab! Chiar dacă nu găsim naufragiatul, călătoria noastră tot nu a rămas fără folos...

— Mda, mormăi Gédéon Spilett, dar halul în care se găsesc aceste plante, mă face să cred că insula nu mai este locuită de mult.

— Asta așa e, spuse și Harbert. Un locuitor, oricare ar fi el, n-ar lăsa neîngrijită o cultură atât de însemnată.

— Da! spuse Pencroff, naufragiatul a plecat ... este de presupus...

— În cazul acesta suntem siliți să credem că documentul este destul de vechi?

— Desigur!

— Și că sticla a ajuns lângă insula Lincoln, după ce a plutit vreme îndelungată pe mare?

— Tot ce se poate, răspunse Pencroff. Dar iată că se întunecă și cred că ar fi mai nimerit să ne întrerupem cercetările.

— Să ne întoarcem la corabie și le reîncepem mâine, hotărî reporterul.

Părea lucrul cel mai potrivit. Erau gata să pornească spre țărm, când Harbert, arătând ceva, ce se zărea printre copaci, strigă:

— O locuință!

Se îndreptară toți trei în grabă spre locuința arătată, în lumina amurgului constatară că era clădită din scânduri ce fuseseră acoperite cu pânză gudronată.

Pencroff, împinse ușa, pe jumătate închisă, intrând grăbit.

Locuința era goală.

CAPITOLUL XIV

**Inventar. Noaptea în locuința părăsită. Câteva litere. Noi cercetări.
Animale și plante. Harbert trece printr-o mare primejdie. Pe bord.
Plecarea. Vreme rea. O scăpărare de lumină. Pierduți în larg.
Un foc ce se aprinde la timp.**

Încremeniți în întunericul ce se lăsase, Pencroff, Harbert și Gédéon Spilett tăcură câțva timp. Apoi Pencroff începu să strige tare, dar nu primi nici un răspuns.

Marinarul ciocni amnarul și aprinse o crenguță uscată. Flacăra lumină o clipă încăperea ce părea părăsită de mult. În fund se afla un cămin grosolan, cu puțină cenușă rece în vatră, peste care zăcea un braț de lemne uscate. Pencroff apropie vreascul aprins și lemnele trosniră, răspândind o lumină vie.

Marinarul și tovarășii săi zăriră atunci la lumina lor un pat răvășit, cu păaturi umede și îngălbenite de vreme, ce nu mai fuseseră folosite de mult; într-un colț al vetrei zăceau două ceainice ruginite și un cazan răsturnat; se mai afla în încăpere și un cufăr cu niște haine de marinar mucegăite. Pe masă se vedea un tacâm de cositor și o carte roasă de umezeală; într-un colț zăceau aruncate câteva unelte, o lopată, un târnăcop, o sapă și două puști de vânătoare, dintre care una era frântă; pe o poliță, făcută dintr-o scândură, găsiră un butoiuș cu praf de pușcă, neatins, un butoiuș de alicie și mai multe cutii cu capse de fitiluri. Și totul era acoperit de un strat gros de praf, adunat desigur în decursul anilor.

— Nu e nimeni, spuse reporterul.

— Într-adevăr! răspunse Pencroff.

— Casa asta de mult n-a mai fost locuită, observă Harbert.

— Da, de mult! răspunse reporterul.

— Domnule Spilett, spuse Pencroff, cred că ar fi mai bine să ne petrecem noaptea în locuința aceasta, în loc să ne întoarcem pe bord.

— Ai dreptate, Pencroff, răspunse Gédéon Spilett, și dacă se înapoiază proprietarul, cred că nu se va plânge prea mult, găsind locul ocupat!

— Nu se va mai întoarce, spuse marinarul, dând din cap.

— Crezi că a plecat de pe insulă? întrebă reporterul.

— Dacă pleca, lua cu el și armele, și uneltele, răspunse Pencroff. Știți bine câtă valoare au astfel de lucruri pentru un naufragiat. Nu! Nu! repetă marinarul cu voce hotărâtă. Nu! El n-a părăsit insula. Dacă ar fi plecat cu o barcă făcută de el, cu atât mai mult n-ar fi părăsit aceste obiecte de primă necesitate. Nu! El se află pe insulă!

— În viață? întrebă Harbert.

— În viață sau mort. Dacă a murit, nu avea cum să se îngroape singur, așa că îi vom găsi cel puțin rămășițele.

Hotărâtă deci să petreacă noaptea în casa părăsită. O grămadă de lemne ce se găsea într-un colț, le ajută s-o încălzească cum trebuie. Cu ușa închisă, Pencroff, Harbert și Gédéon Spilett ședeau pe o bancă, vorbind

puțin, însă reflectând mult. Erau într-o stare sufletească ciudată, care-i făcea să se aștepte la orice, de aceea și ascultau cu încordare zgomotele de afară. Dacă s-ar fi deschis pe neașteptate ușa și în fața lor ar fi apărut un om, nu ar fi fost deloc surprinși, deși locuința părea părăsită. Erau gata să strângă mâna omului aceluia, a naufragiatului, prietenul lor necunoscut, pe care îl așteptau. Dar nu se auzi nimic, ușa nu se deschise și ceasurile se scurgeau fără să aducă vreo schimbare.

Ce lungă li se păru noaptea!

Doar Harbert dormi două ore, căci la vârsta lui somnul era foarte necesar. Doreau să-și reia cât mai curând cercetările începute în ajun și să scotocească insula până în colțurile ei cele mai tănuite. Judecata lui Pencroff părea îndreptățită: deoarece uneltele și armele rămăseseră în casa părăsită, se putea deduce că stăpânul ei este mort. Trebuia însă ca cel puțin rămășițele să fie căutate și îngropate.

Se luminează de ziuă. Pencroff și tovarășii săi începură să cerceteze locuința. Ea fusese clădită într-un loc minunat, la poalele unui deal, umbrită de câțiva copaci mari și frumoși, în fața ei fusese croit un luminiș larg, prin care privirea străbătea până la mare. Luminișul era înconjurat, cu un garduț dărâmat, ce ajungea până la țărm, unde se afla și gura pârâului.

Locuința era construită din scânduri, și era lesne de văzut că ele proveneau din resturile unei corăbii. Se putea deci presupune că un vas avariat fusese aruncat pe țărmul insulei; singurul membru care scăpase cu viață din întreg echipajul își construisese o locuință din resturile corăbiei, având uneltele trebuitoare.

Lucrul deveni și mai vădit când Gédéon Spilett, care se învârtea în jurul casei, zări pe o scândură câteva litere șterse: BR TAN A

— Britania! strigă Pencroff, pe care reporterul îl chemase. Multe corăbii poartă numele acesta, așa că n-aș putea să spun dacă a fost un vas englez ori american.

— N-are nici o importanță, Pencroff!

— Nici o importanță, într-adevăr, răspunse marinarul, iar pe supraviețuitor, de orice nație ar fi el, îl vom scăpa dacă mai trăiește. Dar înainte de a reîncepe cercetările să ne întoarcem la vasul nostru.

Pencroff se simțea cuprins de oarecare îngrijorare, gândindu-se la corabie. Te pomenești că insula este totuși locuită, și vreun locuitor o fi pus mâna pe vas... Dădu din umeri, zâmbind la acest gând zănatic.

Oricum însă, marinarul n-avea nimic împotrivă să ia masa pe bord. Calea gata croită nu era lungă, să tot fi avut o milă. Porniră cercetând cu atenție pădurea și desișurile, prin care caprele și porcii mișunau cu sutele.

După douăzeci de minute, Pencroff și tovarăși săi își regăsiră corabia, priponită de ancora adânc înfiptă în nisip. Pencroff răsuflă ușurat. La urma urmei corabia era odrasla lui și era firesc să fie uneori mai îngrijorat decât ar fi trebuit. Se urcară pe bord și prânziră în așa fel încât să poată cina cât mai târziu; apoi, își reîncepură cu multă grijă cercetările.

De altfel, nu părea de necrezut că singurul locuitor al insulei murise, de

aceea Pencroff și tovarășii săi căutau mai curând urma unui mort decât a unei ființe vii. Cercetară în zadar, scotocind desigurile care acopereau insula. În cele din urmă fură siliți să admită că nu mai rămăsese nici o urmă din cadavrul naufragiatului, care, fără nici o îndoială, fusese înghițit până la ultimul ciolan de vreo fiară sălbatică.

— Măine în zori plecăm, le spuse Pencroff tovarășilor săi, care, pe la două după-amiază, se culcaseră la umbra unor pini ca să se odihnească puțin.

— Cred că putem lua, fără nici o grijă, uneltele care au aparținut naufragiatului, adăugă Harbert.

— Da, cred și eu, răspunse Gédéon Spilett. Armele și uneltele acestea vor întregi inventarul Casei de Granit. Dacă nu mă înșel, provizia de praf de pușcă și de alice este destul de mare.

— Da, răspunse Pencroff. Să nu uităm să prindem vreo două perechi de porci, căci ducem lipsă de ei pe insula Lincoln.

— Și să luăm ceva semințe, adăugă Harbert.

— Atunci ar fi poate bine, spuse reporterul, să mai rămânem o zi aici, ca să adunăm tot ce-ar putea să ne folosească.

— Nu, domnule Spilett, răspunse Pencroff, aș vrea să plecăm mâine în zorii zilei. Vântul are tendința să-și schimbe direcția, lucru foarte potrivit pentru călătoria de întoarcere.

— Atunci să nu ne pierdem timpul! spuse Harbert, sculându-se.

— Să nu ne pierdem timpul, repetă Pencroff. Tu Harbert, adună semințele acelea, că te pricepi mai bine decât noi. Domnul Spilett și cu mine vom căuta să prindem câțiva porci și cred că vom izbuti, cu toate că nu-l avem pe Top.

Harbert apucă pe poteca ce ducea spre partea cultivată a insulei, pe când marinarul și reporterul intrară direct în pădure.

Cât despre porci, aceștia fugiră la vederea lor și, grozav de sprinteni, nu păreau de loc dispuși să se lase prinși; totuși, după o jumătate de oră de alergătură, vânătorii izbutiră să înhațe o pereche ce se ascunsese într-un tufiș; în clipa aceea, niște țipete îngrozitoare izbucniră la câteva sute de pași, înspre nordul insulei. Aceste țipete erau întovărășite de niște răcnete care nu aveau nimic omenesc.

Pencroff și Gédéon Spilett săriră în picioare, iar porcii profitară de ocazie ca să o rupă la fugă, tocmai în clipa în care marinarul se pregătea să-i lege.

— E vocea lui Harbert, spuse reporterul.

— Hai repede! strigă Pencroff.

Marinarul, însoțit de Gédéon Spilett, se îndreptă în goană spre locul de unde se auzeau strigătele; la cotitura potecii, lângă un luminiș, îl zăriră pe băiat trântit la pământ, luptându-se cu o fiară sălbatică, probabil vreo maimuță uriașă, care era cât pe-aci să-l omoare.

Pencroff și Gédéon Spilett se năpustiră asupra fiarei, doborând-o la pământ, și-l scăpară astfel pe Harbert. Marinarul era foarte voinic, iar reporterul nu era nici el mai prejos, așa că monstrul fu legat cobză, cu toată

împotrivirea lui, fiind astfel redus la neputință.

— Nu te doare nimic, Harbert? întrebă Gédéon Spilett.

— Nu, nimic!

— Ah! Bine că nu te-a rănit maimuța asta! strigă Pencroff.

— Dar nu este o maimuță îi răspunse Harbert. Pencroff și Gédéon Spilett se uitară abia atunci la ființa ciudată care zăcea la pământ.

Într-adevăr nu era o maimuță! Era o ființă omenească! Era un om! Dar ce om! Un sălbatic în toată puterea cuvântului, și cu atât mai îngrozitor, cu cât părea cu totul abrutizat.

Înspăimântătoarea ființă, care era totuși un om, avea părul vâlvoi, o barbă lungă îi atârna pe piept, iar trupul său gol era acoperit de o zdreanță legată peste șolduri. Privirea îi era sălbatică, mâinile uriașe aveau gheare lungi, pielea de culoare închisă părea tăbăcită, iar călcâiele lui întărite păreau niște copite. Se putea pe drept cuvânt naște întrebarea dacă în acest nenorocit mai sălășluiește o scânteie de înțelegere, sau dacă doar instinctul brutei mai rămăsese în el.

— Ești într-adevăr sigur că este un om? îl întrebă Pencroff pe reporter.

— Din nefericire nu mai poate fi îndoială, răspunse acesta.

— Să fie oare naufragiatul nostru? întrebă Harbert.

— Cred că da, răspunse Gédéon Spilett, dar nenorocitul nu mai are nimic, omenesc în el!

Reporterul avea dreptate. Era limpede că singurătatea făcuse din omul acesta un adevărat sălbatic. Din gâtleejul său nu mai ieșeau decât niște sunete nearticulate, ce se strecurau printre dinții care se ascuțiseră pentru a sfâșia carnea crudă. Se părea că memoria îl părăsise de mult, și că nu mai știa să se folosească de unelte și de arme, nici să aprindă un foc! Devenise foarte sprinten și mlădios, dar aceste calități fizice se dezvoltaseră în dauna celor intelectuale.

Gédéon Spilett îi vorbi. Se părea că nu înțelege și nici nu aude nimic și totuși, privindu-l bine în ochi, reporterul avu simțământul că mintea nenorocitului nu este cu totul întunecată.

De altfel, prizonierul nu se zbătea și nu căuta să-și smulgă legăturile. Era oare copleșit în fața semenilor săi, de care nu se deosebise odinioară? Sau își amintea poate, într-o străfulgerare de o clipă, câte ceva din vremea când trăise în mijlocul oamenilor? Nu știa dacă, slobozindu-i legăturile, n-ar încerca să fugă. Îl lăsară deci în pace, așa cum se afla.

— Oricine ar fi, spuse Gédéon Spilett, datoria noastră este să-l ducem cu noi pe insula Lincoln.

— Da, da, răspunse Harbert. Poate că, îngrijindu-l bine, vom mai trezi în el oarecari licăriri de înțelegere.

Pencroff dădea din cap neîncrezător.

— Trebuie să încercăm, zise reporterul. Este de datoria noastră, ca oameni.

Aceasta era într-adevăr datoria lor de oameni civilizați, și ei știa că Cyrus Smith va încuviința în totul hotărârea lor.

— Să-l lăsăm legat? Întrebă marinarul.

— Credeți că o să umble dacă îi dezlegăm picioarele? spuse Harbert.

— Putem încerca, răspunse Pencroff. Frânghiile care încătușau picioarele prizonierului fură desfăcute, brațele rămânându-i strâns legate. El se sculă singur, fără să arate vreo dorință de a fugi. Privirea lui, lipsită de expresie, era ațintită asupra celor trei oameni care umblau pe lângă el, dar nu părea să-și amintească să fi fost vreodată aidoma lor. Din gura lui ieșea un fel de fluierat neîncetat, arăta cu totul sălbătic, totuși nu li se împotriva în nici un fel.

Reporterul fu de părere să-l readucă pe acest nenorocit în casa lui. Se gândea că poate la vederea obiectelor care fuseseră ale lui va fi oarecum impresionat! Poate că o simplă scânteie va fi de ajuns ca să-i trezească mintea întunecată!

Coliba nu era departe, și în câteva minute ajunseră acolo, dar prizonierul nu recunoscuse nimic, parcă își pierduse cu desăvârșire mintea! După halul în care ajunsese nenorocitul, se părea că omul, care venise teafăr pe insulă, suferise vreme îndelungată chinurile singurătății.

Reporterul se gândi să aprindă focul și peste câteva minute flăcările, care au darul să atragă și fiarele, înveseleau vatra. O clipă, atenția nenorocitului se aținti asupra flăcării, dar se dădu repede înapoi, iar privirea lui se stinse din nou.

Hotărât lucru, mai mult decât să-l ducă pe corabie nu puteau face deocamdată. După ce îl urcară pe corabie, îl lăsară în paza lui Pencroff, iar Harbert și Gédéon Spilett se întoarseră pe insulă, ca să isprăvească ce le mai rămăsese de făcut. Câteva ore mai târziu se întorceau la țărm, aducând uneltele, armele, semințele de zarzavat, puțin vânat și două perechi de porci. Totul fu încărcat pe „Bonadventure”, care era gata să ridice ancora a doua zi în zorii zilei, o dată cu fluxul.

Prizonierul fusese dus în camera din față, unde stătea liniștit, tăcut, surd și mut totodată. Pencroff îi dădu de mâncare, dar el respinse carnea friptă, de care se dezobișnuise după câte se părea. Marinarul îi arătă atunci o rață împușcată de Harbert, la care nenorocitul se repezi, mușcând sălbatic din ea.

— Credeți că-și va mai veni vreodată în fire? Întrebă Pencroff.

— Poate, răspunse reporterul. S-ar putea ca îngrijirile noastre să dea totuși roade, căci pe omul acesta singurătatea l-a adus în halul ăsta, ori de acum înainte el va avea tovarăși.

— Bietul om pare să fie de multă vreme în starea asta! spuse Harbert,

— Tot ce se poate, zise Gédéon Spilett.

— Ce vârstă să aibă? mai întrebă Harbert.

— E greu de spus, căci nu-i pot vedea trăsăturile sub barba deasă care îi ascunde obrazul. Totuși cred că nu mai e tânăr. Bănuiesc că are vreo cincizeci de ani.

— Ați observat, domnule Spilett, ce afundați îi sunt ochii în orbite? Întrebă băiatul.

— Da, Harbert, totuși, privirea lor e mai omenească decât restul

înfățișării lui.

— În sfârșit, vom vedea, răspunse Pencroff. Sunt însă nerăbdător să aflu ce-o să spună domnul Smith de sălbaticul nostru. Ne-am dus să căutăm un om și am găsit o fiară! De, face omul ce poate!

Trecu și noaptea. Nu știau dacă prizonierul lor dormise sau nu, dar cu toate că-i desfăcuseră legăturile, nu auziseră nici o mișcare. Era aidoma fiarelor care cad într-un fel de toropeală când sunt închise în cușcă, și furia le revine abia mai târziu.

În zorii zilei de 15 octombrie vremea se schimbă, după cum prevestise marinarul. Vântul, care bătea acum dinspre nord-vest, avea să înlesnească vasului drumul de întoarcere. În același timp însă aducea valuri de aer rece, destul de neplăcute pentru acel care conducea vasul.

La ora cinci dimineața, călătorii noștri ridicară ancora. Pencroff întinse pânza cea mare și se îndreptă spre est-nord-est, în direcția insulei Lincoln.

În prima zi nu se întâmplă nimic deosebit. Prizonierul stătea liniștit în cabina de la prova și marea cu zbuciumul ei părea să aibă o influență binefăcătoare asupra acestui fost marinar. Să-și fi adus el aminte de fosta lui meserie? În tot cazul, stătea liniștit, părând mai mult mirat decât abătut.

A doua zi, la 16 octombrie, vântul deveni din ce în ce mai puternic, suflând dinspre nord, așa că vasul își urmă ceva mai greu calea în mijlocul valurilor care îl scuturau puternic. Pencroff fu nevoit în curând să nu mai lase cârma din mâini și începu să fie neliniștit de violența cu care marea lovea corabia. Era sigur că, dacă vântul nu-și va schimba direcția, vor avea nevoie pentru a se întoarce pe insula Lincoln de mai mult timp decât le trebuise ca să atingă insula Tabor.

În dimineața zilei de 17 octombrie, insula Lincoln nu se zărea încă, deși se scurseseră patruzeci și opt de ore de la plecare. De altfel, cu greu puteau să calculeze fără instrumente care era drumul pe care-l străbătuseră, deoarece atât viteza, cât și direcția vântului se schimbau mereu.

Trecură alte douăzeci și patru de ore, dar nici un țărnuș nu apărură în zare. Vântul era puternic și marea foarte agitată, iar pânzele trebuiau mereu mânuite după direcția vântului. În ziua de 18, corabia fu acoperită în întregime de un talaz și călătorii ar fi fost luați de valuri, dacă nu ar fi avut fericita idee de a se lega din timp de punte.

În clipa aceea, spre marea lor uimire, Pencroff și tovarășii săi își văzură prizonierul sărindu-le cu totul pe neașteptate în ajutor. Ca și când instinctul lui de marinar s-ar fi trezit deodată, omul se repezi din cabină cu o cangă în mână, sparse în grabă obloanele gurilor de scurgere, ușurând astfel golirea apei de pe punți și, odată pericolul trecut, se întoarse la loc, fără să scoată o vorbă. Pencroff, Gédéon Spilett și Harbert încremeniseră de uimire și îl lăsară să se descurce cum știa.

Situația era însă proastă, și marinarul se simțea îndreptățit să creadă că se rătăcise pe întinsul mărilor, fără putință să regăsească drumul!

Noaptea, de 18 spre 19 se lăsa întunecoasă și rece. Către orele unsprezece, vântul se mai potoli, marea se mai liniști și ea, iar corabia, mai

puțin zbuciumată, își mări viteza. De altminteri se comportase foarte bine tot timpul.

Nici Pencroff, nici Gédéon Spilett, nici Harbert nu închiseră ochii. Vegheau îngrijorați, căci s-ar fi putut tot atât de bine să plutească în imediata apropiere a insulei Lincoln, după cum se putea să fi fost purtați de curenți cu totul în altă direcție, fără să mai poată găsi drumul înapoi.

Pencroff, om călit de greutate, deși era foarte neliniștit, nu-și pierduse speranța. Ședea la cârmă, căutând cu tot dinadinsul să străpungă cu privirea întunericul ce-l învăluia.

Către ora două dimineața, se sculă deodată, strigând:

— Foc! Uite un foc!

Într-adevăr, la vreo douăzeci de mile spre nord-est se zărea o lumină strălucitoare. Era insula Lincoln, iar focul, aprins desigur de Cyrus Smith, le arăta calea.

Pencroff, care se abătuse din drum cu mult prea spre nord, schimbă direcția, îndreptându-se spre flacăra aceea care strălucea în zare ca o stea de mărimea întâia.

CAPITOLUL XV

Întoarcerea. Discuția. Cyrus Smith și necunoscutul. Portul Balonului. Devotamentul inginerului. O încercare mișcătoare. Câteva lacrimi.

A doua zi, 20 octombrie, la ora șapte dimineața, vasul „Bonadventure” acostă lin la gura râului Mercy, după o călătorie de patru zile.

Cyrus Smith și Nab, îngrijorați din pricina vremii rele și a lipsei prelungite a tovarășilor lor, se urcaseră din zorii zilei pe platoul Grande-Vue, și zăriseră în sfârșit corabia ce întârziase atâta vreme.

— În sfârșit! Iată-i! strigă Cyrus Smith. Cât despre Nab, el juca de bucurie.

Numărând persoanele de pe punte, inginerul își închipui în primul moment că naufragiatul de pe insula Tabor nu fusese găsit, sau că nenorocitul nu voise să părăsească insula.

Într-adevăr, pe puntea vasului, se zăreau numai Pencroff, Gédéon Spilett și Harbert. În clipa acostării, Nab și inginerul se aflau pe țărm. Cyrus Smith se grăbi să le strige, înainte ca pasagerii să fi sărit pe nisip:

— Am fost foarte îngrijorați de întârzierea voastră! Ce vi s-a întâmplat?

— Nimic, răspunse Gédéon Spilett, ne-a mers foarte bine. Îți vom istorisi totul.

— Totuși, continuă inginerul, expediția voastră a dat greș. Văd că sunteți tot trei, ca și la plecare!

— S-avem iertare, domnule Smith, spuse marinarul, suntem patru!

— Ați găsit naufragiatul?

— Da!

— Și l-ați adus cu voi?

— Da!

— În viață?

— Da.

— Unde e? Cine e?

— Naufragiatul nostru este, răspunse Gédéon Spilett, sau mai bine zis, a fost cândva un om. Iată tot ce-ți pot spune, Cyrus!

Inginerul află pe loc tot ce se petrecuse în timpul călătoriei. Îi istorisiră în ce împrejurări găsiseră coliba și felul cum puseseră mâna pe naufragiat, care părea să nu mai facă parte din neamul omenesc.

— Într-atâta, adăugă Pencroff, încât mă întreb dacă am făcut bine aducându-l aici!

— Sunt sigur că ai făcut foarte bine, Pencroff! răspunse grăbit inginerul.

— Bine, dar nenorocitul și-a pierdut mințile!

— Lucrurile trebuie să se fi petrecut în ultima vreme, răspunse Cyrus Smith, iar acum câteva luni, nenorocitul ăsta era un om teafăr ca voi și ca mine. Cine știe ce s-ar întâmpla cu vreunul dintre noi, dacă ar trăi mai mult timp izolat pe insula aceasta? Vai de acela care trăiește singur, dragii mei! Se pare că singurătatea îți ia mințile, dovadă halul în care l-ați găsit pe nenorocitul ăsta.

— Dar, domnule Cyrus, întrebă Harbert, ce vă face să credeți că starea de abrutizare a nenorocitului acestuia datează doar de câteva luni?

— Documentul pe care l-am găsit era de curând scris și singur naufragiatul ar fi putut să-l scrie.

— S-ar putea, observă Gédéon Spilett, să fi fost scris de vreun tovarăș al acestui om, care să fi murit între timp.

— E cu neputință, dragă Spilett!

— De ce? întrebă reporterul.

— Fiindcă documentul ar fi vorbit de doi naufragiați, ori el nu pomenește decât de unul singur, răspunse Cyrus Smith.

Harbert istorisi pe scurt peripețiile călătoriei lor, stăruind asupra licăririi de inteligență pe care o avusese prizonierul, care în toiul vijeliei redevenise, pentru o clipă, marinar priceput.

— Ai dreptate, Harbert, răspunse inginerul, acest fapt are o deosebită însemnătate. S-ar putea ca nenorocitul acesta să nu fie de nevindecat și sunt încredințat că numai disperarea l-a adus în halul în care se află. Aici sunt semenii lui, printre care cred că își va reveni.

În cele din urmă, naufragiatul de pe insula Tabor fu scos din cabină, trezind mila inginerului și marea uimire a lui Nab. Primul simțământ pe care îl vădi în noile împrejurări, fu dorința de a fugi.

Cyrus Smith îl reținu, punându-i mâna pe umăr cu un gest autoritar, privindu-l totodată cu multă blândețe. Sub influența acestei priviri, nenorocitul se liniști, lăsă ochii în jos, își plecă fruntea și nu se mai împotrivi.

— Sărmanul părăsit! șopti inginerul.

Cyrus Smith îl cercetase îndeaproape și, judecând după aparențe, se

părea că nenorocitul nu mai păstrase nimic omenesc în el. Totuși Cyrus Smith surprinsese, ca și reporterul, un fel de slabă licărire de înțelegere în privirile lui.

Hotărâra ca părăsitul, sau mai bine zis necunoscutul, căci așa era mai nimerit să-l numească de acum înainte noii lui tovarăși, să locuiască într-una din camerele Casei de Granit, de unde nu putea să fugă. El se lăsă condus cu multă ușurință și totul îi îndreptătea să creadă că, bine îngrijit, necunoscutul va deveni și el, alături de ceilalți, unul din coloniștii insulei.

În timpul mesei ce urmă, pe care Nab se grăbi să o servească, Cyrus Smith ascultă cu luare-aniinte toate amănuntele călătoriei lor. Fu și el de părere că necunoscutul trebuie să fie englez sau american. Numele corăbiei dispărute „Britania”, cât și puținul ce se vedea din trăsăturile acoperite cu păr ale nenorocitului păreau să confirme această părere.

— Ascultă Harbert, zise Gédéon Spilett, întorcându-se către băiat, de fapt tu nici nu ne-ai povestit cum l-ai întâlnit pe sălbaticul ăsta și nici până acum nu știm altceva, decât că te-ar fi sugrumat, dacă n-am fi sosit la timp să te scoatem din ghearele lui.

— Drept să vă spun, răspunse Harbert, nici eu nu prea știu cum s-au întâmplat lucrurile. Cred că eram ocupat să-mi culeg plantele, când am auzit ceva prăvălindu-se cu zgomot dintr-un copac foarte înalt. Nici n-am avut timpul să mă întorc... și nenorocitul, care pesemne stătuse pitit între crengile copacului, se și aruncase asupra mea. Fără domnul Spilett și Pencroff eram...

— Adevărat, băiete, spuse Cyrus Smith, ai trecut printr-o mare primejdie, dar tocmai mulțumită acestei primejdii l-ați putut găsi pe nenorocitul ăsta, din care vom face un nou tovarăș.

— Nădăjduiești să mai faci din el un om? întrebă reporterul.

— Desigur, răspunse inginerul.

După masă, Cyrus Smith și tovarășii săi se întoarseră pe plajă, pentru a descărca corabia. Inginerul cercetă armele și uneltele, dar nu găsi nimic care să-i ajute să stabilească identitatea necunoscutului.

Porcii aduși din insula Tabor reprezentau un prețios adaos la fauna insulei Lincoln. Ei au fost duși la stână, unde s-au aclimatizat repede.

Butoiașele cu praf de pușcă și cu alice erau și ele binevenite. Pionierii hotărâra să facă un mic depozit de pulbere în afara Casei de Granit, pentru a fi feriți de pericolul unei explozii. Ei continuau totuși să întrebuințeze piroxilul, deoarece substanța dădea rezultate minunate și nu aveau nici un motiv s-o înlocuiască cu praful de pușcă.

Când isprăviră cu descărcatul corăbiei, Pencroff zise:

— Domnule Cyrus, cred că ar fi bine să ducem vasul într-un loc sigur.

— Socotiți că nu stă bine aici, la gura râului?

— Nu, domnule Cyrus, răspunse marinarul. Va rămâne aproape tot timpul pe nisip, fără apă, și nu e bine. Ar fi păcat de corabia asta bună, care a suportat foarte bine vijelia de la întoarcere.

— N-ar putea să plutească chiar aici pe râu?

— Fără îndoială, domnule Cyrus, că ar putea, dar revărsarea râului nu

prezintă nici un fel de adăpost și, dacă s-ar isca un vânt puternic, vasul ar avea de suferit de pe urma talazurilor mării.

— Și atunci unde vrei să-l adăpostești, Pencroff?

— În portul Balonului, răspunse marinarul. Golful acela mic și adăpostit între stânci este tocmai potrivit.

— Nu e cam departe?

— Nu e nimic! Sunt doar trei mile și unde mai puneți că șoseaua ce duce până acolo e frumoasă și dreaptă!

— Fă cum vrei, Pencroff, răspunse inginerul, dar aș fi fost mai mulțumit să avem vasul aci, sub imediata noastră supraveghere. Când o să dispunem de oarecare timp, va trebui să-i facem un mic port.

— Minunat! strigă Pencroff, un port cu un far, cu un dig și cu un șantier de reparații. Domnule Cyrus, cât de simplu devine totul când suntem cu dumneavoastră!

— Da, dragă Pencroff, răspunse inginerul, cu condiția să mă ajuți! Și așa, mai mult dumneata faci totul!

Harbert și marinarul se îmbarcă deci din nou pe „Bonadventure” și, întinzând pânzele, ocoliră cu repeziciune capul Ghearei astfel că, după două ore, vasul era ancorat în apele liniștite din portul Balonului.

Să revenim acum la necunoscutul care era găzduit la Casa de Granit. Pionierii căutau să surprindă vreun semn care să le dovedească redeșteptarea minții lui sau o domolire a sălbăciei în care căzuse. Semnele se vădiră atât de limpezi, încât Cyrus Smith și reporterul se întrebau dacă mintea lui fusese vreodată chiar atât de întunecată, cum li se păruse la prima vedere.

La început, fiind obișnuit cu viața în aer liber și cu deplina libertate de care se bucurase pe insula Tabor, necunoscutul trecu prin stări de furie și mai că se temeau să nu se arunce pe ferestrele Casei de Granit.

Încetul cu încetul se liniști și atunci i se dădu oarecare libertate.

Puteau deci nădăjdui că, mai mult ca sigur, starea lui avea să se schimbe în bine. Lăsându-și la o parte apucăturile de fiară carnivoră, necunoscutul începuse chiar să primească o hrană mai potrivită decât aceea cu care se obișnuise pe insula Tabor; carnea friptă începu să nu-i mai inspire repulsia pe care o manifestase pe corabie.

Cyrus Smith se folosise de un moment când dormea, pentru a-i tăia părul și barba, care formau un fel de coamă și îi dădeau o înfățișare sălbatică. Apoi îl îmbrăcă, luându-i zdreanță din jurul șoldurilor. Mulțumită acestor îngrijiri, necunoscutul căpătă o înfățișare mai omenească, iar ochii lui păreau mai blânzi. Fără îndoială că, înainte de a fi ajuns în starea în care se afla, chipul lui avusese o expresie plăcută, inteligentă.

Gyrus Smith își făcuse o datorie din a petrece zilnic câteva ore în tovărășia lui. Inginerul lucra lângă el, ocupându-se cu tot felul de treburi și căutând astfel să-i atragă atenția. Era convins că o străfulgerare ar fi fost de ajuns pentru ca mintea nenorocitului să se trezească și omul să-și revină în fire. Purtarea lui pe corabie, în timpul furtunii, era cea mai bună dovadă.

Inginerul nu înceta să-i vorbească cu glas tare, ca să pătrundă și pe calea aceasta până în adâncurile minții lui. Tovarășii săi îi veneau rând pe rând în ajutor. Vorbeau, de cele mai multe ori despre lucruri în legătură cu marina, lucruri care probabil că erau cele mai adânc întipărite în mintea marinarului. Câteodată, necunoscutul părea să urmărească cele ce vorbeau ei, dând impresia că înțelege o parte din aceste discuții. Uneori i se întipărea pe față o durere adâncă, dovadă că era frământat de o suferință de care nu vorbea, deși în diferite rânduri păru gata să rostească unele cuvinte.

Bietul om era liniștit, dar cuprins de o mare tristețe! Să fi fost numai aparentă liniștea lui? Oare această tristețe era urmarea captivității lui? Nu puteau ști nimic. Văzând doar puține obiecte și stând într-un spațiu limitat, tot timpul în tovărășia pionierilor, cu a căror prezență se obișnuise, fiind bine hrănit și bine îmbrăcat, era firesc ca înfățișarea bietului om să se schimbe. Dar întrebarea era dacă își dădea seama că duce o viață nouă? Poate se domesticise doar ca un simplu animal? Problema aceasta îl frământa pe Cyrus Smith, care grozav ar fi vrut s-o dezlege fără a-și tulbura totuși bolnavul! Pentru el, necunoscutul nu era decât un biet bolnav. Se întreba însă dacă va începe vreodată să se însănătoșească?

De aceea, inginerul nu-l slăbea din ochi nici o clipă! Aștepta parcă să surprindă prima licărire de înțelegere a sărmanului om!

Pionierii urmăreau adânc impresionați toate fazele tratamentului aplicat de Cyrus Smith. Il ajutau chiar, și cu toții — afară, uneori, de neîncrezătorul Pencroff — împărtășeau speranțele lui.

După cum am spus, necunoscutul era foarte liniștit și părea într-un fel legat de inginer, sub a cărui puternică influență se afla. Cyrus Smith se hotărî să-l supună unei încercări, ducându-l în alt mediu, și anume în fața oceanului, cu care fusese desigur obișnuit înainte vreme.

— Nu ți-e teamă că pus în libertate va fugi? întrebă Gédéon Spilett.

— Trebuie să încercăm, îi răspunse inginerul.

— Bine! zise Pencroff. Dar să știți că, atunci când se va vedea liber, va fugi cât îl vor ține picioarele!

— Nu cred să facă așa ceva, îi răspunse Cyrus Smith.

— Să încercăm, spuse Gédéon Spilett.

— Să încercăm, repetă inginerul.

Era în ziua de 30 octombrie. Naufragiatul din insula Tabor era de nouă zile prizonier în Casa de Granit. Vremea era caldă și întreaga insula scăldată în soare.

Cyrus Smith și Pencroff intrară în camera necunoscutului, pe care-l găsiră la fereastră, privind cerul.

— Vino, dragul meu, îi spuse inginerul.

Omul se sculă îndată, își aținti ochii asupra lui și îl urmă. Pencroff mergea după ei, așteptând neîncrezător rezultatele experienței.

Cyrus Smith și Pencroff se așezară cu necunoscutul în ascensor, în vreme ce Nab, Harbert și Gédéon Spilett îi așteptau jos. Coșul coborî și peste câteva minute se aflau cu toții pe plajă.

Pionierii se depărtară puțin de prizonierul lor, ca să-i dea oarecare libertate.

Omul făcu câțiva pași, apropiindu-se de mare; privirea îi străluci plină de însuflețire, totuși nu căută să fugă. El urmărea cu ochii valurile mărunte care, spărgându-se de țărm, se pierdeau pe nisip.

— Aici vede doar marea, observă Gédéon Spilett, și poate că ea nu-i inspiră dorința de a fugi.

— Ai dreptate, răspunse Cyrus Smith, trebuie să-l ducem pe platou, la marginea pădurii. Acolo se va dovedi dacă experiența a fost bună sau nu.

— De altfel nu va putea fugi de acolo, observă Nab, căci podurile sunt ridicate.

— Oh! Nu pare un om pe care să-l oprească un fleac cum e pâ râul Glicerinei, zise Pencroff râzând.

— Să mergem, spuse Cyrus Smith, ai cărui ochi nu-l părăseau pe bolnav. Ajunși la marginea pădurii, unde se înălțau copaci frumoși, cu frunzișul foșnind în bătaia vântului, necunoscutul păru să soarbă cu nesaț mireasma lor pătrunzătoare și un oftat lung îi umflă pieptul.

Pionierii stăteau în spatele lui, gata să-l prindă dacă ar fi încercat să fugă.

Și într-adevăr, bietul om păru o clipă că dorește să sară pâ râul care-l despărțea de pădure, picioarele i se încordară ca niște arcuri... dar de îndată se trase înapoi și se prăbuși pe jumătate la pământ, cu ochii plini de lacrimi!

— Ah! strigă Cyrus Smith. Iată-te iarăși om, de vreme ce plângi!

CAPITOLUL XVI

O taină ce trebuie lămurită. Primele cuvinte ale necunoscutului. Doisprezece ani pe insulă. Mărturisiri. Disparația. Încrederea lui Cyrus Smith. Moara. Prima pâine. Un act de devotament. Mâini cinstite.

Într-adevăr, nenorocitul plângea! Cine știe ce amintiri îl străfulgeraseră! Pionierii îl lăsară câțva timp pe platou, depărtându-se puțin, ca să se simtă mai liber. Dar acesta nu se gândea nicidecum să folosească libertatea spre a fugi, așa că Cyrus Smith se hotărî să-l readucă la Casa de Granit.

Două zile după această întâmplare, necunoscutul începu să facă încercări să ia parte la viața comună. Se vedea foarte bine că aude și înțelege totul, dar părea că se încăpățânează să nu vorbească; într-o seară, Pencroff, care trăgea cu urechea la ușa camerei lui, îl auzi rostind:

— Nu! Aici! Eu! Niciodată!

Marinarul repetă aceste cuvinte tovarășilor săi.

— Cine știe ce taină dureroasă ascunde! murmură Cyrus Smith.

Necunoscutul începuse să folosească uneltele agricole și lucra în grădina de zarzavat. Câteodată se oprea din treabă și părea cufundat în gânduri; potrivit sfatului inginerului, îl lăsau în pace, respectând izolarea în

care se complăcea deocamdată. Dacă unul din pionieri se apropia de el, omul se dădea la o parte, suspinând din adâncul pieptului!

S-ar fi putut crede că era copleșit de remușcări, și Gédéon Spilett nu se putu opri să facă într-o zi următoarea observație:

— Poate că nu vorbește, pentru că are lucruri prea grave de spus!

Trebuiau să aibă răbdare și să aștepte. Altceva nu puteau face.

Câteva zile mai târziu, la 3 noiembrie, necunoscutul, care lucra pe platou, se opri, aruncând lopata pe jos.

Cyrus Smith, care îl observa, zări iar lacrimi picurând din ochii săi. O milă adâncă îl împinse spre bietul om. Îi cuprinse brațul, spunându-i:

— Ce ai, dragul meu?

Necunoscutul încercă să-i ocolească privirea și se depărta puțin de Cyrus Smith, care voia să-i apuce mâna.

— Privește-mă în față, prietene, rosti Cyrus Smith, cu o voce mai apăsată. Îți cer acest lucru!

Necunoscutul se uită la inginer și păru să se supună cu totul privirii poruncitoare. Apoi încercă să fugă. Dar deodată chipul i se transfigura. Ochii-i aruncau scânteii și cuvintele-i fluturau pe buze. Nu se mai putea opri!... În cele din urmă își încrucișa brațele, întrebând cu o voce stinsă:

— Cine sunteți?

— Niște naufragiați ca și dumneata, răspunse inginerul, adânc mișcat. Noi te-am adus aici, printre semenii dumitale.

— Semenii mei... N-am nici un fel de semenii!

— Ești printre prieteni.

— Prieteni!... Eu! Prieteni! strigă necunoscutul, ascunzându-și capul în mâini... Nu... Nu e cu putință... Lăsați-mă!... Lăsați-mă!...

O rupse apoi la fugă spre marginea dinspre mare a platoului și rămase acolo nemișcat.

Cyrus Smith se întoarse la tovarășii lui și le povesti cele petrecute.

— Se pare că există o taină în viața acestui om, spuse Gédéon Spilett, și că nu a reintrat în rândurile oamenilor decât din cauza unor remușcări ce-l frământă.

— Cine știe ce fel de om am adus printre noi, spuse marinarul. Tainele astea...

— Le vom respecta, îi tăie vorba Cyrus Smith. Dacă a păcătuît, e destul de pedepsit, și din partea noastră este iertat.

Timp de două ore necunoscutul stătu singur pe plajă, copleșit de amintirile trecutului său, un trecut întunecat, fără îndoială, iar pionierii, care nu-l scăpau din ochi, nu-i tulburară singurătatea.

După vreo două ceasuri, omul păru că ia o hotărâre și se îndreptă spre Cyrus Smith. Ochii îi erau înroșiți de lacrimile pe care le vărsase. Acum nu mai plângea; avea însă întipărită pe față o mare sficiune. Parcă îi era frică și rușine totodată și-și ținea capul plecat.

— Domnule, îl întrebă el pe Cyrus Smith, dumneata și tovarășii dumitale sunteți englezi?

- Nu, răspunse inginerul, suntem americani.
- A! exclamă necunoscutul, apoi șopti: Mai bine așa!
- Dar dumneata, dragul meu, ce ești? Întrebă inginerul.
- Sunt englez, răspunse el repede.

Și, ca și cum îi venise destul de greu să rostească aceste cuvinte, necunoscutul se depărta spre plajă, unde umblă de colo până colo, pradă unei grozave tulburări.

Trecând la un moment dat pe lângă Harbert, se opri, întrebându-l cu o voce stinsă:

- În ce lună suntem?
- În noiembrie, răspunse Harbert.
- Ce an?
- 1866.

— Doisprezece ani! Doisprezece ani! strigă el. Apoi se depărta repede. Harbert istorisi prietenilor săi cele spuse de necunoscut.

— Nenorocitul acesta, observă Gédéon Spilett, pierduse chiar și socoteala lunilor și anilor.

— Da! zise Harbert. Când am dat de el se afla de 12 ani pe insulă.

— 12 ani, spuse Cyrus Smith, 12 ani de singurătate, după cine știe ce viață blestemată, pot face pe orice om să-și piardă mințile!

— Îmi vine să cred, spuse Pencroff, că omul ăsta n-a ajuns pe insula Tabor în urma unui naufragiu, ci că a fost părăsit acolo din cauza vreunei crime.

— S-ar putea să ai dreptate, Pencroff, răspunse reporterul, și dacă ăsta e adevărul, poate că într-o bună zi acei care l-au părăsit vor veni să-l ia!

— Și n-au să-l mai găsească! spuse Harbert.

— Dar atunci, reluă Pencroff, ar fi poate mai bine să ne întoarcem și...

— Dragii mei, spuse Cyrus Smith, degeaba vorbim de vreme ce nu cunoaștem adevărul. Cred că nenorocitul acesta a suferit destul și că și-a ispășit din greu păcatele, oricare ar fi ele, și că acum îl copleșește nevoia de a se destăinui. Să nu-l silim să vorbească! Ne va mărturisi singur totul și atunci vom vedea ce e de făcut. El ne va spune dacă mai are vreo speranță sau siguranța să fie repatriat într-o bună zi. De altfel eu mă îndoiesc...

— De ce? Întrebă reporterul.

— Dacă ar fi fost sigur că într-o bună zi va fi salvat, omul ar fi așteptat scăparea fără să arunce documentul acela în mare. Mai curând îmi vine să cred că a fost condamnat să se stingă acolo pe insulă, fără să-și mai revadă semenii!

— Un singur lucru nu pot să-mi explic, zise marinarul.

— Ce anume?

— Dacă omul acesta a fost părăsit acum 12 ani pe insula Tabor, este de presupus că se află de câțiva ani în starea de sălbăticie în care l-am găsit.

— Foarte posibil, răspunse Cyrus Smith.

— Asta ar însemna că documentul a fost scris cu câțiva ani în urmă?

— Fără îndoială... și totuși pare să fi fost scris de curând!...

— De altfel, nu-mi vine să cred că i-au trebuit sticlei câțiva ani ca să ajungă de la insula Tabor la insula Lincoln.

— N-ar fi cu neputință, răspunse reporterul. Se poate să fi rătăcit multă vreme în vecinătatea insulei.

— Asta nu se poate, răspunse Pencroff, doar mai plutea încă. Și nici măcar nu-mi vine să cred că după ce a stat câtva timp pe țărm s-o fi luat marea din nou. Prin locurile acelea țărmul e plin de stânci și s-ar fi spart cu siguranță.

— Așa e, murmură îngândurat Cyrus Smith.

— Și mai mult, adăugă marinarul, dacă documentul ar fi fost scris și vârat în sticlă acum câțiva ani, el ar fi suferit din cauza umezelii, ori noi l-am găsit în perfectă stare.

Observația marinarului era foarte îndreptățită și toată această împrejurare era ciudată, căci documentul părea scris de curând. Mai mult, amănuntele privind așezarea geografică a insulei Tabor erau date cu o precizie care dovedea o serie de cunoștințe pe care un simplu marinar nu le putea avea.

— Iată încă o serie de fapte inexplicabile, spuse inginerul. Totuși, să nu-l silim pe noul nostru tovarăș să vorbească din nou. Când va voi el, dragii mei, vom fi gata să-l ascultăm!

În zilele următoare, necunoscutul nu mai scoase nici un cuvânt și nu părăsi deloc platoul. Muncea la câmp, fără să se odihnească și se ținea întotdeauna departe de ceilalți oameni. Când venea ora mesei nu-l însoțea la Casa de Granit, cu toate că fusese chemat de nenumărate ori și se mulțumea cu câteva legume crude. Noaptea nu se folosea de camera ce i se dăduse; se culca afară, sub copaci, iar când era vreme rea, se ghemuia într-o scorbura dintre stânci. Părea să trăiască din nou ca pe vremea când se adăpostea în pădurile insulei Tabor. După multe rugăminți zadarnice, pionierii îl lăsară în pace. Totuși se apropia clipa în care, împins parcă fără voia lui de propria-i conștiință, avea să le facă mărturisiri impresionante.

La 10 noiembrie, în amurg, necunoscutul răsări pe neașteptate înaintea pionierilor, care ședea cu toții pe verandă. Ochii îi străluceau ciudat și toată făptura lui recăpătase înfățișarea sălbatică din timpurile rele.

Cyrus Smith și tovarășii săi văzură cu uimire cum, sub stăpânirea unei tulburări grozave, dinții îi clănțăneau ca de friguri. Ce să fi avut? Îi devenise oare de nesuferit vecinătatea semenilor săi? Îl apucase din nou dorul de ducă, sau reîncepea starea de abrutizare? Nu-și puteau închipui altceva, mai ales când îl auziră rostind cuvinte deslănate:

— De ce sunt aici?... Cu ce drept m-ați smuls de pe insula mea?... Ce legătură poate să existe între mine și voi?... Știți cine sunt eu... ce-am făcut... de ce eram acolo... singur? Și cine vă spune că n-am fost părăsit... că n-am fost osândit să mor acolo?... Îmi cunoașteți trecutul?... De unde știți că n-am furat?... Poate am ucis?... Sunt poate un ticălos... o ființă blestemată... făcută să trăiască departe de oameni ca o fiară sălbatică... spuneți... de unde știți?

Pionierii ascultau în tăcere mărturisirile pe care nenorocitul le rostea

parcă fără voia lui. Cyrus Smith încercă să-l liniștească, apropiindu-se de el, dar necunoscutul se trase câțiva pași înapoi.

— Nu! Nu! strigă el. O singură întrebare... Sunt liber?

— Ești liber, răspunse inginerul.

— Atunci, rămâneți sănătoși! strigă el și o luă la fugă ca un nebun.

Nab, Pencroff și Harbert se repeziră îndată spre marginea pădurii... dar se întoarseră singuri.

— Lăsați-l în pace, spuse Cyrus Smith.

— Nu se va mai întoarce niciodată... strigă Pencroff.

— Ba da, răspunse inginerul.

Trecură mai multe zile, totuși Cyrus Smith era sigur că nenorocitul se va întoarce, mai devreme sau mai târziu.

— Sunt ultimele răbufniri ale acestei firi aspre, spunea inginerul, el a cunoscut remușcarea și de acum înainte singurătatea îl va îngrozi.

Între timp muncile de tot felul își urmau cursul, atât pe platoul Grande-Vue, cât și la stână, unde Cyrus Smith avea de gând să clădească o fermă. Semințele aduse de Harbert din insula Tabor fuseseră semănate cu grijă. Platoul devenise o întinsă grădină de zarzavat, bine întreținută și care le dădea mult de lucru. Mereu aveau de făcut ceva la ea. Pe măsură ce se înmulțeau zarzavaturile, straturile deveneau și ele adevărate lanuri, care înlocuiau pășunile. Dar fânețele creșteau din belșug în restul insulei, așa că onaggașii își aveau și pe viitor hrana asigurată. De altfel, fânețele nu puteau fi primejduite de maimuțe sau de alte jivine, așa că pionierii socotiră că este mai prevăzător să concentreze pe platou, la adăpostul brâului adânc de ape, toate culturile de zarzavat.

În ziua de 15 noiembrie culeseră a treia recoltă de grâu, care dădu patru mii de banițe, adică peste cinci sute de milioane de boabe de grâu! Colonia avea acum grâu din belșug. Păstrând o duzină de banițe pentru semănat, recolta anuală era asigurată și le rămânea grâu destul pentru hrana lor și a vitelor. După strângerea recoltei, a doua jumătate a lunii noiembrie fu hărăzită lucrărilor de panificație.

Într-adevăr, aveau grâu, dar nu făină, așa că erau nevoiți să facă o moară. Inginerul ar fi putut folosi în acest scop a doua cădere de apă de pe cursul râului Mercy, deoarece, cum se știe, prima sluja pentru a pune în funcțiune piua cu care făceau pâslă. După multe discuții, hotărâră să ridice o moară de vânt pe platoul Grande-Vue, unde ar fi expusă tot anul vânturilor din larg.

— Unde mai pui, observă Pencroff, că o moară de vânt înveselește priveliștea.

Se apucară de lucru, alegând lemn potrivit pentru scheletul și mecanismul morii. În partea de nord a lacului găsiră niște bolovani mari de gresie, din care își făcură pietrele de moară, iar aripile fură croite din interminabilul înveliș al balonului.

Cyrus Smith întocmi planul morii, pe care hotărâră s-o așeze lângă lac, în dreapta crescătoriei, de păsări, întreg mecanismul era prins pe un ax

puternic, ce era fixat într-o schelărie solidă, astfel că moara putea lucra, din orice parte ar fi bățut vântul.

Lucrul mergea repede, căci Nab și Pencroff deveniseră niște dulgheri îndemânatici și n-aveau decât să execute întocmai planurile trasate. În curând, un fel de cușcă cilindrică, cu un acoperiș ascuțit, ca o gheretă, se ridică lângă lac. Cele patru brațe ale aripilor fură bine înțepenite în pivotul central și fixate cu niște drugi de fier. Cât despre diferitele părți ale mecanismului interior al morii, ele nu erau greu de făcut. Lucrură pe rând: o cutie în care așezară pietrele morii, una fixă și alta mobilă, apoi construirea scocul din care grâul se scurgea pe pietre, grătarul mobil, care, mișcându-se cu un țcănit neîntrerupt, potrivește scurgerea grăunțelor, și sita cea deasă, care cerne făina, oprind pleava. Uneltele erau bune și lucrarea nu prea grea, căci mecanismul unei mori este destul de simplu. Toți luară parte la construirea ei, așa că în ziua de 1 decembrie moara era gata.

Ca întotdeauna, Pencroff era încântat de opera lui, găsim-o desăvârșită.

— Ne mai trebuie un vânt bun, spuse el, și să vedeți ce frumos vom măcina prima noastră recoltă!

— De un vânt bun este nevoie, răspunse inginerul, dar nu de un vânt prea puternic, Pencroff.

— Nu-i nimic! Moara noastră se va învărti mai repede.

— Nu trebuie să se învârtască mai repede, răspunse Cyrus Smith. Trebuie să cunoaștem viteza vântului pe secundă, pentru că se știe din experiență că moara funcționează cel mai bine atunci când aripile ei se învârtesc de atâtea ori pe minut cât face de șase ori viteza vântului pe secundă. Prin urmare n-avem nevoie de un vânt prea puternic, căci aripile s-ar învărti prea iute.

— Se nimerește de minune, strigă Harbert. Tocmai acum suflă o briză plăcută, așa cum ne trebuie nouă.

Porniră moara de îndată, căci se grăbeau să guste din prima pâine făcută pe insula Lincoln. Măcinară în dimineața aceea trei banițe de grâu și a doua zi la prânz pe masa Casei de Granit se răsfața o jimblă, puțin cam necrescută, totuși minunată. Nu e greu de închipuit cu câtă plăcere mâncară pionierii noștri din ea!

Necunoscutul nu se mai arătase. De mai multe ori, Gédéon Spilett și Harbert cercetară pădurea din vecinătatea Casei de Granit, fără să-l întâlnească și fără să-i găsească urma. Erau destul de neliniștiți de această absență prelungită. Desigur că fostul locuitor al insulei Tabor avea cu ce să-și țină zilele în pădurile bogate în vânat ale Far-West-ului. Dar nu era oare în primejdie să-și reia vechile sale obiceiuri și să devină iarăși un sălbatic sperios? Totuși Cyrus Smith nu înceta să susțină că fugarul se va întoarce.

— Da, se va întoarce! repeta el, stăpânit de o încredere pe care tovarășii lui nu o împărtășeau. Pe insula Tabor se știa singur. Aici, dimpotrivă, se știe așteptat. De vreme ce bietul om ne-a și povestit în parte viața lui, sunt sigur că se va întoarce să ne spună totul și în ziua aceea va fi al nostru!

Mersul întâmplărilor avea să dea dreptate lui Cyrus Smith.

La 3 decembrie, Harbert plecase de pe platoul Grande-Vue și pescuia pe malul sudic al lacului. Era neînarmat, pentru că fiarele sălbatice nu se arătaseră până atunci prin partea aceea a insulei.

În timpul acesta, Pencroff și Nab erau ocupați în curtea de păsări, iar Cyrus Smith și reporterul se aflau la Cămin, unde preparau sodă, deoarece li se terminase săpunul.

Pe neașteptate, izbucniră niște țipete:

— Ajutor! Ajutor!

Cyrus Smith și reporterul fiind departe, nu auziră nimic, însă Pencroff și Nab părăsiră în grabă curtea de păsări, repezindu-se spre lac.

Dar fură depășiți de tovarășul lor necunoscut, a cărui prezență prin apropiere n-o bănuise nimeni și care sări peste pâraul Glicerinei, ce despărțea platoul de pădure, ajungând astfel primul pe malul opus.

Acolo, Harbert se afla în fața unui jaguar uriaș, asemănător cu acela care fusese ucis pe promontoriul Reptilei. Luat pe neașteptate, băiatul se lipise de un copac, iar fiara ghemuită la pământ era gata să se năpustească asupra lui... Necunoscutul, înarmat doar cu un cuțit, se repezi la primejdiosul animal, care se întoarse să facă față noului dușman.

Lupta fu scurtă. Omul dădu dovadă de o putere și de o îndemânare neobișnuită. El apucă fiara de, gât, ținând-o cu o mână puternică, asemenea unui clește și, fără să-i pese de ghearele ce-i sfâșiau carnea, îi înfipse cu cealaltă cuțitul în inimă.

Jaguarul se prăbuși. Necunoscutul împinse cu piciorul leșul și, în clipa în care pionierii ajungeau la locul de luptă, se pregătea s-o ia la fugă. Harbert se agăță însă de el și strigă:

— Nu! Nu! N-ai să pleci!

Cyrus Srrhith se îndreptă spre fugar, care, zărindu-l, se încruntă. Haina-i era sfâșiată, iar din umăr i se prelingea sânge, fără ca el să tină seamă de acest lucru.

— Prietene, îi spuse Cyrus Srrhith, îți suntem foarte recunoscători. Ți-ai primejduit viața, ca să ne scapi băiatul!

— Viața mea! șopti necunoscutul. Ce preț are ea? Ce valorează ea? Nici cât negru sub unghie!

— Ești rănit?

— N-are nici o importanță.

— Vrei să-mi dai mâna?

Și, fiindcă Harbert încercă să prindă mâna care îl scăpase, necunoscutul își încrucișa brațele pe piept, își umflă pieptul, iar privirea i se întunecă. Li se păru că vrea din nou să fugă; dar el le vorbi cu o voce răstită, stăpânindu-se cu greu:

— Cine sunteți voi? Și ce vreți de la mine? Pentru prima oară dorea să afle povestea pionierilor. Poate că după ce o va auzi va vorbi și el?

În câteva cuvinte, Cyrus Smith istorisi tot ce li se întâmplase din clipa plecării lor din Richmond, felul cum se descurcaseră și cum își duceau viața acum.

Necunoscutul ascultă cu mare atenție.

Apoi, inginerul îi spuse cine erau ei, Gédéon Spilett, Pencroff, Harbert, Nab și el însuși. Îi mai povesti că cea mai mare bucurie a lor, de când se aflau pe insula Lincoln, au simțit-o în clipa când s-au întors din insula Tabor, aducând printre ei un nou tovarăș. Auzind acestea, necunoscutul plecă ochii în pământ. Părea foarte rușinat.

— Acum, când ne cunoști pe toți, adăugă Cyrus Smith, vrei să dai mâna cu noi?

— Nu, murmură necunoscutul, cu voce stinsă, nu! Voi sunteți oameni cinstiți! Eu însă...

CAPITOLUL XVII

Mereu singur. O cerere a necunoscutului. Ferma de la stână. Cu 12 ani în urmă! Contramaistrul de pe „Britania”. Părăsit pe insula Tabor. Cyrus Smith îi strânge mâna. Taina documentului.

Ultimele cuvinte ale necunoscutului adevereau bănuielile pionierilor. Trecutul acestui om era întunecat de un păcat, ispășit poate în ochii oamenilor, dar pe care conștiința lui nu-l iertase încă. Se vedea însă că vinovatul avea remușcări: se căia și nu se socotea vrednic să dea mâna cu oamenii cinstiți. Totuși, după întâmplarea cu jaguarul, el nu se mai întoarse în pădure, dar nici nu veni în Casa de Granit.

Ce taină ascundea viața lui? Oare va vorbi vreodată despre aceasta? Nu le rămânea decât să aștepte. Până una alta, locuitorii insulei Lincoln hotărâră să nu-l mai întrebe nimic și să trăiască laolaltă, ca și când n-ar fi existat nici o bănuială împotriva lui.

Câteva zile, viața comună își urmă cursul obișnuit. Cyrus Smith și Gédéon Spilett deveniseră pentru un timp chimiști, lucrau împreună și reporterul nu-l părăsea pe inginer decât atunci când se ducea la vânătoare cu Harbert, socotind că nu era prudent să mai lase băiatul să cutreiere pădurea singur. Nab și Pencroff trebăluiau când la grajd, când la stână sau la Casa de Granit, unde nu duceau lipsă de lucru.

Necunoscutul muncea singur mai la o parte. Își reluase viața dinainte, nu venea la masă, dormea pe platou sub copaci și nu se apropia niciodată de cei din jurul lui. Tovărășia acelora care îl scăpaseră părea să-i fie nesuferită.

— Atunci, spuse Pencroff, de ce-a cerut ajutorul semenilor lui? De ce-a aruncat documentul acela în apă?

— Ne va răspunde singur când va veni vremea, răspunse Cyrus Smith.

— Și când va veni vremea aceea?

— Poate mai curând decât crezi, Pencroff. Într-adevăr, ziua mărturisirilor se apropia.

La 10 decembrie, o săptămână după întoarcerea la Casa de Granit, necunoscutul se apropie de Cyrus Smith și îi spuse cu o voce liniștită și cu un

aer sfios:

— Domnule, aş dori să vă rog ceva.

— Vorbeşte, îi spuse inginerul, dar înainte de toate aş vrea să-ţi spun ceva.

La aceste cuvinte, omul roşi, părând că vrea să se retragă. Cyrus Smith înţelegea ce se petrece în sufletul vinovatului, care se temea să nu se vorbească despre trecutul lui.

Îl apucă de mână, spunându-i:

— Prietene, vreau să ştii că noi suntem tovarăşii dumitale şi prietenii dumitale. Acuma te ascult.

Necunoscutul duse mâna la ochi. Tremura şi câteva minute nu fu în stare să scoată un cuvânt.

— Domnule, spuse el în sfârşit, am venit cu o mare rugămintă la dumneavoastră.

— Anume?

— Aveţi la patru sau cinci mile de aici, la poalele muntelui, o stână, unde ţineţi vitele dumneavoastră. Animalele acelea au nevoie de îngrijire. Îmi daţi voie să trăiesc acolo, în mijlocul lor?

Cyrus Smith îl privi cu milă şi adâncă înţelegere. Apoi îi spuse:

— Dragul meu, la stână sunt numai staule, care nu sunt prea bune nici pentru vite...

— Sunt destul de bune pentru mine, domnule.

— Prietene, urmă Cyrus Smith, vei face aşa cum vei voi; dacă-ţi place să trăieşti la stână, fie, să ştii însă că vei fi întotdeauna binevenit la Casa de Granit. De asemenea, vom face tot ce ne este cu putinţă ca să te simţi bine şi acolo.

— Oricum va fi, cred că-mi va fi bine.

— Prietene, îi răspunse inginerul, apăsând asupra acestui cuvânt, în privinţa asta noi ştim mai bine ce avem de făcut!

— Mulţumesc, domnule, răspunse necunoscutul, depărtându-se.

Inginerul împărtăşi tovarăşilor săi această cerere şi hotărârea cu toţii să clădească la stână o casă de lemn, cât se poate de confortabilă.

În aceeaşi zi, pionierii se duseră la stână cu toate uneltele necesare şi peste o săptămână casa, aşezată la vreo douăzeci de picioare de staule, era gata să-şi primească oaspetele, care putea veghea de acolo cu uşurinţă asupra turmei de mufloni, ce număra peste optzeci de capete. Avea şi mobilă: un pat, o masă, o bancă, un dulap şi, în afară de acestea, arme, muniţii şi unelte.

Necunoscutul nici nu se dusesese să-şi vadă noua locuinţă. El îi lăsa pe pionieri să procedeze cum credeau ei de cuviinţă, iar în timpul acesta îşi isprăvi munca pe platou. Mulţumită lui, pământul era gata pregătit pentru însămânţări, care se puteau face de îndată ce timpul era potrivit.

În ziua de 20 noiembrie, locuinţa de la stână era terminată. Inginerul îşi înştiinţa prietenul că totul era gata şi îl aşteaptă şi acesta le aduse la cunoştinţă că are de gând să doarmă acolo chiar în noaptea aceea.

În aceeași seară, pionierii se aflau cu toții în Casa de Granit. Era ora opt, ora la care tovarășul lor trebuia să plece. Ca să nu-l tulbure, îl lăsaseră singur și se întorseseră în casă.

Stăteau de vorbă în sala cea mare, când deodată cineva bătu ușor în ușă. Intrând, necunoscutul le spuse fără nici un fel de introducere:

— Domnilor, înainte de a pleca, e bine să-mi cunoașteți trecutul. Iată-l:

Cuvintele acestea mișcă adânc pe Cyrus Smith și pe tovarășii lui.

Inginerul se sculă în picioare:

— Nu-ți cerem nimic, dragul meu, spuse el. E dreptul dumitale să-l păstrezi în tăcere...

— Datoria mea este să vorbesc.

— Atunci, ia loc, te rog.

— Voi sta în picioare.

— Te ascultăm, răspunse Cyrus Smith.

Necunoscutul se trase într-un loc mai întunecat al sălii. Stătea cu capul descoperit, cu brațele încrucișate pe piept, iar vocea lui era sugrumată, vorbind ca un om care face eforturi să vorbească. Povesti apoi, ascultat de toți cei de față, care nu-l întrerupseră nici măcar o singură dată.

— În ziua de 20 noiembrie 1857, un yacht de plăcere, purtând numele de Duncan și care aparținea lordului Glenarvan, ancoră la capul Bernouilli, pe coasta apuseană a Australiei. Pe bordul yachtului se aflau lordul Glenarvan cu soția, un maior din armata engleză, un geograf francez, o fată tânără și un băiat. Aceștia din urmă erau copiii căpitanului Grant, al cărui vas, Britania, pierise cu un an înainte. Duncan-ul era condus de căpitanul John Mangles, care avea sub comanda lui un echipaj de cincisprezece oameni.

Iată de ce se afla yachtul în apele Australiei:

Cu șase luni în urmă, Duncan-ul găsisse în marea Irlandei o sticlă, în care se afla un document scris, în limbile engleză, germană și franceză. Din acest document reieșea că mai există trei supraviețuitori de pe Britania, că acești supraviețuitori sunt căpitanul Grant și doi oameni ai echipajului și că ei s-ar afla într-un ținut a cărui latitudine era însemnată în document, dar a cărui longitudine fusese ștearsă de apele mării și nu se mai putea citi.

Latitudinea era de 37°11' australe. Longitudinea fiind necunoscută, oricine călătorea de-a lungul paralelei de treizeci și șapte de grade trebuia să dea cu siguranță de ținutul în care se afla căpitanul Grant și tovarășii săi.

Deoarece amiralitatea engleză șovăia să întreprindă asemenea cercetări, lordul Glenarvan hotărî să facă totul pentru a da de urma căpitanului. Se puse deci în legătură cu Mary și Robert Grant. Yachtul Duncan fu pregătit pentru o călătorie lungă, în care se hotărâseră să plece atât copiii căpitanului, cât și familia lordului, și părăsind orașul Glasgow, trecu Atlanticul, străbătu strâmtoarea Magellan și, plutind în Pacific, ajunse până în Patagonia, unde se presupunea că se află căpitanul Grant, căzut în mâinile indigenilor.

Călătorii debarcară pe coasta apuseană a Patagoniei, iar vasul își urmă drumul, pentru a-i aștepta apoi la capul Corrientes pe coasta răsăriteană.

Lordul Glenarvan străbătu Patagonia, de-a lungul paralelei 37 și, nedând de urma căpitanului, se îmbarcă din nou în ziua de 13 noiembrie, ca să-și urmeze cercetările pe întinsul oceanului.

După ce vizită zadarnic insulele Tristan d'Acunha și Amsterdam, yachtul ajunsese la capul Bernouilli, pe coasta Australiei, la 20 decembrie 1854.

Lordul Glenarvan avea de gând să străbată Australia de-a lungul paralelei 37, după cum străbătuse și America și de aceea debarcă aici. La câteva mile de țărm se afla o fermă a unui irlandez, care dădu găzduire călătorilor. Lordul Glenarvan îi povesti irlandezului despre țința călătoriei sale, apoi îl întrebă dacă nu auzise de un vas englez cu numele Britania, care trebuie să se fi scufundat, cu doi ani în urmă, pe coasta de Vest a Australiei,

Irlandezul nu auzise pomenindu-se de acest naufragiu, dar, spre surprinderea tuturor, un servitor al irlandezului se amestecă în vorbă, spunând: „Dacă mai trăiește căpitanul Grant, atunci cu siguranță că trăiește pe pământ australian”.

„Cine ești dumneata?” întrebă lordul Glenarvan.

„Un scoțian ca și dumneavoastră, unul din naufragiații de pe Britania”.

Omul acela se numea Ayrton. Fusese contraamastru pe Britania, ceea ce dovedi cu acte. Despărțit de căpitanul Grant în clipa în care corabia se spărgea de stânci, el crezuse până atunci că întregul echipaj pierise împreună cu căpitanul și că el, Ayrton, este singurul supraviețuitor al vasului.

„Dar, adăugă el, naufragiul a avut loc pe coasta de est, nu de vest, a Australiei; și dacă mai trăiește căpitanul Grant, după cum reiese din documentul de față, el este desigur prizonierul indigenilor. Acolo trebuie căutat”.

Omul avea o voce sinceră și o privire liniștită, așa că nu se îndoia de cuvintele lui. Irlandezul, în slujba căruia se afla de peste un an, garantă pentru el. Lordul Glenarvan căpătă încredere în el și hotărî să străbată Australia împreună de-a lungul paralelei 37. Glenarvan cu soția, cei doi copii, maiorul, francezul, căpitanul Mangles și câțiva marinari alcătuiau grupul care trebuia să pornească sub conducerea lui Ayrton; yachtul Duncan, comandat de secundul Tom Austin, urma să se ducă la Melbourne și să aștepte acolo ordinele lordului Glenarvan.

Pleacă în ziua de 23 decembrie 1854.

E timpul să vă spun că acest Ayrton era un trădător. Fusese într-adevăr contraamastru pe Britania, dar în urma unor certuri cu căpitanul, acesta îl debarcase în ziua de 8 aprilie 1852 pe coasta de vest a Australiei și îl părăsise acolo pe bună dreptate.

Ticălosul nici nu știuse deci până atunci că Britania se scufundase. El află lucrul acesta din povestirea lordului Glenarvan. Din clipa în care fusese părăsit, omul devenise, sub numele de Ben Joyce, căpetenia unor ocași evadați; dacă îl sfătuia pe lordul Glenarvan să-și facă cercetările pe coasta de est, o făcea ca să-l îndepărteze de vasul său, pe care voia să pună mâna, dorind să transforme Duncan-ul într-un vas de pirați, care să opereze în apele Pacificului.

Aici, necunoscutul se opri o clipă, vocea îi tremura, apoi povesti mai departe:

— Expediția porni prin inima continentului australian. Desigur că dădură greș, deoarece erau conduși de Ayrton, urmat îndeaproape de banda lui de ocnași, care fusese instruită pentru lovitura pe care o pregătea el.

Duncan-ul fusese trimis între timp la Melbourne, pentru niște reparații. Ayrton dorea să-l facă pe lordul Glenarvan să-i dea ordine să părăsească orașul Melbourne și să acosteze pe coasta de est a Australiei, unde ar fi fost mai ușor să pună mâna pe vas. Mișelul conduse expediția până în apropierea coastei împădurite, unde cu greu se puteau găsi cele trebuitoare traiului și aici obținut din partea lordului o scrisoare către secundul yahtului. În această scrisoare i se ordona secundului să conducă de îndată vasul pe coasta de est, în golful Twofold, care se afla la o depărtare de câteva zile de locul unde se oprișe expediția. Acolo își dăduse Ayrton întâlnire cu complicitii lui.

Dar când lordul era gata să-i încredințeze scrisoarea, își dădu seama de intențiile lui. Totuși, Ayrton izbuti să pună mâna pe ea și, două zile mai târziu, Ayrton sosea la Melbourne.

Până acum, planurile criminalului se împliniseră. Găsise mijlocul să conducă Duncan-ul în golful unde avea să cadă pradă ocnașilor și, după masacrarea echipajului, Ben Joyce urma să devină stăpânul mărilor...

Ayrton ajunsese la Melbourne, unde dădu scrisoarea secundului Tom Austin, care, după ce luă cunoștință de conținutul ei, porni de îndată în larg; dar care nu fu dezamăgirea și furia lui Ayrton, aflând că secundul îndreptă vasul spre coasta de est a Noii Zeelande, în loc să-l îndrepte spre coasta de est a Australiei. Încercă să se opună, dar Austin îi arătă scrisoarea... Într-adevăr, printr-o greșeală a geografului francez, care redactase scrisoarea, era indicat ca loc de destinație, în loc de Australia, coasta de est a Noii Zeelande.

Toate planurile lui Ayrton, se prăbușeau! Încercă să se răzvrătească, dar fu închis și condus pe coasta Noii Zeelande, fără să știe ce avea să se întâmple cu lordul Glenarvan sau cu complicitii lui.

Duncan-ul rămase să navigheze pe coasta aceasta până în ziua de 3 martie, când Ayrton auzi niște detunături. Erau tunurile yachtului, care dădeau semnalul și peste câteva minute, lordul Glenarvan cu ai săi se urcau pe bord. Iată ce se întâmplase:

După multă oboseală și trecând prin multe primejdii, lordul Glenarvan ajunsese pe coasta de est a Australiei, în golful Twofold. Acolo nici urmă de Duncan! Lordul telegrafie la Melbourne. I se răspunse: „Duncan plecat din ziua de 18 crt. spre destinație necunoscută”.

Lordul Glenarvan își închipui de îndată că yachtul căzuse în mâinile lui Ben Joyce, devenind astfel un vas de pirați.

Dar, fiind un om curajos și întreprinzător, nu se dădu bătut, ci se imbarcă pe un vas de marfă, ajungând pe coasta de vest a Noii Zeelande, pe care o străbătu de-a lungul paralelei 37, fără să dea de urma căpitanului Grant. Pe coasta cealaltă, spre marea lui mirare, regăsi Duncan-ul, care aștepta acolo

de cinci săptămâni!

În ziua de 3 martie 1855, lordul Glenarvan se afla din nou pe bordul Duncan-ului, Ayrton de asemenea. Trădătorul fu adus în fața lordului, care dorea să afle de la el tot ce știa despre soarta căpitanului Grant. Ayrton refuză să vorbească. Lordul Glenarvan îi spuse atunci că la prima escală îl va preda autorităților engleze. Ayrton păstra aceeași tăcere.

Duncan-ul își relua drumul de-a lungul paralelei 37. Între timp, lady Glenarvan încercă să învingă rezistența banditului. Ayrton îi propuse lordului ca, în schimbul informațiilor pe care i le va da în privința căpitanului Grant, să fie lăsat pe una din insulele Pacificului și să nu fie predat autorităților engleze. Lordul Glenarvan, hotărât să afle totul despre căpitanul Grant, consimți.

Ayrton îi istorisi atunci toată viața lui, arătându-i astfel că nu mai știa nimic despre căpitan din ziua în care fusese debarcat cu de-a sila pe coasta australiană.

Cu toate acestea, lordul Glenarvan se ținu de cuvânt. Duncan-ul își urmă drumul, ajungând la insula Tabor. Acolo voiau săl părăsească pe Ayrton și tot acolo, printr-o adevărată minune, au fost regăsiți căpitanul Grant și cei doi oameni ai săi. Insula era așezată chiar pe paralela 37. Banditul le luă astfel locul pe insula pustie și iată cuvintele pe care le rosti lordul Glenarvan, pe când Ayrton părăsea yachtul:

— „Aici, Ayrton, vei fi departe de orice țărm și despărțit de semenii tăi. Nu vei putea fugi din locul acesta unde te lasă Duncan-ul. Vei fi singur, dar nu vei fi pierdut, neștiut de nimeni, așa cum a fost căpitanul Grant. Oricât de nevrednic ai fi, oamenii se vor gândi la tine. Știu unde te-am lăsat și știu deci unde să te găsesc. Nu te voi uita niciodată!”

Și Duncan-ul ridică pânzele, făcându-se nevăzut în zare.

Acestea se petrecură în ziua de 18 martie 1855.

Ayrton rămase singur, dar nu ducea lipsă de muniții și de arme, de unelte sau de semințe. El, ticălosul, se putea folosi de casa clădită de un om cinstit, cum era căpitanul Grant. Nu-i mai rămânea decât să numere zilele și să ispășească în singurătate fărădelegile făcute.

Domnilor, omul se căi, se rușina de faptele sale, simțindu-se nespus de nenorocit. Își spunea mereu că trebuie să devină un om demn să se întoarcă printre oameni, presupunând că vor veni să-l ia într-o bună zi. Suferi cumplit și munci din răputeri, căutând să devină un alt om, mai bun.

Trăi astfel doi ani, trei ani. Abătut de singurătate, cercetând mereu zarea în așteptarea unei corăbii și întrebându-se cât va dura ispășirea, suferea cum nu suferise vreodată în viața lui! Ah! Cumplită-i singurătatea pentru sufletul ros de remușcări!

Se vede însă că pedeapsa nu fusese destul de grea, căci omul simți cum, încetul cu încetul, se sălbăticește, se abrutizează! Nu vă pot spune dacă lucrul acesta s-a întâmplat la doi sau patru ani după ce fusese părăsit pe insulă, tot ce mai știu este că deveni omul nefericit pe care l-ați găsit!

Cred că nu mai trebuie să vă mărturisesc, domnilor, că Ayrton, Ben Joyce și cu mine suntem una și aceeași persoană!

Cyrus Smith și tovarășii săi se sculasera în picioare. Erau cutremurați de cumplita mizerie, suferință și desperare ce se dezvăluiseră în fața lor.

— Ai făcut mari fărâdelegi, Ayrton. Sunt însă sigur că ți-ai ispășit cu prisosință păcatele, îi spuse Cyrus Smith. De aceea, revenind printre semenii dumitale, ești iertat. Și acum te întrebăm: vrei să fii tovarășul nostru?

Ayrton se trase un pas înapoi.

— Dă-mi mâna, spuse inginerul.

Ayrton se repezi spre mâna pe care i-o întindea Cyrus Smith, în timp ce lacrimi amare i se rostogoleau pe obraji.

— Vrei să trăiești în mijlocul nostru? întrebă Cyrus Smith.

— Mai lăsați-mă singur câtva timp, domnule Smith, răspunse Ayrton. Lăsați-mă singur în locuința de la stână!

— Cum vrei, Ayrton.

Nenorocitul se pregătea să plece, când inginerul mai adăugă:

— O singură întrebare, dragul meu! Dacă hotărârea dumitale era să trăiești singur, de ce-ai aruncat în mare documentul acela, care ne-a făcut să dăm de urma dumitale?

— Ce document? răspunse Ayrton, care nu părea să știe despre ce e vorba.

— Documentul închis într-o sticlă, pe care l-am găsit noi și prin care am aflat așezarea exactă a insulei Tabor!

— Ayrton duse mâna la frunte, răspunzând după o clipă de gândire:

— N-am aruncat nici un document în mare

— Niciodată? strigă Pencroff.

— Niciodată!

Înclinându-se, Ayrton porni spre ușă, pe care o închise în urma lui.

CAPITOLUL XVIII

Convorbiri. Cyrus Smith și Gédéon Spilett. O idee a inginerului. Telegraful electric. Firele. Pila electrică. Alfabetul. Vreme bună. Belșug în colonie. Fotografiile. Nălucirile zăpezii. Doi ani pe insula Lincoln.

— Bietul om, spuse Harbert, care se întorcea de la ușă, de unde îl văzuse pe Ayrton alunecând de-a lungul cablului ascensorului și dispărând în beznă.

— Se va întoarce, spuse Cyrus Smith.

— Dar asta ce-o mai fi, domnule Cyrus? strigă Pencroff. Dacă n-a aruncat Ayrton sticla în mare, cine a putut s-o arunce? De bună seamă, întrebarea era la locul ei.

— Tot el trebuie s-o fi aruncat, răspunse Nab, dar se poate să fi fost pe jumătate nebun când a făcut-o.

— S-ar putea, spuse Harbert. Pesemne că nu mai știa ce face.

— Este singura explicație, dragii mei, se grăbi să răspundă Cyrus Smith;

acum înțeleg și cum de a fost în stare Ayrton să indice exact așezarea insulei Tabor. Întâmplările petrecute înainte de părăsirea lui îl lămuriseră pe deplin în această privință.

— Totuși, observă Pencroff, dacă a scris documentul când nu era încă abrutizat, trebuie s-o fi făcut acum șapte sau opt ani. Cum se face în cazul acesta că hârtia nu a fost atacată de umezeală?

— Faptul acesta dovedește, răspunse Cyrus Smith, că Ayrton și-a pierdut mințile de puțină vreme, cu toate că lui i s-a părut timpul îndelungat.

— Așa trebuie să fie, răspunse Pencroff, altfel lucrurile ar fi cu totul de neînțeles.

— De neînțeles, într-adevăr, răspunse inginerul, care părea dornic să scurteze această convorbire.

— Să fi spus Ayrton întreg adevărul? mai întrebă marinarul.

— Sunt sigur că povestea lui e adevărată, răspunse reporterul. Îmi aduc foarte bine aminte că ziarele au vorbit de încercarea lordului Glenarvan și de rezultatele călătoriei sale.

— Ayrton a spus adevărul, adăugă Cyrus Smith. Nu trebuie să te îndoiești, Pencroff, căci adevărul acesta este foarte crud pentru el. Când te învinuiești în așa fel, nu poți spune decât adevărul!

A doua zi, la 21 decembrie, când coloniștii coborâră pe țărm, urcând apoi pe platou, nu-l mai găsiră pe Ayrton, care se retrăsese în timpul nopții la casa de la stână și pionierii găsiră de cuviință să-l lase în pace.

Harbert, Pencroff și Nab își reluară îndeletnicirile obișnuite, iar Gédéon Spilett și Cyrus Smith se aflau singuri în atelierul de la Cămin.

Să știi, dragă Cyrus, că nu m-a mulțumit explicația ta de ieri în privința sticlei. Nu-mi vine să cred că nenorocitul ar fi putut să scrie documentul și să arunce sticla în mare, fără să-și mai aducă aminte de lucrul ăsta.

— Dar n-a aruncat-o el, Spilett dragă!

— Atunci tot mai crezi că...

— Nu cred nimic și nu știu nimic, îl întrerupse Cyrus Smith. Mă mulțumesc să număr și această întâmplare printre acelea pe care n-am izbutit să le deslușesc încă până astăzi.

— Ciudate lucruri, într-adevăr, spuse Gédéon Spilett. Salvarea dumitale, Cyrus, lada aceea găsită pe nisip, aventurile lui Top, în sfârșit, sticla asta... Aflavom vreodată dezlegarea acestor taine?

— Desigur, răspunse repede inginerul, chiar dacă voi fi nevoit să scotocesc insula până în măruntaiele ei!

— Poate că vreo întâmplare norocoasă ne va da dezlegarea tainei!

— Nu cred în întâmplări norocoase, Spilett, așa cum nu cred nici în lucruri misterioase. Toate faptele neînțelese care se petrec aici, își au cauzele lor bine determinate. Dar să așteptăm, să ne vedem de treabă și să fim cu băgare de seamă!

Sosi și luna ianuarie a anului 1867. Toți locuitorii insulei erau ocupați cu muncile de vară. Trecând pe la stână în zilele acelea, Harbert și reporterul văzură că Ayrton îngrijea foarte bine vitele, cruțându-le astfel osteneala unor

vizite prea dese pe acolo. Totuși, ca să nu se simtă părăsit, pionierii se abăteau din când în când pe la Ayrton.

De altfel, date fiind unele bănueli ale inginerului, se cerea ca partea aceea a insulei să fie supusă unei oarecari supravegheri. Dacă se întâmpla ceva, Ayrton urma să-i înștiințeze neîntârziat.

Totuși se puteau ivi întâmplări neașteptate, care să trebuiască aduse pe dată la cunoștința inginerului: de pildă, putea să apară în larg un vas, în vestul insulei, sau se putea întâmpla un naufragiu, poate chiar un atac al unor pirați.

Așa încât, Cyrus Smith hotărî să stabilească o legătură directă cât mai rapidă între Casa de Granit și stână și la 10 ianuarie împărtăși planul său și celorlalți.

— Și cum înțelegeți să faceți lucrul acesta, domnule Cyrus? întrebă Pencroff. Aveți de gând să instalați un telegraf?

— Întocmai, răspunse inginerul.

— Electric? strigă Harbert.

— Electric, răspunse Cyrus Smith. Avem tot ce ne trebuie pentru confecționarea unei pile electrice; cel mai greu va fi să fabricăm sârma, cred însă că vom izbuti să facem și această operație.

— Dacă-i așa, răspunse marinarul, aproape că iar încep să nădăjduiesc că într-o bună zi vom merge și cu trenul.

Se apucară deci de lucru, începând cu ce era mai greu, adică tocmai cu fabricarea sârmei, căci, dacă aceasta nu le-ar fi izbutit, nu mai avea nici un rost să se mai apuce de fabricarea pilei și a celorlalte accesorii.

Fierul din insula Lincoln era de calitate foarte bună, după cum știm, și prin urmare ușor de tras în fire. Cyrus Smith fabrică mai întâi o placă de oțel, bine călit, care era străbătută de găuri conice de diferite calibre, prin care trebuiau să subțieze rând pe rând fierul. Fixă apoi placa pe un eșafodaj, bine înțepenit în pământ, pe care îl așeză la câteva picioare de cascada cea mare, a cărei energie avea de gând să o folosească.

Aveau de gând să întrebuințeze axul piuei, care era mișcat de energia apei și care putea să le folosească la fabricarea firelor de metal.

Operația era foarte migăloasă și cerea multă răbdare. Prefăcură mai întâi fierul în bare lungi și subțiri, pe care le piliră la capete, astfel ca să pătrundă prin gaura cea mai mare a plăcii de metal, care înlocuia mașina de trefilat. Firul era apoi tras cu ajutorul axului piuei, în jurul căruia se înfășură. După aceea, desfăceau firele, trecându-le pe rând prin găuri cu calibru din ce în ce mai mic, până ce inginerul obținu o grămadă de fire potrivite, lungi de treizeci, până la cincizeci de picioare, ce puteau fi ușor racordate și întinse pe distanța de cinci mile, care despărțea casa de stână.

În câteva zile, operația se isprăvi. De altfel, de îndată ce mașina intră în funcțiune, Cyrus Smith o lăasă în seama tovarășilor săi, el ocupându-se în timpul acesta cu alcătuirea unei pile electrice.

Avea nevoie de o pilă cu curent continuu. Se știe că, în general, pilele sunt compuse din cărbune de retortă, zinc și cupru. Cu toate cercetările

întreprinse, inginerul nu găsisese nici o urmă de cupru pe insulă, așa că se vedea silit să se lipsească de el.

Cărbunele de retortă, care este foarte dur și rezultă din dezhidrogenarea huilei, putea fi obținut și pe insula lor. Cerea însă timp și o aparatură complicată, greu de fabricat. Cât despre zinc, aveau din belșug, căci lada găsită la capul Epavei era căptușită cu plăci din acest metal, cărora li se putea da astfel o minunată întrebuințare.

După o îndelungată chibzuință, Cyrus Smith hotărî să fabrice o pilă foarte simplă, care să se asemene cu aceea concepută de Becquerel în 1820 și pentru care avea nevoie doar de zinc. Cât despre celelalte substanțe, acidul azotic și potasa, le avea la îndemână.

Iată deci cum fabrică inginerul pila electrică, a cărei funcționare era determinată de reacția ce se producea în momentul în care potasa venea în contact cu un acid.

Fabricară mai întâi câteva flacoane de sticlă, pe care le umplură cu acid azotic. Inginerul le astupă cu un dop străbătut de un tub de sticlă, încins cu un tampon de argilă și legat cu o cârpă la capătul de jos, capăt pe care îl cufundă în acid. Apoi turnă în tub o soluție de potasiu, obținută din calcinarea diferitelor plante și care venea în contact cu acidul prin intermediul tamponului de argilă. Cyrus Smith luă apoi două fâșii de zinc și puse una în acid azotic, iar pe cealaltă în soluția de potasiu; îndată se produse un curent electric, care circula între cele două lame; le legă apoi între ele printr-un fir metalic, astfel că lama tubului deveni polul pozitiv, iar lama flaconului, polul negativ al instalației. Electricitatea astfel obținută urma să slujească la instalarea unui telegraf electric.

Aparatul acesta ingenios și foarte simplu construit, avea să le permită stabilirea unei legături telegrafice între Casa de Granit și stână.

În ziua de 6 februarie începură instalarea stâlpilor, înzestrați cu izolatoare de sticlă, care urmau să sprijine firele de-a lungul drumurilor. Peste câteva zile, firul prin care trebuia să treacă curentul electric cu o viteză de 100.000 km pe secundă, curent pe care pământul avea să-l readucă la punctul său de plecare, era tras.

Fabricaseră două pile, una pentru Casa de Granit și alta pentru stână, fiindcă era tot atât de necesar să se poată vorbi de la stână la Casa de Granit, pe cât era de necesar ca aceasta să aibă legătură cu stâna.

Aparatele de recepție și de manipulare erau cât se poate de simple. La ambele stații firul se înfășură în jurul unui electromagnet, alcătuit dintr-o bară de fier moale, pe care se înfășură un fir electric. Când se făcea legătura între cei doi poli ai pilei, curentul pornind de la polul pozitiv trecea prin fir și prin electromagnet, care se magnetiza temporar, și se întorcea prin pământ, la polul negativ. Cum se întrerupea curentul, se descărca și electromagnetul; de aceea, era destul să se așeze o placă de fier moale în fața electromagnetului, pentru ca aceasta să fie atrasă când trecea curentul prin magnet și să cadă de îndată ce se întrerupea curentul. Cyrus Smith legase un ax ce urma mișcarea plăcii, de un ac ce se rotea în fața unui cadran, pe care erau

însemnate literele alfabetului, mijlocind astfel comunicările de la o stație la alta.

În ziua de 12 februarie, instalația era completă și Cyrus Smith întrebă prin telegraf dacă totul merge bine la stână. Peste câteva minute primi de la Ayrton un răspuns mulțumitor.

Pencroff nu mai putea de bucurie și în fiecare dimineață și seară trimitea o telegramă la stână, telegramă la care primea întotdeauna răspuns.

Noul lor mijloc de comunicație aducea două foloase mari: pe de o parte le permitea să controleze prezența lui Ayrton la stână, iar pe de altă parte, Ayrton nu se simțea prea singur. De altfel, Cyrus Smith nu lăsa să treacă nici o săptămână fără să se ducă să-l vadă, iar Ayrton venea și el din când în când la Casa de Granit, unde era întotdeauna bine primit.

Anotimpul frumos se scurgea cu încetul, iar oamenii noștri își vedeau de muncile obișnuite. Resursele sporeau din zi în zi, iar semințele aduse de pe insula Tabor se aclimatizaseră foarte bine. Platoul Grande-Vue avea o înfățișare îmbucurătoare. A patra recoltă de grâu fu minunată și niciunul dintre pionieri nu avu răbdare să numere grămezile de grăunțe, pentru a cerceta dacă într-adevăr adunaseră patru sute de miliarde de boabe. Pencroff ar fi fost gata să facă și așa ceva, dar după ce inginerul îi demonstra cu precizie matematică ce mult timp i-ar fi trebuit, nu mai puțin de 5500 de ani, se lăsă păgubaș.

Vremea era minunată. În timpul zilei era foarte cald, iar seara sufla o briză din larg, așa că locuitorii Casei de Granit se bucurau de nopți răcoroase. Din când în când se abătea o furtună scurtă, dar cumplită. Timp de câteva ore, fulgerele aprindeau vâlvătați pe cer și trăsnetele se țineau lanț.

Starea micii colonii era înfloritoare. Oaspeții crescătoriei de păsări se înmulțiseră atât de mult, încât pionierii se hrăneau mereu cu prisosul ei. Porcii sporiseră și ei, iar îngrijirea lor ocupa o bună parte din timpul lui Nab și al lui Pencroff. Onaggașii, care aveau doi mânji frumoși, erau folosiți de Gédéon Spilett și de Harbert, care devenise un călăreț desăvârșit sub supravegherea reporterului, sau erau înhămați la căruță, pentru a căra la Casa de Granit lemne, cărbuni și diferite produse minerale, de care avea nevoie inginerul.

Cam în aceeași vreme, pionierii făcură câteva recunoașteri în adâncul pădurilor Far-West, unde nu aveau a se teme de arșița soarelui, ale cărui raze străbăteau cu greu printre ramurile încâlcite. Cercetară de asemenea malul stâng al râului Mercy. În toate aceste excursii, pionierii porneau bine înarmați, căci întâlneau adesea porci mistreți foarte sălbatici și sângeroși, împotriva cărora erau siliți să ducă o luptă aprigă.

Tot în vremea aceea porniră un război crâncen împotriva jaguarilor. Gédéon Spilett, îndeosebi, îi ura de moarte, iar elevul său Harbert se dovedi un ajutor prețios. Înarmați cum erau, nu se mai temeau de aceste fiare. Îndrăzneala lui Harbert era nemaipomenită, iar sângele rece al reporterului, cu totul uimitor, așa că în foarte scurt timp, douăzeci de piei minunate împodobeau sala mare a Casei de Granit. Dacă lucrurile aveau să meargă așa mai departe, neamul jaguarilor din insulă era amenințat cu pieirea, lucru

de altfel dorit de vânătorii noștri.

Câteodată lua parte și inginerul la unele cercetări pe care le făceau în părțile necunoscute ale insulei, unde observa totul cu cea mai mare încordare. Străbătând hățișurile întinșelor păduri, el căuta cu totul alte urme decât cele lăsate de animale. Nu găsi totuși nimic care să-i dea de gândit. De altfel, nici Top, nici Jup, care îl întovărășeau, nu dădeau semne de tulburare, ca acelea pe care le vădise de multe ori câinele, când lătrase la gura puțului, ce fusese cercetat zadarnic.

Tot în acea vreme, Gédéon Spilett, ajutat de Harbert, fotografie părțile cele mai interesante ale insulei, cu aparatul fotografic găsit în ladă, de care nu se folosiseră încă până atunci.

Aparatul avea o lentilă puternică și dispuneau de toate substanțele necesare dezvoltării fotografiilor: găsiseră în ladă colodiu pentru acoperirea plăcilor de sticlă, nitrat de argint cu care să sensibilizeze plăcile la lumină, hiposulfid pentru fixarea imaginilor, clorură de amoniu pentru baia fixativă în care se pune fotografia și nu lipsea nici acetatul de sodiu și clorura de aur, cu care se îmbibă fotografiile. Aveau de asemenea multă hârtie specială, clorurată pentru fotografii, pe care trebuiau doar s-o întindă într-un cadru peste plăcile negative, după ce o muiau mai întâi într-o soluție de nitrat de argint.

Reporterul și ajutorul său deveniră în scurt timp niște operatori îndemânatici, obținând câteva fotografii foarte frumoase, mai ales vederi ale insulei, luate de pe platou, în care se vedeau: muntele Franklin în zare, pitorescul ținut de la gura râului Mercy, cu stâncile lui ciudate, luminișul și stâna, adăpostite de primele povârnișuri ale muntelui, capul Ghearei, Epavei și altele. Fotografii nu uitară să facă portretele tuturor membrilor coloniei.

— Înveselesc locuința, spunea Pencroff despre ele.

Bravul marinar era încântat să-și vadă chipul împodobind pereții Casei de Granit și se oprea adesea în fața expoziției lor de fotografii, ca odinioară în fața vitrinelor din marile capitale.

Dar cea mai reușită fotografie fu neîndoios aceea a lui Jup. Maimuțoiul pozase cu o gravitate ce nu poate fi descrisă, astfel că portretului său nu-i lipsea decât graiul!

— Ai zice că e gata să se strâmbe, strigă Pencroff.

Meșterul Jup ar fi dat dovadă de prost gust dacă s-ar fi arătat nemulțumit de poza lui. Nu făcu acest lucru, ba dimpotrivă se uita la fotografie cu un aer galeș, din care nu lipsea o oarecare înfumurare.

O dată cu venirea lunii martie, căldurile cele mari se sfârșiră. Timpul deveni ploios, dar vremea se menținu caldă. Luna martie, care corespundea lunii septembrie din emisfera boreală fu mai puțin frumoasă decât se așteptau. Părea să vestească o iarnă timpurie și aspră.

În dimineața zilei de 21, li se păru că și venise prima zăpadă. Într-adevăr, Harbert, care scosese capul pe fereastră dis-de-dimineață, începu să strige:

— Veniți să vedeți! Insula cea mică e acoperită cu zăpadă!

— Zăpadă acuma? se miră reporterul, venind lângă băiat.

Tovarășii lor se apropiară și ei și constatară că nu numai insula, dar și toată plaja de la poalele Casei de Granit era acoperită cu o pătură albă, răspândită uniform pe pământ.

— E chiar zăpadă! spuse Pencroff.

— Sau cel puțin pare să fie! adăugă Nab.

— Dar termometrul arată 58° (14° centigrade deasupra lui zero), observă Gédéon Spilett.

Cyrus Smith se uită în tăcere la întinderea aceea albă și, cu drept cuvânt, nu știa cum să explice fenomenul acesta, care se ivise într-un anotimp nepotrivit și la o temperatură atât de ridicată.

— Drace! strigă Pencroff. Au să ne înghețe semănăturile!

Marinarul se pregătea să coboare, dar sprintenul Jup i-o luă înainte, alunecând cu repeziciune până jos.

Nici nu ajunsese bine maimuța pe plajă, și uriașa pătură de zăpadă se ridică, risipindu-se în aer în fulgi atât de deși, încât lumina soarelui se întunecă.

— Astea sunt păsări! strigă Harbert.

Erau într-adevăr stoluri de păsări de mare, de o albeață orbitoare, ce se abătuseră asupra insulei și a coastei și care se făcură nevăzute în depărtare lăsându-i pe toți înmărmuriți de rapida schimbare a priveliștii. Dispăruseră atât de repede, încât nici reporterul, nici tânărul nu izbutiră să doboare vreuna dintre ele, așa că nu aflară niciodată din care familie făceau parte.

Peste câteva zile, la 26 martie, se împlineau doi ani de când naufragiații aerului fuseseră zvârliți pe insula Lincoln.

CAPITOLUL XIX

Amintiri din patrie. Planuri de viitor. Se cercetează coastele insulei.

Plecarea din 16 aprilie. Peninsula Serpentinei văzută din larg.

Stâncile de bazalt de pe coasta apuseană. Vreme rea.

Se lasă noaptea. Un nou incident.

Doi ani! De doi ani pionierii nu mai comunicaseră cu semenii lor.

Ce se petrecuse oare în țara lor? Icoana patriei o aveau mereu înaintea ochilor, icoana patriei distruse de războiul civil și pe care rebeliunea Sudului o făcea poate să sângereze și în clipa de față.

În cursul acestor doi ani nu trecuse nici o corabie prin dreptul insulei, nu zăriseră nici un catarg. Era vădit că insula Lincoln se găsea în afara drumurilor maritime și era probabil necunoscută, lucru dovedit și de hărțile pe care le aveau, căci altfel, chiar în lipsa unui port, vasele ar fi putut să acosteze aici pentru a-și reînnoi provizia de apă. Marea care îi înconjura era veșnic pustie, iar pionierii nu se puteau bizui decât pe propriile lor mijloace, pentru o eventuală repatriere.

Totuși, mai exista și un alt mijloc de scăpare și despre aceasta discutară

În primele zile ale lunii aprilie, în sala mare a Casei de Granit.

Vorbiseră în ziua aceea despre America, patria lor, pe care aproape nu mai nădăjduiau s-o revadă vreodată.

— Hotărât, spuse Gédéon Spilett, ne-a mai rămas un singur mijloc să părăsim insula Lincoln: să construim o corabie mare, cu care să putem străbate câteva sute de mile. Cred că dacă am construit o șalupă, putem construi și un vapor!

— Și vom putea să ajungem până în insulele Pomotu, de vreme ce am fost pe insula Tabor!

— Nu spun nu, răspunse ca de obicei Pencroff, expertul în materie de marină. Nu spun nu, cu toate că nu este același lucru să te aventurezi atât de departe sau să te duci până în apropiere! Dacă șalupa ar fi fost amenințată de furtună, în timpul călătoriei spre insula Tabor, știam că portul nu e prea departe nici într-o direcție, nici în alta; dar să străbați 1200 de mile, asta nu e glumă și știți cu toții că nu există nici un țărm care să fie așezat la o distanță mai mică.

— Totuși, dacă ar fi nevoie, te-ai încumeta Pencroff, să faci o asemenea încercare? întrebă reporterul.

— Aș încerca tot ce mi s-ar cere, domnule Spilett, răspunse marinarul. Știți doar că nu mă dau în lături de la nimic!

— Apoi nu uitați că mai avem un marinar în mijlocul nostru, spuse Nab.

— Cine? întrebă Pencroff.

— Ayrton.

— E drept, răspunse Harbert.

— Dacă ar vrea să meargă! observă Pencroff.

— Crezi că Ayrton ar fi refuzat să plece dacă yachtul lordului Glenarvan s-ar fi întors să-l ia de pe insula Tabor? întrebă reporterul.

— Uitați, dragii mei, întrerupse Cyrus Smith, că Ayrton nu mai era întreg la minte în cursul ultimilor ani petrecuți în insula Tabor. Dar nu despre asta e vorba. Să ne întrebăm mai curând, dacă ne putem bizui pe întoarcerea vasului scoțian. Lordul Glenarvan i-a făgăduit lui Ayrton că va veni să-l ia, atunci când va socoti că și-a ispășit păcatele; eu cred că se va ține de cuvânt.

— Și eu cred, spuse reporterul, și voi adăuga chiar că s-ar putea să vină curând, căci au trecut 12 ani de când își ispășește Ayrton pedeapsa.

— Ei bine, răspunse Pencroff, suntem siguri că lordul se va întoarce și poate chiar foarte curând. Dar unde o să acosteze? Firește că pe insula Tabor și nu pe insula Lincoln.

— Cu atât mai mult, răspunse Harbert, cu cât insula Lincoln nici nu se află pe hartă.

— Și de aceea, prieteni, urmă inginerul, trebuie să luăm toate măsurile, pentru ca prezența noastră și aceea a lui Ayrton pe insula Lincoln să fie semnalată și pe insula Tabor.

— Desigur, răspunse reporterul, nimic mai ușor decât să lăsăm în coliba unde a locuit căpitanul Grant și apoi Ayrton o notă, în care să indicăm așezarea exactă a insulei noastre. Cu siguranță că lordul Glenarvan sau

echipajul său o vor descoperi.

— Păcat că n-am făcut acest lucru la prima noastră călătorie pe insula Tabor, observă marinarul.

— Cum era s-o facem? răspunse Harbert. Nu cunoșteam pe atunci povestea lui Ayrton și nu știam că s-ar putea să fie salvat într-o bună zi, iar atunci când am aflat toate acestea era prea târziu, căci vremea nu ne mai îngăduia să ne întoarcem în insula Tabor.

— Da, răspunse Cyrus Smith, este prea târziu și trebuie să amânăm călătoria până la primăvara viitoare.

— Dar dacă vine între timp yachtul scoțianului? spuse Pencroff.

— Nu prea e cu putință, răspunse inginerul, căci lordul Glenarvan nu va întreprinde pe vreme de iarnă o astfel de călătorie pe aceste mări îndepărtate. S-ar putea întâmpla să fi fost pe insula Tabor în ultimele cinci luni, de când Ayrton e la noi, și atunci a plecat; sau va veni mai târziu și atunci avem tot timpul să mergem până la insula Tabor și să lăsăm o notiță.

— Mare nenorocire ar fi, spuse Nab, să fi venit Duncan-ul la insula Tabor în cursul ultimelor luni.

— Nădăjduiesc să nu se fi întâmplat una ca asta, răspunse Cyrus Smith, ca să nu ne fie răpită ultima șansă care ne-a rămas.

— Cred, zise reporterul, că în orice caz ne vom lămuri pe deplin când vom ajunge pe insula Tabor; dacă scoțienii s-au întors, ei trebuie să fi lăsat urme.

— Ai dreptate, răspunse inginerul. Prieteni, de vreme ce ne-a mai rămas o posibilitate de repatriere, să așteptăm cu răbdare. Dacă vom pierde și această nădejde, vom vedea atunci ce este de făcut.

— În tot cazul, zise Pencroff, să rămână bine stabilit că dacă vom părăsi insula Lincoln, nu o vom face fiindcă ne-am simțit rău aici!

— Nu, Pencroff, răspunse inginerul, o vom părăsi, pentru că suntem departe de tot ce poate fi drag unui om: familia, prietenii și țara în care s-a născut.

Lucrurile odată hotărâte, nu se mai gândiră la construirea unui vas mare, care le-ar fi îngăduit să se aventureze fie până la arhipelagurile mai apropiate din nord, fie până la coastele Noii Zeelande în vest, și se ocupară de obișnuitele pregătiri în vederea celei de-a treia ierni pe care o petreceau la Casa de Granit.

Hotărârea totuși ca, înainte de statornicirea iernii, să facă ocolul insulei în șalupă. Coastele nu fuseseră în întregime cercetate, așa că pionierii noștri nu cunoșteau încă prea bine configurația litoralului dinspre nord și vest, începând de la revărsarea râului Cascadei până la capul Mandibulei. Nu știau cum arată nici golful acela îngust, în chip de bot de rechin care era cuprins între cele două capuri ale Mandibulei.

Pencroff propusese această excursie și Cyrus Smith primi îndată, căci dorea să cunoască și această parte a domeniului lor.

Vremea era variabilă, totuși barometrul nu afăta oscilații prea mari. Chiar în prima săptămână a lunii aprilie, după ce se semnalase o mare scădere a

presiunii atmosferice, barometrul se urcă din nou, o dată cu apariția unui vânt puternic. Apoi barometrul arată o situație staționară la presiunea 759 mm, ceea ce li se păru favorabil pentru a începe expediția.

Hotărâra plecarea pentru ziua de 16 aprilie și vasul „Bonadventure”, care era ancorat în portul Balonului, fu pregătit pentru o călătorie mai lungă.

Cyrus Smith îi vorbi și lui Ayrton despre călătoria lor propunându-i să-l ia cu ei; însă acesta, dorind să rămână pe insulă, hotărâra ca în lipsa lor să locuiască la Casa de Granit. Meșterul Jup urma să-i ție de urât, lucru pe care domnia-sa se arăta că-l înțelesese.

În dimineața zilei de 16 aprilie, pionierii se îmbarcară împreună cu Top. Sufla o briză puternică de la sud-vest, așa că vasul părăsi cam greu portul Balonului și se îndreptă spre capul Reptilei. Perimetrul insulei era de nouăzeci de mile, dintre care tocmai coasta de sud, de la port până la promontoriu, număra douăzeci de mile. De aceea erau siliți să meargă mai încet, vasul plutind împotriva vântului.

Le trebui o zi întreagă ca să ajungă la promontoriu, căci mersul corăbiei, care la ieșirea din port fusese purtată de reflux timp de două ore, fu împiedicat apoi de valuri contrarii, alte șase ore. Când ajunseră în dreptul promontoriului, se întunecase de-a binelea.

Pencroff îi propuse atunci inginerului să urmeze drumul mai încet, cu o parte din pânze strânse. Dar Cyrus Smith găsi mai nimerit să ancoreze la o mică depărtare de țărm ca să poată revedea partea aceea a coastei la lumina zilei. Hotărâra chiar, deoarece își puseseră în gând să exploreze cât mai bine litoralul, să nu mai navigheze noaptea și să ancoreze în fiecare seară lângă țărm, în măsura în care-avea să le-o îngăduie vremea.

Și astfel petrecură noaptea ancorați în dreptul capului. O dată cu căderea brumei, vântul se potolise. Afară de Pencroff, marinar încercat, toți călătorii dormiră, poate nu chiar atât de bine ca în camerele lor de la Casa de Granit, dar tot dormiră.

A doua zi, la 17 aprilie, marinarul ridică ancora în zorii zilei și, cu toate pânzele întinse, o porniră de-a lungul coastei apusene.

Pionierii cunoșteau țărmul acesta împădurit, minunat de frumos, de vreme ce îl străbătuseră și pe jos, totuși el le stârni din nou admirația. Navigau de-a lungul litoralului, înaintând încet și cât mai aproape de coastă, ca să poată observa totul, ferindu-se numai din calea trunchiurilor de copaci, care pluteau ici, colo pe valuri. De câteva ori ancorară, ca Gédéon Spilett să poată fotografia minunatele priveliști.

Pe la amiază, vasul atinse revărsarea râului Cascadei. Mai încolo, pe țărmul drept al râului, copacii se răreau, pentru a apare la trei mile mai departe doar ca niște simple buchete ce se ridicau printre povârnișurile apusene ale muntelui, a căror creste golașe coborau până la țărm.

Câtă deosebire între partea de sud și partea de nord a țărmului! Pe cât era prima de verde și de împădurită, pe atât era cealaltă de aspră și de sălbatică. Puteai să crezi că te afli pe un adevărat „țărm de fier”, cum se spune în unele țări; înfățișarea lui zbuciumată părea să indice o cristalizare

bruscă a bazaltului în fierbere, care avusese loc într-o îndepărtată epocă geologică. Grozava îngrămădire i-ar fi înspăimântat pe pionierii noștri, dacă întâmplarea i-ar fi aruncat la început pe partea aceea a insulei! Privind din vârful muntelui Franklin, nu-și dăduseră seama de înfățișarea fioroasă a acestor locuri. Văzut însă dinspre mare țărmul apărea atât de ciudat, încât nu semăna poate cu nici un alt punct al globului. Vasul trecu de-a lungul acestei coaste plutind la o jumătate de milă de țărm. Se vedeau bine blocurile de stâncă ce o alcătuiau. Erau de toate mărimile, unele doar de câteva picioare, altele însă atingând înălțimea de trei sute de picioare. Se găseau acolo stânci cilindrice ca niște hornuri, prismatice, semănând cu turlele bisericilor, altele păreau niște obeliscuri piramidale, altele, conuri trunchiate, ce semănau cu coșurile de fabrică. Nici banchizele mărilor glaciale nu înfățișau atâta măreață și înspăimântătoare varietate. Ici se zăreau punți de piatră zvârlite de la o stâncă la alta, dincolo, arcade boltite ca în adâncul unei biserici gotice, în care privirea se pierdea; în altă parte se vedeau bolți largi cu înfățișare monumentală; mai departe o adevărată îngrămădire de ascuțisuri, săgeți și mici piramide de piatră, așa cum nici o catedrală gotică nu se putea mândri că are. Natura, care se întrecuse în capricii ce depășeau cea mai bogată închipuire omenească, izbutise să dea coastei, pe o întindere de opt sau nouă mile, o înfățișare plină de măreție.

Cyrus Sniith și prietenii săi erau uimiți, uluiți aproape de această priveliște. Top însă nu se sfia să tulbure tăcerea lor, lătrând cu îndărătnicie, și glasul lui era repetat de ecou. Inginerul observă că lătratul câinelui este la fel de ciudat ca atunci când se învârtea împrejurul puțului de la Casa de Granit.

— Să acostăm, spuse el.

Și vasul se apropie cât mai mult cu putință de stâncile litoralului. Poate că exista aici o peșteră, care trebuia cercetată. Cyrus Smith nu zări însă nici o grotă, nici o scobitură care să poată adăposti o ființă oarecare, căci poalele stâncilor se prăvăleau de-a dreptul în mare. Curând, Top încetă să mai latre și corabia își reluă drumul, plutind la oarecare depărtare de mal.

În partea de nord-est a insulei, țărmul își recapătă înfățișarea netedă și nisipoasă. Ici, colo se zăreau copaci răzleți care creșteau printre mlaștinile cunoscute pionierilor noștri. Spre deosebire de coasta atât de pustie pe care o lăsaseră în urmă, aici se simțea freamătul nenumăratelor păsări de apă, care populau bălțile.

Seara, corabia ancoră într-o scobitură a litoralului de pe coasta de nord a insulei, foarte aproape de țărm, căci prin acele locuri apele erau foarte adânci. O dată cu căderea nopții adormi parcă și vântul, pentru a se înviora din nou în zorii zilei, așa că pionierii petrecură o noapte liniștită.

Fiind doar la un pas de mal, Harbert și Gédéon Spilett, vânătorii coloniei, debarcară și făcură o plimbare de doua ore, întorcându-se cu o bogată pradă de rațe și becaține. Top se întrecuse pe sine, nelăsând să-i scape nimic.

Pe la ora opt, vasul mânat din urmă de o briză din ce în ce mai răcoroasă, își reluă calea, îndepărtându-se cu repeziciune către capul Mandibulei de Nord.

— Nu m-ar mira, spuse Pencroff, să ne apuce azi vreo furtună. Era tare roșu apusul soarelui aseară și norișorii ăștia prelungi, care mătură cerul, nu prevestesc nimic bun.

Norii aceia subțiri și întinși ca niște „cozi de pisici”, cum le spunea Pencroff, erau niște nori cirus înguști, ce pluteau la o înălțime de vreo cinci mii de picioare. Păreau niște fulgi de vată și prezența lor prevestește de obicei tulburarea vremii.

— Atunci, spuse Cyrus Smith, să întindem cât mai mult pânzele și să ne refugiem cât mai repede spre golful Rechinului. Socot că acolo vom fi în siguranță.

— Foarte bine, răspunse Pencroff. De altfel, țărmul ăsta nordic este acoperit cu dune, care nu prea ne interesează.

— Nu mi-ar părea rău, adăugă inginerul, să trecem chiar și ziua de mâine în golful acela. Cred că merită să fie bine cercetat.

— Mă tem că vom fi siliți s-o facem, vrând, nevrând, răspunse Pencroff, căci orizontul începe să se întunece în partea de vest. Priviți cum se tulbură vremea!

— În tot cazul, vântul este bun, ne ajută să ajungem la capul Mandibulei, observă reporterul.

— Chiar prea bun, răspunse marinarul, dar intrarea în golf va fi destul de grea și tare aș vrea să ajung pe lumină, căci nu cunosc locurile acelea!

— Acolo vom da desigur de multe stânci răzlețe, adăugă Harbert, dacă ne gândim la înfățișarea litoralului, mai la sud de golful Rechinului.

— Fă cum știi, Pencroff, spuse Cyrus Smith, avem toată încrederea în dumneata.

— Fiți pe pace, domnule Cyrus, răspunse marinarul. N-am de gând să îmi pun viața în primejdie așa cu una cu două! Cât e ceasul?

— Zece, răspunse Gédéon Spilett.

— Și cât să mai fie până la cap, domnule Cyrus?

— Vreo 15 mile.

— Se pot străbate în două ore și jumătate, socoti marinarul. Ne vom afla prin urmare în dreptul capului între douăsprezece și unu. Din nefericire vom sosi în timpul refluxului, când apele se retrag și cred că vom pătrunde foarte greu în golf plutind împotriva vântului și a curentului.

— Mai avem și lună plină, și acum în aprilie fluxul și refluxul sunt și mai puternice, adăugă Harbert.

— Spune, Pencroff, întrebă inginerul, n-am putea să ancorăm în dreptul capului?

— Unde s-a mai auzit așa ceva, domnule Cyrus? strigă marinarul. Să ancorăm lângă mal, pe timp de furtună? Ne aruncă valurile pe țărm!

— Atunci, ce-i de făcut?

— Mă voi menține în larg până la orele șapte seara, când vine refluxul și dacă va mai fi încă puțină lumină, voi încerca să pătrund în golf; dacă nu izbutesc, plutim toată noaptea cum putem și tragem la țărm mâine dimineață în zori.

— Ești liber să faci cum crezi, Pencroff, ți-am mai spus, răspunse Cyrus Smith.

— Ah! oftă Pencroff, bine-ar fi să existe un far pe țărmul ăsta. Ar fi mult mai lesne pentru navigatori!

— Da, răspunse Harbert, și de data asta nu mai avem un binevoitor, care să ne aprindă un foc și să ne arate astfel intrarea în port.

— Cyrus dragă, spuse Gédéon Spilett, noi nici nu ți-am mulțumit încă, fără focul acela n-am fi ajuns niciodată...

— ...care foc?... întrebă Cyrus Smith, foarte mirat la auzul acestor cuvinte.

— Trebuie să știți domnule Cyrus, răspunse Pencroff, că noi ne-am cam rătăcit la sfârșitul călătoriei și treceam prin fața insulei fără s-o vedem, dacă nu ați fi avut dumneavoastră grija să aprindeți un foc pe platou, în noaptea de 19 spre 20 octombrie.

— Da, da!... A fost într-adevăr o idee minunată! răspunse inginerul.

— De data asta, adăugă marinarul, nu avem pe nimeni să facă așa ceva, afară numai dacă nu-i va da în gând lui Ayrton.

— Mda! Nu e nimeni spuse Cyrus Smith. Peste câteva minute, aflându-se singur cu reporterul, inginerul se plecă și-i șopti la ureche:

— Dacă există în lumea asta un lucru de care sunt sigur, Spilett, este că în noaptea de 19 spre 20 octombrie n-am aprins nici un foc pe platoul Casei de Granit și nici într-altă parte a insulei !

CAPITOLUL XX

Noaptea pe mare. Golful Rechinului. Destăinuiri. Pregătiri de iarnă. Iarnă timpurie. Geruri mari. Lucrări în interiorul locuinței. Șase luni mai târziu. Un clișeu fotografic. Întâmplare neașteptată.

Lucrurile se petrecură după cum prevăzuse Pencroff. Vântul se întări, prefăcându-se dintr-o simplă briză într-o vijelie care, suflând cu peste 100 kilometri pe oră, ar fi primejduit orice vas prins în larg, dacă echipajul nu ar fi avut grijă să strângă toate pânzele și să lase jos catargele. Pe la ora șase ajunseră la intrarea golfului, în care n-au putut pătrunde datorită refluxului. Se văzură nevoiți să rămână în larg, căci chiar să fi vrut Pencroff, tot nu mai aveau cum să ajungă până la vărsarea râului Mercy.

Din fericire, cu tot vântul puternic, marea fiind apărată de coastă, nu era prea zbuciumată. Nu avură de înfruntat valurile mari, foarte primejdioase pentru vasele mici. „Bonadventure” nu se putea răsturna, având lest destul, dar se putea să nu-i reziste lemnăria, dacă se întâmpla s-o lovească uriașele trâmbe de apă, care se prăvălesc pe bord în timpul furtunilor. Pencroff, marinar priceput, se gândea la toate. Avea desigur multă încredere în vasul lui, dar asta nu-l împiedică să aștepte zorile cu oarecare îngrijorare.

În cursul nopții aceleia, Cyrus Smith și Gédéon Spilett nu mai avură prilejul să stea de vorbă; dar cuvintele pe care le șoptise inginerul la urechea

reporterului arătau că trebuiau să mai discute despre misterioasa prezență, care se făcea simțită pe insula Lincoln. Gédéon Spilett se gândea mereu la noua întâmplare inexplicabilă, la apariția focului pe coasta insulei. Îl văzuse deslușit. Tovarășii lui, Harbert și Pencroff, îl văzuseră și ei. Mulțumită focului aceuia izbutiseră ei să găsească insula în noaptea aceea întunecată. Nu se îndoiseră nici o clipă că el fusese aprins de inginer și iată că Cyrus Smith desmințea cu hotărâre acest lucru!

Gédéon Spilett își propunea să revină asupra acestei întâmplări de îndată ce se vor întoarce și voia să-l convingă pe Cyrus Smith să împărtășească și tovarășilor lor întâmplările acestea ciudate. Poate că în felul acesta se vor hotărî să facă cu toți împreună o cercetare amănunțită prin toată insula.

Oricum, de data asta, la intrarea în golf nu se mai aprinse nici un foc pe țărmul acela încă necunoscut și mica lor corabie fu nevoită să rămână toată noaptea în larg.

În zorii zilei, vântul își schimbă direcția și se mai liniști îngăduindu-i lui Pencroff să pătrundă mai ușor la intrarea îngustă a golfului. Pe la orele șapte, vasul „Bonadventure”, care pornise în direcția capului Mandibulei de Nord, se strecura, condus cu grijă, prin strâmta trecere dintre stânci și aluneca pe apele înconjurată de un ciudat chenar de blocuri de lavă.

— Iată, spuse Pencroff, un braț al mării ce alcătuiește o radă foarte bună, în care vasele ar putea găsi adăpost!

— Aici s-a petrecut un fenomen ciudat, observă Cyrus Smith. Golful s-a format din două șuvoaie de lavă aruncate de vulcan, care s-au suprapus în decursul erupțiilor repetate și cred că așa, cum arată azi, chiar pe furtunile cele mai mari, aici marea este liniștită ca un lac.

— Fără îndoială! reluă marinarul. Vântul nu poate pătrunde decât prin deschiderea îngustă dintre cele două capuri, care se îmbucă în așa fel încât valurile sunt oprite de stânci. De fapt, aici corabia noastră ar putea sta liniștită tot anul, fără să arunce măcar ancora!

— E cam mare golful pentru ea! observă reporterul.

— Pentru corabia noastră e cam mare, ce-i drept, domnule Spilett, răspunse marinarul. Cred însă că în caz de nevoie ar fi numai bun pentru vasele Uniunii!

— Și acum, prieteni, iată-ne ajunși în gura Rechinului! observă Nab, făcând aluzie la forma golfului.

— Chiar între fălcile lui, dragul meu Nab, răspunse Harbert. Dar nu-ți fie teamă că nu ne înghite!

— Nu, domnule Harbert, răspunse Nab, și totuși acest golf nu-mi place! Are o înfățișare feroasă!

— Asta-i acum! strigă Pencroff. Nab îmi defăimează golful tocmai în clipa în care îl laudam mai mult!

— Dar cel puțin apele or fi destul de adânci pe aici? întrebă inginerul.

— Iată un lucru ușor de aflat, răspunse Pencroff. Marinarul desfășură o frânghie lungă, la capătul căreia atârna un bloc de fier, care le servea drept

sondă. Frânghia avea 50 de brasse¹ și se desfășură în întregime, fără să atingă fundul.

— Golful ăsta e o adevărată prăpastie, spuse Cyrus Smith. Dacă ne gândim însă la originea vulcanică a insulei, nu e de mirare că marea e atât de adâncă.

— Iar pereții de stâncă ce închid golful par a fi tăiați perpendicular pe suprafața mării. Cred că Pencroff n-ar da de baza lor chiar dacă ar avea o sondă de cinci sau șase ori mai lungă, observă Harbert.

— Toate bune și frumoase, se amestecă reporterul, dar îmi permit totuși să observ că radei lui Pencroff îi lipsește un lucru însemnat.

— Și ce anume, domnule Spilett?

— O spărtură, o falie care să deschidă un drum spre interiorul insulei. Nu văd nici un loc unde s-ar putea pune piciorul pe țărm!

Într-adevăr, masele de lavă, înalte și abrupte, care înconjurau întreg golful, nu îngăduiau nicăieri debarcarea. Lavele alcătuiau un fel de barieră de netrecut, dând golfului înfățișarea unui fiord norvegian, ba chiar mult mai sălbatică. Corabia plutea de-a lungul acestor ziduri, negăsind nici cel mai mic loc de trecere, care le-ar fi îngăduit debarcarea.

Pencroff se mângâia cu gândul că vor despica acest perete cu ajutorul unui exploziv, oricând va fi nevoie. Cum deocamdată nu mai aveau ce căuta în acest golf, îndreptă corabia spre trecerea dintre stânci, ieșind din nou în larg pe la orele două.

— Uf! făcu Nab ușurat.

S-ar fi spus că viteazul negru se simțea mai bine după ce se văzuse ieșit dintre fălcile uriașe ale golfului!

De la capul Mandibulei până la râul Mercy nu erau mai mult de opt mile. Cărmiră spre Casa de Granit și „Bonadventure”, cu pânzele întinse, o luă de-a lungul coastei, plutind la o milă de țărm. După uriașele stânci de origine vulcanică, prin fața ochilor li se perindau dunele capricios așezate, printre care fusese găsit inginerul și unde își aveau așezarea sute de zburătoare ale mării. Pe la orele patru, Pencroff pătrundea în canalul care despărțea țărmul de insula cea mică, iar la orele cinci, corabia era ancorată pe nisipurile de la revărsarea râului Mercy.

Pionierii lipsiseră trei zile. Ayrton îi aștepta pe plajă, însoțit de meșterul Jup, care le ieși înainte, vesel și mărâind de bucurie.

Coastele insulei fuseseră cercetate în întregime, fără ca pionierii noștri să fi găsit vreo urmă care să le dea de gândit. Dacă vreo ființă misterioasă locuia în insulă, ea se putea adăposti doar în pădurile de nepătruns ale peninsulei Serpentinei, acolo unde pionierii nu răzbătuseră încă niciodată.

Gédéon Spilett discută aceste lucruri cu inginerul și hotărârea să atragă atenția tovarășilor lor asupra ciudățeniei diferitelor întâmplări petrecute pe insulă, ultima fiind cea mai de neînțeles dintre toate.

Vorbind din nou despre focul aprins pe litoral de o mână necunoscută,

¹ 1 Brasse — măsură de aproximativ 1,62 m. (N. R.)

Cyrus Smith nu se putu opri să nu-l întrebe pentru a douăzecea oară pe reporter:

— Ești sigur că ai văzut bine? Să nu fi fost vreo erupție parțială a vulcanului, sau vreun meteor oarecare!

— Nu, Cyrus, răspunse reporterul. Era cu siguranță un foc aprins de mâna omului. De altfel, întreabă pe Pencroff și pe Harbert. L-au văzut și ei ca și mine și pot întări spusele mele.

În ziua de 25 aprilie, spre seară, pe când pionierii se aflau cu toții adunați pe platoul Grande-Vue, Cyrus Smith luă cuvântul, spunându-le:

— Dragii mei, cred că este de datoria mea să vă atrag atenția asupra unor întâmplări petrecute pe insula noastră, în privința cărora aș dori să cunosc părerea voastră. Aceste fapte par, ca să spun așa, supranaturale...

— Supranaturale?! strigă marinarul, scoțând nori de fum din pipă. Să fie supranaturală insula noastră?

— Supranaturală nu-i, Pencroff, dar este cu siguranță misterioasă, răspunse inginerul. Afară numai dacă ne poți explica ceea ce Spilett și cu mine n-am putut dezlega până în prezent.

— S-auzim, domnule Cyrus, răspunse marinarul.

— Iată: vi s-a părut oare ușor de înțeles, spuse inginerul, faptul că după căderea mea în mare am fost regăsit la un sfert de milă în interiorul insulei, fără să-mi fi dat seama și eu cum de-am ajuns acolo?

— Poate că leșinat fiind... zise Pencroff...

— Nu se poate, răspunse inginerul. Să mergem mai departe. Ați înțeles voi cum de-a putut să vă găsească Top la cinci mile de scorbura în care mă aflam?

— Instinctul câinelui... răspunse Harbert.

— Ciudat instinct mai este și ăsta! observă reporterul. L-a făcut pe Top să ajungă la noi uscat și fără urmă de noroi pe el, deși toată noapte plouase și fusese o vijelie de pomină.

— Să trecem mai departe, urmă inginerul. Ați înțeles voi cum de a fost aruncat câinele afară din apă, după lupta cu dugongul?

— Nu! nu prea, răspunse Pencroff, după cum n-am priceput nici de unde venea rana dugongului, care părea să fi fost făcută cu un instrument tăios.

— Mai departe, urmă Cyrus Smith. Ați înțeles voi, dragii mei, cum de s-a găsit o alice în trupul pecariului, cum de ne-a sosit la timp lada aceea, fără să găsim altă urmă de naufragiu? Ați înțeles cum de am dat peste sticla cu documentul acela chiar la prima noastră plimbare pe mare? Ați înțeles cum de-a venit luntrea cu frânghia ruptă întru întâmpinarea noastră pe apele râului Mercy, tocmai în clipa în care aveam nevoie de ea? Ați înțeles cum de ne-a fost aruncată scara la timp din înălțimile Casei de Granit, după năvala maimuțelor și, în sfârșit, cum de a picat în mâinile noastre documentul pe care Ayrton pretinde că nu l-a scris?

Cyrus Smith înșirase toate întâmplările ciudate petrecute pe insulă, fără să uite nimic. Harbert, Pencroff și Nab se uitau unul la altul, neștiind ce să răspundă, căci succesiunea acestor incidente, înmănunchiate pentru prima

oară, îi minuna grozav.

— Pe legea mea, spuse în sfârșit Pencroff, se poate să aveți dreptate, domnule Cyrus. Sunt foarte greu de explicat aceste lucruri!

— Și acum, dragii mei, urmă inginerul, un ultim fapt tot atât de inexplicabil.

— Și anume, domnule Cyrus? întrebă repede Harbert.

— Când v-ați întors de pe insula Tabor, reluă inginerul, mi-ai spus, Pencroff, că ai zărit un foc pe insula Lincoln!

— Desigur, răspunse marinarul.

— Ești sigur că ai văzut focul acela?

— Așa cum vă văd.

— Și tu, Harbert?

— Dar bine, domnule Cyrus, strigă Harbert, focul acela lucea ca o stea de mărimea întâia!

— Te pomenești că era chiar o stea, stăruie inginerul.

— Nu se poate, răspunse Pencroff. Cerul era acoperit cu nori groși și o stea nu e așezată atât de jos la orizont. Domnul Spilett a văzut focul ca și noi și poate întâri spusele noastre.

— Pot să mai adaug, spuse reporterul, că focul acela era foarte viu. Semăna cu o lumină electrică.

— Da, da! Așa este... răspunse Harbert, și cu siguranță că ardea pe înălțimile Casei de Granit.

— Ei bine, dragii mei, răspunse Cyrus Smith, în noaptea de 19 spre 20 octombrie, nici Nab, nici eu n-am aprins vreun foc pe țarm.

— Nu dumneavoastră ați...? strigă Pencroff, care de mirare nici nu mai putu să-și termine vorba.

— Noi n-am ieșit din casă și dacă ați zărit un foc pe coastă, el a fost aprins de altcineva.

Pencroff și Harbert erau înmărmuriți. Ei nu se înșelaseră; în cursul nopții de 19 spre 20 octombrie zăriseră un foc pe țărmul insulei.

Da! Hotărât lucru, exista un mister pe insulă! O putere ciudată, fără îndoială binevoitoare pionierilor, care le ațâța tot mai mult curiozitatea, se făcea simțită întotdeauna în momentul potrivit. Să fi trăind oare cineva ascuns în adâncurile insulei? Lucrul trebuia lămurit fără întârziere.

Cyrus Smith le reaminti tovarășilor săi purtarea ciudată a lui Top și a lui Jup, de câte ori se învârtteau în jurul guriu puțului, care pune Casa de Granit în legătură cu marea. El le povesti că cercetase puțul, în care nu găsisese nimic neobișnuit. În cele din urmă, membrii coloniei hotărâră să scotocească insula în întregime, de îndată ce timpul se va face frumos.

Dar din ziua aceea Pencroff începu să fie neliniștit. Insula, pe care o socoteau un fel de domeniu al lor, parcă nu mai era a lui în întregime; avea simțământul că o împarte cu altul și fără voia lui nu se mai simțea liber. Vorbea adesea cu Nab despre toate lucrurile astea inexplicabile și amândoi erau gata să creadă că insula Lincoln era cârmuită de puteri supranaturale.

Între timp, la începutul lunii mai, noiembrie din zonele boreale, începu

vremea rea. Iarna se vestea timpurie și aspră, așa că se apucară fără întârziere de pregătirile de iarnă. De altfel, de data aceasta o așteptau liniștiți, oricât de grea ar fi fost ea. Îmbrăcăminte din pâslă aveau din belșug, iar muflonii, din ce în ce mai numeroși, le dădeau lână destulă pentru fabricarea acestei stofe călduroase.

Bineînțeles că Ayrton primi și el îmbrăcăminte potrivită. Cyrus îl pofti să petreacă iarna la Casa de Granit, unde era mai plăcut decât la stână; Ayrton făgădui să vină de îndată ce-și va isprăvi treaba, ceea ce și făcu de la jumătatea lunii mai. Din acel moment Ayrton împărtăși viața tuturor, căutând să-i ajute în orice împrejurare. Rămase însă trist și abătut și nu lua parte niciodată la plăcerile tovarășilor săi.

Aproape toată iarna, a treia pe care o trăiau pe insula Lincoln, pionierii o petrecură închiși în Casa de Granit. Se dezlănțuiră furtuni groaznice și vânturi turbate, care scuturau parcă stâncile din temelii. Uriașe talazuri de fund amenințau insula și orice vas ancorat în apropiere ar fi pierit cu siguranță. Pe o asemenea furtună, râul Mercy crescuse în două rânduri atât de năvalnic, încât se temeau ca podul și podețele de trecere să nu fie luate de ape. Pionierii fură nevoiți să ia măsuri pentru a întări podețele de pe plajă, pe care le înecau de fiecare dată valurile ce se spărgeau de țărnam.

E ușor de închipuit ce stricăciuni au putut produce aceste vârtejuri, adevărate trombe marine, în care ploaia se amesteca cu zăpada. Moara și curtea de păsări au avut cel mai mult de suferit. Pionierii erau adesea nevoiți să facă reparații grabnice fără de care viața păsărilor ar fi fost serios amenințată.

Din pricina timpului prost, mai multe perechi de jaguari și cete de maimuțe se aventurară până la marginea platoului. Pionierii se temeau ca nu cumva fiarele cele mai îndrăznețe și mai sprintene, împinse de foame, să nu caute să treacă apa râului, ceea ce era destul de lesne, acesta fiind înghețat. Fără o supraveghere neîntreruptă, plantațiile și animalele domestice erau amenințate să fie distruse. De multe ori, coloniștii se văzură siliți să pună mâna pe arme, pentru a ține la distanță musafirii primejdioși. Astfel că pionierii nu duceau lipsă de lucru, deoarece pe lângă toate câte trebuiau făcute pe afară, aveau multe lucrări și în interiorul Casei de Granit. Pe un ger mare au avut loc câteva vânători frumoase în mlaștinile Tadornelor. Gédéon Spilett și Harbert, ajutați de Jup și de Top, nu trăgeau nici un glonte fără folos în mulțimea de rațe, becașine, lișițe și nagâți.

Trecură astfel patru luni de iarnă cu adevărat aspră, adică iunie, iulie, august și septembrie. Dar, la drept vorbind, Casa de Granit nu suferi prea mult de pe urma intemperiilor. Stâna de asemenea avu puțin de îndurat, fiind așezată la adăpostul muntelui Franklin, unde nu ajungeau decât ultimele rafale, după ce se loviseră de pădurile și culmile stâncoase ale litoralului. Stricăciunile de la fermă erau deci cu totul neînsemnate, și Ayrton rândui totul cu îndemânare, pe la sfârșitul lunii octombrie, când se abătu câteva zile pe acolo.

În tot timpul iernii nu se mai ivi nici o întâmplare inexplicabilă. Nu se

petrecu nimic ciudat, deși Pencroff și Nab pândeau toate incidentele, oricât de neînsemnate, care ar fi putut avea o cauză misterioasă. Top și Jup nu se mai învârteau în jurul puțului și nu mai dădeau semne de neliniște. Seria întâmplărilor supranaturale părea să fi încetat. În lungile seri de iarnă, vorbiră totuși mult despre ele și despre hotărârea luată de a cerceta insula până în colțurile ei cele mai ascunse. Un eveniment grav, și care ar fi putut avea urmări foarte neplăcute, veni să schimbe pentru un timp planurile lui Cyrus Smith și ale tovarășilor lui.

Era în octombrie, primăvara se apropia cu pași repezi. Natura se trezea sub razele căldute ale soarelui, iar copacii, abia înfrunziți, formau insule luminoase în mijlocul verdului întunecat al coniferelor.

Vă amintiți desigur că Gédéon Spilett și Harbert fotografiaseră, în mai multe rânduri, diferite părți frumoase ale insulei.

Tot astfel, în ziua de 17 octombrie, pe la orele trei după-amiază, Harbert, fermecat de frumusețea zilei, se gândi să fotografieze întreg golful Uniunii, de la capul Mandibulei până la capul Ghearei. Linia orizontului se arcuia limpede, iar marea, dinspre care adia o briză ușoară, părea un lac liniștit, străpuns de luciri argintii.

Harbert așezase aparatul în dreptul unei ferestre a Casei de Granit, de unde se vedea întreg golful și plaja. Procedă ca de obicei și apoi se duse să dezvolpeze clișeul într-un ungher întunecat al casei, unde își depozitase toate substanțele necesare operației.

Întorcându-se la lumină, Harbert zări pe clișeu un punct foarte mic, care-i păta orizontul. Încercă să scoată pata spălând placa din nou, dar în zadar „o fi fost defectă sticla”, gândi el. Avu apoi curiozitatea să cerceteze defectul acesta cu o lentilă puternică, pe care o deșurubă dintr-un ochian.

Dar nici nu se uită bine și scoase un țipăt, iar clișeul fu cât pe-acți să-i scape din mână. Se repezi în camera în care se afla Cyrus Smith și-i întinse clișeul și lentila, arătându-i pata. Cyrus Smith cercetă și el punctul, apoi, luându-și ochianul, se repezi la fereastră.

Inginerul scrută cu privirea întreaga zare, oprindu-se în cele din urmă asupra punctului căutat. Lăsând ochianul, rosti un singur cuvânt:

— Corabie!

Și într-adevăr, în dreptul insulei Lincoln se zărea în larg un vas.

PARTEA a III-a

TAINA INSULEI

CAPITOLUL I

Salvare sau pieire? Ayrton e chemat. Discuție importantă. Nu este Duncan-ul. Un vas suspect. Măsurile ce se iau. Vasul se apropie. O lovitură de tun. Corabia ancorează în dreptul insulei. Noaptea.

Naufragiații aerului se aflau de doi ani și jumătate pe insula Lincoln și nu izbutiseră încă să intre în legătură cu semenii lor. O singură dată încercase reporterul să comunice cu restul lumii, încredințând unei păsări o notă, în care se dezvăluia existența lor pe insulă, dar nu puteau ști care fusese soarta acelei hârtii. Doar Ayrton ajunsese pe insulă, mărindu numărul membrilor coloniei, în împrejurările pe care le cunoaștem. Și iată că în ziua de 17 octombrie, pe această mare veșnic pustie, apăreau pe neașteptate în apropierea insulei alți oameni.

Nu mai încăpea nici o îndoială! În larg se zărea o corabie! Nu se putea însă ști dacă vasul trecea numai în depărtare, sau se va opri pe insulă. În câteva ore pionierii aveau să cunoască lucrul acesta.

Cyrus Smith și Harbert îi chemară pe Gédéon Spilett, Pencroff și Nab în sala mare a Casei de Granit și le împărtășiră cele ce se petreceau. Pencroff luă ochianul, cercetă repede până ce dădu de punctul care apăruse ca o mică pată pe clișeul fotografic și constată apoi cu o voce ciudat de liniștită:

— Drace! E într-adevăr o corabie.

— Se îndreaptă spre noi? întrebă Gédéon Spilett.

— Încă nu pot spune nimic, răspunse Pencroff. La orizont se zărește numai catargul, nu și vreo parte din corpul vasului.

— Ce trebuie să facem? întrebă băiatul.

— S-așteptăm! răspunse Cyrus Smith.

Pionierii păstrară mult timp tăcere, năpădiți de toate acele gânduri, emoții, temeri și speranțe pe care le poate stârni o astfel de întâmplare, cea mai importantă dintre toate câte se petrecuseră de când ajunseseră pe insula Lincoln.

Ei fuseseră cruțați de soarta acelor naufragiați care, părăsiți pe vreo insulă stearpă, își smulg o existență mizerabilă din sânul unei naturi vitrege, oameni care, prin forța împrejurărilor, sunt mânați într-una de dorul să revadă ținuturi locuite. Pencroff și Nab, mai ales, se socoteau fericiți și bogați și cu greu s-ar fi putut hotărî să-și părăsească insula. Se obișnuiseră de altfel cu viața asta nouă, în mijlocul unui domeniu pe care îl civilizaseră doar cu ajutorul inteligenței lor! Și totuși, vasul acesta putea să aducă știri de pe continent, însemna, poate, chiar o părticică din patria lor, care le venea astfel întru întâmpinare! Și e lesne de înțeles că inimile lor băteau puternic la

gândul că pe bordul acestui vas se aflau semenii lor!

Din când în când Pencroff lua ochianul și se așeza la fereastră. Cerceta cu mare grijă corabia, care acum se afla la douăzeci de mile spre est. Pionierii încă nu aveau cum să-și semnaleze prezența. Un pavilion nu putea fi zărit de la asemenea depărtare, o detunătură nu putea fi auzită, un foc n-ar fi fost văzut.

Totuși era greu de crezut că insula, străjuită de muntele Franklin, va scăpa vederii posturilor de observație de pe vas. Pe de altă parte, se prea putea ca nava să n-aibă nici un motiv să se apropie de un țărm și ajunsese din întâmplare în această regiune a Pacificului, unde doar insula Tabor era trecută pe hartă, insulă așezată și ea cu totul în afara drumului vaselor ce mergeau spre Polinezia, Noua Zeelandă și coastele Americii.

Deodată Harbert strigă:

— N-o fi Duncan-ul?

După cum știm, Duncan era yachtul lordului Glenarvan, care îl lăsase pe Ayrton pe insula Tabor și trebuia să vină într-o bună zi să-l ia. Și, deoarece insula aceasta nu era prea departe de insula Lincoln, un vas care s-ar fi îndreptat spre una din ele n-ar fi putut să nu treacă prin fața celeilalte. Erau situate doar la o depărtare de 150 mile longitudine și 75 mile latitudine una de alta.

— Să-l înștiințăm pe Ayrton, spuse Gédéon Spilett, și să-l chemăm de îndată aici. Numai el ne poate spune dacă acesta este Duncan-ul.

Găsind cu toții că ideea e bună, Spilett telegrafie la stână: „Vino repede!”; peste câteva minute, Ayrton răspundea: „Sosesc!”

Apoi pionierii continuară să observe vasul.

— Dacă este Duncan-ul, spuse Harbert, Ayrton îl va recunoaște îndată. Doar a trăit câțva timp pe bordul lui.

— Și ce tulburat are să fie, adăugă Pencroff, dacă este chiar Duncan-ul!

— Da, răspunse Cyrus Smith, dar acum Ayrton este vrednic să se întoarcă pe Duncan. Bine-ar fi să fie într-adevăr yachtul lordului Glenarvan, pentru că orice alt vas m-ar pune rău pe gânduri. Mările astea au o faimă rea și mă tem să nu primim pe insulă vizita unor pirați malaezi.

— În cazul acesta ne vom apăra! strigă Harbert.

— Fără îndoială, dragul meu, răspunse inginerul, zâmbind, totuși socot că ar fi mai bine să nu fim nevoiți să ne apărăm.

— Am de făcut o observație, interveni Gédéon Spilett. Insula Lincoln e necunoscută, nefiind trecută nici pe hărțile cele mai noi. Nu crezi oare, Cyrus, că orice vas care zărește un țărm nou va căuta mai curând să-l cerceteze, decât să fugă de el?

— Aveți dreptate, spuse Pencroff.

— Așa cred și eu, adăugă inginerul. Ba este chiar de datoria oricărui căpitan de vas să semnaleze și prin urmare să se apropie și să cerceteze orice insulă necunoscută, cum ar fi de exemplu insula Lincoln.

— Bine, zise Pencroff, să presupunem că vasul se apropie și ancorează lângă insulă. Ce facem atunci?

Această întrebare neașteptată rămase mai întâi fără răspuns. Dar după câteva clipe de gândire, Cyrus Smith răspunse liniștit cum îi era obiceiul:

— Atunci, dragii mei, iată ce va trebui să facem: să ne punem în legătură cu vasul, să cerem să ne ia pe bordul lui și să părăsim insula, după ce o vom fi luat în stăpânire în numele țării noastre. Apoi să ne întoarcem cu toți cei ce vor dori să se stabilească aici împreună cu noi și să înzestram Republica americană cu o stațiune folositoare în această parte a Pacificului!

— Ura! strigă Pencroff, frumos dar va primi țara noastră o insulă în parte colonizată, cu regiuni purtând numiri geografice, având un port natural, rezerve îndestulătoare de apă dulce, drumuri practicabile, o linie telegrafică, un șantier, o uzină! Nu-i mai rămâne decât să înscrie numele insulei Lincoln pe hărți!

— Dar dacă pune altcineva stăpânire pe insulă în lipsa noastră? observă Gédéon Spilett.

— Ei, drăcie! strigă marinarul. Atunci mai bine rămân aici s-o păzesc și cred că vă închipuiți că n-ar putea nimeni să mi-o fure ca pe un ceas de buzunar!

Timp de o oră nu-și dădură seama dacă vasul se îndreaptă spre insula Lincoln sau nu. Părea să se fi apropiat, totuși, Pencroff nu putea să-i determine direcția. De altfel, briza care sufla dinspre nord-est părea să mâne vasul spre insulă, iar marea era atât de liniștită, încât străinii puteau să se apropie fără frică, deși adâncimile din acele locuri nu erau însemnate pe hartă.

Pe la orele patru, o oră după ce fusese chemat, Ayrton sosi la Casa de Granit. Intră în sala mare, spunând:

— La ordinele dumneavoastră, domnilor!

Cyrus Smith îi întinse mâna, ca de obicei, conducându-l la fereastră.

— Ayrton, te-am chemat să-ți anunțăm un lucru foarte important. În larg se zărește un vas.

Omul mai întâi păli și privirea i se tulbură o clipă. Apoi cercetă zarea, plecându-se în afară, dar nu văzu nimic.

— la ochianul, spuse Gédéon Spilett, și uită-te bine, Ayrton. S-ar putea ca vasul acesta să fie Duncan-ul, venit să te repatrieze.

— Duncan-ul! șopti Ayrton. A și sosit!

Cuvintele îi scăpaseră parcă fără voia lui și își ascunse obrazul în palme.

I se părea oare că doisprezece ani de singurătate pe o insulă pustie nu erau o ispășire suficientă? Vinovatul pocăit nu se socotea încă vrednic de iertare, atât în ochii săi, cât și în ochii semenilor săi?

— Nu, nu! zise el. Nu poate fi Duncan-ul!

— Uită-te bine, Ayrton, îi spuse inginerul. Trebuie să știm din timp cu ce vas avem de-a face.

— Este într-adevăr un vas, dar nu cred să fie Duncan-ul.

— Și de ce n-ar fi el? întrebă Gédéon Spilett.

— Pentru că Duncan-ul este un vas cu aburi, iar eu nu zăresc nici o umbră de fum, nici deasupra, nici în urma corabiei.

— Poate că deocamdată, vântul fiind prielnic, se folosește numai de pânze, vrând să facă economie de cărbune, aflându-se atât de departe de orice țărm, observă Pencroff.

— S-ar putea să aveți dreptate, domnule Pencroff, răspunse Ayrton. Poate că vasul și-a stins focurile. Să așteptăm să se apropie de coastă și în curând vom fi lămuriiți.

După aceste cuvinte, Ayrton se retrase într-un colț al sălii unde rămase tăcut. Pionierii discutau într-una despre vasul necunoscut. Ayrton însă nu lua parte la conversație.

Erau cu toții atât de tulburați, încât le era cu neputință să-și mai vadă de treburile obișnuite. Gédéon Spilett și Pencroff, deosebit de frământați, nu puteau sta o clipă locului. Harbert era curios. Doar Nab era cu desăvârșire liniștit. Cât despre inginer, el era preocupat și părea mai curând că se teme decât că dorește sosirea vaporului.

Între timp, nava se mai apropiase. Cu ajutorul ochianului, își dădură seama că era vorba de un vas de curse lungi, și nu de una din acele corăbii ușoare de care se slujesc de obicei pirații Pacificului. Neliniștea inginerului putea fi deci neîntemeiată, iar prezența vasului în apele insulei Lincoln nu mai părea să prezinte un pericol pentru locuitorii ei. După o îndelungă cercetare, Pencroff afirmă că vasul era un „bric”¹ și că se apropia oblic de coastă, plutind cu pânzele mici întinse.

Dar, mergând în felul acesta, vasul avea să dispară curând după capul Ghearei, urmând direcția sud-vest. În cazul acesta, trebuiau să urce pe înălțimile golfului Washington, aproape de portul Balonului, ca să-l poată observa, ceea ce era destul de greu, căci se făcuse ora cinci și amurgul, care se lăsa repede, nu le-ar mai fi îngăduit să-l urmărească prin ochian.

— Ce facem când se întunecă de tot? întrebă Gédéon Spilett. Aprindem un foc ca să le semnalăm prezența noastră?

Problema era gravă și, cu toate îndoielile inginerului, hotărâră să aprindă focul. În timpul nopții, vasul putea să dispară, să se îndepărteze pentru totdeauna, și cine știe dacă se va mai arăta altă corabie în apele insulei Lincoln? Și cine putea ști ce le pregătea pionierilor viitorul?

— Da, spuse reporterul, cei de pe vasul acesta, oricine ar fi ei, trebuie să afle că insula este locuită. S-ar putea să ne căim amarnic în viitor dacă vom lăsa să ne scape acest prilej.

Hotărâră deci ca Nab și Pencroff să se ducă la portul Balonului și să aprindă acolo, de îndată ce se va întuneca, un foc mare, care să atragă luarea aminte a echipajului.

Dar pe când Nab și marinarul se pregăteau să părăsească Casa de Granit, vasul își schimbă direcția, îndreptându-se în plin spre insulă, și anume spre golful Uniunii. Era un vas rapid, care se apropie curând de coastă.

Nab și Pencroff își amânară deci plecarea, iar ochianul fu trecut lui

¹ Vas cu pânze de mic tonaj folosit și azi pentru școlile de navigație. (N. T.)

Ayrton, ca să-și dea bine seama dacă vaporul este sau nu yachtul Duncan. Deoarece Duncan-ul avea și el pânze de bric, mai rămânea de văzut dacă între cele două catarge ale vasului din larg, care se afla acum doar la o distanță de zece mile, se ridică un coș.

Orizontul era încă luminos, astfel că se putea desluși ușor acest lucru și Ayrton părăsi ochianul, spunând:

— Nu este Duncan-ul! Nu! Nici nu putea fi!... Pencroff luă din nou ochianul și văzu că aveau de-a face cu un bric de trei până la patru sute de tone, minunat construit, cu pânze numeroase, și părea făcut pentru a străbate cu repeziciune mările. Dar cărei națiuni aparținea el? Greu de spus.

— Și totuși, adăugă marinarul, poartă un pavilion, dar nu îi văd culorile.

— În mai puțin de o jumătate de oră vom fi lămurii, răspunse reporterul. De altfel, căpitanul acestui vas pare să aibă gândul să ancoreze, așa că azi sau mâine aflăm noi cine sunt.

— Mda, totuși, spuse Pencroff, mi-ar place să știu de pe acum cu cine avem de-a face. N-ar fi rău să-și arate culorile.

Tot vorbind, marinarul nu părăsea ochianul. Începuse să se întunece, și o dată cu venirea nopții, vântul slăbi. Pavilionul bricului se vedea din ce în ce mai greu.

— Țasta nu-i pavilion american, rostea din timp în timp Pencroff, nici englez. Roșul s-ar vedea lesne. Nu sunt nici culorile franceze sau germane, nu-i nici pavilionul spaniol... Pare să fie de o singură culoare... Să vedem... În apele astea... cam ce vase se întâlnesc de obicei?... pavilionul chilian? e tricolor... al Braziliei? e verde... japonez? ...e negru și galben... pe când ăsta... în clipa aceea briza întinse pavilionul necunoscut. Ayrton ridică în grabă ochianul ce scăpase din mâna marinarului, îl duse la ochi și strigă cu voce sugrumată:

— Pavilionul negru!

Să fi avut dreptate inginerul? într-adevăr, la pupa vasului necunoscut fâlfâia o pânză întunecată, încât nu mai rămânea îndoială că era suspect. Să fie cu adevărat un vas de pirai? Colinda oare după pradă apele Pacificului, la întrecere cu corăbiile malaezilor? Ce căuta în jurul insulei Lincoln? O considera oare un ținut în care să-și poată ascunde prada? Sau piraii căutau un adăpost pentru lunile de iarnă? Era oare sortit frumosul domeniu al pionierilor să devie un bârlog al infamiei, un fel de capitală a piraiilor Pacificului?

Toate aceste gânduri se înfățișară instinctiv în mintea pionierilor. Nu mai aveau nici o îndoială în privința pavilionului. Era într-adevăr pavilionul piraiilor! Acela pe care l-ar fi purtat și Duncan-ul, dacă lovitura ocnașilor ar fi izbutit.

Nu-și mai pierdură timpul în discuții.

— Dragii mei, spuse Cyrus Smith, s-ar putea ca vasul să se mulțumească numai să observe litoralul insulei. S-ar putea ca echipajul să nu aibă de gând să debarce? S-ar putea... Oricum ar fi, noi trebuie să ne ascundem prezența pe insulă. Însă moara de pe platou cam bate la ochi.

Ayrton și Nab să se ducă îndată să-i demonteze aripile. De asemeni să ascundem sub crengi groase ferestrele Casei de Granit. Toate focurile să fie stinse. Nimic să nu trădeze prezența omului pe această insulă!

— Și corabia noastră? spuse Harbert.

— O! răspunse Pencroff, e așa de bine ascunsă în portul Balonului, încât nu cred să izbutească păcătoșii ăștia să dea de ea.

Ordinele inginerului fură executate cu repeziciune. Nab și Ayrton se urcară pe platou și luară toate măsurile ca orice urmă a prezenței omului pe insulă să fie ascunsă. Între timp, tovarășii lor se repeziră la marginea pădurii Jacamarului, aducând de acolo o grămadă de crengi și de liane, care, văzute de departe, puteau semăna cu o vegetație naturală. Ei camuflară astfel destul de bine deschizăturile peretelui de granit. Totodată, armele și munițiile fură așezate în așa fel, încât să se afle la îndemâna pionierilor în cazul unui atac neașteptat.

După ce luară toate aceste măsuri, Cyrus Smith le spuse cu vocea tremurând de emoție:

— Dragii mei, nu-i așa că ne vom apăra insula dacă ticăloșii ăștia vor voi să pună stăpânire pe ea?

— Da, răspunse reporterul; de va fi nevoie, vom muri cu toții apărând-o! Ingerul întinse mâna tovarășilor săi, care i-o strânsă cu căldură.

Numai Ayrton, rămas singur în colțul său, nu se alăturase pionierilor. Poate că fostul tâlhar se simțea încă nevrednic!

Cyrus Smith înțelese ce se petrece în sufletul lui Ayrton și, îndreptându-se spre el, îl întrebă:

— Dar dumneata, Ayrton, ce-ai face în asemenea caz?

— Mi-aș face datoria răspunse Ayrton. Apoi se așeză la fereastră, uitându-se prin frunziș afară.

Între timp, se făcuse ora șapte și jumătate. Soarele dispăruse de vreo douăzeci de minute în dosul Casei de Granit, zarea se întuneca cu încetul, iar bricul înainta către golful Uniunii. Îl mai despărțeau doar opt mile de coastă și venea direct spre platou, căci, după ce ocolise capul Ghearei, fusese prins de curentul stârnit de flux, care îl purtase o bună bucată spre nord. Se părea chiar, din depărtare, că și pătrunsese în largul golf.

Aveau de gând pirații să înainteze adânc în golf? Asta era prima întrebare. Odată la adăpost, aveau de gând să ancoreze? Iată a doua întrebare. Nu se vor mulțumi oare numai să observe litoralul și apoi să pornească din nou în larg, fără să debarce echipajul? Lucrul acesta aveau să-l afle până într-o oră. Pionierii nu puteau face altceva decât să aștepte.

Inima lui Cyrus Smith se strânsese, atunci când zărise pavilionul negru. Nu constituia el oare o amenințare împotriva operei pe care el și tovarășii lui o împliniseră atât de bine până atunci? Poate că pirații mai fuseseră cândva pe insulă, deoarece arborau acum la debarcare pavilionul lor. Poate aceasta ar fi explicat toate întâmplările ciudate rămase fără dezlegare. Trăia oare într-un colț încă necercetat al insulei vreun complice cu care să se poată pune ei în legătură?

Cyrus Smith nu știa ce să răspundă la întrebările acestea pe care și le punea în tăcere. De un lucru era sigur: colonia lor nu putea să aibă decât de suferit de pe urma sosirii acestui bric. Totuși, atât el cât și tovarășii lui erau hotărâți să reziste până la urmă. Tare ar fi vrut să știe dacă pirații erau mai numeroși, mai bine înarmați decât pionierii! Dar cum să ajungi până la ei?

Se înnoptase. Nu se mai vedea nici luna nouă, iar insula și marea erau învăluite de un întuneric adânc. Nori grei, grămădiți la orizont, nu lăsau să treacă nici o rază de lumină. O dată cu amurgul, vântul încetase. Nici o frunză nu foșnea, nici un val nu șopotea pe plajă. Vasul nu se mai vedea, căci plutea cu focurile stinse. Nu puteau deci ști dacă se mai afla în apropierea insulei și în ce loc anume.

— Ei! Cine știe? spuse atunci Pencroff. Poate că blestemata asta de corabie se va depărta în timpul nopții, și n-o s-o mai vedem mâine dimineață!

Ca un răspuns dat marinarului, o lumină vie țâșni în larg urmată de o bubuitură de tun.

Vasul nu plecase, și pe bordul lui se aflau piese de artilerie. Între lumină și bubuitură se scurseră șase secunde. Bricul se găsea prin urmare cam la o milă și un sfert de țărș.

În același timp, auziră un zăngănit de lanțuri. Vaporul ancorase chiar în fața Casei de Granit!

CAPITOLUL II

Discuții. Presimțiri. Propunerea lui Ayrton. Propunerea e acceptată. Ayrton și Pencroff pe ostrovul Grant. Ocnașii din Norfolk. Planurile lor. Încercarea eroică a lui Ayrton. Întoarcerea. Șase contra cincizeci.

Nu mai era nici o îndoială în privința planurilor nutrite de pirați. Ancoraseră aproape de insulă și era limpede că a doua zi vor acosta cu bărcile lor.

Cyrus Smith și tovarășii săi erau gata de luptă, dar oricât de hotărâți ar fi fost ei, trebuiau să procedeze cu băgare de seamă. Dacă pirații se mulțumeau să debarce pe litoral, fără să pătrundă în interiorul insulei, prezența pionierilor mai putea fi ascunsă. S-ar fi putut într-adevăr ca cei de pe vas să fi dorit pur și simplu să se aprovizioneze cu apă, și nu era cu neputință ca podul, construit la o milă și jumătate de revărsarea, râului Mercy, să scape nevăzut.

Dar de ce arboraseră pavilionul? De ce au tras cu tunul? Din simplă sfidare, fără îndoială, afară numai dacă acestea nu însemnau o luare în posesie a insulei! Cyrus Smith știa acum că vasul era foarte bine-înarmat. Cu ce puteau răspunde locuitorii insulei tunurilor piraților? Doar cu câteva puști...

— Ne aflăm totuși într-o poziție strategică greu de cucerit, observă inginerul. Dușmanul nu poate să dea de gura canalului, pentru că e ascunsă de stuf și ierburi, și prin urmare nu poate pătrunde în Casa de Granit.

— Dar semănăturile noastre, curtea cu păsări, stâna... Pot distruge totul în câteva ore, strigă Pencroff, bătând din picior.

— Așa-i, Pencroff, răspunde Cyrus Smith, pot distruge totul și nu avem cum să-i împiedicăm.

— Câți or fi? Iată întrebarea, spuse reporterul. Dacă nu sunt decât vreo doisprezece, i-am putea opri, dar dacă sunt patruzeci, cincizeci, mai mulți poate...

— Domnule Smith, spuse deodată Ayrton, îndreptându-se spre inginer, vă rog să-mi îngăduiți un lucru!

— Ce anume, dragul meu?

— Să mă duc până la vas, să văd câți oameni sunt.

— Dar, Ayrton... răspunse șovăind inginerul, știi că îți primejduiești viața?

— Ce-are a face, domnule?

— Nu este datoria dumitale să faci una ca asta!

— Eu trebuie să-mi fac mai mult decât datoria! răspunse Ayrton.

— Și vrei să te duci cu barca până la vapor? Întrebă Gédéon Spilett.

— Nu, domnule, m-aș duce înot. Barca nu poate trece pe unde se strecoară un om, care poate înota și pe sub apă.

— Știi că bricul se află la o milă și un sfert de țărm? spuse Harbert.

— Sunt un bun înotător, domnule Harbert.

— Îți mai spun odată: îți pui viața în primejdie, Ayrton, insistă inginerul.

— Nu face nimic, răspunse Ayrton. Domnule Smith, vă cer acest lucru ca o dovadă de bunăvoință. E poate un mijloc să mă ridic în ochii mei!

— Du-te, Ayrton, răspunse inginerul, care simțea că altfel l-ar fi mâhnit adânc pe fostul ocnaș, acum pocăit.

— Merg și eu, spuse Pencroff.

— N-aveți încredere în mine! zise Ayrton tresărind. Apoi șopti umil: așa este!

— Nu! Nu! spuse cu vioiciune Cyrus Smith. Nu, Ayrton! Pencroff nu se îndoiește de dumneata! Ai înțeleș greșit cuvintele lui!

— Așa e, răspunse marinarul. Am de gând să-l însoțesc pe Ayrton doar până la ostrov. S-ar putea, deși nu-mi vine să cred, ca vreunul din tâlharii ăștia să fi debarcat; în cazul ăsta, un om mai mult nu-i de prisos, ca să-l împiedice să dea alarma. Îl voi aștepta pe Ayrton în ostrov, iar el se va duce singur până la vas, așa cum ne-a spus.

Odată hotărârea luată, Ayrton se pregăti de plecare. Planul lui era îndrăzneț, dar, ajutat de întunericul nopții, putea să reușească. Ayrton voia ca, ajuns lângă vas, să se agațe de diferitele lanțuri și frânghii, căutând să afle numărul piraților și poate chiar planurile lor.

Ayrton și Pencroff coborâră pe țărm, urmați de tovarășii lor. Apa fiind încă foarte rece, Ayrton, după ce se dezbracă, se unse cu grăsime, ca să sufere mai puțin de frig. S-ar fi putut să fie nevoit să stea în apă mai multe ore.

Pencroff și Nab se duseră între timp să aducă piroga priponită la câteva sute de pași, pe malul râului, și când se întoarseră cu ea îl găsiră pe Ayrton

gata de plecare. Îi aruncară o pătură pe umeri și pionierii îi strânsesă cu toții mâna. Apoi, Ayrton se urcă în pirogă împreună cu Pencroff.

La ora zece și jumătate seara, cei doi marinari dispărură în beznă, iar tovarășii lor se întoarseră să-i aștepte la Cămin.

Trecură ușor canalul și piroga acostă pe malul ostrovului. Nu era nimeni pe acolo, totuși înaintară cu băgare de seamă, dar după câteva clipe de cercetare se asigurară că într-adevăr nu le stătea nimic în cale. Urmărit de Pencroff, Ayrton străbătu repede mica insulă, sperînd păsările ascunse în găurile stâncilor; apoi se aruncă în mare fără nici o șovăială și înotă în direcția vasului pe care îl vedeau bine, deoarece aprinsese câteva lumini.

Pencroff se ghemui într-o scorbura de pe mal, așteptând întoarcerea tovarășului său.

Ayrton înota cu putere, lunecând prin apă, fără cel mai mic zgomot. Capul de-abia i se vedea și ochii îi erau ațintiți spre bricul întunecat, ale cărui lumini se oglindeau în mare. Omul se gândea numai la datoria lui și nicidecum la primejdia prin care trecea, străbătând apele bântuite de rechini. Dus de curent, el se depărta repede de țarm.

După o jumătate de oră, Ayrton, care înotase un timp sub apă, se agăță cu o mână de frânghiile de la capătul bompresului, fără să fi fost văzut sau auzit. Respiră adânc și, agățându-se de lanțuri, se furișă până aproape de bastingaj. Acolo se aflau întinși la uscat niște pantaloni de marinar. Trase pe el o pereche și, după ce se propti bine, începu să tragă cu urechea.

Pe bordul bricului nu dormea nimeni. Dimpotrivă, răsunau vorbe, cântece și râsete. Unele cuvinte, însoțite de înjurături, ajunseră până la Ayrton:

- Bună afacere bricul ăsta pe care am pus mâna!
- Merge iute „Speedy”¹ își merită numele!
- Poate să se ia după noi toată flota din Norfolk! Să poftească!
- Trăiască căpitanul nostru.
- Trăiască Bob Harvey!

Simțămintele lui Ayrton la auzul acestor cuvinte sunt ușor de înțeles: Bob Harvey era unul din tovarășii lui din Australia, un marinar îndrăzneț, care dusese la îndeplinire planurile lui criminale. Bob Harvey pusese mâna, în vecinătatea insulei Norfolk, pe bricul încărcat de arme, muniții, și unelte de tot felul, destinate uneia din insulele Sandwich². Cu toată banda lui de ocnași, deveniți pirați, Harvey cutreiera Pacificul, scufundând vapoare și masacrând echipajele. Ei se dovedeau mai cruzi decât pirații malaezi!

Bând peste măsură, ocnașii vorbeau tare și își istoriseau faptele. Și iată ce auzi Ayrton:

Echipajul vasului Speedy era alcătuit acum numai din bandiți englezi de pe insula Norfolk. Insula aceasta este așezată la răsăritul Australiei, la 29°2' latitudine sudică și 165°42' longitudine estică; are un perimetru de șase mile și e străjuit de muntele Pitt, înalt de o mie o sută de picioare. Această insulă

¹ Speedy — în limba engleză înseamnă rapid. (N. A.)

² Insulele Sandwich sau Hawai. (N. R.)

devenise sediul unui așezământ, în care erau trimiși cei mai îndărătnici pușcăriași din închisorile engleze. Erau acolo vreo cinci sute de inși, supuși unei discipline de fier, amenințați cu pedepse grozave și păziți de o sută cincizeci de soldați și o sută cincizeci de funcționari, toți la ordinele unui guvernator. Ar fi greu de închipuit o adunătură de tâlhari mai mare decât aceasta. Uneori, cu toată supravegherea strașnică, unii mai izbuteau să fugă și să pună mâna pe câte un vas, cu care începeau să cutureie insulele Pacificului, așa cum făcuse Bob Harvey și tovarășii săi. Pe vremuri, Ayrton dorise să facă și el același lucru.

Bob Harvey pusese mâna pe bricul Speedy, ancorat în portul Norfolk, și masacraseră echipajul. Devenit vas de pirați, Speedy cutreiera Pacificul sub comanda lui Harvey, care fusese cândva căpitan de cursă lungă. Ayrton îl cunoștea foarte bine!

Cea mai mare parte a ocnașilor erau adunați pe dunctă la pupa, iar unii se tolăniseră pe punte și vorbeau în gura mare.

Convorbirea își urma cursul, în mijlocul zbieretelor și a beției generale; Ayrton află astfel că bricul Speedy trecuse din întâmplare prin apele insulei Lincoln.

Bob Harvey nu pusese niciodată piciorul pe insulă, dar, după cum bănuise și Cyrus Smith, întâlnind în drumul lui ținutul acesta necunoscut, care nu se afla trecut pe nici o hartă, își pusese în gând să-l viziteze și, poate, să facă din insulă o ascunzătoare pentru vasul lor.

Ridicarea pavilionului negru și bubuitura de tun fuseseră simple manifestări de îngâmfare ale piraților, care voiau să imite vasele de război. Ele nu fuseseră semnale și deocamdată nu exista nici un fel de legătură între evadații din Norfolk și locuitorii insulei Lincoln.

Se dovedi astfel că domeniul pionierilor era amenințat de o mare primejdie. Fără îndoială că insula, cu izvoarele ei îmbelșugate de apă, cu micul port, cu bogățiile ei, atât de bine folosite de pionieri, cu ascunzișul Casei de Granit, nu putea fi decât pe placul ocnașilor, în mâinile lor, ea ar fi devenit un minunat loc de refugiu, tocmai fiindcă era necunoscută și i-ar fi pus multă vreme la adăpostul urmăririlor. Fără îndoială că, în cazul acesta, prima grijă a lui Bob Harvey ar fi să masacreze fără milă pionierii. De vreme ce ocnașii hotărâseră să-și facă reședința lor aici, Cyrus Smith și tovarășii lui nu puteau nici măcar nădăjdui să scape fugind și ascunzându-se vremelnic în vreun fund necunoscut al insulei, pentru că era de bănuț că pirații vor lăsa câțiva oameni pe uscat, chiar atunci când bricul va fi plecat în expediție. Prin urmare, nu exista altă cale decât lupta, și distrugerea ticăloșilor până la unul! Tâlharii ăștia nu meritau milă și orice mijloc întrebuintat împotriva lor era îndreptățit.

Iată ce gândea Ayrton și el știa că Cyrus Smith îi va împărtăși părerea.

Dar cum vor izbuti oare pionierii să reziste și să învingă? Totul depindea de armamentul bricului și de numărul oamenilor de pe bord.

Ayrton hotărî să facă ceva cu orice preț și cam după un ceas, când strigătele se mai potoliră, deoarece mulți dintre ocnași adormiseră între timp,

doborâți de băătură, el nu șovăi să se furișeze pe puntea vasului, care, după ce se stinseseră felinarele, era cufundată în întuneric.

Se urcă deci pe vas, avântându-se peste bompres. Strecurându-se printre ocnașii întinși ici, colo, Ayrton înconjură bricul, aflând astfel că acesta avea patru tunuri și că ele erau piese moderne, ușor de mânuit și cu efecte grozave.

Pe punte dormeau vreo zece oameni, dar era de presupus că alții, mai numeroși, se culcaseră înăuntru. De altfel, Ayrton înțelesese din cele vorbite că trebuie să fie cu toții vreo cincizeci. Erau cam mulți pentru cei șase locuitori ai insulei Lincoln! Totuși, mulțumită devotamentului lui Ayrton, Cyrus Smith nu va fi luat prin surprindere; el va cunoaște cel puțin forța adversarilor și va lua măsuri în consecință.

Lui Ayrton nu-i mai rămânea decât să se întoarcă pentru a-și înștiința tovarășii. Se pregătea chiar să sară din nou în apă, când prin mintea omului acestuia, care dorea să-și facă mai mult decât datoria, fulgeră un gând eroic. Își va sacrifica viața, scăpând cu prețul acesta insula și locuitorii ei. Căci nu mai rămânea îndoială că Cyrus Smith n-ar putea opune rezistentă dacă cei cincizeci de bandiți ar pătrunde în Casa de Granit sau dacă i-ar răpune pe coloniști prin înfometare. Îi și vedea pe salvatorii lui, pe pionierii care făcuseră din el un om cinstit, cărora le datora totul, uciși fără milă. Vedea toată munca lor distrusă și insula transformată într-un cuib de pirați! Și își spuse că, la urma urmei, chiar el avea să poarte vina acestor nenorociri, deoarece fostul său tovarăș, Bob Harvey, puneă în aplicare chiar planurile lui. Ayrton se îngrozi peste măsură. Și atunci fu cuprins de dorința de neînvins de a face să sară în aer bricul cu întregul lui echipaj. Era adevărat că și el, Ayrton, va pieri în acea explozie, dar va muri făcându-și datoria.

Nu șovăi nici o clipă. Nu era greu să nimerească la magazia unde se păstra praful de pușcă, magazie care se află totdeauna în partea dinapoi a corăbiei. De altfel, un vas care se îndeletnicea cu pirateria trebuia să aibă un depozit destul de bogat de praf de pușcă; va fi de ajuns o singură scânteie și totul va sări în aer într-o clipă.

Ayrton se strecură cu băgare de seamă pe puntea de jos, pe care erau întinse trupuri mai curând amețite de băătură decât de somn, ajungând până la piciorul catargului cel mare unde, luminat de un felinar, se afla un rastel cu tot felul de arme. El ridică un revolver și cercetă dacă era încărcat. Această armă îi ajungea ca să îndeplinească opera de distrugere. Se strecură apoi sub dunetă, unde socotea că va găsi magazia cu praful de pușcă.

Aci domnea însă un întuneric de nepătruns și era greu să se furișeze fără să lovească vreun ocnaș, care nu dormea destul de adânc. I se răspundea cu înjurături și pumni, și de câteva ori se opri în loc. În sfârșit ajunse în fața magaziei, dar ușa era încuiată.

Ayrton se văzu silit să spargă lacătul, lucrare grea de îndeplinit fără zgomot. Totuși, sub mâna lui puternică, lacătul cedă și ușa se deschise...

În clipa aceea, o mână căzu pe umărul lui Ayrton.

— Ce cauți aici? întrebă cu voce aspră un vlăjgan, răsărit din beznă,

ridicând în dreptul feței lui Ayrton lumina unei lanterne.

Ayrton se trase înapoi. În străfulgerarea de o clipă a lanternei recunoscuse pe vechiul său tovarăș Bob Harvey; era sigur însă că ocnașul nu știa cine este el, socotindu-l mort de multă vreme.

— Ce cauți aici? mai strigă Bob Harvey, apucându-l de cingătoare.

Dar Ayrton, fără să răspundă nimic, îl îmbrânci cu putere, căutând să pătrundă în magazie. O singură împușcătură în mijlocul butoiașelor cu pulbere și totul se sfârșea!

— Săriți, băieți! strigă Bob Harvey.

Vreo doi pirați, treziți de strigăt, se repeziră la Ayrton încercând să-l doboare. Voinicul Ayrton izbuti totuși să scape din strânsoarea lor. Două focuri scăpărări și doi ocnași se prăbușiră, dar o lovitură de cuțit îi sfâșie umărul.

Ayrton înțelese că nu-și mai putea îndeplini planul. Bob Harvey închisese ușa magaziei, iar de pe vas se auzeau diferite zgomote, care dovedeau că pirații se trezesc. Acum, Ayrton trebuia să scape, pentru a lupta alături de Cyrus Smith și ai săi. Nu-i mai rămânea decât să fugă, dar cum? Nu prea vedea cum ar izbuti să scape, deși era hotărât să caute cu orice preț să se întoarcă la tovarășii săi.

Mai avea patru focuri de revolver. Două gloanțe le trase de îndată, țintindu-l pe Harvey, pe care-l răni ușor; apoi se folosi de o clipă de spaimă a dușmanului, spre a se repezi la scara ce ducea pe puntea bricului. Trecând prin fața felinarului, îl sfărâmă cu mânerul revolverului, pentru a putea dispărea mai ușor la adăpostul întunericului,

Între timp, alți pirați, treziți de zgomot, coborau scara venind de pe punte. Cu al treilea foc, Ayrton doborî pe unul dintre ei, iar ceilalți se dădură la o parte, neînțelegând ce se petrece. Din două sărituri, Ayrton era pe punte și trei secunde mai târziu, după ce trăsese ultimul glonte în obrazul unui pirat ce-l apucase de gât, el sărea peste bastingaj, aruncându-se în mare.

Nici nu făcuse câțiva metri și gloanțele începură să răpăie ca grindina în jurul lui.

E lesne de înțeles prin ce spaimă trecură Pencroff în ascunzătoarea lui și Cyrus Smith, reporterul, Harbert și Nab ascunși în Cămin, auzind împușcăturile de pe vas. Aceștia din urmă se repeziră pe plajă cu pușca, fiind gata să respingă orice atac.

Pentru ei nu mai exista nici o îndoială. Ayrton fusese prins de pirați și ucis, iar acum se puteau aștepta la atacul ticăloșilor, care, folosindu-se de întunericul nopții, vor năvăli poate pe insulă!

Trecu o jumătate de oră chinuitoare. Împușcăturile încetaseră, dar nici Ayrton, nici Pencroff nu se arătau. Năvăliseră oare pirații pe mica insulă? Nu cumva Pencroff și Ayrton aveau nevoie de ajutorul lor? Dar cum să treacă în ostrov? Venise fluxul și barcă nu mai aveau! Se poate ușor închipui cât de îngrijorați erau Cyrus Smith și tovarășii săi.

În sfârșit, pe la douăsprezece și jumătate, piroga aluneca pe plajă, aducând pe cei doi tovarăși: Ayrton ușor rănit la umăr și Pencroff teafăr fură

îmbrățișați de prietenii lor.

Se adăpostiră de îndată cu toții în Cămin și Ayrton istorisi ce se întâmplase, neascunzându-le nici planul de a zvârli în aer bricul, încercare pe care nu o dusesese însă la bun sfârșit.

Măinile tuturor se întinseră spre Ayrton, care nu le ascunse gravitatea situației. Acum, pirații aflaseră că insula Lincoln este locuită. Vor coborî prin urmare bine înarmați și în număr mare. Ei nu vor cruța nimic și pionierii nu puteau să se aștepte la nici un fel de milă, dacă s-ar fi întâmplat să cadă în mâinile lor,

— Vom ști să murim! spuse reporterul.

— Să ne întoarcem și să veghem! hotărî Cyrus Smith.

— Domnule Cyrus, întrebă marinarul, credeți că avem oarecari sorți de izbândă?

— Da, Pencroff.

— Mde, șase împotriva a cincizeci.

— Da, șase, însă totul depinde de curajul nostru!

CAPITOLUL III

Ceața se ridică. Ordinele inginerului. Trei posturi. Ayrton și Pencroff.

Prima barcă. Alte două bărci. Pe ostrov. Șase ocnași pe țarm.

Bricul ridică ancora. Ghiulelele. Nu mai e nici o scăpare.

Deznodământ neașteptat.

Noaptea trecu netulburată. Pionierii petrecuseră tot timpul la pândă, gata de atac, fără să iasă din adăpostul de la Cămin. La rândul lor, pirații nu făcuseră nici o încercare de a coborî pe uscat. După împușcăturile trase în urma fugarului Ayrton, nici un foc de armă, nici cel mai mic zgomot nu mai semnala prezența vasului în apele insulei. S-ar fi putut crede chiar că bricul ridicase ancora și pornise în larg temându-se că are de-a face cu forțe prea mari.

Dar pionierii se înșelaseră. În zori, văzură prin ceață o umbră mare, întunecată. Era bricul Speedy.

— Iată, prieteni, spuse inginerul, dispozițiile ce mi se par mai potrivite și pe care le vom lua până se risipește ceața. Deocamdată putem lucra fără să fim văzuți. Lucrul cel mai însemnat este ca ocnașii să creadă că locuitorii insulei sunt numeroși și deci în stare să opună rezistență. Vă propun să ne despărțim în trei grupe, care se vor așeza astfel: prima la Cămin, a doua la revărsarea râului Mercy, iar a treia, socot nimerit s-o așezăm pe ostrov, ca să împiedice sau cel puțin să întârzie orice încercare de debarcare. Avem două carabine și patru puști. Vom fi cu toții înarmați și nu vom face economie de gloanțe, căci avem de ajuns praf de pușcă. Puștile și tunurile bricului sunt neputincioase față de aceste stânci și deoarece noi nu vom trage de la ferestrele Casei de Granit, bandiților nu le va trece prin gând să bată cu

tunurile încoace, astfel că nu ne vor produce mari stricăciuni cu ghiulelele lor. Singurul lucru de temut este lupta corp la corp, pentru că ocnașii sunt numeroși. De aceea, trebuie să încercăm să ne împotrivim oricărei debarcări, fără ca ei să ne poată descoperi. Nu economisiți deci munițiile, trageți des, dar ochiți bine. Fiecare dintre noi trebuie să ucidă opt sau zece dușmani, și trebuie să-i ucidă!

Cyrus Smith expuse situația cât se poate de limpede, vorbind foarte liniștit, parcă ar fi expus planul unor lucrări, nu al unei lupte și tovarășii săi primiră hotărârile fără să cârtească. Nu le mai rămânea decât să se ducă la posturile lor înainte ca ceața să se risipească.

Nab și Pencroff se urcară de îndată în Casa de Granit de unde cărară muniții îndestulătoare. Gédéon Spilett și Ayrton, buni trăgaci, primiră câte o carabină de precizie, care bătea până la o milă. Cele patru puști și le împărțiră Cyrus Smith, Nab, Pencroff și Harbert.

Iată cum au fost alcătuite posturile:

Cyrus Smith și Harbert rămaseră ascunși la Cămin, de unde puteau păzi plaja și Casa de Granit.

Gédéon Spilett și Nab se ascunseră printre stânci, la revărsarea râului Mercy. Ridică ră punțile și se așezară în așa fel, încât se împiedice trecerea bărcilor și orice debarcare pe țărmul opus.

Cât despre Pencroff și Ayrton, ei porniră în pirogă să ocupe două posturi pe ostrov. Astfel, văzându-se atacați deodată din trei locuri diferite, ocnașii vor crede că insula este bine populată și bine apărată.

În cazul unei debarcări pe care nu o vor putea opri, și chiar dacă s-ar lua după ei vreo barcă de pe vas, Pencroff și Ayrton trebuiau să se întoarcă cu piroga, să coboare pe țărm și să se îndrepte spre punctul cel mai amenințat.

Înainte de a-și ocupa posturile, pionierii își mai strânseseră odată mâinile. Pencroff izbuti să se stăpânească, pentru a-și ascunde emoția în clipa în care îl îmbrățișa pe Harbert, copilul lui!... Apoi se despărțiră.

Peste câteva clipe, Cyrus Smith și Harbert de o parte, Gédéon Spilett și Nab de altă parte dispăruseră printre stânci. După alte câteva minute, Ayrton și Pencroff ajungeau cu bine la ostrov și se ascundeau printre stâncile coastei răsăritene. Niciunul dintre ei nu putuse fi zărit de pirați, devreme ce și bricul abia se deslușea prin ceață.

La ora șase și jumătate erau cu toții la posturi.

Curând, pâcla începu să se risipească mai întâi în înălțimi, făcând să se ivească vârful catargului. Câtva timp trâmba mari de ceață se rostogoliră deasupra valurilor, apoi prinse să adie o briză, care spulberă foarte repede pâclele adunate.

Acum, bricul Speedy, reținut de două ancore, se arăta în întregime privirilor. După cum socotise Cyrus Smith, ancorase la o milă și un sfert de țărm. În vârful catargului flutura fiorosul steag negru.

Inginerul zări prin ochian cele patru tunuri îndreptate spre insulă. Erau desigur gata să tragă la primul semnal. Totuși, pe bricul Speedy era liniște! Pirații circulau pe punte și își vedeau de treburi. Numai câțiva se urcaseră pe

dunetă, iar doi dintre ei, cocoțați pe barele catargului mare, urmăreau cu ochiane, cu mare atenție, tot ce se petrecea pe insulă.

Desigur că Bob Harvey și echipajul său nu-și dăduseră prea bine seama de tot ce se întâmplase în timpul nopții pe bordul vasului. Omul acela pe jumătate gol, care forțase ușa magaziei cu pulbere, care trăsese șase focuri de revolver asupra lor și se luptase cu ei, omorându-l pe unul dintre ai lor, și rănind pe alți doi, omul acela scăpase oare de gloanțele lor? De unde venea el, ce căuta pe bord? Să fi avut într-adevăr de gând să arunce bricul în aer, așa cum i se păruse lui Bob Harvey? Toate acestea erau destul de nelămurite în mintea ocnașilor. De un singur lucru nu se puteau îndoi, și anume, că insula necunoscută, în fața căreia ancoraseră, era locuită și poate chiar de o întreagă colonie hotărâtă să se apere. Totuși, nu se arăta nimeni nici pe plajă nici pe înălțimile insulei. Țărmlul părea pustiu și nu vedeau nici urmă de locuință. Să fi fugit locuitorii spre interior?

Iată întrebările ce frământau desigur pe căpetenia piraților, care, foarte prevăzătoare, căuta să-și dea seama de împrejurări înainte de a porni la atac.

Timp de o oră și jumătate nu întreprinse nimic. Bob Harvey șovăia. Nu-i zărise nici cu cel mai bun ochian pe pionierii ascunși printre stânci. Pe cât se părea, nu găsisese ciudate nici perdelele verzi de crengi și liane, care ascundeau ferestrele Casei de Granit și care se desprindeau foarte limpede pe faleza goală. Într-adevăr, cu greu și-ar fi putut închipui că exista o locuință așezată la o atare înălțime, în mijlocul unui masiv de granit. De la capul Ghearei, până la cele două Mandibule, nimic nu trăda prezența unor locuitori pe insulă.

Pe la orele opt, pionierii observară totuși oarecare mișcare pe bric. Coborau o barcă, în care luară loc șapte pirați înarmați cu puști. Unul dintre bandiți se așeză la cârmă, patru la vâsle, iar alți doi, ghemuiți la prova bărcii, pândeau cu încordare țărmul. Porniseră fără îndoială într-o primă recunoaștere, dar nu păreau dornici să debarce, deoarece în acest caz ar fi plecat desigur în număr mai mare.

Din înălțimea catargelor, pirații văzuseră desigur că țărmul era apărat de un ostrov, de care îl despărțea un canal lat de o jumătate de milă. Cyrus Smith își dădu totuși în curând seama, după direcția bărcii, că bandiții nu intrau în canal, ci se îndreptau spre ostrov, lucru ce dovedea o măsură de prevedere și destulă înțelepciune din partea lor.

Pencroff și Ayrton, ascunși printre stânci, îi văzură îndreptându-se spre ei și așteptară să se apropie.

Barca înainta încet. Vâslele se afundau în apă la intervale mari. Unul dintre ocnași, care ședea în față, ținea în mână o sondă, căutând să afle adâncimea apelor canalului. Deci Harvey avea de gând să se apropie cu bricul cât mai mult de țărm. Pirații cățărați pe frânghiile catargelor nu pierdeau barca din ochi, urmărind. Încercările de sondaj, care aveau să le fie de folos la debarcare.

Barca se opri la o mică depărtare de țărmul ostrovului. Cârmaciul, în picioare, căuta un punct unde să acosteze. În aceeași clipă, răsunară două

împuşcăături, şi norişori de fum plutiră deasupra stâncilor. Cârmaciul şi marinarul cu sonda se prăbuşiră în barcă, loviţi în acelaşi timp.

Numaidecât urmă o detunătură puternică, un nor de fum scânteietor tâşni din coasta vasului şi o ghiulea făcu ţândări creştetul stâncilor, sub care se adăposteau Ayrton şi Pencroff. Cei doi apărători scăpară neatinşi. În barcă izbucniră blesteme groaznice. Cârmaciul fu înlocuit cu unul dintre tovarăşii săi, iar vâslele loviră grăbite apa.

Totuşi, în loc să se întoarcă spre vas, cum ar fi fost de crezut, barca o lua de-a lungul ţărmlui, căutând să ocolească ostrovul pe la sud. Piraţii vâsleau repede ca să iasă din bătaia gloanţelor. Înaintară astfel până în apropierea capului Epavei, pe care îl ocoliră, apăraţi mereu de tunurile bricului, şi se îndreptară apoi spre vărsarea râului Mercy.

Piraţii aveau deci de gând să pătrundă pe canal, ca să-i ia pe la spate pe pionierii din ostrov, în aşa fel, încât să-i prindă între focurile celor din barcă şi tunurile bricului, situaţie destul de primejdioasă.

Trecu un sfert de oră şi barca înainta mereu. În aer şi pe apă, tăcere, linişte desăvârşită.

Pencroff şi Ayrton, deşi vedeau bine că pot fi luaţi pe la spate, nu părăsiră postul, fie pentru că nu voiau să rămână descoperiţi în bătaia tunurilor de pe vas, fie pentru că se bizuiau pe tovarăşii care vegheau la revărsarea râului şi printre stâncile Căminului.

Douăzeci de minute după încetarea primelor focuri, barca se afla la gura râului Mercy. Fluxul tocmai începea cu violenţa lui obişnuită, oclăşii erau împinşi spre gura râului şi cu greu se menţineau în mijlocul canalului, vâslind cu putere. Cum treceau de ajuns de aproape de gura râului, fură întâmpinaţi cu două gloanţe, care mai doborâra în barcă doi dintre ei. Nab şi Spilett îşi nimeriseră şi ei ţinta. Bricul trimise pe dată o a doua ghiulea asupra locului pe care îl trăda fumul armelor, dar fără să facă nici o pagubă.

În barcă rămăseseră doar trei oameni teferi. Luată de curenţi, ea alunecă pe canal cu repeziciunea unei săgeţi, trecând prin faţa lui Cyrus Smith şi a lui Harbert, care nu găsiră de cuviinţă să tragă, nesocotind-o de ajuns de aproape. Barca ocoli vârful nordic al ostrovului şi, mânată de doi dintre marinarii care mai rămăseseră teferi, căuta să se înapoieze la bric.

Până acum, pionierii n-aveau de ce să se plângă. Lucrurile începuseră prost pentru adversari. Aceştia aveau patru răniţi sau poate chiar patru morţi; pionierii, dimpotrivă, scăpaseră teferi, nimerindu-şi adversarii în plin. Dacă piraţii urmau să-i atace în felul acesta, reînnoind încercările de debarcare cu ajutorul bărcilor, ei puteau fi doborâţi unul câte unul.

Acum se dovedea cât de nimerite erau dispoziţiile inginerului. Piraţii puteau să-şi închipuie într-adevăr că aveau de-a face cu duşmani numeroşi şi bine înarmaţi, pe care nu-i vor învinge cu uşurinţă.

Mai trecu o jumătate de oră până ce barca, lovită de curenţii din larg, izbuti să ajungă la bric. În momentul în care barca, aducând răniţii, fu urcată pe vas, izbucniră răcnete groaznice şi câteva ghiulele, slobozite fără nici un rost, se pierdură în văzduh.

Între timp, doisprezece ocași, înnebuniți de furie, sau poate încă sub stăpânirea băuturii din ajun, se zvârliră în barcă. Coborâră încă o barcă, în care luară loc alți opt inși; prima se îndreptă spre ostrov, iar a doua spre revărsarea râului Mercy.

Situația lui Pencroff și a lui Ayrton începea să se înrăutățească. Ei își dădeau seama că e timpul să se întoarcă pe insulă.

Totuși așteptară trecerea primei bărci, și alte două gloanțe, bine ținute, stârniră tulburare în sânul echipajului. Apoi, Pencroff și Ayrton își părăsiră posturile și, urmăriți de gloanțele piraților, străbătură în goană ostrovul. Se aruncară în pirogă și trecură repede canalul, pe când barca ocolea capul ostrovului, și în cele din urmă se adăpostiră în Cămin.

Nici nu ajunseră bine lângă Cyrus Smith și Harbert, când ostrovul fu invadat de pirați, care îl cutreierau în lung și în lat.

Dar aproape în aceeași clipă, alte detunături răsunară de la postul așezat lângă râu. Doi din cei opt ocași, care se aflau în barcă, fură uciși de Gédéon Spilett și de Nab, iar barca târâtă spre stânci, se sfărâmă chiar la gura râului. Cei șase supraviețuitori, ținând armele ridicate deasupra capului ca să le ferească de umezeală, izbutiră totuși să iasă pe malul drept al râului, fugind apoi cât îi țineau picioarele spre capul Epavei, departe de bătaia gloanțelor.

Situația se schimbase. Pe ostrov se aflau doisprezece ocași dintre care câțiva erau răniți. Aveau totuși o barcă, pe care o puteau folosi. Pe insulă pătrunseseră șase oameni, care nu puteau să ajungă la Casa de Granit, fiindcă nu puteau trece râul, podurile fiind ridicate.

— Merge! strigă Pencroff năvălind în cămin. Merge, domnule Cyrus! Dumneavoastră ce credeți?

— Cred că lupta va lua o nouă întorsătură. Nu putem să ne închipuim că bandiții sunt atât de proști, încât să continue într-un chip atât de neprielnic pentru ei!

— Totuși, canalul n-au să-l treacă, spuse marinarul. Carabina lui Ayrton și a domnului Spilett veghează și știți că bat departe!

— Fără îndoială, răspunse Harbert, dar ce pot două carabine față de tunurile bricului?

— Dar bricul încă n-a intrat pe canal, zise Pencroff.

— Și dacă vine? întrebă Cyrus Smith.

— E cu neputință. Riscă să se împotmolească, și atunci e pierdut.

— Ba e foarte cu putință, răspunse Ayrton. Ocașii se pot folosi de flux ca să intre în canal, chiar dacă se vor împotmoli la retragerea apelor, iar noi n-o să ne putem păstra locurile în bătaia tunurilor lor.

— Ei drăcie! răcni Pencroff. Mi se pare că tâlharii se pregătesc să ridice ancora!

— S-ar putea să fim siliți să ne adăpostim în Casa de Granit! observă Harbert.

— Deocamdată așteptăm, răspunse Cyrus Smith.

— Dar Nab și domnul Spilett? întrebă Pencroff.

— Vor ști ei să ne găsească. Fii gata, Ayrton! Carabina dumitale și a lui Spilett au cuvântul!

Ayrton avusese dreptate. Bricul începu să se apropie de ostrov. Marea mai crescuse încă un ceas și jumătate, ușurând manevra bricului. Totuși, Pencroff nu era de părerea lui Ayrton și era sigur că bricul nu va îndrăzni să încerce să intre pe canal.

Pirații de pe ostrov se apropiaseră între timp de țărmul opus, astfel că numai canalul îi mai despărțea de uscat. Fiind înarmați numai cu puști, ei nu puteau face nici un rău pionierilor ascunși în Cămin și la revărsarea râului Mercy. Neștiind însă că pionierii aveau carabine cu tragere lungă, nu se credeau nici ei în primejdie și înaintau descoperiți.

Scurtă le fu însă liniștea. Carabinele lui Ayrton și a lui Gédéon Spilett începură să glăsuiască, spunând ocnașilor lucruri atât de neplăcute, încât doi dintre ei se întinseră la pământ.

Urmă o debandadă generală. Fără să-și ridice măcar răniții sau morții, cei zece care scăpaseră cu viață alergară în fuga mare spre malul opus al ostrovului, săriră în barcă și vâsliră repede spre bric.

— Opt bandiți mai puțin! strigă Pencroff. Se pare că domnul Spilett și Ayrton se înțeleg bine.

— Domnilor, zise Ayrton, încărcându-și carabina, se încurcă lucrurile. Bricul pornește.

— Dar n-au ridicat încă ancora! strigă Pencroff,

— Uite că au și început s-o tragă! Într-adevăr se auzea hurea lanțului ancorei smulse din adânc, pe măsură ce se înfășură pe scripete. Vântul bătea din larg și înălțând pânza de la catargul cel mare și de la cel mijlociu, vasul se apropia, încet, de coastă.

De la cele două posturi ale lor, pionierii priveau cuprinși de tulburare, dar fără să dea nici un semn de viață. Groaznică va fi situația lor, când vor ajunge în bătaia tunurilor, fără să se mai poată apăra. Cum vor putea împiedica atunci debarcarea piraților?

Cyrus Smith își dădea bine seama care era situația și se întreba ce era de făcut? Trebuia să ia peste puțin o hotărâre. Ce era de făcut? Să se închidă în Casa de Granit și să reziste acolo săptămâni întregi, poate chiar luni de zile, mai ales că provizii aveau din belșug? Bine, dar apoi? Pirații nu vor fi mai puțin stăpâni pe insulă; vor distruge totul și încetul cu încetul vor pune mâna și pe ei, deveniți prizonieri în Casa de Granit.

O singură scăpare le mai rămânea: Bob Harvey să nu se aventureze pe canal și să rămână de partea cealaltă a ostrovului. De la o asemenea depărtare, loviturile de tun nu le puteau pricinui stricăciuni prea mari.

— Dacă Bob Harvey este un marinar bun, spuse Pencroff, nu se va aventura niciodată pe canal! Știe el prea bine că-și primejduiește vasul dacă se ivește vreo furtună! Și ce se face el fără bric?

Dar bricul se apropiase de ostrov și se vedea lămurit că încearcă să se apropie de extremitatea lui inferioară. Briza era ușoară, curentul slab și Bob Harvey putea să-și manevreze vasul în voie.

Observând drumul străbătut de bărci, aflase traseul canalului, în care se avânta acum cu multă îndrăzneală. Planul lui era limpede: căuta să se așeze în fața Căminului și să răspundă cu ghiulele gloanțelor care îi loviseră echipajul.

În curând bricul ajunse la extremitatea inferioară a ostrovului, pe care o ocoli cu ușurință. Îndreptând apoi pânza din urmă după direcția vântului, ajunse chiar în dreptul revărsării râului.

— Fir-ar ei de tâlhari, vin peste noi! strigă Pencroff.

În clipa aceea, Nab și Gédéon Spilett veniră și ei lângă Cyrus Smith, Ayrton, Pencroff și Harbert.

Reporterul și tovarășul său găsiseră nimerit să părăsească postul de lângă râul Mercy, de unde nu mai puteau să tragă asupra bricului. Și bine făcuseră. Era mai potrivit ca pionierii să fie adunați la un loc, în clipa în care avea să înceapă desigur o acțiune hotărâtoare. Gédéon Spilett și Nab se strecuraseră, adăpostiți de stânci, sub o ploaie de gloanțe care din fericire nu îi atinsese.

— Spilett! Nab! strigă inginerul, nu sunteți răniți?

— Nu, răspunse reporterul, numai câteva contuziuni provocate de gloanțele care au ricoșat, împrôșcându-ne cu bucăți de stâncă! Dar blestematul de bric intră în canal!

— Da, răspunse Pencroff, și în mai puțin de zece minute va fi în fața Casei de Granit!

— Ce ai de gând, Cyrus? întrebă reporterul.

— Trebuie să ne adăpostim în Casa de Granit cât mai e timp și cât nu ne văd ocnașii.

— Sunt de aceeași părere, răspunse Gédéon, dar odată închiși...

— Să mergem acolo și vom vedea noi ce e de făcut, răspunse inginerul.

— Atunci să pornim imediat! spuse reporterul.

— Nu sunteți de părere, domnule Cyrus, ca Ayrton și cu mine să rămânem aici? întrebă marinarul.

— La ce bun, Pencroff? răspunse Cyrus Smith. Nu, să nu ne despărțim!...

Nu mai aveau nici o clipă de pierdut. Pionierii părăsiră Căminul apărați de cotitura stâncilor, care-i ascundeau de privirile celor de pe vas, în timp ce două-trei detunături și zgomotul ghiulelelor, care se spărgeau de stânci, vesteau apropierea bricului.

Se repeziră la ascensor și, într-o clipită, se suiră până la ușa Casei de Granit, unde Top și Jup erau închiși din ajun, și pătrunseră în fugă în sala cea mare.

Era și timpul, căci, în clipa aceea, pionierii zăriră prin frunziș bricul învăluit de fum, strecurându-se în canal. Fură nevoiți să se ferească de la ferestre, căci salvele bubuiau fără încetare și ghiulelele celor patru tunuri, însoțite de urale, loveau la întâmplare atât Căminul, cât și fostul post de observație de la gura râului, sfărâmând stâncile.

Nădăjduiau totuși că ascunzătoarea lor va fi cruțată, mulțumită măsurilor

luate de Cyrus Smith, care camuflase ferestrele, când pe neașteptate, o ghiulea pătrunse în coridor prin deschizătura ușii.

— Blestemați să fie! Suntem descoperiți strigă Pencroff.

Poate că nu-i văzuse, totuși Bob Harvey găsisese de cuviință să trimită un proiectil spre frunzișul suspect, care învăluia partea aceea a falezei. Bombardamentul se întetă chiar atunci când, izbutind să distrugă o parte din perdeaua de frunziș, lovitura dezgolise una din deschizăturile făcute în granit.

Situația pionierilor era disperată. Ascunzișul lor fusese descoperit. Nu aveau cum să se apere împotriva ghiulelelor, nici nu puteau împiedica distrugerea stâncilor, ale căror sfărâmături zburau în jurul lor. Nu le mai rămânea decât să se ascundă în coridorul de sus al Casei de Granit și să lase locuința lor pradă tâlharilor. Dar deodată se auzi un zgomot asurzitor, urmat de țipete groaznice!

Urmă de tovarășii săi, Cyrus Smith se repezi la una din ferestre.

Ridicat pe un fel de trombă lichidă, căreia nu putuse să i se împotrivească, bricul se despicase în două, și în mai puțin de zece secunde fu înghițit de valuri împreună cu fiorosul lui echipaj!

CAPITOLUL IV

Pionierii pe țărm. Ayrton și Pencroff la lucrările de salvare. Convorbirea din timpul mesei. Părerile lui Pencroff. Vizitarea bricului. Magazia de pulbere intactă. Noi bogății. Ultimele rămășițe. Un cilindru spart.

— Au sărit în aer! strigă Harbert.

— Da, au sărit, de parcă ar fi aprins Ayrton praful de pușcă! răspunse Pencroff, aruncându-se în ascensor împreună cu Nab și Harbert.

— Dar ce s-a întâmplat? întrebă Gédéon Spilett, înmărmurit de sfârșitul neașteptat.

— De data asta aflăm noi ce este!... răspunse repede inginerul.

— Ce să aflăm?

— Mai târziu! Mai târziu! Hai, Spilett. Un singur lucru are acum însemnătate. Pirații au fost nimiciți!

Cyrus Smith împreună cu reporterul și cu Ayrton îi ajunseră din urmă pe cei de pe plajă. Din bric nu se mai vedea nimic, nici măcar catargele. După ce fusese ridicat de trombă, se răsturnase pe o coastă, dându-se la fund, probabil din pricina unei spărturi uriașe. Dar cum în locul acela canalul nu era prea adânc, să fi avut douăzeci de picioare, vasul avea să reapară desigur o dată cu retragerea apelor.

Câteva rămășițe pluteau la suprafața mării: pânze de corabie, o întreagă armătură cu catarge și bare de schimb, cotețe cu păsări încă în viață, lăzi și butoiașe, care ieșeau cu încetul la suprafață din pânțelele vasului. Totuși nu apăreau nici un fel de sfărâmături sau scânduri din punte ori din îmblănitura vasului, ceea ce făcea ca scufundarea bricului să pară destul de ciudată!

Se iviră însă și cele două catarge, care fuseseră frânte aproape de baza lor. Unele pânze ale catargelor erau strânse, altele desfăcute. Aceste bogății nu puteau fi lăsate pradă refluxului; Ayrton și Pencroff săriră în pirogă, având de gând să târască toate resturile spre țărmul insulei sau al ostrovului.

Dar în clipa în care se imbarcau, îi opri o reflexie a lui Gédéon Spilett.

— Ce s-o fi întâmplat cu cei șase ocnași care au debarcat pe țărmul drept al râului Mercy? se întrebă el.

Într-adevăr, nu trebuiau să uite că cei șase oameni, a căror barcă se sfărâmasese de stânci, izbutiseră să ajungă la capul Epavei.

Priviră într-acolo, fără să vadă pe nimeni. Poate că după ce se scufundase bricul o luaseră la fugă spre interiorul insulei.

— De ei ne ocupăm mai târziu, spuse Cyrus Smith. Pot fi foarte primejdioși, căci sunt înarmați, dar, în sfârșit, șase contra șase, luptăm la egalitate. Să ne ocupăm acum de lucrurile mai grabnice.

Ayrton și Pencroff se urcară în pirogă și vâsliră cu putere, îndreptându-se spre resturile vasului.

Marea era liniștită și apele mari, căci de două zile apăruse luna în primul pătrar. Mai erau deci încă două ore până ce corpul vasului avea să iasă la suprafața apelor.

Ayrton și Pencroff avură răgaz să lege toate resturile cu un odgon, al cărui capăt îl târâră pe mal, în fața Casei de Granit și acolo, unindu-și puterile, pionierii traseră totul la mal. Apoi adunară în pirogă tot ce mai plutea pe apă: cotețele, butoiașele și lăzile și le cărară la Cămin.

În voia apei mai pluteau și câteva cadavre. Printre ele Ayrton recunoscu pe Bob Harvey, pe care îl arătă tovarășului său, rostind cu glas sugrumat:

— Uite ce-am fost odată și eu, Pencroff!

— Dar nu mai ești, dragă Ayrton, răspunse marinarul.

Lucru ciudat, pluteau foarte puține leșuri printre sfărâmaturi. Să tot fi fost cinci sau șase cadavre, pe care refluxul le și împingea în larg. După cât se părea, ocnașii, surprinși de explozie, n-avuseseră timp să fugă, iar vasul aplecându-se pe o rână, cea mai mare parte dintre ei rămăseseră prinși în bastingaje. Târând în larg cadavrele acestor ticăloși, refluxul scutea pionierii de neplăcuta datorie de a-i înmormânta în vreun colț al insulei.

Timp de două ore, Cyrus Smith și tovarășii săi traseră pe plajă, apoi desfăcură și uscară pânzele bricului, care scăpaseră neatinse. Adânciți în munca lor, pionierii vorbeau puțin, dar câte nu le treceau prin minte! Bricul, sau mai bine zis conținutul lui, însemna pentru ei o adevărată comoară. Într-adevăr, o corabie este un fel de mică lume, cu toate cele trebuitoare. Datorită acestei întâmplări, inventarul coloniei avea să se îmbogățească cu o mulțime de lucruri folositoare, mult mai multe decât cele găsite odinioară în lada de la capul Epavei.

„De altfel, gândea Pencroff, nu văd de ce n-am izbuti să reparăm bricul? Dacă are o singură spărtură nu e grav, se poate astupa, și un vas de trei sau patru sute de tone este un adevărat vapor! Un uriaș pe lângă bietul nostru „Bonadventure”. Mergi departe cu un astfel de bric! Te duci unde vrei!

Trebuie să vorbesc cu domnul Cyrus și Ayrton! Merită!”

Într-adevăr, dacă vasul mai era bun de ceva, aceasta însemna că pionierii aveau mult mai mulți sortți de scăpare. Dar ca să-și dea seama de lucrul acesta, trebuiau să aștepte retragerea apelor, pentru a putea cerceta întreg corpul bricului.

După ce traseră toate resturile pe plajă, la adăpost, Cyrus Smith și tovarășii săi își îngăduiră un scurt răgaz pentru masă. Se simțeau lihniți de foame. Din fericire, cămara nu era departe, iar Nab era un bucătar foarte vrednic. Mâncară lângă cămin și tot timpul nu vorbiră decât de întâmplarea neașteptată, care scăpase colonia de la pieire.

— A fost o adevărată minune, spuse Pencroff, și trebuie să mărturisim că tâlharii au sărit în aer la timp! Casa de Granit era pe cale să devină un adevărat iad!

— Ia spune, Pencroff, întreabă reporterul, cum s-or fi petrecut lucrurile și ce să fi provocat asemenea explozie?

— Nimic mai simplu, domnule Spilett, răspuse Pencroff. Un vas de pirați nu este un vas de război. Ocnașii nu sunt disciplinați ca marinarii! Poate că magazia bricului era deschisă și a fost de ajuns ca unul singur să fie mai neîndemânatic, sau mai neprevăzător, ca totul să sară în aer!

— Mă miră totuși, domnule Cyrus, spuse Harbert, că explozia nu a avut un efect mai mare. Detunătura n-a fost prea puternică și de fapt nu sunt decât puține sfărâmături; nu știu de ce mi se pare că vasul a fost mai curând scufundat, decât aruncat în aer.

— Îți pare ciudat lucrul acesta? întreabă inginerul.

— Da, domnule Cyrus.

— Și mie la fel, Harbert dragă, răspuse inginerul. Când vom vizita bricul, vom găsi fără îndoială și dezlegarea misterului.

— Cum, domnule Cyrus? spuse Pencroff. Doar nu veți fi crezând că vasul s-a scufundat ca orice corabie care se lovește de stânci?

— De ce nu? își dădu cu părerea Nab. Doar sunt stânci destule prin canalul ăsta!

— Asta e adevărat, Nab. Dar tu n-ai văzut tocmai ceea ce trebuia. O clipă înainte de a se scufunda, am văzut foarte bine cum bricul a fost ridicat de un val uriaș și s-a prăbușit apoi, întorcându-se pe o parte. Dacă s-ar fi lovit de o stâncă, s-ar fi scufundat încet, încet, s-ar fi dat și el la fund ca orice vas cumsecade care ia apă.

— Păi, vezi bine că ăsta nu era un vas de oameni cumsecade, zise Nab liniștit.

— Lasă, Pencroff, vom vedea noi ce s-a petrecut, îi întrerupse inginerul.

— De văzut, vedem noi, adăugă marinarul, dar pot să fac prinsoare pe orice că nu e nici o stâncă în canal. Credeți oare, domnule Cyrus, că poate fi iar vorba de una din întâmplările acelea năzdrăvane cu care ne-am spart capul acum câteva luni?

Cyrus Smith nu răspuse nimic.

— Orice-ar fi, spuse Gédéon Spilett, lovitură sau explozie, trebuie să

recunoști, Pencroff, că lucrul a venit la țanc.

— Da!... Da!... răspunse marinarul. Dar aş vrea să știu dacă domnul Smith nu vede și aici un lucru ciudat.

— Încă nu pot ști, Pencroff, spuse inginerul, și altceva nu-ți pot spune.

Răspunsul nu-l mulțumi pe marinar. El ținea morțiș că fusese „explozie” și nu putea să admită că în canalul cu albia nisipoasă, pe care îl trecuse de atâtea ori când marea era joasă, să se fi aflat o stâncă necunoscută de el. De altfel, bricul se scufundase în timpul fluxului, când apele erau atât de mari, încât vasul ar fi putut trece peste orice vârf de stâncă. Prin urmare, bricul nu se ciocnise. Nu lovise nici o stâncă. Nu mai rămânea nici o îndoială că vasul sărise în aer.

Trebuie să recunoaștem că părerea marinarului era cât se poate de îndreptățită.

Pe la ora unu, pionierii se suiră în pirogă și se îndreptară spre locul catastrofei. Din nefericire, niciuna din bărcile bricului nu putuse fi salvată: una se sfărâmasese, după cum se știa, la gura râului, și nu mai era bună de nimic, iar a doua se scufundase odată cu vasul și nu mai reapăruse.

În momentul acela, corpul vasului începea să se arate deasupra apelor. Bricul nu mai era culcat pe o parte. Lestul din fundul calei alunecase rupând și baza catargelor, astfel că vasul era atât de aplecat, încât i se vedea mai tot fundul. Fusese aproape răsturnat de ciudatul fenomen submarin care se manifestase prin ridicarea unei uriașe trombe de apă.

Pionierii făcură înconjurul vasului. Pe măsură ce marea se retrăgea, se vedeau mai lămurit dacă nu cauzele, cel puțin efectele catastrofei.

În partea de dinainte, în flancuri, se căscau două spărturi mari, ce nu puteau fi astupate. Nu dispăruseră numai tăbliile de aramă din interiorul bricului și marginile dinafară ale punții, sfărâmate de explozie, dar până și din legăturile și armăturile de fier care întăreau vasul nu mai rămăsese nici urmă. Blănille din care fusese încheiat corpul, ambarcației abia se mai țineau în încheieturi, iar tălpoaia vasului, desprinsă de partea centrală de la piciorul catargului mare, era despicață de la un cap la altul.

— Drace! strigă Pencroff. Vasul nu va fi ușor de reparat!

— Eu mă tem că nici nu poate fi reparat! spuse Ayrton.

— În orice caz, ciudată explozie a mai fost și asta, observă Gédéon Spilett. A distrus fundul navei, în loc să arunce în aer puntea vasului. Spărturile astea uriașe par a fi mai curând rezultatul unei ciocniri, decât al unei explozii.

— Nu există stânci în canal! răspunse marinarul. Primesc orice concluzie vreți, afară de ciocnirea de stânci.

— Să încercăm să pătrundem înăuntrul bricului, spuse inginerul. Poate că vom afla pricina pieirii lui.

Era lucrul cel mai potrivit, căci trebuiau să se apuce de inventarierea obiectelor de pe bord și să ia măsuri pentru salvarea lor.

Acum puteau intra cu ușurință înăuntru. Apa se retrăgea mereu și partea de dedesubt a punții devenise accesibilă în urma răsturnării bricului. Lestul

greu, de fontă brută, făcuse și aici câteva spărturi și se auzea zgomotul valurilor mării, care se retrăgeau acum prin crăpăturile vasului.

Cu toporul în mână, Cyrus Smith și tovarășii săi se aventurară pe puntea sfărâmată. Peste tot erau împrăștiate lăzi, al căror conținut nu putea fi avariât, deoarece nu stătuseră prea mult timp sub apă. Întreaga încărcătură fu pusă în siguranță. Mai erau câteva ore până la flux, pe care pionierii le folosiră din plin. Ayrton și Pencroff așezară lângă una din spărturi o macara, cu ajutorul căreia ridicară butoiașele și lăzile, pe care le cărau apoi cu piroga pe plajă. Luau totul, fără să aleagă, deoarece timpul nu le îngăduia să facă o asemenea operație pe vas.

Pionierii constatară totuși, chiar de la început, spre marea lor mulțumire, că încărcătura bricului era foarte variată. Găsiră un asortiment complet de diferite mărfuri, unelte, produse manufacturate, instrumente, așa cum transportă toate vasele care deserveșc porturile Polineziei. Găsiră câte puțin din toate și asta era tocmai ceea ce le trebuia lor.

Totuși, Cyrus Smith, care cerceta vasul, observă cu mirare că nu numai corpul bricului suferise de pe urma șocului care pricinuisese catastrofa, dar și amenajarea lăuntrică a vasului. Fusesse distrusă mai ales partea dinainte. Pereții despărțitori și schelăria care susținea punțile erau sfărâmate ca și când un obuz ar fi explodat în pântecul bricului. Pionierii circulau cu ușurință pe toată lungimea lui, mișcând doar din loc lăzile, pe care le scoteau una după alta. Nu se aflau pe vas baloturi mari și grele pe care să nu le poată mișca, ci erau numai simple colete, care zăceau de-a valma unele peste altele.

Pionierii ajunseră în cele din urmă în partea dinapoi a bricului, acolo unde se ridica altădată duneta. După cât știa Ayrton, pe acolo se afla magazia cu praf de pușcă. Cyrus Smith socotea că magazia nu făcuse explozie și că vor mai putea salva vreo câteva butoiașe cu praf de pușcă. Cum de obicei praful de pușcă se păstrează închis în cutii metalice, se putea ca el să nu fi suferit prea mult de pe urma scufundării vasului.

Și într-adevăr, avusese dreptate. Găsiră în mijlocul unei grămezi de proiectile vreo douăzeci de butoiașe căptușite cu aramă, pe care le scoaseră cu multă băgare de seamă. Pencroff se convinse astfel că distrugerea vasului nu se datora unei explozii. Partea corabiei în care se afla magazia era tocmai aceea care suferise mai puțin.

— O fi, se încăpățână marinarul, dar stâncă eu vă spun că nu există în canal.

— Atunci ce să se fi întâmplat? întrebă Harbert

—Nu știu, răspunse Pencroff. Domnul Cyrus nu știe nici el. Nimeni nu știe nimic și nu vom ști niciodată nimic!

Trecuseră câteva ceasuri de când tot descărcau și marea începea să crească. Erau nevoiți să întrerupă operațiile de salvare, cu atât mai mult cu cât scheletul vasului nu putea fi luat de ape, fiind tot atât de bine înțepenit ca și odinioară în cele două ancore.

Puteau deci să aștepte în liniște și să reînceapă lucrul o dată cu refluxul

următor. Cât despre corpul vasului, el putea fi considerat ca și pierdut și trebuiau chiar să adune în grabă toate rămășițele ce se puteau salva, căci nisipurile mișcătoare ale canalului aveau să acopere cu repeziciune epava.

Se făcuse ora cinci. Ziua fusese grea pentru pionierii noștri. Mâncară cu poftă și, cu toată oboseala, nu se putură opri să cerceteze după aceea lăzile care alcătuiseră încărcătura vasului.

Pionierii constatară cu plăcere că cea mai mare parte dintre ele conțineau îmbrăcăminte de bună calitate. S-ar fi putut îmbrăca o întreagă colonie; erau rufe de tot felul și încălțăminte pentru toate măsurile.

— Iată-ne prea bogați strigă Pencroff. Ce să facem cu atâtea haine?

Bucuria marinarului fu de nedescris când văzu butoiașele cu rachiu, tutun și armele de tot felul. Mai găsiră bumbac, unelte agricole, unelte de dulgherie, de tâmplărie, de fierărie și lădițe cu tot felul de semințe pe care apa nu le stricase în timpul cât stătuseră scufundate. Cât de bine venite ar fi fost aceste lucruri cu doi ani în urmă. Dar chiar acum, după ce harnicii coloniști își făcuseră singuri toate cele trebuitoare, aceste bogății aveau să le folosească.

În magazia Casei de Granit era loc destul, dar nu mai aveau timp să îngrămădească totul în aceeași zi. De altfel, pionierii nu trebuiau să uite că șase supraviețuitori ai bricului se aflau pe insulă și că erau fără îndoială tâlhari de care trebuiau să se păzească. Cu toate că podurile și podețele fuseseră ridicate, trebuiau să fie cu băgare de seamă, căci ocnașii nu erau oameni care să se lase opriți de un râu și, împinși de nevoie, ticăloșii aceștia puteau deveni primejdioși.

Hotărârea să se ocupe mai târziu de măsurile ce urmau să fie luate împotriva lor; până una alta, lăzile și coletele îngrămădite lângă Cămin trebuiau păzite, așa că pionierii vegheară cu rândul.

Noaptea trecu, fără ca ocnașii să fi dat vreun semn de viață. Jup și Top, de pază la poalele Casei de Granit, i-ar fi simțit îndată.

În zilele următoare, adică 19, 20, 21 octombrie, salvară tot ce putea avea vreo valoare pentru ei, fie din încărcătură, fie din accesoriile vasului. Goleau cala în timpul refluxului, iar în timpul fluxului adunau mărfurile salvate... O bună parte din căptușeala de aramă a vasului fu scoasă și ea, înainte ca nisipul să fi acoperit totul. Ayrton și Pencroff se cufundară de câteva ori până pe fundul canalului, aducând la suprafață lanțurile, ancorele și leștul de fontă. Chiar cele patru tunuri fură trase pe uscat susținându-le de niște butoiașe goale.

Atât arsenalul, cât și camera și magazia Casei de Granit se îmbogățiseră. Pencroff, care veșnic își făcea planuri mărețe, vorbea despre înființarea unei baterii de coastă, la intrarea în canal și la gura râului, și își lua răspunderea să țină la respect cu cele patru tunuri orice flotă „oricât de puternică ar fi fost ea”, care s-ar fi aventurat în apele insulei!

Pe neașteptate, când nu mai rămăsese decât scheletul nefolositor al bricului, timpul se strică și continuă opera de distrugere. Cyrus Smith avusese de gând să arunce epava în aer pentru a-i culege apoi rămășițele pe plajă. Dar vijelia puternică ce se pornise le cruță praful de pușcă. În noaptea de 23

spre 24, corpul vasului fu complet dislocat și o parte din epavă zvârlită pe plajă.

De prisos să se mai spună că Cyrus Smith nu dădu de urma jurnalului de bord, cu toate că cercetase cu de-amănuntul dulapurile de pe dunetă. Se vede că pirații nimiciseră toate hârtiile ce vorbeau fie de căpitan, fie de armatorul vasului, și cum numele portului de origine nu era scris nicăieri, nu aflară nici naționalitatea bricului. Totuși, după anumite particularități, Ayrton și Pencroff socotiră că fusese construit în Anglia.

După o săptămână nu mai rămăsese nimic din corabie. Resturile ei se risipiseră, iar încărcătura îmbogățise magaziile Casei de Granit.

Taina acestei ciudate nimiciri nu s-ar fi lămurit niciodată, dacă în ziua de 30 noiembrie, Nab, care se plimba pe plajă, n-ar fi găsit un cilindru gros de fier, ce purta urma unei explozii. Cilindrul era strâmbat și sfârtecat, ca și cum ar fi suferit acțiunea unor substanțe explozive.

Nab dădu bucata de metal inginerului, care lucra cu tovarășii săi în atelierul de la Cămin. Cyrus Smith cercetă cu atenție cilindrul, apoi spuse, întorcându-se spre Pencroff:

— Dragul meu, mai ești de părere că bricul Speedy nu s-a scufundat de pe urma unei ciocniri?

— Da, domnule Cyrus, răspunse marinarul. Știți ca și mine că nu există stânci în canal.

— Dar dacă s-ar fi lovit de bucata asta de fier? spuse inginerul, întinzându-i cilindrul spart.

— Ce... de bucățica asta de țeava? strigă neîncrezător Pencroff.

— Dragii mei, vă amintiți că, înainte de a se scufunda, bricul a fost ridicat de o adevărată trombă de apă?

— Da, domnule Cyrus, răspunse Harbert,

— Ei bine, vreți să știți ce-a determinat apariția trombei? E lucrul pe care îl vedem aici, spuse inginerul, arătând tubul spart.

— Fierul ăsta? se miră Pencroff.

— Da! Cilindrul acesta, care de fapt este restul unei torpile.

— O torpilă! strigară toți deodată.

— Și cine să fi așezat torpila? întrebă Pencroff, care nu voia să se dea bătut.

— Tot ce vă pot spune, e că nu sunt eu acela! răspunse Cyrus Smith. Totuși torpila a fost așezată în canal, și singuri v-ați dat seama de forța ei cu totul neobișnuită!

CAPITOLUL V

Ce spune inginerul. Presupunerile mărețe ale lui Pencroff. Bateria de coastă. Cele patru proiectile. Ocnașii rămași în viață. Ayrton șovăie. Mărinimia lui Cyrus Smith. Pencroff este greu de înduplecat.

Și astfel, rămășița torpilei lămurea explozia submarină. Cyrus Smith,

care cunoscuse în timpul războiului aceste grozave mijloace de distrugere, nu se putea înșela. Sub acțiunea cilindrului încărcat cu o substanță explozivă, nitroglicerină sau altceva, apa canalului se ridicase în trombă și bricul, zguduit de o puternică lovitură, se scufundase pe loc, fără să mai poată fi tras pe uscat, atât de mari erau stricăciunile suferite. Vasul nici n-ar fi putut rezista unei torpile în stare să distrugă o fregată cuirasată tot atât de lesne ca și o barcă de pescuit.

Da! Totul se lămurea, totul... afară de prezența torpilei în apele canalului.

— Prieteni, începu Cyrus Smith, nu mai putem să ne îndoim că pe insulă se află o ființă misterioasă, poate un naufragiat ca și noi; vă spun toate acestea pentru ca Ayrton să afle și el despre lucrurile ciudate care s-au petrecut aici în ultimii doi ani. Cine să fie binefăcătorul necunoscut al cărui ajutor l-am primit în atâtea împrejurări? Nu pot ști ce-l îndeamnă oare să se poarte astfel și să se ascundă totuși după ce ne-a făcut atâta bine? Iar nu știu. Dar aceste binefaceri au existat și sunt de asemenea natură, încât îmi vine să cred că omul acesta dispune de puteri neobișnuite. Ayrton îi este tot atât de îndatorat ca și noi, căci, fără îndoială, același om care m-a scăpat din valuri a scris și documentul pe care l-a aruncat în drumul nostru, făcându-ne cunoscută situația lui Ayrton. Trebuie să mai adaug că lada, atât de bine încărcată cu tot ce ne lipsea, a fost adusă de același necunoscut, la capul Epavei, că focul aprins pe înălțimile insulei și care a ușurat întoarcerea voastră tot lui i se datorează, că alicea găsită în trupul pecariului, de el a fost trasă, că torpila, care a distrus bricul, de el a fost așezată în canal; într-un cuvânt, toate aceste fapte ciudate, pe care noi nu ni le putem explica, ființa asta misterioasă le-a pricinuit. De aceea, oricine ar fi prietenul necunoscut, naufragiat sau exilat pe această insulă, trebuie să-i fim recunoscători. Avem o datorie față de el, pe care sper că ne vom învrednici să o plătim odată.

— Ai dreptate, dragă Cyrus, răspunse Gédéon Spilett. Există o ființă cât se poate de puternică, ascunsă undeva în insulă, care a dat mult ajutor coloniei noastre. Aș putea spune că acest necunoscut pare să dispună de forțe supranaturale, dacă aș admite existența unor asemenea forțe. Să fie el acela care se pune în legătură cu noi prin puțul Casei de Granit, aflând astfel planurile noastre? Să fie el acela care ne-a trimis în cale sticla, când corabia a ieșit pentru prima oară în larg? Să fie el acela care l-a azvârlit pe Top din apele lacului și a ucis dugongul? Să fie el acela care te-a salvat pe tine, Cyrus, în împrejurări atât de ciudate? Dacă toate acestea i se datorează lui, înseamnă că necunoscutul dispune de mijloace care îi permit să stăpânească elementele naturii.

Cuvintele reporterului erau cât se poate de întemeiate. Toți își dădeau foarte bine seama de aceasta.

— Sunt sigur că necunoscutul care ne ajută stăpânește mijloace cu totul neobișnuite. Este și aici un mister, dar dacă aflăm cine e omul, dezlegăm și misterul. Acuma se pune următoarea întrebare: oare se cuvine să respectăm discreția binefăcătorului nostru, care ne ajută fără să se arate, sau trebuie dimpotrivă să facem totul ca să ajungem până la el? Ce părere aveți?

— Părerea mea este, răspunse Pencroff, că oricine o fi el, e un om de treabă și se bucură de toată stima mea!

— Se poate, urmă Cyrus Smith, dar acesta nu e un răspuns, Pencroff.

— Domnule Cyrus, spuse Nab, cred că oricât l-am căuta pe domnul de care vorbiți, nu l-am găsi decât atunci când ar dori el singur să-l găsim.

— Ai foarte multă dreptate, Nab, răspunse Pencroff.

— Și eu sunt de părerea lui Nab, zise Gédéon Spilett, dar asta nu înseamnă că nu trebuie să-l căutăm peste tot. Fie că-l găsim, fie că nu-l găsim, vom ști cel puțin că ne-am făcut datoria.

— Dar tu, copilul meu, ce părere ai? întrebă inginerul, întorcându-se către Harbert.

— Cât aș vrea să-i mulțumesc aceluia care v-a salvat pe dumneavoastră, strigă Harbert, a cărui privire strălucea. Să-i mulțumesc că ne-a salvat apoi și pe noi toți.

— Bine zici, răspunse Pencroff, și eu aș vrea să-i mulțumesc, și noi toți am vrea! Nu sunt curios din fire, dar ce n-aș da să văd chipul acestei făpturi cu totul neobișnuite. Trebuie să fie frumos, înalt, zdravăn, cu o barbă minunată, cu părul ca niște raze și cred că stă întins pe nori și ține o bilă mare în mână!

— Bine, Pencroff, spuse Gédéon Spilett, dar tu îl înfățișezi așa cum e zugrăvit în biserici Dumnezeu!

— O fi, domnule Spilett, răspunse marinarul, dar eu așa mi-l închipui!

— Și dumneata, Ayrton, ce crezi? întrebă inginerul.

— Domnule Smith, răspunse Ayrton, în această chestiune nu am nici o părere. Ceea ce veți face, va fi bine făcut. Dacă hotărâți că pot lua parte la cercetările dumneavoastră, voi fi gata să vă urmez.

— Mulțumesc, Ayrton, aș dori totuși un răspuns direct la întrebarea mea. Știi bine că ești tovarășul nostru; de mai multe ori ți-ai pus viața în primejdie pentru noi, de aceea, trebuie să-ți spui și dumneata părerea când e vorba de o hotărâre însemnată. Vorbește!

— Domnule Smith, răspunse Ayrton, eu gândesc că trebuie cu orice chip să dăm de binefăcătorul nostru necunoscut. Poate este singur. Poate că suferă și el. Poate că-i putem da și noi vreun ajutor. Și eu am o datorie față de acest om. Doar el a putut veni până la insula Tabor, unde a găsit biata ființă pe care ați cunoscut-o, el este acela care v-a dat de veste că trăiește pe insulă un nenorocit care trebuie salvat. Lui trebuie să-i mulțumesc că am devenit iarăși om. Nu, nu-l voi uita niciodată!

— Atunci s-a hotărât, spuse Cyrus Smith. Vom începe de îndată cercetările. Nu vom lăsa nici un colț de insulă necercetat. Vom scotoci ungherele cele mai tainice și prietenul nostru necunoscut ne va ierta, înțelegând ce ne îndeamnă s-o facem.

Câteva zile, pionierii se îndeletniciră cu cositul fânului și cu secerișul grâului. Înainte de a porni așa cum plănuiseră la cercetarea părților încă necunoscute ale insulei, ei socoteau că trebuiau făcute toate lucrările ce nu sufereau amânare. Era anotimpul în care se recoltau diferite legume

provenite din răsadurile aduse de pe insula Tabor. Totul trebuia pus la adăpost. Din fericire, era loc destul la Casa de Granit. Toate produsele coloniei erau adunate acolo, așezate cu chibzuială și pe cât se părea la loc sigur. În mijlocul masivului de granit n-avea să le fie teamă de umezeală. Mai multe scobituri ce se aflau în coridorul de sus fură mărite fie cu târnăcopul, fie cu fulminant și Casa de Granit deveni un antrepozit general, în care se păstrau proviziile, munițiile, instrumentele și uneltele, într-un cuvânt zestrea toată a coloniei.

Tunurile bricului erau niște piese frumoase, din oțel turnat, pe care, în urma stăruințelor lui Pencroff, le ridicară cu macaraua până la intrarea Casei de Granit; între ferestre făcură niște deschizături, și așezară tunurile cu gurile, lor lucioase, căscate la marginea peretului de granit. De la înălțimea casei, gurile de foc vegheau asupra întregului golf al Uniunii, locul devenind astfel un mic Gibraltar. Orice vas ar fi pătruns în golf, în largul ostrovului, ar fi fost supus focului acestei baterii aeriene.

— Domnule Cyrus, spuse într-o zi Pencroff, bateria noastră este gata. Ce-ar fi să încercăm cât de departe bate?

— Crezi că e nevoie de așa ceva? întrebă inginerul.

— Mare nevoie, domnule Cyrus! Altfel de unde să știm la ce depărtare putem trimite drăguțele de ghiulele cu care ne-am aprovizionat?

— Să încercăm, Pencroff, răspunse inginerul. Dar sunt de părere să nu întrebuițăm praful de pușcă, de care nu vreau să mă ating, ci piroxilul, care nu va lipsi niciodată.

— Crezi că au să reziste tunurile la explozia piroxilului? întrebă reporterul, dornic să încerce bateria.

— Cred că vor rezista. De altfel, vom fi prevăzători.

Inginerul avea toate motivele să fie mulțumit de tunuri. Erau din oțel și se încărcau prin culată, suportând desigur o încărcătură mare și având astfel o rază de acțiune foarte întinsă.

Se știe că traiectoria unei ghiulele trebuie să fie cât mai întinsă, pentru ca proiectilul să cadă cât mai departe. Lucrul acesta se obține imprimând ghiulelei o viteză inițială cât mai mare.

— De aceea, spuse Cyrus Smith, viteza inițială este determinată de cantitatea de praf de pușcă folosită. Prin urmare, avem nevoie de tunuri fabricate dintr-un material rezistent și oțelul este fără îndoială metalul cel mai potrivit. Tunurile noastre fiind fabricate din oțel bun, cred că vor rezista la presiunea gazelor, provocate de aprinderea piroxilului, și ghiulelele vor bate departe.

— O să știm noi totul după ce le încercăm! spuse Pencroff.

Cele patru tunuri erau în bună stare. După ce le scosese din apă, marinarul le curățase cu deosebită grijă. Ore întregi nu făcuse altceva decât să le frece, să le ungă, să le lustruască și să le curețe mecanismul. Și acum, tunurile păreau noi, tot atât de strălucitoare ca pe bordul unui vas.

În ziua de 8 noiembrie, în prezența tuturor membrilor coloniei, de lângă care nu lipseau nici Jup și Top, cele patru tunuri fură încărcate pe rând. Le

încărcară cu piroxil, ținând seama că puterea lui explozivă este de patru ori mai mare decât a prafului de pușcă obișnuit, apoi așezară și proiectilele de formă cilindrică-conică.

Pencroff ținea capătul fitilului, gata să-i dea foc.

La un semn al lui Cyrus Smith, ghiuleaua țâșni din țeava, îndreptându-se spre mare, trecu peste insula cea mică, pierzându-se în larg, la o depărtare greu de apreciat cu exactitate.

Al doilea tun fu îndreptat spre stâncile de la marginea capului Epavei și proiectilul se sfărâmă de o stâncă la trei mile de Casa de Granit. A doua lovitură fusese trasă de Harbert, care era foarte mândru că țintise atât de bine. Dar Pencroff se simți și mai mândru de îndemânarea copilului său drag!

Al treilea proiectil fu îndreptat spre dunele care alcătuiau coasta de sud a golfului Uniunii; ghiuleaua căzu în nisip, la o depărtare de patru mile și, după ce ricoșă, se pierdu în mare într-un nor de spumă.

La al patrulea tun, Cyrus Smith mări încărcătura, ca să-i încerce puterea maximă. Se traseră cu toții la o parte, pentru a se feri de o eventuală explozie și fitilul fu aprins de la distanță, folosindu-se o sfoară lungă.

Răsună o detunătură asurzitoare, dar tunul rezistă. Pionierii se repeziră la fereastră și văzură proiectilul ciuntind în trecere stâncile de la capul Mandibulei, la o depărtare de cinci mile de Casa de Granit, și pierzându-se apoi în golful Rechinului.

— Ei, domnule Cyrus, strigă Pencroff, ale cărui urale păreau să se ia la întrecere cu detunăturile. Ce spuneți de artileria noastră? N-au decât să se adune toți pirații Pacificului în fața Casei de Granit. Nu va putea debarca niciunul fără voia noastră!

— Crede-mă, Pencroff, răspunse inginerul, că m-aș lipsi cu plăcere de asemenea încercare.

— Fiindcă veni vorba, reluă marinarul, ce ne facem cu cei șase nemernici care se plimbă pe insulă? Îi lăsăm să umble în voie prin pădurile și lanurile noastre? Pirații ăștia sunt niște adevărați jaguari și merită să-i vâneze ca pe fiare. Ce părere ai, Ayrton?

Ayrton șovăi să răspundă și lui Cyrus Smith îi păru rău de întrebarea nesocotită a lui Pencroff. Fu foarte stingherit când Ayrton răspunse într-un târziu cu o voce sfioasă:

— Și eu am fostun jaguar dintr-ăștia, domnule Pencroff, așa că n-am dreptul să vorbesc...

Se depărta apoi încet. Pencroff înțelese.

— Mare dobitoc mai sunt și eu! strigă el. Sărmanul Ayrton! Cred totuși că aici are dreptul să vorbească, ca și oricare dintre noi...

— Desigur, spuse Gédéon Spilett, dar rezerva aceasta îi face cinste și se cuvine să respectăm acest sentiment al lui despre trecutul său trist...

— Am înțeles, domnule Spilett, răspunse marinarul, și n-o să se mai întâmple. Mai bine îmi mușc limba decât să-l mai mâhnesc pe Ayrton. Dar să revenim la întrebarea mea. Cred că bandiții aceștia trebuie tratați fără milă și ar fi mai bine să curățăm insula de ei.

— Asta e părerea ta, Pencroff? întrebă inginerul.

— Bineînțeles.

— Nu crezi că ar fi bine să constatăm mai întâi vreun act dușmănos din partea lor, înainte de a-i urmări fără milă?

— Ce-au făcut nu v-ajunge? întrebă Pencroff, care nu înțelegea șovăielile inginerului.

— Poate că se vor schimba, spuse Cyrus Smith, poate că se căiesc...

— Să se căiască ei! strigă marinarul, dând din umeri.

— Pencroff, gândește-te la Ayrton! spuse atunci Harbert, apucând mâna marinarului. Și el s-a transformat, devenind un om cinstit!

Pencroff își privi tovarășii, unul după altul. Nu și-ar fi închipuit că propunerea lui ar putea fi întâmpinată cu atâtea șovăieli. Firea lui aspră nu-i îngăduia nici o cruțare față de acești tâlhari care debarcaseră pe insulă, ciracii lui Bob Harvey, niște ucigași pe care îi socotea fiare, ce trebuiau stârpite fără nici un fel de remușcare.

— Ia te uită! strigă el. Toată lumea e împotriva mea! Vreți să fiți mărinimoși cu nemernicii ăștia? Fie! Dar să nu ne pară rău!

— Nu ne paște nici o primejdie dacă umblăm cu băgare de seamă, spuse Harbert.

— Hm! făcu reporterul, care nu se amestecase până atunci. Sunt șase și bine înarmați. Dacă fiecare dintre ei se ascunde într-un colt și trage asupra unuia dintre noi, ajung repede stăpânii insulei.

— De ce n-au făcut-o până acum? zise Harbert. Desigur, pentru că nu avea nici un rost s-o facă! De altminteri, și noi suntem șase!

— Bine! Bine! mormăi Pencroff, pe care nimic nu-l putea convinge să-și schimbe părerea. Să-i lăsăm pe „bieții oameni” să-și vadă de treabă și să nu ne mai gândim la ei!

— Hai, Pencroff, spuse Nab, nu te arăta mai rău decât ești! Sunt sigur că dacă nenorociții ăia s-ar afla în fața ta, în bătaia puștii tale, n-ai trage asupra lor...

— Ba i-aș doborî ca pe niște câini turbați, Nab, răspunse Pencroff rece.

— Pencroff, spuse inginerul, întotdeauna ai ținut seama de părerile mele. N-ai vrea să ții seama de ele și în această împrejurare?

— Voi face așa cum spuneți, domnule Smith, răspunse marinarul, cu jumătate de gură.

— Dacă-i așa, să așteptăm și să nu atacăm decât atunci când vom fi atacați.

Astfel, ei hotărâră, deși Pencroff se arăta neîncrezător, că nu vor ataca bandiții, dar că vor fi pregătiți pentru orice eventualitate. La urma urmei, insula era mare și mănoasă. Dacă vreo fărâmbă de cinste mai dăinuia în sufletul lor, ticăloșii se mai puteau îndrepta. Interesul lor era să înceapă o viață nouă. De aceea, măcar din simplă omenie, pionierii trebuiau să aștepte. Ei știau că nu vor mai putea să umble de acolo-colo în liniște și fără griji. Până în clipa de față se păziseră numai de fiare, dar de acum înainte șase ocnași, dintre cei mai răi, trăiau pe insulă. Greu lucru, fără îndoială; și alți

oameni, mai puțin curajoși, s-ar fi temut de această primejdie.

Deocamdată, dreptatea nu era de partea lui Pencroff, ci de partea celorlalți. Ce urma să fie mai târziu? Rămânea de văzut.

CAPITOLUL VI

**Planuri de expediție. Ayrton la stână. O vizită la portul Balonului.
Observațiile făcute de Pencroff pe bordul corăbiei „Bonadventure”.
Telegramă la stână. Ayrton nu răspunde. Plecarea.
De ce nu funcționează firul. O detunătură.**

Preocuparea de căpetenie a pionierilor rămase însă explorarea întregii insule și prin aceasta urmăreau acum, în primul rând, să descopere ființa misterioasă a cărei existență devenise neîndoieinică și în al doilea rând să vadă ce deveniseră pirații, unde sălășluiau, ce fel de viață duceau și la ce se puteau aștepta din partea lor.

Cyrus Smith dorea să plece cât mai repede. Socotind însă că expediția va dura mai multe zile, hotărâra să transporte cu căruța diferitele lucruri trebuitoare popasului în aer liber. Însă tocmai atunci, unul dintre onaggași era rănit la un picior și astfel fură nevoiți să amâne plecarea cu o săptămână. În cele din urmă stabiliră că vor putea porni negreșit în ziua de 20 noiembrie. Luna noiembrie corespunde în acele ținuturi lunii mai din emisfera boreală. Se făcuse deci vreme frumoasă și soarele trecând prin dreptul tropicului Capricornului, zilele erau foarte lungi. Prin urmare, nimic mai potrivit pentru o asemenea călătorie, care, chiar dacă nu-și atingea ținta, îngăduia totuși pionierilor să descopere noi produse naturale și să cerceteze pădurile Far-West-ului, care după cum știm se întindeau până la capătul peninsulei Serpentine.

Cele nouă zile până la plecare le închină diferitelor munci ce rămăseseră neisprăvite, pe platou. De asemenea, trebuia ca Ayrton să se repeadă până la stână, ca să vadă de animale. Hotărâra ca el să zăbovească acolo două zile și să nu se întoarcă la Casa de Granit decât după ce le va fi pregătit nutreț din belșug.

La plecare, Cyrus Smith îl întrebă dacă nu vrea să fie întovărășit de vreunul dintre pionieri, căci acum nu se mai simțeau în siguranță ca altădată.

Ayrton răspunse că n-are nevoie de ajutor și că lui nu-i este frică de nimic. Mai spuse că dacă se va întâmpla ceva neobișnuit, la stână sau în împrejurimi, îi va înștiința de îndată printr-o telegramă.

Ayrton plecă deci în zorii zilei de 8 noiembrie, cu căruța la care era înhamat un singur onaggas. Două ore mai târziu, soneria electrică vestea că găsise totul în ordine la stână.

În ultimele două zile, Cyrus Smith adusese la îndeplinire un proiect, care avea să pună Casa de Granit pentru totdeauna la adăpost de atacuri neașteptate. Dorea să ridice nivelul lacului în așa fel încât să camufleze cu totul gura fostei scurgeri, care fusese zidită și era pe jumătate ascunsă printre

ierburi. Nimic mai ușor! Ajungea să înalțe cu două-trei picioare nivelul apelor lacului, pentru a acoperi în întregime locul unde fusese canalul de scurgere.

Pentru a ridica nivelul apelor lacului, era destul să se construiască două stăvilare, unul pe râul Cascadei și celălalt pe pârâul Glicerinei. Pionierii se așternură toți pe treabă și muncind cu râvnă, ridicară niște zăgazuri de șapte-opt picioare lungime și de trei picioare lățime, construite din blocuri de piatră, cimentate.

După terminarea lucrării, era greu de bănuir că la capătul sudic al lacului existase cândva un canal prin care se scurgeau apele.

Păstrare bineînțeles mica derivație prin care se scurgea apa trebuitoare rezervorului din Casa de Granit și funcționării ascensorului, îngrijindu-se ca ea să aibă un debit continuu. O dată ce se ridica ascensorul, locuința lor atât de confortabilă și de sigură era pusă la adăpostul oricărei surprize și oricărui atac.

Deoarece lucrarea fu gata destul de repede, Pencroff, Gédéon Spilett și Harbert avură timp să se repeadă până la portul Balonului. Marinarul dorea să știe dacă micul golf, în care era ancorată corabia lui, fusese călcat de ocnași.

— Domnii aștia, spuse el, s-au aciuat tocmai pe coasta sudică. Dacă le-a dat în gând s-o ia de-a lungul țărmului, mi-e teamă să nu fi descoperit și micul nostru port și, în cazul acesta, nu mai dau doi bani pe vasul nostru!

Deoarece temerile marinarului erau destul de întemeiate, o vizită la portul Balonului era cât se poate de necesară.

În după-amiaza zilei de 10 noiembrie, marinarul și tovarășii lui porniră bine înarmați. Pencroff vârî, în văzul tuturor, câte două gloanțe în fiecare țeava a puștii, dând din cap amenințator, lucru ce nu prevestea nimic bun pentru oamenii sau „fiarele” ce-i vor ieși în cale. Gédéon Spilett și Harbert luară și ei câte o pușcă și îndată, după prânz, părăsiră toți trei Casa de Granit. Nab îi întovărăși până la cotul râului Mercy, ridicând podețul după trecerea lor. Calatorii trebuiau să-și vestească întoarcerea printr-o împușcătură și, la auzul acestui semnal, Nab avea să restabilească legătura între cele două maluri.

Micul grup o apucă în direcția portului de pe coasta sudică. Distanța era doar de trei mile și jumătate, totuși, Gédéon Spilett și tovarășii săi o străbătură în două ore și jumătate. Cercetară cu de-amănuntul toată marginea pădurii, precum și mlaștina Tadornelor. Nu găsiră nici o urmă a fugarilor care, neștiind câți locuitori are insula, se ascuseseră desigur într-un loc mai greu de descoperit.

Când ajunseră la destinație, Pencroff zări cu multă plăcere corabia ancorată la locul ei, în micul golf al portului. De altfel, portul Balonului era atât de bine ascuns între stâncile înalte, încât nu putea fi descoperit nici dinspre mare, nici dinspre uscat.

— Mă bucur că ticăloșii n-au trecut încă pe aici, spuse Pencroff. Șerpilor de soiul ăsta le plac ierburile înalte, așa că s-au ascuns prin pădurea Far-West

— Cu atât mai bine. Dacă ar fi pus mâna pe vasul nostru, adăugă Harbert, l-ar fi luat și noi n-am mai fi putut merge în insula Tabor.

— Într-adevăr, răspunse reporterul, și drumul acela este foarte necesar. Trebuie să lăsăm acolo un document care să indice situația insulei Lincoln și noua reședință a lui Ayrton, căci în cazul că se întoarce yachtul scoțian, să știe unde să vină.

— Din fericire, vasul nostru e aici, domnule Spilett, răspunse marinarul, și atât vasul, cât și echipajul sunt gata de plecare.

— Cred, Pencroff, că vom porni de îndată ce vom isprăvi cu expediția în insulă. Poate că necunoscutul nostru, dacă îl vom găsi, ne va spune multe despre insulele Lincoln și Tabor. Să nu uităm că el este fără îndoială autorul documentului și că s-ar putea să știe ceva și despre întoarcerea yachtului.

— Ei, drace! strigă Pencroff. Cine să fie și omul ăsta? El ne cunoaște pe noi, iar noi nu-l cunoaștem. Dacă nu este decât un simplu naufragiat, de ce se ascunde? Noi suntem oameni cumsecade și tovărășia oamenilor cumsecade e plăcută orișicui. Să fi venit aici de bună voie? Poate să părăsească insula când vrea? Se mai află aci? Să fi plecat?...

Tot vorbind, Pencroff, Harbert și Gédéon Spilett se urcară în corabie și se plimbau pe punte. Deodată, marinarul, care examina butucul în jurul căruia era înfășurat odgonul ancorei, strigă:

— Ce-o mai fi și asta?

— Ce s-a întâmplat? întrebă reporterul.

— Nodul ăsta nu l-am făcut eu! Și Pencroff arată o frânghie, care lega odgonul de butuc, împiedicându-l astfel să alunece.

— Cum, nu l-ai făcut dumneata? întrebă Gédéon Spilett.

— Nu! Pot să jur. E un nod simplu, și eu fac nodul marinăresc.

— Poate că te înșeli, Pencroff?

— Nu mă înșel de loc afirmă marinarul. Lucrurile astea se fac după cum le-ai deprins, odată și întotdeauna în același fel.

— Atunci crezi că ocnașii au trecut pe aici? întrebă Harbert.

— Nu știu, răspunse Pencroff, dar ceea ce este sigur, e că ancora corăbiei a fost ridicată și apoi aruncată din nou. Și mai avem o dovadă: cablul a fost desfășurat și garnitura lui nu se mai află acolo unde am lăsat-o. Vă spun încă o dată că cineva s-a folosit de vasul nostru!

— Dacă ocnașii s-ar fi servit de el, l-ar fi jefuit sau ar fi fugit...

— Să fugă?... Unde?... Spre insula Tabor?... răspunse Pencroff. Credeți că ei s-ar aventura în larg pe un vas atât de mic?

— De altfel, ar fi trebuit să știe mai întâi de existența insulei, murmură Gédéon Spilett, în orice caz, sunt sigur că vasul a făcut un drum fără noi!

Marinarul era atât de convins, încât nici Gédéon Spilett, nici Harbert nu-l putură contrazice. În orice caz, vasul se urnise din loc, de când îl adăpostise în golf. Pentru marinar nu exista nici un fel de îndoială; ancora fusese ridicată și apoi aruncată din nou. Aceste manevre n-aveau nici un rost, dacă vasul nu ar fi făcut un drum.

— Dar cum de nu l-am văzut trecând în larg? întrebă reporterul, care

făcea presupunerile cele mai diferite.

— Ei, domnule Spilett, răspunse marinarul, e de ajuns să pleci noaptea, cu un vânt bun în spate și în două ore nu mai poți fi zărit de pe insulă.

— Bun, urmă Gédéon Spilett, dar mă mai întreb: de ce-au luat ocașii corabia noastră și apoi de ce-au mai adus-o înapoi?

— Domnule Spilett, răspunse marinarul, să trecem încă un lucru pe lista întâmplărilor nelămurite și să nu ne mai gândim. Deocamdată, bine că „Bonadventure” este aici. Dacă din nefericire ocașii pun mâna pe ea, s-ar putea să n-o mai găsim pe locul ăsta!

— Atunci, Pencroff, spuse Harbert, poate că e mai bine să tragem vasul în fața Casei de Granit?

— Da și nu, răspunse marinarul, sau mai bine zis nu. Gura râului Mercy nu este un loc bun pentru o corabie. Sunt prea mari valurile pe acolo.

— Atunci s-o tragem pe nisip la poalele Căminului?...

— Poate că... da... răspunse Pencroff. În orice caz de vreme ce tot părăsim Casa de Granit pentru un timp mai îndelungat, socot că vasul se află în mai multă siguranță aici și că am face bine să-l lăsăm pe loc, până când vom curăți insula de ocași.

— Aceasta este și părerea mea, spuse reporterul. Cel puțin dacă se strică vremea, va fi mai puțin primejdut aici, decât la gura râului.

— Dar dacă vin din nou pirații? întrebă Harbert.

— Atunci, băiete, răspunse Pencroff, ei tot îl vor căuta în altă parte dacă nu-l vor găsi aici și, în lipsa noastră, nimic nu-i va împiedica să pună mâna pe el! Hotărât, sunt de părerea domnului Spilett. Lăsăm vasul în portul Balonului. La întoarcere, dacă n-am curățat insula de ocași, cred însă că va fi mai bine să ținem vasul sub ochii noștri până când nu ne vom mai teme de atacuri neplăcute.

— Bine! S-o pornim! spuse reporterul.

Întorși la Casa de Granit, Pencroff, Harbert și Gédéon Spilett povestiră inginerului cele petrecute și el încuviință în totul măsurile luate de ei. Mai mult, făgădui chiar marinarului să studieze posibilitatea construirii unui port artificial în apropierea Casei de Granit, pentru ca vasul să fie în permanență supravegheat de ei.

În aceeași seară, trimiseră o telegramă lui Ayrton, cu rugămintea de a aduce de la stână o pereche de capre, pe care Nab dorea să le aclimatizeze pe pășunile platoului. Lucru ciudat, Ayrton nu confirmă primirea telegramei, după cum obișnuia să facă. Inginerul se miră. Totuși se putea ca Ayrton să nu fi fost la stână când telegrafiaseră sau chiar să fie în drum spre Casa de Granit. Trecuseră două zile de la plecarea lui și rămăsese stabilit ca până în seara zilei de 10 noiembrie, sau cel mai târziu în dimineața de 11 noiembrie să se întoarcă acasă.

Pionierii îl așteptară deci pe Ayrton; Nab și Harbert căutau să fie mereu în apropierea podului, ca să-l coboare de îndată ce tovarășul lor va sosi.

Dar, până la zece seara, nici urmă de Ayrton. Hotărâră să trimită încă o telegramă, prin care să ceară un răspuns grabnic.

Soneria Casei de Granit rămase însă mută!

Pionierii deveniră foarte neliniștiți. Ce să se fi întâmplat? Ayrton să nu mai fie la stână sau nu mai era liber? Era oare bine pentru ei să se ducă acolo în timpul nopții? Discutară cu aprindere. Unii erau de părere să plece, alții să rămână.

— Dar, spuse Harbert, poate s-a întâmplat ceva cu aparatul electric, de aceea nu funcționează!

— Tot ce se poate, întări reporterul.

— Să lăsăm totul pe mâine, spuse Cyrus Smith. Se poate ca Ayrton să nu fi primit telegrama noastră sau ca noi să n-o fi primit pe a lui.

Așteptară până dimineața; se înțelege însă că erau foarte îngrijorați.

În zorii zilei, Cyrus Smith telegrafie din nou, fără să primească răspuns.

Făcu încă o încercare; nici un răspuns.

— Haideți la stână! strigă el.

— Înarmați până în dinți! adăugă Pencroff.

Totodată hotărâră să nu lase casa singură, așa că Nab rămase la Casa de Granit. El trebuia să-și însoțească prietenii până la pârau Glicerinei, să ridice podul și apoi să pândească, ascuns după un copac, întoarcerea lor sau a lui Ayrton.

Dacă se iveau pirații, el trebuia să încerce să-i oprească cu focuri de armă și dacă nu izbutea, urma să se adăpostească în Casa de Granit, unde se afla în deplină siguranță, dacă ridica ascensorul.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert și Pencroff voiau să se ducă de-a dreptul la stână. Dacă nu-l găseau pe Ayrton, erau hotărâți să cerceteze împrejurimile.

La șase dimineața, inginerul și cei trei tovarăși ai săi trecură pârau Glicerinei și Nab se așeză la pândă pe malul stâng al apei, la adăpostul unei mici teșituri, ascunsă de conifere uriașe.

Lăsând în urmă platoul Grande-Vue, pionierii luară de îndată drumul stânei. Purtau puști și erau gata să tragă la cea mai mică mișcare. Carabinele și puștile erau încărcate cu gloanțe.

De-o parte și de alta a drumului creșteau desișuri mari, în care ușor se puteau ascunde răufăcători înarmați, ceea ce însemna că locul era foarte primejdios.

Pionierii mergeau repede, fără să vorbească. Top alerga în fața lor, zbenguindu-se pe drum sau intrând din când în când în pădure, dar fără să dea semne de neliniște. Oamenii aveau toată încrederea în credinciosul lor câine, fiind siguri că lătratul lui avea să le vestească de îndată orice semne de primejdie.

Pe drum, Cyrus Smith și tovarășii săi controlau firul telegrafic, care lega stâna de Casa de Granit. Făcuseră două mile, fără să găsească nici o stricăciune. Stâlpii erau în stare bună, izolatoarele intacte și firul bine întins. Totuși, la un moment dat, inginerul observă că firul se lasă și într-adevăr, ajunși la stâlpul nr. 74, Harbert, care pășea în fruntea grupului, strigă:

— Firul e rupt!

Tovarășii grăbiră pasul și-l ajunseră pe băiat.

Stâlpul zăcea de-a curmezișul drumului. Firul era rupt ceea ce explica pe deplin tăcerea lui Ayrton, de vreme ce legătura dintre stână și Casa de Granit era întreruptă.

— Stâlpul ăsta n-a fost trântit de vânt, observă Pencroff.

— Nu, spuse Gédéon Spilett. Pământul a fost scormonit la baza stâlpului, care a fost smuls de mână de om.

— Și firul a fost rupt, adăugă Harbert, arătând cele două capete ale sârmei, care se vedeau că fuseseră rupte.

— Ruptura e făcută de curând? întrebă Cyrus Smith.

— Da, răspunse Harbert, asta e sigur.

— La stână! Haidem iute la stână! strigă marinarul.

Pionierii se aflau la jumătatea drumului dintre Casa de Granit și stână, și mai aveau de făcut două mile și jumătate. O luară la fugă.

Se temeau să nu se fi întâmplat o nenorocire. Se putea să fi telegrafiat Ayrton și ei să nu fi primit nimic din cauza ruperii cablului. Ceea ce îi neliniștea mai mult era faptul că Ayrton, care făgăduise să se întoarcă în ajun, nu se arătase nici până acum. Legătura dintre stână și Casa de Granit nu fusese degeaba întreruptă și cine altcineva decât ocașii ar fi avut vreun interes s-o facă?

Pionierii alergau cât îi țineau picioarele, cu inima strânsă de neliniște. Începuseră să-și îndrăgească sincer noul lor tovarăș. Aveau să-l găsească oare ucis de mâna acelora cărora le fusese șef?

În curând, ajunseră la brațul Pârâului Roșu, care străbătea pășunile. Încetiniră pasul, pentru a nu fi prea obosiți în momentul în care poate că ar fi fost nevoie să se lupte. Ridică piedica la arme, pândind fiecare desigur de pe marginea pădurii, iar Top mârâia într-un fel care nu prevestea nimic bun.

În sfârșit, printre copaci zăriră gardul stânii, care nu purta nici o urmă de violență. Poarta era închisă ca de obicei. În stână domnea o tăcere adâncă. Nu se auzea nici behăitul muflonilor, nici vocea lui Ayrton.

— Să intrăm, spuse Cyrus Smith. Inginerul înainta primul, în timp ce tovarășii săi stăteau la pândă, în spatele lui, cu puștile pregătite.

Cyrus Smith ridică ivărul ușii și era cât p-aci s-o deschidă, când Top începu să latre cu furie. Peste gard trosni o detunătură, urmată de un țipăt de durere...

Harbert zăcea la pământ, lovit de un glonte.

CAPITOLUL VII

Reporterul și Pencroff la stână. Transportarea lui Harbert. Deznădejdea marinarului. Reporterul și inginerul se consultă. Tratamentul. Clipe de speranță. Cum să-l prevină pe Nab? Un sol credincios și sigur.

Răspunsul lui Nab.

Auzind țipătul băiatului, Pencroff aruncă pușca și se repezi la Harbert,

strigând:

— Ne-au omorât copilul! Copilul meu! L-au ucis! Cyrus Smith și Gédéon Spilett se repezică și ei.

Reporterul se plecă să asculte dacă inima bietului copil mai bătea.

— Trăiește, spuse el. Dar trebuie transportat...

— Unde? La Casa de Granit e cu neputință, răspunse inginerul.

— La stână, atunci! strigă Pencroff.

— O clipă, spuse Cyrus Smith.

Făcu un salt spre stânga, ca să ocolească țarcul. Pe neașteptate se pomeni cu un ocnaș în față, care trase în el, străpungându-i cu un glonte pălăria. Dar peste câteva secunde, ticălosul căzu înjunghiat în inimă de pumnalul lui Cyrus Smith, mai înainte de a fi avut timp să tragă un al doilea foc. În același timp, Gédéon Spilett și marinarul săriră peste gard, dărâmară proptelele care țineau poarta închisă pe dinăuntru, se repezică în casa pe care o găsiră goală, și peste câteva minute, sărmanul Harbert era întins în patul lui Ayrton.

Nu trecu mult și sosi și Cyrus Smith.

Văzându-l pe Harbert în nesimțire, marinarul fu cuprins de o grozavă durere. Plângea în hohote și se lovea cu pumnii în cap. Nici inginerul, nici reporterul nu erau în stare să-l liniștească. Ei înșiși erau copleșiți de emoție și nu izbuteau să vorbească.

Totuși, făcură tot ce le stătea în putință ca să smulgă din ghearele morții pe bietul copil, care se părea că intrase în agonie. Gédéon Spilett, care trecuse prin multe în viața lui, avea câteva noțiuni de medicină. Știa câte ceva din toate și în multe împrejurări fusese silit să îngrijească răni pricinuite de tot felul de arme. Ajutat de Cyrus Smith, făcu tot ce-i era posibil ca să ușureze starea lui Harbert. Îi neliniștea mai ales starea de apatie în care se afla bolnavul, stare datorată fie pierderii de sânge, fie unei comoții, dacă din întâmplare glonțul lovise cu putere un os.

Harbert era foarte palid și pulsul lui era atât de slab, încât Gédéon Spilett nu-l simțea bătând decât la intervale mari, ca și când ar fi fost pe cale să se oprească, în același timp, băiatul își pierduse cunoștința, toate simptome destul de grave.

Îi dezveliră pieptul și, după ce spălară sângele cu apă rece, văzură și rana. Era o deschizătură ovală, între a treia și a patra coastă. Pe acolo intrase glonte.

Cyrus Smith și Gédéon Spilett întoarseră copilul, care scoase un geamăt atât de slab, încât se părea că-și dă sufletul. O altă rană însângera spatele lui Harbert și glonte care îl lovise căzu din ea.

— Slavă domnului! spuse reporterul, glonte n-a rămas în trup și deci nu vom fi nevoiți să-l extragem.

— Dar inima?... Întrebă Cyrus Smith.

— Inima n-a fost atinsă, altfel Harbert ar fi murit.

— A murit! răcni Pencroff care nu auzise decât ultimul cuvânt al reporterului.

— Nu, Pencroff... răspunse Cyrus Smith. Nu! N-a murit, îi simt pulsul. Adineauri a gemut. Dar te rog, spre binele copilului tău, liniștește-te. Avem nevoie de mult sânge rece. Nu-ți pierde capul, dragul meu.

Pencroff tăcu și lacrimi mari prinseră a-i luneca pe obraji.

Gédéon Spilett încercă să-și adune amintirile și să procedeze cu metodă. Fără îndoială, glonte intrat prin piept ieșise prin spate. Dar ce străpunsese glonte în drumul lui? Ce organe atinsese? Nici un chirurg de profesie n-ar fi putut să se pronunțe atât de curând și cu atât mai puțin reporterul.

El știa un singur lucru: trebuia să evite și să combată inflamațiile locale și febra ce se puteau ivi de pe urma acestei răni, care i-ar fi primejduit viața băiatului. Dar cu ce mijloace să împiedice inflamarea? Mai știa că trebuie să panseze cât mai repede cele două răni, fără să mai provoace altă scurgere de sânge, căci și așa Harbert era foarte slăbit din pricina hemoragiei puternice.

Reporterul spală cele două răni cu apă rece. Harbert fu culcat pe partea stângă și trebuia menținut în această poziție.

— Nu trebuie să se miște, spuse Gédéon Spilett. Se află în poziția cea mai bună, pentru ca cele două răni să se poată vindeca în voie, și are nevoie de odihnă desăvârșită.

— Cum? Nu-l putem transporta la Casa de Granit? întrebă Pencroff.

— Nu, Pencroff, răspunse reporterul.

Gédéon Spilett cercetă din nou, cu multă grijă, starea bolnavului. Harbert era așa de palid, încât reporterul se îngrijoră.

— Cyrus, spuse el, eu nu sunt medic... și sunt într-o cumpănă teribilă. Trebuie să mă ajuți cu sfaturile și cu experiența dumitale!

— Liniștește-te, dragul meu, răspunse inginerul, strângând mâna reporterului. Păstrează-ți sângele rece... Gândește-te la un singur lucru: trebuie să-l salvăm pe Harbert!

Aceste cuvinte îl liniștiră oarecum pe Gédéon Spilett care se lăsase o clipă copleșit de deznădejde, uitând de răspunderea ce-i revenea. Se așeză pe pat. Cyrus Smith rămase în picioare. Pencroff își rupsesse cămașa și cu gesturi mașinale pregătea feșe pentru bandaje.

Gédéon Spilett îi explică lui Cyrus Smith că, după părerea lui, trebuiau să oprească mai întâi cu orice preț hemoragia, fără să închidă totuși cele două plăgi și fără să provoace cicatrizarea lor imediată, deoarece glonte străbătuse toracele și trebuia evitată acumularea puroiului în interior.

Cyrus Smith fiind de aceeași părere, hotărâră să panseze ambele răni, fără să încerce să le închidă imediat. Din fericire, marginile rănilor nu se lipiseră încă și nu era nevoie de nici o intervenție.

Dar ce mijloc aveau ei la îndemână pentru a combate infecția? Un asemenea mijloc îl pusese chiar natura la îndemâna lor: era apa rece, leacul cel mai puternic împotriva inflamațiilor, agentul terapeutic cel mai eficace, în cazurile grave, întrebuintat de toți medicii. Apa rece mai avea avantajul că lăsa rana în repaus absolut, izolând-o, în primele zile, de contactul cu aerul.

Astfel gândiră Gédéon Spilett și Cyrus Smith și judecata lor sănătoasă îi ajută să procedeze ca cei mai buni chirurghi. Așezară pe rănilor bietului Harbert comprese de pânză pe care le stropeau într-una cu apă rece.

Marinarul aprinsese focul în bucătărie și găsisese în casă tot ce le trebuia. Plantele medicinale, pe care chiar băiatul le culesese pe malurile lacului Grant, slujiră la prepararea unor ceaiuri răcoritoare, îndulcite cu zahăr de arțar, pe care bolnavul le înghiți fără să-și dea seama. Avea temperatură și toată ziua și noaptea următoare trecură fără ca el să-și fi venit în fire. Viața pâlpâia slab în trupul rănitului.

Dar a doua zi, Cyrus Smith și tovarășii săi prinseră oarecare nădejde. Harbert își veni în fire. Deschise ochii și îi recunoscă pe Cyrus Smith, pe reporter, pe Pencroff. Rosti chiar două, trei cuvinte. Nu știa ce se petrecuse. Îi povestiră totul și Gédéon Spilett îl rugă să stea liniștit, spunându-i că viața nu îi e în primejdie și că rănilor i se vor cicatriza în câteva zile. De altfel, Harbert aproape n-avea dureri și apa rece împiedica inflamarea rănilor. Totul decurgea în mod normal, temperatura părea că nu se va urca, îndreptându-i să speră că rana atât de gravă nu va avea urmări fatale. Pencroff începuse să se liniștească. Se purta ca o soră de caritate sau ca o mamă care veghează la căpătâiul copilului ei.

Harbert ațipi din nou, dar somnul lui părea mai liniștit.

— Mai spuneți-mi o dată că n-ați pierdut speranța, domnule Spilett! spuse Pencroff. Mai spuneți-mi o dată că-l veți salva pe Harbert!

— Da, îl vom salva! răspunse reporterul. Rana este gravă, se poate chiar să fi străpuns plămânul, dar nu moare omul dintr-un plămân găurit.

— Să dea Dumnezeu! răspunse Pencroff. Bineînțeles, că în douăzeci și patru de ore de când se aflau la stână, pionierii nu se gândiseră decât la Harbert. Nu fuseseră preocupați nici de posibilitatea întoarcerii ocnașilor, nici de măsurile ce trebuiau luate pentru viitor.

Dar în ziua aceea, în timp ce Pencroff veghea la căpătâiul bolnavului, Cyrus Smith și reporterul discutară despre toate aceste lucruri.

Începură prin a cutreiera stâna. Nici o urmă de Ayrton. Să se fi lăsat târât din nou de foștii lui complici? Să fi fost surprins de ei la stână? Să fi luptat și să fi fost răpus în luptă? Acesta părea să fie adevărul. În clipa în care Gédéon Spilett sărise gardul, îl zărise pe unul dintre ocnașii care, încolțit de Top, o luase la fugă spre povârnișul de sud al muntelui Franklin. Era unul dintre ticăloșii aflați în barca ce se sfărâmasese de stânci, la gura râului. Găsiseră și cadavrul celui răpus de pumnalul lui Cyrus Smith și se convinseseră că era tot din banda lui Bob Harvey.

Stâna nu suferise nici un fel de stricăciune. Porțile erau închise și animalele nu putuseră să fugă spre pădure. Nu găsiră nici o urmă de luptă și nici o stricăciune în casă sau pe afară. Numai munițiile pe care le avusese Ayrton dispăruseră o dată cu el.

— Nenorocitul, trebuie să fi fost luat pe neașteptate, spuse Cyrus Smith, și fiindcă nu era un om, care să se lase doborât cu una cu două, o fi fost răpus.

— Da, de asta mă tem și eu! răspunse reporterul. Ocașii trebuie să se fi instalat apoi la stână, unde au găsit de toate, și au rupt-o desigur la fugă atunci când ne-au văzut pe noi. Sunt sigur că în clipa aceea Ayrton, mort sau viu, nu mai era aici.

— Va trebui să răscolim pădurea, spuse inginerul, și să curățăm insula de tâlharii ăștia. Avea dreptate Pencroff când spunea că trebuie uciși ca fiarele. Nu mai cădeau toate nenorocirile astea pe capul nostru!

— Da, răspunse reporterul, acum avem tot dreptul să fim fără milă!

— Totuși, spuse inginerul, suntem siliți să mai așteptăm câțva timp și să rămânem la stână până în clipa în care vom putea transporta băiatul fără nici o primejdie la Casa de Granit.

— Dar Nab? întrebă reporterul.

— Nab este în siguranță.

— Și dacă, îngrijorat de lipsa noastră îndelungată, încearcă să vină până aici?

— Nu trebuie să vină! răspunse repede Cyrus Smith. Au să-l omoare pe drum!

— Dar e mai mult ca sigur că va încerca să vină!

— Ce bine ar fi dacă ar funcționa telegraful! Am putea să-i dăm de veste! Dar acum e cu neputință. Și nici nu putem să-l lăsăm aici pe Harbert numai cu Pencroff... Știi ce? Mă duc singur la Casa de Granit.

— Nu, nu, Cyrus! răspunse reporterul. N-ai dreptul să faci aceasta. Ticăloșii aceia stau cu siguranță la pândă în pădure și dacă pleci vom suferi două nenorociri în loc de una.

— Dar Nab? repetă inginerul. N-are nici o știre de la noi de 24 de ore. Sunt sigur că va veni!

— Și cum nu știe nici ce s-a întâmplat, răspunse Gédéon Spilett, va fi atacat!...

— Nu există nici un mijloc să-i dăm de veste?

În timp ce inginerul se gândea, privirile sale căzură asupra lui Top, care se plimba de colo până colo, parcă ar fi spus: „Dar ce, eu nu sunt aici?”

— Top! strigă Cyrus Smith.

Animalul alergă în goană spre stăpânul său.

— Da, Top se va duce, spuse reporterul, care înțelesese totul. Top va trece pe unde noi n-am putea trece. El va duce la Casa de Granit vești de la stână și ne va aduce știrile de la Casa de Granit!

— Repede! răspunse Cyrus Smith. Repede! Gédéon Spilett rupse o filă din carnet și scris pe ea următoarele rânduri:

„Harbert rănit. Ne aflăm la stână. Fii cu băgare de seamă. Nu părăsi Casa de Granit. Sunt ocași prin împrejurimi? Răspunde prin Top.”

Deși foarte scurt, biletul cuprindea tot ce trebuia să știe Nab și totodată întreba tot ce doreau să afle pionierii.

Fu legat de zgarda lui Top, așa ca să se vadă.

— Top! Cățelul meu! spuse inginerul, mângâindu-l. Top!... Nab!... Du-te! Du-te!

Auzind aceste cuvinte, Top sări în sus. Înțelese tot ce i se cerea. Cunoștea bine drumul și putea să-l străbată în mai puțin de jumătate de ceas, alergând prin ierburi sau pe sub marginea pădurii, unde nu putea fi zărit, trecând pe acolo pe unde nici inginerul, nici reporterul nu puteau să treacă fără a-și pune viața în primejdie.

Inginerul deschise poarta stânei, repetând: „Nab! Top! Nab!”, în timp ce arăta în direcția Casei de Granit.

Top dădu buzna afară, făcându-se nevăzut.

— Are să ajungă! spuse reporterul.

— Da! și fără îndoială se va întoarce!

— Cât o fi ceasul? întrebă Gédéon Spilett.

— E zece.

— Peste un ceas poate fi înapoi. Să așteptăm.

Poarta stânei fu închisă din nou. Inginerul și reporterul intrară în casă. Harbert dormea adânc. Pencroff umezea mereu compresele. Gédéon Spilett, văzând că n-are nimic de făcut, începu să pregătească ceva de mâncare, supraveghind gardul sprijinit de poalele muntelui, de unde putea să se ivească vreun dușman.

Pionierii așteptau destul de îngrijorați întoarcerea lui Top. Înainte de unsprezece, inginerul și reporterul se așezară în dosul porții, ținându-și carabinele pregătite și gata să deschidă poarta la primul lătrat al câinelui. Erau siguri că Nab va trimite câinele de îndată ce va citi biletul.

Așteptară vreo zece minute, când deodată răsună o detunătură, urmată de lătrături puternice. Inginerul deschise poarta și, zărind un norișor de fum la o sută de pași în pădure, trase un foc într-acolo.

În aceeași clipă, Top sări înăuntru și poarta fu repede închisă.

— Top! Top! strigă inginerul, luându-i capul frumos între mâini.

De zgardă era legat un bilet și Cyrus Smith citi câteva cuvinte, scrise cu stângăcie de Nab: „Nu stat pirați în jurul Casei de Granit. Nu mă mișc de aici. Bietul Harbert”.

CAPITOLUL VIII

Ocnașii în jurul stânei. Așezare vremelnică. Tratamentul lui Harbert continuă. Primele mulțumiri ale lui Pencroff. Întoarcerea în trecut. Viitorul. Ce gândește Cyrus Smith.

Prin urmare, ocnașii stăteau încă la pândă în jurul stânei, hotărâți să-i ucidă unul după altul. Pionierii trebuiau să-i stârpească ca pe niște fiare sălbatice. Se cădea totuși să procedeze cu multă băgare de seamă, căci situația era prielnică ocnașilor; ei vedeau fără ca să fie văzuți, puteau să surprindă pionierii printr-un atac brusc, fără ca să poată fi surprinși la rândul lor. Cyrus Smith potrivi lucrurile în așa fel încât să poată locui la stâna destul de bine aprovizionată, pentru câțva timp. Casa lui Ayrton avea tot ce trebuie

și ocnașii nu avuseseră timp s-o jefuiască. Se părea, după cum socotea reporterul, că lucrurile trebuie să se fi întâmplat cam așa: cei șase ocnași debarcați pe insulă o luaseră de-a lungul litoralului în partea de sud, până la peninsula Serpentinei. Neavând chef să se aventureze în pădurile Far-West-ului, urcaseră firul Cascadei, până ce ajunseseră la poalele muntelui Franklin, unde era și firesc să-și caute adăpost, și descoperiseră stâna, pe atunci nelocuită. Se instalaseră pesemne acolo, așteptând momentul potrivit ca să-și îndeplinească planurile lor mișelești. Sosirea lui Ayrton îi luase pe neașteptate. Izbutiseră totuși să pună mâna pe bietul om și... restul se putea ghici ușor.

Acum, ocnașii, în număr de cinci, dar bine înarmați cutreierau pădurea, în care nimeni nu s-ar fi putut aventura fără să se expună atacurilor lor prin surprindere, căroră nu li s-ar fi putut împotrivi.

— Să așteptăm! Altceva nu e de făcut repeta Cyrus Smith. Îndată ce Harbert se însănătoșește, vom cutreiera toată insula și vom isprăvi cu ocnașii. Va fi și acesta unul din scopurile marii noastre expediții, ca și...

— ...aflarea ocrotitorului nostru misterios, adăugă Gédéon Spilett, întregind cuvintele inginerului. Trebuie să recunoști, dragă Cyrus, că de data asta ajutorul lui ne-a lipsit în clipa în care am avut cea mai mare nevoie de el!

— Cine știe! răspunse inginerul.

— Ce vrei să spui cu asta? întrebă reporterul.

— Că încercările noastre încă nu s-au isprăvit, dragă Spilett, și mă tem că va mai avea prilejul să ne ajute cu atotputernicia lui. Dar nu de asta e vorba acum. Viața lui Harbert e mai presus de orice.

Aceasta era grija cea mai chinuitoare a pionierilor. Mai trecură câteva zile și, din fericire, starea băiatului nu se înrăutăți. Apa rece, mereu schimbată, împiedicase inflamarea rănilor și se părea că sulful pe care-l conținea, deoarece izvora de la poalele vulcanului, ajuta la cicatrizarea rănilor. Nu mai supurau atât de mult și, mulțumită îngrijirilor primite, Harbert își revenea cu încetul, iar temperatura începea să-i scadă. Din păcate însă nu mânca mai nimic și astfel se explica slăbiciunea lui. Ceaiurile întăritoare însă nu-i lipseau, iar repausul absolut îi făcea bine.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Pencroff învățară să-l panseze cu multă îndemânare pe tânărul rănit. Toată rufăria locuinței fusese prefăcută în feșe. Rănilor lui Harbert, acoperite cu comprese, nu erau legate prea strâns, ca să se poată cicatriza, fără să se provoace inflamații. Reporterul făcea pansamentele cu multă grijă. El le spunea tovarășilor săi un lucru cunoscut de toți medicii: că este mai greu să pansezi bine, decât să operezi bine.

Peste zece zile, Harbert se simți mult mai bine. Începu să mănânce câte ceva. Obrajii îi erau mai puțin palizi și ochii lui blânzi zâmbeau celor care îl îngrijeau. Vorbea și el câte puțin, cu toate că Pencroff își dădea toată silința să-l împiedice, îndrugându-i într-una tot felul de povești, care de care mai grozave. Harbert îl întrebase ce este cu Ayrton, mirându-se că nu-l vede. Îl credea la stână. Dar marinarul, dorind să-l cruțe de orice supărare, îi spuse că Ayrton s-a dus la Nab ca să apere Casa de Granit.

— Ei, spunea el, ce părere ai acum despre pirați? Iată niște indivizi care nu mai au dreptul să fie cruțați! Și domnul Smith, care voia să-i ia cu binișorul! Am să-i iau eu cu binișorul, dar cu gloanțe, care au să le vină de hac!

— N-au mai dat nici un semn de viață? Întrebă Harbert.

— Nu, dragul meu, dar lasă că-i găsim noi. Când te vei face bine, vom vedea noi dacă nemernicii ăștia, care știu să lovească pe la spate, îndrăznesc să ne atace din față.

— Sunt încă foarte slab, dragă Pencroff!

— Lasă că te întărești tu, încetul cu încetul! Crezi că-i mare lucru un glonte în piept? O glumă! Am cunoscut eu altele și mai rele și după cum vezi mă simt destul de bine!

Lucrurile păreau să meargă bine și dacă nu se ivea vreo complicație, Harbert putea fi socotit vindecat.

Așa cum mai procedaseră și în alte împrejurări, pionierii făcuseră apel și în această împrejurare la logica și bunul lor simț și ca întotdeauna izbutiseră să iasă din încurcătură, datorită cunoștințelor lor generale. Ar fi putut însă interveni împrejurări, în care toate cunoștințele lor să nu le fie de nici un folos. Și erau singuri pe insulă! În sânul mării comunități omenești, oamenii se completează unii pe alții, se ajută. Cyrus Smith știa prea bine acest lucru și se întreba uneori dacă nu le mai era dat să cunoască și alte încercări, pe care poate nu vor fi în stare să le biruie!

De altfel, i se părea că el și cu tovarășii săi, până atunci atât de fericiți, intraseră într-o perioadă grea. De doi ani și jumătate de când fugiseră din Richmond, totul mersese bine. Natura le pusese la îndemână pe insulă belșug de minerale, plante și animale, iar cunoștințele lor le fuseseră de mare ajutor, pentru a folosi din plin aceste bogății. Bunăstarea coloniei fusese desăvârșită, nu le lipsea nimic și, în unele împrejurări grele, o forță necunoscută le venise în ajutor!... Dar totul avea un sfârșit!

Cyrus Smith avea simțământul că împrejurările începeau să le fie potrivnice.

Într-adevăr, în apele insulei se ivise un vas de pirați și, cu toate că vasul fusese distrus în chip miraculos, scăpaseră totuși șase ticăloși. Nemernicii izbutiseră să se furișeze pe insulă și cinci dintre ei chiar trăiau, fără ca pionierii să-i poată prinde. Ayrton fusese cu siguranță ucis de ocașii înarmați cu puști și, la prima ciocnire dintre pionieri și bandiți, Harbert căzuse lovit aproape mortal de gloanțele lor. Să fi fost oare acestea primele lovituri încercate de grupul lor? Iată întrebarea pe care și-o puneă inginerul și pe care o repeta adesea reporterului. Și amândurora li se părea că ajutorul necunoscutului, care venise la timp de atâtea ori, nu se arătase de astă dată. Misteriosul personaj, a cărui existență era de netăgăduit, părăsise oare insula? Se prăpădise oare și el?

La aceste întrebări, pionierii nu găseau răspuns. Dar Cyrus Smith și tovarășii săi nu erau oameni care să cadă ușor pradă deznădejdi. Dimpotrivă, ei priveau lucrurile în față, cercetau toate cele ce se iveau, erau pregătiți pentru orice greutate, înfruntau dârzi și neclintiți viitorul și, dacă vreo

nenorocire trebuia să-i lovească, aveau s-o întâmpine ca niște oameni pregătiți, care știau să lupte.

CAPITOLUL IX

Nu sunt știri de la Nab. Propunerea lui Pencroff și a reporterului nu e primită. Gédéon Spilett face câteva incursiuni. O bucățică de stofă. O știre. Plecare grabnică. Sosirea pe platoul Grande-Vue.

Tânărul bolnav era în convalescență, însă se simțea bine. Un singur lucru mai doreau: să prindă puteri ca să-l poată transporta la Casa de Granit. Oricât de bine orânduită și aprovizionată era locuința de la stână, ea nu avea confortul Casei de Granit. Afară de aceasta, nu se simțeau acolo atât de siguri și trăiau sub veșnica amenințare a unui atac al ocnașilor. Dincolo, dimpotrivă, în mijlocul masivului de piatră, nu aveau de ce să le fie teamă și orice încercare împotriva lor era sortită să dea greș. Așteptau deci cu nerăbdare clipa în care Harbert va putea fi transportat și erau hotărâți s-o facă, deși drumul prin pădurea Jacamarului era foarte greu.

N-aveau nici o știre de la Nab, dar nu erau îngrijorați în privința lui. Curajosul tânăr, bine ascuns în adâncul Casei de Granit, nu putea fi luat prin surprindere. Top nu mai fusese trimis, căci nu avea rost să expună credinciosul lor câine unei împușcături, lipsindu-i astfel de un ajutor de neînlocuit.

Așteptau deci, cu toate că pionierii ar fi dorit să fie cu toții împreună la Casa de Granit. Inginerul își dădea seama că această despărțire a forțelor lor folosea mult piraților. De la dispariția lui Ayrton, ei nu mai erau decât patru pionieri împotriva a cinci pirați, căci pe Harbert nu se puteau bizui încă. Bietul băiat se necăjea grozav, știind câte încurcături le pricinuisese.

La 29 noiembrie, Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Pencroff, folosindu-se de un moment în care Harbert ațipise, se sfătuiră asupra felului în care aveau să lupte pe viitor împotriva ocnașilor.

— Dragii mei, spuse reporterul, după ce vorbiseră de faptul că nu puteau intra în legătură cu Nab, cred, ca și voi, că a te aventura în afara stânei înseamnă să primești o împușcătură fără să poți răspunde. Nu sunteți de părere că singurul lucru potrivit ar fi să declarăm război fățiș acestor ticăloși?

— La asta mă gândeam și eu, răspunse Pencroff. Noi nu suntem oameni care să ne speriem de un glonte și, în ceea ce mă privește pe mine, dacă domnul Cyrus îmi dă voie, sunt gata să mă reped în pădure. Ce dracu! Doar n-oi fi mai prejos decât ei!

— Ai lupta singur împotriva a cinci bandiți? Întrebă inginerul.

— M-aș duce și eu cu Pencroff, spuse reporterul, și amândoi, bine înarmați, împreună cu Top...

— Dragă Spilett și tu, Pencroff, spuse Cyrus Smith, să privim lucrurile în față. Dacă ocnașii s-ar afla într-un loc al insulei cunoscut de noi și dacă ar fi

vorba să-i scoatem de acolo, aş înţelege un atac direct. Dar mă tem că, dimpotrivă, lucrurile stau altfel, încât atacul va porni din partea lor.

— Ei, domnule Cyrus, strigă Pencroff, gloanţele nu-şi nimeresc întotdeauna ţinta.

— Glonte care l-a lovit pe Harbert şi-a nimerit ţinta, răspuse inginerul. De altfel, dacă părăsiţi amândoi stâna, rămân singur ca s-o apăr. De unde ştiţi că ocnaşii nu vă vor vedea plecând şi, după ce vă vor lăsa să intraţi în pădure, nu se vor folosi de lipsa voastră ca să atace stâna, unde vor şti că nu se mai află decât un singur om şi un copil rănit?

— Aveţi dreptate, domnule Cyrus, răspuse Pencroff, plin de mânie neputincioasă, aveţi dreptate. Ei vor face totul pentru a pune din nou mâna pe stână, ştiind-o bine aprovizionată! Şi singur nu le puteţi ţine piept! Ah! Dacă am fi la Casa de Granit!

— Dacă am fi la Casa de Granit, răspuse inginerul, situaţia ar fi cu totul alta. Acolo nu m-aş teme să-l las pe Harbert singur, cu unul din noi, iar ceilalţi trei ar putea cerceta pădurile. Dar din păcate suntem la stână şi trebuie să rămânem aici până în clipa în care vom putea s-o părăsim cu toţii împreună.

Nu avea ce să răspundă la obiecţiile inginerului, şi cei doi înţelegeau acest lucru.

— Bine-ar fi fost dacă era Ayrton aici! spuse Gédéon Spilett. Bietul om! Scurtă i-a fost întoarcerea printre oameni!

— Mă întreb dacă e mort?... zise Pencroff cu glas ciudat.

— Crezi, Pencroff, că l-au cruţat ticăloşii aceia? întrebă Gédéon Spilett.

— Desigur, dacă au avut vreun interes să o facă!

— Ce, îţi închipui că Ayrton, regăsindu-şi vechii complici, a uitat ce ne datorează?...

— Mai ştii? răspuse marinarul, care nu îndrăznea să meargă prea departe pe calea acestor presupuneri.

— Pencroff, spuse Cyrus Smith, apucându-l de braţ, rău ai gândit şi ai să mă mâhneşti mult dacă vei continua să vorbeşti astfel. Eu garantez pentru sinceritatea lui Ayrton!

— Şi eu, adăugă repede reporterul.

— Da!... da!... domnule Cyrus... n-am dreptate, îi răspuse Pencroff, am un gând rău, pe care nimic nu-l îndreptăţeşte. Dar ce vreţi?... Îmi pierd şi eu capul. Închisoarea asta la stână mă apasă şi niciodată n-am fost atât de nervos!

— Ai răbdare, Pencroff, răspuse inginerul. Dragă Spilett, peste cât timp crezi că Harbert va putea fi transportat la Casa de Granit?

— Asta e greu de spus, Cyrus, răspuse reporterul, căci o imprudenţă ar putea avea urmări grave. Băiatului îi e din ce în ce mai bine şi, dacă peste opt zile se simte în puteri, vom vedea!

O săptămână! Aceasta însemna că nu se puteau întoarce la Casa de Granit înainte de începutul lunii decembrie. De două luni era primăvară. Timpul era frumos şi foarte cald, pădurile înfrunziseră şi se apropia vremea recoltelor. La întoarcerea pe platou îi aşteptau munci agricole importante, pe

care numai expediția ce plănuiseră s-o facă pe insulă avea să le întrerupă.

Faptul că fuseseră nevoiți să rămână la stână le pricinuia mult rău pionierilor. Se plecau în fața necesității, dar nu se puteau opri să nu fie nerăbdători.

O dată sau de două ori, reporterul îndrăzni să iasă, ocolind țărcul pe dinafară. Top îl întovărășea și Gédéon Spilett, cu carabina pregătită, era gata să întâmpine orice atac. Nu întâlnește pe nimeni și nu găsește nici o urmă care să-i dea de gândit. Câinele ar fi vestit orice primejdie și cum Top nu lătra, socotiră ca ocazii se aflau în altă parte a insulei.

Totuși, în ziua de 26 noiembrie, Gédéon Spilett, care înaintase un sfert de milă în pădure, observă că Top simte ceva. Câinele părea neliniștit; el umbla de colo până colo, adulmecând, ca și când mirosul i-ar fi vestit un lucru îngrijorător.

Gédéon Spilett îl urmă, îndemnându-l, ținând însă carabina la ochi și ascunzându-se pe după copaci. Top nu părea să fi simțit prezența unui om, căci ar fi lătrat mânios. Dar el nu lătra, ci doar mârâia, dovadă că pericolul era încă departe. Mai trecură cinci minute. Top căuta și reporterul îl urma pășind cu grijă. Deodată, câinele se repezi într-un tufiș, aducând de acolo o bucățică de stofă.

Era o bucată de stofă murdară și ruptă dintr-o haină, și Gédéon Spilett o aduse îndată la stână. Aici, pionierii o cercetară și recunoscură o bucată din vesta lui Ayrton, făcută din pâsla fabricată de ei.

— Vezi, Pencroff, îl muștră Cyrus Smith, iată că Ayrton s-a apărât. Ocazii l-au luat fără voie! Te mai îndoiești de cinstea lui?

— Nu, domnule Cyrus, răspunse marinarul, mi-am schimbat de mult părerea! Dar trebuie să ne gândim ce înseamnă lucrul acesta.

— Și anume? întrebă reporterul.

— Înseamnă că Ayrton n-a fost omorât la stână. Că a fost târât, încă în viață, de vreme ce a rezistat. S-ar putea să mai trăiască.

— Poate, într-adevăr! răspunse inginerul gânditor.

Exista astfel o slabă nădejde, de care tovarășii lui Ayrton se puteau agăța. Într-adevăr se putea crede că, surprins la stână, Ayrton căzuse doborât de un glonte, asemenea lui Harbert. Dar poate că tâlharii nu-l omorâseră pe loc și îl târâseră cu ei în altă parte a insulei, unde îl mai țineau prizonier? Poate că fusese recunoscut de vreunul din foștii săi ciraci din Australia, care nădăjduia să-l mai atragă de partea lor, pentru a avea foloase de pe urma acestui lucru?

Întâmplarea aceasta îi făcea pe locuitorii stânei să sperie; acum nu li se mai părea cu neputință să-l regăsească pe Ayrton. Dacă era prizonier, el va face, fără îndoială, totul ca să scape din mâna bandiților și lucrul va fi de mare ajutor pionierilor.

— Oricum, spuse Gédéon Spilett, dacă printr-o întâmplare fericită Ayrton izbutește să scape, el se va duce direct la Casa de Granit, căci el nu știe ce s-a petrecut cu Harbert și prin urmare nu știe că suntem închiși în stână.

— Ah! Ce n-aș da să fie acum la Casa de Granit, strigă Pencroff, și să

fim și noi toți acolo. E adevărat că ticăloșii nu pot face nimic împotriva locuinței noastre, dar pot devasta platoul, recolta și curtea noastră de păsări.

Pencroff devenise un adevărat fermier, legat de recolta lui. Dar mai nerăbdător decât toți era Harbert, care știa cât de necesară era prezența pionierilor la Casa de Granit. Și totuși, din pricina lui stăteau cu toții la stână! El era stăpânit de un singur gând: să părăsească stâna, s-o părăsească oricum. Socotea că va fi în stare să suporte drumul până la Casa de Granit. Îi asigura că se va întrema mult mai repede în camera sa, bucurându-se de frumoasa priveliște a mării și de aerul înviorător.

De mai multe ori stăruia pe lângă Gédéon Spilett să pornească, dar reporterul se temea că rănilor lui Harbert, doar în parte vindecate, să nu se deschidă pe drum. De aceea, nu încuviința încă transportarea.

Se petrecu totuși un lucru, care-l făcu pe Cyrus Smith și pe cei doi prieteni ai săi să dea ascultare rugămintelor băiatului. Nu știau însă câtă durere și câte remușcări avea să-i coste hotărârea asta!

Era în ziua de 29 noiembrie. Pe la ora șapte dimineața, pionierii stăteau de vorbă în camera lui Harbert, când îl auziră pe Top lătrând zgomotos.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Pencroff puseră mâna pe puștile lor, totdeauna încărcate și ieșiră din casă.

Top alergă până la gard, sărind și lătrând. Nu părea să latre de supărare, ci de bucurie. Venea cineva! Da!

— Nu poate fi un dușman. Poate Nab? Sau Ayrton?...

În clipa aceea, cineva sări gardul, căzând la picioarele lor.

Era Jup, domnul Jup în persoană, pe care Top îl primi cu multă prietenie.

— Jup! strigă Pencroff.

— Să știți că ni l-a trimis Nab! spuse reporterul.

— O fi având un bilet la el, răspunse inginerul.

Pencroff se repezi la maimuțoi. Dacă Nab dorea să le vestească ceva deosebit, el nu putea găsi un sol mai iute și mai sigur, care să treacă pe unde nici Top n-ar fi putut să se furișeze. Cyrus Smith nu se înșelase. De gâtul lui Jup atârna un săculeț și în săculeț era un bilețel scris de mâna lui Nab.

Cât de mare fu durerea lui Cyrus Smith și a tovarășilor săi, când citiră următoarele cuvinte: „Vineri, ora șase dimineața. Platoul cotropit de ocnașii Nab”.

Se uitau unul la altul fără să scoată o vorbă. Intrară apoi în casă. Ce era de făcut? Ocnașii pe platoul Grande-Vue însemna prăpăd, jaf, distrugere!

Când inginerul, reporterul și marinarul intrară în casă, Harbert înțelese după fețele lor că situația se înrăutățise, și când îl văzu și pe Jup, nu se mai îndoi că o nenorocire amenința Casa de Granit.

— Domnule Cyrus, spuse el, vreau să plec. Pot să suport drumul. Vreau să plec.

Gédéon Spilett se apropie de Harbert, îl privi cu atenție, apoi hotărî:

— Plecăm!

Hotărâră să-l transporte pe o targa sau cu căruța, în care vor așeza o saltea și pe care o vor conduce cu cea mai mare băgare de seamă, pentru a

nu zdruncina prea tare băiatul. Targa l-ar fi zdruncinat mai puțin, firește, dar era nevoie de doi inși care s-o poarte, ceea ce însemna doi pușcași mai puțin, în cazul când ar fi fost atacați pe drum.

Căruța fu trasă în fața casei. Pencroff înhămă un onaggas, iar Cyrus Smith și reporterul îl ridicară pe Harbert cu saltea cu tot și-l așezară în fundul căruței, între loitre. Vremea era frumoasă, și razele strălucitoare ale soarelui se strecurau printre crengi.

— Armele sunt pregătite? întrebă Cyrus Smith.

Erau pregătite. Inginerul și Pencroff, înarmați fiecare cu o pușcă, iar Gédéon Spilett cu o carabină erau gata de drum.

— Cum te simți, Harbert? întrebă inginerul.

— Fiți liniștit, domnule Cyrus, răspunse băiatul, n-am să mor eu pe drum.

Se vedea că bietul copil se străduia din răspuțeri să facă față situației și că printr-o încordare grozavă căuta să-și adune puterile sleite.

Inima inginerului se strânse. Nu-i venea să pornească. Știa însă că lucrul acesta l-ar fi deznădăjduit, l-ar fi omorât poate pe Harbert.

— Să pornim! spuse Cyrus Smith. Deschiseră poarta țarcului. Jup și Top, care știau când trebuie să tacă, ieșiră cei dintâi; urmă apoi căruța, după care poarta fu închisă și onaggasul, mânat de Pencroff, porni încet la drum.

Ar fi fost desigur mai potrivit să apuce o altă cale decât aceea care ducea de-a dreptul de la stână la Casa de Granit, dar căruța ar fi înaintat cu greu prin pădure. Se văzură deci siliți să urmeze calea bătută, deși se putea s-o fi descoperit și ocnașii.

Cyrus Smith și Gédéon Spilett umblau de o parte și de alta a căruței, gata să respingă orice atac, cu toate că erau siguri că ocnașii nu părăsiseră încă platoul Grande-Vue. Biletul lui Nab fusese, fără îndoială, scris și trimis de îndată ce apăruseră tâlharii. Ori pe acest bilet scria ora șase dimineața și sprintena maimuță, obișnuită să vină la stână, străbătuse cele cinci mile în trei sferturi de oră. De aceea, în momentul de față, pionierii socoteau că drumul era sigur, așteptându-se la un atac doar în jurul Casei de Granit.

Cu toate acestea, înaintau cu băgare de seamă. Top și Jup, care era înarmat cu un ciomag, alergau mereu înainte sau cercetau pădurea de o parte și alta a drumului, fără să vestească vreo primejdie.

Căruța, mânată de Pencroff, înainta încet și, o oră mai târziu, adică pe la opt și jumătate, făcuseră patru mile din cinci, fără să fi fost tulburați de nimeni.

Drumul era pustiu, pustie și pădurea Jacamarului, cuprinsă între lac și râul Mercy. Desigurile păreau la fel de pustii, ca și în ziua în care pionierii pusese rădăcina pe insulă.

Se apropiau de platou. Mai aveau o milă până la podețul de pe pâraul Glicemiei, pe care Cyrus Smith era sigur că îl vor găsi lăsat, deoarece, pe oriunde ar fi pătruns ocnașii, ei trebuiau să fi coborât podul pentru a-și asigura retragerea.

În sfârșit zăriră marea printre ultimii copaci. Căruța înainta însă încet și nici unul din apărătorii ei nu putea s-o părăsească.

Deodată, Pencroff opri onaggasul, strigând cu o voce îngrozitoare:

— Ah, nemernicii! Și cu mâna arată un fum gros, ce se ridica deasupra morii, a grajdurilor și a cotețelor.

În mijlocul vâlvătailor alerga de colo-colo un om. Era Nab.

Tovarășii săi scoaseră un strigăt. Nab îl auzi și se repezi spre ei.

Ocnașii părăsiseră de vreo jumătate de oră platoul, pe care îl devastaseră!

— Și Harbert? strigă Nab.

Gédéon Spilett întoarse capul spre căruță.

Harbert leșinase.

CAPITOLUL X

Harbert e transportat la Casa de Granit. Nab povestește ce s-a întâmplat. Cyrus Smith se duce pe platou. Praf și pulbere. Neputincioși în fața bolii. Coaja de salcie. Friguri grele. Top latră din nou.

Pionierii uitară pentru o clipă primejdia ce amenința Casa de Granit, ruinele de pe platou și chiar ocnașii. Oare drumul îl slăbise pe Harbert sau îi pricinuiseră leziuni interioare? Reporterul nu știa ce să creadă. Pionierii erau cu toții pradă deznădejdi.

Căruța fu trasă la cotul râului. Făcură apoi o targa din câteva crengi și așezară pe ele salteaua pe care zăcea băiatul leșinat. Peste zece minute, Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Pencroff erau la poalele falezei, lăsându-l pe Nab să ducă pe platou căruța.

Porniră ascensorul și în curând Harbert era întins pe patul lui din Casa de Granit. Îngrijirile tovarășilor săi îl făcură să-și revină. Zâmbi, revăzându-se în camera lui, dar de-abia fu în stare să șoptească câteva cuvinte, atât era de slăbit.

Gédéon Spilett îi cercetă rănilor. Se temea să nu se fi redeschis, fiindcă știa că nu erau încă bine vindecate. Dar nu era așa. Atunci, cărui fapt se datora leșinul lui Harbert? De ce se simțea rău băiatul?

Tânărul fu cuprins de un somn zbuciumat și Pencroff cu reporterul rămaseră lângă patul său.

Între timp, Cyrus Smith îi povesti lui Nab cele petrecute la stână, iar Nab îi istorisi ce se întâmplase pe platoul Grande-Vue.

Abia cu o noapte înainte se arătaseră ocnașii la marginea pădurii, în apropierea pârâului Glicerinei. Nab, care stătea la pândă lângă cotețe, trăsese numaidecât asupra unuia dintre pirați, care se pregătea să treacă apa. Noaptea fiind întunecoasă, el nu-și dăduse seama dacă glonteale își atinseseră ținta. Oricum, aceasta nu fusese de ajuns și banda nu bătuse în retragere. Nab se întorsese repede la Casa de Granit, unde cel puțin se afla în siguranță.

Nu știa însă ce să facă. Cum să împiedice devastarea platoului? Prin ce mijloc să dea de veste tovarășilor săi? De altfel nu știa nici ce făceau cei de

la stână.

Cyrus Smith și tovarășii săi plecaseră în ziua de 11 noiembrie și acum erau în 29. De 19 zile Nab n-avusese alte știri, decât acelea aduse de Top; știri foarte rele: Ayrton dispărut, Harbert grav rănit, inginerul, reporterul și marinarul siliți să stea închiși la stână!

„Ce e de făcut?” se întreba bietul Nab. Știa că pentru ființa lui n-aveau de ce se teme, căci ocnașii nu puteau să-l ajungă în Casa de Granit. Dar ce se va întâmpla cu lucrurile, plantațiile, toată munca lor amenințată de pirați? Trebuia neapărat să-l întrebe pe Cyrus Smith ce era de făcut sau să-i vestească cel puțin primejdia ce amenința platoul.

Nab se gândi atunci să-l trimită pe Jup cu un bilet. Știa că urangutanul era deosebit de inteligent. Jup înțelegea cuvântul „stână”, care fusese rostit de multe ori în fața lui și își aminti că foarte adesea maimuțoiul condusesse căruța într-acolo împreună cu Pencroff. Vremea era potrivită, căci nu se luminase încă de ziuă. Nab era sigur că maimuța va ști să treacă fără să fie simțită prin pădure și de altfel, chiar dacă ar vedea-o ocnașii, ar lua-o drept unul din locuitorii pădurii.

Nab nu mai stătu la îndoială. Scrise biletul și-l legă de gâtul lui Jup; duse maimuța până la ușa Casei de Granit, desfășură până la pământ o frânghie lungă și apoi repetă de mai multe ori:

— Jup! Jup! Stână!... Stână!...

Animalul înțelese, apucă frânghia și, lunecând repede până jos, se făcu nevăzut în beznă, fără ca ocnașii să-l fi zărit.

— Bine-ai făcut, Nab, spuse Cyrus Smith, dar dacă nu ne vesteai, făceai poate și mai bine!

Vorbind astfel, Cyrus Smith se gândea la Harbert, a cărui stare părea să se fi înrăutățit foarte mult de pe urma călătoriei.

Nab își isprăvi istorisirea. Ocnașii nu se arătară pe plajă. Necunoscând numărul locuitorilor de pe insulă, socoteau Casa de Granit bine apărată. Ei își aminteau numeroasele împușcături ce-i întâmpinaseră în clipa debarcării, din diferitele puncte ale stâncilor și, fără îndoială, nu vrură să se expună. Platoul Grande-Vue era însă deschis și apărat de bătaia focurilor Casei de Granit. Acolo ocnașii dădură frâu liber pornirii lor prădalnice, distrugând și dând foc din simpla plăcere de a face rău. Dispăruseră cu o jumătate de ceas înainte de sosirea pionierilor, pe care îi socoteau încă retrași la stână.

Văzând cele ce se petreceau, Nab se repezise afară din adăpost, se urcase pe platou și, fără să se mai gândească la primejdie, încercase să stingă focul ce mistuia cotețele. Luptase zadarnic împotriva flăcărilor, până în clipa în care căruța pionierilor apăruse la marginea pădurii.

Acestea erau nenorocirile ce se abătuseră asupra Casei de Granit. Ocnașii dovediră astfel că sunt un pericol permanent pentru locuitorii insulei Lincoln, care până atunci trăiseră liniștiți, dar care acum se puteau aștepta la nenorociri și mai mari!

Gédéon Spilett rămase împreună cu Pencroff la Casa de Granit, ca să-l îngrijească pe Harbert, iar Cyrus Smith, întovărășit de Nab, porni să

cerceteze stricăciunile făcute.

Din fericire, ocnașii nu se apropiaseră de Casa de Granit, căci altfel atelierele Căminului n-ar fi scăpat neatinse. Ar fi fost totuși mai ușor de înlocuit decât ruinele rămase pe platoul Grande-Vue.

Cyrus Smith și Nab se îndreptară spre râul Mercy și o luară de-a lungul malului stâng, fără să întâlnească nici o urmă care să trădeze trecerea ocnașilor pe acolo, nici dincolo de râu, nici în pădure, unde nu se vedea nimic ce-ar fi putut da de bănuț.

Ar fi fost tot atât de posibil ca ocnașii să fi fugit când i-au văzut întorcându-se la Casa de Granit sau să se fi înfundat în pădurea Jacamarului, după devastarea platoului, fără să știe nimic de întoarcerea pionierilor.

Dacă prima presupunere era cea bună, inginerul era sigur că nemernicii se vor întoarce la stâna lipsită de apărare, unde știau că vor găsi rezerve prețioase pentru ei.

Dacă a doua presupunere era cea adevărată, atunci se putea ca ei să se fi întors în ascunzișul lor, așteptând prilejul să reînceapă atacul.

Bine ar fi fost să li se taie aceste căi, dar orice măsură împotriva lor era legată de starea lui Harbert. Pentru a porni împotriva ocnașilor, Cyrus Smith avea nevoie de toate forțele, ori în clipa de față nimeni nu putea părăsi Casa de-Granit. Inginerul și Nab ajunseră pe platou. Îi întâmpină o priveliște jalnică. Lanuri călcate în picioare, spice coapfe zăcând la pământ, celelalte plantații răscolite și grădina de zarzavat în întregime răvășită. Din fericire, la Casa de Granit se găsea o rezervă de semințe, cu ajutorul căreia puteau face față stricăciunilor.

Focul mistuise moara, cotețele și grajdul. Câteva animale speriate rătăceau pe platou, iar păsările, care în timpul incendiului se refugiaseră pe apele lacului, se întorceau la locurile lor, bălăcindu-se pe maluri. Toată munca trebuia luată de la început.

Cyrus Smith nu scotea nici o vorbă, dar fața lui, mai palidă ca de obicei, trăda mânia grozavă pe care se străduia s-o stăpânească. Mai aruncă o privire asupra lanurilor răvășite și asupra dărâmăturilor și apoi se întoarse la Casa de Granit.

Veniră zile grele pentru pionieri, cele mai triste din câte petrecuseră pe insulă. Harbert slăbea din ce în ce. Se părea că asupra băiatului se abătuse o boală mai grea, urmare a mării tulburări prin care trecuse organismul său. Gédéon Spilett prevedea o înrăutățire a stării bolnavului, pe care știa că n-o va putea combate.

Într-adevăr, Harbert era cuprins de un fel de toropeală și din când în când începea să aiureze. Singurele medicamente pe care le aveau la îndemână pionierii, ceaiurile răcoritoare, se dovediră neputincioase. Febra nu se urcase prea tare, dar în curând începu parcă să revină în accese regulate.

Aceste accese începură în ziua de 6 decembrie. Degetele, nasul și urechile băiatului erau foarte palide. Fu cuprins de fiori și tremurături, pulsul îi era slab și neregulat, pielea uscată și era chinuit de o sete grozavă. Urmă apoi un răstimp de febră. Pielea i se înroși, pulsul se acceleră, apoi fu scădat

de sudori și temperatura scăzu. Accesul ținuse cinci ore.

Gédéon Spilett nu se mișcase o clipă de lângă Harbert. Reporterul își dădu seama că băiatul suferea de o febră intermitentă, care trebuia curmată cât mai era vreme.

— Ne trebuiesc medicamente, ca să luptăm împotriva febrei, îi spuse Gédéon Spilett lui Cyrus Smith.

— Medicamente!... răspunse inginerul. N-avem nici chinină, nici sulfat de chinină!

— Știu, spuse Gédéon Spilett, dar pe marginea lacului cresc sălcii și scoarța lor înlocuiește câteodată chinina.

— Să încercăm, fără să pierdem o clipă! spuse Cyrus Smith.

Scoarța de salcie trecea drept un înlocuitor al chininei și se gândeau s-o folosească așa cum o aveau la îndemână, căci nu puteau extrage substanța medicamentoasă care se presupunea că ar conține-o. Inginerul se repezi chiar el să taie câteva bucăți de scoarță de pe o salcie neagră, pe care le aduse la Casa de Granit. Prefăcură coaja în pulbere și îi dădură lui Harbert o parte, chiar în aceeași seară.

Noaptea trecu fără să aducă vreo înrăutățire a boalei. Harbert mai aiura câteodată, totuși nu se iviră accese în timpul nopții și nici în cursul zilei următoare.

Pencroff se mai liniști puțin. Gédéon Spilett nu spunea nimic. Cuprins de îngrijorare, reporterul aștepta ziua următoare, temându-se ca Harbert să nu aibă o febră terță, în care caz accesul următor trebuia să se ivească a doua zi. Între timp, în momentele când îl lăsa febra, Harbert era frânt, cu capul greu și amețit. Apăru și alt semn care îl sperie pe reporter: ficatul băiatului începuse să se congestioneze și în curând un delir intens arătă că și creierul era aprins de boală.

Gédéon Spilett, îngrozit în fața acestor complicații, îl trase pe inginer la o parte.

— E o febră pernicioasă! spuse el.

— Febră pernicioasă! strigă Cyrus Smith. Te înșeli, Spilett. O febră pernicioasă nu apare din senin. Trebuie ca mai întâi să fi prins undeva germenul bolii!

— Nu mă înșel, răspunse reporterul. Harbert o fi prins boala asta în mlaștină. Primul acces a trecut. Dacă se ivește al doilea, și dacă nu izbutim să-l împiedicăm nici pe al treilea... băiatul e pierdut!...

— Dar scoarța de salcie?...

— Nu ajută, răspunse reporterul, și al treilea acces de febră pernicioasă este întotdeauna mortal, dacă nu este combătut cu chinină.

Din fericire, Pencroff nu auzise nimic, altfel ar fi înnebunit de durere.

Inginerul și reporterul trăiră clipe de grea îngrijorare atât în ziua, cât și în noaptea următoare.

Pe la mijlocul zilei următoare se ivi al doilea acces. Criza fu îngrozitoare și sărmanul Harbert se simțea pierdut! Întindea brațele spre Cyrus Smith, spre Spilett, spre Pencroff! Nu voia să moară!... Suferința băiatului era

sfâșietoare. Pionierii se văzură nevoiți să-l scoată pe Pencroff din încăpere.

Accesul ținu cinci ore și pionierii își dădură seama că Harbert nu va fi în stare să mai suporte un altul.

Noaptea fu îngrozitoare. În delirul său, Harbert spunea lucruri care frâneau inimile tovarășilor săi. Rostea vorbe fără șir, se lupta cu ocnașii, îl striga pe Ayrton! Implora ajutorul ființei misterioase, protectorul lor necunoscut, dispărut acum, a cărui imagine îl mai obseda... Cădea apoi într-o stare de inconștiență care-l doboră: de câteva ori, lui Gédéon Spilett i se păru că băiatul murise!

A doua zi, 8 decembrie, leșinurile se ținură lanț. Cu mâinile uscate, Harbert se încleșta de pat. Îi dădură din nou câteva doze de scoarță de salcie pulverizată, dar reporterul pierduse orice nădejde.

— Dacă până mâine dimineață nu-i dăm un medicament mai puternic, spuse reporterul, Harbert e pierdut!

Sosi și noaptea, după cât se părea ultima noapte a copilului bun, curajos, inteligent, atât de matur pentru vârsta lui, pe care toți îl iubeau. Singurul leac împotriva groazniciei boli, singurul care putea s-o învingă, nu se găsea pe insula Lincoln!

În timpul nopții, Harbert aiura din ce în ce mai des. Ficatul se congestionase în mod înspăimântător, creierul era și el atins și băiatul nu mai recunoștea pe nimeni.

Nu credeau s-o mai ducă până a doua zi, până la al treilea acces, care trebuia să-l ucidă. Băiatul părea sfârșit și în intervalul dintre crize părea lipsit de simțiri.

Pe la orele trei dimineață, Harbert scoase un țipăt îngrozitor, părând să se zbată în ghearele morții. Nab, care se afla lângă el, fugi înspăimântat în camera alăturată, unde vegheau tovarășii săi!

Și tocmai în acel moment, Top începu să latre într-un fel straniu...

Se repezică cu toții în cameră și izbutiră să oprească băiatul, care voia să sară din pat; luându-i mâna, lui Gédéon Spilett i se păru că pulsul se întărește puțin...

Era ora cinci dimineața. Razele soarelui începeau să pătrundă în camerele Casei de Granit. Prevesteau o zi luminoasă, ultima zi a bietului Harbert

O rază alunecă și pe masa de lângă pat.

Pencroff scoase un țipăt și arătă un obiect așezat pe masă...

Era o cutie mică, lunguiață, pe capacul căreia scria cu litere mari: „SULFAT DE CHININĂ”

CAPITOLUL XI

Mister. Convalescența lui Harbert. Colțuri încă necunoscute ale insulei. Pregătiri de plecare. Prima zi. Noaptea. A doua zi. Perechea de casoari. Urme de pași în pădure. Pe promontoriul Reptilei.

Gédéon Spilett deschise cutioara. Ea conținea vreo două sute de mici buline albe, din care duse câteva la gură. Amărăciunea lor îi înlătură orice șovăială, ținea în mână o cutie plină cu buline prețioase de chinină, cel mai bun leac împotriva acceselor periodice de friguri.

Trebuiau să-i administreze lui Harbert, fără întârziere, medicamentul. Mai târziu vor afla ei cum ajunsese chinina acolo.

— Dați-mi repede cafea, ceru Gédéon Spilett. Peste câteva minute Nab aducea o ceașcă aburândă. Gédéon Spilett amestecă vreo zece grame de chinină în lichid și izbuti să-l facă pe Harbert să înghită amestecul.

Era și timpul, căci al treilea acces se putea ivi oricând.

Accesul însă nu avea să se mai ivească niciodată!

Speranța înflorea din nou în sufletele tuturor. Puterea misterioasă apăruse din nou, într-o clipă de grea cumpănă, când nu se mai așteptau la ajutorul ei!...

Peste câteva ore, Harbert dormea liniștit și pionierii putură discuta întâmplarea. Intervenția necunoscutului era mai limpede ca oricând. Dar cum pătrunsese el în timpul nopții până în Casa de Granit? Lucrul era cu totul de neînțeles, după cum de neînțeles era întreaga purtare a „spiritului ocrotitor” al insulei.

În tot timpul zilei, Harbert primi din trei în trei ore câte o doză de sulfat de chinină.

A doua zi, băiatul se și simțea ceva mai bine. Fără îndoială, nu era vindecăt, căci febrele intermitente sunt supuse revenirilor, dar acum pionierii aveau cu ce să-l îngrijească, aveau la îndemână medicamentul care le trebuia! Și desigur că și acel care-l adusese nu se afla departe! Inimile tuturor erau pline de speranță.

Și oamenii nu se înșelau. Zece zile mai târziu, la 20 decembrie, Harbert intră în convalescență. Era desigur foarte slab și ținut la un regim sever, dar accesele nu mai apărură. De altfel, băiatul respecta cu sfințenie tot ce i se spunea, dorind din tot sufletul să se facă bine.

Pencroff arăta și el ca un om scăpat de la moarte. Era nebun de fericire, aiura parcă, iar pe Gédéon Spilett nu-l mai numea decât „doctorul Spilett”.

Nu le mai rămânea decât să dea de adevăratul medic.

— Las' că-l găsim noi repeta marinarul.

Un lucru era sigur, oricare ar fi fost omul, trebuia să se aștepte ca Pencroff să-l strângă în brațe cu putere, ca un adevărat marinar.

Odată cu luna decembrie, luă sfârșit și anul 1867, an plin de grele încercări pentru locuitorii insulei Lincoln. Anul 1868 începu cu o vreme

minunată și cu niște călduri tropicale, pe care, din fericire, briza mării mai izbutea să le domolească. Harbert prindea noi puteri și de pe patul lui, așezat la fereastră, trăgea în plămâni aerul sănătos încărcat cu sare, care îi dădea sănătate. Începuse să mănânce, și Nab îi pregătea niște mâncăruri minunate, ușoare și gustoase.

— Mai, mai să-mi pară rău că n-am tras să mor, spunea Pencroff.

În tot timpul acesta, ocnașii nu se mai arătasera prin jurul Casei de Granit. De la Ayrton n-aveau nici o știre. Totuși, inginerul și Harbert mai trăgeau nădejdea să-l regăsească într-o zi, deși tovarășii lor nu se mai îndoiu de moartea lui. Își dădeau însă cu toții seama că nu puteau trăi în asemenea nesiguranță și erau hotărâți să înfăptuiască expediția lor, de îndată ce băiatul se va simți bine. Trebuiau totuși să mai aștepte o lună cel puțin, căci aveau nevoie de toate forțele coloniei, pentru a putea doborî pe ocnași.

Lui Harbert îi mergea din ce în ce mai bine. Congestia ficatului dispăruse și rănilor puteau fi socotite pe de-a-ntregul vindecate.

În cursul lunii ianuarie munciră mult pe platoul Grande-Vue, dorind să mai salveze din rămășițele recoltei de grâu și legume, pe care voiau să le folosească drept semințe pentru recolta viitoare. Cât despre refacerea cotețelor, a morii și grajdurilor, Cyrus Smith socoti că era mai bine să mai aștepte. În timp ce tovarășii lui și el vor fi departe, ocnașii erau în stare să viziteze din nou platoul și, după obiceiul lor, să prade și să incendieze iar totul. De aceea, aveau de gând să înceapă aceste lucrări după curățirea insulei de răufăcători.

Pe la mijlocul lunii ianuarie, tânărul convalescent începu să se scoale din pat câteva ore pe zi. Puterile îi creșteau văzând cu ochii, ajutat fiind de natura lui robustă. Harbert împlinise optsprezece ani. Era înalt și făgăduia să devină un bărbat frumos și vânos. Începând de atunci, merse cu pași repezi spre însănătoșire, sub supravegherea atentă și îngrijirea severă a „doctorului Spilett”.

Către sfârșitul lunii ianuarie, Harbert cutreiera platoul Grande-Vue și plaja. Câteva băi de mare, făcute în tovărășia lui Pencroff și a lui Nab, îi grăbiră întremarea. Cyrus Smith socoti că venise timpul să hotărască ziua plecării. Aleseră data de 15 februarie. Noptile foarte înstelate ale anotimpului aveau să le ușureze cercetările pe întreg cuprinsul insulei.

Începură pregătirile destul de importante pentru această călătorie. Pionierii juraseră să nu se mai întoarcă la Casa de Granit înainte de a fi omorât pe ocnași și a-l fi regăsit pe Ayrton, dacă mai trăia. Pe de altă parte, erau hotărâți să descopere ascunzătoarea necunoscutului, care veghea cu atâta grijă asupra lor.

Pionierii noștri cunoșteau bine toată coasta răsăriteană a insulei, de la capul Ghearei până la capul Mandibulelor, mlaștina Tadornelor, împrejurimile lacului Grant, pădurea Jacamarului, între cursul râului Mercy și al Pârâului Roșu, după cum cunoșteau și o parte din povârnișurile de la poalele muntelui Franklin, unde își așezaseră stâna.

Ei mai cercetaseră, dar nu îndeajuns, litoralul golfului Washington, de la capul Ghearei până la promontoriul Reptilei, mlaștinile și regiunea împădurită din vest, precum și nesfârșitele dune, care se terminau la botul căscat al golfului Rechinului.

Pionierii nu cercetaseră însă deloc pădurile întinse care acopereau peninsula Serpentină, țărmul drept al râului Mercy, țărmul stâng al râului Cascadei, văile și povârnișurile întortochiate de la estul, nordul și sudul muntelui Franklin, unde existau desigur multe ascunzișuri adânci. Erau deci câteva mii de acri de teren, care trebuiau cercetate.

Hotărârea să înceapă cu Far-West-ul în așa fel, încât să cuprindă tot țărmul drept al râului Mercy. Poate că ar fi fost mai nimerit să se îndrepte mai întâi spre stână, unde se temeau că se instalaseră din nou ocnașii, fie ca să se adăpostească acolo, fie ca să prade. Se putea însă întâmpla ca să ajungă acolo prea târziu, și să găsească totul devastat. Iar dacă pirații aveau de gând să stea ascunși, era timp oricând să-i prindă, chiar în bârlog.

Pionierii hotărârea deci, după ce se sfătuiseră, să se îndrepte spre promontoriul Reptilei, mergând prin pădure. Aveau de gând să-și deschidă drum cu toporul, croind astfel primul traseu al șoselei, care avea să lege Casa de Granit cu extremitatea peninsulei, pe o lungime de 16 —17 mile.

Căruța era în bună stare. Onaggașii, bine odihniți, puteau să umble mult. Încărcară căruța cu alimente, îmbrăcăminte, vase de bucătărie, unelte de tot felul, precum și arme și muniții, alese cu grijă din arsenalul atât de bogat al Casei de Granit. Pionierii știau că ocnașii puteau fi ascunși în pădure și că, în mijlocul acestor desigurii, nu era greu să-i nimerească un glonte. De aceea trebuiau să țină seama de acest lucru și să nu se despartă, orice s-ar fi întâmplat.

Hotărârea să nu lase pe nimeni la Casa de Granit. Top și Jup făceau și ei parte din expediție. Locuința lor din mijlocul stâncilor se putea păzi și singură.

Ziua de 14 februarie, ajunul plecării, cădea într-o duminică. Ea fu consacrată în întregime odihnei. Harbert, vindecăt, dar încă slab, avea un loc rezervat în căruță.

A doua zi, în zori, Cyrus Smith luă toate măsurile ca să pună Casa de Granit la adăpost de orice invazie. Scările pe care le folosiseră odinioară fură duse la Cămin, unde le îngropară adânc în nisip. Aveau să se slujească de ele la întoarcere, deoarece scripetele ascensorului fusese demontat. Pencroff rămase ultimul în Casa de Granit, pentru a termina operația, apoi coborî pe o frânghie, pe care o strânseseră după aceea, împiedicând astfel orice legătură între terasa casei și plajă.

Vremea era minunată.

— O să fie o zi călduroasă! spuse reporterul vesel.

— Nu-i nimic, doctore Spilett, răspunse Pencroff, vom merge pe sub copaci, așa că nici nu vom zări soarele!

— Să pornim! zise inginerul.

Căruța îi aștepta pe țărm, lângă Cămin. Reporterul era de părere ca Harbert să ia loc în ea, cel puțin în primele ore ale călătoriei, și tânărul se

văzu nevoit să se supună sfatului doctorului său.

Nab luă onaggașii de căpăstru. Cyrus Smith, reporterul și marinarul mergeau înainte. Top sărea vesel de colo până colo. Harbert îl pofti în căruță și pe Jup, care primi fără să se lase rugat. În cele din urmă, grupul se puse în mișcare.

Căruța ocoli cotul râului Mercy și, după ce urcă malul stâng, cale de o milă, trecu podul care lega platoul cu drumul spre portul Balonului. Lăsând drumul în stânga lor, pionierii se afundară în uriașele păduri ale regiunii Far-West. Primele două mile, căruța se mișcă ușor, copacii fiind mai răsfirați; din când în când, erau nevoiți să taie câteva liane sau mărăcini, fără ca mersul lor să fie stânjenit de vreo piedică mai serioasă.

Frunzișul des al copacilor ținea umbră și răcoare. Cât cuprindeau cu ochii se întindeau desișuri mari de brazi „douglas”, dragonieri și alte esențe cunoscute, în care forfotea lumea păsărilor obișnuite ale insulei: tetra, jacamari, fazani și tot solul de papagali zgomotoși zburau de colo până colo. Prin iarbă alergau canguri, agutii și cabiai, amintind pionierilor de primele excursii făcute pe insulă.

— Mi se pare totuși, spuse Cyrus Smith, că toate viețuitoarele astea, fie cu pene, fie cu păr, sunt mai sperioase ca altădată. Se vede că pădurea a fost cutreierată de ocnași și sunt sigur că în curând vom găsi și urmele lor.

Într-adevăr, găsiră urme în nenumărate locuri. Mai mult sau mai puțin proaspete, toate dovedeau trecerea piraților. Ici, copaci crestați, pentru a însemna desigur drumul, colo urmele unui foc, mai departe urme de pași rămase în locuri mocirloase. Totuși, nimic nu indica o tabără stabilă.

Inginerul își sfătuisă tovarășii să nu vâneze. Împușcăturile ar fi putut atrage atenția ocnașilor, dacă aceștia se mai aflau în pădure, iar vânătorii ar fi fost ispitiți să se depărteze de căruță, umblând răzleți, lucru cu totul neîngăduit.

Spre sfârșitul zilei, începură să înainteze mai greu. În unele locuri, pionierii se văzură nevoiți să doboare copaci pentru a-și croi drum. Înainte de a pătrunde în desișuri, inginerul avea grijă să-i trimită pe Top și Jup în cercetare. Cele două animale își îndeplineau conștiincios sarcina, astfel că inginerul înainta liniștit, știind că prin locurile cercetate de ele nu va întâlni fiare sau ocnași, tot atât de primejdioși ca și fiarele.

În prima seară, pionierii poposiră la opt mile depărtare de casa lor, pe malurile unui mic afluent al râului Mercy, pe care nu-l cunoscuseră încă și care făcea parte din rețeaua de ape ce dădeau atâta fertilitate acestor pământuri.

Cinară cu poftă, căci erau înfometați, și apoi luară toate măsurile pentru a petrece o noapte liniștită. Inginerul s-ar fi mulțumit să aprindă focuri în jurul taberei, dacă ar fi avut de-a face doar cu animale sălbatice, jaguari sau alte fiare; ocnașii însă ar fi fost mai curând atrași decât opriți de aceste flăcări, așa că socoti mai potrivit să se culce cu toții pe întuneric.

Paza fu bine întocmită. Doi dintre pionieri vegheau în același timp și din două în două ore hotărâra să fie schimbați de alți doi tovarăși ai lor. Și cum,

în ciuda protestelor sale, Harbert nu fu lăsat să facă de gardă. Pencroff cu reporterul și inginerul cu Nab veghează pe rând în împrejurimile taberei.

Întinericul ținut doar câteva ore, pricinuit mai curând de desigurul de nepătruns al ramurilor, decât de lipsa soarelui. Tăcerea fu tulburată din când în când de urletele răgușite ale jaguarilor și de strigătele maimuțelor, care păreau să-l supere mult pe Jup. Noaptea trecu în liniște, iar a doua zi, la 16 februarie, pionierii își reluară mersul încet prin pădure.

În ziua aceea străbătură doar șase mile, căci la fiecare pas erau nevoiți să-și croiască drum cu topoarele. Procedând ca niște pionieri adevărați, călătorii cruțau copacii mari și frumoși, care de altfel ar fi cerut eforturi uriașe din partea lor, doborând mai curând puieții, astfel că drumul lor ocolea și șerpuia mereu.

În cursul acelei zile, Harbert descoperi soiuri noi de copaci, cum erau ferigile arborescente, cu frunze frumos așezate, și roșcovi cu fructe dulci, lunguiețe, care plăcură mult onaggașilor. Mai găsiră și niște conifere minunate din specia „kauri”. Uriașii aceștia, ale căror conuri verzi se ridicau până la două sute de picioare, creșteau în pâlcuri izolate. Coniferele acestea creșteau în număr mare în Noua Zeelandă și erau la fel de vestite ca și cedrii din Liban. Specii noi de animale nu se vedeau. Zăriră însă, de departe, fără să se poată apropia de ele, o pereche de păsări de origine australiană, un fel de casoari, numiți „emu”. Aveau vreo cinci picioare înălțime, erau acoperiți cu pene cafenii și cocoțați pe picioroange lungi. Top se repezi la ele, dar casoarii o luară la fugă, depărtându-se cu ușurință, deoarece goneau nemaipomenit de repede.

Mai găsiră câteva urme ale ocnașilor. Lângă un foc, care părea stins de curând, pionierii descoperiră niște urme de ghetă, pe care le cercetară cu multă atenție. Măsurându-le una după alta în lățime și în lungime, ei aflară cinci urme deosebite. Cei cinci ocnași poposiseră fără îndoială aici; dar pionierii nu o găsiră pe a șasea, cea pe care o căutau și care ar fi fost a piciorului lui Ayrton.

— Ayrton nu-i cu ei! spuse Harbert.

— Nu, răspunse Pencroff, și asta înseamnă că ticăloșii l-au omorât. Păcat că n-au o vizuină a lor, unde să-i înconjurăm ca pe niște fiare sălbatice!

— Nu stau pe loc, ci, pe cât se pare, rătăcesc de ici, colo, răspunse reporterul. Socot, se vede, că e mai bine așa, până ce vor deveni stăpânii insulei.

— Stăpânii insulei? răcni marinarul. Stăpânii insulei? Vocea i se sugrăma, ca și când o mână de fier i-ar fi strâns gâtul.

Spuse apoi cu un glas mai potolit:

— Știți, domnule Cyrus, ce glonte am eu în pușcă?

— Nu, Pencroff.

— Acela care a străbătut pieptul lui Harbert și vă dau cuvântul meu că glonte ăsta își va nimeri ținta!

Dar această dreaptă răzbunare tot nu l-ar fi putut învia pe Ayrton, și din cercetarea urmelor se părea că, din nefericire, nu mai era nici o nădejde să-l

mai revadă vreodată!

În seara aceea, poposiră la paisprezece mile de Casa de Granit și Cyrus Smith socoti că-i mai despart doar cinci mile de capul Reptilei.

Într-adevăr, pionierii ajunseră a doua zi la capătul peninsulei. Străbătuseră pădurea în toată lungimea ei, dar nu găsiseră nici un semn care să le arate unde era ascunzișul ocnașilor sau ascunzișul și mai tainic al misteriosului necunoscut.

CAPITOLUL XII

**Explorarea peninsulei Serpentine. Popas la revărsarea râului Cascadei.
La șase sute de pași de stână. Gédéon Spilett și Pencroff pleacă în
recunoaștere. Întoarcerea lor. Înainte! O poartă deschisă.
O fereastră luminată. La lumina lunii!**

A doua zi, la 18 februarie, cercetară tot litoralul împădurit, ce se întindea de la promontoriul Reptilei până la râul Cascadei. Pionierii scotociră cu de-amănuntul pădurea, care ocupa întreaga lățime a peninsulei, pe o întindere de trei-patru mile. Copacii uriași și rămuroși dovedeau fertilitatea pământului, mai uimitoare aici decât pe tot restul insulei. Părea un colț de junglă africană sau de pădure virgină de pe malul Amazonului, transplantată aici, în mijlocul zonei temperate. Lucrul acesta îi făcea pe pionieri să creadă că minunații arbori găseau în pământul acesta umed la suprafață, dar încălzit în adâncime de focuri vulcanice, condiții neobișnuite într-o climă temperată. Peste tot dominau kaurii și eucaliptii uriași.

Totuși, pionierii nu veniseră să admire aceste frumuseți. Ei știau de mult că în această privință, insula Lincoln putea să se ia la întrecere cu insulele din grupul Canarelor, numite pe vremuri „Insulele Fericite”. Dar insula lor nu le mai aparținea în întregime. Alți oameni pătrunseseră aici; pe meleagurile lor călcau ticăloși, care trebuiau uciși fără milă.

Pe coasta răsăriteană, cu toate cercetările lor, nu mai găsiră nici o urmă. Nici urme de pași, nici creștături pe copaci, nici cenușă rece, nici tabere părăsite.

— Nu mă miră! spuse Cyrus Smith. Ocnașii au debarcat pe insulă lângă capul Epavei și s-au afundat îndată în pădurile Far-West-ului, după ce au trecut de mlaștinile Tadornelor. Ei au urmat cam același drum pe care l-am străbătut și noi de când am părăsit Casa de Granit. Astfel se explică urmele găsite în pădure. Odată ajunși pe litoral, ocnașii au înțeles că nu vor găsi un adăpost bun prin locurile astea, așa că au luat-o spre nord, unde au dat de stână...

— Poate că s-au întors acolo, spuse Pencroff.

— Nu prea cred, răspunse inginerul. Își închipuie ei că vom cerceta și pe acolo. Stâna este pentru ei doar un loc de aprovizionare, nu o tabără definitivă.

— Are dreptate Cyrus, spuse reporterul, și după mine, ocașii trebuie să își fi căutat un adăpost în văile dintre povârnișurile de la poalele muntelui Franklin.

— Atunci la ce mai stăm, domnule Cyrus? Să mergem drept la stână! strigă Pencroff. Să isprăvim odată! M-am săturat să ne tot pierdem timpul!

— Nu, dragul meu, răspunse inginerul. Uiți că trebuie să aflăm neapărat dacă se ascunde vreo locuință în pădurea Far-West. Știi că expediția noastră are un dublu scop, Pencroff. Pe de o parte vrem să pedepsim niște ticăloși, iar pe de altă parte, adu-ți aminte, am pornit să arătăm cuiva recunoștința noastră!

— Frumoase cuvinte, domnule Cyrus, răspunse marinarul. Mă bate totuși gândul că pe domnul acela o să-l găsim numai când va binevoi el singur să se arate.

Pencroff exprima prin aceste cuvinte părerea tuturor. După câte se părea, ascunzișul necunoscutului era tot atât de tainic, ca și persoana lui.

În seara aceea, căruța se opri la revărsarea râului Cascadei. Tabăra fu așezată ca de obicei și măsurile de pază luate ca întotdeauna. Harbert era din nou băiatul zdravăn și sănătos de odinioară și se simțea foarte bine în aer liber, între briza oceanului și aerul înviorător al pădurii. Nu mai călătorea în căruță, ci alerga în fruntea caravanei.

A doua zi, la 19 februarie, pionierii părăsiră litoralul, pe care se îngrămădeau atât de pitoresc stâncile de bazalt de forme atât de diferite și o lungă de-a lungul malului stâng al râului. Drumul fusese croit, în parte, în timpul excursiilor, ce le făcuseră de la stână până la țărnul de vest. Pionierii se aflau la șase mile de muntele Franklin.

Planul inginerului era următorul: să cerceteze cu de-amănuntul toată valea râului și să înainteze, cu băgare de seamă, până în împrejurimile stânei; dacă găseau stâna ocupată, trebuiau s-o ia cu asalt, cu forța; dacă nu era ocupată, se vor întări acolo și vor face din ea baza de la care aveau să cerceteze povârnișurile muntelui Franklin. Pionierii aprobară planul, grăbiți cum erau să ia din nouă în stăpânire insula lor.

Urmă deci valea îngustă, care despărțea două din cele mai puternice metereze ale muntelui Franklin. Cu cât înaintau spre zonele superioare ale vulcanului, cu atât se răreau copacii, atât de deși pe malul apei. Solul accidentat ar fi putut să ascundă curse, așa că nu înaintau decât cu mare grijă. Top și Jup deschideau drumul ca înaintași, cercetând în dreapta și în stânga tufișurile dese, întrecându-se în pricepere și vioiciune. Nu găsiră totuși nici urmă de ocași.

Pe la orele cinci, căruța se opri la șase sute de pași de țarcul stânei, care era ascuns de o perdea semi-circulară de copaci.

Trebuiau să afle dacă stâna era ocupată. Nu puteau face lucrul acesta în plină zi, fără să se expună să fie împușcați ca Harbert. Cel mai bun lucru era să aștepte venirea nopții.

Dar Gédéon Spilett ardea de nerăbdare să cerceteze împrejurimile stânei, iar Pencroff, nerăbdător și el, voia să-l întovărășească.

— Nu, dragii mei, se împotrivi inginerul. Așteptați până la noapte. Nu voi lăsa pe niciunul dintre voi să-și primejduiască viața în plină zi.

— Dar, domnule Cyrus... Începu marinarul, care nu părea dispus să se supună.

— Te rog, Pencroff, spuse inginerul.

— Fie! se învoi marinarul, înjurându-i pe ocnași marinărește, ca să-i mai treacă necazul.

Pionierii rămaseră deci în jurul căruței, supraveghind cu grijă pădurea din jurul lor. Mai trecură trei ore. Vântul încetase și o tăcere deplină domnea pe sub copacii uriași. S-ar fi auzit cu ușurință căderea unei crenguțe, zgomotul unui pas pe frunzele uscate sau foșnetul unui trup strecurându-se printre ierburi. Nu mișca însă nimic, de altminteri, nici Top, culcat cu botul pe labe, nu dădea nici un semn de neliniște.

Pe la orele opt era destul de întuneric ca să poată porni în recunoaștere. Gédéon Spilett și Pencroff erau gata de plecare. Cyrus Smith se învoi. Top și Jup rămaseră cu inginerul, Harbert și Nab, ca să nu dea de veste sosirea lor printr-un lătrat sau strigăt necugetat.

— Nu vă avântați fără socoteală! le spuse Cyrus Smith marinarului și reporterului. Nu trebuie să puneți stăpânire pe stână, trebuie doar să vedeți dacă este sau nu ocupată!

— Am înțeles! răspunse Pencroff.

Și plecară amândoi. Frunzișul îi ascundea bine, așa că nimeni nu-i putea zări la o depărtare de douăzeci, treizeci de pași. Pencroff și reporterul înaintau încet, oprindu-se la fiecare zgomot suspect ce-l auzeau.

Păstrau oarecare depărtare între ei, ca să nu-i poată lovi cu ușurință gloanțele ocnașilor, la care se așteptau în orice clipă.

Cinci minute mai târziu, Gédéon Spilett și Pencroff ieșiseră din pădure. Ajunseră la marginea luminișului, unde se ridica țarcul stânei.

Se opriă. Asupra tăpșanului despădurit mai stăruia o lumină ștearsă. Poarta stânei, ce se zărea la vreo treizeci de pași, părea să fie închisă. Cei treizeci de pași până la ea constituiau, cum se spune, „zona primejdioasă”, căci orice glonț pornit din vârful gardului putea să-l răpună pe îndrăznețul care s-ar fi aventurat în locul acesta deschis.

Gédéon Spilett și marinarul nu erau oamenii care să se înspăimânte de un glonte, dar știau, în afară de faptul că ei ar fi fost primele victime, că nesocotința lor ar putea primejdi viața tovarășilor lor. Și dacă ei ar fi căzut, ce se făceau Cyrus Smith, Nab și Harbert?

Pencroff, a cărui enervare sporise de când se vedea atât de aproape de stână, era gata să se repeadă, dar reporterul îl trase înapoi cu putere.

— Peste câteva clipe va fi întuneric, îi șopti Gédéon Spilett la ureche, și atunci pornim.

Pencroff strânse cu putere patul armei, se stăpâni și așteaptă înjurând pe înfundate.

Ultimele lumini ale amurgului se stinseră curând și întunericul, ce părea să izvorască chiar din pădure, cuprinse întregul luminiș. Muntele Franklin

părea acum un paravan uriaș, care acoperea zarea înspre apus. Noaptea venise repede, așa cum se lasă ea în zonele calde. Era timpul să pornească.

De când se postaseră la marginea luminișului, reporterul și marinarul nu slăbiseră din ochi gardul. Stâna părea părăsită. Muchea gardului se zărea limpede, ca o linie mai întunecată, ce se desprindea din bezna înconjurătoare. Totuși, era foarte posibil ca un ocnaș să stea la pândă în dosul ulucilor, spre a fi feriți de orice surpriză.

Gédéon Spilett strânse mâna tovarășului său și amândoi se târâră spre stână, ținându-și puștile pregătite. Ajunseră la poartă, fără să fi zărit vreo lumină. Pencroff încercă s-o împingă, dar, după cum bănuiseră și ei, era închisă. Constată însă că barele exterioare nu erau proptite.

S-ar fi putut întâmpla ca ocnașii să fie la stână și să fi proptit în așa fel poarta, ca ea să nu poată fi împinsă din afară.

Gédéon Spilett și Pencroff traseră cu urechea.

Nu se auzea nici un zgomot. Caprele și muflonii dormeau desigur în grajduri și nimic nu tulbura liniștea nopții.

Neauzind nici o mișcare, reporterul și marinarul se întrebară dacă n-ar fi fost nimerit să sară gardul și să intre în stână, cu toate că Cyrus Smith le pusese în vedere să nu facă asemenea încercare.

De fapt, planul putea să izbutească, dar putea tot atât de bine să dea greș. Dar, presupunând că ocnașii nu bănuiau ce se pornise împotriva lor și că ar fi putut fi luați prin surprindere, era oare nimerit ca ei doi să compromită eventuala reușită a atacului, năpustindu-se orbește peste gard?

Reporterul socoti deci că era totuși mai bine să aștepte și să încerce să pătrundă în stână împreună cu ceilalți pionieri. Un lucru era sigur: că puteau ajunge până la gard fără să fie văzuți. Țarcul nu era păzit. Era mai bine deci să se întoarcă la căruță.

Pencroff fu și el de aceeași părere și primi numaidecât să-l însoțească pe reporter înapoi la tovarășii lor,

Peste câteva minute, inginerul află cum stăteau lucrurile.

— Gândindu-mă bine, spuse el, cred că ocnașii nu sunt la stână.

— Vedem noi, după ce sărim gardul, răspunse Pencroff.

— Mergem la stână, dragii mei! îi anunță Cyrus Smith.

— Căruța o lăsăm în pădure? întrebă Nab.

— Nu, ea e furgonul nostru cu muniții și alimente, răspunse inginerul, și la nevoie ne va sluji de baricadă. O luăm cu noi!

— Hai să pornim, îi îndemnă Gédéon Spilett. Căruța ieși din pădure și înainta fără zgomot spre gard.

Era întuneric și peste tot domnea o tăcere desăvârșită. Iarba deasă înăbușea și zgomotul pașilor.

Pionierii erau pregătiți să tragă. Pencroff îi porunci lui Jup să meargă în urmă, iar Nab îl ținea pe Top de zgardă, ca să nu se avânte prea repede.

Ajunseră în luminiș. Era pustiu. Fără teamă, oamenii înaintară spre țarc. Străbătură în câteva clipe „zona primejdioasă”, fără să fie întâmpinați cu împușcături. Căruța se opri în fața gardului. Nab rămase lângă onaggași, iar

inginerul, reporterul, Harbert și Pencroff se îndreptară spre poartă, ca să cerceteze dacă era proptită pe dinăuntru.

Poarta însă era deschisă!

— Ce tot spuneți voi mai înainte? întrebă inginerul, întorcându-se spre marinar și reporter.

Aceștia priveau înmărmuriți.

— Aș putea să jur, spuse Pencroff, că poarta era închisă adineauri!

Pionierii șovăiră o clipă. Să fi fost ocașii la stână atunci când Pencroff și reporterul porniseră în recunoaștere? Fără îndoială, căci poarta închisă adineauri, doar unul dintre ei putea s-o fi deschis. Se mai aflau acolo sau ieșiseră?

Toate întrebările acestea se îmbulzeau în mintea pionierilor, fără să-și găsească răspuns!

În clipa aceea, Harbert, care înaintase câțiva pași, se dădu repede înapoi, apucându-l pe Cyrus Smith de mână.

— Ce s-a întâmplat? întrebă inginerul.

— Se vede lumină.

— În casă?

— Da!

Toți cinci înaintară spre poartă și într-adevăr, prin geamuri, străbătea o lumină slabă.

Cyrus Smith luă repede o hotărâre.

— Mare noroc să-i găsim pe ocași închiși în casă și să-i luăm prin surprindere. S-a isprăvit cu ei! Haideți!

Pionierii se strecurară în țarc cu puștile pregătite. Lăsară căruța afară, în paza lui Jup și a lui Top, pe care-i legaseră pentru mai multă siguranță.

Cyrus Smith, Pencroff și Gédéon Spilett, pe o parte, Harbert și Nab, pe cealaltă, se furișară de-a lungul gardului până în fața casei, cercetând această parte a stânei, care însă era pustie și cufundată în întuneric.

În câteva clipe se adunară cu toții lângă casă, în fața ușii închise.

Cyrus Smith făcu tovarășilor un semn cu mâna ca să nu se miște; se apropie apoi de fereastra slab luminată și aruncă o privire în cameră. Pe masă se afla un felinar aprins. Lângă masă era patul lui Ayrton.

Pe pat era întins un om.

Deodată, Cyrus Smith se dădu înapoi, strigând cu glas stins:

— Ayrton!

Pionierii se repeziră la ușă, mai s-o smulgă din țâțâni și năvăliră cu toții în cameră. Ayrton părea să doarmă. Se vedea pe chipul lui că suferise mult. Pe mâini și pe picioare avea vânătăi mari.

Cyrus Smith se plecă asupra lui.

— Ayrton, strigă inginerul, apucând brațul omului regăsit în împrejurări atât de neașteptate.

La acest strigăt, Ayrton. deschise ochii, uitându-se la Cyrus Smith și la ceilalți:

— Dumneavoastră, dumneavoastră?

— Ayrton! Ayrton! repetă Cyrus Smith.

— Unde mă aflu?

— În casa de la stână!

— Singur?

— Da!

— Se vor întoarce! strigă Ayrton. Apărați-vă. Apărați-vă!

Și căzu înapoi sleit.

— Spilett, spuse inginerul, putem fi oricând atacați. Aduceți căruța în țarc, baricadați poarta și apoi întoarceți-vă cu toții aici.

Pencroff, Nab și reporterul se repeziră să îndeplinească ordinele inginerului. Nu aveau nici un moment de pierdut. Poate că ocașii și puseseră mâna pe căruța lor.

Într-o clipă, reporterul și cei doi tovarăși ai săi străbătură țarcul, îndreptându-se spre poartă, în dosul căreia Top începuse să mârâie.

Inginerul, părăsindu-l un moment pe Ayrton, ieși din casă cu pușca pregătită. Harbert mergea lângă el. Supravegheau amândoi coasta muntelui care domina stâna. Dacă ocașii pândeau ascunși acolo, ei ar fi putut să ucidă pe rând toți pionierii.

În clipa aceea, luna se ridică deasupra pădurii întunecate și un val de lumină se răspândi pe cuprinsul țarcului. Se vedeau pâlcurile de copaci, pârâiașul și întinsul covor de iarbă, ce acoperea pământul. Înspre munte, casa și o parte din gard se desprindeau albe în lumina lunii. În partea cealaltă, spre poartă, țarcul se afla în umbră.

Pe neașteptate, o matahală întunecată se ivi în fața lor. Era căruța, care pătrundea în cercul de lumină și Cyrus Smith auzi zgomotul porții pe care o închideau tovarășii lui, proptind-o apoi pe dinăuntru.

Dar în aceeași clipă, Top începu să latre cu furie și se repezi, rupându-și zgarda, spre fundul țarcului, în dreapta casei.

— Prieteni, fiți atenți! Pușca la ochi! strigă Cyrus Smith.

Pionierii își potriviră puștile, așteptând să tragă. Top lătra într-una, iar Jup scotea niște șuierături ascuțite, alergând după câine.

Pionierii se repeziră pe urmele lor, ajungând pe malul pârâului, străjuit de copaci uriași.

Și acolo, în plină lumină, ce le văzură ochii?

Pe mal zăceau cinci trupuri!

Erau cadavrele ocașilor, care debarcaseră cu patru luni înainte pe insula Lincoln.

CAPITOLUL XIII

Ce povestește Ayrton. Planurile foștilor tovarăși. Ocnașii se instalează la stână. Cel ce face dreptate pe insula Lincoln. Vasul „Bonadventure”. Cercetări în jurul muntelui Franklin. Povârnișurile superioare. Bubuituri subterane. Un răspuns al lui Pencroff. În fundul craterului. Întoarcerea.

Ce se întâmplase? Cine-i ucisese pe ocnași? Poate Ayrton? Era cu neputință; cu foarte puțin înainte se temea de întoarcerea lor!

Ayrton căzuse într-un somn adânc, din care nu izbutiră să-l trezească. După cele câteva cuvinte pe care le rostise, fusese cuprins de o toropeală adâncă și căzuse pe pat, nemaifiind în stare să se miște.

Pionierii, pradă gândurilor învălmășite și cât se poate de agitați, așteptară toată noaptea, fără să părăsească casa lui Ayrton și fără să se întoarcă la locul unde zăceau trupurile ocnașilor. După cât se părea, Ayrton nu va fi în stare să le dea amănunte asupra împrejurărilor în care își găsiseră moartea ticăloșii, pentru că nici el nu știa cum de se afla la stână. S-ar fi putut totuși să cunoască cele petrecute înaintea groazniciei execuții.

A doua zi, Ayrton se trezi din toropeală și tovarășii îi împărtășiră bucuria pe care o resimțeau regăsindu-l, aproape sănătos, după o lipsă de peste patru luni de zile.

Ayrton le istorisi în puține cuvinte ce i se întâmplase sau mai bine-zis ceea ce știa el:

A doua zi, după întoarcerea la stână, în ziua de 10 noiembrie, în amurg, fusese luat prin surprindere de către ocnașii care săriseră gardul. Îl legaseră cobză și îl târăseră într-o peșteră întunecoasă de la poalele muntelui Franklin, unde își făcuseră ascunzișul. Hotărâseră să-l ucidă și a doua zi erau gata s-o facă, când unul dintre ocnași îl recunoscuse și-l strigă pe numele ce-l purtase în Australia. Nemernicii aceștia, pregătiți să-l ucidă pe Ayrton, cruțară viața lui Ben Joyce.

Din clipa aceea, Ayrton fu hărțuit fără încetare de foștii lui tovarăși. Voiau să-l atragă din nou de partea lor și nădăduiau să pătrundă cu ajutorul lui în inaccesibila Casă de Granit și să devină stăpânii insulei, după ce vor fi ucis pionierii! Ayrton se împotrivi. Fostul ocnaș, pocăit și iertat de semenii lui, era hotărât să moară fără să-și trădeze tovarășii.

Legat și păzit, cu căluș în gură, Ayrton trăi patru luni în peștera ocnașilor.

Ticăloșii descoperiseră stâna puțin după venirea lor pe insulă și trăiau folosind rezervele ei, fără să locuiască totuși acolo. În ziua de 11 noiembrie, doi dintre tâlhari, surprinși pe neașteptate de pionieri, traseră asupra lui Harbert și unul dintre ei se înapoie, lăudându-se că a ucis un locuitor al insulei. Se întorsese totuși singur. Tovarășul lui căzuse înjunghiat de Cyrus Smith.

E lesne de închipuit durerea lui Ayrton când află despre moartea lui

Harbert. Rămăseseră doar patru pionieri, oricând la cheremul ocnașilor.

După această întâmplare, tot timpul cât Harbert zăcu bolnav la stână, pirații nu-și părăsiră bârlogul și chiar după ce devastară platoul se întoarseră tot acolo. Începură să-l chinuie mai rău pe Ayrton. Măinile și picioarele lui mai purtau încă urmele frânghiilor cu care fusese legat zi și noapte. Tot timpul se aștepta să fie ucis.

Lucrurile meraseră astfel până în a treia săptămână a lunii februarie. Ocnașii, pândind mereu clipa potrivită, părăseau destul de rar adăpostul, mulțumindu-se să vâneze, fie în interiorul insulei, fie pe coasta sudică. Ayrton nu mai avea știri de la prietenii lui și nu mai credea să-i revadă vreodată.

În cele din urmă, nenorocitul, slăbit de chinurile suferite, căzu într-o toropeală adâncă, nemaivăzând și nemaiauzind nimic. Din clipa aceea, cu două zile în urmă, nu mai știa ce s-a petrecut cu el.

— Dar, domnule Smith, adăugă el, cum se face că deși eram închis în peșteră, mă aflu acum la stână?

— Cum se face că ocnașii zac morți acolo, în mijlocul țarcului? răspunse inginerul.

— Morți? strigă Ayrton, ridicându-se într-o rână, cu toate că era foarte slăbit.

Tovarășii săi se grăbiră să-l sprijine. Voia să se scoale cu tot dinadinsul, așa că îl însoțiră până la râu. Se luminase de ziuă.

Pe țărm zăceau cele cinci cadavre ale ocnașilor, în poziția în care îi surprinsese moartea fulgerătoare.

Ayrton era înmărmurit. Cyrus Smith și tovarășii lui îl priveau în tăcere. La un semn al inginerului, Nab și Pencroff cercetară trupurile înțepenite de frig.

Nu găsiră nici un fel de rană.

Examinându-i însă cu de-amănuntul, Pencroff observă pe fruntea unuia, pe pieptul altuia, pe spatele celui alt, pe umărul altuia un punct mic roșu, urma unei lovituri atât de puțin vizibile, încât era imposibil să-și dea seama ce o pricinuisese.

— Aici au fost loviți! spuse Cyrus Smith.

— Dar cu ce armă? strigă reporterul.

— O armă care trăsnește, necunoscută nouă.

— Dar cine să-i fi trăsniț? se miră Pencroff.

— Acela care face dreptate pe insulă, răspunse Cyrus Smith, acela care te-a transportat pe tine aici, Ayrton, acela care ne-a ajutat din nou, acela care face pentru noi ceea ce nu putem face singuri, acela care se ascunde după ce ne vine într-ajutor.

— Hai să-l căutăm! strigă Pencroff.

— Să-l căutăm, desigur, răspunse Cyrus Smith, dar ființa superioară care face astfel de minuni se va arăta doar atunci când va dori ea să o cunoaștem. Să-l căutăm, totuși, urmă el. Poate vom izbuti într-o bună zi să dovedim binefăcătorului nostru că suntem oameni care am meritat bunăvoința sa! Ce n-aș da să-i putem fi și noi de ajutor, chiar cu prețul vieții noastre.

Din ziua aceea, singura grijă a locuitorilor insulei Lincoln a fost să-l găsească pe binefăcătorul lor. Se străduiau toți să dezlege taina aceluia, care părea să fie un om înzestrat cu daruri necunoscute celorlalți oameni.

Pionierii se întoarseră în casa de la stână, unde, mulțumită îngrijirilor primite, Ayrton își recapătă puterile și liniștea.

Nab și Pencroff târără cadavrele ocnașilor în pădure și le îngropară adânc, departe de stână.

Apoi, Ayrton află tot ce se întâmplase în timpul cât fusese închis. Află de suferințele lui Harbert și prin ce încercări trecuseră pionierii. Află de asemenea că pionierii nu mai credeau să-l revadă vreodată, fiind siguri că fusese ucis fără milă de ocnași.

— Și acum, spuse Cyrus Smith, mai avem de îndeplinit o datorie. Jumătate din ce ne-am pus în gând a fost îndeplinit, dar, deși am scăpat de ocnași, nu ne putem totuși lăuda că am redevenit stăpânii insulei prin noi înșine.

— De aceea, răspuse Gédéon Spilett, ar fi bine să căutăm prin toate văile de la poalele muntelui Franklin. Să nu lăsăm nici o văgăună și nici o peșteră necercetată! Credeți-mă, în viața mea nu am întâlnit un mister mai atrăgător pentru gusturile unui reporter!

— Și nu ne întoarcem la Casa de Granit, completă Harbert, până ce nu dăm de binefăcătorul nostru!

— Vom face tot ce este omeneste cu putință, zise inginerul, dar vă spun încă o dată: cred că nu-l vom găsi decât atunci când va voi el singur să se arate.

— Rămânem la stână? întrebă Pencroff.

— Da, rămânem aici, hotărî Cyrus Smith. Avem tot ce ne trebuie și ne aflăm în inima ținutului pe care dorim să-l cercetăm. De altminteri, cu căruța ajungem repede la Casa de Granit, de va fi nevoie.

— Bine, zise marinarul, dar mai este ceva!

— Ce anume?

— Trece vara și noi avem de făcut un drum pe mare!

— Un drum pe mare? se miră Gédéon Spilett.

— Da, la insula Tabor, răspuse Pencroff. Trebuie să ducem acolo o scrisoare, în care arătăm așezarea insulei noastre, unde se află și Ayrton. Dacă vine yachtul scoțian să-l ia? Cine știe dacă nu e prea târziu?

— Dar bine, Pencroff, întrebă Ayrton, cu ce vrei să faci drumul ăsta?

— Cum cu ce? Cu „Bonadventure”!

— Cu „Bonadventure”?! strigă Ayrton. Nu mai există!

— Cum, nu mai există vasul meu? răcni Pencroff, sărind în picioare.

— Nu! răspuse Ayrton. Ocnașii au dat de el acum o săptămână, au pornit pe mare și...

— Și? îl grăbi Pencroff cu inima zvâcnind.

— Și, nemaivându-l pe Bob Harvey ca să conducă vasul, s-au lovit de stânci și au sfărâmat corabia!

— Ah, ticăloșii! Tâlharii! Nemernicii! strigă Pencroff.

— Pencroff, spuse Harbert, cuprinzând mâna marinarului, vom face un alt „Bonadventure”, mai mare! Avem doar la îndemână toată fierăria și întreg echipamentul bricului!

— Dar nu vă dați seama, zise Pencroff amărât, că va dura cinci sau șase luni până să construim un vas de treizeci sau patruzeci de tone?

— Avem tot timpul, răspunse reporterul, și oricum, anul acesta nu mai mergem la insula Tabor.

— Ce vrei, Pencroff, nu avem ce face! spuse inginerul. Doresc numai ca întârzierea asta să nu ne aducă vreo pagubă!

— Ah! „Bonadventure” a mea! Sărmana mea corabie! se văicărea Pencroff, adânc mâhnit de pierderea vasului, de care fusese atât de mândru.

Distrugerea corăbiei era o lovitură grea pentru pionieri, care hotărâra să repare pierderea cât mai repede cu putință. Acum însă, voiau să ducă la bun sfârșit cercetările începute în regiunea cea mai tainică a insulei.

Se așternură pe lucru în aceeași zi, 19 februarie. Cercetările ținură o săptămână. Poalele muntelui, cu povârnișurile și ramificațiile lor, alcătuiau un labirint de văi și clinuri foarte încâlcite. Fără îndoială că aici, în fundul trecătorilor înguste, și poate chiar înăuntrul masivului muntelui Franklin, trebuiau făcute cercetările. Nicăieri pe insulă nu s-ar fi putut ascunde mai bine o locuință, al cărui ocupant ținea să rămână necunoscut. Atât de întortochiate erau văile, încât Cyrus Smith se văzu nevoit să procedeze cât se poate de sistematic.

Pionierii cercetară mai întâi valea care se deschidea la sudul vulcanului și primea apele râului Cascadei. Aici le arătă Ayrton și peștera în care se adăpostiseră ocnașii și în care fusese ținut închis. Era așa cum o părăsise Ayrton. Găsiră dosite în ea provizii și muniții, furate de ocnași pentru a-și face rezerve. Toată valea care ducea la peșteră era umbrită de copaci frumoși, printre care dominau coniferele. Ea fu cercetată cu grijă. La capătul văii, pionierii cotiră spre vest și se afundară într-o râpă îngustă, care se pierdea printre stâncile de bazalt ale litoralului.

Aici, copacii se răreau și pietrișul lua locul pășunilor, începea regiunea stearpă a insulei. Se și putea recunoaște că dintre văile care se încrucișau la poalele muntelui Franklin, numai trei erau împădurite și bogate în pășuni, cum era valea în care se afla așezată stâna. Valea stânei se mărginea la răsărit cu valea prin care curgea râul Cascadei și la apus cu valea Pârâului Roșu. Ambele ape primeau mulți afluenți din munte, cursuri de apă mărunte, care înviorau regiunea roditoare din sudul insulei. Râul Mercy era alimentat direct de izvoare bogate, ascunse prin desișurile pădurilor Jacamarului, izvoare asemănătoare acelor care se răsfirau în nenumăratele cursuri mici de apă, ce udao pădurile care acopereau peninsula Serpentinei.

Oricare dintre cele trei văi, bogate în apă, ar fi putut adăposti un pustnic, care ar fi găsit în ele toate cele necesare traiului. Dar pionierii le mai cercetaseră și altădată și nicăieri nu găsiseră urma omului.

Oare ascunzătoarea căutată să fie pitită în fundul trecătorilor sterpe, în mijlocul stâncilor prăvălite, în văgăunile dinspre nord, pe unde se scurseseră

râurile de lavă? În partea de nord, la poalele muntelui Franklin, se aflau doar două văi, largi, nu prea adânci, lipsite de verdeață, presărate cu blocuri de granit, brăzdate de morene lungi și pardosite cu lavă. Pe alocuri zăceau blocuri de minereu, printre care erau presărate bucăți de obsidian și labradorit. Cercetările fură lungi și anevoioase. Prin văile acestea se căscau mii de cavități, care nu prea erau plăcute de locuit, însă bine ascunse, și în care se pătrundea foarte greu.

Pionierii cercetară chiar și tunelurile întunecate, rămase încă din epoca activității vulcanului, bolți înnegrite de flăcările vechi, care pătrundeau până în adâncul muntelui. Cercetară galeriile întunecate folosind torțe aprinse, scotocind toate adâncimile. Peste tot domneau tăcerea și întunericul. Părea că nici o ființă omenească nu-și purtase vreodată pașii prin aceste tuneluri străvechi și nu mișcase din loc vreo stâncă, din clipa când insula ieșise din valuri.

Dar, deși văgăunile erau pustii și întunecate, Cyrus Smith fu nevoit să constate că prin acele locuri nu domnea totuși o tăcere desăvârșită.

În fundul uneia dintre aceste caverne, care se întindea pe o distanță de câteva sute de picioare, pătrunzând în inima muntelui, el auzi niște zgomote surde, a căror intensitate era mărită de sonoritatea bolților de stâncă.

Gédéon Spilett, care îl întovărășea, auzi și el acest murmur îndepărtat, care putea să însemne o trezire a focurilor subterane. Se opriră de mai multe ori să asculte și amândoi înțelesesă că în adâncurile pământului se petrecea o reacție chimică.

— Te pomenești că vulcanul nu este cu totul stins! spuse reporterul.

— Se prea poate ca după plimbarea noastră în crater, răspunse Cyrus Smith, să se fi întâmplat oarecare schimbări în păturile adânci. Orice vulcan, chiar dacă este stins, poate să se trezească.

— N-ar fi primejdios pentru insula Lincoln o erupție a muntelui Franklin? întrebă Gédéon Spilett.

— Nu cred, răspunse inginerul. Craterul, adică supapa de siguranță, există, și surplusul de vaporii și de lavă va erupe pe drumul obișnuit, așa cum izbucnea și în trecut.

— Afară numai dacă lavele nu-și croiesc o altă cale, nouă, către ținuturile mănoase ale insulei!

— Nu văd de ce ar face-o, dragă Spilett, răspunse Cyrus Smith, și de ce n-ar urma drumul de până acum?

— Ei! Vulcanii au uneori toane! răspunse reporterul.

— la seama, observă inginerul, că înclinarea întregului masiv al muntelui Franklin înlesnește scurgerea lavei spre văile pe care le cercetăm în clipa de față. Doar un cutremur de pământ ar putea să schimbe centrul de gravitație al muntelui, modificând și calea lavei.

— În asemenea împrejurări ne putem aștepta oricând la un cutremur de pământ, observă Gédéon Spilett.

— Desigur, răspunse inginerul, mai ales când încep să se trezească forțele subterane și când măruntaiele globului se simt prea apăsate după un

repaus mai lung. Așa încât, dragă Spilett, o erupție este un lucru grav și ar fi mai bine să nu se trezească vulcanul. Dar parcă stă în puterea noastră? În tot cazul, orice s-ar întâmpla, domeniul nostru de la Grande-Vue nu cred să fie serios amenințat. Între munte și șes există o depresiune simțitoare și dacă lava ar lua drumul lacului, ea ar fi aruncată spre dune și împrejurimile golfului Rechinului.

— N-am văzut în creștetul muntelui nici o dâră de fum, care să vestească vreo erupție apropiată, observă Gédéon Spilett.

— Nu, spuse Cyrus Smith, nici aburi nu ies din crater. Chiar ieri l-am observat. Dar se poate ca la baza lui să se fi adunat cu timpul stânci, cenușă și lavă întărită, și astfel, supapa de care vorbesc să fie închisă deocamdată. Dar la cea dintâi sforțare mai puternică, piedica va dispărea și poți să fii sigur, dragă Spilett, că nici insula, care este un fel de cazan cu aburi, și nici vulcanul, care e hornul lui, nu vor plesni din cauza apăsării gazelor. Totuși, îți repet că ar fi mai bine să nu vină nici o erupție.

— Și totuși nu ne înșelăm, îl întrerupse reporterul. Se aud bubuituri în adâncurile vulcanului.

— Într-adevăr, se aud, recunosc inginerul, care asculta cu multă atenție, nu ne putem înșela... Aici se pregătește o reacție și nu știm cât e de mare și nici cum se va sfârși.

La întoarcere, Cyrus Smith și Gédéon Spilett împărtășiră și tovarășilor lor cele aflate.

— Ei, asta-i! Vulcanul ăsta vrea să ne arate ce poate! Să încerce! Sunt sigur că își va găsi stăpânul! strigă Pencroff.

— Care stăpân? întrebă Nab.

— Binefăcătorul nostru, Nab, binefăcătorul nostru, care îi va astupa craterul de îndată ce va încerca să-l deschidă!

După cum se vede, încrederea marinarului în zeul insulei era nețărmurită și, într-adevăr, puterea necunoscută care le ajutase până acum în împrejurări atât de grele părea fără margini. Astfel, ea izbuti să scape de cercetările pionierilor și, cu toată strădania lor, cu tot zelul și cu toată îndârjirea desfășurată, strania ascunzătoare nu fu descoperită.

Între 19 și 25 februarie, pionierii cercetară partea de nord a insulei Lincoln. Ciocăniră fiecare perete stâncos, așa cum face poliția într-o casă suspectă. Ba mai mult, inginerul făcu un plan exact al muntelui și împinse cercetările până în cele mai ascunse unghere.

Cercetară și prăpastia vulcanului, deocamdată stins, dar din adâncimile căruia răbufneau bubuituri. Totuși, nici o dâră de fum, nici o urmă de abur, nici o încălzire a pereților nu vesteau apropierea unei erupții. Nicăieri pionierii nu aflară urma aceluia pe care îl căutau.

Cercetară în cele din urmă și regiunea dunelor, și pereții de lavă din jurul golfului Rechinului, în toată înălțimea lor, cu toate că le fu cât se poate de greu să coboare la baza stâncilor. Nimeni! Nimic!

Aceste cuvinte reprezentau până la urmă rezultatul ostenețelor lor, iar Cyrus Smith și tovarășii săi se simțeau copleșiți, descurajați și oarecum

mânioși. Pionierii fură deci nevoiți să facă drumul înapoi, căci cercetările nu se puteau prelungi, la nesfârșit. Erau îndreptățiți să creadă că ființa misterioasă nu trăia pe suprafața insulei și presupunerile cele mai năstrușnice se născură în mintea lui Nab și a lui Pencroff.

În ziua de 25 februarie, pionierii se întoarseră la Casa de Granit. Cu ajutorul unei săgeți aruncară frânghia până la terasa din fața ușii și restabiliră legătura între locuința lor și pământ.

O lună mai târziu, în ziua de 25 martie, se împlineau trei ani de când se aflau pe insula Lincoln.

CAPITOLUL XIV

Au trecut trei ani. Problema unei noi corăbii. Ce s-a hotărât. Colonia e bogată. Șantierul. Frigul emisferei australe. Pencroff se resemnează. Albitul rufelor. Muntele Franklin.

Trecuseră trei ani de când prizonierii fugiseră din Richmond și de câte ori nu pomeniseră ei de patria lor în cursul acestor ani!

Erau încredințați că războiul civil se sfârșise și că cei din nord învinseseră. Dar cum se desfășurase acest război? Ce prieteni ai lor căzuseră în lupte?

Iată ce-i frământa, deși nu știau când le va fi dat să-și revadă țara. Visul lor era să se întoarcă în patrie măcar pentru scurt timp, să reînnoiască legăturile cu lumea locuită, să facă legătura între patria lor și insulă, apoi să-și petreacă cea mai mare și cea mai bună parte a vieții lor în această colonie întemeiată de ei.

Dar visul nu putea fi împlinit decât în două feluri: sau apărea un vas în apele insulei Lincoln, sau pionierii erau în stare să construiască singuri o corabie destul de mare, care să poată rezista la drum și care să-i ducă spre pământurile cele mai apropiate.

— Mai este o cale, spunea Pencroff. Să ne dea „geniul” nostru un mijloc de a ne întoarce în patrie!

Și într-adevăr, dacă cineva le-ar fi spus, lui Pencroff și lui Nab, că un vas de trei sute de tone îi așteaptă în golful Rechinului sau în portul Balonului, nici n-ar fi clipit din ochi. Ei se așteptau acum la orice minune.

Cyrus Smith însă, care nu trăia în închipuire, îi pofti să coboare din nori și să privească realitatea în față. Ea le cerea să construiască grabnic un nou vas, cu ajutorul căruia să ajungă cât mai curând pe insula Tabor, pentru a depune acolo documentul, în care să arate noua reședință a lui Ayrton.

Le trebuiau cel puțin șase luni ca să construiască un nou vas. Între timp se apropia însă iarna și călătoria trebuia amânată până în primăvara următoare.

— Avem deci tot timpul să construim corabia până în primăvară, îi spunea inginerul lui Pencroff, cu care vorbea despre toate acestea. Sunt de

păreră, dragul meu, că dacă tot construim un vas nou, ar fi bine să-l facem mai mare. Sosirea yachtului scoțian pe insula Tabor este îndoielnică. S-ar putea chiar să fi venit acum câteva luni și să fi plecat după ce l-au căutat în zadar pe Ayrton. Nu ar fi mai bine să construim un vas care să ne ducă la nevoie până în arhipelagurile Polineziei sau în Noua Zeelandă? Ce crezi?

— Sunt de părere, domnule Cyrus, răspunse marinarul, că dumneavoastră sunteți în stare să construiți tot atât de bine un vas mare, ca și unul mic. Nu ne lipsesc nici uneltele, nici lemnul. Ne trebuie doar timp.

— În câtă vreme am putea să construim un vas de trei până la patru sute de tone? Întrebă Cyrus Smith.

— Cel puțin șapte, opt luni, răspunse Pencroff. Nu trebuie să uităm că vine iarna și că pe ger lemnul se lucrează greu. Trebuie să socotim câteva săptămâni în care nu vom lucra, așa că va trebui să fim mulțumiți dacă vasul nostru va fi gata în luna noiembrie.

— Foarte bine, răspunse Cyrus Smith, e timpul cel mai potrivit pentru o călătorie pe mare spre insula Tabor sau mai departe.

— Cred că aveți dreptate, domnule Cyrus, răspunse marinarul. Faceți planurile, căci lucrătorii sunt gata să înceapă treaba și sunt sigur că Ayrton ne va fi de mare ajutor în această lucrare.

Pionierii, întrebați, încuviințară în totul proiectul inginerului. Este drept că era o muncă uriașă construirea unui vas atât de mare, dar pionierii erau plini de încredere în puterile lor, încredere îndreptățită de izbânzile ce le avuseseră până atunci.

Cyrus Smith se apucă să întocmească planul corăbiei. Între timp, tovarășii lui tăiau și cărau copacii, din care aveau să cioplească lemnăria vasului. Pădurea Far-West le furniza lemnul cel mai potrivit, stejar sau ulm. Se folosiră de cărarea deschisă cu prilejul ultimei lor călătorii, pentru a croi un drum nou, care primi numele de șoseaua Far-Westului. Copacii îi cărară la Cămin, unde instalară șantierul de construcție. Noua cale deschisă în pădure era destul de întortochiată, deoarece fusese determinată mai mult de alegerea copacilor de care aveau nevoie, totuși ea ușura foarte mult accesul spre o mare parte a peninsulei Serpentine.

Tăierea și fasonarea acestor lemne trebuia făcută repede, căci verzi nu le puteau întrebuinta, și trebuia să treacă destulă vreme până să se usuce. Dulgherii lucrară cu râvnă toată luna aprilie, în care timp fură tulburați doar de câteva furtuni de echinox, destul de violente. Meșterul Jup îi ajuta cu multă îndemânare, fie urcându-se în vârful vreunui copac pentru a lega frânghiile, fie transportând pe umerii lui vâjnoși trunchiurile curățate de crengi.

Lemnăria fu așezată într-o magazie mare, făcută din scânduri, pe care o ridicaseră în apropierea Căminului. Aveau de gând să o păstreze acolo până va veni timpul să fie prelucrată.

Luna aprilie fu destul de frumoasă, cum e de multe ori luna octombrie în zona boreală. Muncile agricole le îndepliniră în așa fel încât, curând urmele pârjolului dispărură cu desăvârșire de pe platoul Grande-Vue. Moara fu reclădită, iar în locul cotețelor vechi ridicară altele mai mari, căci numărul

oaspeților curții de păsări sporise simțitor. Grajdurile adăposteau acum cinci onaggași, dintre care patru mari, zdraveni, bine dresați și unul mic, care de abia se născuse. Inventarul coloniei se îmbogățise cu un plug și onaggașii arau câmpul tot atât de bine ca și niște boi. Pionierii își împărțeau diferitele munci și niciunul nu avea timp să stea degeaba. Și ce sănătoși erau muncitorii noștri și câtă voie bună însuflețea serile Casa de Granit, atunci când fiecare făurea mii de planuri de viitor.

Se înțelege că Ayrton împărțășea viața pionierilor, aceștia nemaiîngăduindu-i să locuiască la stână. Rămăsese totuși trist, aceeași fire închisă, împărțășind mai mult muncile decât plăcerile tovarășilor săi. Se dovedi însă un muncitor aprig, vânjos, îndemânatic, ingenios și foarte inteligent. Toți îl iubeau și îl stimau, iar el simțea acest lucru.

Totuși nu părăsiră cu desăvârșire stâna. Din doua în două zile, unul dintre pionieri se ducea călare sau cu căruța să îngrijească turmele, aducând la întoarcere laptele de care aveau nevoie. Drumurile astea erau în același timp prilej de vânătoare. De aceea, Harbert și reporterul se duceau cel mai des la stână, întovărășiți de Top. Vânătorii noștri erau înarmați cu puști bune, cu care vânau canguri și mistreți, fără să disprețuiască nici vânatul mărunț ca fazanii, jacamarii și becaținele. Iepurii și stridiile, câteva broaște țestoase, somonii prinși în râu, legumele de pe platou, poamele pădurii, toate se îngămădeau în cămara în care domnul Nab, primul bucătar, nu prididea să le așeze.

Pirul telegrafic care lega stâna de Casa de Granit fusese întins din nou și era întrebuințat ori de câte ori vreunul dintre pionieri, aflându-se la stână, găsea de cuviință să petreacă noaptea acolo. De altfel nu se mai așteptau la nici un fel de atac, cel puțin din partea oamenilor.

Totuși, ceea ce se întâmplase putea să se mai repete. Oricând puteau năvăli alți piraiți sau ocnași. Se putea prea bine ca unii complici ai lui Bob Harvey, încă deținuți la Norfolk, să fie inițiați în planurile sale secrete și să fie ispitiți să-i calce pe urme. De aceea, pionierii cercetau zilnic cu ochianul zarea, ce se întindea în fața golfului Uniunii și a golfului Washington. Când mergeau la stână, cercetau cu aceeași grijă partea dinspre apus a mării și urcându-se pe meterezele stâncoase, cuprindeau cu privirea o bună parte a orizontului.

Nu zăriseră până atunci nimic ciudat, totuși, pionierii nu slăbeau paza.

Mănat de această grijă, inginerul dezvălui într-o seară prietenilor săi hotărârea de a întări stâna. El socotea că trebuiau să înalțe gardul și să clădească un fel de blochaus, din care pionierii să poată rezista la nevoie împotriva dușmanilor. Casa de Granit, datorită așezării sale, devenise o fortăreață greu de cucerit. Dar stâna, cu rezervele și vitele care se aflau acolo, avea să stârnească întotdeauna lăcomia oricărui năvălitor, iar pionierii trebuiau să fie în stare să țină piept oricărui atac, care i-ar fi surprins acolo.

Era un plan vrednic să fie cercetat, dar execuția lui trebui să fie amânată pentru primăvara următoare.

Pe la 15 mai, fundul noului vas era gata și în curând prova și pupa se

înălțau și ele pe șantier. Tălpoaia făcută de stejar solid măsură în lungime o sută zece picioare. Dar dulgherii nu izbutiră să facă mai mult, fiind împiedicați de vânt și vreme rea. În cursul săptămânii următoare începură să câptușească pupa, dar fură nevoiți să întrerupă lucrările.

În ultimele zile ale lunii vremea se strică de tot. Suflă un vânt de răsărit, uneori puternic ca un uragan. Inginerul era îngrijorat de soarta șantierului de construcție, pe care de altfel n-ar fi putut să-l așeze în altă parte, pentru a nu fi prea departe de casă. Ostrovul apăra doar în parte litoralul împotriva talazurilor din larg, astfel că în timpul marilor furtuni valurile ajungeau până la poalele falezii de granit.

Din fericire, temerile sale nu se adevărară. Vântul bătea mai tot timpul dinspre sud-vest, așa că plaja de la poalele Casei de Granit era apărată de capul Epavei, care frângea violența valurilor mari.

Pencroff și Ayrton, cei mai sânguitori dintre constructorii vasului, lucrau cât le mai îngădui vremea. Ei nu se speriau de vântul care le zburlea părul, nici de ploaia care îi uda până la piele, și știau că un cui bine bătut ține la fel de e vreme rea sau bună. Dar după umezeală urmă un ger cumplit și lemnul se întări ca fierul, astfel că se lucra anevoie. Pe la 10 iunie, cei doi meșteri se văzură nevoiți să părăsească șantierul.

Cyrus Smith și tovarășii săi știau de mult cât de aspră poate fi iarna pe insula Lincoln. Domnea un frig ca în Noua-Britanie, care era așezată cam la aceeași depărtare de ecuator. Dar în ținuturile din emisfera boreală lucrul nu era greu de înțeles, pentru că peste tot se întindeau câmpii joase, care nu pun nici o piedică în calea vânturilor reci, care bat dinspre pol. Lucrul era mult mai greu de înțeles aici, pe insula Lincoln.

— S-a putut chiar observa, spunea într-o zi Cyrus Smith tovarășilor săi, că la aceeași latitudine, insulele și ținuturile așezate pe malul mării se bucură de o climă mai blândă decât ținuturile mediteraniene. Am auzit adesea spunându-se că iernile sunt mai aspre în Lombardia decât în Scoția și că lucrul acesta s-ar datora faptului că marea restituie în timpul iernii căldura acumulată în timpul verii. Insulele sunt deci acelea care beneficiază cel mai mult de aceasta.

— Dar atunci, domnule Cyrus, întreabă Harbert, de ce nu e supusă și insula Lincoln aceleiași legi?

— Greu de explicat, răspunse inginerul. Totuși, îmi vine să cred că această particularitate se datorează așezării insulei noastre în emisfera australă, care, după cum știi, este mai rece decât emisfera boreală.

— Așa este, spuse Harbert. Se știe că ghețurile plutitoare se întind mai aproape de tropice în sudul Pacificului, decât în nordul lui.

— Foarte adevărat, interveni Pencroff. Pe vremea când mă îndeletniceam cu pescuitul balenelor, am întâlnit ghețuri plutitoare până în dreptul capului Horn.

— Poate că frigul aspru care domnește în insula Lincoln, spuse Gédéon Spilett, s-ar putea explica prin prezența ghețurilor sau a banchizelor la o depărtare nu prea mare.

— Tot ce se poate, dragă Spilett, răspunse Cyrus Smith, cu siguranță că iernile noastre aspre se datorează vecinătății ghețarilor plutitori. Mai există și altă cauză: de vreme ce soarele se află mai aproape de această emisferă în timpul verii, prin forța lucrurilor este mai îndepărtat în timpul iernii. Astfel se explică și salturile mari de temperatură, căci, deși iernile sunt foarte reci pe insula Lincoln, să nu uităm că verile, dimpotrivă, sunt grozav de călduroase.

— Dar de ce, domnule Smith? întrebă Pencroff încruntându-se. De ce este emisfera noastră atât de nedreptățită? N-ar trebui să fie așa.

— Pencroff dragă, zise râzând inginerul, trebuie sau nu, noi nu putem decât să ne împăcăm cu situația. Iată de altfel și pricina: pământul nu descrie un cerc împrejurul soarelui, ci o elipsă, așa cum cer legile mecanicii raționale. Pământul ocupă unul din focarele elipsei și în consecință, la o anumită epocă din drumul său, el se află la apogeu, adică la cea mai mare depărtare de soare și la o altă epocă, la perigeu, adică la cea mai mică distanță. Ori, se întâmplă că tocmai în timpul iernii din ținuturile australe, pământul să se afle în punctul cel mai îndepărtat de soare, pricinuind astfel frigul aspru, care domnește prin meleagurile astea. Așa că, dragă Pencroff, nu ne rămâne decât să așteptăm vara.

— Și totuși, adăugă Pencroff, căruia îi venea greu să se dea bătut, oamenii sunt destul de învățați. Gândiți-vă ce carte groasă s-ar putea scrie, domnule Cyrus, dacă am aduna tot ce știe omenirea!

— Am scrie o carte și mai groasă dacă am aduna tot ce nu se știe încă, răspunse Cyrus Smith.

Era greu de stabilit cauza, dar luna iunie a fost ca de obicei grozav de friguroasă și pionierii s-au văzut nevoiți destul de des să stea închiși în Casa de Granit. Le era foarte neplăcut să trăiască astfel, sechestrați între zidurile Casei de Granit. Îndeosebi Gédéon Spilett îndura greu această constrângere.

— Ce n-aș da să pot primi de undeva zilnic un ziar! se tânguia el lui Nab. Cititul ziarului era îndeletnicirea mea cea mai plăcută.

Nab izbucni în râs.

— Pe legea mea, răspunse el, ceea ce mă preocupă pe mine sunt treburile de fiecare zi.

Adevărul este că aveau destul de lucru și în afară și înăuntru.

După trei ani de muncă fără preget, colonia din insula Lincoln atinsese pe vremea aceea culmea prosperității. Catastrofa bricului fusese un izvor de bogăție pentru ei. Fără să mai vorbim de echipamentul complet, care avea să folosească vasului de pe șantier, magaziile Casei de Granit se umpluseră cu unelte și scule, cu arme și muniții, cu îmbrăcăminte și instrumente. Pionierii nu mai erau nevoiți să fabrice pâslă și dacă în timpul primei ierni, petrecute pe insulă, suferiseră din pricina gerului, acum nu se mai temeau de frig. Rufărie aveau destulă și o întrețineau cu multă grijă. Din clorură de sodiu, adică sare de mare, Cyrus Smith extrăsese sodiu și clor. Transformase apoi cu ușurință sodiul în carbonat de sodiu, folosind clorul pentru a prepara eterat de calciu și alte substanțe; primele două le folosea în gospodărie și pentru albitul rufelor. De altfel nu spălau decât de patru ori pe an, atât de multe rufe

aveau, iar Pencroff și chiar Gédéon Spilett, care tot aștepta să-i aducă poștașul ziare, deveniseră adevărați meșteri în albitul rufelor.

Astfel trecură lunile de iarnă, iunie, iulie și august, luni foarte aspre. Vremea fu mai rece decât iarna trecută, termometrul coborând până la 8° Fahrenheit (13°,33 centigrade sub zero). Dar ce foc minunat ardea în vatra Casei de Granit! Nu economiseau combustibilul care creștea singur la câțiva pași. Lemnul rămas din construcția vasului îi ajuta să facă economie de cărbuni, care erau mai greu de cărat.

Oamenii erau sănătoși, animalele de pe lângă casă o duceau bine, doar meșterul Jup cam suferea de frig. Era singurul lui cusur și pionierii îi făcură o haină groasă, vătuită. Ce tovarăș îndemânatic, neobosit, discret și tăcut era maimuțoiul ăsta.

— Nu mă mir că muncește bine, spunea Pencroff. Când ai patru mâini, e firesc să muncești mai bine!

Într-adevăr, Jup cel deștept lucra minunat.

În tot timpul celor șapte luni care trecuseră, nimeni nu mai pomenise de protectorul insulei. De altfel nu mai dăduse nici un semn de viață. E drept că nu avusese prilejul, căci nu se ivise nici o întâmplare care să-i pună la grea încercare pe pionieri.

Câinele nu mai mârâia și încetase și neliniștea urangutanului. Cei doi prieteni nu se mai învârteau în jurul puțului interior, nu mai lătrau și nu mai gemeau în felul acela straniu, care trezise de la început bănuielile inginerului.

În sfârșit trecu și iarna. În primele zile de primăvară se întâmplă un fapt care ar fi putut să aibă urmări grele.

În ziua de 7 septembrie, Cyrus Smith, care se uita la creștetul muntelui Franklin, zări un nor de fum ce se încolăcea deasupra craterului.

CAPITOLUL XV

Trezirea vulcanului. Vreme frumoasă. Reluarea lucrărilor. Seara de 15 octombrie. O telegramă. O cerere. Răspunsul. Plecarea la stână. Însemnarea. Firul suplimentar. Coasta de bazalt. Fluxul. Refluxul. Peștera. O lumină orbitoare.

Pionierii, înștiințați de inginer, își lăsaseră lucrul și priveau în tăcere creștetul muntelui Franklin. Se trezise vulcanul și aburii străpunseseră desigur stratul mineral din fundul craterului. Oare locurile subterane vor provoca vreo erupție violentă? Iată un lucru pe care nu-l puteau împiedica.

Dar, admitând chiar posibilitatea unei erupții, s-ar fi putut ca insula Lincoln să n-aibă prea mult de suferit în întregul ei. Scurgerile de lavă nu sunt întotdeauna dezastruoase. Insula mai trecuse prin astfel de încercări, după cum o dovedeau urmele de lavă de pe povârnișul nordic al muntelui. Mai mult încă, forma craterului și spărtura de la marginea superioară erau de natură să proiecteze materiile eruptive spre partea opusă ținuturilor mănoase ale

insulei. Totuși, urmele trecutului nu erau pentru pionieri o garanție de viitor. De multe ori se astupă craterele vechi și se deschid altele noi. Fenomenul se ivise în toate continentele, cu vulcani ca Etna, Popocatepetl și Orizaba, și nu se știe niciodată ce va aduce după sine erupția unui vulcan.

Ajungea un cutremur de pământ, fenomen care însoțește uneori erupțiile, pentru ca așezarea straturilor din interiorul muntelui să se schimbe, iar lavele incandescente să-și croiască drumuri noi.

Cyrus Smith explică aceste lucruri tovarășilor săi și le zugrăvi situația așa cum o vedea el.

Nu era nimic de făcut. Casa de Granit nu era amenințată, afară doar de un cutremur de pământ, care ar zgudui violent insula. Stâna însă era în primejdie, dacă se deschidea un crater nou în partea de sud a muntelui Franklin.

Din ziua aceea, aburii încununau mereu creștetul muntelui, răsfirându-se în trâmbe, care deveneau din ce în ce mai înalte și mai dese. Nu se vedea însă nici o flacără. Se părea că fenomenele se concentrau deocamdată la baza hornului central.

Vremea îndreptându-se, pionierii își reluară muncile. Grăbeau construirea vasului; Cyrus Smith făcu un ferăstrău hidraulic, pus în mișcare de căderea de apă de pe plajă, și, cu ajutorul lui, pionierii fabricară mai repede scânduri și bârne. Mecanismul aparatului era din cele mai simple și lemnul împins înainte era tăiat cu un ferăstrău, care avea o mișcare verticală. Inginerul izbutise să pună în funcțiune acest mecanism, folosind o roată, doi cilindri și un sistem special de scripeți.

Pe la sfârșitul lunii septembrie, scheletul vasului, care avea să devină o goeletă, se și înălța pe șantier. Lucrările mergeau foarte bine, mulțumită fierăriei bricului, pe care o salvaseră în urma exploziei. Pencroff și Ayrton scoaseră dintre sfărâməturi toate șuruburile și o cantitate mare de cuie de aramă. Munca fierarilor era astfel mai ușoară, dulgherii însă aveau mult de lucru.

Lucrările fură întrerupte timp de o săptămână pentru seceriș, pentru cositul fânului și pentru înmagazinarea diferitelor legume, ce se coceau pe platoul Grande-Vue. După terminarea muncilor agricole, pionierii își închinară tot timpul lor construirii vasului. Când venea seara, muncitorii erau sleiți. Ca să nu piardă timpul, schimbaseră și ora meselor: luau prânzul la orele douăsprezece și masa de seară abia când se întuneca complet. Apoi se întorceau la Casa de Granit și, frânți de oboseală, se grăbeau să meargă la culcare.

Câteodată, când discutau câte un lucru interesant, întârziu puțin ora culcării. Astfel, pionierii vorbeau de viitor și le făcea plăcere să-și închipuie schimbările pe care le-ar aduce ei pe insulă după ce-ar întreprinde o călătorie spre alte țărături. Dar din toate planurile răzbătea gândul întoarcerii lor pe insula Lincoln. Ei n-aveau de gând să părăsească o colonie creată cu atâta trudă, cu atât mai mult cu cât truda le fusese încununată de succes, iar legătura cu țara lor nu putea decât să dea un nou imbold dezvoltării insulei.

Pencroff și Nab mai ales voiau să-și termine zilele aici.

— Harbert, spunea marinarul, ai de gând să părăsești vreodată insula Lincoln?

— Niciodată, Pencroff, mai cu seamă dacă rămâi și tu aici!

— Nici vorbă că rămân, băiete! răspundea Pencroff. Am să te aștept aici. Ai să te întorci cu soția și copiii tăi, din care am de gând să fac niște ștrengari în lege.

— Ne-am înțeles, făgădui Harbert, râzând tulburat și înbușorându-se la față.

— Și dumneata, domnule Cyrus, urmă Pencroff încântat, vei fi guvernatorul insulei. Câți locuitori credeți c-ar putea trăi aici? Cel puțin zece mii!

Discutau astfel de una, de alta, îl lăsau pe Pencroff să alerge cu închipuirea și, din vorbă în vorbă, până la urmă reporterul ajungea la concluzia că vor întemeia un ziar cu numele de „New Lincoln Herald”.

Așa este făcut omul. Simte nevoia să creeze opere durabile, care să-i supraviețuiască, și tocmai acesta este semnul superiorității lui față de celelalte viețuitoare.

Cine știe dacă Top și Jup nu făureau și ei micile lor planuri de viitor?

Ayrton tăcea, gândindu-se că ar dori să-l mai vadă o dată pe lordul Glenarvan și să se arate în ochii tuturor schimbat și pocăit.

Într-o seară, la 15 octombrie, tot vorbind despre acestea, convorbirea se prelungi mai mult ca de obicei. Se făcuse ora nouă, căscau cu toții și Pencroff se îndrepta spre camera lui, când soneria electrică, așezată în sala cea mare, răsună pe neașteptate.

Erau toți de față: Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Ayrton, Pencroff și Nab, deci la stână nu era nimeni.

Cyrus Smith sări în picioare. Tovarășii lui se uitau unul la altul, necrezându-și urechilor.

— Ce-o mai fi și asta? strigă Nab. Te pomenești că ne telegrafiază dracul!?

Nimeni nu-i răspunse.

— Se pregătește o furtună, observă Harbert. Poate că influența electricității...

Harbert nu isprăvi fraza. Inginerul, spre care erau întoarse toate privirile, scutură din cap.

— S-așteptăm, spuse Gédéon Spilett. Dacă-i un semnal, oricine ar fi acela care-l face, îl va repeta.

— Dar cine să fie? strigă Nab.

— Desigur, răspunse Pencroff, acela care...

Cuvintele marinarului fură întrerupte de o nouă zbârnăitură.

Cyrus Smith se îndreaptă spre aparat și telegrafie următoarea întrebare: „Ce doriți?”

Peste câteva secunde, acul care se mișca pe cadranul alfabetic răspundea locuitorilor Casei de Granit: „Veniți repede la stână!”

— În sfârșit! strigă Cyrus Smith.

— Da! În sfârșit se va lămuri taina insulei! Oboseala și nevoia de odihnă a pionierilor dispărură în fața perspectivei de a-și cunoaște binefăcătorul. În câteva clipe, ei părăsiră în tăcere Casa de Granit, coborând pe plajă. Top și Jup rămaseră acasă, căci nu era nevoie de ei.

Noaptea era foarte întunecată. Luna în primul pătrar dispăruse o dată cu soarele. După cum observase și Harbert, nori grei de furtună se târau aproape de pământ, acoperind lumina stelelor. Fulgere, pricinuite de o furtună îndepărtată, sfâșiau zarea. Până în câteva ore era foarte posibil să se abată furtuna asupra insulei. Noaptea era înăbușitoare.

Dar oricât de adânc ar fi fost întunericul, el nu-i putea opri din drum pe pionierii obișnuiți cu șoseaua ce ducea la stână. Luând-o pe malul stâng al râului Mercy, se urcară pe platou, trecură puntea peste pârâul Glicerinei și înaintară prin pădure.

Pionierii umblau repede, fiind pradă unei tulburări puternice. Nu mai încăpea nici o îndoială, erau pe cale să afle cheia misterului, pentru a cărei dezlegare se osteniseră atât, numele ființei necunoscute, care luase parte la toate întâmplările vieții lor, ființă atât de puternică și de mărinimoasă! Desigur, acest necunoscut cunoștea cele mai mici amănunte ale vieții lor, auzea tot ce se spunea la Casa de Granit, izbutind astfel să-i ajute întotdeauna la timpul potrivit.

Copleșiți de gânduri, pionierii grăbeau pasul. Sub bolta copacilor era atât de întuneric, încât nu mai distingeau nici marginea drumului. În pădure domnea cea mai desăvârșită liniște. Păsări și animale, apăsate de vremea furtunoasă, stăteau nemișcate și tăcute. Nici o adiere nu clintea frunzișul. Doar pașii pionierilor, pe pământul tare, răsunau în bezna apăsătoare.

Mergeau de un sfert de oră, când Pencroff rupse tăcerea, spunând:

— Ar fi trebuit să luăm un felinar!

— Vom găsi unul la stână, răspunse inginerul. Cyrus Smith și tovarășii lui părăsiseră Casa de Granit la ora nouă și două minute. La nouă și patruzeci și șapte, străbătuseră trei mile din cele cinci care despărteau locuința lor de stână.

Fulgere mari, strălucitoare, începură să brăzdeze văzduhul, profilând pe cer dantela frunzișului sub care înaintau. Lumina lor era orbitoare. Judecând după fulgerele din ce în ce mai dese și mai luminoase și după bubuiturile îndepărtate care răsunau în înălțimi, furtuna se apropia cu repeziciune. Aerul devenise înăbușitor.

Pionierii umblau ca și când ar fi fost mânați din urmă de o putere necunoscută.

Când ajunseră lângă stână, un fulger puternic lumineă gardul țarcului și nici nu puseră bine piciorul pe prag, când un tunet năprasnic făcu să se cutremure văzduhul. Străbătură într-o clipă țarcul și Cyrus Smith se opri în fața locuinței.

S-ar fi putut ca necunoscutul să se afle în casă, căci de aici pornise telegrama. Dar ferestrele erau întunecate.

Inginerul bătu la ușa.

Nici un răspuns.

Împinse apoi ușa și pionierii intrară în camera cufundată în întuneric.

Nab scăpără amnarul și, un moment mai târziu, felinarul lumina întreaga încăpere...

În odaie nu era nimeni. Lucrurile nu fuseseră mișcate din loc.

— Să fi avut cu toții năluciri? murmură Cyrus Smith.

Nu! Nu era cu putință! Telegrama anunțase „Veniți repede la stână!”

Se apropiară de masa pe care se afla telegraful. Pila electrică se afla în cutia ei, aparatul de transmisie și de recepție, totul era la locul lui.

— Cine a fost aici ultima oară? întrebă inginerul.

— Eu, domnule Smith, răspunse Ayrton.

— Când?

— Acum patru zile.

— A! Uite o însemnare! strigă Harbert, arătând spre masă.

Pe hârtie scria în englezește: „Urmați firul cel nou!”

— La drum! strigă Cyrus Smith, care înțelese că telegrama nu pornise de la stână, ci din ascunzișul tainic al necunoscutului. Un fir suplimentar, legat de cel instalat de ei, îl punea în legătură directă cu Casa de Granit.

Nab luă felinarul aprins și părăsiră cu toții stâna.

Furtuna se dezlănțuise cu nemaipomenită violență. Intervalul dintre fulgere și tunete era din ce în ce mai mic. În curând vijelia avea să cuprindă întreaga insulă și muntele Franklin. La lumina fulgerelor se zărea creștetul vulcanului, încununit cu aburi.

În tot interiorul țarcului, între casă și gard, nu exista nici o legătură telegrafică. Dar, după ce ieșiră pe poartă, inginerul alergă până la primul stâlp, unde, la lumina unui fulger, descoperi un nou fir, ce se lăsa de la izolator la pământ.

— Iată-l! spuse el.

Firul se târa pe pământ, dar era înconjurat de o substanță izolatoare, care semăna cu aceea folosită pentru cablurile submarine, care asigură libera transmisiune a curentului. Firul părea că se îndreaptă în direcția pădurii și a povârnișurilor sudice ale muntelui, luând-o spre sudul insulei.

— Să ne luăm după el! spuse Cyrus Smith.

La lumina felinarului și a fulgerelor, pionierii urmau calea arătată de fir.

Tunete asurzitoare bubuiau neîncetat, așa că nu se putea auzi nici o vorbă. De altminteri, nici nu era timp de vorbă, căci trebuiau să meargă repede.

Cyrus Smith și tovarășii lui urcară mai întâi povârnișul care se ridica între valea stânei și valea râului Cascadei, pe care-l trecură printr-un vad. Întins pe pământ sau aninat de crengile copacilor, firul îi călăuzea mereu.

Inginerul crezuse la început că firul se oprește undeva în fundul văii și că acolo se află și adăpostul necunoscutului. Văzu însă curând că se înșelase.

Pionierii fură nevoiți să urce și panta din sud-vest și să coboare din nou platoul golaș, care se isprăvea la stâncile de bazalt, atât de straniu

îngrămădite pe țărm. Din când în când unul dintre pionieri se apleca, pipăia firul cu mâna și la nevoie corecta direcția spre care trebuiau să meargă. Acum nu se mai îndoiau că firul se târa spre mare. Se vede că acolo, în vreo văgăună, printre rocile calcinate, se afla pitită locuința zadarnic căutată de pionieri.

Deasupra lor cerul părea cuprins de flăcări. Fulgera neîntrerupt. Trăsnetele lovira de câteva ori creștetul vulcanului, scurgându-se în craterul din care se înălța un fum gros. Câteodată, muntele părea că aruncă flăcări.

La zece fără câteva minute, pionierii ajunseră pe faleza care se înălța la marginea oceanului, în partea de apus. Vântul sufla cu putere și talazurile se spărgeau mugind la picioarele lor.

Cyrus Smith socoti că se aflau la o milă și jumătate de stână.

Aici firul se strecura printre stânci, coborând o pantă foarte înclinată, în marginea unei râpe înguste și foarte întortochiate.

Pionierii coborâra râpa, cu toate că s-ar fi putut să provoace o prăbușire a stâncilor, care să-i zvârle în mare. Coborâșul era foarte primejdios, dar ei nu se mai temeau de nimic, nu mai erau stăpâni pe ei, erau parcă mânați de cineva spre acest punct misterios, așa cum magnetul atrage fierul.

Coborâra în râpă, aproape fără să știe cum, cu toate că locurile erau primejdioase chiar în plină zi. Pietrele se rostogoleau, scânteind ca bolizii incandescenti, când erau luminate de fulgere. Cyrus Smith mergea în fruntea grupului și Ayrton încheia șirul. Câteodată umblau încet, alteori alunecau pe stânca lucioasă; se ridicau însă și-și urmau drumul mai departe!

În cele din urmă, firul coti brusc, atingând lanțul de stânci răzlețe prăvălite în mare de-a lungul litoralului. Pionierii ajunseră la poalele peretelui de bazalt.

Acolo se afla o streășină îngustă, care șerpuia de-a lungul zidului, la câteva picioare deasupra mării. Firul era tras și aici, așa încât pionierii se luară după el. Nu făcură nici o sută de pași, când streășina, înclinându-se în pantă lină, ajunse la nivelul apei.

Inginerul apucă firul și văzu că se cufundă în mare.

Tovarășii, opriți lângă el, erau înmărmuriți.

Scoaseră un strigăt de deznădejde! Să se arunce în mare ca să pătrundă în vreo peșteră submarină? Atât de mare era încordarea care-i stăpânea, încât n-ar fi șovăit să facă și acest lucru!

Un cuvânt al inginerului îi opri.

Cyrus Smith își duse tovarășii într-o scobitură a stâncilor, spunându-le:

— Să așteptăm. Marea e în plin flux; când vine refluxul se deschide și drumul nostru.

— Dar de unde știți? întrebă Pencroff.

— Nu ne-ar fi chemat, dacă nu s-ar fi putut ajunge până la el!

Cyrus Smith vorbise cu atâta siguranță, încât nimeni nu i se împotrivi. De altfel părea să aibă dreptate. Se putea să fie prin apropiere o deschizătură, acoperită de apă, în timpul fluxului, dar în care să se poată pătrunde când se retrag apele.

Oricum, erau siliți să aștepte câteva ore. Pionierii se strânseseră în tăcere sub un fel de boltă adâncă, săpată în stâncă. Începuse să plouă și în curând norii, sfârtecați de fulgere, revărsau pe pământ adevărate torente de apă. Ecoul repeta bubuiturile tunetelor, dându-le o sonoritate măreață.

Pionierii erau nespus de tulburați. Gândurile cele mai stranii li se fugăreau prin minte și căutau să-și închipuie vreo apariție supranaturală, a cărei înfățișare să se potrivească într-un tot cu părerea ce și-o făcuseră ei despre misteriosul spirit al insulei.

La miezul nopții, Cyrus Smith luă felinarul și coborî pe plajă ca să observe așezarea stâncilor. Refluxul începuse de două ore.

Și într-adevăr, inginerul nu se înșelase. Din mijlocul apelor începea să se ridice arcul unei bolți uriașe. Firul cobora, pătrunzând în deschizătură.

Cyrus Smith se întoarse la tovarășii lui, spunându-le scurt:

— Peste o oră ne vom putea continua drumul.

— Va să zică există o deschizătură? întrebă Pencroff.

— Te-ai îndoit vreodată de aceasta? răspunse Cyrus Smith.

— Dar peștera trebuie să fie plină de apă, observă Harbert.

— Vom vedea, s-ar putea ca apele să se retragă în întregime din peșteră și să putem face drumul pe jos, sau să nu se retragă și atunci vom găsi cu siguranță un mijloc oarecare de transport, care ne așteaptă.

Mai trecu o oră. Coborâra cu toții prin ploaie, până la marginea apei. În trei ore, marea coborâse cu cincisprezece picioare. Creștetul arcului format de boltă se ridica la opt picioare deasupra luciului apei. Semăna cu arcada unui pod, sub care se scurgeau apele spumegânde.

Aplecându-se, inginerul zări un obiect negru, ce plutea la suprafața apei. Îl trase spre mal și văzu că era o barcă, legată de un colț al peretelui stâncos. Barca era făcută din plăci nituite și sub bănci se aflau două vâsle.

— Să ne imbarcăm, spuse Cyrus Smith.

Peste o clipă, pionierii erau în barcă. Nab și Ayrton puseră mâna pe vâsle. Pencroff se așeză la cârmă, iar Cyrus Smith în partea din față, luminând calea cu felinarul.

Bolta, foarte joasă la început, se înălța deodată, dar bezna era prea adâncă și lumina felinarului prea slabă ca pionierii să poată desluși întinderea peșterii, lărgimea, înălțimea și adâncimea ei. O tăcere adâncă domnea între aceste ziduri de bazalt. Nici un zgomot din afară nu pătrundea până aici și trăsnetele nu puteau străpunge grosimea stâncilor.

Există în unele părți ale globului peșteri uriașe, de felul acesta, cripte naturale, rămase din epoci geologice îndepărtate. În unele dintre ele au năvălit apele mării, altele ascund în străfundurile lor lacuri întregi. Natura a săpat aceste peșteri, păstrându-le pentru desfătarea oamenilor.

Peștera pe care o cercetau pionierii se întindea oare până în inima insulei? De un sfert de ceas, barca înainta cotind mereu, în timp ce inginerul îi indica lui Pencroff drumul, când deodată îi spuse:

— Mai la dreapta!

Cotind, barca se apropie îndată de peretele din dreapta. Inginerul dorea,

cu drept cuvânt, să se încredințeze dacă firul se mai întindea de-a lungul peretelui.

Era acolo, agățat de colțurile stâncii,

— Înainte! spuse Cyrus Smith.

Lovind apele negre, cele două vâsle mânară barca mai departe.

Mai înaintară un sfert de oră și să tot fi străbătut o jumătate de milă, când se auzi din nou vocea lui Cyrus Smith

— Opriți!

Barca se opri și pionierii zăriră o lumină puternică ce inunda cripta uriașă, săpată adânc în măruntaiele insulei.

Puteau în sfârșit să cerceteze această peșteră, a cărei existență nici n-ar fi putut-o bănuși.

La o 100 de picioare deasupra lor, se rotunjea o boltă susținută de coloane de bazalt, care păreau toate turnate în același tipar. Pe coloane se sprijineau arcade neregulate și fel de fel de ieșituri de formă capricioasă, pe care natura le crease în mii de locuri, în primele epoci ale formării globului. Trunchiurile de bazalt, îmbucate unul într-altul, atingeau înălțimi de patruzeci-cincizeci de picioare și apa, liniștită, cu toată furtuna de afară, se întindea la picioarele lor. Strălucirea luminii, semnalată de inginer, aprindea pe fiecare creastă mii de scânteii, prefăcând cele mai neînsemnate colțuri de stâncă în pietre nestemate.

Apa reflecta la suprafața ei toate aceste puncte luminoase, astfel încât barca părea să plutească între două râuri de lumină.

Nu mai încăpea îndoială că razele luminoase, care țâșneau din apă și se loveau de bazalturi, proveneau dintr-un izvor de lumină electrică. De altfel, culoarea ei albă îi trăda originea. Era soarele acestei caverne și el o umplea de lumină.

La un semn al lui Cyrus Smith, vâslele loviră apa, ridicând o ploaie de nestemate, și barca se îndreptă spre focarul de lumină, apropiindu-se până la câțiva metri.

Aici, lărgimea apei măsura vreo trei sute cincizeci de picioare și în spatele orbitoarei lumini se ridica un zid uriaș de bazalt, care închidea peștera în partea aceea. Marea forma aici un fel de lac, deoarece peștera se lărgise mult. Bolta, pereții laterali, peretele din fund, toate ornamentele, prismatice, cilindrice, conice, apăreau scăldate în lumină și sclipeau atât de viu, încât s-ar fi putut spune că iradiu lumină.

În mijlocul lacului, tăcut și nemișcat, un obiect lungăreț, de forma unui fus, plutea la suprafața apelor. Din laturile lui, ca din două cuptoare supraîncălzite, răzbăteau două fâșii luminoase. Aparatul, care semăna cu trupul unei balene uriașe, avea o lungime de două sute de picioare și se ridica la zece-douăsprezece picioare deasupra mării.

Barca se apropie încet. Cyrus Smith se sculase în picioare, privind înainte cuprins de o adâncă tulburare. Apucându-l deodată pe reporter de braț, strigă:

— El este! Nu poate fi decât el!...

Apoi căzu îndărăt în barcă, șoptind un nume, pe care numai Gédéon Spilett îl auzi.

Fără îndoială că reporterul cunoștea acest nume, căci păru și el foarte tulburat, răspunzând cu vocea sugrumată:

— Ei! Un om în afara legii!

— Da! Da! murmură Cyrus Smith.

Inginerul îi spuse lui Pencroff să vâslească spre straniul aparat plutitor. Trase în partea stângă, de unde, printr-un geam gros, țâșnea o fâșie de lumină,

Cyrus Smith și tovarășii săi se urcară pe o platformă, în fața lor se afla o turelă deschisă. Se repeziră cu toții pe scară și apoi pe un coridor luminat electric. La capătul coridorului se afla o ușă, pe care Cyrus Smith o deschise.

Pionierii străbătură grăbiți o sală bogat împodobită, care dădea într-o bibliotecă scăldată în razele de lumină ce izvorau dintr-un tavan luminos.

În fundul bibliotecii zăriră o ușă mare, pe care inginerul o deschise.

Pionierilor li se păru că au pătruns în lumea basmelor sau a visurilor; în fața lor se întindea un salon uriaș, un fel de muzeu, în care erau îngrămădite comori minerale, opere de artă și minuni ale industriei.

Întins pe un divan frumos, stătea un om, ce părea să nu-i fi zărit încă.

Cyrus Smith, ridicând glasul, rosti atunci, spre marea mirare a tovarășilor săi:

— Ne-ai chemat, căpitane Nemo? Iată-ne!

CAPITOLUL XVI

Căpitanul Nemo. Primele sale cuvinte. Povestea unui erou al luptei pentru independența Indiilor. Ura cotropitorilor. Tovarășii săi. Viața în sânul apelor. Singur. Ultimul adăpost al lui „Nautilus” în insula Lincoln. Geniul misterios al insulei.

La auzul acestor cuvinte, omul se sculă, iar lumina îi scaldă chipul, înfățișând un cap minunat, cu frunte înaltă, privire mândră, barba albă și păr bogat dat spre spate.

Omul se sprijini cu mâna de divanul de pe care se ridicase. Privirea lui era liniștită. Se vedea că o boală ascunsă îl rosese încetul cu încetul, dar vocea lui răsună încă destul de puternic, când rosti în englezește, pe un ton ce trăda o mare mirare:

— Domnule, eu n-am nume!

— Totuși vă cunosc! răspunse Cyrus Smith.

Căpitanul Nemo aruncă inginerului o privire fulgerătoare, ce dorea parcă să-l nimicească.

Apoi căzu îndărăt pe pernele divanului:

— La urma urmei ce-mi pasă? șopti el. Curând voi muri!

Cyrus Smith se apropie de căpitanul Nemo, căruia Gédéon Spilett îi apucă mâna fierbinte. Ayrton, Pencroff, Harbert și Nab se grămădiseră

cuviiincioși mai la o parte, într-un colț al minunatului salon, scăldat de orbitoarele raze electrice.

Căpitanul Nemo își trase repede mâna, făcând semn inginerului și reporterului să ia loc.

Se uitau cu toții la el, fără să-și ascundă tulburarea, în fața lor se afla deci necunoscutul pe care îl botezaseră „geniul insulei”, ființa atotputernică, al cărui ajutor fusese atât de binevenit în împrejurări grele. În fața lor era binefăcătorul, căruia îi datorau atâta recunoștință. În fața lor, acolo unde Pencroff și Nab credeau să găsească un zeu, se afla un simplu om: și omul acela era pe moarte.

Dar cum de-l cunoștea Cyrus Smith pe căpitanul Nemo? De ce se sculase atât de repede căpitanul la auzul numelui pe care-l credea uitat de toți?

Căpitanul își reluase locul pe divan și, proptit într-un cot, se uita la inginer, care ședea lângă el.

— Îmi cunoști numele, domnule? întrebă el.

— Îl cunosc, răspunse Cyrus Smith, după cum cunosc și pe acela al minunatului dumitale aparat submarin...

— „Nautilus”? zise căpitanul zâmbind.

— Da, „Nautilus”.

— Dar știi... știi cine sunt?

— Știu.

— S-au scurs totuși treizeci de ani de când am rupt orice legătură cu lumea locuită, treizeci de ani de când trăiesc în adâncul mării, singurul loc în care am găsit libertatea! Cine a putut să-mi trădeze taina?

— Un om care nu ți-a promis s-o păstreze, căpitane Nemo, și care, prin urmare, nu poate fi învinuit de trădare.

— Francezul pe care întâmplarea l-a zvârlit pe bord acum șaisprezece ani?

— Chiar el!

— Atunci, n-a pierit împreună cu cei doi tovarăși ai săi în vârtejul Maelsirom-ului, unde intrase submarinul „Nautilus”?

— N-au pierit, și povestea lor a fost dăruită cititorilor sub numele de „Douăzeci de mii de leghe sub mări”¹.

— E doar povestea câtorva luni din viața mea domnule! rosti repede căpitanul.

— Adevărat, urmă Cyrus Smith, dar câteva luni din viața dumneavoastră ciudată au fost destul ca să vă faceți cunoscut...

— Și să fiu socotit un mare vinovat, nu-i așa? răspunse căpitanul Nemo, zâmbind disprețuitor. Desigur, un revoltat, scos poate din rândul oamenilor.

Inginerul nu răspunse.

— Și acum, domnule?

¹ Povestea căpitanului Nemo a fost publicată sub titlul: „Douăzeci de mii de leghe sub mări”. (Nota red. fr.)

— Nu mi-e dat mie să-l judec pe căpitanul Nemo, răspuse Cyrus Smith, cel puțin în ceea ce privește trecutul său. Ca și alții, de altfel, nici eu nu știu ce v-a îndemnat să duceți o viață atât de ciudată și nu pot să judec efectele, necunoscând cauzele. Știu însă un lucru, că, de când am fost zvârliți pe insula Lincoln, un om ne-a ajutat în cele mai grele împrejurări. Mai știu că datorăm viața noastră unui om bun, mărinimos, puternic, și că acest om puternic, mărinimos și bun, sunteți dumneavoastră, căpitane Nemo!

— Eu sunt, răspuse simplu căpitanul. Inginerul și reporterul se ridicară. Tovarășii lor se apropiară și ei și erau cât pe ce să-și arate recunoștința prin vorbe...

Îi opri însă, o mișcare a căpitanului Nemo, care le spuse cu o voce mai mișcată decât ar fi dorit:

— După ce mă veți fi ascultat.

Și căpitanul în fraze scurte și simple, le dezvălui întreaga sa viață:

Povesti pe scurt, totuși era nevoit să-și încordeze toate puterile ce-i mai rămăseseră, pentru a spune tot ce dorea. Se vedea că lupta împotriva unei mari slăbiciuni. De mai multe ori, Cyrus Smith îl rugă să se odihnească, dar căpitanul dădea din cap, ca unul căruia nu-i mai aparține ziua următoare, iar atunci când reporterul îi propuse să-l îngrijească, îi răspuse:

— În zadar. Clipele mele sunt numărate!

Căpitanul Nemo era un indian, prințul Dakkar, fiu de rajah și nepotul eroului Indiilor, Tippoo-Sahib¹. La vârsta de zece ani, tatăl său îl trimise în Europa, ca să primească acolo o educație completă, în dorința ascunsă de a-l vedea luptând o dată, cu arme egale, împotriva acelor care erau asupritorii țării sale.

De la zece la treizeci de ani, prințul Dakkar, om înzestrat cu însușiri alese, sufletești și intelectuale, învăță de toate. Știință, literatură, artă, în toate aceste ramuri, prințul își însuși cunoștințe temeinice.

Prințul Dakkar călători în toată Europa. Numele și averea lui îi deschideau toate ușile, dar ispitele acestei lumi nu-l atrăgeau niciodată. Tânăr și frumos, rămânea întotdeauna serios, închis, setos de învățătură, purtând în suflet o ură înverșunată.

Prințul Dakkar purta în el ura împotriva singurei țări în care nu călcase niciodată, cu toate că fusese poftit de nenumărate ori; prințul Dakkar ura Anglia și purta în el toată ura pe care o simte învinsul față de cotropitor. Cotropitul nu iertase cotropitorul. Fiul țării, pe care Anglia nu izbutise s-o înngenunchieze decât de ochii lumii, crescut în spiritul ideilor de luptă și de răzbunare, plin de dragoste nețărmurită pentru patria sa încătușată de englezi, nu voia să pună piciorul pe acel pământ blestemat, ai cărui stăpâni înrobiseră Indiile.

Prințul Dakkar deveni un artist, pe care-l impresiona tot ce era frumos, un învățat, căruia nici o știință nu-i era străină, un om politic, format la școala diplomației europene. În ochii observatorului superficial, el putea să treacă

¹ Tippoo-Sahib – ultimul nabab de Mysore, dușman al englezilor (1749 —1799). (N.R.)

drept unul din acei cosmopoliți dornici să cunoască, dar care disprețuiesc faptele, putea fi socotit unul din acei călători ce se scaldă în bogății, firi reci și mândre, care cutreieră neconținut lumea și nu au nici o patrie. Lucru cu totul neadevărat. Artistul, învățatul acesta, rămăsese indian cu sufletul, indian prin dorința lui de răzbunare, indian prin nădejdea pe care o nutrea că într-o zi va câștiga drepturile țării sale, redându-i independența și gonind străinii.

În 1849, prințul Dakkar se întoarse în țara lui. El se căsătorii cu o indiană, al cărei suflet nobil sângera și el pentru patria lor. Avu doi copii pe care-i iubea nespus de mult. Dar fericirea lui casnică nu putea să-l facă să uite robia Indiilor. El aștepta un prilej și prilejul se ivi.

Jugul englez apăsa prea greu asupra poporului indian. Prințul Dakkar se așeză în fruntea nemulțumirilor, sădind în sufletele lor toată ura ce clocotea în el împotriva străinilor. Cutreieră nu numai teritoriile libere ale Indiei, dar și cele supuse direct administrației engleze, amintind tuturor de zilele mărețe în care Tippoo-Sahib murise ca un erou la Seringapatam, luptând împotriva englezilor.

În 1857 izbucni marea revoltă a cipailor. Prințul Dakkar deveni sufletul și organizatorul răscoalei, punându-și toată priceperea și bogăția în slujba cauzei poporului său. El însuși nu se cruță: lupta în primele rânduri; își primejdui viața ca cel mai necunoscut dintre eroii ce se ridicaseră pentru libertatea țării lor; fu rănit de zece ori, fără să-și găsească moartea, chiar atunci când cei din urmă luptători pentru independență cădeau răpuși de gloanțele englezești.

Niciodată puterea britanică nu trecuse printr-o primejdie mai mare; dacă cipaii ar fi fost ajutați din afară, așa cum nădăjduseră, influența și dominația Angliei în Asia ar fi luat sfârșit.

Numele prințului Dakkar era vestit. Eroul nu se ascunsese, el luptase în văzul tuturor. Se puse un mare preț pe capul lui și, fiindcă nu se găsi nici un trădător care să-l vândă, răzbunarea căzu asupra tatălui și mamei sale, asupra soției și copiilor săi, mai înainte ca el să-și fi dat seama de primejdia ce-i păștea din pricina lui...

Încă o dată dreptatea se prăbușise. Ca de atâtea ori în istoria omenirii, puterea nesocotise dreptatea. Cipaii fură învinși și țara vechilor rajahi căzu din nou sub jugul englezilor, care deveni și mai apăsător.

Prințul Dakkar nu fusese răpus în luptă și se retrase în munții provinciei Bundelkurg. Rămas singur, fu cuprins de un mare dezgust de omenire. Începu să urască lumea civilizată, care ajunsese să-l îngrozească. Dorea să fugă cât mai departe, pentru totdeauna, așa că își adună resturile averii și, într-o bună zi, împreună cu douăzeci de tovarăși, oameni de nădejde, se făcu nevăzut.

Oare unde plecase prințul Dakkar să caute libertatea pe care n-o găsisese în ținuturile locuite de oameni? În sânul apelor, în adâncurile mărilor unde nu putea să-l caute nimeni.

Învățatul luă locul războinicului. Prințul prefăcu în șantier o insulă pustie din Pacific și acolo construi, după planurile sale, un submarin. Pentru toate

nevoile aparatului său plutitor se sluji de electricitate, a cărei putere uriașă se pricepu s-o întrebuințeze, folosind procedee care aveau să fie cunoscute mai târziu. Obținu astfel lumină, căldură și forță motrice. Marea, cu comorile sale nesfârșite, cu miriadele de pești, cu plantele și ierburile ei, cu toate bogățiile ei naturale, cu cetaceele uriașe ce trăiau în apele ei, la care se adăugau și comorile ce le pierduseră oamenii, mulțimea pe deplin trebuințele eroului nostru și ale echipajului său. Astfel se împlinea cea mai mare dorință a prințului, aceea de a rupe orice legături cu oamenii de pe pământ. Submarinul fu botezat „Nautilus”, el însuși își spuse căpitanul Nemo, apoi dispăru sub mări.

Ani de-a rândul cutreieră oceanele de la un pol la celălalt. Trăind ca un om izgonit de societate, culegea de pe meleaguri nestrăbătute cele mai minunate comori. Milioanele scufundate o dată cu galioanele spaniole în golful Vigo în 1702 îi pusese la îndemână bogății nesecate, pe care le folosea ajutând popoarele ce luptau pentru independența patriei lor¹. Niciodată însă nu se afla cine trimitea aceste ajutoare.

Nu mai avusese de multă vreme de-a face cu semenii săi, când, în noaptea de 6 noiembrie 1866, trei oameni fură zvârliți pe bordul submarinului. Erau un profesor francez, servitorul lui și un pescar canadian. Cei trei oameni fuseseră aruncați în mare în timpul ciocnirii dintre „Nautilus” și vasul american „Abraham Lincoln”, care îl urmărea.

De la profesor află căpitanul Nemo că „Nautilus”, socotit când un mamifer uriaș din familia cetaceelor, când un submarin condus de pirați, era urmărit pe toate mările.

Căpitanul Nemo ar fi putut azvârli în ocean acești oameni pe care întâmplarea îi aruncase pe vas, tulburându-i misterioasa existență, totuși nu procedă astfel. Se mulțumi să-i țină prizonieri și le fu dat să trăiască o minunată călătorie de douăzeci de mii de leghe sub mări.

În ziua de 22 iunie 1867, cei trei oameni, care nu cunoșteau trecutul căpitanului Nemo, izbutiră să fugă cu o barcă de pe „Nautilus”. Cum în clipa aceea „Nautilus” era târât spre coasta Norvegiei, fiind purtat de vârtejul Maelsirom-ului, căpitanul își închipui că fugarii își găsiseră moartea în fundul grozavei prăpăstii căscată sub ape. Nu află niciodată că francezul și cei doi tovarăși ai lui fuseseră aruncați ca prin minune pe țărm, unde îi adăpostiseră pescarii insulelor Lofoten. Nu știa nimic nici despre cartea pe care profesorul, întors în Franța, o publicase, carte în care povestea călătoria ciudată și aventuroasă a submarinului „Nautilus” în timpul celor șapte luni petrecute pe vas.

Căpitanul Nemo continuă multă vreme această viață, cutreierând mereu mările. Tovarășii săi pieriră unul câte unul și își găsiră loc de veșnică odihnă în cimitirul de corali din fundul Pacificului. „Nautilus” ajunsese încetul cu încetul pustiu, și, în cele din urmă, căpitanul rămase singurul în viață dintre toți cei care se refugiaseră cu el în adâncul oceanului.

¹ E vorba de revolta candiolilor, pe care căpitanul Nemo îi ajutase. (N. A.).

Pe atunci, căpitanul Nemo avea șaiszeci de ani. Rămas singur, izbuti să aducă submarinul până la unul din porturile submarine, unde obișnuia să poposească uneori.

Portul se afla sub insula Lincoln; era chiar acela în care se găsea și acum vasul „Nautilus”.

De șase ani căpitanul stătea acolo; nu mai călătorea pe mare și aștepta moartea, clipă în care va porni și el pe calea tovarășilor săi. Întâmplarea făcu să asiste la prăbușirea balonului, în care se aflau prizonierii sudiștilor. Îmbrăcat în haine de scafandru, el se plimba sub ape, pe lângă țărmul insulei, când fu zvârlit în mare inginerul. Într-o pornire de omenie, căpitanul îl salvă pe Cyrus Smith.

La început ar fi dorit să fugă de cei cinci naufragiați, dar, datorită acțiunii vulcanice, portul său fusese închis prin ridicarea unui prag de bazalt, așa că submarinul nu mai putea să treacă prin bolta criptei. O barcă ușoară putea trece, submarinul însă nu mai avea apă destulă pentru a se deplasa.

Astfel stând lucrurile, căpitanul Nemo rămase pe loc și, pândind oamenii ce fuseseră aruncați pe o insulă pustie, făcu totul ca să rămână nevăzut. Încetul cu încetul, văzându-i cinstiți, energici, legați între ei printr-o frățască prietenie, încercările lor îi stârniră interesul. Fără să vrea, pătrunse toate tainele vieții lor. Îmbrăcat în scafandru, căpitanul se strecura cu ușurință până la puțul interior al Casei de Granit și, ridicându-se pe colțurile stâncii, îi auzea pe pionieri vorbind de trecut, de prezent și viitor. Și oamenii aceștia cinstiți izbutiră să-l împace pe căpitanul Nemo cu omenirea, pe care o reprezentau atât de frumos pe insulă.

Căpitanul Nemo îl salvase pe Cyrus Smith. Tot el îl adusesese pe Top la Cămin, îl scosese apoi din apele lacului și tot el, căpitanul Nemo, așezase la capul Epavei lada cu prețiosul ei conținut. Căpitanul dăduse drumul bărcii pe curentul râului Mercy, aruncase frânghia din înălțimea Casei de Granit, atunci când năvăliseră maimuțele, el le dezvăluise prezența lui Ayrton pe insula Tabor. El așezase în fundul canalului torpila care zvârlise bricul în aer și tot el îl scăpase pe Harbert de la o moarte sigură, aducând chinina, după cum, tot el lovise ocnașii cu niște gloanțe electrice, cunoscute numai de el, gloanțe pe care le folosea în vânătorile submarine. Astfel se explicau atâtea incidente care păreau de neînțeles și care toate dovedeau mărinimia și cunoștințele neobișnuite ale căpitanului.

Acest mare mizantrop ardea totuși de dorința de a ajuta pe alții. Mai avea de dat câteva sfaturi bune protejaților săi și, cum simțea că i se apropie sfârșitul, el îi chemase pe pionieri, după cum am văzut, de la Casa de Granit, folosind firul cu care legase stâna de „Nautilus”. Poate că n-ar fi făcut acest lucru, dacă ar fi știut că Cyrus Smith îi cunoștea povestea și îi știa numele.

Căpitanul terminase povestea vieții sale. Cyrus Smith luă cuvântul; el reaminti toate incidentele care exercitaseră asupra coloniei o influență atât de binefăcătoare, și, în numele tovarășilor săi și al lui, aduse mulțumiri binefăcătorului lor.

Dar căpitanul Nemo nu cerea să fie răsplătit pentru binele făcut. Era

stăpânit de un singur gând și, înainte de a strânge mâna pe care i-o întindea inginerul, spuse:

— Acum, domnule, îmi cunoașteți viața, vă rog să mă judecați.

Vorbind astfel, căpitanul făcea aluzie la un incident grav, la care fuseseră martori cei trei străini aruncați pe bordul submarinului său, incident pe care profesorul francez cu siguranță că îl relatase în cartea sa și al cărui răsunet desigur că fusese îngrozitor.

Într-adevăr, cu câteva zile înainte de fuga profesorului și a celor doi tovarăși ai săi, „Nautilus”, urmărit de o fregată, în nordul Atlanticului, se repezise ca un berbec asupra acestui vas, scufundându-l fără milă.

Cyrus Smith înțelese despre ce este vorba și nu răspunse nimic.

— Era o fregată engleză, domnule, strigă căpitanul Nemo, redevenind pentru o clipă prințul Dakkar. O fregată engleză, m-ați înțeles? Ea m-a atacat! Eram încolțit într-un golf îngust și nu prea adânc!... Trebuia să trec și... am trecut.

Apoi, cu vocea calmă:

— Eram în dreptul meu, adăugă el. Am făcut peste tot binele pe care-l puteam face și tot răul pe care eram dator să-l fac. Dreptate nu înseamnă întotdeauna iertare!

Urmărea câteva minute de tăcere, apoi căpitanul Nemo rosti următoarea întrebare:

— Ce părere aveți despre mine, domnilor? Cyrus Smith întinse mâna căpitanului, răspunzând cu voce gravă:

— Căpitane, ați greșit crezând că trecutul poate fi reînviat, și ați luptat împotriva istoriei. Greșeala dumneavoastră nu exclude admirația, și numele dumneavoastră poate să înfrunte judecata istoriei.

Căpitanul Nemo suspină adânc ridicând mâna spre cer.

— Am făcut bine sau am făcut rău? șopti el.

Cyrus Smith răspunse:

— Căpitane, aveți în fața dumneavoastră niște oameni cinstiți, pe care i-ați ajutat și care vă vor plânge de-a pururi!

Harbert se apropie de căpitan, îngenunchă și luându-i mâna i-o sărută.

O lacrimă se prelinse din ochii muribundului.

— Fii binecuvântat, fiul meu!... șopti el.

CAPITOLUL XVII

Ultimele ceasuri ale căpitanului Nemo. Dorințele unui muribund. O amintire pentru prietenii săi de o zi. Sicriul căpitanului Nemo. Câteva sfaturi. Momentul suprem. În fundul mărilor.

Era în zori. Nici o rază de lumină nu pătrundea în cripta a cărei intrare era închisă acum de flux. Dar lumina artificială, care izvora în lungi fâșii din pereții vasului, nu slăbise și apa continua să strălucească în jurul vasului

plutitor.

Copleșit de oboseală, căpitanul Nemo căzu înapoi pe divan. Nu putea fi vorba să-l transporte la Casa de Granit, căci își manifestase dorința să rămână în mijlocul minunățiilor de pe „Nautilus”, să aștepte aici moartea, care nu mai putea să întârzie.

În timpul unei lungi toropeli, care semăna cu un lung leșin, Cyrus Smith și Gédéon Spilett examinară cu grijă bolnavul. Vădit lucru, căpitanul se stingea încetul cu încetul. Acest trup, altădată atât de puternic, nu mai era decât învelișul plăpând al unui suflet gata să se stingă. Viața, câtă mai era în el, se concentrase acum în inimă și în creier.

Inginerul și reporterul se sfătuiră în șoaptă. Cum puteau să-l mai îngrijească pe muribund? Era oare în puterea lor dacă nu să-l scape, cel puțin să-i prelungească viața cu câteva zile? El însuși le spusese că nu exista nici un leac și că așteaptă liniștit moartea de care nu se temea.

— Nu putem face nimic, spuse Gédéon Spilett.

— Dar de ce se stinge? întrebă Pencroff.

— Nu știu. Se stinge încet, răspunse reporterul.

— Totuși, spuse marinarul, dacă l-am duce afară, la aer și la soare, poate că și-ar reveni?

— Nu, Pencroff, răspunse inginerul, nu-i nimic de făcut! De altfel, căpitanul Nemo n-ar consimți să părăsească bordul. De treizeci de ani trăiește pe „Nautilus” și tot aici vrea să moară.

Se vede că răspunsul lui Cyrus Smith fusese auzit de căpitanul Nemo, căci el se ridică puțin, spunând cu voce slabă, dar totuși deslușită:

— Aveți dreptate, domnule. Trebuie și vreau să mor aci. Am o singură rugămintă.

Cyrus Smith și tovarășii săi se apropiară de divan, așezând pernele în așa fel, încât muribundul să se sprijine mai bine.

Privirea lui se opri rând pe rând pe minunățiile salonului scăldat de razele electrice, ce treceau prin plafonul luminos. Se uita rând pe rând la tablourile maeștrilor italieni, flamanzi, francezi și spanioli, atârdate pe pereți, la reproducerile în marmură și în bronz, așezate pe pedestale, la orga minunată, apoi la vitrinele așezate în jurul unei fântâni centrale și împodobite cu cele mai frumoase produse ale mării, plante marine, zoofite, perle minunate, de o neprețuită valoare, și în sfârșit, ochii i se ațintiră asupra cuvintelor scrise pe frontonul muzeului: „Mobilis in mobili”.

Căpitanul Nemo parcă dorea să mai vadă pentru cea din urmă oară minunățiile naturii și ale artei, la care își limitase orizontul în anii nenumărați petrecuți sub mare!

Cyrus Smith respectă tăcerea căpitanului Nemo. El aștepta ca muribundul să vorbească. Peste câteva minute, în timpul cărora întreaga lui viață i se depănase în fața ochilor, căpitanul Nemo se întoarse către pionieri:

— Domnilor, credeți că-mi datorați oarecare recunoștință?...

— Căpitane, ne-am da viața pentru dumneavoastră!

— Bine, urmă căpitanul Nemo, bine!... Făgăduiți-mi că-mi veți îndeplini

ultimele dorințe și voi fi astfel răsplătit pentru tot ceea ce am făcut pentru dumneavoastră.

— Vă făgăduim, răspunse Cyrus Smith.

Prin această făgăduială se simțea angajat atât el cât și tovarășii săi.

— Domnilor, grăi căpitanul, mâine voi fi mort.

Îl opri cu un semn pe Harbert, care ar fi vrut să răspundă ceva.

— Mâine voi fi mort și doresc să nu am alt mormânt decât vasul meu. El va fi sicriul meu! Toți prietenii mei odihnesc în fundul mărilor; acolo vreau să odihnesc și eu.

Aceste cuvinte ale căpitanului Nemo fură primite cu o adâncă tăcere.

— Ascultați-mă cu luare-aminte, domnilor, urmă el. Vasul „Nautilus” este prizonier în această peșteră, a cărei intrare a fost astupată. Dar, deși el nu mai poate să-și părăsească închisoarea, poate totuși să se scufunde în abisul din fundul ei, servind astfel drept sicriu rămășițelor mele pământești.

Pionierii ascultau cu evlavie cuvintele muribundului.

— Mâine, după moartea mea, domnule Smith, urmă căpitanul, veți părăsi, împreună cu tovarășii dumneavoastră, vasul „Nautilus”, căci toate bogățiile pe care le conține trebuie să dispară odată cu mine. Prințul Dakkar vă lasă o singură amintire: caseta... de acolo... conține diamante în valoare de câteva milioane, amintiri ale unui timp în care, fiu și soț, am crezut aproape în fericire; ea mai conține o colecție de perle, adunate de mine și de prietenii mei în fundul mărilor. Cu această comoară veți putea face într-o zi lucruri multe și bune. În mâinile dumneavoastră, domnule Smith, și a tovarășilor dumneavoastră, banii nu vor constitui o armă primejdioasă. Sunt sigur că vor fi bine folosiți.

După câteva clipe de odihnă, căpitanul Nemo vorbi mai departe:

— Mâine veți lua caseta și veți părăsi salonul, închizând ușa, apoi vă veți urca pe platforma lui „Nautilus”, veți închide turela, fixând-o în buloane.

— Așa vom face, căpitane.

— Bine. După aceea vă veți urca în barca cu care ați venit! Dar înainte de a părăsi vasul, duceți-vă în partea dinapoi și deschideți cele două robinete mari, care se află la nivelul apei. Marea va pătrunde în rezervoare și vasul „Nautilus” se va scufunda încetul cu încetul sub valuri, odihnindu-se pe vecie în fundul abisului.

Cyrus Smith făcu o mișcare de împotrivire, dar căpitanul adăugă:

— Nu te teme! Veți scufunda un cadavru!

Nici Cyrus Smith și niciunul dintre tovarășii săi nu se crezură îndreptățiți să facă vreo observație. Aceasta era ultima dorință a căpitanului Nemo, pe care ei trebuiau s-o respecte.

— Am cuvântul dumneavoastră, domnilor? mai întrebă căpitanul Nemo.

— Îl aveți, căpitane, făgădui inginerul. Căpitanul făcu un gest de mulțumire și îi rugă pe pionieri să-l lase singur câteva ore. Gédéon Spilett ceru să rămână lângă el, pentru cazul în care s-ar fi ivit vreo criză, dar muribundul se împotrivi spunând:

— Voi trăi până mâine, domnilor!

Părăsiră cu toții salonul, străbătură biblioteca și sufrageria și ajunseră în partea din față, în camera mașinilor, unde se aflau aparatele electrice, care o dată cu căldura și lumina dădeau și forța mecanică ce punea în mișcare vasul „Nautilus”.

Inginerul constată uluit că submarinul era o adevărată capodoperă, care adăpostea la rândul ei alte capodopere.

Pionierii urcară pe platforma care se ridica la vreo șapte-opt picioare deasupra apei. Ei se opriră acolo, lângă un geam gros lenticular, care închidea un fel de ochi mare din care țâșnea un val de lumină, îndărătul acestui ochi se afla o cabină, în care se zăreau roțile cârmei. Aici stătea timonierul când conducea vasul „Nautilus” printre straturile lichide, pe care razele electrice le luminau până la mare depărtare.

Mișcați de cele văzute și auzite, Cyrus Smith și tovarășii săi rămaseră mai întâi tăcuți și li se strângea inima, gândindu-se la acela a cărui mână îi scăpase de atâtea ori, la protectorul pe care abia îl cunoscuseră de câteva ore și care acum era pe moarte!

Oricare va fi judecata posterității, prințul Dakkar avea să rămână una din acele figuri deosebite, care nu se pot șterge din amintirea oamenilor.

— Ce om! spuse Pencroff. E de necrezut cum a putut să trăiască în fundul oceanului. Și când te gândești că n-o fi fost mai liniștit aici ca în altă parte!

— „Nautilus”, observă Ayrton, ar fi putut să ne folosească. Părăseam insula Lincoln, îndreptându-ne cu ajutorul lui către ținuturile locuite.

— Drace! strigă Pencroff. Eu nu m-aș încumeta să conduc o astfel de corabie. Înțeleg să cutreier mările, dar nu să mă plimb pe sub mare!

— Socot, Pencroff, răspunse reporterul, că manevrarea unui aparat submarin ca „Nautilus” trebuie să fie ușoară, și că ne-am fi deprins destul de repede. Cu el nu te temi nici de furtuni și nici de ciocniri. La câteva picioare de la suprafață, apele mării sunt tot atât de liniștite ca și apele unui lac.

— Se poate! răspunse marinarul, dar eu prefer să înfrunt o furtună zdravănă cu un vas bine echipat. O corabie e făcută să plutească pe apă și nu să meargă pe sub apă.

— Dragii mei, îi împacă inginerul, este de prisos, cel puțin în ceea ce privește vasul „Nautilus”, să discutăm chestiunea navelor submarine. Vasul „Nautilus” nu este al nostru și nu avem dreptul să dispunem de el. De altminteri, în nici un caz nu ar servi la nimic. Afară de faptul că nu poate să iasă din peștera a cărei intrare e închisă de un perete din stânci de bazalt, căpitanul Nemo dorește ca după moartea sa să se scufunde împreună cu vasul. Aceasta este dorința lui și noi trebuie s-o respectăm.

Cyrus Smith și tovarășii săi mai vorbiră câțva timp, apoi coborâră în interiorul vasului. După ce mâncară, se întoarseră în salon.

Căpitanul Nemo ieșise din toropeala care-l copleșise și ochii săi își regăsiseră strălucirea de altădată. Un zâmbet îi flutură pe buze.

Pionierii se apropiară de el.

— Domnilor, le spuse căpitanul, sunteți niște oameni curajoși, cinstiți și

buni. V-ați devotat cu totul operei comune. V-am observat adesea. V-am iubit și vă iubesc!... Dați-mi mâna, domnule Smith.

Cyrus Smith întinse mâna căpitanului, care i-o strânse călduros.

— Ce bine-mi face! șopti el. Apoi urmă:

— Dar am vorbit destul despre mine! Trebuie acum să vă vorbesc despre dumneavoastră și despre insula Lincoln, pe care v-ați adăpostit... Aveți de gând s-o părăsiți?

— Da, căpitane, dar ne vom reîntoarce! răspunse cu vioiciune Pencroff.

— Să vă întoarceți?... Se pare, Pencroff, răspunse căpitanul zâmbind, că iubești mult această insulă. De altfel, ea s-a transformat datorită vouă și vă aparține de drept.

— Aveți vreo ultimă dorință de transmis? întrebă inginerul. Vreo amintire de predat prietenilor pe care i-ați lăsat în munții Indiilor?

— Nu, domnule Smith, nu mai am prietenii! Sunt ultimul din neamul meu... sunt mort de mult pentru toți acei pe care i-am cunoscut... Dar să revenim la dumneavoastră. Singurătatea, izolarea sunt lucruri triste, ele sapă puterile omenești... Mă sting fiindcă am crezut că omul poate trăi singur!... Trebuie să faceți totul, ca să părăsiți insula Lincoln și să revedeți țara în care v-ați născut. Știu că nemernicii au distrus corabia pe care ați făcut-o...

— Construim alta, spuse Gédéon Spilett, un vas destul de mare, ca să ne transporte până în ținuturile cele mai apropiate; dar ne vom întoarce cu siguranță! Prea multe amintiri ne leagă de aceste țărmuri, ca să le uităm vreodată!

— Aici l-am cunoscut pe căpitanul Nemo, spuse Cyrus Smith.

— Numai aici vom regăsi amintirea dumneavoastră neștirbită! adăugă Harbert.

— Și eu aici îmi voi dormi somnul de veci dacă... răspunse căpitanul. Șovăi o clipă și în loc să-și termine fraza, se mulțumi să spună: ...domnule Smith, aș vrea să vă vorbesc numai dumneavoastră!

Tovarășii inginerului, respectând dorința muribundului, părăsiră încăperea.

Cyrus Smith rămase numai câteva minute singur cu căpitanul Nemo; își chemă apoi prietenii îndărăt, dar nu le spuse nimic din cele destăinuie de muribund.

Gédéon Spilett observă bolnavul cu multă atenție. Se vedea că acesta nu mai era susținut decât de energia lui morală, care curând nu va mai putea să lupte cu slăbiciunea fizică.

Ziua luă sfârșit, fără ca să se ivească vreo schimbare. Pionierii nu părăsiră nici o clipă submarinul. Se înnoptase, lucru care nu se observa în criptă. Căpitanul Nemo nu suferea, dar se stingea. Chipul său măreț și palid era liniștit. Pe buze îi fluturau câteodată cuvinte neînțelese, care aminteau diferite întâmplări din viața lui ciudată. Se vedea că viața părăsea încetul cu încetul trupul ale cărui extremități începeau să se răcească.

O dată sau de două ori, el se mai adresă pionierilor așezați lângă el, zâmbindu-le cu acel ultim zâmbet, ce mai dăinuiește și după moarte.

În sfârșit, puțin după miezul nopții, căpitanul Nemo făcu o ultimă mișcare, izbutind să-și încrucișeze brațele pe piept, ca și când ar fi dorit să moară astfel așezat.

Pe la ora unu dimineața, ultima licărire de viață i se refugiase în privire. În ochii din care altădată țâșniseră flăcări, luci o ultimă scânteie. Apoi își dădu sufletul.

Aplecându-se, Cyrus Smith închise ochii aceluia care fusese prințul Dakkar și care acum nu mai era nici căpitanul Nemo.

Harbert și Pencroff plângeau. Ayrton își ștergea pe furiș ochii. Nab, împietrit, îngenunchease lângă reporter.

Cyrus Smith, întinzând mâna peste capul mortului, șopti:

— Odihnește-te în pace!

Peste câteva ore, pionierii îndepliniră ultimele dorințe ale căpitanului, ținându-și astfel făgăduiala dată.

Cyrus Smith și tovarășii săi părăsiră vasul „Nautilus”, luând cu ei singura amintire lăsată de binefăcătorul lor, caseta cu comori.

Minunatul salon, scăldat în lumină, fu închis cu grijă. Ușa de fier a turelei fu înșurubată în așa fel, încât nici o picătură de apă să nu pătrundă în interiorul submarinului.

Apoi pionierii coborâră în barca legată de vas și o traseră spre pupa. Acolo, la nivelul apelor, se aflau două robinete mari, care erau în directă legătură cu rezervorul ce determina scufundarea submarinului.

Ei deschiseră robinetele, rezervorul se umplu și submarinul „Nautilus”, scufundându-se încetul cu încetul, dispăru în adâncuri.

Pionierii îl urmăriră cu privirea. Lumina sa puternică se zărea prin apa străvezie, în timp ce cripta se întuneca treptat. Apoi, uriașa revărsare de raze electrice se șterse și, în curând, vasul „Nautilus”, sicriul căpitanului Nemo, atinse fundul mării.

CAPITOLUL XVIII

Gânduri. Lucrările de construcție sunt reluate. 1 ianuarie 1869. Flăcări în creștetul vulcanului. Primele simptome ale erupției. Ayrton și Cyrus Smith la stână. Explorarea criptei Dakkar. Ce-i spusese căpitanul Nemo inginerului?

În zorii zilei, pionierii se îndreptară spre intrarea peșterii, căreia îi dăduseră numele de „cripta Dakkar”, în amintirea căpitanului Nemo. Marea se retrăsese, îngăduindu-le să se strecoare cu ușurință sub boltă.

Barca de tablă rămase acolo, la adăpost de valuri. Mai prevăzători ca de obicei, Pencroff, Nab și Ayrton o traseră pe mica fâșie de nisip, care mărginea una din laturile criptei; acolo era la loc sigur.

Furtuna încetase. Ultimele bubuituri de tunet se pierdeau spre apus. Nu mai ploua, dar cerul era încă înnorat. Luna octombrie, începutul primăverii australe, nu se anunța frumoasă și, din pricina vântului schimbător, nu se

putea conta pe o vreme stabilă.

Cyrus Smith și tovarășii săi părăsiră cripta Dakkar, îndreptându-se spre stână. De-a lungul drumului, Naib și Harbert ridicară firul întins de căpitan între stână și peșteră, ca să-l folosească mai târziu.

Pionierii vorbiră puțin pe drum. Cele trăite în timpul nopții îi mișcase profund. Necunoscutul care îi ocrotise atât de mult, omul din care închipuirea lor făcuse un geniu, căpitanul Nemo, nu mai era. Dispăruse împreună cu vasul său în adâncuri. Fiecăruia i se părea că este mai singur ca înainte. Se obișnuiseră să se bizuie pe această intervenție atotputernică, ce le va lipsi de acum înainte, și atât Gédéon Spilett, cât și Cyrus Smith erau stăpâniți de aceleași gânduri. Așa încât, tot drumul păstrară cu toții tăcerea.

Pe la ora nouă dimineată, pionierii se întoarseră la Casa de Granit.

Ei hotărâră să se ocupe cât mai serios de construirea vasului căruia Cyrus Smith îi consacră tot timpul și toată grija sa. Nu știau ce le pregătește viitorul. Se cerea ca pionierii să aibă la îndemână o corabie, cu care să poată înfrunta chiar vremea rea, și cu care, la nevoie, să poată străbate un drum mai lung. Chiar dacă după terminarea lucrărilor de construcție, pionierii nu puteau hotărî dacă să părăsească insula, pornind spre unul din arhipelagurile Polineziei sau spre coastele Noii Zeelande, trebuiau însă neapărat să întreprindă călătoria pe insula Tabor, pentru a depune acolo un document, care să arate unde se afla Ayrton. Era o precauție foarte nimerită, presupunând că se întoarce yachtul scoțian.

Lucrările fură reluate. Cyrus Smith, Pencroff și Ayrton, cărora Nab, Gédéon Spilett și Harbert le acordau ajutorul ori de câte ori nu aveau treburi mai importante, munceau neobosiți. Corabia trebuia să fie gata peste cinci luni, adică la începutul lui martie, pentru ca vizita la insula Tabor să se facă înaintea furtunilor din timpul echinoxului. De aceea, dulgherii nu pierdeau o clipă. Le trebuiau doar corpul vasului, căci tot restul echipamentului îl aveau de la bricul Speedy.

Sfârșitul anului 1868 se scurse cu aceste lucrări importante. După două luni și jumătate de muncă se vădi cât de bune erau planurile lui Cyrus Smith. Pencroff muncea de zor și nu se sfia să bombăne când cineva lăsa uneltele dulgherului, luând pușca vânătorului. Dar rezervele Casei de Granit trebuiau reînnoite, căci iarna se apropia. Totuși marinarul era nemulțumit când vreunul din muncitori lipsea de pe șantier. În zilele acelea de zor el muncea cât șase.

Toată vara fu ploioasă. După câteva zile de călduri mari, atmosfera încărcată cu electricitate dezlănțuia de fiecare dată furtuni violente, care deplasau straturile superioare de aer. Puține erau răstimpurile în care nu se auzea zgomotul surd și îndepărtat al tunetului. Era un huruit continuu, așa cum se aude în regiunile ecuatoriale ale globului.

În ziua de 1 ianuarie 1869 izbucni o furtună de o violentă nemaivăzută și trăsnetul căzu de mai multe ori pe insulă, doborând și lovind câțiva copaci mari. Să fi avut oare vreo legătură furtuna cu fenomenele ce se petreceau în măruntaiele globului? Cyrus Smith avea toate motivele să creadă acest lucru, căci furtunile erau întovărășite de simptomele vulcanului, care reintrase în

acțiune.

În ziua de 3 ianuarie, Harbert, care se urcase în zorii zilei pe platoul Grande-Vue pentru a înșeua unul din onaggași, zări nori groși de fum în creștetul conului. Își chemă îndată tovarășii.

— Ei, strigă Pencroff, de data asta nu mai sunt aburi! Mi se pare că uriașul nu se mai mulțumește să răsuflă, văd că vrea să și fumeze!

Această metaforă întrebuintată de marinar zugrăvea întocmai schimbarea petrecută la gura vulcanului. De vreo trei luni, din crater ieșeau niște aburi mai mult sau mai puțin groși; ei proveneau din fierberea lăuntrică a substanțelor minerale. Dar acuma, în locul aburilor, se ridica un fum gros, o adevărată coloană cenușie largă la bază de vreo trei sute de picioare, și care se deschidea ca o ciupercă uriașă, la înălțimea de șapte, până la opt sute de picioare deasupra creștetului muntelui.

— S-a aprins coșul, spuse Gédéon Spilett.

— Și nu-l vom putea stinge! răspunse Harbert.

— Ar trebui să existe hornuri și pentru vulcani, observă Nab cu seriozitate.

— Bine, Nab, strigă Pencroff, te pomenești că ți-ar conveni să stingi un asemenea horn? Și marinarul râse cu hohote.

Cyrus Smith observa cu atenție fumul gros care se ridica deasupra muntelui Franklin și din când în când trăgea cu urechea, ca și când ar fi vrut să prindă vreo bubuitură depărtată. Apoi, întorcându-se spre tovarășii săi, de care se depărtase puțin, le spuse:

— Dragii mei, nu trebuie să ascundem adevărul. S-a petrecut o mare schimbare. Materiile vulcanice nu mai sunt în stare de fierbere, acum ele s-au aprins și suntem fără îndoială amenințați de o erupție!

— Bine, domnule Smith! Să vedem erupția, strigă Pencroff, și dacă este frumoasă, vom aplauda! Nu cred că trebuie să ne îngrijorăm prea tare!

— Nu, Pencroff, răspunse Cyrus Smith, căci fostul drum al lavelor rămâne deschis și, mulțumită așezării sale, craterul s-a revărsat întotdeauna spre nord. Și totuși...

— Și totuși, deoarece nu avem nici un folos de pe urma unei erupții, ar fi mai bine să nu aibă loc, spuse reporterul.

— Cine știe! răspunse marinarul. Poate că vulcanul conține vreo substanță folositoare și prețioasă, pe care va binevoi s-o scuipe și pe care o vom folosi.

Cyrus Smith clătină din cap, ca unul care nu se aștepta la nimic bun de pe urma unui fenomen atât de năvalnic. El nu privea lucrurile în felul lui Pencroff. Deși lava, în urma orientării craterului, nu amenința direct părțile împădurite și cultivate ale insulei, se puteau totuși ivi alte încurcături. Într-adevăr, erupțiile pot fi însoțite și de cutremure; o insulă de felul insulei Lincoln, alcătuită din roci atât de diferite, bazalt într-o parte, granit într-alta, lavă la nord, nisipuri mișcătoare la sud, substanțe care nu erau bine închegate între ele, risca să fie fărâmițată. Prin urmare, deși scurgerea materiilor vulcanice nu constituia prin ea însăși un pericol serios, orice

mișcare la temelia insulei putea să aibă însă urmări foarte grave.

— Mi se pare, spuse Ayrton, care își lipise urechea de pământ, mi se pare că aud un huruit, e același pe care îl face o căruță încărcată cu bare de fier.

Pionierii ascultară cu multă atenție și se încredințară că Ayrton avea dreptate. Huruitul era însoțit de niște mugete subterane, care se stingeau și reînviau, ca și când un vânt puternic ar fi suflat în adâncul pământului. Dar nu se auzea nici o detunătură propriu-zisă. Se putea crede că aburii și fumul își croiseră drum prin coșul central și că supapa fiind destul de largă, nici o explozie nu era de temut.

— Ei, spuse Pencroff, n-aveți de gând să vă întoarceți la lucru? Muntele Franklin n-are decât să fumeze, să plângă, să geamă, să scuipe foc și flăcări cât i-o place, dar ăsta nu-i un motiv să stăm degeaba! Haideți, Ayrton, Nab, Harbert, domnule Cyrus și dumneavoastră, domnule Spilett, azi toată lumea trebuie să se țină de lucru. Peste două luni vreau ca noul „Bonadventure”, căci îi vom da același nume, să plutească pe apele portului Balonului! Nu avem nici o clipă de pierdut!

Pionierii, pe care Pencroff îi chema la lucru, coborâră cu toții pe șantierul de construcție și-și văzură de treabă.

În timpul zilei de 3 ianuarie munciră cu râvnă, fără să se preocupe de vulcan, pe care nu-l puteau zări de pe plaja Casei de Granit. Dar, de vreo două ori, o umbră mare acoperi soarele, care-și urma drumul lui zilnic pe un cer cât se poate de senin, indicând astfel că un nor gros de fum trecea între discul lui și insulă. Vântul, suflând din larg, căra aburii spre apus. Cyrus Smith și Gédéon Spilett observară aceste întunecări trecătoare și vorbiră între ei de fenomenul vulcanic, care era tot mai puternic, dar lucrul nu fu întrerupt. Interesul lor, mai mult ca oricând, era ca vasul să fie construit cât mai repede. Cine știe dacă această corabie nu va deveni într-o bună zi singurul lor adăpost?

Seara, după cină, Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Harbert se urcară pe platoul Grande-Vue. Se întunecase de-a binelea, și, mulțumită întunericului, aveau să poată constata dacă se zăreau și flăcări sau materii incandescente printre aburii și fumul care țâșneau pe gura craterului.

— Craterul este în flăcări! strigă Harbert, care, mai-sprinten decât tovarășii săi, pusese cel dintâi piciorul pe platou.

Muntele Franklin, care se afla la o depărtare de șase mile, apărură ca o torță uriașă, în creștetul căreia pâlpâiau câteva flăcări fumegânde. Ele erau amestecate cu atâta fum, atâta zgură și atâta cenușă, încât strălucirea lor, foarte slabă, nu reieșea prea mult din întunericul nopții. Doar un fel de licărire roșcată se răspândise pe întreaga insulă; vârtejuri uriașe de fum întunecau înălțimile cerului, printre care străluceau câteva stele.

— Merge repede! spuse inginerul.

— Nici nu-i de mirare, răspunse reporterul. Vulcanul s-a trezit cam de mult timp. Îți aduci aminte, Cyrus, că primii aburi au apărut pe vremea când am cercetat bolțile muntelui, în căutarea ascunzîșului căpitanului Nemo?

Dacă nu mă înșel, asta s-a întâmplat la 15 octombrie.

— Da! răspunse Harbert. Și de atunci au trecut două luni și jumătate!

— Focurile subterane mocnesc de zece săptămâni, urmă Gédéon Spilett, așa că nu mă mir că sunt acum atât de violente!

— Nu ți se pare că freamătă pământul? întrebă Cyrus Smith.

— Ba da, răspunse Gédéon Spilett, dar de la asta și până la un cutremur de pământ...

— Nu spun că suntem amenințați de un cutremur, zise Cyrus Smith. Nu! Aceste vibrațiuni sunt datorate efervescenței focului interior. Scoarța pământului nu este decât peretele unui cazan, și peretele unui cazan vibrează ca o placă sonoră sub apăsarea gazelor. Este tocmai ceea ce se petrece și aici în clipa de față.

— la uitați-vă ce limbi de foc minunate! strigă Harbert.

În clipa aceea țâșni din crater un adevărat foc de artificii, a cărui strălucire nu fusese întunecată de aburi. Mii de scânteii luminoase și de puncte strălucitoare zburau în toate părțile. Unele spărgeau bolta de fum, lăsând după ele o dâră de praf incandescent. Această desfășurare fu întovărășită de pocnituri succesive, care semănau cu țăcănitul unei mitraliere.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett și Harbert, după ce stătură o oră pe platoul Grande-Vue, se întoarseră la Casa de Granit. Inginerul era gânditor, preocupat chiar, în așa măsură, încât reporterul se crezu îndreptățit să-l întrebe dacă se temea de vreun pericol apropiat, ce s-ar datora erupției.

— Da și nu! răspunse Cyrus Smith.

— Totuși, urmă reporterul, cea mai mare nenorocire care ar putea să ne lovească ar fi un cutremur de pământ, care să răzcolească întreaga insulă. Cred însă că nu ne amenință acest pericol, de vreme ce aburii și lava au găsit drum liber și s-au scurs în afară.

— Da, răspunse Cyrus Smith, nici mie nu mi-e frică de un cutremur de pământ obișnuit, provocat de expansiunea gazelor subterane. Dar sunt alte cauze, care pot pricinui mari catastrofe.

— Care anume, dragă Cyrus?

— Nu prea știu... trebuie să văd... să vizitez muntele... peste câteva zile vom fi lămurii.

Gédéon Spilett nu mai întrebă nimic și, curând, cu toate detunăturile vulcanului, care se întăreau mereu și erau repetate de ecou, locuitorii Casei de Granit se scufundară într-un somn adânc.

Mai trecură trei zile: 4, 5 și 6 ianuarie. Lucrau mereu la construcția vasului, și inginerul îi zorea cât putea, fără să dea nici o explicație. Muntele Franklin purta în creștet un nor întunecat, urât la înfățișare; odată cu flăcările, vulcanul arunca și bucăți de stânci incandescente, care cădeau înapoi în crater. Pencroff, care căuta să vadă mai puțin sumbru fenomenul ce se desfășura înaintea ochilor săi, zise râzând:

— la te uită! Uriașul se joacă cu mingea! Jonglează!

Într-adevăr, pietrele cădeau înapoi și se părea că lava ridicată de presiunea lăuntrică, nu ajunsese încă la orificiul craterului.

Dar, oricât de grabnice erau lucrările de construcție ale vasului, pionierii erau nevoiți să vadă și de celelalte treburi, care-i chemau în diferite colțuri ale insulei, înainte de toate trebuiau să meargă la stână, unde se afla turma de mufloni și de capre, pentru a le reînnoi provizia de furaj. Hotărâră deci ca Ayrton să se ducă acolo în ziua de 7 ianuarie, și fiindcă el putea să se ocupe singur de treburile de la stână, pionierii se mirară cu toții când îl auziră pe inginer spunându-i lui Ayrton:

— Dacă te duci mâine la stână, am să te întovărășesc.

— Ei! Domnule Cyrus! strigă marinarul... Zilele noastre de lucru sunt numărate și dacă plecați și dumneavoastră vom avea patru brațe mai puțin!

— Lipsim doar o zi, răspunse Cyrus Smith, dar trebuie să mă duc la stână... trebuie să-mi dau seama cum stăm cu erupția.

— Erupția! Erupția! răspunse Pencroff nemulțumit. Mare lucru și cu erupția asta! Ce-mi pasă mie de erupție?

Cu toată împotrivirea marinarului, explorarea dorită de inginer fu hotărâtă pentru a doua zi. Harbert ar fi vrut să-l întovărășească pe Cyrus Smith, dar se feri să-l supere pe Pencroff prin lipsa sa.

A doua zi, în zori, Cyrus Smith și Ayrton se urcară în căruța la care înhămaseră cei doi onaggași și se îndreptară în mare grabă spre stână.

Deasupra pădurii treceau nori groși, mereu reînnoiți de funinginea ce ieșea o dată cu fumul din craterul muntelui Franklin. Norii aceștia, care se rostogoleau greoi prin văzduh, erau compuși din tot felul de substanțe. Singur, fumul vulcanului nu putea să-i facă atât de deși și de greoi. În mijlocul acestor vâlătuci pluteau în suspensie zgură pulverizată și o cenușă foarte fină, atât de fină, încât se putea menține în aer luni de zile.

Dar, de cele mai multe ori, praful acesta cade la pământ, lucru care se întâmplă și de data aceasta. Îndată după sosirea lui Cyrus Smith și a lui Ayrton la stână, se lăsă un fel de ninsoare negricioasă, semănând cu un praf de pușcă fin, care schimbă pe loc înfățișarea solului. Copacii și pajiștile se acoperiră cu un strat de pulbere destul de gros. Din fericire, vântul sufla de la nord-est, alungind cea mai mare parte a norilor deasupra mării.

— Ciudat fenomen, domnule Smith! spuse Ayrton.

— E destul de grav, răspunse inginerul. Această piatră pulverizată, acest praf de origine minerală, dovedesc tulburări mari în păturile inferioare ale vulcanului.

— Și ce e de făcut?

— Nimic. Doar să ne dăm seama cât de înaintată este erupția. Dumneata, Ayrton, ocupă-te de stână. În timpul acesta, eu voi urca până la izvoarele Pârâului Roșu și voi examina povârnișul de nord al muntelui. Apoi...

— Apoi... domnule Smith?

— Apoi vom vizita cripta Dakkar... Vreau să văd... În sfârșit, am să mă întorc să te iau peste două ore.

Ayrton pătrunse în curtea stânei, și, în așteptarea inginerului, văzu de mufloni și de capre. Animalele păreau oarecum neliniștite din pricina primelor simptome ale erupției.

Cyrus Smith o luă pe creasta de răsărit a muntelui, ocoli Pârâul Roșu și ajunse la locul unde, împreună cu tovarășii săi, descoperise izvorul sulfuros, în timpul primei lor cercetări.

Lucrurile se schimbaseră mult. În loc de o singură coloană de fum, acum țâșneau din pământ treisprezece coloane, ce păreau împinse cu violență de un piston. Se vedea limpede că, în locul acela, scoarța pământului era supusă unei presiuni înspăimântătoare. Atmosfera era saturată de gaze sulfuroase, de hidrogen sulfurat, de acid carbonic, amestecate cu aburi de apă. Inginerul simți cum tresăreau blocurile de lavă pietrificate de odinioară, risipite prin acele locuri, dar nu văzu nici o urmă de lavă proaspătă.

Privind coasta de nord a muntelui Franklin, constată același lucru.

Vârtejuri de fum și de flăcări zvicneau din crater; o adevărată grindină de zgură cădea la pământ; dar nici o scurgere de lavă nu-și făcuse loc prin gura craterului, fapt care dovedea că nivelul materiilor vulcanice nu atinsese încă orificiul superior al coșului central.

„Tare aș dori să se fi întâmplat! gândi Cyrus Smith. Aș avea cel puțin siguranța că lava și-a luat drumul său obișnuit. Cine știe dacă ea nu se va revărsa printr-o deschizătură nouă? Dar nu în asta constă primejdia! Căpitanul Nemo a știut ce spune! Nu! Primejdia nu este aici!”

Cyrus Smith înainta până la șoseaua imensă, a cărei prelungire încadra golful îngust al Rechinului. Putu deci să cerceteze cu grijă dărele de lavă din această regiune. Nu încăpea îndoială că ultima erupție avusese loc de foarte mult timp.

Se întoarse, trăgând cu urechea la bubuiturile subterane, care huriau ca un tunet neîntrerupt și printre care se deosebeau detunături puternice. La ora nouă, era înapoi la stână.

Ayrton îl aștepta.

— Vitele au tot ce le trebuie, domnule Smith, spuse el.

— Bine, Ayrton.

— Sunt însă neliniștite!

— Da, instinctul nu înșală, Ayrton. Ia un felinar și amnarul și să pornim.

Ayrton făcu ce i se cerea. Onaggașii, destrămați, fură lăsați liberi în stână. Poarta fu închisă pe dinafară și Cyrus Smith apucă, împreună cu Ayrton, poteca îngustă care ducea la țarm.

Călcau amândoi pe pământul acoperit cu substanțe pulverizate, căzute din văzduh. Nici un patruped nu se zărea în pădure. Păsările fugiseră și ele. Din când în când, o adiere ridica cenușa și cei doi pionieri, prinși în vârtejul ei, nu se mai vedeau unul pe celălalt. În asemenea clipe, duceau batista la ochi și la gură, ca să nu se înăbușe și să nu fie orbiți.

În astfel de condiții, Cyrus Smith și Ayrton nu puteau umbla repede. Pe lângă aceasta, aerul era irespirabil, ca și când o parte din oxigenul ce-l conținea ar fi fost consumat. Se opreau mereu ca să respire adânc. Trecuse de ora zece când inginerul și tovarășul său ajunseră pe creasta uriașei îngrămădiri de bazalt și de porfir, care alcătuia țarmul de nord-est al insulei.

Ayrton și Cyrus Smith începură să coboare povârnișul abrupt, apucând

aproape același drum pe care-l urmaseră în noaptea furtunoasă, când se duseseră pentru prima oară la cripta Dakkar. Ziua, această coborâre era mai puțin primejdioasă, iar stratul de cenușă care acoperea stâncile înclinate le făcea mai puțin lunecoase.

Peste puțin timp dădură de streășină care înainta în prelungirea țărmului. Cyrus Smith își reaminti că ea cobora în pantă lină până la mare. Era vremea refluxului, dar nu se zărea nici o fâșie de nisip și valurile, cu apa tulburată de cenușa vulcanică, se spărgeau de-a dreptul de stânci.

Cyrus Smith și Ayrton regăsiră cu ușurință deschizătura criptei Dakkar și se opriră sub ultima stâncă, ce se găsea la capătul drumului.

— Barca de tablă trebuie să fie acolo, spuse inginerul.

— E la locul ei, domnule Smith, răspunse Ayrton, trăgând spre el barca ce se afla sub boltă.

— Să ne urcăm, Ayrton!

Urcară amândoi în barcă. Un ușor curent îi împinse spre interiorul criptei și acolo, Ayrton aprinse felinarul, scăpărând amnarul. Apoi apucă cele două vâsle, iar Cyrus Smith trecu la cârmă și, cu felinarul așezat pe marginea bărcii, în așa fel încât să le lumineze calea, se îndreptară spre întunericul boltii.

Vasul „Nautilus” nu mai era acolo ca să inunde peștera cu lumina farurilor sale. Poate că radiațiunile electrice, alimentate de puternicul focar, se mai răspândeau încă în fundul apelor, totuși, nici o rază nu răzbătea din adâncul în care se odihnea căpitanul Nemo.

Lumina felinarului, deși slabă, îngădui totuși inginerului să înainteze de-a lungul peretelui criptei. O tăcere mormântală domnea în boltă, cel puțin în partea din față, căci curând Cyrus Smith auzi niște bubuituri, care ieșeau din măruntaiele pământului.

— Vulcanul, spuse el.

Deodată, împreună cu zgomotul, reacțiile chimice se manifestară printr-un miros puternic, încât inginerul și tovarășul său începură să se înăbușe, din cauza emanațiunilor sulfuroase.

— Iată de ce se temea căpitanul Nemo șopti Cyrus Smith, pălind ușor. Totuși trebuie să mergem până la capăt!

— Să mergem! răspunse Ayrton, plecându-se peste vâsle și împingând barca spre fundul peșterii.

Douăzeci și cinci de minute după intrarea în peșteră, barca atinse peretele din fund.

Aici, sculându-se în picioare, Cyrus Smith plimbă felinarul pe toată suprafața peretelui ce despărțea cripta de hornul central al vulcanului. Care era grosimea acestui perete? Nu se știa dacă era de o sută sau de zece picioare. Dar zgomotele subterane se auzeau atât de bine, încât nu părea să fie prea gros.

Inginerul îl cercetă, urmând o linie orizontală; apoi fixă felinarul la capătul unei vâsle și îl plimbă din nou la o înălțime mai mare.

Acolo, prin crăpături care de-abia se vedeau, prin unele prisme puțin

depărtate, răzbătea un fum înecăcios, care infecta aerul peșterii. Aceste crăpături, dintre care unele mai largi, ajungeau până la o distanță de două sau trei picioare deasupra apelor peșterii.

Cyrus Smith rămase pe gânduri. Apoi șopti:

— Da! Căpitanul avea dreptate! aici se află pericolul, un pericol grozav!

Ayrton nu spuse nimic, dar, la un semn a lui Cyrus Smith, apucă vâslele și peste o jumătate de oră ieșeau amândoi din cripta Dakkar.

CAPITOLUL XIX

Cyrus Smith dă raportul. Pionierii grăbesc lucrările de construcție. O ultimă vizită la stână. Lupta între foc și apă. Ce rămâne la suprafața insulei. Se hotărăște lansarea corăbiei. Noaptea de 8 spre 9 martie.

A doua zi dimineață, la 8 ianuarie, după o zi și o noapte petrecute la stână, Cyrus Smith și Ayrton se întoarse la Casa de Granit, lăsând totul în ordine.

Inginerul își adună tovarășii și le spuse că insula Lincoln trece printr-un pericol foarte mare, pe care nici o putere omenească nu putea să-l oprească.

— Dragii mei, zise el, și vocea sa trăda adâncă emoție. Insula Lincoln nu este din acelea care dăinuiesc cât globul pământesc. Ea este sortită unei distrugerii mai apropiate sau mai depărtate, a cărei cauză se află chiar în structura ei. De la această distrugere nimic n-o poate sustrage!

Pionierii se uitară unul la altul și apoi la inginer. Nu înțelegeau nimic.

— Vorbește lămurit, Cyrus! ceru Gédéon Spilett.

— Voi vorbi lămurit, răspunse Cyrus Smith, sau mai bine zis vă voi transmite explicația pe care, în timpul convorbirii noastre secrete, mi-a dat-o căpitanul Nemo.

— Căpitanul Nemo! strigară pionierii.

— Da, este ultimul serviciu pe care a vrut să ni-l facă înainte de a muri!

— Ultimul serviciu! strigă Pencroff. Ultimul serviciu! Să vedeți că, așa mort cum este, el ne va mai face și alte servicii!

— Dar ce ți-a spus căpitanul Nemo? întrebă reporterul.

— Veți afla totul, dragii mei, răspunse inginerul. Insula Lincoln nu se aseamănă cu celelalte insule ale Pacificului, și o anumită particularitate a ei, pe care mi-a dezvăluit-o căpitanul Nemo, e de natură să atragă, mai târziu sau mai devreme, dislocarea temeliei sale submarine.

— O dislocare! Insula Lincoln! Nu se poate! strigă Pencroff care, cu tot respectul care-l avea pentru Cyrus Smith, nu se putea opri să dea din umeri.

— Ascultă Pencroff, urmă inginerul. Căpitanul Nemo a observat și am observat și eu însumi, ieri, în cursul unei explorări făcute în cripta Dakkar, că această peșteră se prelungește sub insulă până în inima vulcanului, nefiind despărțită de hornul central decât prin peretele din fundul ei. Acum, acest perete este brăzdat de crăpături și spărturi, prin care au și început să iasă gazele sulfuroase din interiorul vulcanului.

— Și atunci? Întrebă Pencroff, a cărui frunte se încruntase.

— Atunci mi-arn dat seama că aceste crăpături se măresc sub presiunea interioară, că peretele de bazalt se crapă încetul cu încetul și că în curând apa mării care se află în peșteră, va trece dincolo de spărturi.

— Bine! răspunse Pencroff, care încercă încă o dată să mai glumească. Marea va stinge vulcanul și totul se va isprăvi!

— Da, totul se va isprăvi! răspunse Cyrus Smith. În ziua în care marea va năvăli prin peretele despărțitor, pătrunzând prin hornul central până în măruntaiele insulei, unde clocotesc materiile eruptive, în ziua aceea, Pencroff, insula Lincoln va fi aruncată în aer, așa cum s-ar întâmpla cu Sicilia, dacă Mediterana ar năvăli în vulcanul Etna!

Pionierii nu răspunseră nimic la cele arătate atât de lămurit de către inginer. Înțelegeau acum pe deplin pericolul ce-i amenința.

Trebuie să spunem că Cyrus Smith nu exagerase nimic. Mulți oameni au gândit că s-ar putea stinge vulcanii, care mai toți se află pe malul mării sau al lacurilor, deschizând un drum apelor. Ei nu bănuiau că în felul acesta o parte a globului ar putea sări în aer, întocmai ca un cazan ai cărui aburi sunt înțeuși brusc de un foc puternic. Năvălind într-un spațiu închis, a cărui temperatură este evaluată la câteva mii de grade, apa s-ar evapora cu atâta energie încât nici un înveliș n-ar mai putea să-i reziste.

Nu mai încăpea îndoială că insula, amenințată de o dislocare groaznică și apropiată, va rezista atâta timp cât va rezista peretele cripei Dakkar. Nu era o chestie de luni, nici de săptămâni, ci de zile, poate de ore!

Primul simțământ al pionierilor fu unul de durere adâncă! Ei nu se gândeau la pericolul care-i amenința direct, ci numai la distrugerea ținutului care îi adăpostise, a insulei pe care o făcuseră atât de roditoare, pe care o iubeau și a cărei înflorire o doreau! Atâta oboseală și atâta muncă zadarnică!

Pencroff nu-și putu reține lacrimile care-i lunecară pe obraji.

Mai vorbiră astfel câțva timp și analizând ce le rămânea de făcut ajunseră la concluzia că nu mai aveau timp de pierdut, că trebuiau să grăbească terminarea vasului, care era singurul mijloc de scăpare la îndemâna locuitorilor insulei.

Fiecare fu deci folosit pentru această muncă. La ce-ar mai fi avut nevoie să secere, să strângă recolta, să vâneze și să mărească rezervele Casei de Granit? Rezervele din cămară și magazie ajungeau pentru aprovizionarea vasului, oricât de lungă ar fi fost călătoria. Era nevoie însă, mai presus de orice, ca vasul să fie gata înainte de inevitabila catastrofă.

Muncile fură reluate cu înfrigurare. Pe la 23 ianuarie vasul era aproape gata. Până atunci nu se mai ivise nici o schimbare în creștetul vulcanului. Prin crater ieșeau mereu aburi, fum amestecat cu flăcări și pietre incandescente. Dar, în timpul nopții de 23 spre 24, sub presiunea lavei, care ajunsese la nivelul primului etaj al vulcanului, conul care-i forma creștetul fu zvârlit la pământ. Se auzi un zgomot îngrozitor. Pionierii crezură în primul moment că începuse dislocarea insulei. Se repeziră cu toții afară. Era pe la ora două noaptea.

Cerul era în flăcări. Conul superior, un masiv înalt de o mie de picioare, cântărind miliarde de livre, fusese trântit pe insula al cărei sol se cutremurase. Din fericire, conul înclina spre nord, așa încât căzu pe nisipurile și stâncile vulcanice aflate între vulcan și mare. Craterul, larg deschis, proiecta spre cer o lumină atât de intensă încât, prin efectul răsfrângerii, atmosfera părea incandescentă. În același timp, un torent de lavă, pornind din creștetul cel nou, se scurgea în mai multe cascade, ca apa care se revarsă dintr-un vas prea plin; mii de șerpi de foc se prelingeau pe povârnișurile vulcanului.

— Stâna! Stâna! strigă Ayrton.

În urma orientării noului crater, lăvele se prăvăleau spre stână, amenințând cu distrugerea imediată părțile cele mai mănoase ale insulei, izvoarele Pârâului Roșu și pădurea Jacamarului.

La țipetele lui Ayrton, pionierii se repeziră spre grajdul onaggașilor. Căruța era înhămată. Aveau cu toții un singur gând: să se grăbească să dea drumul animalelor închise la stână.

Înainte de ora trei dimineață ajunseră la stână. Zbieretele asurzitoare arătau groaza muflonilor și a caprelor. Un puhoi de materii incandescente, de minerale lichefiate se și prăvăleau de pe povârnișul muntelui spre livadă, doborând gardul în acea parte. Ayrton deschise repede poarta și animalele înnebunite o luară la fugă care încotro.

O oră mai târziu, lava clocotindă umplea stâna, ștergând urma micului pâraiaș din livadă și aprinzând locuința care se mistui ca un chibrit, distrugând gardul până la ultimul stâlp. Nu mai rămăsese nimic din stână!

Pionierii ar fi vrut să lupte împotriva acestei cotropiri; încercară, dar degeaba, căci nu puteau opri acest cataclism.

Se luminase de ziuă. Era în 24 ianuarie. Cyrus Smith și tovarășii săi hotărâră, înainte de a se întoarce la Casa de Granit, să observe direcția definitivă pe care o luase puhoiul de lavă. Panta generală a solului cobora de la muntele Franklin spre țărmul de răsărit și se temeau că, deși avea în cale pădurea deasă a Jacamarului, torentul să nu ajungă totuși până la platoul Grande-Vue.

— Lacul ne va apăra, spuse Gédéon Spilett.

— Să sperăm! răspunse Cyrus Smith scurt.

Pionierii ar fi dorit să înainteze până la șesul pe care se prăvălise conul superior al muntelui Franklin, dar lava le tăia drumul. Ea se prelingea de o parte de-a lungul văii Pârâului Roșu, și de altă parte de-a lungul văii râului Cascadei, prefăcând aceste ape în aburi. Era cu neputință să treci puhoiul de lavă; dimpotrivă, erau nevoiți să dea înapoi în fața lui. Vulcanul decapitat nu mai era de recunoscut. Vechiul crater era înlocuit cu un fel de câmpie dreaptă. Prin două guri, așezate pe marginile lui de sud și de est, lava se scurgea mereu, formând două puhoiae diferite. Deasupra noului crater, un nor de fum și de cenușă se contopea cu pâclele din atmosferă, adunate deasupra insulei. Răsunau bubuituri de tunet, care se confundau cu bubuitul muntelui. Din gura craterului țâșneau roci calcinate, care, proiectate la o

înălțime de peste o mie de picioare, se sfărâmau în văzduh, risipindu-se ca niște focuri de mitralieră. Cerul răspundea erupției vulcanice prin fulgere și trăsnete.

Pe la orele șase dimineța, situația devenise insuportabilă pentru pionierii care se refugiaseră la marginea pădurii Jacamarului. Nu numai proiectilele plouau în jurul lor, dar și lava, revărsându-se din albia Pârâului Roșu, amenința să le taie drumul stânei. Primele rânduri de copaci luară foc și seva lor, prefăcută dintr-o dată în aburi, îi făcu să pocnească aidoma unor focuri de artificii, în timp ce alții, mai puțin umezi, rămaseră intacti în mijlocul lavei.

Pionierii o luară înapoi pe drumul stânei. Ei umblau încet, aproape de-a îndăratelea. Dar, solul fiind înclinat, puhoiul se întindea repede spre est și, de îndată ce straturile inferioare de lavă se întăreau, erau acoperite de altele clocotitoare.

Torentul principal, care urma valea Pârâului Roșu, devenea din ce în ce mai amenințător. Toată această parte a pădurii era în flăcări și nori uriași de fum se rostogoleau deasupra copacilor, ale căror rădăcini pârlăiau în lavă.

Pionierii se opriră lângă lac, la o jumătate de milă de punctul de revărsare al Pârâului Roșu. O problemă de viață și de moarte se punea pentru ei.

Cyrus Smith, obișnuit cu situații grele și știind că se adresează unor oameni în stare să privească în față adevărul, oricare ar fi fost el, le zise:

— Dacă lacul oprește puhoiul, atunci o parte a insulei va fi ferită de completa devastare, dar dacă șuvoiul de lavă cuprinde pădurea Far-West-ului, atunci nici un copac, nici o plantă nu va mai rămâne pe suprafața ei. Pe aceste stânci golașe nu ne va mai rămâne altceva de făcut decât să așteptăm moartea, care nu va întârzia și care se va datora distrugerii insulei!

— Atunci, strigă Pencroff, încrucișându-și brațele și lovind pământul cu piciorul, nici nu mai e nevoie să lucrăm la corabie, nu-i așa?

— Pencroff, răspunse Cyrus Smith, trebuie să ne facem datoria până la urmă!

În clipa aceea, fluviul de lavă, care își croise drum printre copacii frumoși pe care îi și distrusese, ajunsese la marginea lacului. Exista acolo o ridicătură a solului, care, dacă ar fi fost ceva mai mare, ar fi putut să zăgăzuiască puhoiul.

— La lucru! strigă Cyrus Smith.

Înțeleseseră cu toții ce avea de gând să facă inginerul. Trebuia oprit torentul de lavă, silindu-l să se arunce în lac.

Pionierii alergară pe șantier. Luară lopeți, târnăcoape, topoare și izbutiră în câteva ore, cu pământ și copacii tăiați, să ridice un dig înalt de trei picioare și lung de câteva sute de pași. După terminarea lucrului, li se păru că munciseră doar câteva minute!

Era și timpul. Materiile lichefiate ajunseseră până la poalele ridicăturii. Fluviul de lavă crescua aidoma unui râu care caută să se reverse, amenințând să treacă peste singurul obstacol, care se afla între el și pădurea Far-West... dar digul izbuti să înfrâneze lava și, după o groaznică clipă de șovăire, ea se

prăvăli în lacul Grant, de la o înălțime de douăzeci de picioare.

Pionierii priveau gâfâind și fără să scoată o vorbă lupta dintre cele două elemente.

Nici o pană nu este în stare să descrie minunata grozăvie a luptei dintre foc și apă! Apa șuiera evaporându-se în atingere cu lava incandescentă. Aburii se ridicau la o înălțime uluitoare, ca și când s-ar fi deschis deodată supapele unui cazan uriaș. Dar, oricât de mare ar fi fost masa de apă a lacului, ea avea să fie absorbită, căci nu se reînnoia, pe când puhoiul, alimentat de un izvor fără sfârșit, aducea mereu alte valuri de materii incandescente.

Cele dintâi lave căzute în lac se solidificară îndată, acumulându-se într-o asemenea măsură, încât se ridicară până la suprafață. Peste ele se prăvăli o nouă cantitate de lavă, care, întărindu-se la rândul său, ocupa centrul lacului. Se formă un fel de zăgaz, ce aduna lava care amenința cu umplerea lacului, acesta neputându-se revărsa, căci surplusul de ape se pierdea în aburi. Șuierăturile și pâraiturile făceau un zgomot asurzitor, iar aburii târați de vânt cădeau în mare sub formă de ploaie. Zăgazul creștea și blocurile de lavă solidificată se adunau unele peste altele. În locul apelor liniștite se înălța acum o îngrămădire uriașă de stânci fumegânde: părea că din frământările scoarței pământului s-ar fi ridicat mii de colțuri de rocă. Trei ore după năvălirea puhoiului, căruia nimic nu i se mai putea împotrivi, priveliștea lacului te făcea să te gândești că apele fuseseră răscolite de un uragan, înghețându-le în același timp pe neașteptate, la o temperatură de douăzeci grade sub zero.

De data aceasta, focul învinsese apa.

Scurgerea lavei spre lacul Grant fu un adevărat noroc pentru pionieri. Aveau acum câteva zile de răgaz. Platoul Grande-Vue, Gasa de Granit și șantierul se aflau deocamdată la adăpost. Aceste câteva zile aveau să le îngăduie să-și termine vasul. După aceea aveau de gând să-l lanseze pentru a se refugia în el, urmând să-l echipeze când va pluti în elementul său. Temându-se de explozia care amenința insula, nu mai aveau nici o siguranță să rămână pe uscat. Adăpostul, până acum atât de sigur, de la Casa de Granit, putea să-și prăbușească în fiecare clipă pereții peste ei.

În cele șase zile care urmară, de la 25 la 30 ianuarie, pionierii munciră cât douăzeci la construirea vasului. Aproape că nici nu se odihneau, iar lumina flăcărilor care țâșneau din crater le îngăduia să lucreze noaptea ca și ziua. Scurgerea vulcanului parcă era mai înceată, din fericire, căci lacul Grant era aproape umplut și, dacă ar mai fi căzut altă lavă peste cea dintâi, ea s-ar fi răspândit, fără îndoială, pe platoul Grande-Vue și de acolo pe plajă.

Dar dacă din partea aceasta insula era pusă la adăpost, lucrurile se prezentau cu totul altfel în partea apuseană.

Într-adevăr, al doilea puhoi de lavă, care urmase valea râului Cascadei, nu întâlnise nici un obstacol. Lichidul incandescent se răspândise în pădurea FarWest-ului. În acest anotimp, când copacii erau uscați de căldură și secetă, pădurea se aprinsese pe loc în așa fel încât focul cuprinse în același timp

trunchiurile, cât și crengile înalte, a căror împletire favoriza întinderea catastrofei. Flăcările păreau să se răspândească mai repede în înălțimi, decât curentul de lavă care încingea poalele pădurii.

Animalele înnebunite, fiarele, ca și cele îmblânzite, vânat cu păr și cu pene, se adăpostiră în jurul râului Mercy și în mlaștini, dincolo de drumul care ducea la portul Balonului. Dar pionierii erau prea ocupați ca să țină seama de fiare. Ei părăsiseră Casa de Granit și nici nu mai încercară să se odihnească la Cămin; se adăposteau sub un cort, lângă punctul de revărsare al râului Mercy. În fiecare zi, Cyrus Smith și Gédéon Spilett se urcau pe platoul Grande-Vue. Herbert îi întovărășea câteodată, dar Pencroff nu voia, căci se îngrozea să vadă cum arată insula devastată.

Spectacolul era într-adevăr dintre cele mai dureroase. Toată partea împădurită a insulei era dezgolită. Un singur pâlcc de arbori verzi se mai zărea la capătul peninsulei Serpentinei. Ici-colo zăreai trunchiuri înnegrite. În locul pădurilor distruse se întindea un ținut mai sterp decât mlaștina. Lava înghițise totul. În locul minunatei vegetații, solul era acoperit cu stânci vulcanice, ce-i dădeau un aspect sălbatic. Văile râului Cascadei și ale râului Mercy nu mai aveau nici o picătură de apă și dacă lacul Grant ar fi fost în întregime secăt, pionierii n-ar fi avut cu ce să-și stingă setea. Din fericire, capătul dinspre sud fusese cruțat și forma un fel de eleșteu, care conținea toată apa potabilă a insulei. La nord-est țâșneau sălbatice ascuțișurile povârnișurilor vulcanice, care se întindeau ca o gheară uriașă asupra insulei. Ce înfățișare tristă, ce spectacol îngrozitor și câtă suferință pentru acești pionieri, care, de pe un domeniu mănos, bogat în cursuri de apă, cu păduri, cu grâne și cu recolte, se vedeau dintr-o dată pe o stâncă stearpă, pe care, fără rezervele lor, ar fi murit de foame!

— Mi se rupe inima! spuse într-o zi Gédéon Spilett.

— Da, Spilett, ai dreptate, răspunse inginerul. Numai de-am avea timp să isprăvim corabia, singura noastră scăpare!

— Nu ți se pare, Cyrus, că vulcanul se potolește? Mai aruncă lavă, dar parcă ceva mai puțină!

— Și ce-i cu asta? întrebă Cyrus Smith. Focul tot mai arde în măruntaiele muntelui, iar marea poate să năvălească dintr-o clipă într-alta. Ne aflăm în situația călătorilor unui vas mistuit de un incendiu, pe care nu-l pot stinge, și care știu că mai curând sau mai târziu focul va ajunge până la emagazia cu praf de pușcă! Vino, Spilett, să nu pierdem nici o clipă!

Timp de încă o săptămână, adică până la 7 februarie, lava continuă să se răspândească, dar erupția se menținu ca mai înainte. Mai presus de orice, Cyrus Smith se temea de scurgerea substanțelor lichefiate pe plajă, care n-ar fi cruțat în cazul acesta nici șantierul de construcție. Între timp, pionierii începuseră să simtă în adâncul insulei niște, vibrații îngrijorătoare.

Era în ziua de 20 februarie. Corabia nu putea fi lansată înainte de o lună. Va mai rezista oare insula atâta? Pencroff și Cyrus Smith aveau de gând s-o lanseze de îndată ce corpul vasului va fi în stare să plutească fără să ia apă. Restul se va face mai târziu, dar partea cea mai însemnată era ca pionierii

să-și găsească un adăpost în afara insulei. Ar fi fost poate chiar recomandabil să tragă corabia până la portul Balonului, adică cât se poate de departe de centrul erupției, căci la punctul de revărsare al râului Mercy, așezat între insula cea mică și faleză, ea risca să fie strivită în caz de dislocare. Pionierii făcură totul ca să termine corpul vasului.

Ajunseră astfel până în ziua de 3 martie, socotind că-l vor putea lansa peste vreo zece zile.

Speranța înflori din nou în inima pionierilor, atât de greu încercați în cursul acestui al patrulea an petrecut pe insula Lincoln! Însuși Pencroff mai ieși puțin din deznădejdea în care-l zvârlise ruina și devastarea domeniului său. Nu se mai gândea ce-i drept decât la corabie, asupra căreia se concentrase nădejdea tuturor.

— O vom isprăvi, spunea el inginerului, o vom isprăvi, domnule Cyrus. De altfel e și timpul, căci în curând vine echinoxul și de va fi nevoie vom petrece iarna pe insula Tabor. Dar să stăm pe insula Tabor după ce am stat pe insula Lincoln?! Ah, doamne! Ce nenorocire! Cine-ar fi crezut una ca asta?!

— Să ne grăbim! răspundea de fiecare dată inginerul.

Și lucrau înainte, fără să piardă o clipă.

Peste câteva zile, Nab îl întrebă pe Cyrus Smith:

— Credeți că toate astea s-ar fi întâmplat dacă ar fi trăit căpitanul Nemo?

— Desigur, Nab, răspunse Cyrus Smith.

— Eu nu cred! șopti Pencroff la urechea lui Nab.

— Nici eu! răspunse Nab serios.

În cursul primei săptămâni a lunii martie, muntele Franklin amenință din nou. Fire de sticlă, care nu erau altceva decât lavă topită, căzură ca o ploaie pe sol. Craterul se umplu din nou cu lavă, care se scurse în toate părțile. Puhoiul năvăli peste lava întărită, distrugând astfel scheletele copacilor care rezistaseră primei erupții. Curentul urmă de data aceasta țărmul de sud-vest al lacului Grant, trecu peste pârâul Glicerinei și se năpusti pe platoul Grande-Vue. Această ultimă lovitură dată operei pionierilor fu îngrozitoare.

Din moară, din cotețe și din grajduri nu mai rămăsese nimic. Păsările speriate se risipiră în toate direcțiile. Top și Jup dădeau semne de spaimă și instinctul lor îi făcea să presimtă o catastrofă. Multe animale pieriseră în timpul primei erupții. Supraviețuitoarele nu găsiseră alt adăpost afară de mlaștină și de platoul Grande-Vue. Drumul spre acesta din urmă le fu acum închis, căci un fluviu de lavă sări peste creasta falezei, prăvălind, pe plajă adevărate cataracte de foc. Nimic nu poate descrie sublima grozăvie a acestui spectacol. Toată noaptea, o adevărată Niagară de fontă lichidă, acoperită cu aburi incandescenti sus și clocotind în partea de jos, se înfățișa privirilor îngrozite ale pionierilor.

Aceștia, nemaivăzând alt mijloc de scăpare și deși nu călăfătuiseră încă încheieturile din partea de sus a corăbiei, hotărâră s-o lanseze.

Pencroff și Ayrton făcură deci îndată toate pregătirile de lansare, care trebuia să aibă loc a doua zi, în dimineața de 9 martie.

Dar, în timpul nopții de 8 spre 9, o coloană uriașă de aburi, izburnd din crater, se înalță cu detunături îngrozitoare până la o înălțime de peste trei mii de picioare. Peretele cripei Dakkar cedase fără îndoială sub presiunea gazelor, și apele mării, năvălind prin coșul central în abisul de foc, se transformaseră deodată în aburi. Craterul nu fu în stare să ofere aburilor o deschizătură destul de largă. O explozie, care s-ar fi putut auzi până la o sută de mile, răvăși atmosfera. Bucăți de munte se prăvăliră în Pacific și peste câteva minute oceanul acoperi locul unde fusese insula Lincoln.

CAPITOLUL XX

**O stâncă singuratică în Pacific. Ultimul refugiu al pionierilor insulei Lincoln. Perspectiva morții. Ajutorul neașteptat. De ce și cum vine. Ultima binefacere. O insulă pe „uscat”.
Mormântul căpitanului Nemo.**

O stâncă singuratică, lungă de treizeci de picioare și lată de cincizeci, puțin ridicată deasupra mării, era singurul punct solid pe care valurile Pacificului nu-l acoperiseră încă.

Atât mai rămăsese din masivul Casei de Granit! Pereții se prăbușiseră, apoi fuseseră dislocați și câteva stânci din sala mare se îngrămădiseră în așa fel, încât formaseră acest pisc. De jur-împrejur totul dispăruse în adâncimi: conul inferior al muntelui Franklin, sfârtecat de explozie, fălcile de lavă ale golfului Rechinului, platoul Grande-Vue, insula Salvării, rocile de granit de la portul Balonului, bazaltul cripei Dakkar și prelunga peninsulă Serpentină, atât de depărtată de centrul erupției! Din insula Lincoln nu se mai vedea decât această stâncă îngustă, pe care se adăposteau cei șase pionieri și câinele Top.

Animalele dispăruseră și ele, păsările ca și ceilalți reprezentanți ai faunei de pe insulă, toate fuseseră strivite sau înecate și din nenorocire bietul Jup își găsisese și el moartea într-o crăpătură a solului!

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff, Nab și Ayrton scăpaseră cu viață, pentru că în momentul exploziei se aflaseră cu toții sub cort și fuseseră zvârliți în mare în clipa în care sfărâmăturile insulei erau proiectate în toate direcțiile.

Reveniți la suprafață, ei zăriră la mică depărtare o grămadă de stânci, spre care înotară și izbutiră să se urce pe ele.

Pe această stâncă goală trăiau de nouă zile. Nenorociții mai aveau doar câteva provizii din magazia Casei de Granit, pe care le salvaseră înainte de catastrofă, și puțină apă dulce, pe care o lăsase ploaia într-o scobitură a stâncii. Ultima lor speranță, corabia, fusese sfărâmată. Nu mai aveau cum să părăsească stânca. N-aveau foc și nici cu ce să-l facă. Erau sortiți pieirii!

În ziua de 18 martie, le mai rămăseseră alimente doar pentru două zile, deși mâncaseră numai atâta cât să poată trăi. Toată știința și toată înțelepciunea lor nu mai slujea la nimic.

Cyrus Smith era liniștit. Gédéon Spilett mai nervos și Pencroff furios se plimbau de colo până colo pe stâncă. Harbert nu-l părăsea pe inginer și se uita la el cerându-i parcă un ajutor, pe care acesta nu avea cum să i-l dea. Nab și Ayrton se împăcaseră cu soarta.

— Of! Nenorocirea nenorocirilor! repeta mereu Pencroff. Dacă am avea măcar o coajă de nucă, și tot ne-am duce până la insula Tabor! Dar n-avem nimic, nimic!

— Bine a făcut căpitanul Nemo, că a murit! suspina Nab.

În cele cinci zile care urmau, Cyrus Smith și nenorociții săi tovarăși trăiră mâncând cu cea mai mare enonomie, atât cât le trebuia ca să nu moară de foame. Erau cu toții grozav de slăbiți. Harbert și Nab începură chiar să aiureze!

Mai puteau ei să păstreze o umbră de nădejde într-o astfel de împrejurare? Nu! Care era singura lor scăpare? Să treacă un vapor prin apropierea stâncii. Dar ei știau din experiență că nici un vas nu trecea prin părțile acelea ale Pacificului! S-ar fi putut oare ca, printr-o întâmplare minunată, yachtul scoțian să vină chiar acum să-l ia pe Ayrton din insula Tabor? Era puțin probabil. De altminteri, admitând chiar că venea, comandantul yachtului, după ce va fi cercetat insula fără rezultat, va porni desigur spre alte meleaguri, deoarece pionierii nu izbutiseră să lase acolo o notă, care să-l înștiințeze despre schimbările survenite în viața lui Ayrton.

Nu! Nu mai aveau nici o speranță și o moarte îngrozitoare îi aștepta pe stâncă! Vor muri de foame și de sete.

Și iată că zăceau la pământ, leșinați, nemaiștiind ce se petrece în jurul lor. Singur Ayrton, printr-o efortare supremă, mai ridica din când în când capul, aruncând priviri dezamăgite spre marea pustie...

Dar iată că în dimineața zilei de 24 martie, brațul lui Ayrton se întinse spre un punct din spațiu; el se ridică, întâi în genunchi, apoi în picioare și mâna sa schiță un semn!... În larg plutea un vas! Vasul nu cutreiera marea la întâmplare. Stânca era pentru el punctul spre care se îndrepta în linie dreaptă, cu cea mai mare viteză, și nenorociții l-ar fi zărit cu câteva ore mai devreme, dacă ar fi avut destulă putere ca să observe zarea.

— Duncan-ul! șopti Ayrton, căzând în nesimțire.

Când Cyrus Smith și tovarășii săi își veniră în fire, mulțumită îngrijirilor primite, fără ca să înțeleagă cum de au putut să scape cu viață, ei se aflau în cabina unui vapor.

Un singur cuvânt al lui Ayrton îi lămură:

— Duncan-ul! șopti el.

— Duncan-ul?! se miră Cyrus Smith.

Era într-adevăr vasul Duncan, yachtul lordului Glenarvan, comandat de Robert, fiul căpitanului Grant, care fusese trimis pe insula Tabor, pentru a-l lua pe Ayrton și a-l readuce în patrie, după doisprezece ani de ispășire!...

Pionierii erau salvați și se aflau pe drumul întoarcerii!

— Căpitane Robert, întrebă Cyrus Smith, cum v-a dat prin gând, după ce ați părăsit insula Tabor, unde nu l-ați mai găsit pe Ayrton, să vă îndreptați

spre nord-est, străbătând o distanță de o sută de mile?

— Domnule Smith, îi răspunse Robert Grant, aveam de gând să vă iau și pe dumneavoastră, nu numai pe Ayrton!

— Pe noi?

— Fără îndoială! Mă îndreptam spre insula Lincoln!

— Insula Lincoln! strigară Gédéon Spilett, Harbert, Nab și Pencroff înmărmuriți.

— Dar de unde cunoașteți insula Lincoln, întrebă Cyrus Smith, de vreme ce nu este însemnată pe nici o hartă?

— Am aflat de existența ei din nota pe care ați lăsat-o pe insula Tabor, răspunse Robert Grant.

— Care notă? strigă Gédéon Spilett.

— Iată-o, răspunse Robert Grant, arătându-le un document care indica poziția exactă a insulei Lincoln, locuința actuală a lui Ayrton și a cinci cetățeni americani.

— Căpitanul Nemo!... spuse Cyrus Smith, după ce citi notița și recunoscuse scrisul de pe documentul găsit la stână.

— Ah, spuse Pencroff, el este acela care s-a servit de „Bonadventure” și s-a aventurat singur până la insula Tabor!...

— Ca să lase această notă! răspunse Harbert.

— Aveam eu dreptate când spuneam că și după moarte căpitanul ne va mai face un ultim serviciu! strigă marinarul.

— Dragii mei, spuse Cyrus Smith adânc mișcat, să mulțumim căpitanului Nemo, salvatorul nostru.

Pionierii se înclinară, șoptind numele căpitanului. În momentul acela, Ayrton, apropiindu-se de inginer, puse următoarea întrebare:

— Unde să depun caseta?

Era caseta pe care Ayrton o scăpase cu prețul vieții sale, în clipa în care insula se scufunda, și pe care acum o înapoia inginerului.

— Ayrton! Ayrton! strigă mișcat Cyrus Smith. Apoi se întoarse către Robert Grant, spunând:

— Domnule, ați lăsat un vinovat și regăsiți un om, pe care ispășirea l-a readus pe calea cea bună și căruia sunt mândru să-i strâng mâna.

Robert Grant fu pus la curent cu strania poveste a căpitanului Nemo și a pionierilor de pe insula Lincoln. Notă poziția stâncii, care avea să figureze pe hărțile Pacificului, apoi dădu semnalul de plecare.

Peste două săptămâni pionierii debarcau în America, regăsindu-și patria. Cea mai mare parte a moștenirii căpitanului Nemo fu întrebuințată pentru cumpărarea unui vast domeniu în Statul Iowa.

Acolo, pionierii chemară la muncă, adică la fericire, pe toți acei pe care ar fi dorit să-i găzduiască pe insula Lincoln. Ei întemeiară o colonie mare, ce purta numele insulei dispărute în adâncul Pacificului. Râușorul care o străbătea primi numele de râul Mercy, un deal fu numit muntele Franklin, micul lac primi numele de lacul Grant, iar pădurile fură numite Far-West. Era o adevărată insulă pe uscat.

Acolo, sub conducerea înțeleaptă a inginerului și a tovarășilor săi, totul înflorea. Niciunul din foștii locuitori ai insulei Lincoln nu lipsea, căci juraseră cu toții să rămână mereu împreună; Nab, acolo unde se afla Cyrus Smith, Ayrton totdeauna gata la orice sacrificiu, Pencroff, iubind pământul și muncile agricole mai mult decât marea. Harbert își termină studiile, sub îndrumarea lui Cyrus Smith, iar Gédéon Spilett înființa ziarul „New Lincoln Herald”, unul dintre ziarele foarte bine informate.

Acolo, Cyrus Smith și tovarășii săi primiră vizita lordului Glenarvan, a căpitanului John Mangles și a soției sale, sora lui Robert Grant, a lui Robert Grant, a maiorului Mac Nabbs și a tuturor acelor care fuseseră amestecați în aventurile căpitanului Grant și ale căpitanului Nemo.

Acolo își găsiră cu toții fericirea, prieteni ca în trecut; dar n-aveau să uite niciodată insula pe care fuseseră zvârliți, goi și lipsiți, insulă care timp de patru ani îi adăpostise și îi hrănise și din care mai rămăsese doar un colț de granit, bătut de talazurile Pacificului, mormântul aceluia care fusese cândva căpitanul Nemo,

S F Â R Ș I T